Major [ipari művek] MDk

Művei ipari fejlődésünket
tükrözik.

Bencze Gyula: A Magyar Képzőművészek Szövetsége közgyűlése elé 8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. febr. 13.

MDK

Majoros

üveg és mozaikmunkák

Kiállitások. Vállalk. Közl. 1909. ápr. 7. 2.l.

MDK

Majoros

vadászjelenetek azines üvgeablakon

Sz.G: Iparművészetünk a wieni vadászati kiáll.
Magyar Iparmüv. 1910, 7.sz. 222-223 l.

MDK

Majoros mozaikkészitő

A turini világkiállitás magyar háza nagy kupolacsarnokának mozaik képét Majoros és Bátky mozaikkészitők helyezték el, körösfői Kriesch Aladár tervei szerint.

Cikk: A turini világkiállitás magyar háza.

Magyar Iparművészet, 1911.évf.253-257.l.

MDA

Majoros mozaikkészítő

A turini világkiállítás magyar háza nagy kupolacsarnokának mozaik képét majoros és Bátky mozaikkészítők helyezték el, körösfői Kriesch Aladár tervei szerint.

Cikk: A turini világkiállítás magyar háza.

Magyar Iparmővészet, 1911.évf.253-257.1.

M.D.K.

Majoros üvegfestő

Lux Kálmán müépitész kiemeli a tordai fejedelmi lak helyreállitásánál végzett munkájáért.
/Majoros, budapesti üvegfestő./

Harmath Domokos: Emlékkönyv. A tordai fejedelmi curia "Magyar Közmüvelődési Ház" felavatási ünnepélye alkalmából. Kiadta: "Magyar Közmüvelősédi Ház" vezetősége. Torda. 1913. 27. l.

Majoros ?

MDK

A szegedi kiállitáson szerepelt

---: Képző- és iparművészeti kiállitás nyilt Szegeden.
Délmagyarország, Szeged. 1956. máj. 31.

Majoros házaspár MDK

A Képzőművészeti Alap Kossuth utcai kiállítótermében mutattáik be a brüsszeli kiállitásra tervezett

szines kerámiáit

---: Négyszáz iparművész munkáinak kiállitása. Népszabadság 1957. aug. 9.

MDK

Majoros ip.m.

üvegképekkel szerepel.

Mühely kiállitása az Uránia /Kigyó-tér/ helyiségeiben
MIP 1908 342.l. /Nyitás dec.12./

Majorosi üvegfestő-ip.müv. MDK

Árkayné Szteblé Lili üvegfestőm. üvegablakait
melyet két modern templomunk /a városmajori, a
pasaréti/ és a legújabbi győr-gyárvárosi
templom részére Johan-Majorosi ill. Johan-Palka
kivitelezték.

Nagy Zoltán: Árkayné Szteblé Lili üvegablakai.
Magyar Iparművészet. 4.sz. 105,110,111.l. Képek.

MDK

Majoros házaspár

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban 1968. Janus Pannonius Muz. 14.füzetei 14.

MAJOROS építész ? —+ Doktor építésszel együtt szerepel az örvényi templom tervén neve 1893-ból. /Ált.Tervjgyzék 244./

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Majoros

üvegfestő

l

Magyarenivadkiall

88. l

kétszer

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
444 1939
1939 jun. 28
EIK. SZ. 1939 DÓ. D.

A m.kir.vallás- és közoktatás
alatt kelt s a keb. számv.VI I
ren

Felhivom,
a m.kir. postatakarékpénztárn
ra a Bizottság 1939. évi juni
összegeket utalja ki:
I./ a 122.626 sz. csekkszámla
Tiszteletdijakra 65 Pó azaz:
II/. a 127.688 sz. csekkszáml

M.D.K.

Majoros András épitész

D jazva a pályázaton / 2x I. dij 25ooo Ft
megvéetl 5ooo Ft Ixxxxdixjxx
Társtervező: Molnár Attila-Szabó Ilona-
Schwarzenberger Ádám- Zoltai István-Modoni Györggy

Három dijat nyert egy épitészkollektiva a debreceni pályázaton

Magyar Nemzet 1966. nov. 9. 7.1.

M.D.K.

Majoros Antal, kőműves

1814-34 között szerepel
az egri adóösszeírásban.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki toporgáiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 369. old.

Majorok

Házaspár, Gádor István alatt tanultak az Iparművészeti Főiskolán. Részt vettek az 1967-ben a siklósi várban rendezett kerámia kiállításon.

Katona Imre: Mai magyar kerámia
Rajztanítás 1967. V. 32-33.l.

Majoros-Házaspár, iparművének MDK

A közeli helekben nyíló gmündeni nemzetközi kerámiakiállításon bemutatásra kerülnek a Majoros-Házaspár kerámiái is.

– „Világjáró körúton" több ezer magyar képző=
művészeti alkotás

Népszabadság, bp. 1959. júl. 1. 8.1

Majoros András

a mistolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült 41.sz. pályamű ~~egyik~~ ~~tervezője~~ konzulense.

Molnár Péter: A mistolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969. 2.sz. 3.1.

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült sz. pályamű egyik tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

Majoros Árpád.
minkájával első díjat érdemelt a
zsűrítől. Részt vett a Budavari Palotá-
ban a Centenáriumi ajandéktargyak
bemutatón.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1972/282 10 old.

MAJOROS Antal kőműves. Az egri adókönyvek 1814-34-ig említik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

Die 1. Quadriennale des Kunsthandwerks sozialistischer Länder in den Hallen 11, 12 und 13 des „ega"-Geländes zog auch am vergangenen Wochenende zahlreiche Besucher in ihren Bann. Rund 1500 künstlerische Arbeiten, ausgeführt in fast allen denkbaren Materialien, zeigen einen repräsentativen Querschnitt des gegenwärtigen Standes des Kunsthandwerkes in acht Ländern. Dieser Satz Kupfergefäße stammt von Aleksander Raev und ist in Halle 13 zu besichtigen, wo Bulgarien, Rumänien und Ungarn ihre Exponate zeigen. *Foto: ZB/Ludwig*

1021

Majoros

I. Quadriennale des Kunsthandwerks sozialistischer Länder in Erfurt

Der Kunstanteil ist gewachsen

Bemerkungen zur Keramik

Der Besucher der iga findet in den Hallen 11 bis 13 in der Ausstellung des Kunsthandwerks in allen Länderkollektionen keramische Exponate, während z. B. Glas-, Holz- oder Textilkunst nicht durchgängig vertreten sind. Darin äußert sich sicher der Umstand, daß die Keramik eine der ältesten Handwerke der Geschichte ist und der bei Temperaturen von 1000 bis 2000° gebrannte Werkstoff seit altersher zum Gebrauchs- oder Schmuckgegenstand geformt, aus dem alltäglichen Leben der Menschen kaum wegzudenken ist. Vom Dachziegel, dem Mauerstein über die Ofenkachel bis zum Gefäß reicht die weite Spanne der seit Jahrhunderten genutzten Grob- und Feinkeramik.

Die Erfurter Ausstellung gibt Aufschluß über die gegenwärtige Breite der Wirkungsmöglichkeiten. So entdeckt man Gebrauchsgut wie Geschirr, Vasen und Krüge vor allem in den Kollektionen der CSSR und der DDR, das den traditionellen Forderungen an das Kunsthandwerk wie Nützlichkeit, Funktionstüchtigkeit, Materialgerechtheit, Schönheit und Solidität voll entspricht. Walter Gebauer wartet hier z. B. mit ausgereiften Formen und bis zur höchsten Perfektion entwickelten Glasuren auf. Als nächstes ist die Gartenkeramik zu erwähnen (CSSR, Ungarn), meist kunstvoll handgeformte Gegenstände mit interessanten Glasuren, die einen reizvollen Gegensatz zur natürlichen Vegetation darstellen können. Zu nennen ist hier auch der Wandschmuck wie Ornamentziegel, Teller, Reliefs und die bis ins Monumentale gehenden architekturgebundenen figürlichen oder geometrischen Elemente z. B. von Majoros, Ungarn. So durchdringen die keramischen Kunstwerke unsere Umwelt, den Innenraum wie den Umraum, sie sind erfunden für das ästhetische Vergnügen des Zeitgenossen. Als beispielhaft kann hier die Gestaltung von Ulli Wittig-Großkurth für Schloß Molsdorff genannt werden. Die Künstlerin aus der DDR schuf ein keramisches Ensemble aus Spiegel, Vase und Lichtkasten, das originell und zugleich dem Formempfinden des Rokokos angepaßt ist. Noch stärker als die Textil- und Glaskunst nähert sich die Keramik seit Jahren der bildenden Kunst, der Plastik und Malerei. Da nehmen Behältnisse menschliche Gestalt an wie die derbdrastischen, von der Folklore beeinflußten Figuren der ungarischen Kollektion, oder die graziös verspielt bemalten Figurinen von R. Junge, DDR. Es gibt aber ebenso figurale Plastik ohne Gebrauchswert, die z. T. bis zum Ornament abstrahierte Naturformen zeigt.

Der Kunstanteil ist gewachsen. Die schöpferische Phantasie kann sich ohne Markt- und Stilzwang frei entfalten und in den für die Keramik neu erschlossenen Anwendungsbereichen ihre subjektiven Formempfindungen variieren. Alle Möglichkeiten des Materials, der Mischungen, der Technologien, Glasuren und Brenntemperaturen werden durchgespielt, und die freie Improvisation plant den Zufall mit ein. Man entdeckt Kombinationen von handgeformten, in Gipsmodeln gegossenen und auf der Scheibe getöpferten Gebilden, z. B. phantasievolle Applikationen, frei modellierter Details wie Bänder und Blumen an sachlich, streng-kubischen Körpern (Möhwald und Löffler, DDR). Auch die Oberflächenbehandlung zeigt neue ästhetische Erfahrungen. So wird z. B. das Grundmaterial Ton durch metalloxidhaltige Glasuren vergessen gemacht und die Illusion von Metall hervorgerufen. Eine Schamotteplastik von Janaky scheint ihre Strukturen von den Wuchsformen des Holzes herzuleiten. Der Reichtum des Ausdrucks reicht von den farbigintensiv strahlenden bis zu den verhalten erdigen Glasuren, von stumpfen zu glänzenden, schrundig-porösen zu glatt-geschlossenen, wobei nicht selten die genannten Gegensätze in einem Gegenstand vereinigt sind. Einen Vorstoß ins Neuland bedeuten vielleicht die Versuche, das Volumen der keramischen Körper durch Verformungen, Aufbrüche und Durchdringungen bewußt zu machen und das gedankliche und sinnliche Assoziationsvermögen des Betrachters herauszufordern. Die Kollektion der CSSR zeigt Segmente aus gedrehten Körpern, die zu einer „Blume" montiert sind. Der Rumäne Castel Badea wartet mit Formgebilden auf, die an die Welt der Technik erinnern. Eine besondere Beachtung gilt der Kollektion der sowjetischen Künstler Leonow und Gorodezki. Der Betrachter kann in dieser retrospektiven Abteilung zwei Künstlerpersönlichkeiten von hohem Rang kennenlernen, die eine Seite der multinationalen Tradition in der sowjetischen Keramik mitgeprägt haben.

Jede weitere Quadriennale des Kunsthandwerks wird jeweils zwei Künstlern Gelegenheit bieten, Arbeiten aus den zurückliegenden Jahrzehnten zu zeigen. Haben nun die ausgestellten Arbeiten in ihrer Gesamtheit Bedeutung für unser Leben? Sicherlich verläßt mancher Besucher die Hallen mit einer gewissen Ratlosigkeit, bieten sich doch in manchen Exponaten ungewöhnliche Auffassungen und Handschriften. Man sollte sich aber vor Augen halten, daß sich das Kunsthandwerk in einem Prozeß der Neubesinnung befindet und der internationale Leistungsvergleich geeignet ist, die Diskussion und das künstlerische Schaffen zu beleben. Die Quadriennale wird dazu beitragen, die Spreu vom Weizen zu trennen. Sie wird aber auch das Verständnis des Betrachters für neue Wege des Kunsthandwerks aufschließen.

Dr. Ruth Menzel/
Dr. Rudolf Kober

VEB
ZEITUNGSAUSSCHNITTDIENST GLOBUS

Das Volk
Erfurt

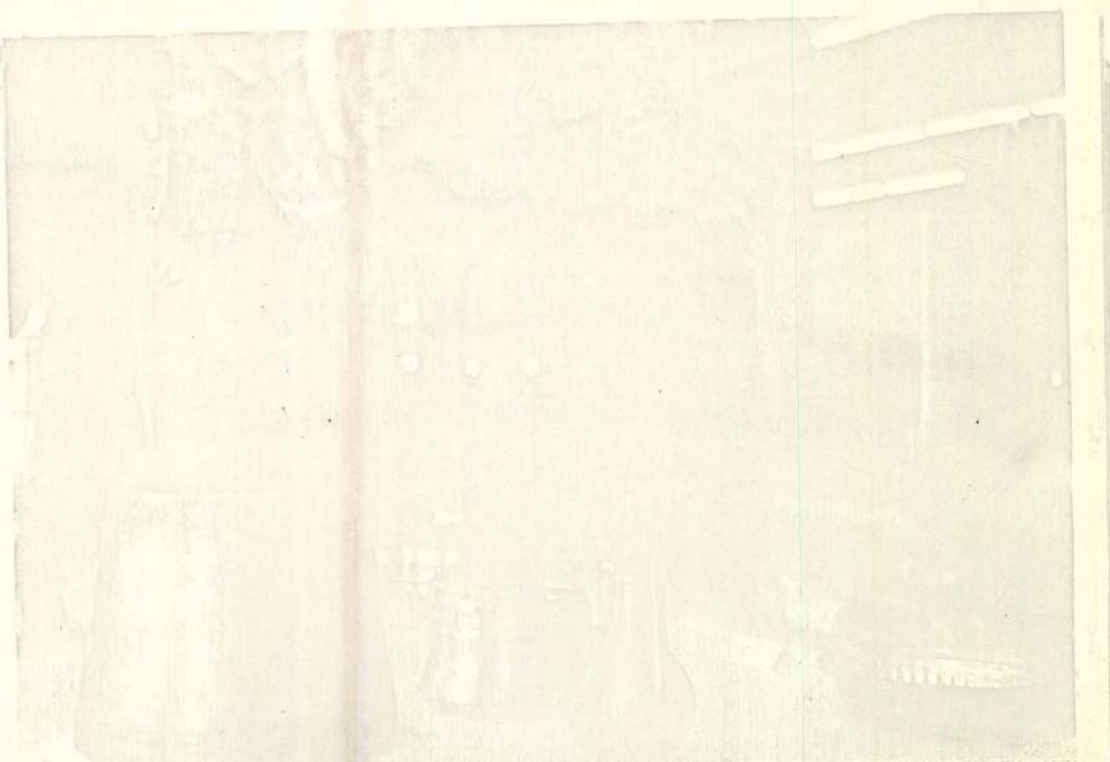

voll handgeformte Gegenstände mit interessanten Glasuren, die einen reizvollen Gegensatz zur natürlichen Vegetation darstellen können. Zu nennen ist hier auch der Wandschmuck wie Ornamentziegel, Teller, Reliefs und die bis

nen, frei modellierter Details wie Bänder und Blumen an sachlich, streng-kubischen Körpern (Möhwald und Löffler, DDR). Auch die Oberflächenbehandlung zeigt neue ästhetische Erfahrungen. So wird z. B. das Grundmaterial

doch in manchen Exponaten ungewöhnliche Auffassungen und Handschriften. Man sollte sich aber vor Augen halten, daß sich das Kunsthandwerk in einem Prozeß der Neubesinnung befindet und der internationale Leistungsvergleich geeignet ist, die Diskus-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG
1957 AUG 9

Majoros házaspár

K

470

Négyszáz iparművés

A napokban mutatták be a Képzőművészeti Alap Kossuth Lajos utcai kiállítótermében, a külkereskedelem képviselőinek azokat a művészeti alkotásokat, amelyeket az iparművészek a brüsszeli kiállításra terveztek. A bemutatót széleskörű pályázat előzte meg, a pályázatra beérkezett mintegy 2500 darabból válogatta ki a zsüri 400 iparművésznek 1600 alkotását, amelyeket alkalmasaknak ítélt arra, hogy a magyar iparművészet hírnevét a brüsszeli világkiállításon öregbítse. A tervek szerint ugyanis a magyar pavilonban több millió forint értékben árusítanak majd ajándéktárgyakat, ezek nagy részét iparművészeti és népművészeti alkotások képviselik.

Magyar népművészeti elemekkel díszített, fából faragott sakkkészlet, a fiatal *Majoros*-házaspár színes kerámiái, *Gálócsy Edit* ötletes, szép kerámia ivókészlete, *Tevan Margit* ötvösdobozai, könyvjelzői, *Váli Vali* ötvös divatékszerei, *Bartha Éva* kerámiaékszerei és kis figurái, *Deli Anna* színes, magyar motívumos rajzokkal díszített fényes, fekete fadobozai versengenek egymással és a többi kiállított művel az egyik asztalon. A vitrinek mögött szebbnél szebb művészeti alkotások. Főiskoláról kikerült fiatal kerámikus modern kerámia állatfigurái, helyi jellegű vagy madaras, áttört kerámia faliképek, a Majoros-házaspár falra akasztható kerámia-csempéi, a Kerámia Szövetkezet tagjainak kedves, színes kerámia-figurái, *Madarász Antalné* eredeti, fából esztergált, és színesre festett kis babafigurái és mézeskalácsos bódéja, *Csécsi Imréné* csíkos kerámia-vázái, *Juris Ibolya* festett selyemkendői és faliképei, *Horváth Aladárné* ötletes babái közül nehéz kiválasztani a legszebbet, a legsajátosabban nemzetit. Itt vannak legnagyobb, világszerte ismert kerámikus-művészeink alkotásai is, *Kovács Margit*, *Gorka Géza* és *Gádor István* sajátosan szép, színes, hangulatos darabjai.

A kiállított művek rövidesen

z munka.

eladásra is
zeműveszeti
vásárlók nyilv
fogadják a hírt.
től kezdve 250
külföldre is lehet
alkotásokat küldeni.

zombatra újabb ülést hívtak
sze, s ezen meghallgatják az
mani imám képviselőjének je-
entését.

Az *AP* jelentése szerint *Szalah Bittar* szíriai külügyminiszter szerdán egy órán át tanácskozott a damaszkuszi szovjet nagykövettel. A megbeszélés után újságírók előtt kijelentette,

az arab országok azon felül, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa elé terjesztik Angliának az omani szultán támogatására végrehajtott intervencióját, „más intézkedéseket" is mérlegelnek az omani felszabadító mozgalom megsegítésére.

Az egyiptomi Vörös Félhold orvosi segélyt küld az omani imám erőinek — jelentette be a Vörös Félhold igazgatója.

IBAN

ilág újfasizmusról, mikor egyelőre

Majoros Árpád,

„Sakkfigurák" (krómozott réz)

(repr.)

(dusza): Képzőművészeti kömpek.

Vas Népe, 1948. jan. 22.

MAJOROS Árpád ötvös

1990 1. 64

† 1990. június 28

Új Művészet

© MUVÉSZET

Majoros Árpád iparművész

A Csontváry teremben ma nyílt meg 30 fiatal iparművész kiállítása, melyen szerepelnek munkái: üveg és fém-csaportja. |Mulitve|

TV-bíradó

1974. X. 15, 19.30 |11| - Hué -

Major Árpád

Major Árpád és Farkas Éva megbízást kapott, hogy a budapesti Hilton Szálló Corner bárjában a térelválasztót készítse el.

----:Köztéri munkák:
Művészet, 1977. május - 48. oldal.

Major Árpád fémműves ötvös

Kovács Gyula: Igéző és igézgessép

Művészet, 1983. április

Majoros Árpád ötv.

hagyományos ankár
Sp. Váll. terv.

→ Gorka Géza Ipm

MŰVÉSZET 1985/10/6

Majoros Árpád, [ ]

L: Fenta József

→ Heti ajánlat 4.

Új Tükör B p. 1986 - febr. 2. XXIV/5

MAJOROS Árpád ötvös

UJ Müvészet, I.évf.1.sz.1990 64.p.

Majoros Árpád ötvösművész, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége ötvös szakosztályának titkára 45 éves korában, 1990. június 28-án autóbaleset következtében elhunyt.

val, kit eljegyez. Ekkor festi a Tutzingi sétát.

1873. június 6. Szinyei Bécsbe érkezik és a Majálist, a már 14 napja nyitva levő kiállításon lehetetlenül rossz helyre akasztva találja. Felháborodásában e képet visszavonja és Miethke műkereskedő raktárában helyezi el. Hazafelé Pesten felajánlja a Nemzeti Múzeumnak ajándékba a Majálist. Látatlanban nem fogadják el, előbb mutassa be. Ezen a feltételen is megsértődik. Hazamegy Jernyére és onnét mindjárt Krompachra menyasszonyához, hol minden bosszúságát, még a Majálist is elfelejti annyira, hogy csak nagysokára intézkedik hazaküldése iránt; ezzel tíz évre elzárja a világ szeme elől.

1873 októberében megvolt az esküvő. A jernyei családi házban marad a fiatal pár, hol feleségét több ízben lefesti. Ezek között legnevezetesebb a Lilaruhás nő, mely 1874-ben készült.

1874 márciusában előbb Münchenbe, majd mikor arról értesülnek, hogy Böcklin Firenzében van, oda akarnak költözni. 25 ládába becsomagolva útrakészen állnak, mikor feljön hozzájuk halálsejtelmektől gyötört apja, és kéri, hogy maradjanak, hiszen jövendő unokáját már nem ismerné, ha elmennének. Erre maradnak.

Majoros Edit

1926/27 - 1929/30

Ferkèpzomfoiskèvk

110. l

és oroszlánsárkányok nagy művészi készségről tanuskodó rajzaival. A kisplasztika és iparművészet emlékei e korból nem nagyszámúak: néhány szobrocska, kis relief, finomművű ivókürtök (rhytonok), kannák és ékszerek ezüstből és aranyból, végül pecséthengerek, köztük Dareiosnak egy igen finomművű hengere, amely a királyt szekerén, oroszlánvadászat közben örökíti meg.

A parthusok korából, a Kr. e. I. sz.-ból való, de nem a tulajdonképeni Perzsia területén fekszik a kommagene-i I. Antiochos, északszíriai király monumentális síremléke a Nimrud Dag-on, amely hatalmas szobrokból és reliefekből áll s különösen Antiochos oroszlán-horoszkópja s a király és Mithra relief-alakjai figyelemreméltók rajta.

A Sasanidák szikla-domborművei, csakúgy, mint elődeiké, az uralkodó dicsőítésére szorítkoznak. A legrégibb a persepolisi királysírok szomszédságában, Naks i Rustem sziklafalán van s felfogásában meglehetősen primitív. Az ábrázolás középpontjában a király és Auramazda kezdetlegesen megmintázott lovasalakjai állnak s a jelenet lényege, hogy az Isten átadja a hatalmat szimbolizáló gyűrűt az uralkodónak. Naks i Redseb lovasreliefje természetesebb és élethűbb az előbbinél, s hasonló színvonalú egy másik ugyanottani dombormű, amely I. Sapor királyt ábrázolja kíséretével. Naks i Rustem sziklafalán van ábrázolva az a jelenet, amikor Valerianus, a római birodalom megvert és fogságba esett császára, Antiochiában leborul I. Sapor előtt. Ez az epizód két sapur-i reliefen is előfordul; az egyiken a harcosok sorai sávokban sorakoznak egymás fölé, ami a római diadaloszlopok domborműveire emlékeztet. Sapor utódai tö[illegible] sziklareliefen vannak megörökítve

Majoros Edith

1930

Ki tud róla?

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

Budapest, 1922. április hó 14.

Igen tisztelt Barátom!

Hálásan mondok köszönetet szives soraidért, melyeket négy évtizedes hivatali müködésem beteltekor hozzám intézni méltóztattál. Igazán nagyon jól estek azok a szavak, a melyekkel muzeumi és müemlékek országos bizottsági müködésemet érdememen felül méltattad. Bár többet te-

MAJOROS Ferenc egri ács. Egerben 1790-ben
irják össze az adózók között.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

MDK

Majoros Ferenc és Legányi Zoltán

a MABI törökbálinti tüdőszanatoriumának tervpályázatán pályamunkájukat megvételre javasolták

MMÉEKözl. 1944. 152.l.

Hajosos Ferenc

Kerámia falképe van a kollégium előszalonokában a miskolci Műszaki Egyetemen

dr. Terplán Zénó: Húszéves az egyetem

Észak magyarország 1969 IX. 17

MDK

Majoros Ferenc diszitőfestő

Tóth Geiza: Iparmüvészeink New-Yorkban. Magyar Iparmüvészet 1922. 66.l.

M.D.K.

Majoros Ferenc, ecri ács

1790-ben szerepel az ecri adózók összeírásában

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 364. old.

M.D.K.

MDK

Majoros Ferenc

építészmérnök, sz. Székesfehérvár, 1912
1941-42. tanévben oklevelet szerzett végzett hallg.

József nádor 1941/42. 32o l.

oltár és Szent István felajánlása-kép
.kápolnából.

MDK

Majoros Ferenc diszitő festő

Tóth G: Iparművészeik New-Yorkban. Magy. Iparművészet, 1922. 65-66 l.

MDK

Majoros Gábor
Szerepelt a szekszárdi muzeumban rendezett tárlaton.

V.M.: Megnyilt a kulturális szemle képzőművészeti pályázatának tárlata.

Tolnamegyei Népujság. 1964. máj. 12.

Majoros Gábor, építész

L: Bartha László

–: Díjak, kitüntetések – 1984 8.

Élet és Irodalom Bp. 1984. ápr. 6. XXVIII/14

Majoros Gábor, Ybl-díjas építész.

MAFILM raktársátor, Fót. Tervező: Majoros Gábor.
(repr.)

Magyar Építőművészet, 1986. 2. a borítón.

Majoros Árpád

1021

Majoros Árpád: Serleg

Budapest
1942. 12.

cipok, ágyneműk, halo

rak, bébi étkészletek, p

zök, jénai tálak, szoba-,

FŐVÁROSI HÁZTARTÁSI

új üzlete, az ország első

SPECIÁLIS B

Szivárv

ÁRUH

Majoros Árpád iparművész

Aug. 10.-én nyílt meg 9 iparművész táslata Nyíregyházán, melyen az aranyműves művészeket képviseli műveivel. 1963-66-ig aranyműves szakmát tanult és gyakorolt, 1971-ben szerzett főiskolai diplomát az ötvös szakon.

G.: Kilenc fiatal iparművész kiállítása Nyíregyházán

Kelet Magyarország, 1972. aug. 15.

Majoros Gábor Ybb-díjas építész (Győriterv). 4.) Folytatás.
Majoros Gábor sátrairól.

2

3

2—3. A kamaraerdei szabadtéri színpad lefedése építés közben és elkészült állapotban

Ifjúsági tábor
színpadlefedése,
Budapest XI, Kamaraerdő
Építész: Majoros Gábor
(GYŐRITERV)

Statikus: Óvári Tibor, konzulens: Dr. Kollár Lajos. Lefedett terület: 1600 m².

A XI. ker. Tanács napközis tábora ideális környezetben, a Kamaraerdő szélén kapott helyet. A tanácsi vezetők kivételes erkölcsi támogatásának köszönhető, hogy hazai előképek nélkül, már 1981-ben megvalósulhatott ez a mai napig is jelentős kísérletnek számító, szabad formájú, árbocos sátor. A szűk fejépület mellett nyári esőben ez a sátor ad menedéket a mintegy másfélezer kisdiáknak.

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 28-old.

Majoros Gábor építész és Óvári Tibor szerkezetépítő mérnök kapta meg. Az 1970-es osakai világkiállítás sátorszerkezetei, Frei Ottó húzott szerkezetekkel foglalkozó munkássága a műszaki irodalom jóvoltából ismert volt már, és egyébként sem kellett nagy fantázia ahhoz, hogy elképzeljék, milyen képet mutat egy nyeregtetős keretvázra ráborított ponyva. Ezért határozták el, hogy a megadott határidőre egy „igazi" sátorszerkezetet terveznek. A „magánszorgalomból" született építmény vázát páronként acélcső ívek alkották, erre feszítették

Ugyancsak erre az
16×16 m-es eleme
sátorcsalád kifejlesz

Majoros Gábor 1
kapott a nagy fesz
térlefedésének ép
sáért. Ez kettős ör
egy máig is kitartó,
eredményes fejlesz
séget fémjelzett, és
hattam ma már s
munkatársi kapcsol

Majoros Gábor Ybl-díjas építész 57 Folytatás
Majoros Gábor szerkezeteiről.

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 29-old.

4. Feszített sátrak hosszmetszetei, alaprajza és nézetei

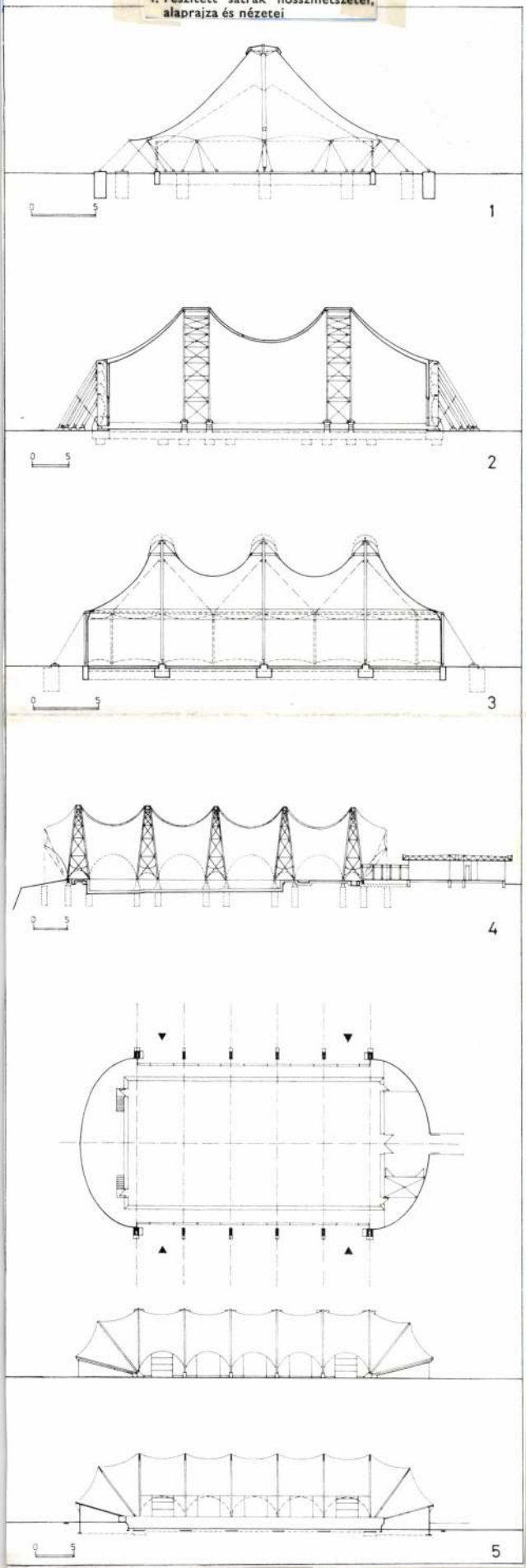

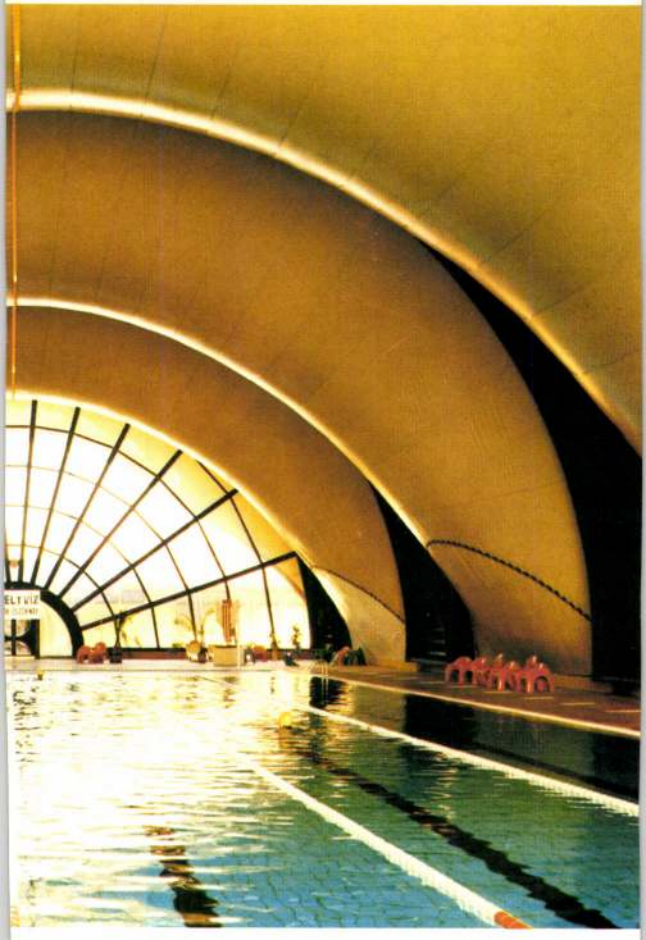

Majoros Gábor, Ybl-díjas építész 1.) Folytatás

Majoros Gábor sátrairól.

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 27. old.

4. 1. Hamsraerdei szabadtéri színpad lefedésének modellje.

5 4

5. 1:20 léptékű sátormodellek.

Hajós kastély, lovarda
Pereg
Építész: Majoros Gábor
(GYŐRITERV)

Statikus: Óvári Tibor; beépített terület: 59 × 31,5 m, 1252 m².

Az Apajpusztai lótenyészethez tartozó gyakorlóépület 1981-ben készült. Egyik példája a GYŐRITERV—AGROKOMPLEX—GRABOPLAST által kifejlesztett fatartós tervcsaládnak. Ebből a 18 m, ill. 28 m fesztávú típusból raktárak és különféle sportlétesítmények épültek (Nyíregyháza, atlétikai pálya — Győr, kézilabda csarnok — Bp. Üllői út, Pöstyénfürdő, uszoda).

Majoros Gábor, Ybl-díjas építész 2.) Folytatás

Majoros Gábor sátrairól.

7. Műtrágyatároló, Abasárkeresztúr. |repr.|

6. Kézilabdapálya lefedése, Győr. |repr.|

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 27-

Majoros Gábor, Ybl-díjas, építész (Győriterv). 3.) Folytatás Majoros Gábor sátrairól.

Hajós kastély, lovarda, Pereg. Építész: Majoros Gábor.

Az Apajpusztai lótenyésznethez tartozó gyakorlóépület 1981-ben készült. Egyik példája a Győriterv-Agro-Komplex-Grabo-plast által kifejlesztett fatartós tervcsaládnak. Ebből a 18 m., illetve 28 m. fesztávi típusból raktárak és különféle sportlétesítmények épültek (Nyíregyháza, atlétikai pálya – Győr, kézilabda csarnok – Bp. Üllői út, Pöstyénfürdő, uszoda).

1. A Hajós kastély 28 m-es lovardája, Pereg

(repr.)

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 28-old.

Majoros Gábor, 1986-Lajos, építész
Majoros Gábor sátrairól

9.) Folytatás

4—9. A Helikon Szálló teniszcsarnoka, Keszthely. A ragasztott fa ikertartókkal alátámasztott sátorszerkezet és részletei

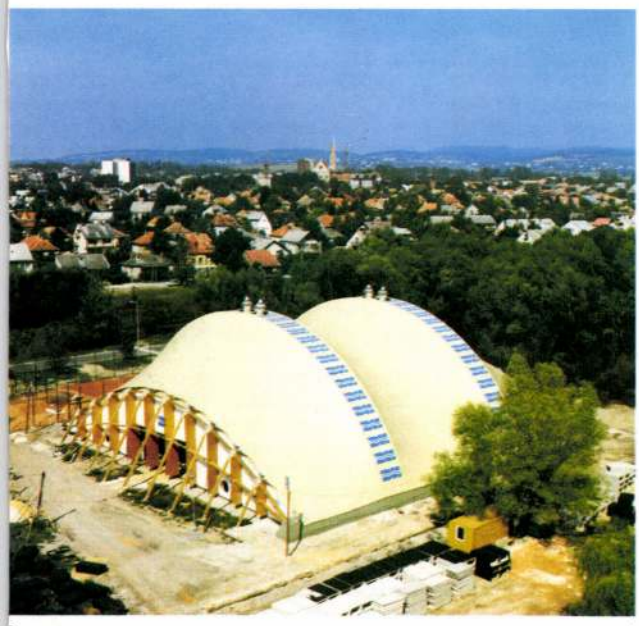

6 4

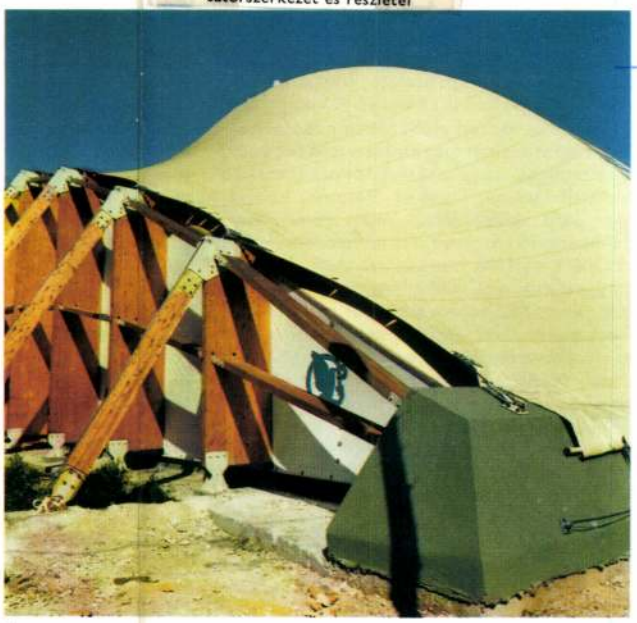

7 5

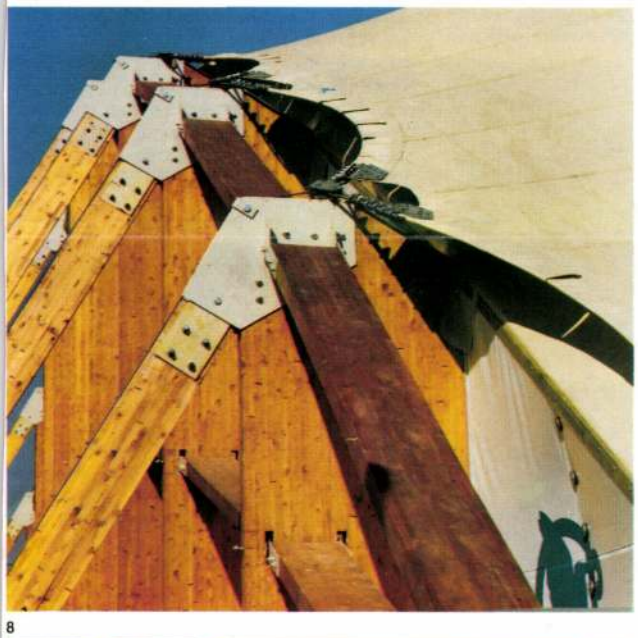

8

9

Helikon Szálló teniszcsarnoka, Keszthely, Építész: Majoros Gábor

Tervező: AGROKOMPLEX; statikus: Petrik Géza; statikus konzulens: Dr. Kollár Lajos. Kivitelezők: AGROGÉP—AGROKOMPLEX—GRABOPLAST; építtető: DANUBIUS Szálloda és Gyógyüdülő Vállalat. Építési költség: 20 millió Ft.

A Helikon Szálló egy osztrák építésű uszoda után újabb sportlétesítménnyel kényezteti vendégeit. A teniszcsarnok két pályás, fűthető, 42 m fesztávolságú, ragasztott fa ikertartókkal alátámasztott, dupla héjú ponyvaszerkezet.

A csarnokban csak a pályák és a mobil szerkezetű lelátó kapott helyet. Az öltözőrész a FORMA Kisszövetkezet által tervezett klubépületben van (építész: Jankovics T.).

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 31-old.

A sátorépítés történetéből

Édesapám hagyatékában találtam egy kis füzetet: „*A Magyar Stílről. Felolvasás dr. Beliczay Jónás kecskeméti jogakadémiai tanártól, Kecskemét. Nyomtatott Tóth Lászlónál 1887.*" A jogakadémia ünnepélyes megpyitójára készült beszéd elöljáróban kissé nehézkes, régi stílusban magyarázza, miként vette a bátorságot, hogy szakmájától oly távol eső témáról szóljon. Majd az életmód, viselet, jog rövid számbavétele után, rátér mondanivalója fő részére: „*Ha tehát azt a kérdést akarjuk eldönteni, van-e . . . magyar stíl, vagy magyar építészet? vizsgálatunknak arra kell irányulnia: található-e a magyar építészet s a magyar építészet szolgálatában álló műipar és ipar-termékeiben oly jellemző sajátság, a mely önálló fejlődést mutat (nemzeti) s czélszerűen alakult (szükséges)?*" Erre, a mai építészetünk kapcsán is sokszor feltett kérdésre, történelmi sátraink élvezetes, szakszerű ismertetésével próbálja megadni a választ. Ebből a részből ragadunk ki néhány jellemző mondatot.

*

„*Mint a házieszközeink közt található kőszerszámokat (malomkő, köszörülőkő, tűzkő, vályú stb.) a kőkorszak maradványainak tartjuk, úgy tarthatjuk azon négyrúdú sátrakat, melyek alatt vásárosaink egy része még mai napság is árulgatja czikkeit s tanyáznak itt-ott kóbor czigányaink, még azon kor maradványainak, melyben őseink a honfoglalás előtt vándorlásaik alatt megpihentek s még azután is, mintegy szent László király idejéig, főleg a tágas Alföldön, laktak. Külföldön ily sátrakat nem igen fogunk találni, a hol pedig találunk, mint Alsó-Ausztriában, ott valamikor magyarok tanyáztak, vagy jártak, a kiktől a sátorcsinálás e módját eltanulták.*

Ezen négyrúdú szellős sátoron kívül, használtak még olyant is, a mely zárt volt s az idő viszontagságai, szél, hó, eső, fagy stb. ellen adott oltalmat. Ennek majd egy, majd több rúdja s egy bejárata volt, de lehetett több is; a nyílást lebegő függöny takarta, melyet jó időben kifeszítettek, rosszban leeresztettek. Ilyen sátrak alatt tanyáztak némelyek a rákosi mezőn s egyebütt tartott országgyűléseken s mint a XVII. és XVIII-ik századból maradt lajstromokból látjuk, ily sátrak még akkor is nemcsak használatban, hanem becsben is voltak. A Botytyán tábornok hagyatékáról felvett leltár (1709-ből) tételei között két sátor említtetik, a mely talán háromrúdú volt; de lehetett tábori (katonai) sátor is, a mely megint sajátszerű jelleggel bír s a család használatára berendezettől, úgy rendeltetése mint külszíne szerint különbözik. A család a lehetőség s szükség szerint, a katona a szükség s előírás szerint épít.

Az egyrúdú sátor árboczoknak nevezett tartófáját beleerősítették a földbe s a ráerősített takarót alul a földbe vert karókhoz vagy szögekhez kötözték. Ezek az úgynevezett kerek sátorok. A gróf Batthyány József köpcsényi levéltárában fenmaradt árjegyzék szerint ily kerek (török) sátor ára 20 pénz volt. Gróf Eszterházy János győri vice-generálisnak és fiának Ferencznek Csesznek várában 1703 január 18-án összeírott ingóságai közt említtetik: »sub.lit.B. Egy fára való jókora török sátor, pamuk-vászonybul. Újdon új, kívül az föli zöld, belül czifrákra kivarrva; az föli duplán van, az alja csak fehér pamuk-vászony, nem dupla. Kötelei tarka pamuk és egy jókora, hosszikás rézgomb, finom aranynyal aranyozott, kívül, ötvös által. Sátor kalapjához is van kerekentős fa, esztergály-munka. Ezen sátornak semmi hija sincsen, és egy szőrharában vagyon, bőrrel burítottban«.

. . . A háromrúdú sátor felállításának módja többféle lehetett. A három rúd vagy egyenes vonalban állíttatott fel, vagy háromszögben; a sátor alakja is változott, ahhoz képest, a mint rúdjai egyforma hosszúak voltak, vagy nem. Volt ilyen sátra a Zrínyi és Frangepán-féle szövetkezésben való részessége miatt Pozsonyban 1671 április 30-án lefejezett Bónis Ferencnek. A nemzeti ügy vértanúja, mint rendes ember, kassai házában bírt ingóságait 1665-ben összeírta s a fennmaradt lajstrom a következő tételt tartalmazza: »Vagyon egy igen szép sátorom, belűl mind virágokra czifrázott s kívül zöld, három árbócz fára való, ki vagyon egy, noha három darabban vagyon, köteleivel, melyek gyapottak és gombjával«. A meglevőnek említett rúd a középső lehetett s három részből állott, melyet egymásra illesztettek.

. . . A zárt és nyílt sátoron kívül, még egy harmadik neme is volt a sátornak, a sátoros, vagy fedett kocsi, melyben zord időben a nők és gyerekek vonhatták meg magukat, csekély készletüket s egyéb ingó-bingóikat tartották. Ha csak pihenőre történt megállapodás, gyékényttartó rúdjait meghosszabbították, a takaró gyékényt, ponyvát, vagy bőrt előre húzták s az alatt hűseltek. Barcsay Ákosné ingóságai közt említtetik ily kocsira való takaró: »Két társzekér borítani való hitvány veres posztó«. A kocsi sátorának szerkezete az volt, melyet vásárosok és búcsúsok még ma is használnak.

Mindezen sátrak jellemző sajátságát a fúrás, faragás és költözés alkalmazása adja meg; szegezés, ékelés, vasalás eredetileg nem kellett rajta . . ."

*

Baranyi László, a Magyar Cirkusz és Varieté nyugalmazott műszaki főfelügyelője, gazdag anyagot gyűjtött össze a hazai cirkuszi sátrak építéséről. A ponyva varrása mai napig a kézműves hagyományok szellemében, rengeteg élőmunkával történik. A forma kialakítása, csomóponti megoldások empirikusan fejlődnek. A 3—4 évenként cserére szoruló vászon újraszabásánál figyelembe veszik a felállításnál tapasztalt pontatlanságokat, ráncosodást, lötyögést stb., így a második, harmadik csere után már szép formájú, viszonylag feszes felületet kapnak. E kihaló mesterség történetének megírása még hátra van. Ízelítőül három archív képet mutatunk az államosításig nagy számban működő cirkuszos nemzetségek sátrairól. (B. L. tulajdona.)

Beliczay Erzsébet

1

4

2

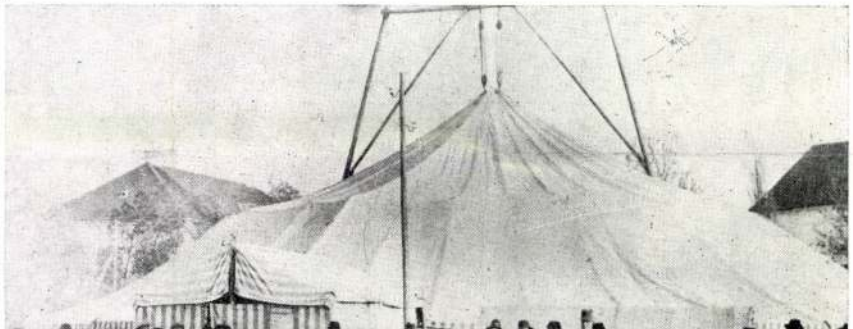

5

3

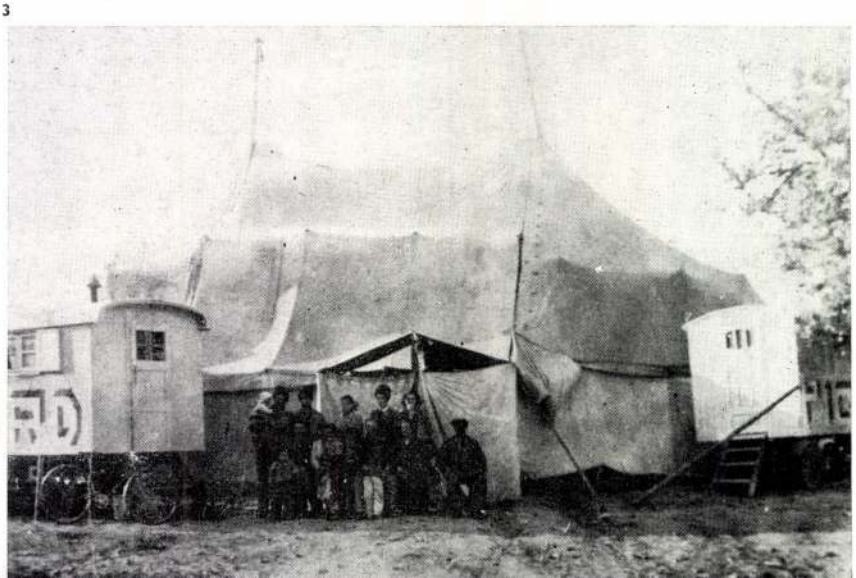

1—3. Régi magyar cirkuszi sátrak, készítőjük a budapesti Zsák és Ponyva Gyár Rt.
4—5. A sátorépítés külföldi példái

Majoros Gábor, Ybl-díjas építész
Majoros Gábor sátrairól.

7.) Folytatás

7 7. Sörkert lefedése sátorszerkezettel, Szabadka

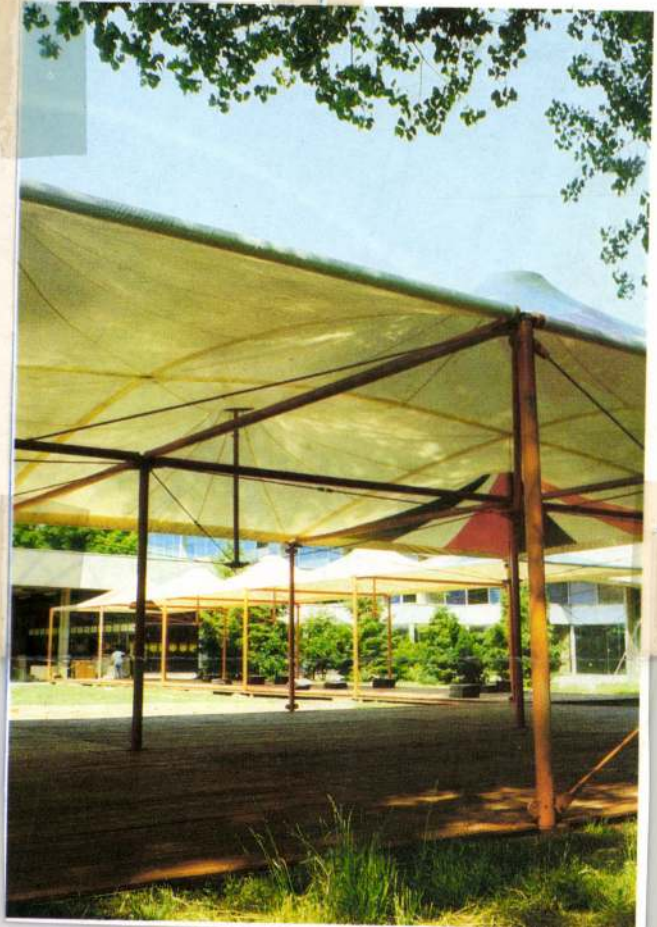

Pavilon jellegű épületek
Építész: Majoros Gábor

Statikus: Petrik Géza; belsőépítész: Szilvássy István.

Nagy kereslet mutatkozott az utóbbi időben az 5,4×5,4 m elemekből álló, elsősorban ideiglenesen, nyitott védőtetőként alkalmazott sátorvariációk iránt. (Szántódpuszta, Sörkert-lefedés; Tata, Szabadka, Plovdiv, kiállítási pavilonok; Kapuvár, Beled, kerékpártároló.)

A buszváró alapeleme egy 2,7 m oldalélű kubus. Ebből a sátorból több épült elsősorban zárt, oldalfalas megoldással, elárusító pavilon céljára.

Tapasztalataink szerint e kis objektumok tervezése összességében nem jelent kevesebb gondot, mint egy nagyobb épületé, elsősorban azért, mert a ponyvaanyag legtöbbször nem számítható alakváltozásai kisebb dimenzióknál nem tudnak kiegyenlítődni. Minden tervezési és kivitelezési pontatlanság szembetűnik. Egyetlen megoldás az, ha egy új változat első darabját 1 : 1 modellnek tekintjük, és formatervezői gondossággal, személyes közreműködéssel gyártatjuk le.

Magyar Építőművesmet, 1986. 2., 29-old.

1/1

Majoros Gábor, Ybl-díjas építész (Győrtero). 8.) Folytatás.

Majoros Gábor sátorainól

A Csepeli Papírgyár uszodája, Bpest XXII. Építész: Majoros Gábor.

Az uszodarész közvetlenül a Duna partjánál, régi ipari épületek és egy liget szomszédságában. A medenceteret kettős héjú, egymásnak döntött ragasztott fa ívpárokkal alátámasztott ponyvaszerkezet fedi. A homlokzati fal ragasztott faváz, üveghatású PVC lemez kitöltéssel.

1. A Csepeli Papírgyár uszodája a Duna-parton. (repr.)
2. Az uszoda sátorszerkezete építés közben. (repr.)
3. Az uszoda belső tere. (repr.)

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 30-old.

Majoros Gábor XII. díjas épületei
Majoros Gábor sátrairól.

6.) Folytatás

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 29. old.

5. MAFILM-raktársátor, Fót

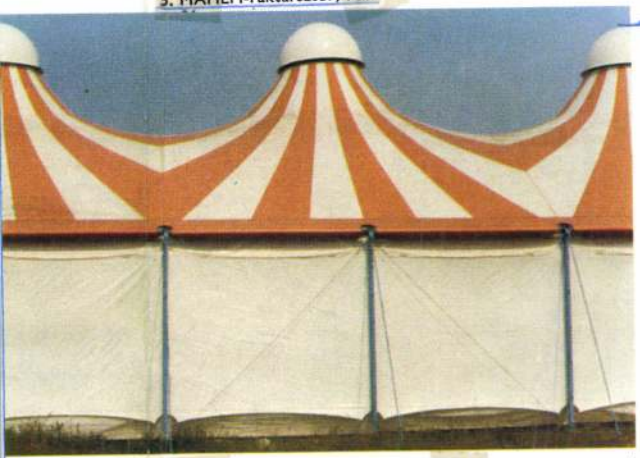

6. Sátorszerkezetű kiállítási pavilon

MAFILM raktársátor, Fót
Építész: Majoros Gábor

Tervező: AGROKOMPLEX. Statikus: Petrik Géza. Kivitelezők: AGROKOMPLEX—GRABOPLAST; beépített terület: 576 m², építési költség: 1,9 millió Ft, építés ideje: 1983.

A raktár egy azonos elemekből hosszirányban sorolható szerkezettípus megépült példája. A 12×12 m-es, illetve 16×16 m-es elemekből variálható csarnokokból három év alatt hat raktár épült, az arányok és a csomóponti megoldások kisebb finomításával.

Összes sátortípusunk közül ez a leggazdaságosabb megoldás, a rendkívül takarékos acélszerkezet (hóteherre 13 kg/m², időszakos üzemelésnél 6 kg/m²), a mikrocölöpök alkalmazása és a darut nem igénylő, gyors szerelés következtében. A teleszkópos közbülső árbócokra még fekvő helyzetben felszerelik az egyben konfekcionált ponyvát, majd markoló-feszítőkkel egyszerre felállítják az egész épületet.

Terv szinten kidolgozásra került egy két irányban is sorolható változat (statikus: dr. Ivits Iván). Tapasztalataink szerint ez az „iparosított", azonos elemekből szerkesztett épülettípus, kézenfekvő megoldás a tervezési munkaigényesség bevezetőben említett problémájára.

M. G.

A Csepeli Papírgyár uszodája, Budapest XXII., Építész: Majoros Gábor

Tervezők: Csepeli Papírgyár, VIKUV, AGROKOMPLEX. Statikus: Petrik Géza, gépész: Csuzi György. Medencetér: 25 × 60 m, beépített terület: 1283 m²; építési költség: 15 millió Ft; faszerkezet: AGROKOMPLEX, ponyvaszerkezet: GRABOPLAST.

Az uszodarész közvetlenül a Duna partján áll, régi ipari épületek és egy liget szomszédságában. A medenceteret kettős héjú, egymásnak döntött ragasztott fa ívpárokkal alátámasztott ponyvaszerkezet fedi. A homlokzati fal ragasztott favázas, üveghatású PVC lemez kitöltéssel.

A gazdaságos üzemeltetést az Üllői úti uszodánál már kipróbált gépészeti megoldással biztosítottuk (GYŐRITERV, Grábics Henrik épületgépész szabadalma alapján). A fűtés légfűtés, az elhasznált, páradús levegőt nem vezetik vissza a rendszerbe, hanem a két héj között, kényszerpályán lehűlve nyomják ki a szabadba. Hasonló megoldást terveztünk az elsőként épült, még egyhéjú, győri sátoruszoda rekonstrukciójánál.

Majoros Gábor, Ybl-díjas építész (agrokomplex).

5. Papírgyári uszoda, Csepel (Majoros Gábor, AGROKOMPLEX).
Fotó: Hegyi Gábor

Magyar Építőművészet,
1986. 1., 11-old.

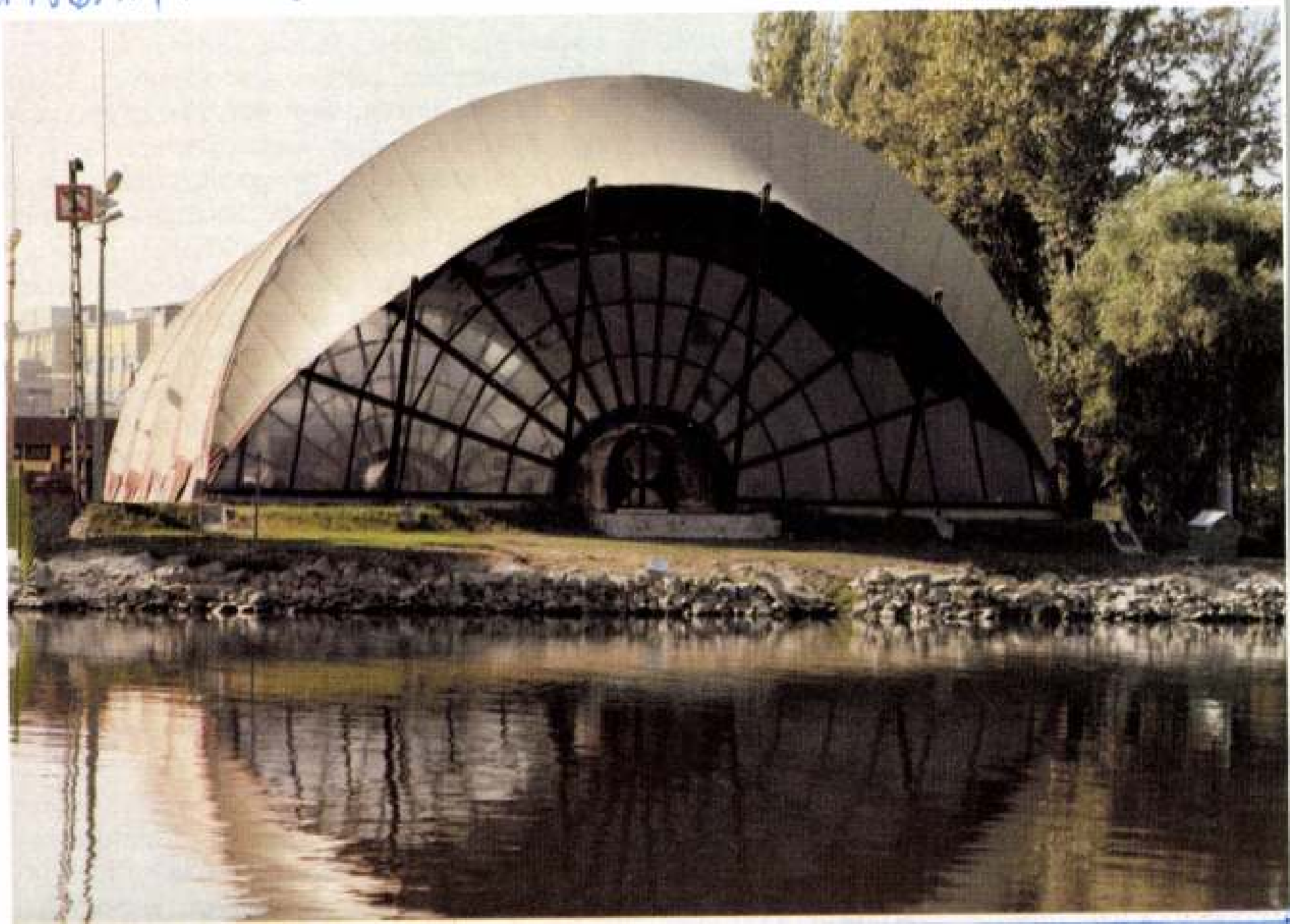

Almássy téri Szabadidő Központ, Budapest

Építészek: Straub Éva, Jakab Zoltán, Somogyi Pál (LAKÓTERV)

Belsőépítész: Somogyi Pál; statikus: Zámbó Ernő, Pálinkás Béla; elektromos: Cserháti Imre; víz-csatorna: Kovács László; fűtés: Halász István; légtechnika: Fischer György; információs rendszer; piktogrammok: Rozgonyi Béla; Somogyi Pál; tér-textíliák: Kelecsényi Csilla. Generálkivitelező: Fővárosi Építőipari Üzemgazdasági és Ügyviteltechnikai Iroda+22 alvállalkozó. Beruházó: Fővárosi Tanács V. B. Művelődésügyi Főosztály, VIII. ker. Tanács V. B., lebonyolító: Fővárosi Építőipari Üzemgazdasági és Ügyviteltechnikai Iroda (FÜTI). Kivitelezési tervdokumentáció: 1978. IV. negyedév. A beruházás nettó költsége: 120 millió Ft. A befogadóképességre eső fajlagos költség: 121 ezerFt/fő. Az épület rendeltetése: szabadidőközpont. Befogadóképessége: 988 fő. Az épület pince+földszint+5 emeletes, belső átriumos foghíjbeépítés.

Fotók: Häider Andrea

Az építmény telke foghíj, az Almássy tér és a Szövetség utca között helyezkedik el, két rövidebb oldalának határát is ez a két utca képezi. A hosszanti telek két oldalán földszint+háromszintes, évtizedekkel ez-

forduló. Az ötszintes, 5000 m² beépített alapterületű, belső fedett udvaros épületben két klubterem, három előadóterem, kilenc szakköri helyiség, egy 400 fős nagyterem, egy 100 férőhelyes kamaraterem, egy 25 méteres uszoda és teraszok találhatók az irodákon és a közlekedő tereken, valamint a kiszolgáló helyiségeken kívül.

Az egyes funkcionális elemek elhelyezkedése a következő: A földszinten kétoldalt ruhatár, büfé, középen információs szolgálat van, amely tájékoztatja a látogatókat a Szabadidő Központ és a főváros kulturális programjáról. Az itt felállított pavilonokban könyveket, folyóiratokat és újságokat lehet vásárolni.

Az előcsarnokból lehet megközelíteni a női és férfi öltözőkön keresztül a 25 m-es uszodát, amely olasz gyártmányú vízszűrő-forgató berendezéssel ellátott. Az uszoda elsősorban az úszásoktatás céljait szolgálja, de az iskolai kereteken kívüli sportolásra is módot nyújt.

I. emelet: a 400 fős nagyterem eredeti funkciója mellett az oktatási intézmények, a társadalmi tömegszervezetek kerületi szintű központi rendezvényei, a politikai-

Majoros Gábor Ybl-díjas építész
Ybl Miklós-díjasok, 1984.

1. Folytatás

Majoros Gábor
(AGROKOMPLEX)

A BME Építészmérnöki Karán 1972-ben végzett. Első munkahelye az Északdunántúli Tervező Vállalat. Hagyományos épülettervei: Komárom, városközpont, Győr, GRABOPLAST gyárrekonstrukció; AFIT; ATI épületek. 1973-ban Óvári Tibor statikus kollégájával együtt kezdett el foglalkozni a sátorszerkezetekkel. A Mesteriskola IV. ciklusának tagjaként tanulmányúton járt az NSZK-ban, a Velencei Sátorszerkezeti Világkonferencián és az USA-ban. Több mint 70 sátorépülete valósult meg (uszodák, sportcsarnokok, ipari és mezőgazdasági épületek, szpadlefedés stb.) 1982 óta az AGRKOMPLEX sátortervező csoportnak irányítója.

Magyar Építőművészet, 1984. 4. sz. 62. old.

Majoros Gábor, YBL-díjas építész
Ybl Miklós-díjasok, 1984.

2. folytatás

A díjat a feszített sátorszerkezetek tervezésében, a szerkezet fejlesztésében, hazai és külföldi népszerűsítésében, ezirányú kutatási programokban végzett kiemelkedő tevékenységéért kapta.

Magyar Építőművészet, 1984. 4., 62-old.

Majoros István
keramikus

M.D.V

A fonyódi áruház báz már
megvette keramia kompozíció-
ját, még nem helyezte el.

Láncz Sándor: Új lépőművészeti alkotások a Balaton könnyű
művészet, 1962. szeptember — 22 lap.

MAJOROS Hédi

A GYŐRI VÁROSI KÖNYVTÁR
tisztelettel meghívja

Majoros Hédi

Munkácsy-díjas

KERÁMIKUS
KAMARAKIÁLLÍTÁSÁRA

1981. dec. 13-án (vasárnap),
de. 11 órára

A VÁROSI KÖNYVTÁR
GALÉRIÁJÁBA
(Győr, Herman Ottó u. 22.)

A kiállítást megnyitja:
DR. TALLÓS ELEMÉR építész

A kiállítás megtekinthető:
1981. dec. 13-tól 1982. jan. 10-ig.

Hétfő kivételével naponta
11–13-ig és 14–18 óráig.

F.k.: Mezei György – SZGY 81.12667

Meghívó

Majoros Hedvig szobrász

A salgótarjáni szabadtéri szoborki-állításon látható alkotása.

Kisler János: Jegyzetek szoborkiállítás dolgában.
Palócföld, 1975. 5. 25. old.

Majoros Kedvig (Szarvas, 1930-
Munkácsy díjas (1970)

Müveivel résztvett az V.Országos
Kerámia Biennálén - Pécs,1978.

-Katalógus a könyvtárban -

Majoros Hédi

Megbizást kapott a müvésznő, hogy kerámia, plasztika munkáit készitse el a Magyar Filmtudományi Intézet részére

-----:Köztéri munkák.
MŰVÉSZET,1980. március - 47.lap.

Majoros Hédi, keramikus

A kezdeményezés nyomán már a közeljövőben több iskolában, óvodában *jeles művészek alkotásait* helyezik el. Az I. kerületi *Kosciusko Tádé* utcai zenetagozatos iskola falára *Majoros Hédi* készít zenei tárgyú kerámia falidíszt. A XX. kerületi Székelyhidi utcai iskola előcsarnokának díszítésére *Székely József* színes kerámia falképét vásárolták meg. A XXII. kerületi kisegítő iskolába *mesetárgyú* kerámia falidíszt helyeznek el.

A Városmajor utcai iskola Bartók-portréval gazdagodik.

A budafoki *Budai Nagy Antal Gimnázium* felkérésére *Borsos Miklós* formált az iskola névadójáról bronz mellszobrot. A kőbányai Újhegyi úti lakótelep új óvodája díszítő plasztikával szépül.

- Legyenek rebbek az iskolák

Esti Hirlap, Bp. 1978. okt. 23.

Mojsros Hédi, [ ]

L: Gádor István

K. Z: Berendezik a Városligeteh. 3.

Esti Hirlap Bp. 1978. szept. 15.

Majonos Hédi

Majonos Hédi mázas pyrográmt plasztikája szerepel Budapesten a XIV. Városligetben.

—, 1980. július

Művészet, 1981. május – 59. lap.

Magyar Henrik

Illusztráció

Szép Ernő: A focisták
Új Tükör, 1978. június 4 – 18. lap.

Majoros Hédi, szobrász-keramikusművész

1989. III. negyedévben elkészült képző- és iparművészeti alkotások,
összeállította: Hollósi Éva

Székesfehérvár, Alba Regia Építőipari Vállalat

Majoros Hédi: kerámia plasztikák, mázas samott,
m: 60–170 cm.

(említve).

Művészet, 1989., 11–12., 104-old.

Megyes Hédi
kerámikus

Az 1972-es siklósi nyári kerámia
szimpozionon részt vett.

N.Dvoraszky Hedvig: "A kisérletezés lehetősége."
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 34.oldal

Majoros Hédi

Falikép, relief samott, szürkés-fehér mázzal, 1972. 120×70

Mai magyar iparművészet I
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Majoros Hédi

Termálfürdő és fedett uszoda, Kaposvár. /Kiss István építész, Roosz Tiborné, Hernicsek Klára belsőépítész, Kiss Nagy András , Netky Ödön, Nyiró Gyula szobrász, Majoros Hédi, Simó József, Simon János keramikus, Németh Györgyné kertterv. - Ism: Győrfi Endre, Műszaki Tervezés, 1968.5.sz.26-29.1. - Mueller Éva P., Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz.53-57. 1.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.1.
155.1.

210

Mariano Ruiz

Majoros Hedvig

Zarándiái szerepelnek a

pécsi Zarándia biennálén

Magyar Nemzet 1972 szeptember 17

11. old.

Major Heidi, Kerámikus

Lipcsében szerepel.

–: Külföldi kiállítások Magyarországon, magyar kiállítások Külföldön 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 13.

Major Ida
keramikus

A miskolci Katowice Étterem előtti parkban felállítandó mozaik pályázaton vett részt a művész.

— Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március – 48 oldal

Back

Magóros Hédi
hiszamikus

A miskolci Szentpéteri-kapui
lakótelep Szocialis ittkon hertje-
ben elhelyezendő plasztikai
mű pályázatán vett részt.

—: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március – 48 oldal.

Majoros Hédi
keramikus

„Falikép II." (agyag)

Bereczky Loránd: Az iparművészet feladatai és...
Művészet, 1974. július – 33 lap.

Majoros Hédi

a siklósi kerámiatelepen
készíti az egyik munkáját.

Fekete Judit: Kerámiák a kolostorkertben.
Magyar Nemzet, 1972. szept. 10.

Majorss Hedvig

A Munkácsy-díj III. fokozatát kapta.

Magyar Hírlap, 1970. IV. 2. 6. l.

Majoros Hedvig.

A pécsi kerámia biennálén szerepeltek kerámiái, melyek az épületkerámiát képviselték.

Fekete Judit: A pécsi biennále.

Magyar Nemzet, 1972. szept. 17.

MDK

Majoros Hedvig kerámikus

Kerámia relief:

Repr.

Majoros Hedvig: kerámia relief

Műemlékkel: 4.

JELENKOR, Pécs. 1971. január XIV/1.

Majoros Hédi iparművész

a Jubileumi Iparművészeti Kiállításon szerepelnek plasztikái, amelyek építészeti alkalmazásra valók.

P. Brestyánszky Ilona: Iparművészetünk 30 éve.
Dolgozók Lapja (Komárom), 1975. júl. 27.

Majoros Hédi

Majoros Hédi samottból égetett mértani szerkezetű falilépeit mutatta, be a moszkvai magyar kiállitáson.

-----:Nemzetközi szemle.

Müvészet,1976.március - 42.oldal

Majoros Hedvig

A győri uszodában lívő mázas
szökőkutat Majoros Hedvig ismálta,

-----:Köztéri munkák.

Művészet,1976.március - 48.oldal.

Majoros Hédi, kerámikus

L.: Vigh Éva

5.

Koczogh Á.: A pécsi ....

Népszava, Bp. 1975. nov. 21.

Majoros Hédi

felírmázas szamott elemei

szerepelnek a III. Országos Kerámia

Biennálén, Pécsett

Nápszava 1972 október 27

2. old.

Majoros Hédi

Faliképei szerepelnek a pécsi Tudomány és Technika Házában rendezett kiállitáson, melyről Vadas József számol be "Baranyai körkép" cimmel, s elismeréssel ir a müvész alkotásairól.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. szept. 9.
XVI. évf. 37. sz. 13. lap.

Majoros Lidi
keramikus

Junius-julius hónapban rendezték a londoni Victoria and Albert Museum - ban a kerámia versenyt. Ezen a versenyen részt vett a müvész is.

-.- Magyar müvészek kiállitásai külföldön.
MÜVÉSZET, 1972. szeptember - 46.oldal.

Majoros Hédi

~~Sam~~ Neve emlétve, műve
szerepel a siklési Kerámia szimpozionon

Magyar Nemzet 1972 szeptember 10
11. old.

Majoros Héda

kerámiaplasztikáját állitják fel a város-
liget közelében a vakok kertjében

Magyar Hirlap 1977/186/5

Majoros Hédi

A művésznő miskolci „Kerámia-térplasztikájáért, mint az 1976-os év egyik legjobb közteri alkotásáért jutalomba részesült.

—: Hírek.
Művészet, 1977. december – 48. lap.

Majoros Hédi

[illegible], az I. kerületi Kosciuszko Tádé Ének-Zenei Általános Iskola homlokzatára pedig *Majoros Hédi* keramikusművész nagyméretű kerámia faliképe kerül

Magyar Hirlap 1978-23-6

Majoros Hédi

Az "Egy kis stilusgyakorlat c. alatt következik még: Ambrus Éva, Fürtös György, Hőgye Katalin, Kisfalusi Márta, Kovács Gyula, Ortutai Tamás, Polgár Ildikó és Tuza László. Ezek a művészek kerülnek sorra az "Egy kis értékelés" c. fejezetben. "Egy kivétel" c. alatt Benkő Ilona szerepel, mint a biennálé fődijának nyertese. Müveinek értékelése is bőségesebb a többi résztvevő művész munkájának minősitésénél.
Az "Egy kis utópia" c. fejezet Horváth László, Horváth Szabolcs, Móker Zsuzsanna és Németh János munkájának értékelése mellett, végezetül összefoglalja a látottak alapján szerzett tapasztalatokat s levonva annak tanulságait, felvázolja a kerámia lehetőségeit.
Vadas József beszámolóját lásd: Gádor István nevénél. Élet és Irodalom, Bpr 1978. juni.24.XXII. évf. 25. sz. 13. lap.

Majoros Hédi

Megrendezték Pécsett az ötödik országos kerámia biennálét, melyről Vadas József ir "Mázas szobrok" cimmel. A kritika fejezeteinek alcimeivel jelzi az ott felsoroltak müvészi állásfoglalását, s ennek bizonyságául emliti meg müveiket is. "Egy kis statisztika" c. alatt felsorol néhány müvet és összehasonlitásul felhozza Szekeres Károly alkotásait. "Egy kis esztétika" c. fejezetben birálja Csekovszky Árpád, Garányi József, Majoros Hédi és Staindl Katalin munkáit, s nagyra becsüli Schrammel Imre plasztikáit. "Egy kis stilusgyakorlat" c. részben kiemeli Gádor István friss hatásu müvét, szembeállitva /Csavlek Etelka, Ősz Szabó Antónia és Sövegjártó Mária/ munkájával.

A folytatást lásd: a -2- sz. cédulán.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. juni.24. XXII. évf. 25. sz. 13. lap.

Majoros Hédi

„Falikép II." (repr.)

Művészet, Budapest, 1974. júl.

Majoros Hédi, kerámikus

L.: Gádor István

Rózsa Gy.: Kerámiánk .... 7.

NÉPSZABADSÁG,

Bp. 1975. nov. 14

Majoros Hédi

A Fővárosi Művelődési Házban a keramikusok kiállí-
ásán részt vett Major s Hédi fehér mázas kerámiá-
val, Janáky Viktor térplasztikával, Gorka Lívia
ertbe szánt kerámiával, Várdeák Ildikó tányérokkal,
ázával, Gy. Staindl Kata mitológiai alakokkal,
iss Róza Ilona kettős figurával, női vázával,
od Éva edényekkel, Szilágyi Mária szürke/barna paraszt-
dénnyel, Nagy Gabriella.

agyar Hirlap 1973/2o3/6 Bojár: Kiállitásról ..

Majoros Hédi

„Áruház a Műcsarnokban" címmel Vadas József ir a Jubileumi Iparművészeti Kiállitásról, s a különböző művészeti szakcsoportok szerint emliti meg a művészeket:
Majoros János és Majoros Hédi, Csekovszky Árpád és Garányi József a kerámiával kapcsolatban szerepel a beszámolóban.

A Vadas-kritikát lásd: Kozma Lajos nevénél, cédulájához mellékelve.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. junius 28.
XIX. évf.26. sz. cimlap

Majoros Hédi

Senleg vára

meg.: 92
nő: 34
talp: 34

Kerámia Szimposion, Siklós, 1972.

Majoros Hédi

Sárga váza

mag.: 84
szél.: 5,5
talp Ø: 20

Kerámia Symposion Siklós, 1972.

Major Hédi

Kék váza

mag.: 59
máj. Ø 6,5
talp Ø 26

Kerámia Symposion Sirlós, 1972.

Majoros Hédi:

Drapp vára

mag.: 75
szél. Ø 5
talp Ø: 16,5

Kerámia Symposion Siklós, 1977.

Major Hédi:

Fali kompozíció

mag.: 98
szél.: 76
mélys: 17

Kerámia Szimpózion Siklós, 1977.

Major Héli

munkájának reprodukciója

Jubileumi iparművészeti Kiállítás
1975. Miskolc, jún - júl.

Majoros Hedi

Kerámiákus, részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Miskarolc, 1975. jún — júl.

Majóros Hedvig

Budapest XVI. Mátyás tér 4, Corvin
Mátyás Szakközépiskola pihenőjére
kivit pályázaton részt vett.

-: Köztéri munkák
Művészet, 1975.december - 44.oldal

MAJOROS Gyula

Sinkó Ilván: A józan antik és a mámoros modern. = Új Művészet, 1998,5. 33.

Leipzig, 1925. 5. 112-120. 111.

44. Gyárfás Júlia: Max J. Friedlä
Bruno Cassirer, 1924. 8-9. 344-34

45. Hoffmann Edith: André de Heve
Matthias Corvin. Paris, 1923. 8-9

46. Kállai Ernő: A német könyvpia

47. Kállai Ernő: Grafikai kiadvár
Moholy-Nagy László] 6. 242.

48. Nádai Pál: Gáspárné Dávid Ma
Pantheon kiadása, 1923. 5. 199.

49. Pogány Kálmán: Hans Tietze:
Schroll Co. Wien 1923 - S.r., 62

50. Rabinovszky Márius: Lyka Kár
Budapest, 1922. 4. 164-165.

51. Rózsaffy Dezső: Ambroise Vol
Paris, Crés, 1920. 8-9. 346-348.

Kiállítások

52. R. Alexander Magda: Van Gogh
285.

53. R. A. M. [Révészné Alexander
Móric. 7. 285.

művészetcsinálás hihetetlenül finom rétegzettségét, az idő és a tér nem elvont, nem metafizikus, hanem nagyon is gyakorlatias hatását. Az Ecce Homo egyszerre prezentálja a Kecskeméten hagyományosan erősen forszírozott naivtradíciókat, a közeli Alföldi Iskola „vizuális emlékeit" (ebben a szolnoki változat, a vásárhelyi variáció és a szegedi mutáns éppúgy megmutatkozik, mint a budapesties „alföldizmus"), az olaszos-impresszionisztikus realista szobrászat – a hetvenes évek nagy magyar és lektorátusi vívmánya volt! – utóéletét, a szentendreies new wave kiáradását a kopárabb vidékekre, s a városias új expresszivitás nyomulását a tanyavilág irányába.

A dolog lényege a forma, a stílus popularizálódásában rejlik, más szempontból a regionalizmus továbbrétegződésében, abban a sajátos folyamatban, melyben a művészeti tény és információ a maga furcsa, követelőző módján – megtartva önnön lényegét – szétszármazik, szétszivárog és keveredik, mintegy ráül a létezőre, a régire (mely persze már maga sem „eredeti" semmilyen szempontból, még ha olykor archaikusnak is látszik), s létrejön valami különös kevercs, az alsóbb vagy oldalsó regionalizmusok stílusa. Mindez önmagában nem tartalmaz értékítéletet, bár tagadhatatlan, hogy a forma frissességének a hiánya nem éppen vigasztaló. A kiállítás színvonalát nem az információ által befutott út hossza s nem is az információ torzulásának mértéke befolyásolja, sokkal inkább azok a – már szociológiai értékű – mozzanatok, melyek az ilyesfajta prezentációt általában körítik. Most csak egyet említek: a művészet demokratizmusába vetett olthatatlan és naiv hitet, mely hol a sokszínűség iránti vágyban, hol a szociális szempontokban, máskor pedig az érzelmi zsarolhatóság kényszerében bukkan fel, majd erőszakol ki álszent gesztusokat, melyek egy teljesen hamis és, bár romantikus, de a végeredményt tekintve eléggé veszélyes helyzetet szülnek: a mindent egybemosó, értékeket nivelláló, átlagoló magaviselet diadalát.

Előtolakodhat az a kérdés is most már, végül, hogy milyen az ember a kecskeméti tárlat tükrében. Éppolyan, mint az összes többi tükörben – ez végül is kiderülhetett a fentiekből –, tudunk róla mindent, s ha cinikusnak is tetszik a dolog, ilyen szempontból a kecskeméti munkák tökéletesen egybevágnak kész ismereteinkkel, ebben a tekintetben sem ráznak meg a művek. Ez persze nem okvetlenül a festők, szobrászok, grafikusok hibája, inkább az emberé, a maga hihetetlen unalmasságával.

■■■

Baksai József: Grál; olaj, vászon 60x50 cm

Majoros Gyula: Naplopók az Alföldön; vegyes technika 95x83 cm

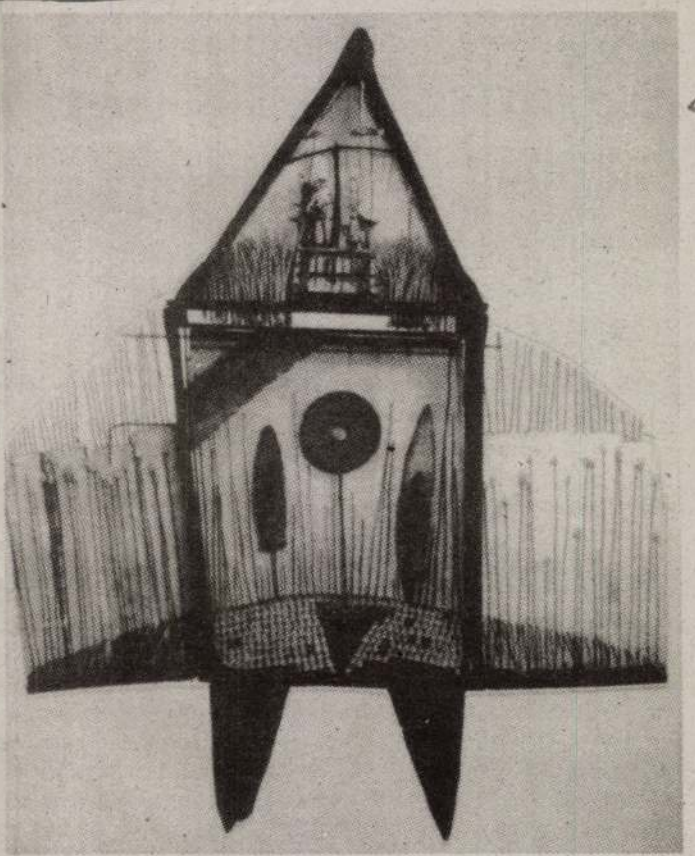

EXPONÁLT ÉVEK
VÁLOGATÁS RAYMOND DEPARDON FILMJEIBŐL
ÖRÖKMOZGÓ

Raymond Depardon francia dokumentumfilmes először mint fotóriporter hívta fel magára a sajtó figyelmét, 1960-ban készült SOS SZAHARA HADMŰVELETEK című képriportjával. Első befejezett dokumentumfilmje, a JAN PALACH, az 1968-as prágai bevonulás ellen önkéntes tűzhalállal tiltakozó diákról szól.
Depardon dokumentumfilmjei kezdettől fogva elkerülték a műfajban rejlő csapdákat: a látszat mögött a nyers és teljes valóságot ábrázolják. Egyrészt aktuális politikai problémákat vizsgál, másrészt örök „rögeszméit" (ilyen például a bezártság kérdése) dolgozza fel.

december 10., 20.30
JAN PALACH (1969)
TÍZ PERC CSEND-LENNONÉRT (1980)
NEW YORK, N. Y. (1986)
(A legjobb rövidfilmnek járó César-díjjal jutalmazták.)
EXPONÁLT ÉVEK (1945–85)

december 12., 18.30
CSÁD (1): A leshely (1970)
CSÁD (2, 3), (1975–76)
TIBESTI TOO (1976)

december 15., 20.30
EGYSZERŰ TÖRTÉNET (1989)
A SIVATAG FOGLYA (1989)
Ez a majdnem 100 perces film annak az asszonynak a megpróbáltatásait követi végig, akit a toubouk túszként tartottak fogva, s aki szabadulását várva a fotózásban keresett menedéket.

december 16., 18.30
LELKI SEGÉLY (1987)
Depardon ezt a dokumentumfilmjét a Hotel Dieu kórház pszichiátriai sürgősségi ügyeletén forgatta.

december 20., 20.30
EMPTY QUARTER (Egy nő Afrikában, 1984–85)

9. csütörtök

FILM
VIDÉKI SZÍNÉSZEK (1979)
Agnieszka Holland, lengyel rendező(nő) mint forgatókönyvíró is igen megbecsült. Wajdával együtt írta az ÉRZÉSTELENÍTÉS NÉLKÜL, a DANTON, a SZERELEM NÉMETORSZÁGBAN című filmek forgatókönyvét, és Wajdának egyedül a KORCZAK-ét. 1981-ben, a szükségállapot kihirdetése után Nyugaton maradt, és azóta forgatott filmjeit sem még, sem már nem láthattuk. A Lengyel Kultúra sorozata ezt a mulasztást pótolja.
Lengyel Kultúra, 18 h
(Bp. VI., Nagymező u. 15.)

SZÍNHÁZ
A BUGYOGÓ
Carl Sternheim, az expresszionista dráma jeles képviselője könyörtelen humorral és éleslátással rajzolja meg kora nyárspolgárainak karikatúráját. A Jordán Tamás által színpadra állított darab vígjátéki alaphelyzete: Maske úr, a feddhetetlen hivatalnok felesége az egész város szeme láttára elveszíti az alsóneműjét. A következmények távolról sem beláthatatlanok.
Ràndóti Színház, 19 h
(Bp. VI., Nagymező u. 11.)

ELŐADÁS
MERRE NÉZNEK A '90-ES ÉVEK?
A Fidesz Akadémia ma esti programja: Markó Béla, az RMDSZ elnöke tart előadást *Román–magyar kulturális kapcsolatok* címmel.
Kossuth Klub, 19 h
(Bp. VIII., Múzeum u. 7.)

SORS ÉS KÉPZELET
Magyar Filmnapok Marosvásárhelyen, december 9–12. Sajnos későn érkezett a hír, így csak rövid tájékoztatást adunk erről az örvendetes kezdeményezésről. A szervezők (a Maros megyei MADISZ és a győri MEDIAWAVE) a magyar film különböző áramlatainak keresztmetszetét kívánják nyújtani a romániai nézőknek. Vetíteni fogják nemcsak magyarországi, hanem romániai és újvidéki filmesek munkáit is.

10. péntek

SZÍNHÁZ
FORGÁCH ANDRÁS: TERCETT
(– Janka Zsigmond Mária –)
„A történet ismerős – szerelmi háromszög, a házasság válsága, drámai végkifejlet – ám ezúttal hősünket Móricz Zsigmondnak hívják, aki a huszadik század egyik legnagyobb magyar írója, és lelkének egyetlen rezdülését sem hagyta rögzítetlenül. Pygmalion-történet ez: kettős értelemben is. Móricz a felesége anyagából formálta hősnőit, amint ezt be is vallotta nemegyszer, ugyanakkor beleszeretett egy „bábuba", egy teremtményébe, egy szép, fiatal színésznőbe. A színdarab cselekménye roppant egyszerű, minden fölösleges kihullott belőle, a három főszereplőre – és a negyedikre, a szenvedélyre – koncentrál. Három nagy szerep – igazi jutalomjáték: Csákányi Eszternek, Kari Györgyinek és Blaskó Péternek, Czeizel Gábor rendezésében.
Kolibri Pince, 20 h
(Bp. VI., Andrássy u. 77.)
További előadás: 13-án, héttőn, 20 h-kor

ZENE
MAKÁM ETNOZENEI KLUB
Az est 19 órakor Dobos Gábor Halász Péter legendás színtársulatáról 1975-ben forgatott filmjével kezdődik, és a Makám koncertjével folytatódik. A vendégegyüttes, a Calcutta Trió 22 órától játszik.
Almássy Téri Szabadidőközpont, 19 h
(Bp. VII., Almássy tér 6.)

SZÜLETÉSNAP
35 ÉVES A JELENKOR
Ebből az alkalomból Balassa Péter, Balla Zsófia, Bertók László, Darvasi László, Esterházy Péter, Mészáros Sándor, Mészöly Miklós, Németh Gábor, Parti Nagy Lajos és Takács Zsuzsa közreműködésével születésnapi felolvasóestre várja olvasóit. Az est egyben könyvbemutató is: november elején jelent meg az a több mint ötszáz oldalas, magyar és német nyelvű Jelenkor-antológia, mely negyven literátor írását tartalmazza.
Egyetemi Színpad, 19 h
(Bp. V., Szerb u. 21–23.)

11. szombat

SZÍNHÁZ
JAKAB MEG A GAZDÁJA
„A MINDENMINDEGY JAKAB MEG A GAZDÁJA azzal indul, hogy két hőse egy országúton vándorol; nem tudjuk, honnan jönnek, hová tartanak. Olyan időben élnek, melynek sem eleje, sem vége, olyan térben, melynek nincsenek korlátai, valahol annak az Európának a közepén, amelynek jövője sohasem fog véget érni" – írja Milan Kundera a darabja alapjául szolgáló Diderot-regényről. – „...csodálatos mű. A komoly enciklopedista a regény birodalmába lépve játékos gondolkodóvá alakul át: regényének egyetlen gondolata sem komoly, minden szava játék."
Az előadást Ivo Krobot rendezte, Jakabot Blaskó Péter, az urat Benedek Miklós alakítja.
Katona József Színház, 19 h

GYEREKMŰSOROK
Szombat lévén, s persze azért, hogy választani lehessen, két programot is szeretnénk figyelmükbe ajánlani. A Kolibri Színház 10 órára Weöres Sándor, Ady Endre és Tarbay Ede műveiből és karácsonyi magyar népénekekből összeállított BETLEHEMES JÁTÉKra várja a gyerekeket. Ugyanebben az időben (délután háromig) az Angyalföldi Gyermekház KÉZMŰVES JÁTSZÓHÁZÁBAN asztali díszt, mézeskalácsot, díszdobozt, bőrtarisznyát készíthetnek, és karácsonyi vásáron vehetnek részt.
Kolibri Színház
(Bp. VI., Andrássy út 74.)
Angyalföldi Gyermekház
(Bp. XIII., Dagály u. 15/a)

ZENE
MOZART-EST
A Liszt Ferenc Kamarazenekar hangversenye, közreműködik Vadim Repin hegedűművész.
Pesti Vigadó, 19.30
(Bp. V., Vigadó tér 2.)

JAZZKLUB
Minden szombaton a Blue Boxban játszik a gitáros Gadó Gábor triója.
Blue Box mozi, 22 h
(Bp. IX., Kinizsi u. 28.)

MAJOROS GYULA

ÚJ MŰVÉSZET
1998/máj.

P-9396

33.0.

RAVASZ LÁSZLÓNAK

Zengővárkony, 1932. II. 11.

y végre a docentura-ügy[1] lezáródott,
mételt hálás köszönetem fejezzem
ulatáért.
sülök, Vargha Damján,[2] az idei dékán
i, aki nemrég személyesen és ener-
mban, hogy nem türik tovább a
ezelőtt az ügyben a kar egyhangu
esztést küldött a miniszterhez;
lég, még Vargha külön közbelépésére
rikálisok akciójának leszereléséhez.

MAJOROS GYULA

Sinkó István: A józan antik ésa mámoros mo ern
/kiáll. beszámoló/

új Művészet 1989 május, 33

A dátum helye és éve a tartalo

MTAK Kézirattár Ms 4590/6.

Kézirás.

Címzés: Dr. Fülep Lajos tanár

/Áthúzva:/ Budapest I.

1 lap

Tolnai Károly ld. a 309. sz.

1/2

1. A levél nem maradt fenn.

2. Káldor György /1900-1958/

Felsőkereskedelmi tagozatá

barátja. Utóbb ujságiró, l

végezte az egyetemet; 1926

dolgozott.

Tolnai Károly és Káldor Gy

MAJOROS Gyula

5. 21.p. ill.; 22.p.

Új Művészet 1992

MAJOROS Gyula
Új M. 1992.5.

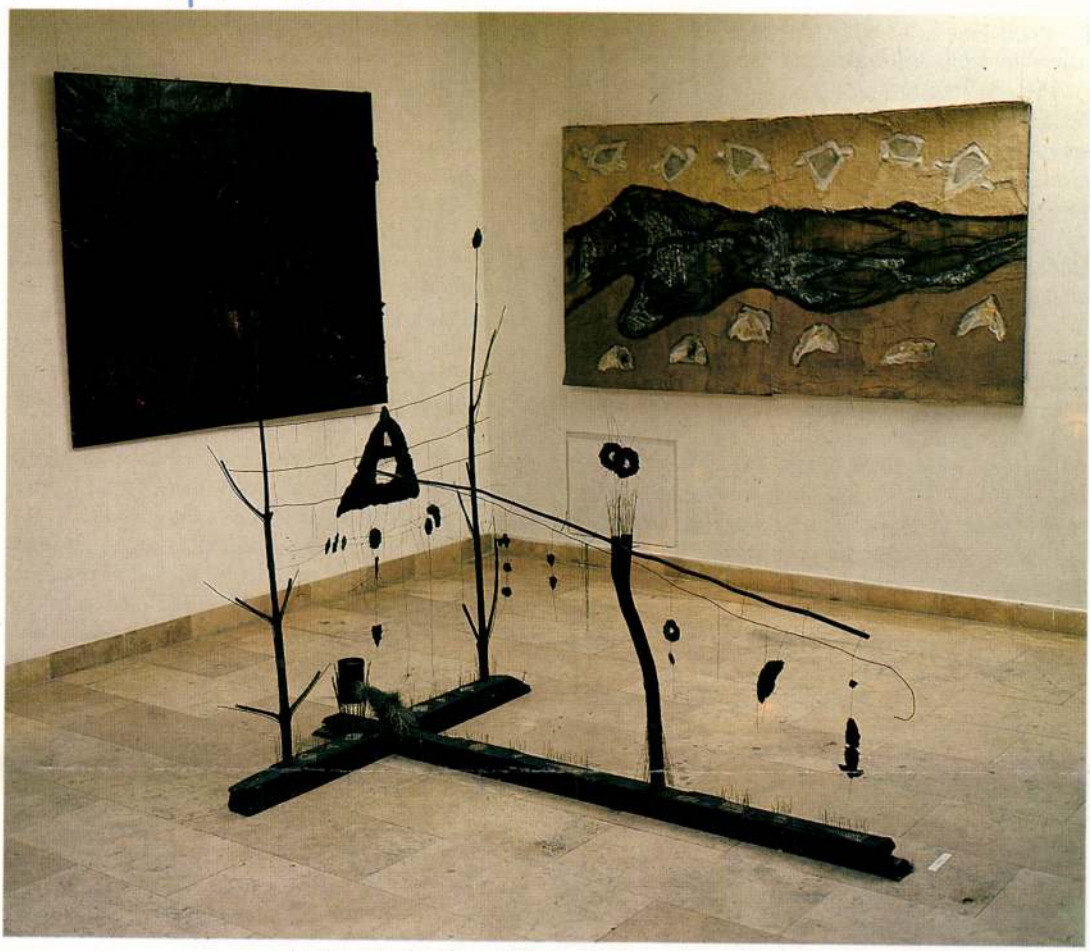

Majoros Gyula: Cím nélkül, fa, drót, 200 × 200 × 160 cm

nek róla. A tárlatlátogató *Stössel Nánda* plasztikáját nézve a legendás idők — pontosabban a Bacsó Péter-film — magyar narancsára gondol, amely kicsi volt és savanyú, de az elvtársak szerint legalább a miénk. Nos, ez a madár is ronda és tanácstalan, de legalább a miénk, akarom mondani, a Stúdióé. Tokája van és hatalmas orra és kigúvadnak a szemei, de emiatt láthatóan nem érzi magát rosszul. Ő a ,,posztmodern utáni helyzet", a ,,kilencvenes évek" kék madara.

Egy ilyesfajta madár úgyszólván minden Stúdiókiállításon megjelent a kezdeti idők ősköde óta. A hatvanas évek közepén geometrikus levélkéjű ágakat zsákmányolt távoli tájakon, farkát tasiszta foltok pettyegették. A hetvenes években fotoemulziótól és teoretikus szövegektől kissé mereven mozgó szárnyával land-artos tájak fölött repült át, míg csak a nyolcvanas évek tágas tájai fölé nem ért, no meg a nagy, laza, önkifejező siklórepülésekig. De hát az évszakok változásával mindig haza kellett térnie a téli fészekre, amikor is azután a háziúr kritikus hölgyek-urak — ha lehet ezt tenni egy madárral egyáltalán — jól elfenekelték.

A jelentősebb zsákmányszerzés — és tollfosztás — évei 1966, 1978, 1983 voltak. 1966-ban jelentek meg talán először átütő erővel a kortárs külföldi törekvések a Stúdiótárlaton. 1978-ban hangzott fel a Magyar Nemzeti Galériában, ahogyan az egyik kritikus írta, a ,,box humana". 1983-ban az Ernst Múzeumban két részletben rendezték meg a kiállítást, amely egyrészt arról nevezetes, hogy a Stúdió fennállásának huszonöt éves évfordulójára emlékezett, másrészt egy újabb lépéssel vitt közelebb ahhoz, hogy az installációs művészet nálunk is teljes polgárjogot kapjon.

Közben persze a tagság, szemlélet s a művészetpolitika is mindig változott egy kicsit, mint abban a társasjátékban, mikor mindig csak egy betűt változtatunk a szóban, s csak a játék végén derül ki, honnan indultunk s hová

jutottunk. Nos, *ez* a Stúdió már régen nem *az* a Stúdió, már nem támogatásra és megfigyelésre egybeterelt kiskorúak serege, immár racionálisan, néha már-már üzletemberként gondolkodó fiatalok egyesülete, amely komoly sponzorokat nyer meg támogatónak, ezen túl pedig nemformális kisebb közösségek ismét nem-formális szövetsége.

A tárlat tehát még csak kísérletet sem tesz valamiféle Stúdió-szellem manifesztálására. Nem is leckefelmondás a támogatás fejében, de hát maga Illetékes Elvtárs is elköszönt, nem reagál többé semmilyen ügyben. A kiállítók nagy része nem is ismerte már őt, hiszen az elmúlt évtizedben kezdte pályáját, amikor a szemléletet illetően egyre inkább a „mindent szabad" elve érvényesült.

Ez az elv vált most kizárólagossá — s veti is fel mindjárt azt a kérdést, hogy milyen veszélyekkel társul érvényesülése. Mármint akkor, ha nincs limitálva a résztvevők köre egy kizárólag esztétikai, minőségi szűrő segítségével. Ha ez történik, akkor a kép könnyen zavarossá, áttekinthetetlenné válhat — a katyvasz szót nem szívesen alkalmaznám, bár többször eszembe jutott. További fokozást jelent, amikor a domináló középszerhez segédcsapatként társul a spanyolviasz-feltalálók, epigonok különítménye. Új életre kel például *Samu Géza* dombóvári plasztikája (*Jengibarjan Mamikan* — tőle egyébként, bár a katalógusban a neve sem szerepel, van egy másik, színvonalas plasztika is a tárlaton), *Pauer Gyula* pszeudója (*Acsa Szűcs Imre*), *Halmy Miklós* motívumvilága (*Vaja László*), a Fás-kör formakincse (*Enes Nagy Sándor*). Vannak művek, amelyek egyszerűen ízléstelenek (*Farkas Balázs: Feltámadunk*), s vannak, amelyek úgy giccsek, ahogy vannak (*Hartung Sándor: Ősasszony*).

Kungl György: Borromini loggia, 60 × 50 × 25 cm

Természetesen nem arról van szó, hogy a giccs nem lehet a művészet tárgya, kifejezési eszköze. Sőt! Ha a „posztmodern utáni helyzet" jellemző vonásait keressük, éppen azt a két mozzanatot kell kiemelnünk, amely — itthon és külföldön egyaránt — egyrészt a giccshez, másrészt a szerves-organikus formákhoz, anyagokhoz, s az általuk közvetített mitikus világértelmezésekhez kötődik.

A Stúdiótárlaton megjelenik, bár egyelőre igen korlátozottan és nem igazán kvalitásos művekben a nemzet, a hit, a vallás mítosza (*Ferkai Tibor, Deák Ágnes, Dévényi János*). Jóval erőteljesebb a népművészetből, a primitív népek művészetéből, annak szellemiségéből táplálkozó törekvés, amelynek két itteni főművét, *Gaál József* ősasszonyát és *Majoros Gyula* fából, vékony drótszálakból, fémlemezekből konstruált plasztikáját a rendezés szerencsés módon helyezte el a tárlat súlypontjában.

A giccset, pontosabban a tárgyi világ, a vizuális és a szellem különböző minőségeit elemzi *Hegedűs 2 László* csillogó gombokkal borított cipője, *Rácmolnár Sándor—Hetényi Judit* reklámfalvédője, *Gerbes Gábor, Regős István* festménye, *Kungl György* Borromini Rómáját megidéző plasztikája. A magas művészet új eredményei és a vizuális klisék találkozásáról meditálnak, éppen úgy, mint a németalföldi művészet motívumaiból kiinduló *Pap Sándor Balázs,* a Borromei Szent Károly alakját megidéző *Kisléghi Nagy Ádám*, a mozaikművészet legrégebbi hagyományait és új lehetőségeit ötvöző *Balázs Miklós Ernő.*

A szellemi-stilisztikai vonatkoztatási pontok között ott találjuk a német újexpresszionizmust éppen úgy (*Gábor Imre, Orbán Attila*), mint mondjuk *Tapiest (Zsarkó László).* Ezeknél a direkt kapcsolatoknál azonban nyilván izgalmasabbnak tűnnek az olyan, meglehetősen egyéni hangon előadott tűnődések az anyagszerűségről, mint amilyen *Beöthy Balázsé, Palkó Tiboré, Németh Ágnesé, Sirpa Ihamusé*, a mozgás és a forma kapcsolatáról (*Julius Gyula, Chilf Mária*), a mű és a mű nézője viszonyáról (*Eperjesi—Várnagy*). A műtárgy, az azt körülvevő tér és a néző egyre abszurdabbá váló viszonyáról szól az az installáció is, amely csak kívülről szemlélhető, a belső tér, a falon függő művek csak részletekben tárulnak fel a falba vágott nyílásokon keresztül (*Faa Balázs* és *Koronczi Endre* munkája).

Természetesen csak részletek idézhetők fel a látogató emlékei közül is. Feltétlenül említendő ezek közül, hogy a posztmodern hullám elvonulása után a festészetet leg-

Majoros Hédi

A negyedik országos kerámiai biennálét Pécsett rendezték a Janus Pannonius Muzeumban Déryné utcai kiállitótermében.
Vadas József: "Sápadt kerámiák" címmel közölt beszámolójában az itt felsorolt művészeket emliti meg a kiállitók közül: Gádor István, Gorka Livia, Németh János, Geszler Mária, Szekeres Károly, Minya Mária, Fürtös György, Vértesi Nándor, J.Móker Zsuzsanna, W. Kálmán Anikó, Schrammel Imre, Benkő Ilona, Borsody László, Csekovszky Árpád, N. Szonntag Éva, Majoros Hédi, Majoros János, Kigyós Sándor nevét.
A tárlatot ismertető kritikát lásd: Gádor István nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. nov. 1. 44. sz. 13. l

Frank János: Győr élő művészek
Bp. Magvető 1975

MAJOROS HÉDI

(Kerámiamunkáival lassan két évtized óta – főiskolás kora óta – találkozunk az iparművészeti kiállításokon. Külföldön – többek közt – részt vett a Faenzában, Gmundenben és a Prágában rendezett kerámia biennálékon, továbbá az Isztambuli Kerámia Világkiállításon. Az utóbbi években Stockholmban, Londonban és Kairóban szerepeltek művei. Épületkerámiái közül legjelentősebbek az Egri Gyermekotthon és a Kaposvári Fürdő faliképei. Jelenleg a Budapesti Geofizikai Intézet murális domborművén dolgozik. Majoros Hédi idei Munkácsy-díjas.)

– Emlékszem a maguk nemzedékének frontáttörésére. Jó tíz évvel ezelőtt történt. Akkoriban a kerámia talán az első volt a magyar művészeti ágak között. Most úgy érzem, mintha kerámikus művészetünk kissé elfáradt volna. Vagy csak tájékozatlan vagyok?

– Régóta nem volt tere a mi műfajunknak. Ritkán rendezünk kiállítást. De – megvallom – nincs is sok kedvem kiállítani: a kerámia fizikailag is nehéz műfaj. Meg kell csinálni a „grundot", fölrakni az agyagot, kiégetni... Mindig irigyeltem a grafikusokat: egy lap papíron, egy tustollal ki tudják magukat fejezni.

Másrészt a fő feladatunk újabban az épületkerámia. Kialakult egy új műfaj. Szeretjük. De valamennyiünk munkái elszórtan találhatók. Nem látszanak az eredményeink, munkáink, ha beépítik őket valahol távol vidéken vagy akár Pesten. A kerámikus – ha szignálja is a művét – voltaképpen névtelen marad a közönség előtt.

Az is lehet, hogy kifulladtunk; a fiatalság előjoga az avantgarde. Úgy látom azonban, hogy az utánuk következő generáció még

óriási ügyet tudnak csinálni. Idehaza meg komoly értékek vesznek el.

– Az Orosz-kérdés? Magyarán: Miért nincs Orosz János a „tojásban"? Bár látszólag benne van. Az újságolvasó, a tárlatlátogató közönség legalábbis ezt hiszi.

– A tojásnak van héja, fehérje, sárgája meg csírája, vannak jégzsinórjai. Én félnék a tojáson belül lenni. Félnék a rutintól. Viszont szeretnék végre erőmhöz méltó feladatot megoldani; úgy érzem, nincs kihasználva a „munkaerőm". A pusztán erkölcsi elismerés lassacskán már nem elégít ki.

(Orosz Jánosnál – mi, kívülállók ellentmondhatunk a művészeti „korszakokról" alkotott véleményének – továbbvonul a Nap, homok, tenger sorozat grafikonjainak íve. Megjegyzem, ennek az anyagnak székesfehérvári bemutatóját nem követte fővárosi tárlat. Római munkáin is megmutatkozik következetes, felelősségteljes realizmusa, akkor is, ha az absztrahálásban a legszélsőbb határokig megy el. Műveinek felületi könnyedsége súlyos gondolatokat, sőt súlyos formákat takar, s az idillnek látszó téma ábrázolásmódja igen-igen távol esik a lírától. Faktúrája, felületi megmunkálása az olajfestménynél vagy tollrajznál, márvány- vagy fafaragásnál gyökeresen különböző; művészi mondanivalója mégis szétválaszthatatlanul egységes valamennyi műfajában.)

(1970)

nem tudott túllépni a mi elért – vagy vélt? – eredményeinken. Ismerek azonban egy kerámikust, aki bírja az iramot: ez Gádor István. Szüntelen lelkesedéssel, mondhatnám, fanatizmussal dolgozik a hetvenkilencedik évében is. Kívánom, nézze meg a legújabb műveit.

– Még Gádor tanítványa volt a Főiskolán. Azé a művészé, akinek nincsenek ellenségei.

– Nehéz megfogalmaznom valamit Gádorról. Olyan egyéniség, akiről csak szentimentális szavakkal beszélhetek. Ezt pedig nem szeretem. Remekül korrigált, egyből rámondta, hol a hiba. Tizenhét évvel a Főiskola után is a mesterünk maradt. Tudjuk, hogy mindig számíthatunk rá.

– Tudná-e szakaszokra bontani a saját munkásságát?

– Nem tudok szakaszokat mondani. Azzal, amit régen csináltam – sík hatású, mintegy kerámia-festményeket –, akkor meg voltam elégedve, ma már nem. Lassú víz vagyok. Lassan fejlődöm, ilyen az egyéniségem, ez az alapállásom. Három vagy négy éve foglalkozom épületplasztikával. Szeretem a nagy méreteket – talán mert ilyen kicsi vagyok? –, az óriás cserépedényeket, nagy falfelületeket. Az épületplasztikát nem fogalmazom meg magamnak előre. Mindössze annyi az elképzelésem, hogy jót csináljak. Vagy sikerül, vagy nem.

Körülményeimmel elégedett vagyok. Azt teszem, amit akarok. És néha még pénzt is kapok érte. Sima volt az utam: fölvettek a Főiskolára, elvégeztem, mindig van munkám. Nem nagyon találkoztam meg nem értéssel.

– A kerámia és a szobrászat, plasztika határa?

– Csak anyagbeli különbségek vannak, nem érzek határt a kettő között. Láttam jó szobrot és rossz szobrot, jó kerámiát és rossz

kerámiát. Ennyi az egész. Nem azt ambícionálom, hogy szobrot vagy kerámiát csináljak, hanem hogy jót.

– Kérem, beszéljen a Geofizikai Intézet számára készülő munkájáról. Szürke, nedves agyagban itt van előttünk. Tartson nekem tárlatvezetést.

– Négyszer ötméteres falikép lesz. A színe fehér, némi zöldes árnyalattal. Nagy örömmel dolgozom rajta, mert elképzeléseim találkoztak a feladattal. Évek óta próbálkozom a fények és az árnyékok ellentéteinek plasztikai kifejezésével. Hogy a formák ritkításával és sűrítésével hozzak ki valami izgalmasat. Az eddigi eredményeim most kamatoznak. Ezen a geofizikai domborművön nyertek igazán érzelmet. Még az Intézet tudós munkatársaiban is olyan hatást keltett a munkám, mintha valamennyit is értenék a geofizikához. Pedig csak ráéreztem valamire. Problémám, hogy az, ami az 1:5-ös cserépvázlatomon sikerült, sikerül-e húsz négyzetméteren? Megmarad-e a frissesége?

(Majoros Hédi újabb műveit vájt reliefeknek nevezhetjük. Hullámvonalak, hullám interferenciák és a karakterisztikusabb, szögletes hullámtörő zátonyok együttesei ezek. Minden rész vonatkozik a másikra, istenáldotta szerkezeti rendben és kompozícióban. A művész – akárcsak a geofizikára – ráérzett a korszerű művészet egyik formanyelvére is, mintha évtizedes konstruktív, geometrikus iskola állt volna mögötte. A kerámia műfajába való áttétel nála nem érződik transzponálásnak. Olyan magától értetődő. A mázak halvány rózsaszín és halványzöldes árnyalatainak a papírforma szerint édeskéseknek kellett volna lenniük. Egyáltalán nem azok. A természetben található kőzetek sem giccsesek.)

(1970)

Majoros Hédi

Térplasztikája – darabokban – már Miskolcon van és még a nyáron felállítják a Szentpéterc kapni József Attila Klubkönyvtár előtt. (említve)

(M–): Mozaikok, térplasztikák.
Déli Hírlap, (Miskolc), 1976. jún. 16.

Majoros Hédi, szobrász

Új képzőművészeti alkotásokkal gazdagodott a közelmúltban Miskolc. A szentpéteri kapui József Attila Klubkönyvtár előtt rövidesen felállítják a művész térplasztikáját. /említve/.

Déli Hírlap /Miskolc/, 1976. júl. 31.

Majoros Hédi

A szentpéteri-kapui negyedben levő József Attila Klubkönyvtár előtti téren pedig hamarosan felállítják *Majoros Hédi* iparművész térplasztikáját. A város szociális otthonának kertjében díszkutat helyeznek el, a szentpéteri-kapu városrészben levő vízmedencéhez térplasztikát terveztettek.

Magyar Hirlap 1976/166/6

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
Majoros Hédi,
DÉLI HÍRLAP
szobrászművész
1970 SEP 27.

1021

Az ország jó mecénás

Egy új térplasztika

A József Attila Klubkönyvtár olvasói sokáig találgatták, hogy mik azok az útból félrerakott, törékenynek tűnő alakzatok, amik a ruhatárban, a bejáratnál várták, hogy formát nyerjenek. A Szentpéteri kapuban járók azóta már megszokták a könyvtár előtt álló térplasztikát, amelynek alkotójával, Majoros Hédi szobrászművésszel még a felállítás idején találgattuk: — Mi lehetne a szobor címe?

— Ha tetszik, nevezhetjük Kompozíciónak, de a cím annyira nem lényeges, hogy nem is gondolkodtam rajta. Sokkal fontosabb, hogy mit tudtam elmondani a szoborral, mit sugall annak, aki megáll előtte, vagy egyszerűen tudomásul veszi, hogy itt áll a könyvtár előtt ezen a szabad téren, és hozzátartozik a környezethez.

— Mi volt tehát a mondanivalója vele?

— A kerámia-szakma sokrétű, és én 1953-tól, amióta önállóan dolgozom, igyekeztem a saját eszközeimet úgy kialakítani, hogy az illusztrációt elkerüljem; a falikép-peknek, szobroknak nem másodlagos, hanem saját mondanivalójuk van. Más kérdés, hogy ezt a megbízásra dolgozó szobrász esetében a megbízó igénye és a mű majdani környezete befolyásolja. Mikor a pályázatot kiírták, megnéztem a helyszínt. Viszonylag új lakótelep, a házak kocka alakúak, tehát a szögletességet kellett valamiképpen oldani. Amit a hajlékony, térbe simuló formák, a fény és az árnyék ritmusa a szemnek megnyugtatóan elmondanak, arról szól a szobor.

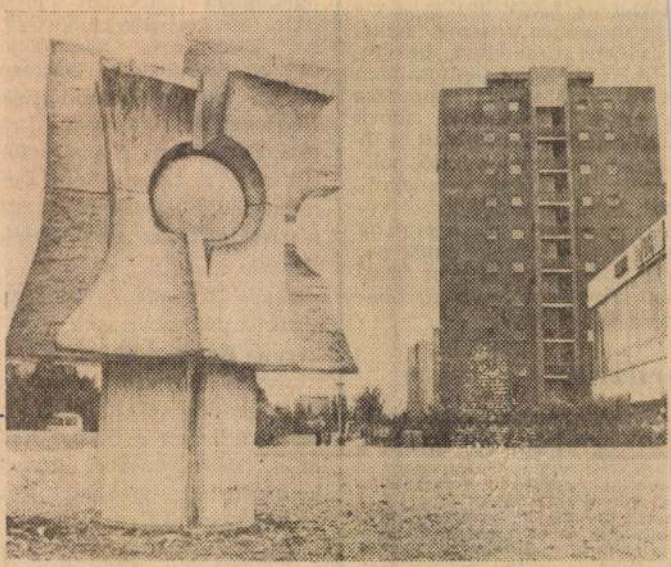

* *Majoros Hédi térplasztikája a Szentpéteri kapuban*

— Kerámia szabadtéren. Nem féli a viszontagságoktól?

— Míg felállítottuk, húztunk köré egy vonalat. Kíváncsi gyerekek nézegették, hogy mit dolgozunk, és megfigyeltem, hogy nem lépték át a „határt". Egy kis füves térség elég lesz, hogy senki ne jöjjön túl közel, ha lehet, ne kopogtassa meg. Ez egyébként nem törékeny használati tárgy, sokkal szilárdabb épületburkoló anyagból, olyan pirogránitból készült mint az Iparművészeti Múzeum teteje, vagy a Szépművészeti Múzeum ornamentikája. A pécsi Zsolnai gyárban 1280 fokon égették; ennek köszönheti a csontszínű fehér vörösesbarnába hajló árnyalatát és a szilárdságát. Ezenkívül az egyes elemeket vascsőre fűztük fel, és szilárd vaskapcsokkal fogattuk egybe.

— Bármekkora kötöttség a megbízó kívánsága, úgy nézem, míre elkészül, a legszemélyesebb üggyé válik a szobor.

— A kötöttség is megmozgatja a fantáziát. Ez a feladat pedig azért is vonzó volt számomra, mert ez az első olyan megvalósult elképzelésem, amelynek nagy méretei, dimenziója és így (legalábbis remélem) az embert messziről megfogó ereje van. Az ország jó mecénás, ha arról van szó, hogy tegyük humánusabbá környezetünket. Ha ebből indulunk ki (mert másból nem is lehet), akkor megbízó és művész szándéka mindig találkozik.

M —

iztonságra. *Kohl*, a CDU ezetője a Ruhr-vidéken ıondott beszédet.

A Közel-Kelet lesz a téna délután Helsinkiben, miután a leszerelési világértekezlet az ENSZ-hez és a világ népeihez intézett felhívásában sürgetett a békére. – A Közel-Kelet, pontosabban a libanoni válság rendezése a téma Kairóban is, ahová ma érkezik *Dzsumblatt*, a libanoni baloldal vezető politikusa. *Kaddumi*, a palesztinek egyik vezetője a hét végén tárgyalt az egyiptomi fővárosban, *Szadat* elnök pedig hatos arab csúcsot javasolt *Szarkisznak*, az új libanoni államfőnek.

ırázat:

októberi választását nekik „megfelelő" amerikai jobbratolodas irányába befolyásolni. Hiszen a CDU/CSU annak idején éppen az amerikai jobboldal támogatásával volt a hidegháború élharcosa; miért ne lehetne most ezt megfordítani és nyugatnémet jobbratolódással segíteni az enyhülésellenes kampányt, az ugyancsak választás előtt álló USA-ban?

MÁTÉ IVÁN

A zánk
töltötte a
hazánkbar
párt- és
Az Úttör
övezett fő
induló ha
Kaysone Pl
oszi Forra
titkárát, a
mokratikus Köztársaság miniszterelnökét és a küldöttség tagjait.

Szűcs Istvánné, a Magyar Úttörők Szövetségének főtitkára és *Nádházi Lajos*, az Úttörőváros főigazgatója fogadta a vendégeket, akiknek — társai nevében — *Mezei Katalin*, Heves megyei úttörő kedveskedett virággal, köszöntő szavakkal.

A vendégek megtekintették a város létesítményeit, részlegeit, hosszasan időztek a tá-

[illegible] úttörők életével, elhelyezésével.

Kaysone Phomvihane a tábor vendégkönyvébe emléksorokat írt. A vendéglátóktól búcsúzva, a Laoszi Forradalmi Néppárt főtitkára egyebek között hangsúlyozta: hasznos tapasztalatokra tettek szert az úttörőmozgalom nevelő, oktatást segítő munkájával kapcsolatban.

A látogatás emlékére laoszi zászlót és a három évtizedes felszabadító harcban részt vett laoszi hazafiak számára alapított kitüntető jelvényt adott át a zánkai Úttörővárosnak.

** Ez a kép négy napja készült, és most szomorú okból vált aktuálissá. A rajta látható férfiak a francia televízió számára a veszélyes pireneusi barlangokban forgattak és nyomtalanul eltűntek. Felkutatásuk folyik.*

Színes tévéket sorsoltak

A Borsodi Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat július 15. és szeptember 15. között a 10 000 forint feletti értékben bútort vásárlóknak ajándék sorsjegyet is adott a bútorok mellé. A sorsjegytulajdonosok — szám szerint 3389-en — ma délelőtt fél 11-ig izgulhattak. Ma sorsolták ki ugyanis a nyereményeket, öt darab Color Star színes televíziós készüléket. A sorsolás eredményéről holnapi lapszámunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.

MDK

Majoros Hédy

Majoros Hédy /kerámia/ műveivel szerepelt a IV. Orszg.Iparm.Kiáll.-on.

IV. Országos Iparművészeti Kiállitás. Műcsarnok. Budapest 1959.Dec. 18 - 1960.Jan. 31.Kat.

Magyarosi Hedvig

Nagyméretű kerámia figurái szerepeltek a Pécsi Kerámia Biennálén.

Balla Erzsébet: V. Országos Kerámia Biennale. Új Tükör, 1978. július 9 – 3 lap.

MDK

Majoros Hédy

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1965.

M.Df

Majoros Sándi
keramikus

A Tatabányai iskola falát kerámia
képei díszítik.

Vidos Zoltán: Néhány uj iskola épületről
Művészet, 1963. augusztus – 26 kep

Majoros Hédi MDK

szerepelt a kiállitáson, mely aug. 11-ig tart nyitva.

--: Budapesti X iparmüvészek kiállitása Pécsett Dunántuli Napló, 1963. jul. 21.

Majoros Hédi keramikus M.D.K.

Részt vett a kiállításon

Falikép

Domanovszky György: Magyar kerámiakiállitás Londonban
Magyar Nemzet 1963. október 29. 4.l.

MDK.

Majoros Hédi

Kiállitási hir

Népszabadság 1967 szept.8.

MDK

Majoros Hédi, keramikus

szerepel

—: Magyar művészek az isztambuli nemzetközi kerámiakiállításon 9

Népszabadság. Bp., 1967. szept. 8.

Majoros Hédi

keramikus

Ernst Múzeum Fiatal Képző és Iparművészek kiállításán premiumot kapott munkáira.

Domanovszky Gy.

Fiatal iparművészek.

Szabad Művészet

1955. 408. l.

Majros Hédi

1930-ban született. A Iparm. Foisk. elvégzése után a magy. népi hagyományban gyökerező ízes vázákat és tálakat mintázok, jelenleg kisméretű fali dekorációkat (akkor csempék) készít.

P. Bresztyánszky Ilona,
Ismerd meg a kerámiát, Bp. 966. 118 l.

Tételszám	Irattári szám

Ujra be kell mutatni: ..... n.....

Magyar királyi államv

Iktató-szám..... 19 ...

..... osztály.

A beadvány { száma.....
kelte .....
beérkezése .....

Tárgy:

..... db melléklet ..... csomag ..... súly

Majoros Hedvig

Gyertyatartó 1964.
Repr.

P. Brestyánszky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.
46-o.

Majoros Hedvig

Váza
Repr.

P. Brestyánky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.
45.o.

MAJOROS Kéty /

Gádor István tanitványa volt az
Iparművészeti Főiskolán

Gádor István gyüjteményes kiállitása. Bp. 1966.
Ismertetőt bev. Domanovszky György

Vrajosos Hedvig

iparmüvész, résztvett a Kultura Kiállitásán.

Perneczki Géza: a Magyar iparmüvészet a nagyvilág küszöbén

Magyar Nemzet 1968.ápr.23.4.o.

Majoros Hédi
keramikus

Mélt alás

Domanovszky György: Hol tart ma a magyar kerámia
Művészet, 1970. január - 30 lap.

Majoros Hédi
keramikus

Az épületkeramika körületen és eredményesen munkálkodott.

Domanovszky György: Hol tart ma a magyar...
Művészet, 1970. február - 21 lap.

Majoros Hedvig kerámikusművész

A Munkácsy Mihály-dij III. fokozatával tüntették ki.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. ápr. 4.
XIV. évf. 14. sz. 2. lap

Magyar Helikon

Emlékére

Horváth György: A pécsi biennálé
tanulságai
Magyar Nemzet, Gy. 1970. nov. 13.

Majoros Hedvig

Említve

P. Brestyánszky Ilona: (pamúvészek a fónánosért

Budapest, 1970. nov. 18–20. l.

Majoros Hedvig

Munkácsy-díjas, a II. országos kerámia-biennálén első díjat nyert, Pécsett

Pest Megyei Hírlap, 1970 okt. 6.

Majoros Hédi

A Kiss István építész által tervezett kaposvári termálfürdőt és fedett uszodát díszítő képzőművészeti alkotások készítői: Kiss Nagy András és Nyíró György szobrászművészek, Majoros Hédi, Simó József, Metky Ödön és Simon János iparművészek.

P.Meller Éva: Termálfürdő és fedett uszoda, Kaposvár. - Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz. 53-57. l.

Majoros Hedvig

Munkácsy-díjas.

A pécsi II. Országos Kerámia Biennálé
első díjat nyert.

Magyar Hírlap, 1970, okt. 5.

Majoros Hedvig

Munkácsy-díjas, a pécsi II. Országos Kerámia-Biennálén első díjat kapott.

Hétfői Hírek, 1970, okt 5.

Majoros Hedvig Zeramikus

Munkáczy díj III. fokozatát

Zapta

Nápisava 1970 április 2
4. old.

Majoros Hedvig

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának kiskönyvtára 1970. IV. 28.

Major Henrik

Említve

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 25. l.

Major Ottó

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 27.

Majoros Hedvig Teramikus

A Munkácsy díj III fokozatával tüntettél

Ti

Pestmegyei Hírlap 1970 április 2
4. old.

Major Ödön

Részt vett az I. Országos Kerámia Biennálén Pécsett.

Iparművészet, 1968. 5-6. sz. 59. l.

Majoros Hédi, kerámikus

MDK

Kerámia : Repr.

— : Emléketi-Kerámia

Mümelléklet: 2. o.

KRITIKA, BP. | 1969. május

VII/5.

Majoros Hedvig

Falbukkoló kerámiája I. díjat

kapott ~~[illegible]~~ a II. Orsz. Kerámia

Biennálén Pécsett

TV.

Táslaszkól - táslaszka

1970 XI. 24

Majoros Hedvig Teramitus

díjat nyert a pécsi

Teramia biennálin

Pestmegyei Hírlap 1970 október 6

4. old.

Majoros Hédi

Z.L.: Eötvös Lóránd Geofizikai Intézet központi laboratóriuma és székháza, Budapest. Építész: Tallós Elemér, belsőépítész: M. Horniczek Klára, statikusok Walthier Gábor, Vörös György, kerttervezés: Kiss B. Gusztáv, iparművészek: Majoros Hédi, Nestor Sándor. - Ismertetés, képekkel.

Magyar Építőművészet, 1971.2.sz. 44-47. l.

Majoros Hedvig

budapesti művelt említit, munkásságát méltatja:

P. Erostyánszky Ilona: Iparművészek a fővárosért. I. Keramikusok. - Budapest, 1970. 11.sz. 18-20. l.

MAJOROS HEDVIG

MUNKÁCSY-DÍJAS. A PÉCSI II. ORSZÁGOS KERÁMIA-BIENNÁLÉN ELSŐ DÍJAT NYERT.

DOLGOZÓK LAPJA, 1970. OKT. 6.

Majoros Hedvig

Szerepel a II. pécsi Orsz. Kerámia Biennálén

Horváth György: A pécsi Biennálé tanulságai

Magyar Nemzet 1970 XI. 17 11 old.

MAJOROS HEDVIG

MŰVEI SZEREPELNEK A II. ORSZÁGOS KERÁMIA BIENNÁLÉN.

BOJÁR IVÁN: KIÁLLITÁSRÓL KIÁLLITÁSRA.

MAGYAR HIRLAP, 1970. OKT. 14.

MAJOROS HEDVIG

SZEREPEL AZ ~~ALÁBBI~~ TÁRLATON, PÉCSETT.

CSENKEY ÉVA: II. ORSZÁGOS KERÁMIA BIENNÁLÉ

DUNÁNTÚLI NAPLÓ, 1970. OKT. 11.

Majoros Hedvig Szamitus

Munkácsy díjat (III. fok.) kapott

N.N: Álmani és Kossuth díjasok

Pestmagyei Hirlap 1970 IV.2

Majoros Hédi

Egyik kerámiájának repr.-ját hozza a lap Frank János: "Majoros Hédinél" c. interjujának illusztrációjaként.
Az iparmüvészeti kiállitásokon két évtizede szerepel. Külföldön Faenzában, Gmundenben és Prágában , valamint az Isztambuli Kerámiai . Világkiállitáson vett részt. A legutóbbi években Stockholmban, Londonban és Kairóban szerepelt müveivel.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. juni. 27.
XIV. évf. 26. sz. 12. lap

Majoros Hédi

Jelentősebb kerámiái az egri Gyermekotthon és a kaposvári fürdő részére készitett faliképei. Most egy négyszer öt méteres faliképen dolgozik a budapesti Geofizikai Intézet számára. Néhány éve foglalkozik épületplasztikával. Frank János "vájt reliefeknek" nevezi a művész ujabb müveit. A Főiskolán Gádor István tanitványa volt. Ezévben Munkácsy-dijjal tüntették ki.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. juni. 27.
XIV. évf. 26. sz. 12. lap

Majoros Hédi

Építészeti kerámia /szepró/

Kritika 1969 V. sz.

Major a Hédi

Kerámiákkal szerepel

Bútor és lakásművészeti kiállítás

Bp. 1956.

MDK

Majoros Hedvig

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban,1968.
Janus Pannonius Mu.füzetei 14.

MAJOROS HÉDI

Nagy tál, halas dísz.
Váza kék alapon virág és madár dísz
Vazá sárga alapon madár és virágdísz
Tálacska, barna, kék, sárga
Bonbonnier, fehér alapon lila
Tál, békegalambokkal
Váza, madaras, virágos dísz.

Tratal Képzőművészek és iparművészek
kiáll 1955

Kétszájú korsó
Csákvári néji kerámia 1872
(Csákvári Múzeum)

Kerámia kiáll
Székesfehér-vár 1966-67
Katalógus Bárdosi 7 Pétrest

Majoros Hedvig

A Iparmű vészeti Főiskolát Gádor István növendékeként végezte.
50-es évek vége: csempeképek.
Jelenleg architekturális feladatok.
A Gent István körúti postahiratalba készített homorú térelhatárolós falat

P. Borstyánky Ilona: Modern magyar kerámia Bp. 1965.
41.o – 42.o.

Mészáros Hedvig

Kiállításai, kitüntetései.

1955. Hazánk felszabadulásának 10. évfordulója alkalmából rendezett kerámiakiállítás
1959. Nemzetközi kerámiakiállítás. Gmunden
1962. Nemzetközi kerámiakiállítás. Prága.
1963. Modern Magyar kerámiakiállítás. London.

P. Bertzándy Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965. 51-o.

MDK

Majoros Hédy

neve emlitve

Gádor István gyüjt. kiáll. Ernst Muz. 1966.

MDK

Majoros Hédy

/kerámia/ Repr.

IV.Országos Iparmüvészeti Kiallitas.Mücsarn
Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

Majórs Hédy
keramikus

MDK

Edényei művészi szinvonalat
képviselik

Molnár László: Mai magyar kerámia.

Művészet, 1967. október - 39 kep

M.D.Y

Majoros Hédi
keramikus

Bemutatta egy művét a
tailaton.

Szentes Lajos Véliány gondolat egy iparművészete.
Művészet, 1968. január - 32 kap

M. D. K.

MAJOROS Ilidi kerámizus

Tatabánya, ált. isk. kerámia diszei majoros Jánossal

Építész: Kismarty Lechner K.

Tervezés (1958) kivitel: (1959)

Magyar Építőművészet 1961. 3. sz. 16. l.

MDK.

Majoros Hédy

Molnár László cikke

Müvészet 1967 okt.p.4o.

MDK

Majoros Hédi, keramikus

Szerepel az isztambuli tárlaton.

– „Külföldi művének budapesti, magyarok
külföldi kiállításai 7

Népszabadság, Bp. 1967. szep. 13.

M.D.K.

Majoros Hédi
keramikus

"Napraforgó"

A borító hátlapján.
Művészet, 1966. április.

Majoros Hédi
keramikus

M.D.K

Fehérmázas samott mozaikból
készített napraforgóját állította
ki a tárlaton.

Szentes Rajos: Keramia az V. Országos . . .
Művészet, 1966. április – 22 lap

MDK

Majoros Hédy

kerámia

4, Orsz. Iparmüv. kiáll. Mücs. 1959.dec.

Majoros Hédi kerámikus

Dvorszky Hedvig: Gondok és lehetőségek a mai magyar kerámiában

Művészet, 1982. szeptember

Majoros Hédi kerámikus

Pogány Gábor: Kerámia, most

Művészet, 1983. február

Majoros Hédi 185. l.
Maticsányecz Márkné 186. l.
Nagy János 186. l.
Schubert Ernő 182, 184. l.
Steig István 183, 186. l. képpel
Szabó János 184, 186. l.
Sztelek Dénes 187. l. képpel
Tamás László 186. l.
Tevan Margit 184. l.
Vén Magda 184. l.
Werner Andrásné 185. l.

Domanovszky Gy.: Sparm. pályázat és kiáll. Sz. M. 1955.

Könyvtáramban

K

11

P

MDK.

Majoros Hédy

Kiállitási kritika

Vasas 1966 márc .

Majoros Hédi keramikus

a Borsodi Vegyimüvek uj étterme számára tervezett

nyolc négyzetméteres kerámia faliképet

Napló

Magyar Nemzet 1965. julius 1. 4 .l.

M.D.K.

Majoros Hédi keramikus

Művei a londoni mXXXX " Modern Hungarian Ceramics" c. kiállitáson

nagyobb méretü murális kerámia

Domanovszky György: Magyar keramikusok Londonban

Magyar Épitömüvészet 1964/1. 48-49.l.

Majorca liedt ceramics

Majorca ceramics

Majoros Hédi, keramikus MDK

Értékes, nagy művekkel szerepel.

Domanovszky György: A V. Országos Iparművészeti Kiállításról 7.

NÉPSZABADSÁG 1961. jan. 8.

MDK

Majoros Hédy

kerámia edényekkel

szerepelt a Herman Otto Muzeumban rendezett kiállitáson.

Molnár László:Modern iparművészeti kiállitás Miskolcon.

BORSODI SZEMLE 1963. 3. sz. 82-89. lap. 89.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Majores Hédi

1965 JUL 11.
MAGYAR NEMZET

Majores Hédi a Borsodi Vegyiművek új étterme számára terpeszkedő nyolc négyzetméteres kerámia-faliképet.

1021

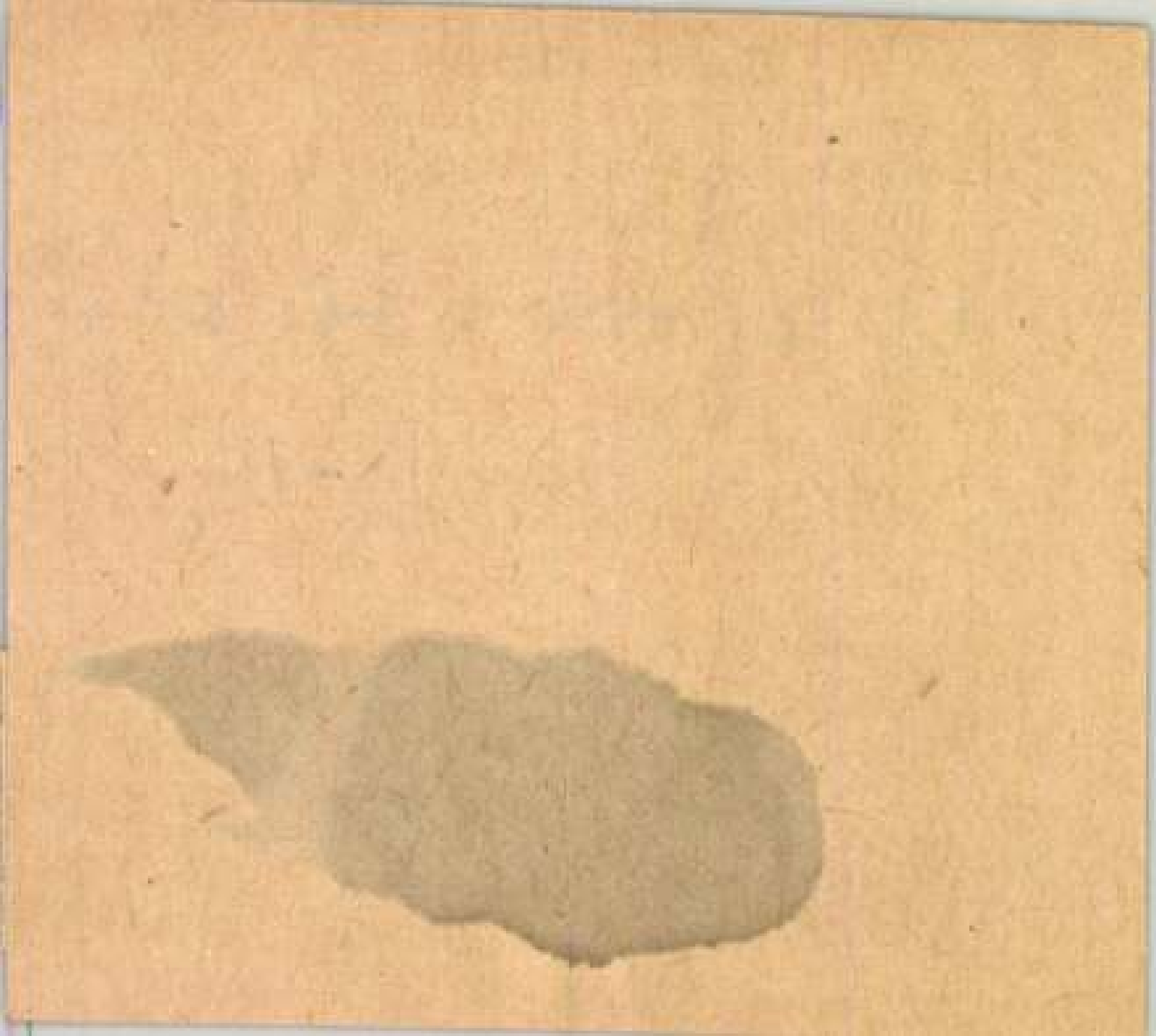

Majoros Hédi a kerámikus

M.D.K.

Dekorativ jellegü kerámia falképen dolgozik.

a mü a kaposvári fürdő számára készül

N apló

Magyar Nemzet 1966. junius 26. 10. 1.

Ἀριστοτέλης Η ἐπὶ κεφαλῆς

Δεκαετὴν ἱεροῦ κεφαλὴν ταῖς ἐκκλησίαις δοῦναι.

Ἐν μὲν ἐκφανεῖ τῶν ἀπάντων κέφαλλ

Ν αρίθ

26. 10. 1.

Major Ludwig
keramikus

M.D.Y.

A tatabányai iskola kerámia
faliképei.

P. Brestyánszky Ilona: Az új magyar épületkerámia. 16 l.
Művészet, 1961. február.

Major Heidi

Művei a IV. Iparművészeti kiállításon.

emlékül.

Valóság, 1960, 2. sz. 67. l.

MAJOROS H édi keramikus M.D.K.
ezüst éremmel kitüntetve

Sebók Ferne : A prágai nemzetközi kerámia kiállitás tanulságai
Magyar Nemzet 1962. julius 20. 4.1.

Majoros Hédi

Megbízást kapott Majoros Hédi, hogy a Kosci uszkó Tádé u 3 házon dombormüvét helyezze el.

—: Köztéri munkák
Müvészet, 1978. október - 45. lap.

ugy írni az etikáról egy könyvet, hogy az valóban az etikáról szóljon, akkor ez a könyv egy robbanással a világ összes többi könyvét megsemmisítené. A szavaink, amennyiben tudományosan használjuk őket, edények, amelyek csak arra képesek, hogy jelentést és értelmet tartalmazzanak és közvetítsenek, *természetes* jelentést és értelmet. Az etika, amennyiben egyáltalán valami, természetfölötti, szavaink pedig csak tényeket fejeznek ki, ahogy egy teáscsésze is csak egy csészényi vizet képes felfogni, még ha literszám túltöltöm is.

Azt mondtam, hogy amíg tényekről és kijelentésekről beszélünk, addig csak relatív értékről, relatív jóról és relatív helyesről lehet szó. Mielőtt továbbmennénk, szeretném ezt egy eléggé kézenfekvő példán szemléltetni. A jó út az az út, amely egy előzetesen tetszés szerint rögzített célhoz vezet, és nyilvánvaló mindannyiunk számára, hogy semmi értelme jó útról beszélni egy ilyen előre rögzített céltól függetlenül. Nézzük hát meg, mit érthetnénk azon a kifejezésen, hogy *az* abszolút jó út. Azt hiszem ez volna az az út, amelyen mindenkinek, ha egyszer megpillantotta, *logikai szükségszerűséggel* el kell indulnia, ha pedig nem indul el, szégyellnie kellene magát. Ugyanez áll az *abszolút jó*-ra: ha ez valamilyen leírható tényállás volna, akkor olyan tényállás lenne, amit mindenki, függetlenül minden kori ízlésétől és hajlamaitól, *szükségszerűen* létrehozna, vagy ha nem, akkor bűntudatot érezne, amiért nem tette. Én azt mondnom, hogy ez agyam. Nincs olyan tényállás, amely – hogy úgy mondjam – egy abszolút bíró kényszerítő erejével rendelkezne. De mi az akkor, ami mindannyiunk szeme előtt lebeg, akik, mint én magam is, mindenek ellenére szeretnénk olyan kifejezéseket használni, mint „abszolút jó", „abszolút érték", stb.? Mire gondolunk ilyenkor és mit szeretnénk kifejezéssel?

Valahányszor megpróbálom ezt tisztázni, természetesen olyan eseteket kell keresnem, amikor biztosan ezeket a kifejezéseket használnám. Olyan helyzetben vagyok ilyenkor, mint amilyenben sokan találnák magukat, ha az élvezet pszichológiájáról tartanék előadást. Megpróbálnák ugyanis, hogy olyan tipikus helyzeteket idézzenek emlékezetükbe, amelyekben mindig élvezetüket lelték. Ha ezt a helyzetet elképzelik, minden, amit mondok, világosnak tűnik, és – hogy úgy mondjam – ellenőrizhető lesz. Lesz talán, aki azokat az érzéseket választja paradigmatikus példának, amelyeket egy szép nyári napi séta közben érez. Ugyanebben a helyzetben vagyok most, amikor arra szeretnék koncentrálni, mit értek abszolút vagy etikai értéken. Velem ilyenkor mindig az történik, hogy ugyanaz az élmény jut eszembe, és ezért bizonyos értelemben ez az én par excellence élményem, s ezért most, hogy Önöknek beszélek, mint első és legfontosabb példámat szeretném előadni. (Ahogy már mondtam, ez egészen személyes dolog, és mások más példákat találnának frappánsabbnak.) Ezt ösztönzésül írom le, hogy képzeljék el Önök is ugyanezt az élményt vagy hasonlókat annak érdekében, hogy ilymódon közös alapunk legyen a vizsgálódáshoz. Azt hiszem, az élményem leginkább úgy írható le, hogy amikor részem van benne, a *világ létezésén csodálkozom.* Ilyenkor hajlamos vagyok olyasfajta mondatokat használni, mint „Milyen rendkívüli, hogy egyáltalán valami is létezik!", vagy: „Milyen rendkívüli,

Majoros István: No home Halley

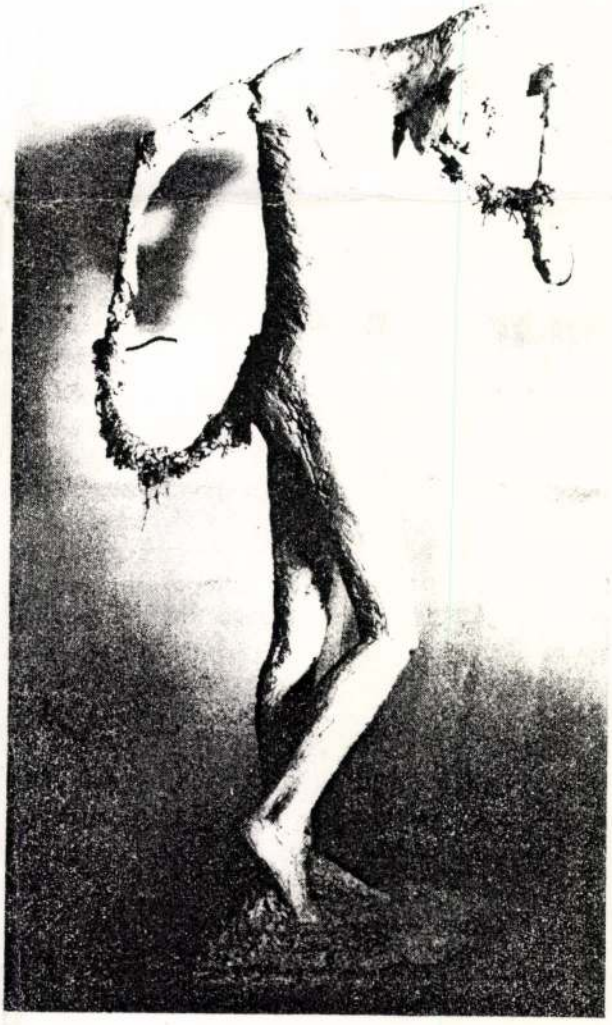

MAJOROS István
Nappali Ház, 1990. 1.sz. II.évf.

MAJOROS ISTVÁN

Dizseri: Kockáról kockára, a magyar animáció krónikája 1948 - 1998

67.o.

e aus Ungarn könnten

M.D.A.

Majoros István, tömüves

1814-34 között szerepel az egri adókönyvekben

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 364. old,

MAJOROS István kőmüves. Az egri adókönyvek 1814-34-ig említik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Majoros István MK

Társművészként szerepelt a kecskeméti Aranyhomok szállóépitésénél/ / pitéstervező Janáky István, Belső épitész Király József/

Kovács Zsuzsa: A kecskeméti Aranyhomok szálló. Müvészet. 1963. dec. 17-20 lap. vö.
Kovács Gyula: A kecskeméti Aranyhomok szálló meg a képzőművészeti alkotások.
Müvészet 1963.dec. 20-22. lap.

Magyros István
keramikus

M.D.K.

Az étterem szélfogójának falihépét alkotta a hecskeméti Aranyhomok Szállóban.

Kovács Ilsuzsa: A hecskeméti Aranyhomok Szálló
Művészet, 1963. december – 17 lap.

MAJOROS ISTVÁN festő

VADAS József: Megfigyelések a járdáról. = Élet és Irodalom , XXXV.évf. 12.sz. 1991 13.p.

Bp., Tölgyfa Galéria, Derkovits és Moholy-Nagy ösztöndijasok
kiállítása, 1991

MAJOROS István

SZEGŐ György: Derkovits-ösztöndíjasok. = Magyar Nemzet, LIV. évf. 63.sz. 1991. március 15. 7. p.

Bp., Ernst Muzeum, 1991. kiáll.

lovat akartak. Tesznek az egészre. *Majoros* István *Világ*-mázolatai éppen a keret problémájáról viccelődnek. Picasso még a ráma drámájáról elmélkedett. Most betonvas virágtartók utánzataira aggatja a festő hullámkartonra pingált képeit. Arról, hogy mindez a komolytalanság és snasszság a lehető legtudatosabb, egy ódon aranyozott gipszkeret romja tanúskodik

Bakóca – Bar. 140
Bakonszeg – HB. 657
Bakonya – Bar. 141
Bakonybánk – Kom. 752
Bakonybél – Vesz. 1239
Bakonycsernye – Fej. 454
Bakonyér, lásd: Pápa – Vesz. 1315
Bakonygyepes, lásd: Ajka – Vesz. 1231
Bakonygyirót – Vesz. 1239
Bakonyjákó – Vesz. 1240
Bakonykoppány – Vesz. 1240
Bakonynána – Vesz. 1240
Bakonyoszlop – Vesz. 1241
Bakonypéterd – Vesz. 1241
Bakonyság – Vesz. 1241
Bakonysárkány – Kom. 752
Bakonyszentiván – Vesz. 1241
Bakonyszentkirály – Vesz. 1241
Bakonyszentlászló – Vesz. 1242
Bakonyszombathely – Kom. 752
Bakonyszűcs – Vesz. 1242
Baktakék – BAZ. 327
Baktalórántháza – SzSz. 1012
Balatonrendes, lásd: Ábrahámhegy – Vesz. 1235
Balatonszabadi – Som. 952
Balatonszárszó – Som. 953
Balatonszemes – Som. 953
Balatonszentgyörgy – Som. 954
Balatonszepezd – Vesz. 1257
Balatonszőlős – Vesz. 1258
Balatonudvari – Vesz. 1258
Balf, lásd: Sopron – GyS. 640
Balfürdő, lásd: Sopron – GyS. 640
Balkány – SzSz. 1012
Balmazújváros – HB. 657
Balogfa, lásd: Balogunyom – Vas 1132
Balogunyom – Vas 1132
Balotaszállás – BKk. 244
Balozsameggyes, lásd: Meggyeskovácsi – Vas 1179
Baltavár, lásd: Bérbaltavár – Vas 1132
Bana – Kom. 752
Barabás – SzSz. 1013
Baracska – Fej. 455
Baranyajenő – Bar. 141
Bánhorváti – BAZ. 327
Bánk, lásd: Rétság – Nóg. 834
Bánokszentgyörgy – Zala 1384
Bár – Bar. 141
Báránd – HB. 658
Bárdudvarnok – Som. 957
Bárhely, lásd: Lenti – Zala 1402
Bárna – Nóg. 801
Bársonyos – Kom. 753
Bárszentmihályfa, lásd: Lenti – Zala 1402
Báta – Tol. 1093
Bátaapáti – Tol. 1093
Bátaszék – Tol. 1094
Bátonyterenye – Nóg. 801
Bátor – Hev. 689
Bátya – BKk. 245
Becehegy, lásd: Balatongyörök – Zala 1383
Becsehely – Zala 1384
Becske – Nóg. 802
Bedegkér – Som. 957
Bekecs – BAZ. 328
Belcsapuszta, lásd: Barcs – Som. 955

Majoros István keramikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Kerámia falikép

Domanovszky György: Magyar kerámiakiállitás Londonba

Magyar Nemzet 1963. október 29. 4.l.

Majoros János
Váza
Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. junius, 31 l.

Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — —ó: Az esztergomi Hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Rényi 23. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 771—772. l. — Maszlaghy II., 205. szám. — Lepold—Homor 97. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

FÜGER, FRIEDRICH HEINRICH (osztrák festő, 1751—1818) KÖVETŐJE

Eleanora császárné

Miniatűr, pergamen, 18×12 cm.

FÜHRICH, JOSEPH VON (osztrák festő, 1800—1876)

Krisztus átadja Szent Péternek a kulcsokat

Vászon, olaj, 95×78 cm.

Jelezve lent jobbra: Jos. Führich pinx. AD. 1848.

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 45. szám. — Esztergom, III., 1876., 13. szám. — Rényi 24. l. — Körösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 239. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 773. l. — Maszlaghy II., 211. szám. — Esztergom vármegye ... é. n. 176. l. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 4. l. — Gerevich PA, 249. l. — Décsi: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931.

MDK

Majoros János kerámikusművész

a Munkácsy-díj harmadik fokozatát nyerte el a balatonfüredi borpincéhez mintázott, XIX. századbeli szüretet ábrázoló kerámia faliképével. (repr.)

(képfelirat.) (Forrás.)

Magyar Hírlap, Bp. 1957. 17. sz. [6. l.]

Majoros János

építőmester

Békésfehérvár

† 1930 dec. 3.

BudÉpítőm

TV. Evk 162. l.

Majoros János

Váza, kerémia

Ernst Muzeum. I. iparművészeti kiállitás. 1952.

8 1.

588

kursív rítka

t selyemszövetalapon gazdag, világos-
sel virágos, leveles, kuszó ágak.
dő, egy kehelytakaró, egy manipulus.

lyemszövetalapon aranyszállal him-
tmény, nagy szimmetrikus karéjok-
leveles ágak, lapos, sima felületü
aranycsipke háttér előtt. Az 1816-
megejtett Canonica Visitatio 27.
őrinc egyház kincsei között szere-
ad első fele.
: Magyar Országban s az ahhoz tarto-
ágos Szüz Mária kegyelem képeinek
836, VI l. - Erdélyi Hiradó, 1836,
l. - Hazai s Külföldi Tudósitások.
o l. - Tahy Gáspár: Heves és Külső-
gyék esmertetése. Tudományos Gyüjte-

Major János
Keramikus

M.D.K.

Méltatás.

Gergely Tibor: A 16. Magyar Iparművészeti kiállítás — 16 l.
Művészet, 1960. augusztus.

M.D.K.

Majoros János
iparművész

Műveiből az Iparművészeti Vállalat
a külföldön rendezett felszabadulási
emlékkiállításon bemutatott anyagot.

Kiállítások. – 39 lap

Művészet, 1960. augusztus.

Majoros János

Kerámiákkal nekezel a
Nemzetközi Iparművészeti kiállításon
Stuttgartban

Neue Zeitung 1969 VII. 20.

Majoros János

kerámikus kiniktte Ascher Oszkár síremlékét. Felállítjók a Farkaréti temetőben

Magyar Nemzet 1968. júl. 3. 4. o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Majoros János

Karámia plasztika
Határ-
/Tompa, Vasuti átkelő /

-----: Köztéri munkák.
MŰVÉSZET, 1981. március - 59.lap.

Majoros János Keramikus

Kerejtéla stuttgarti nemzetközi iparművészeti kiállításon

Magyar Hirlap 1969 V. 16

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Majoros János III.é.kerámikus

Ifjusági képzőm. és iparm. kiáll. N.Szal. 1950. jun.

7 l.

Majoros János, iparművész MDh

R1

Külföldi kiállítások vesz részt.

-: Reprezentatív felszabadulási kiállítások külföldön

Népszabadság Bp. 1960. márc. 3. 10 l

MDK

Majoros János kerámikus

Uttörő-állomás kerámia-diszitése

Uj képzőmüv. alkotásokkal.... Magy. Nemz. 1953. aug. 11.

kulturház, volt zsinagóga. Négy tosz-
tólag épitett résszel. Klasszicizáló.

Majoros János, iparművész MTI

Az Iparművészeti Vállalat bemutatóján állapították meg, hogy a magyar iparművészet legújabb alkotásaiból mik kerülnek a stuttgarti, a zágrábi, a bécsi és a frankfurti vásárokon kiállításra.

A többiek közül Majoros János művei sikeresen képviselik majd a magyar iparművészetet.

—: A legújabb iparművészeti tárgyak bemutatója

Népszabadság. Bp. 1959. máj. 22. 10. l

Majoros János

Részt vett az 1970-es siklósi kerámia szimpóziumon.

Ipari Művészet, 1970. IV. 42. l.

Magyarország
Kerámiában

Részt vett a tárlaton

Cs.É.II.Országos Kerámia Biennale.
Művészet, 1971.február - 38.lap

Majoros Jánosvé, keramikus

L: Szán Endre

–: Új képzőművének alkotások Győrben 7.

Népszabadság, Bp. 1980 jan 30.

Majoros Jánosné, keramikus

L.: Szán Endre

L.: Szobroh

4.

Esti Hírlap, Bp. 1980 jan 29.

Majoros János

Megbízták a művészt, hogy a szegedi Orvostudományi Egyetem társalgóját kerámia domborműve díszítse.

—: 1980 július

Művészet, 1981. május ~ 59 kap.

Majoros János keramikus

Dvorszky Hedvig: Gondok és lehetőségek a mai magyar kerámiában

Művészet, 1982. szeptember

Majoros János kerámikus

Tóth Attila: Mecenatúra Csongrád megyében

Művészet, 1982. augusztus

Majoros Józsefné

Pályázatnyertes terv alapján
máras pyrográmit térplaszti-
kát készít a miskolci József-
Attila Klub kónyvtára részére x
Majoros Józsefné.

------:Köztéri munkák.

Müvészet,1977. január - 48. oldal

Majoros János

Megbizást kapott a müvész, hogy a dombóvári Müvelődési Ház részére kerámia faliképet készitsen.

------:Köztéri munkák.
MŰVÉSZET, 1980. május - 47. lap.

13. Majoros János: Kerámia falikép, Miskolc, Műszaki Egyetem, 1967

Funkcióját tekintve ez a mű térlezáró kompozíció. Voltaképpen sportolókról, kosárlabdázókról készített skiccrajz, amit látunk rajta. Csakhogy a skiccrajz, ez a tapogatózó vázlatrajz erővonalakat kapott. S az erővonalakhoz társult a dekoratív vonal.

ragadták meg már a kortársakat is, „azok a csodálatos szép színek, amelyek a gyöngykagylónak fényét, a szivárvány ragyogását és az irizált üveg színpompáját egyesítik magukban és melyek méltó tárgyai a közbámulatnak."[13] Ezen a kiállításon egyébként Tiffany nem egyedül szerepelt az amerikai iparművészek közül, hanem alkalmazott grafikusok társaságában. *Louis J. Rhead, Ethel Reed, Maxfield Parrish* és *Edward Penfield* és társai közül elsősorban az angol származású Louis J. Rhead bemutatkozását kísérte érdeklődés, akinek munkáiban a „praeraffaelita stílus a japáni színezési modorral egyesül".[14] A leggyakoribb és legelismerőbb feljegyzések egyébként a továbbiakban is Tiffanyról szólnak, számos méltatás és kép őrzi emlékét. Alkotásaiból már 1898-ban – majd a későbbiekben többször – vásárolt az Iparművészeti Múzeum, és ajándékozás útján is – Fettick Ottó nagylelkű adománya révén (1952) – tovább gazdagodott a ma már több mint félszáz darabos gyűjtemény.[15] Tiffany hatása ez idő tájt a gyakorlatban is számottevő. Róth Miksa, a századforduló jelentősebb hazai üvegablakainak alkotója Tiffany módszerével és

3

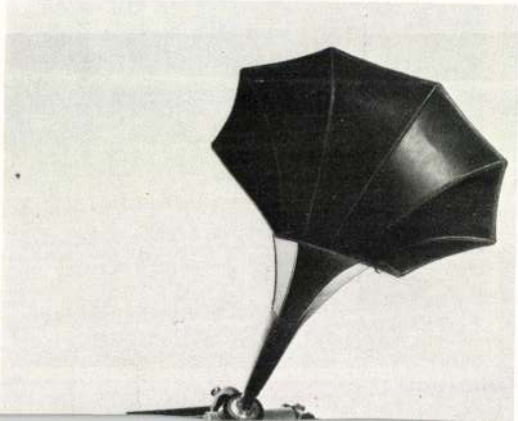

Majoros János

Falikép, relief, samott, fehér mázzal, 1972.
100 x 80 cm

Ernst nyakék, 1971. 22 cm.

Mai magyar iparművészet I
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Majoros János

Ernst nyalét, 1971. 25 cm

Mai magyar iparművészet I
Az iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Majoros János

Ernst Ungarék, 1971., repr.

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum Tiallítása
1977..

Majoros János
keramikus

Munkáival külföldön is díjat nyert.

Radocsay Dénes: 100 éves az Iparművészeti Muzeum.
MŰVÉSZET, 1972.október-november 31.oldal

Majoros János
keramikus

Az 1972-es sihlési nyári keramika
szimpozionon részt vett.

N.Dvorszky Hedvig: "A kisérletezés lehetősége."
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 34.oldal

Majoros János
keramikus

Majoros János a Vörösmarty-téri új
Yrodalházban készített fehérmázas mo-
tívumrendszerében készült három
kisméretű falképe látható a tárlaton.

Havas Valéria: A III.pécsi kerámia bienháléról.
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 37.oldal

Majoros János
keramikus

1972 októberben, Koppenhagaban
egy képzőművészeti kiállításon
részt vett a művész.

-.- Magyar művészek külföldön.

MŰVÉSZET, 1972.október-november - 75.oldal

Majoros János
keramikus

Vallauristan Schrammel Imre és
Majoros János együtt rangos díjat
nyert egy nemzetközi vetélhedőn.

Erdős György: Beszélgetés Schrammel Imrével.
MŰVÉSZET, 1972.december - 19.oldal

Majoros János

ornamensdíszt szerepel

a III. Országos Kerámia Biennalén, Pécsett

Méprzava 1972 október 27

r. old.

Majoros János

A Villányi Szobrász Alkotótelep 1973. évi zárása és a Siklós Szobrász – és Kerámiatelep munkájának közös értékelése, – valamint a kiállítás ma megnyílik, – melyen szerepel műve.

Meghívó

1973. okt. 30.

Majoros János
kétszeres Munkácsy-díjas kerámikus-
nak ítélte a zsüri 12.000.- forintos első
díjat fali plasztikájáért.

(végh) Kerámia-biennálé Pécsett.

Népművelés 1972/10 20 old.

Majoros János

„Kerámikusaink Vallauris-ban" cimmel a lap "Tájékozódás" c. rovata közli, hogy a müvész a julius 8.-án megnyiló Nemzetközi Kerámia Biennálén, a Dél-Franciaország-i Vallauris-ban vesz részt mázas, samott munkáival és megnyerte az "Association Française d'Action Artistique díját.
A müvészt müvésztársával, -Schrammel Imrével- együtt meghivták a megnyitóra, valamint „a kulturális ügyek minisztere és Picasso koktéljára",-fejezi be a közlemény.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juli. 8.
XVI. évf. 28. sz. 6. lap.

Majoros János

"Márvány ragyogásu faliképei"-ről, valamint Vallauris-ban nyert értékes diplomájáról Vadas József: "Baranyai körkép" c. -több művészről szóló- irásában elismeréssel emlékezik meg.
A faliképeket a pécsi Tudomány és Technika Házában mutatták be.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. szept. 9.
XVI. évf. 37. sz. 13. lap.

Majoros János, kerámikus

Kiállít Vallanis-ban.

— : Nemzetközi kerámia-kiállítás

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. júl. 13.

Majoros János, kerámikus

Szerepel Vallauris-ban a kerámiakiállításon.

—: Magyar képzőművének kiállításai külföldön 7.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 14.

Majoros János

Neve említve, művei szerepelnek

a siklósi Kerámia szimpozionon

Magyar Nemzet 1972 szeptember 10

11. old.

Majoros János

Kerámia épületplasztikája

I. díjat nyert a pécsi Kerámia

Biennálén

Magyar Nemzet 1972 szeptember 17

11. old.

MAJOROS JÁNOS, szobrász

Miskolc új és helyreállított létesítményei, 1945-1970.
1.-Szobrok, kutak, emléktáblák.
51-Miskolci Nehézipari Műszaki Egyet. II. ker. Egyetemváro
8.-Pihenők, kerámia falikép.-E/4.Koll.homlokzat.
Majoros Jánosmmive. 202.old. 4.jegyz.

ifj.HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.ol

A Herman Ottó Muz.évkönyve. XI. Miskolc, 1872

MAJOROS JÁNOS, szobrász

Miskolc új és helyreállitott létesitményei, 1945-1970.
1.-Szobrok, kutak, emléktáblák.
51. Miskolci Nehézipari Müszaki Egyet. II. ker. Egyetemváros
7.-Labdázók, kerámia falikép.-E/3. Koll. előcsarnok.
Majoros János müve.-202.old. 4.jegyz.

ifj. HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.ol

A Herman Ottó Muz. Évkönyve. XI. Miskolc, 1872

Majoros János
keramikus

1972-ben részt vett a valaurisi III. Nemzetközi Kerámia Kiállításon.

-.- Magyar művészek kiállításai külföldön.
MŰVÉSZET, 1972. szeptember - 46. oldal

Majoros János

kéziratával szerepel a június 26-án megnyíló stuttgarti nemzetközi ifjúsági képzőművészeti kiállításon.

Krónika

Magyar Hírlap, 1969. május 16. 6. l.

Majoros János

művei díszítik a XX. Gubacsi lakótelep
hárfait.

Berza László, Bernát György, Erdei Fe-
renc stb.: Budapest Lexikon, Buda-
pest 1973. 1335 l

3921

Majoros János

Kerámikus, részt vesz a kiállításon

Jubileumi tparművészeti kiállítás
Műcsarnok, 1975. jún – júl.

Majoros János

„Áruház a Mücsarnokban" cimmel Vadas József ir a Jubileumi Iparmüvészeti Kiállitásról, s a különböző müvészeti szakcsoportok szerint emliti meg a müvészeket:
Majoros János és Majoros Hédi, Csekovszky Árpád és Garányi József a kerámiával kapcsolatban szerepel a beszámolóban.
A Vadas-kritikát lásd: Kozma Lajos nevénél, cédulájához mellékelve.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. junius 28.
XIX. évf.26. sz. cimlap

Majoros János

dekorativ falburkolattal szerepelt a pécsi kerámiabiennálén.

Magyar Hirlap 1975/274/4

Majoros János

Munkájának reprodukciója

Jubileumi parművészeti kiállítás
1975. Miskarcon, jún - júl

Majoros János, kerámikus

L.: Gaskó István

Rózsa Gy.: Kerámiának ... 7.

NÉPSZABADSÁG,

Bp. 1975. nov. 14

Majoros János

Kerti plasztika mag.: 92
szój Ø: 34
talp Ø: 34

Kerámia Symposion Siklós, 1972.

MDK

Majoros Hédi

Domanovszky Gy: Iparm. pályázat és kiáll. SzM.
1955. 185.1.

MDK

Majoros Hedvig, kerámikus

Munkácsy M. – díjat kapott. (III. f.)

– : Átadták az idei művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. ápr. 1.

MDK

Illajoros Hedvig, keramikus

A Munkácsy M.-díj III. f.-t kapta.

–: Kiontották az 1970. évi irodalmi és művészeti díjakat 8.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 2.

Majoros Hedvig Leránmitus
munkány díjat (III. fok) kapott

N.N: Irodalmi és művészeti díjat

Élet és Irodalom 1970 IV. 3

Majoros Hedvig Kerámikus munkáry díjat (III. fok) kapott

N.N.: Átadták az idei művészeti díjakat

Esti Hírlap 1970 IV. 1

Magyar Ludvig
keramikus

A Munkácsy díj III. fokozatát
kapta 1970-ben

—: 1970-ir Munkácsy díjak.
Művészet, 1970 április - 30 lap

M.D.K

Nagyoss Hédi
keramikus

A prágai keramikus kiállításon
szerepelt.

Lauscs Sándor: Hol tart a magyar keramikaművészet?
Élet és Irodalom, 1962. július 28 - 11 lap.

Majorvs Hédi
keramikus.

M.D.K.

Ezüstérmet nyert a prágai
nemzetközi kiállitason.

Sobók Ferenc: A prágai nemzetközi modern keramiakiállitas
Művészet, 1962. szeptember – 32 lap

Major Heidi
keramikus

M.D.K.

A prágai nemzetközi kiállításon
vett részt.

Lauer Sándor: Hol tart a magyar kerámiaművészet?
Élet és Irodalom, 1962. július 28 – 11 lap

1981 SZEP 13.

/Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Majoros Hédi

MESTERMUNKA

[illegible] folytatták az érdekes téma vitáját.

Magyar kerámikusok — Isztambulban

Isztambulban nyitották meg a hónap végéig nyitva tartó V. nemzetközi kerámiakiállítást. A tárlaton Majoros Hédi, Staindl Katalin, Csekovszky Árpád, Garányi József, Gádor István, Majoros János és Végvári Gyula mintegy 30 alkotását is bemutatják. A kiállítással egy időben megrendezett nemzetközi kongresszuson hazánk kerámiaművészeit Kovács Margit képviseli.

[illegible]gyi változások

sat.

A látogatás végén
vendége elismeréssel
kozott a látottakról.
dotta, hogy mint p
gyűjtő eddig is nagy
tartotta a herendi p
de a látottak után
kincsként őrzi és élete egyik
legszebb napjaként nyugtázza
a herendi élményeket.

Bokodi

Tűzálló edények

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1987 APR 16.

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

Majorosy Judit

1021

Átadás előtt a kaposvári termálfürdő

Milyen képzőművészeti alkotások díszítik az építményt?

Hatalmas testével feltűnő pontja lett a városnak az új termálfürdő. Még munkától hangos az épület és környéke, de már hamarosan birtokukba vehetik a fürödni vágyók. Pénteken a képzőművészeti rektorátus megtekintette az épületet és a benne elhelyezett képzőművészeti alkotásokat.

A termálfürdő hatalmas csarnokát egy egész falat befedő kerámia falikép díszíti. *Majorosy Hédi* alkotása. Ugyancsak a helyiség díszítménye a két vízköpő figura is, az egyik medence szélén egy hal, a másik medencében pedig érdekes megoldásban kettős kos szájából lövell a víz. *Metky Ödön* alkotása.

Simo József készítette a fedett uszoda kerámia faliképét. Az építmény egy belső udvart is magába zár, itt látható *Kiss Nagy András* szobrászművész Anya gyermekével című életnagyságú szobra.

Pénteken a lektorátus a két kerámia faliképet jegyzőkönyvileg átvette.

Feldolgozó Vállalat mosdós-sárkánypusztai raktárának kezelője. Elhatározta, hogy gyomtalanítja a raktár környékét. Az épület körül lévő száraz gazt annak rendje és módja szerint kifirtotta, de az égetést már gondatlanul, hanyagul végezte el: az épülettől néhány méterre gyújtott tüzet. Elkerülte a figyelmét, hogy a raktár aljában nagy mennyiségű gyúlékony anyag, szalma, kukoricaszár stb. van felhalmozva. Egy kipattanó szikrától aztán bekövetkezett a baj: előbb a raktár aljában levő szalma és kukorica gyulladt meg, majd hamarosan tüzet fogott a tetőszerkezet, és égni kezdett a csaknem 13 vagonnyi gabona is.

— EGYSÍNŰ VASÚT. Franciaország 1969-ben üzembe helyezi a világ első egysínű vasútvonalát. A kísérleti szerelvény és az egysínű vasútvonal kísérleti szakasza is elkészült már. A szerelvényt turbina hajtómű hozza mozgásba, amely kapacitásának egy részét arra fordítja, hogy a légpárnát hozzon létre a vonat és a sín között. A kísérleti szerelvény sebessége eléri a 300 kilométert

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Majoros János keramikusnak

HÉTFŐI HÍREK

1972 SEP 4

1021

EXPRESS

★ **A Koreai Munkapárt** meghívására vasárnap Phenjanba érkezett az SZKP küldöttsége, Konsztantyin Katusev, a központi bizottság titkára vezetésével.

★ **Pécsett megnyílt** a III. Országos Kerámia Biennálé, amelyen 57 művész 150 alkotását mutatták be. A zsüri 12 ezer forintos első díját Majoros János keramikus művésznek ítélte oda.

★ **Nemzetközi bányagépipari kiállítás** nyílt vasárnap Bukarestben, 12 európai ország, köztük a Szovjetunió, az NDK, az NSZK és Magyarország részvételével.

★ **A dunántúli motorosok** háromnapos találkozója vasárnap Szombathelyen ügyességi versennyel fejeződött be.

★ **Háromszázezer fölé** emelkedett a bér emeléséért és jobb munkaviszonyokért sztrájkoló angol építőmunkások száma, másfél hónapja sztrájkol 17 ezer repülőgépipari munkás, Coventryben pedig több mint két hónapja az autógyári dolgozók.

★ **Kútba esett és meghalt** vasárnap délután Rákoshegyen az Erdőtelek utca 5. szám alatt Juhász Andrea 3 éves kislány. Az Erzsébet királyné út és a Kolumbusz utca sarkán egy magánépítkezésnél beomlott a söderfal, és derékig maga alá temette Molnár Jánosnét, leányát Molnár Zsuzsát és Felszegi Györgyöt. Könnyű sérüléssel a mentőkórházba szállították őket.

★ **Neofasiszta suhancok** az olaszországi Altamura városában felgyújtották az antifasiszta központ helyiségét.

★ **Az alkoholizmus-** és kábítószer-ellenes nemzetközi tanácskozásra, Amszterdamba utazott egy magyar küldöttség.

★ **A Kubai Forradalmi Kormány** meghívására perui küldöttség érkezett Havannába José Graham Hurtadonak, a perui elnök tanácsadó bizottsága elnökének vezetésével.

★ **A fakitermelők nemzetközi versenyén,** Gyenesdiás mellett öt ország favágócsapata mérte össze mesterségbeli tudását.

★ **Párizsi nő,** a 24 éves Nadine Exbaline lett a Luc Sur-Mer-ben rendezett pipázó verseny győztese, noha állítólag, most pipázott először életében.

★ **Hegyi György** festőművész hatvan alkotásából nyílt kiállítás a szentendrei művésztelep galériájában.

★ **Singapore-ban,** a kormányzó Népi Akciópárt teljes győzelmével értek véget a parlamenti választások.

eredményeit.

ANGLIA:

Rendkívüli kormányülés

LONDON: Chequersben megkezdődött a *Heath* brit miniszterelnök által összehívott rendkívüli miniszertanács. A tanácskozás fő témája az *angol útlevéllel rendelkező ázsiaiak Ugandából történt kiutasítása volt.* Ezenkívül megvitatták az *észak-írországi helyzetet* is. A miniszterelnök ugyanis felkérte *Whitelaw-t,* az észak-írországi ügyekkel foglalkozó minisztert, hogy számoljon be az ottani helyzetről, mivel *Heath hétfőn Münchenben találkozik Jack Lynch-csel,* az Ír Köztársaság miniszterelnökével.

Tiltakoznak a skótok

LONDON: *Robert McIntyre,* a Skót Nacionalista Párt elnöke Glasgow-ban kijelentette, *Skócia lakossága tiltakozik az ellen, hogy területén amerikai nukleáris támaszpontokat létesítsenek.* Mint mondotta az Egyesült Államok londoni nagykövetsége nem volt hajlandó megcáfolni azt a hírt, amely szerint a Pentagon számos nukleáris támaszpontot akar létesíteni Skóciában városok közelében.

Szeptember *21-én,* Széchenyi István születésnapján adják át rendeltetésének *a nagycenki kastély újjáépített középső részét,* ahol Széchenyi-emlékmúzeumot rendeznek be. Oda kerül a Tudományos Akadémián levő Széchenyi-szoba minden darabja. A vörös kastély, ahol valaha Széchenyi könyvtára és lakosztálya volt, ma még teljesen romos.

Piacátépítés

Mi lesz a *Fehérvári* úti és a *Kerepesi* úti piac sorsa? Mint ismeretes, a fővárosi tanács legutóbb döntött a Lágymányosi Nagyáruház felépítéséről, s ez szükségessé teszi a Fehérvári úti piac *átépítését* is. A rekonstrukciós tervek szerint *az új piac nagy része fedett pavilonokból áll majd* és területe a jelenleginél nagyobb lesz.

Ugyancsak döntés született a Kerepesi úti piac sorsáról is. Az elavult piac helyére *modern csarnokot* építenek és kiszélesítik az odavezető utat. Az építkezés idejére a *piacot ideiglenesen a Szörény és Névtelen utca közötti szabad területen* helyezik el.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Majoros János keramikus-művész

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1972 SEP 2-

1021

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Vasárnap nyílik a III. országos kerámia biennálé

— Vasárnap, szeptember 3-án délelőtt fél 12-kor nyílik meg ünnepélyesen a Tudomány és Technika Házában a III. országos kerámia biennálé — tájékoztatta a sajtó és a rádió munkatársait tegnap *Bernics Ferenc*, a Megyei Tanács Művelődésügyi Osztályának vezetője.

A kiállítás, amelyen 57 kiállító művész 150 alkotással szerepel a mai magyar kerámia és porcelán művészet keresztmetszetét adja. Tükrözi erényeit és hibáit is — mondotta tájékoztatójában a Megyei Tanács osztályvezetője —, így például: még mindig kevés a készlet (mokkás, teás, illetve étkészlet). Jelentős szerepet kapnak az idei biennálén a falburkolatok és faliképek is, különösen két jelentős művészünk *Majoros János* és *Németh János* alkotásai között. Az eddigi három biennálé közül ez nyújtja a legegységesebb képet. A kiállított művek száma kevesebb — jó részben a zsüri igen szigorú válogatása nyomán —, de színvonala több vonatkozásban is emelkedett.

A tájékoztatón közölték a biennálé díjazott kiállító művészeinek a nevét is. A 12 000 forintos első díjat *Majoros János* kétszeres Munkácsy-díjas kerámikus művész faliképe; a 10 000 forintos második díjat *Horváth László* tervezőművész három készlete; a 8000 forintos harmadik díjat pedig *Fürtös György* kertplasztikája érdemelte ki. A Finomkerámia Ipari Művek különdíját (5000 Ft) kerámia falburkolatáért *Torma Istvánné* kerámikusművésznek ítélték oda.

és hűti a bányát. ... lyeken így biztosítani lehet a 26 fokos maximális hőmérsékletet, a fővágatokon süvítő levegő azonban még nyáron is megborzongatja az embert.

Petőc a rekordok bányaüzeme is. A légaknákat 17 hónap alatt mélyítették le, az aknamélyítők átlagos havi teljesítménye 47,6 méter volt, 1965. novemberében pedig 102 métert törtek a mélység felé. A két aknát összekötő több mint 4 kilométeres feltáró vágatokon már az uránosok dolgoztak, alig 11 hónap alatt — 1967. júniusában 203,5 métert haladtak előre — teljesítették feladatukat. Ma 18 kormánykitüntetett és 42 miniszteri kitüntetés tulajdonosa dolgozik a IV-es üzemben.

A bánya története

itt kaptuk a vízbetörést, percenként 3 ezer liter víz ömlött az aknába. Itt halt meg Penics Alajos — a markoló nyomta agyon ... itt meg Csák István. A rászakadt követ négyen is alig tudták legörditeni róla. Jó bányászok voltak.

Az aknamélyítést követően a légaknában véglegesítették az aknatornyot, és a szállítógépet is, ezzel hatalmas anyagi és nem kevésbé fontos időelőnyt szereztek. Külön említést érdemel, hogy ilyen óriási mélységű aknában az ércbánya tervezőinek munkája alapján oldották meg először a kötélvezetést.

Az érctelepek feltárása 1967. januárjában kezdődött, a két akna közötti összeköttetést kellett először megteremteni a bánya két főszintjén. Ehhez 4 kilométer hosszúságú 16 négy-

Majoros János, kerámikus

A kiállítás megnyitására Prágába utazott.

—: Magyar kerámiák Prágában 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. nov. 17.

Majoros János

A III. orsz. kerámiabicnnálén a zsüri fali plasztikájáért az első díjat ítélte meg.
(emlétve)

Dunántúli Napló, 1942. szept. 5.

Majoros János

A jul. 20.-án nyílo III. nemzetközi Wallanris-i kerámiakiállításan alkolásai szerepelni fognak, hét művésztársaiával együtt.

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1972. júl. 15.

Majoros János

A Jul. 28.-án nyílo III. nemzetközi Vallauris-i kerámiakiállításon művei szerepelni fognak, két magyar művésztársával együtt.

Dunántúli Napló, 1972. jul. 14.

Majoros János keramikus

Az idei siklósi keramikus szimpozinonon alkotása szerepelt

Fekete Judit: Kerámiák a kolostorkertben.
Magyar Nemzet, 1972. szept. 10.

Majoros János

Az idei pécsi kerámia biennálén az első díjas lett épületplasztikája.
(említve.

Fekete Judit: A pécsi biennálé.

Magyar Nemzet, 1972. szept. 17.

Majoros János:

A pécsi országos kerámia biennálénak első díját plasztikája kapta.

Láttuk, hallottuk a kiállítóternekben.
1972. IX. 16. 17-20 Petőfi 16/V.

Majoros János

Helikon Szálló, Keszthely. Építész Tolnay Lajos, konstruktőr Hivatal Judit, belsőépítész P.Dakos Mária, statikus Németh István, út-terep-kertrendezés Borsavári László, képzőmův. díszítés: Majoros János, Szinte Gábor. - Ismertetés, foto Holtay László.

Magy.Ép.mův. 1972.6.sz.22-27.l.

Major Janos, keramikus

a 1972. évi biennalé I. díjasa. A pécsi kerámia egyik irányzatát képviseli.

Romvári Ferenc: A III. Országos Kerámia Biennálé Pécsett 918-919.

JELENKOR, Pécs, 1972. október XV/10.

Majoros Július, keramikus

Keramia, Repr.

Majoros Julius: Kompozíció 904.

XV
10.

JELENKOR, Pécs, 1972 október

Majoros János, [Kerámikus ?]

A képzőművészeti Szövetség Kerámia-szakosztályának litkára. Vyilatkozata: a siklósi keramikus táborról.

(hús): Cella és kemence 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. aug. 6.

Major János
keramikus

Az Iparművészeti Vállalat
megbízása.

---: Határozat.

Művészet, 1973. május - 44. oldal

Majoros János keramikus

Siklós egyik műemléki épületét szemeték ki arra a célra, hogy ott hozzák létre az alkotótelepet. Pár nappal ezelőtt a művész-mint a Magyar Képzőművészek Szövetsége kerámiai szakosztályának képviselőjének egyike-megtekintette a telepet.

H.E.: Húsz keramikus a siklósi nyári szimpozionon.

Dunántúli Napló, 1969. márc. 14.

Magyar János
keramikus

A keramikus szakosztály
titkára

----: A Magyar Képzőművészek Szövetsége Titkársága.
Művészet, 1973. julius 45. oldal

Major Ján

Kerámiakompozíciónal szerepel a Koppenhágában (október) és Aarhusban nyílt mai magyar képzőművészeti kiállítás anyagában.

Művelődés, 1972/3-sz. 63. l.

Majoros János
keramikus

A kiállításon bemutatott
munkái építészeti alkal-
mazásra valók.

B. I.: Modern iparművészet...
Nők Lapja, 1975. július 5-Soldal.

Magyar Gallus iparművész

a Jubileumi Iparművészeti Kiállításon szereplő plasztikái, amelyek építészeti alkalmazásra valók.

P. Brestyánszky Ilona: Iparművészetünk 30 éve. Dolgozók Lapja [Kolozsvár], 1945. júl. 27.

M.D.K.

Major János keramikus

Munkácsy-díjas

Figurális kerámia faliképét a miskolci Nehézipari Egyetem egyik falán helyezik el.

Napló

Magyar Nemzet 1966. június 19. 10. 1.

. . .

Munkácsy-díjas

Figurális kerámia faliképét a miskolci K ebéd-

ipari Egyetem egyik falán helyezik el.

Napló

. 19. 10. 1.

Majoros János

„Gyümölcs-tal-madár" (1965) c.
fali kerámiái a balatonalmádi
Pannónia Éttermet díszítik (említve)

Jelentős 1966 VI. n. 561 old.

MDK

Majoros János

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1965.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Majoros János
ÉLET ÉS IRODALOM
1964 ÁPR 25

1021

Mégegyszer: az eltávolított falikép

Lapunk két ízben is foglalkozott Majoros János keramikusművésznek a Tiszapalkonyai Központi Laboratórium számára tervezett faliképével, amelyet a Képzőművészeti Alap komoly művészi kvalitásúnak ítélt, a Tiszai Vegyi Kombinát igazgatója pedig a helyéről eltávolíttatott.

Időközben a művész képviseletében a Képzőművészeti Alap be is perelte a Tiszai Vegyi Kombinátot — szerzői jogbitorlás miatt és elégtételkapás végett. A bírósági eljárási során a Képzőművészeti Alap egyezséget kötött a vállalattal. Az egyezség jegyében a Tiszai Vegyi Kombinát hozzájárult az alábbiak szó szerinti közléséhez:

„Majoros János Munkácsy-díjas kerámikusművész által alkotott és a Tiszai Vegyi Kombinát központi laboratóriumi épület lépcsőházában elhelyezett, utóbb vállalatunk intézkedése során a falról levett kerámia faliképpel kapcsolatban úgy nyilatkozunk, hogy vállalatunk igazgatója a szóban levő intézkedésével nem kívánta kifejezésre juttatni azt, miszerint a műnek hiányzik az a magas művészi színvonala, amelyet a Képzőművészeti Alap bíráló bizottsága megállapított.

A falikép levétele iránti intézkedésünknek kizárólag az a nézetünk volt az alapja, hogy ennek a műnek ezen a helyen való elhelyezése nincsen összhangban a szóban levő laboratóriumi üzem üzemi környezetével.

TISZAI VEGYI KOMBINÁT"

és, lassan, a
is. Mind a
érezte mindig
igazi egyik
gyakran elsie
zi ő nagyon;
darab és a pe
soltak neki, nem annak,
amit ezekben az írásokban
ő tapsolnivalóknak érzett,
de most már mindegy. A
játékok jól hoztak; ha több
lett volna a darabokban a
színen való gyilkolás, ideg-
tépés, még többet is keres-
hetett volna; de azért házai
vannak és földjei; nyugod-
tan merenghet itt most már,
az Avon kis örvénykarikáit
kat forgató vize mellett,
nem bántja a gond, a lár-
ma; a városkában csak ho-

pár mondat erejéig még itt
ott felkísértve porladoznak
A derék William-et, születé
se 400. évfordulóján a
egész földön, minden nye
ven, színpadon, újságba
ünneplik, minden élőnél le
élőbb valaki gyanánt. H
valaha valaki, úgy Willia
Shakespeare igazán „beérk
zett".

Shakespeare! *Változzé
e név heggyé és magasab
lesz a Himalájánál, válto
zék e név tengerré és m
lyebb és szélesebb lesz a*

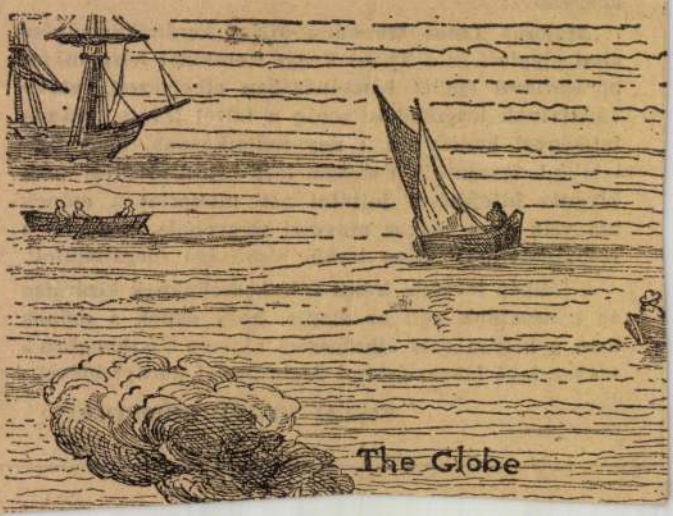

1963 OKT 26
1021

Tiszahang

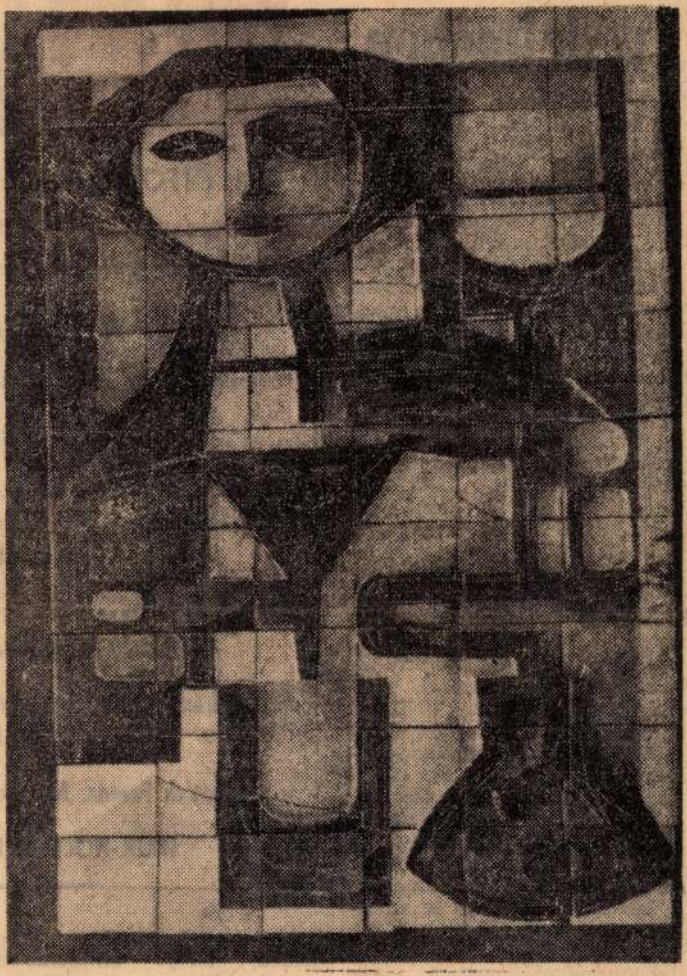

Majoros János: Kerámia-kép

Még egyszer az eltávolított kerámiaképről

Lapunk idei, október 5-i számában „Az igazgató és a kerámiakép" címmel glossza jelent meg a Tiszai Vegyikombinát központi laboratóriumából eltávolított kerámiaképről. Ebben a glossza írója — külső munkatársunk — helytelenítette a zsüri által jónak és felállításra alkalmasnak ítélt műalkotás levételét, többek között azt állítva, hogy arról nem lehet fényképet készíteni, „mert teljesen tönkrement". Ez utóbbi állítása — mint azt a szerkesztőségünkhöz dr. Fodor György igazgató aláírásával érkezett válasz, valamint a mellékelt MTI-foto tanúsítja — nem áll helyt.

Ez a sajnálatos tévedés azonban semmiesetre sem érinti a glossza tényét. Az üzem igazgatója a mi megítélésünkre bízza, döntsük el, vajon a fotón látható mű alkalmas-e az új vegyipari nagyüzem laboratóriumának a díszítésére. Véleményünk szerint igen, modern formanyelve jól illeszkedik a korszerű építészeti környezetbe. Levételét tehát semmiképpen sem ítéljük jogosnak. A közszemlére tárt műalkotásokat a törvény védi; a kivitelezésig az üzem vezetőinek módjuk volt megtenni az észrevételeiket, a felállítása után csak önkényes, jogtalan eljárással távolítható el a mű. Álláspontunkat továbbra is fenntartjuk, megtoldva azzal, hogy ha Majoros János kerámiaképe — cikkünk állításával ellentétben — ép maradt, illő volna mielőbb visszahelyezni a helyére.

SZABÓ GY

Nagy Lajos védelmében

Talán az „irodalmi levél" lett volna a legalkalmasabb arra, hogy az általa adott személyesebb lehetőségekkel élve mondjam el véleményemet arról a tanulmányról (*A hagyomány szerepe a mai mértékben*), mely a *Kortárs* októberi számában jelent meg, s amely alaposan elveri a port Nagy Lajoson. De, úgy látszik, ez a műfaj újabban inkább csak baráti kézrázásokat, mintsem a magánügyön túlnövő, általános érdekű véleményeket közvetít, így hát le kell tennem róla: és óhatatlanul „cikk" lesz abból, amit papírra írok. Pedig mennyivel jobb lett volna a „személyesebb" formát választva hozzászólni ehhez a „kényes" témához! A levélstílus lehetővé tette volna, hogy a magam őszintén baráti érzelmeiről tudósítsam Kiss Ferencet, akivel tulajdonképpen kollégák is volnánk; hogy ország-világ előtt, minden kajánkodó cáfolására, kimondhassam általa: nekünk soha nem volt bajunk egymással, nem vagyunk se rokonok, se ellenségek és hogy tudom azt is, egyikünk se hagyná rosszindulatúan beteketíteni a *másikat*, se szemtől szembe, se a háta mögött. Ezeket az *alap-állást* tisztázó lehetőségeket most, e „cikk-forma" miatt — sajnos — elveszítem és nem tiszteleghetek partneremnek az *asszó* előtt, bármennyire kedvem lenne is hozzá. Fenti soraim próbája ily módon most már csak érvelésem *nyíltsága* lehet: éppen az emberi és kollegiális megbecsülés késztet és kötelez arra, hogy ne kendőzgessem és gömbölyítsem véleményemet, amikor az újabban érthetetlenül felkavart és oly sokszor bántó felhangokat megszólaltató „Nagy Lajos-kérdésről" akarok beszélni, mégpedig annak is a Kiss Ferenc által választott megközelítése kapcsán.

Mindenekelőtt ez a megközelítés, divatos kifejezéssel élve a „probléma ilyetén felvetése" az ugyanis, ami vitára ingerel. Irodalomtörténeti és kritikai életünkben ma már elég szokatlan, hogy egy tanulmány írója azzal a nyilvánvaló szándékkal kezd neki a vizsgálatnak, hogy bebizonyítsa: miért *nem nagy* az általa

Él

VII. ÉVFOLYAM 43. SZ

A TARTAL

Fodor József: Egy délután

Cseres Tibor: Szüreti

Baranyi Ferenc, Csák Gyula, Ge
Gyurkovics Tibor, Kiss Dénes,
NYOLC NAP

Devecseri Gábor,
Krudy Mária, Nád

Bárány Tamás, Bortnyik
Nagy Péter, Pá

Jankovich Ferenc, Nyerges

IRÓK-KÖLTŐK KI

jétől — egyfajta olyan tendencia, mely mindenáron (vagy szektás, vagy nacionalista okokból) *szűkíteni* igyekszik a nem-polgári irodalom és művészet bázisát. Elég elolvasni a *Kritika* című folyóiratnak az avantgardizmusról folytatott régi viták jellegzetességeit összegyűjtő egyik tanulmányából mondjuk Kemény Alfréd érvelését a képzőművészeti „formalizmus" ellen, apró adalékul e szívós és ártalmas törekvés jellemzésére. És, azt hiszem, hogy ennek a módszereit is jól ismeri Kiss Ferenc: a *történelemből* ismeri azt a fáradhatatlan buzgólkodást, mely mindenütt, mindenben lázasan foltot, kompromittálót és elutasítót akar felfedezni, a sajtóban mindig a lukat keresi (és furcsa módon mindig a haladó vagy a szocialista alkotások esetében), hogy azután a saját szájaíze szerint értelmezett „elvi éberség" ürügyén megnyírbálhasson vagy kitesékelhessen számtalan értéket. Voltak ilyen próbálkozások József Attilával, Bartókkal, Derkovits-csal, Majakovszkijjal, Brechttel kapcsolatosan

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Majoros János

ÉLET ÉS IRODALOM

OKT - 5

1021

Tiszhang

Az igazgató és a kerámiakép

A mű fotóját már nem közölhetjük, legyen helyette elég a történet.

Az igazgató meglátta a kerámia-faliképet és fejébe szállt a vér. Nagyon nagyon nem tetszett neki a kép. Levelet írt a Képzőművészeti Alapnak, közölte tiltakozását, és célzott arra, hogy a képnek onnan el kell tűnnie.

A Képzőművészeti Alap lektorátusa bizottságot küldött a helyszínre, megállapítani, helytáll-e az igazgató véleménye, jogos-e haragja. A bizottság április 24-én már elkésett. A kerámiaképet a földön találták, a lapok egyharmadrészét összetörten.

A kerámiaképet többnyire keményvakolatba ágyazzák, onnan kiszedni törés nélkül, alig lehet. A kép tehát a földön hevert.

A bizottság természetesen nem őrült, de tagjainak nem szállt fejükbe a vér. Visszajöttek, jelentették az esetet. A Képzőművészeti Alap vezetősége megvizsgálta a kerámiakép előtörténetét.

Az első vázlat 1:5 arányban készült, a szakemberekből (művészek, építészek. lektorok), álló zsüri jónak tartotta és elfogadta.

A második vázlat 1:1 arányban agyagból készült, a szakemberekből és a Tiszavidéki Vegyikombinát budapesti szakértőjéből álló zsüri jónak tartotta és elfogadta.

Ezután a művész elkészítette a művet, a szakemberekből álló zsüri megtekintette és a jegyzőkönyv szerint: „egyhangúlag átvette, megállapította, hogy igen komoly művészi kvalitású és ezért a maximális honoráriumot állapította meg".

A kerámiakép, Majoros János munkája, ezután helyére, a Tiszaszederkényi Központi Laboratórium lépcsőházának falára került.

Nem sokáig volt ott. Arra járt az igazgató, dr. Fodor György és meglátta.

Az anyagi kár 24 000.— forint. Ezt az összeget, tehát a kép árát nem a Tiszavidéki Vegyikombinát fizette, hanem a beruházási alkotásokra zárolt hitelkeretből, röviden, két ezrelékből, az állam.

A Képzőművészeti Alap most perli a Tiszavidéki Vegyikombinátot. Nem az igazgatót, akinek a kép nem tetszett és összetörette. Felelősségre vonást, nyilvánosság előtti jóvátételt kér és az anyagi és erkölcsi kár megtérítését.

Folyik a per. Ügyészek, ügyvédek, bírák, gyorsírók, stb. dolgoznak; szakértőket fognak kihallgatni. Azután a bírák döntenek.

Én a világ egyik legrondább épületének az Anker köz 1-et, az Anker-palotát tartom. Fejembe száll a vér, amikor látnom kell. Munkásokat küldök oda és egy éjszaka földig töretem.

JE

Micsoda zene! Hörgő kavargás már az első üteme is, eltépett idegek rángása, esengő szólamok s a borzalom csuklásai, gyötrődő disszonanciák, barbár ritmusok egyenruhás menete, gépesített iszonyat, zokogó malom, sebláz liturgiája, Dies irae, és De profundis, Európa a véres viviszekció után, Európa 1945-ben, romfalak rémletes vázrajzai az utcán és üszkös bonyodalmak az indulatokban, nyihognak „Picasso hatlábú ménjei", és kiáltás terek millió torkán, hegedű, trombita, a fortissimo minden hangszere harsogja, követelő és makacs vox humana: Dona no-bis pa-cem! Do-na no-bis pa-cem! — Honegger szimfóniája.

Azután Bartók: mesebeli táj, balladák barna homályából torlódnak elő a vadászat rohanó hangizgalmai, a szilaj legények szarvassá változnak, csodás, riasztva vonzó átlényegülés (melyre olyan jól illik — szójátékosan — régi nyelvújítóink primitív szava: az *átállatozás*), az apa könyörgő visszacsalogató dallama lesiklik a bariton fájdalmas mélyeibe, élesen tiltakozik a tenor vadul szökellő fenyegetése, a szarvasfiúk az erdő marasztó sűrűjébe vesznek, énekük távoli, halkuló bolyongása a hangoknak, és akkor egyszerre fölcsendül a szózatos üzenet: Csak tiszta forrásból!

Ezzel a zenével, Honegger, és Bartók muzsikájával nyílt meg a budapesti zenei hetek ünnepsorozata. Jeligéül szánták? Jobbat nem is lehetett volna választani. Világot körülfutó viharok erejével zúgott az egyetemes parancs: Dona nobis pacem! — tisztán és erősen, mint visszavonhatatlan fogadalom: Csak tiszta forrásból!

Lukácsy Sándor

PETROVÁCZ ISTVÁN:

El

VII. ÉVFOLYAM 40. SZ

A TARTALOMBÓL

Nemzetközi irodalmi vita az Írószövetségben

Bihari Klára
Fodor József
Gerelyes Endre
Örkény István
Rónay György
Szabó György
írása

Demény Ottó
Eörsi István
Gellért Oszkár
Maróti Lajos
Serfőző Simon
Simor András
Takáts Gyula
Várnai Zseni
verse

KÖLTŐK RAJZOS KIRÁNDULÁSA

M.D.K.

Majoros János keramikus

Munkácsy Mihály-dijjal kitüntetve 2.f.
az elmult években készitett kerámia faliképeiért

Kiosztották az idei irodalmi és müvészeti dijakat,
Magyar Nemuet 1966. ápr. 1. 4.l.

MDK

Majoros János

Kerámia I-V.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mics. 1962.

Majoros János

A Munkácsy-díj II. fokozatával tüm-
tették ki.

Esti Hírlap 1966. márc. 31.

Szajnos János

A Munkácsy-díj II. fokozatával tüm-
tetés ki.

Képzőbadság 1966. ápr. 1.

Majoros János

a dunkáczy-díj II. fokozatával tüntették ki.

Hajdubiharmegyei Népújság 1966. ápr. 1.

Majoros János

a Munkácsy-díj II. fokozatával tün-
tették ki.

Somogy Megyei Néplap 1966. ápr. 1.

Majoros János

A Munkácsy-díj II. fokozatával tüntették

ki.

Szmántúli Napló 1966. ápr. 1.

Magyar János

a Munkácsy-díj I. fokozatával tüntetés éri.

Magyar Nemzet 1966. ápr. 1.

MDK.

Majoros János

1966-ban Munkácsy dijas

Szocialista Müvészetért 1966 máj.

Majoros János keramikus M.D.K.

Munkái az Iparművészeti Vállalat üzletében

a " Kerámia a lakásban" c. kiállitáson

Napló

Magyar Nemzet 1964. március ~~22~~ 19. 4.l.

Majoros Jdeos
keramikus

M.D.K.

A Tiszapalkonyai Központi Laboratoriumi épület lépcsőházában elhelyezett keramika falihép ét levették és másut fogják alkalmazni.

Tisza Vegyi Kombinát: Mégegyszer az eltávolított falihép

Élet és Irodalom, 1964. április 25 - 8 lap

K. D. U

MAJOROS János keramikus

Kerámia pozicje a kiállitáson

Tamás István: Tizezrek lehiztik meg
Prágában a magyar iparművészeti kiállitást

Magyar Nemzet 1961. febr. 17. 4. l.

Majoros János
keramikus

M.D.K.

A balatonfüredi borpincében
dombormüvet van elhelyezve. —
János vitéz faliképe. — A tata
bányai iskola kerámia falképei

P. Brestyánszky Ilona: Az új magyar épület kerámia. 16 k.
Művészet, 1961. február.

"a joros János keramikus M.D.K.

Munkács-díjas

"omanovszky György: Husz év magyar kerámiája

"agyar Nemzet 1965. március 14. 10. l.

Majoros János keramikus M.D.K.

Oszlopburkolat a budakeszi általános iskola előcsarnokában,
faliképe a Budapesti Orvostudományi Egyetem kollégiumának előcsarnokában és
a ~~balatonfüredi~~ balatonalmádi uj étteremben

Domanovszky György: Husz év magyar kerámiája
Magyar Nemzet 1965. március 14. 10. 1.

MDK.

Majoros János

Dombóvárott kiállitása nyilt

Tolnamegyei Népujság 1965 ,árc.3o.lap -

Majoros János

MDK

alkotása az Áruház harmadik oszlopának burkolata.

Menyhárt József: A Hajdúsági Áruház művészi Díszei. Hajdú-Bihar megyei Napló, 1962. aug. 19.

MAJOROS János keramikus M.D.K.

részvétel a kiállitásen

-a-a: Modern iparmüvészeti kiállitás kulturházainkban

Magyar Nmezet 1962. szeptember 26. 4.l.

Majoros János
keramikus

M.D.K

A prágai kiállitáson részt vett.

Láncz Sándor: Hol tart a magyar keramiamüvesset?
Élet és Irodalom, 1962. julius 28 – 11 lap

M.D.K.

Majoros János
keramikus

Faliheramiáit állítottaki.

földes: Jegyzetek a IX. röl
Nők Lapja, 1962. május 12-8 lap.

MAJOR JÁNOS

kiállítása

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA

MATT 4 LÉPÉSBEN

VILÁGOS INDUL ÉS A NEGYEDIK LÉPÉSBEN MATTOT AD *(a kerge ló)*

Tisztelettel meghívjuk

MAJOR JÁNOS

grafikusművész

kiállítására
az Óbudai Pincegalériába
Budapest, III. Fő tér 1.
(Zichy-kastély)

Megnyitja:
1989. szeptember 11-én 18 órakor
Buzás Zsuzsánna
restaurátor

Megtekinthető: 1989. október 1-ig
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óráig
Hétfőn zárva.

A kiállítást rendezte: Andrási Gábor
Fotó: Tihanyi Bence
Fk.: dr. Merényi Judit
TISZSZO GT

MAJOROS JÁNOS

Kiállított művek

Rajzok

1. Félreértés, 1983. k., ceruza, 450x300 mm
   (Jovánovics György tul.)
2. A Tél örömei, 1985., lav. tus, 400x280 mm
3. Szobor a tóban, 1985. k., ceruza, 345x280 mm
4. Van az úgy kérem, néha, néha...,1986.
   ceruza, 430x305 mm
5. Fejes I., 1987., ceruza, 450x300 mm
6. Fejes II., 1987, ceruza, fedőfehér, 460x300 mm
7. Faun és Nympha, 1987., lav. tus, 320x450 mm
8. Allegória, 1987., ceruza, 410x290 mm
9. Róza, magában túlteng a próza, 1987.
   tus, akvarell, 470x300 mm
10. Lámpaterv, 1988., ceruza, tus, 400x280 mm
11. Én édes aranyom, Sibyll, 1988., ceruza, 480x300 mm
12. Éva és a kígyó, 1988., tus, akvarell, 480x345 mm
13. Két tűz között, 1988., tus, akvarell, 420x300 mm
14. Perspektíva és szinkronitás I-VI., 1988.
    ceruza, egyenként 440x315 mm
15. Symbolum, 1989., ceruza, 470x300 mm
16. Hitt a szerelemben a szegény bohó, 1989.
    ceruza, 470x300 mm
17. Dolce far niente, 1989., lav. tus, 40x290 mm
18. Matt 4 lépésben, 1989., ceruza, tus, 470x32o mm

Képregények

1. Képregény I. (Opus Magnum) I-VIII., 1987.
   lav. tus, egyenként 420x300 mm
2. Képregény II. (Don Juan és a kőszobor) I-V., 1988.
   tus, ceruza, egyenként 440x315 mm

Majoros János
keramikus

M.D.K.

A prágai nemzetközi kiállításon
részvett.

Lánc Sándor: Hol tart a magyar keramikaművészet?
Élet és Irodalom, 1962. július 28 – 11 lap

Majoros János keramikus M.D.K.

Müvei Londonban a Royal Festival Hallban a Kulturális Kapcsolatok Intézete által rendezett kerámia kiállitáson

Napló

Magyar Nemzet 1963. augusztus 17. 4.l.

Majoros János
keramikus

M.D.K.

Faliheramiai vesznek részt
a kiállitáson.

Földes: Jegyzetek a Kilencedikről
Nőt Lapja, 1962. május 12 – 8 lap.

Majoros János

Szerepelt az Ipartery VIII. s.. irodájának kezdeményezésére az Építőművészek Szövetségének tanácstermében rendezett kiállításon.

"XIX. század" c. kerámia faliképe / a balatonföredi porpincéhez./

Vajna Éva: Építő- és képzőművészek közös kiállítása.
UJITOK LAPJA. 1956. aug. 5.

MDK

Majoros János keramikus

Népszava 1959. jun.7.
Kiállitás a VIT képzőművészeti anyagából

MDK

Majoros János keramikus

a Munkácsy-dij III. fokozatát kapta.

Kiosztották a müvészeti dijakat. Népakarat,

1957. ápr. 4.

M.D.K.

Majoros János

Képzőművész keramikus killitja müveit a Vit. képzőm.kiállitáson.

Kiállitás a Vit.képzőm.kiállitás anyagából.

Népszava 1959.juni.7.4.old.132.szám.

MDK

Majoros János

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 nov.p.lol8

Majoros János munkácsy díjas

Várával szerepel az I. Orsz.

Kerámia Biennálén Pécsett.

Hárs Éva: Az I. Orsz. Kerámia

Biennálé Pécsett

Jelentés 1968 XI. n. 1017 old.

M.D.K.

Major ... építész

neve Dohtor építésszel együtt szerepel az örvényi templomra 1893-ban benyújtott tervén

Heves megye müemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 369. old.

Majoros János

Kerepel az I. Kerámia Biennálé
Pécsett

N.N.: Kerámia biennálé

Dunántuli Napló 1968 X. 6

Majoros János

Kovácsina felikepe az emeleti hang-
versenyteremhe kerül

Kiéstér Márta: Kultúrcentrum a
Vörösmarty téren
Rélmegyarország, Szeged, 1970. sep. 12

MAJOROS JÁNOS

KERÁMIA FALIKÉPE AZ EMELETI HANG-VERSENY TEREMBE KERÜL, AZ ALÁBBI HELYEN

KÁDÁR MÁRTA: KULTÚRCENTRUM A BUDAPESTI VÖRÖSMARTY TÉREN.

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG, 1970. OKT. 11.

MAJOROS JÁNOS

SZEREPEL AZ ALÁBBI TÁRLATON, PÉCSETT.

CSENKEY ÉVA: II. ORSZÁGOS KERÁMIA BIENNÁLÉ

DUNÁNTÚLI NAPLÓ, 1990. OKT. 11

MAJOROSI JÁNOS

KERÁMIÁBA KARCOLT ÉS ÉGETETT GRAFIKAI MEGOLDÁSÚ MŰVEI SZEREPELNEK A SIKLÓSI SZIMPOZIONON.

BOSÁR IVÁN: KIÁLLITÁSRÓL KIÁLLITÁSRA.

MAGYAR HÍRLAP, 1970. OKT. 14.

Majoros János

Emlétre

P. Brestyánszky Ilona: Iparművészek a Fővárosért

Budapest, 1970. nov. 18-20. l.

Majoros János

Emlékére

Horváth György: A pécsi biennálé
tanulságai
Magyar Nemzet, Jo. 1970. okt. 13.

Majoros János kerámikus

Egyik müvének repr.-ját bemutatja a lap. A müvész Gádor-tanitvány volt. Munkácsy-dijas "1954 óta valamennyi hazai és külföldre küldött kerámia kiállitáson"részt vett. Több, mint husz nagyméretü kerámiáját, faliképét állitották fel. A hódmezővásárhelyi müvészházak számára készitett erkély-mellvéd reliefeket. A Vörösmarty téri kulturális központ belső terében kerámiája a teljes falat fogja betölteni. A nonfiguratívval párhuzamosan csinál alakos kompozíciókat is.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. okt. 17.
XIV. évf. 42. sz. 12. lap

Majoros János kerámikus

A régi Vigadót és az uj kulturális központot összekötő folyosó két szemben lévő falára tervez kerámia burkolatot ötven négyzetméteren. A mesterséges világitási rendszert együtt tervezi az elektromérnökkel, mert természetes világitás nem lesz a folyosón. Igy az egyik lámpasor rávilágit az egyik falra, mig a másik sorral a szemben lévő hét méternyi falra tüz a fény és "a fehér kerámia reflexe adja majd az egész helyiség világitását."-mondja a művész.

Frank János: "Majoros Jánosnál" c. beszámolója
Élet és Irodalom, Bp. 1970. okt. 17.
XIV. évf. 42. sz. 12. lap.

Majoros János

Részt vett az 1969-es stuttgarti nemzetközi iparművészeti kiállításon.

Néray K.: Magyar művészet külföldön. – Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 27. l.

Majoros János

Kvamikus

Gádor - tanítvány.

Munkány díjas.

Kvámia viennálé

Dunántúli Napló 1968 X. 6.7

Majoros János

Szerepel a II. pécsi Orsz. Kerámia Biennálén

Horváth György: A pécsi Biennálé tanulságai

Magyar Nemzet 1970 XI. 15 11 old.

Majoros János

Említve

K.M. Kultúrközpont a Vörösmartytéra

Somogyi Néplap, 1970. sep. 9.

MAJOROS JÁNOS

MŰVEI SZEREPELNEK A II. ORSZÁGOS KERÁMIA BIENNÁLÉN.

BOJÁR IVÁN: KIÁLLITÁSRÓL KIÁLLITÁSRA.

MAGYAR HÍRLAP, 1970. OKT. 14.

Majoros János

Keramikkal szerepel

Bútorás lakásmiszeneti kiállítás

Bp. 1956.

Magyarosi János
keramikus

M D V

Két ho nyoziciója szerepel
a tárlaton.

Molnár László Az elsőpecsi kerámiai biennale
Művészet, 1969. felszám – 43 lap.

MAJOROS János /

Gádor István tanitványa volt az
Iparmüvészeti Főiskolán

Gádor István gyüjteményes kiállitása. Bp. 1966.
Ismertetőt bev. Domanovszky György

Majoros János
keramikus

M.D.K.

A kecskeméti Aranyhomok Szálló étterem
bejáratánál kerámia emblémája díszlik.

Kovács Gyula: A kecskeméti Aranyhomok Szálló meg a
képzőművészeti alkotások

Művészet, 1963. december – 20 lap

Majoros János kerámikus

M.D.I.

Kerámia-dekoráció

Tillai Ernő: Kiállítás

Magyar Építőművészet 1962 ⁄4. 51.l.

Magyros János
keramikus

M.D.K.

„Keramiakép" (repro) A Tiszai
"Vegyikombinát központi laborato-
riumába volt műve felállítva.

—: Mégegyszer az eltávolított keramiaképről
Élet és Irodalom, 1963. október 26 - 2 lap

M.D.K.

Majoros János, keramikus és felesége

... Állami Borpincészet számára készült „Szüret" c. reliefjük, melyért 1956-ban Munkáczy díjat kaptak. Ugyancsak ez a nagyvonalu, monumentális felfogás jellemzi az 1959-évi Világifjusági Találkozóra készült két-alakos falihépüket, valamint legujabban a tatai edzőtábor részére készült, nyele csendéletből és figurális ábrázolásokból összeállitott kompozíciójukat.

47.o. 45.á.

Ilona Pataky-Brestyánszky: Moderne ungarische Keramik

Bp.1961. Corvina, 54 old. 48 k. köztük 8 sz.t.

M.D.K.

Majoros János, keramikus

és felesége Majoros Hedvig
főleg monumentalis dekoratív
feladatokkal foglalkoznak, meljen
belül mindig igyekeznek a kér-
déses épülethez igazodni. Egyik
legsikerültebb munkik, melyért Mun-
kácsy-díjat kaptak, a Balatonfüredi./.

Ilona Pataky-Brestyánszky: Moderne ungarische Keramik.
Bp.1961. Corvina, 54 old. 48 k.,köztük 8 sz.t.

47.old. 45.á.

Majoros János, keramikus MDK

Beépítették egy szép, kerámiai, belső faldíszítő alkotását.

Granasztói Pál: A Kecskeméti szállodáról 7.1.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. aug. 11.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Magyar Imre

1963 JUN 24

HÉTFŐI HIREK

1021

ÖTVENÉVES a dombóvári Gögös Ignácz Gimnázium. Vasárnap, a jubileum alkalmából, különvonattal érkeztek Dombóvárra az iskola egykori növendékei s részt vettek annak a jubileumi domborműnek a leleplezésén, amelyet az iskola egyik öreg diákja, Majoros János Munkácsy-díjas alkotott. Az ünnepség után a régi és új tanítványok műsoros délutánon találkoztak.

Magyarosjánus
keramikus

M.D.K.

Méltatás

— : Közlemény
Művészet, 1964. junius – 48 kap

MDK

Majoros János

Majoros János /kerámia/ műveivel szerepelt a IV.Orszg.Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok. Budapest 1959.Dec. 18 - 1960.Jan.31.Kat.

Magoros János
keramikus

M.D.K.

A tatabányai iskolat kerámia
művei díszítik.

Vidos Loltán: Néhány új iskolaépületről.
Művészet, 1963. augusztus – 26 lap

Majóros János
keramikus

M.D.K

A faenzai kerámiai kiállításon
vett részt.

Vajna Éva: Faenzai kerámia
Nők Lapja, 1963. július 13-21 lap

MDK.

Majoros János

Kiállitási kritika

Vasas 1966 márc.

MDk

Majoros János, iparművész

A Munkácsy M.- díj II. f.-t kapta.

– : Kiosztották az idei irodalmi és művészeti díjakat 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. ápr. 1.

Majoros János, kerámia

MDK

4. orsz. iparműv. kiáll. Műcs. 1959.

M.D.K.

Majoros János keramikus

Az elmult 20 év alkotó keramikusa

Munkácsy-dijjal kitüntetve

Domanovszky György: Husz év magyar kerámiaája

Magyar Nemzet 1965. márc. 14.

N.°.X.

M.D.K.

Majoros János keramikus

Az elmult 20 év alkotó keramikus

oszlopburkolat a budakeszi ált. isk. előcsarnokában, f liképe a Budapesti Orvostudományi Egyetem kollégiumának előcsarnokában és a balatonalmádi uj étteremben

Domanovszky György: Husz év magyar kerámiája
Magsar Nemzet 1965. márc. 14.

M.P.K.

Major János

budapesti müveit emlitit, munkásságát méltatja:

P. Brestyámszky Ilona: Iparmüvészek a fővárosért. I. Kerámikusok. - Budapest, 1970. 11.sz. 18-20. l.

Mojzes János

fali kerámiájának képe disziti

a Budapest c. folyóirat 197o. 11. számának
belső címoldal

Major János

nevét az európai stílusirányzatok követői között említi, munkásságát méltatja

Katona Imre: Modern iparművészetünk néhány kérdése. Művtört.Ért. 1970.4.sz. 270-283. l.

280-281. l.

Major Tamás

Részt vett az I. Országos Kerámia Biennálén Pécsett.

Ipari Művészet, 1968. 5-6. sz. 59. l.

Major Janos

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 23.

Majoros János

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója. 1970. IV. 28. l.

MDK

Majoros János, [ ]

Egy zenei témájú kerámia faliképe díszíti a Vigadót, ott, ahol átjárás nyílik a Vigadó épületébe az új irodaház részből.

Szűcs Gábor: Séta a Vigadóban 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. febr. 11.

Majoros János, Kerámikus

MDK

Kerámia:

Repr.

Építészeti-
— : Kerámia

Műmelléklet: 3.0.

KRITIKA, Bp. 1969. május

VII/5.

Majoros János

Említve

Hallama Erzsébet: Banaugyi műnemi telepet
Dunántúli Napló, Pécs 1969. aug. 29.

Majoros János
keramikus

Méltatás

Domanovszky György: Hol tad ma a magyar heránne
Műveszet, 1970. jannán - 30 lap.

Majoros János

keramikus

A muralis kerámia terén új eljárást kiszemeingezett.

Domanovszky György: Volt tart ma a magyar...

Művészet, 1970 felmár - 21 lap

M.D.K.

Majoros Jánso keramikus

Művei a londoni mXXXX " Modern Hungarian Ceramics" c. kiállitáson

nagyobb méretü murális Kerámia

Domanovszky György: Magyar keramikusok Londonban

Magyar Épitömüvészet 1964/1. 48-49.l.

M.D.K.

Majoros Julius, keramikus

704

Értékes művekkel szerepel.

Domanovszky György: Az V. Ipar. Iparművészeti Kiállítás

7

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. jan. 8.

Major János
keramikus

M.D.K

1957-ben kapott Munkácsy
díjat.

Domanovszky Gyöngyi: Négy Munkácsy-díjas iparművész
Művészet, 1966. február - 31 lap

Ma joros János keramikus M.D.K.

Munkácsy-dijas

Szimbolikus jellegü 8 n. méteres falkép-kompozi-

ciót készitett a Pécsi Orvostudományi Egyetem részé-

re

Napló

Magyar Nemzet 1965. junius 13. .10. 1.

MDK

Majoros János, Keramikus

Szerepel az isztambuli tárlaton.

-: Külföldi művének budapesti, magyarok külföldi kiállításai 7.

Népszabadság: Bp. 1967. szep. 13.

MDK

Major János, keramikus

szerepel.

–: Magyar művének az isztambuli nemzetközi kerámia kiállításon

Népszabadság, Bp., 1967. szept. 8. 9

M.D.K.

Majoros János
keramikus

Alakos kompozíciót mutatta
be a tárlaton.

Molnár László: Mai magyar kerámia

Művészet, 1967. október - 39 kep

MDK.

Majoros János

Molnár László cikke

Müvészet 1967 okt.p.4o.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1967 SZEP 17.

Majoros János

Asoher Oszkár síremlékét tervezi Majoros János Munkácsy-díjas kerámikus művész. A síremléket a Farkasréti temetőben állítják fel. Móra Ferenc körvonalfaragott Szöllősi Enikő szobrászművész a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Gimnázium számára. Petőfi-mellszobrot mintáz Berecz Ferenc. Műve Ostffyasszonyfára kerül.

◇

nálvázatot

Majoros János keramikus

mudrásy díj II. fokozatát

kapta

Nagyvaca 1966 IV 1 3 old.

MDK.

Majoros János

Kiállitási hir

Mestermunka 1967 szept.13.

Majoros János

kerámia falkép (gyümölcs - növény - állatábrázolás, 1) 22.5 m².

Veszprém megye, Balatonalmádi, „Pannónia Étterem".

Tájékoztató 64/65, képző-ő. Iparművenetti lektorátus

47 l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 OKT 17

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

MAJOROS JÁNOS

1021

Műterem

Majoros Jánosnál

Keramikus. Gádor-tanítvány volt, mesteréhez — ha formában nem is — szellemében mindmáig hű tanítvány. Munkácsy-díjas. Egyéni kiállítása még nem volt. 1954 óta valamennyi hazai és külföldre küldött kerámiakiállításon szerepelt. Termékeny művész. Húsznál több nagyméretű kerámia faliképét állították fel már.

— Mint jelesül épületkerámiával foglalkozó művészhez lenne egy időszerű kérdésem. Olvassuk, halljuk: nem díszíthetnék-e a lakótelepi házakat fali kerámiával? A kerámia színei talán enyhítenék az egyhangúságot. A tájékozódás is könnyebb lenne ott a tömbök között.

— Nem hiszek benne, hogy applikált kerámiával meg lehetne törni a lakótelepek sivárságát. A megoldás csakis és elsőrendűen építészeti kérdés. Nem csak a kerámia fölösleges ezekről a házakról, bármilyen más ötvös, vagy szobrászati díszítés is. Ilyesmi esztétikailag nem oldana meg semmit. Megoldja — legalábbis enyhíti — a lakótelep a lakáskérdést, s ez is nagyon sok.

— Mennyiben több az applikálásnál az épülettel kapcsolatos munkája?

— Ha el tudom érni, hogy az építésszel közösen tervezzünk, de legalábbis ismerjük egymást, akkor lesz több a fali kerámia a puszta járuléknál. Jó példák erre a *hódmezővásárhelyi* művészházak számára készített erkély-mellvéd reliefjeim. Önállóan tudnak hatni, alattuk, fölöttük csak az üveg sötét felületével. Ugyanígy a teljes falat fogja betölteni a *Vörösmarty téri* kulturális-központ belső terébe szánt munkám.

— Mi indította arra, hogy az épület-kerámia mellett kössön ki?

— Az épületmunka azokban az években kezdődött Magyarországon, amikor én végeztem a főiskolán, majdnem húsz éve. A kerámia faliképről franciaországi kirándulásom alkalmával kaptam számomra meghatározó élményt. *Biot*-ban megpillantottam a *Léger múzeum* homlokzatán egy monumentális Léger kerámiát.

— Az első munkáim mind figurálisak voltak, vegyesen volt köztük a mintázott és a festett rész. Később kedveltem a színes alapot és a kiemelkedő fekete konturt, egyazon faliképen is. Olyan hatásúak voltak ezek, mint a színes üvegablakok a fekete ólompánttal. Munkáim most a nonfiguráció felé tolódtak el. Nem művészi elhatározásból. Azóta is, a nonfiguratívval párhuzamosan, csinálok alakos kompozíciókat is. Egy-egy munkám alapállását, hangvételét mindig az architektúra, a funkció határozza meg. Egy valami állandó az újabb munkáimban: Jó pár éve *csakis fehér mázas kerámiát* csinálok, monochrom domborműveket. Úgy érzem, jobb, ha nem darabolom fel a reliefemet színekkel, és egyedül a plasztikával, a plasztika erejével igyekszem hatni. Lemondok tehát a színekről, és a színezés minden segítségéről. Ugyanakkor nem mondok le a mázról, nem hagyom nyersen a kiégetett agyagot. Sántító „műfordítással" mondva, olyan hatásra törekszem, mint a *tusrajzé*. A fekete árnyékok és a fehér máz kontrasztjaira.

— „Profilja" egyes-egyedül a kerámia falikép. Minek köszönheti — látom művein —, hogy nem fárad belé? Mindig képes megújulni.

— A feladatom látszólag valóban mindig ugyanaz. Vagy enteriőr, vagy exteriőr. Viszont az a tapasztalatom, hogy minden következő munka annyira más jellegű. Annyira újnak érzem valamennyi új megbízásomat, hiszen valamennyi annyira függ az architektúrától, az építkezéstől. A hosszú évek alatt az ember csak *szakmai* rutint szerezhet. Olyan csodaszernek — hál'Isten — nem jutottam a birtokába, hogy kész receptek szerint dolgozzam.

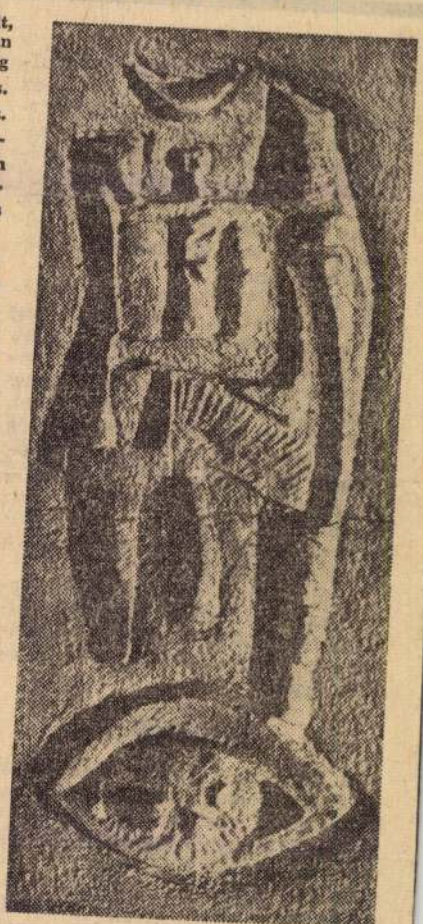

— A készülő Vörösmarty téri műve?

— A régi *Vigadót* és az új *kulturális központot* összekötő folyosó két szemben levő falának — a másik két fal üvegből lesz — kerámia burkolata, pontosabban plasztikai megoldása a feladatom. Ötven négyzetméteren. Ez az eddigi legnagyobb munkám. A pályázat kiírásában olyan nonfiguratív jellegű asszociációkat kértek tőlem, amelyek a zenével kapcsolatosak. Másképp nem is lehetne ezt megoldani. A folyosó teli lesz emberekkel, számukra a dekoratív a legjobb háttér.

— Ezen a folyosón soha sem lesz természetes világítás. Az elektromérnökkel együtt különleges mesterséges világítási rendszert tervezünk. Ez nemcsak az én domborművemet világítja majd, hanem egyúttal ez lesz a térség világítása is. A kerámia lapok felállítása után két sor *Tungsraflex* izzót szerelnek fel. Az egyik sor lámpa a saját falat világítaná, a másik sorral rá lehet lőni a szemben — hét méternyire — lévő falra. A fehér kerámia reflexe adja majd az egész helyiség világítását.

Nem érzünk kettősséget Majoros János alakos, vagy nonfiguratív új domborművei között. Amennyire helyénvaló a figura például a sírkőplasztikáin, annyira illik a „szöveg nélküliség" a hangversenyterem előcsarnokába. Mind a két felfogás egyazon nyelven beszél ugyanis, a strukturalitás nyelvén. Izgatottan várjuk a Vörösmarty téri munka felavatását: ilyen együttest még nem láttunk Magyarországon. Ahol a keramikus — a szobrász — ura lehetne a művét kísérő fényeffektusoknak is. Ha sikerül, Majoros új műfajt teremt ezzel.

Frank János

ÉLET ÉS IRODALOM

KALMAZOTT

hont létesítettek, ahonnan gyógyultan ismét munkát vállalnak az ideglenes lakók. A korszerűtlen otthon, tatarozásra váró nedves falaival nem a legideálisabb hely a gyógyulásra. A vaságyakkal felszerelt szobákban örökös a békétlenség. Ez az összezártság nem ad nyugalmat a megviselt idegrendszerű, beteg embereknek.

A szakszervezet vezetőinek véleménye szerint ez a foglalkozási ág — szerencsére — hamarosan kihal. A munkakörrrel járó alárendeltségi viszony nem egyeztethető össze a szocialista társadalom eszméivel. Megváltozott az emberek igénye és sok a jó munkalehetőség. Az idősebbek pár éven belül elérik a nyugdíj-korhatárt, utánpótlás pedig nincs. A csöppnyi cselédszobáknak lenne varázsa, de ezekben ma a családtagok laknak.

A jövőben, a dolgozó nő megsegítésére a Fővárosi Takarító Vállalat mintájára — állami vállalatoknak kellene átvenni ezt a tevékenységet.

Csakhogy:

A Fővárosi Takarító Vállalatnál is elsorvadóban van a dolgozók lakástakarító részlege. Az elmúlt öt év alatt százan hagyták el a vállalatot. Az évi fluktuáció 50 százalékos. Jelenleg a nagytakarító részleggel együtt 120 a létszám. Az igényeknek, a megrendeléseknek csak csekély hányadát tudják teljesíteni. A részlegek, melyeket 1949-ben a dolgozó nők érdekvédelmére hoztak létre, nemcsak a munkaerőhiány miatt nem tölthetik be szerepüket, de azért sem, mert a 12 forintos órabért kevesen tudják megfizetni. Egyébként a vállalatnak is ráfizetéses ez a munka, s csak a nyereséges közületi részlegekkel tudja fenntartani a jelenlegi helyzetet is.

A Takarító Ktsz-nél és a TEMPÓ-nál hasonló a helyzet.

Az orvosnő, aki hirdetéssel keres gyermekszerető nőt Budapesten — kislányának nem jutott hely az óvodában —, szakvizsgázni szeretne. Élni a jogával, előrelépni a szakmai ranglétrán, megismerni tudományának legújabb eredményeit.

A társadalom felszabadította a cselédet, kiszabadította a háztartási munkakörből a nőt, de a háztartási tevékenység elmaradhatatlanul életünk kísérője, napjaink nyűge.

Az orvosnő esete tipikus, sorsa szimbólummá nőtt, a hivatás, és az otthon, a feleség és az anyaság közötti konfliktus szimbólumává.

Benedek István így ír a májusi Nagyvilág-ban:

„A női varázs titka az, hogy szépséggel, meghittséggel itatja át az otthont, gördülékennyé teszi benne a mindennapi életet, a szükséges melléktevékenységeket a minimálisra csökkenti, tért és időt juttat az együttlét örömének."

Hogy hányan veszítették el a varázsukat, mert nem tudtak időt juttatni az együttlétnek? — aligha sikerül kideríteni. A válási statisztikákban nincs ilyen kimutatás.

Az MSZMP Központi Bizottsága 1970 februári határozatában kimondja:

„A nők kettős elfoglaltságával, régebbi és újabb keletű gondjaival is jobban kell számolni... A nők, különösképpen a dolgozó nők társadalmi helyzetét, szociális körülményeit meghatározó kérdéseket napirenden kell tartani, és rendszeresen foglalkozni kell velük."

Budapesten, a lakosság nagyobb fele, több, mint 1 millió személy, a keresők csaknem 50 százaléka — nő. A főváros üzemeiben 300 ezer munkásnő dolgozik, aki munkahelyén mind egyenjogú, esetleg megbecsült állampolgár, otthon ellenben igen gyakran a család rabszolgája.

A jelen mindenesét, akit soha nem nyugdíjazhatnak már, mert régen nyugdíjazták, a szerencsések háztartási alkalmazottját, a soha meg nem pihenő robotost — nagymamának hívják.

A jövő háztartási alkalmazottja komplex fogalom: a kiteljesedett társadalom egészének segítségét jelenti, okos tervgazdálkodást, gyermekintézmények sokaságát, fejlett háztartási gépipart univerzális gépekkel, a konzervek gazdag választékát, sokrétű vendéglátóipart,

— azt a társadalmat, ahol a magánháztartások gondjait átveszi az államháztartás.

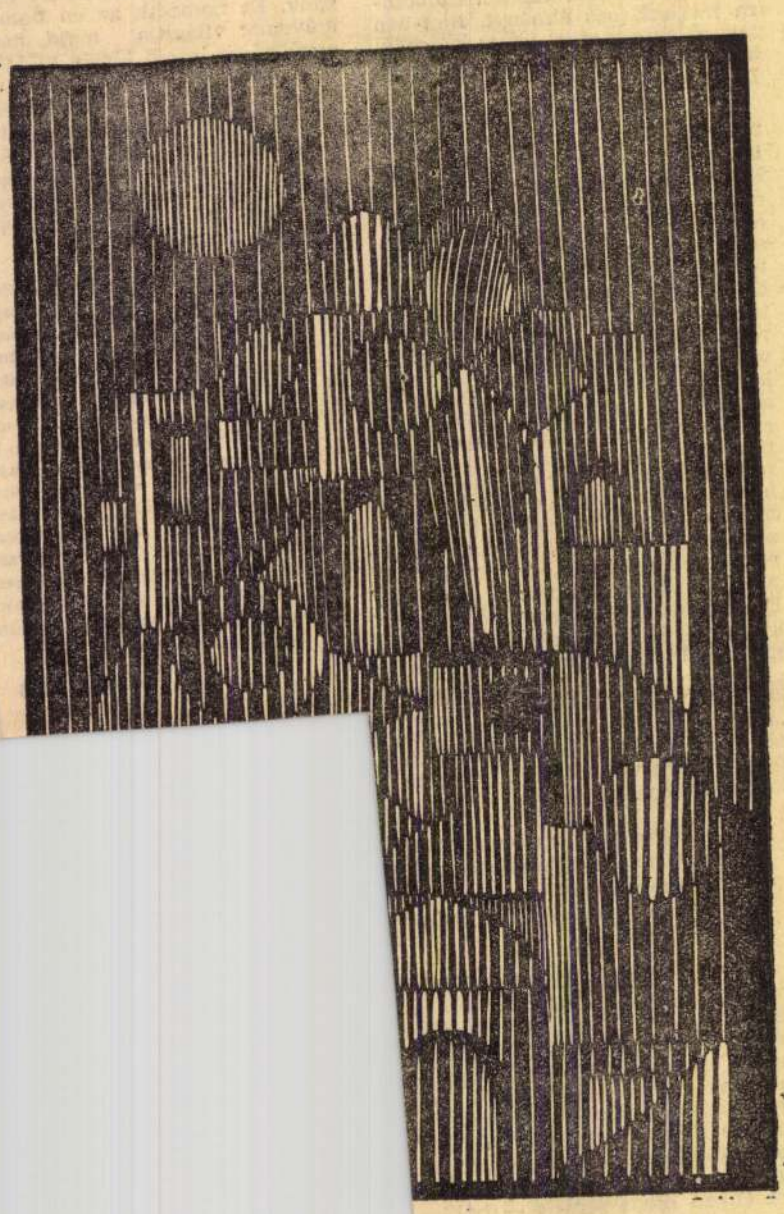

...ila: Éjszaka

MDK

Majoros János

neve emlitve

Gádor István gyüjt. kiáll. Ernst Muz. 1966.

Drajcsos János

kerámikus
felesége Drajcsos Hedvig
1928-ban működött
az Iparművészeti Főiskolán Gádor István mű-
vendéke volt.

* Bretyánszky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.
41.o.

Majoros János

Réntvett a balatonfüredi borpince belső kiképzésében

P. Brestyánszky Ilona: Modern magyar kerámia Bp. 1965
36. o.

Majoros János

1962-es Prágai világkiállításon festett csempékkel
ő készítette vett részt.
A tiszapalkonyai ált. iskola figurális kompozi-
ció ját
a kecskeméti Aranyhomokszálló étterméneк cendeletet
a Bp. i Orvostudományi Egyetem figurális kompozíció ját

P. Brestyánszky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.
41. t.

Majoros János

Kompozició. 1963.
Repr.

P. B. restyánszky Alona: Modern magyar kiváznia. Bp. 1965.
46. o

Major János

iparművész

II

Munkácsy Mihály díj II. fokozatát kapta 1966-ban.

Kiosztották az idei irodalmi és művészeti díjakat
Északmagyarország 1966. ápr. 1. 4.l.

Kajoros János

Kompozíció. Relief. 1963
Repr.

P. Bretyánszky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.
46 o.

MDK.

Majoros János

Kiállitási hir

Magyar Nemzet 1967 jun.6.

MDK.

Majoros János

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1967 juni.16.

Majoros János

Kerámia falzeji, figurális kompozíció, 16 m²
VIII. ker. Orvostudományi Egyetem Biázmálló, előcsarnok, Rezső tér - 16.

Tájékoztató 67/65, kápró
és Iparművészeti Lektorátus 5 l.

Majoros János
festb

M.Dk

Ifjúság c. falhépse

Magyar Ifjúság 1959. szept. 19.

M.D.K

MAJOROS János keramikus

Tatabánya, általános iskola kerámia diszei majoros Kédivel

Építész: Kismarty Lechner K.

Tervezés (1958) kivitel (1959.)

magyar Építőművészet 1961. 3. sz. 16. l.

Majoros János
iparmüvész

M.D.K

Kerámia képei díszítek az
egyes emeletekben a falat

Kovács Ernzsa: Grand Hotel Royal
Műveszet, 1961. november – 23 l.

Majoros János

Szerepel a siklósi kerámia kiállításson

Katona Imre: A mai magyar kerámia kérdései

Jelenkor 1968 I. 76. old.

Majoros János

Kiállítások, kitüntetések
1957. Munkácsy-díj
1959. Nemzetközi Kerámiakiállítás. Gmunden.
1962. Nemzetközi Kerámiakiállítás. Prága.
1963. Modern Magyar Kerámiakiállítás.
London.

P. Brestyánszky Ilona: Modern magyar kerámia Bp. 1965
Ej. 1.

Majoros János

1956-ban a balatonfüredi borpincébe készült Szüret c. faliképéért Munkácsy díjban részesült.

P. Berestyánszky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.
41. o.

Magyar János

Erté - Kerámia kiállítás készül a siklósi várban.

Magyar Nemzet, 1967. VI. 6. 5. o.

MAJOROS JÁNOS

Váza lovas figurákkal

Fiatal képzőművészek és iparművészek
kiáll 1957

Buggogós korsó
Sümegi néji kerámia
(Sümegi Múzeum)

Kerámia kiáll
Székesfehér-vár 1966-67
Katalógus: Bárdosi J-Petrest

Majoros János, keramikus.

A megjéből elszármazott művészek szekszárdi kiállítása után a Dombóvár környéki napok alkalmával az onnan elkerült művészek kiállítását rendezték meg s mindkettőt jellemzi, hogy többen meg sem hallották a hazahívó szót. — Újváry Lajos már régen kialakította egyéni stilusát, biztos kézzel festi költői hangulatú tájait: „Hófoltok Tolnában" (repr.), a „Naplemente" — „a Dunánál" c. (említve). — Majoros János jónevű keramikus, de a bemutattatottak csak hiányérzetet kelt.

Csányi László: Kiállítás Dombóváron.

Népújság (Tolna), 1980. máj. 25

M.D.K.

Majoros Jainos
keramikus

Keramiaképe a Tiszaszederkényi Központi Laboratoriumának lépcsőházának falára került.

— cz — : Az igazgató- és a keramiakép
Élet és Irodalom, 1963. 0285 - 2 lap

MDK

Majoros János, keramikus

Archer Endre síremlékét
készíti.

– : Új művészi síremlékek ...

12

NÉPSZABADSÁG B[p.], 1967. jún. 18.

Majoros János

1928-ban született. Az Iparm. Fois 2. elvégzése után épületkerámiai feladatok vonzottak. Garányi József egyett a modern monumentális kerámiafalkép kialakítója. Munkái több új középületünkben feltalálhatók.
1957-ben Munkácsy díjat kapott.

P. Breslyánszky Ilona,
Ismerd meg a kerámiát. Bp. 966,

118 l.

Kiadás után

2. sorsz. Iroda minta. — Pallas nyomda, Budapest.

1970 JUN 16

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR NEMZET

Budapest

1021

Fiatal művészek munkái az új szállodákban

A Hotel Intercontinentál tervezőinek és belső építészeinek jó munkája az ország valamennyi új szállodájának építésénél és berendezésénél érezteti jótékony hatását. Számos olyan képző- és iparművészeti megbízáson dolgoznak művészeink, amelyek egy-egy új vidéki szállodát díszítenek majd.

Az építészetileg is igen jó megoldásúnak ígérkező kesztheli Helikon szálló éttermének falára *Majoros* János iparművész kerámia falburkolata kerül, a szálló előcsarnokát pedig *Szinte* Gábor festőművész nagyméretű figurális faintarziája díszíti majd.

A szombathelyi Savaria hotel különtermébe *Tóth* Ernő festőművész nagyméretű gobelin készítésére kapott megbízást; *Pajzs* László festőművész pedig a szálló előcsarnokába készít merőben új technikájú, korszerű műanyagok alkalmazásával és fényeffektusokkal kombinált kompozíciót.

A békéscsabai új szálloda előcsarnokába *Soltész* György ötvösművész alkotása, egy nagyméretű, dekoratív hatású vízköpőt helyeztek el, a szálloda eszpresszóját pedig *Mikó* Sándor belsőépítész fa falburkolata díszíti.

— A X
kolostor h
évben kez
gyi ipa
szomszéds
az idén f
bányaüze
jainak ta
tagú „m
amely eg
kaidó utá
helyreállít
templomhoz csatlakozó kolostorrészt tárják fel.

Mérsékelten meleg idő

Várható időjárás kedd estig: főként nappali felhőképződés, néhány helyen eső, zivatar. Mérsékelt, időnként megélénkülő szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 23—28 fok között.

A Balaton vizének hőmérséklete Siófoknál hétfőn délelőtt 11 órakor 21 fok volt. A Duna vízállása Budapestnél: 575 centiméter.

jel. Egyelőre nem tudni, van-e emberáldozata a tűzvésznek, mert a nyomornegyed lakóinak nagy része nem szerepel a nyilvántartásban.

— **A televízió műsora kedden:** 18.00: Hírek. 18.05: Zsebtévé (ism.). 18.35: Reklámműsor. 18.40: Új évad az Operában. 18.50: Napilapok, hetilapok... Miről ír a világsajtó? 19.05: Esti mese. 19.15: Zenei Figyelő. A TV zenei újsága. 20.00: TV-Híradó. 20.20: A futópályán. Színmű három felvonásban. A József Attila Színház előadása. 22.25: TV-Híradó — 2. kiadás.

MDK.

Majoros János

Kiállitási kritika

Tolnamegyei Népujság 1965 ápr.9.lap -

Magoros János
ipazmüvész

M.D.K

A Munkácsy Mihály díjat
kapta az 1965-ben készített
keramia falilépcsőért.

—: 1966 Albani és Kossuth díjasai
Élet és Irodalom, 1966. apr. 2 - 2 lap

Majoros János
keramikus

M.DK

Resit vett a tárlaton.

Szentes Lajos: Keramia az V. Országos...
Művészet, 1966. április - 22 lap

Majoros János
grafikus

M.D.K.

1966-ban a bécsi Europahaus
nemzetközi ifjusági kiállításon
második díjat nyert. Itthon csak
néha vesz részt a fiatalok tárla-
tain egy-egy lappal.

Frank János: Major Jánosnál

Élet és Irodalom, 1967. május 6 – 8 lap.

Majoros János, iparművész

L.:Marton László

-:Nivójutalmak-köztéri alkotásokért 7.

Népszabadság B. 1977 szept. 20.

Majoros János szobrász

Újszegeden áll az Akadémia Biológiai Kutató Központban, melynek előcsarnokában látható a művész reliefje. (említve)

Művészeti magazin

1977. máj. 26. TV. 21.50 V Gné.

Major Jenő

A művész szegedi „Kerámia-fal"
munkájáért, mint az 1976-os év
egyik legjobb közéleti alkotásáért,
jutalomban részesült.

— Hírek.
Művészet, 1977. december — 48. lap.

Majoros János

Erfurtban a nemzetközi iparművészeti bemutatón szerepelt és a biráló bizottság oklevéllel jutalmazta négyzetekbe irt nagyméretü, relief-szerü kerámia- fejsorozatát,

Magyar Hirlap 1978-154-8
Wagner: Merre tart az iparművészet?

Majoros János, kerámikus

L.: Kő Pál

Lánc I.: Képzőművészeti . . . . 63-66.

JELENKOR, Pécs, 1976 január XIX/1.

Major János

Megbízták Major Jánost a Fodor utcai Belügyminisztériumi épület részére márás plasztikus falikép és kút elkészítésére.

-----: Köztéri munkák.

Művészet, 1976. december - 48. oldal.

Majoros János, kerámikus

h. Kádár György

— Kiváló és érdemes..

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. ápr. 3.

Majoros János, kerámikus

L.: Kádár György

-: Kikintetések 1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 ápr. 2.

Majoros János

Megbízták Majoros Jánost, hogy egy plasztikus kerámiát készítsen a szegedi MTA Biológiai Központ részére.

----:Köztéri munkák.

Művészet,1977.január - 48.oldal.

Majoros János

MAJOROS JÁNOS keramikusművész, a kerámia relief és térplasztika kialakításában végzett eredményes munkájáért; ...

A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze

ximet kapta

Magyar Hirlap 1976/80/4

Majoros János

A Janus Pannonius Muzeum Déryné utcai kiállitótermében, a negyedik országos kerámiai biennálét rendezték meg Pécsett. "Sápadt kerámia" cimmel, Vadas József ismerteti a tárlatot a kiállitók közül felsorolva az itt következő müvészeket: Gádor István, Gorka Livia, Németh János, Geszler Mária, Szekeres Károly, Minya Mária, Fürtös György, Vértesi Nándor, J.Móker Zsuzsanna, W. Kálmán Anikó, Schrammel Imre, Benkő Ilona, Borsody László, Csekovszky Árpád, N. Szonntag Éva, Majoros Hédi, Majoros János, Kigyós Sándor nevét.
Az erről szóló kritikát lásd: Gádor István nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. nov.1.XIX. évf. 44.sz
13. lap.

MDK.

dr.Majoros Jánosné

Kiállitási hir

Északmagyarország 1966 nov.3o.

Majoros János
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs
1970 JUL 17

1021

Megnyílt a siklósi kerámiai szimpozion

A siklósi vár kongresszusi termében tegnap délben ünnepélyesen megnyílt a nemzetközi kerámia szimpozion. Dr. Vida Sándor, a Siklósi járási Tanács vb-elnöke mondott megnyitót több állami és pártvezető jelenlétében.

Dr. Vida Sándor megnyitójában elmondta, hogy örömmel üdvözlik a helybeliek a vendégművészeket, s öröm számukra, hogy Siklós adhat otthont az immár nemzetközi kerámia alkotótelepnek. Siklós hajdan híres volt fazekasairól, Pécs a porcelángyáráról, a múzeum az Európa-hírű porcelán- és kerámiagyűjteményéről, ehhez járult az elmúlt években a Kerámia Biennálé meghonosulása Pécsett — ilymódon egész sereg tényező indokolja, hogy Baranya legyen a bázisa a magyar kerámiaművészet továbbfejlődésének. A két éve megszületett gondolatot a tettek és az összefogás követte. Siklós tartja fenn a telepet, de a Képzőművész Szövetség is segített lebonyolítani az idei meghívásokat, a Művészeti Alap pedig a kemencék építését vállalta. A porcelángyár tavaly is segített már, ahol tudott, anyaggal, az égetési lehetőség biztosításával. A Megyei és a Siklósi községi Tanács is együttműködött a telep létrehozásában.

— Idén nemzetközivé vált a szimpozion — mondotta végül dr. Vida Sándor — s a külföldi művészek meghívásával a hazai művészeket is szeretnénk segíteni abban, hogy kiszélesíthessék látókörüket, jobban bekapcsolódhassanak a művészet egyetemes áramkörébe. A telepet a következő hat hétre átadjuk a művészeknek, alkossanak felszabadultan, kedvükre, s gazdagítsák a kerámiát, ezt az ősi és ma is modern, örök-életű művészetet.

Majoros János kerámikusművész küszönte meg a létrehozó és fenntartó szervek minden támogatását, s vette át képletesen, a művészek nevében a telepet.

A szimpozion ünnepélyes megnyitása után a vendégek átmentek az alkotóházba, ahol Horváth Sándor kerámikus mutatta meg a kemencéket, munkatermeket. A volt kolostor előtt ott lengett a szimpozion fehér zászlaja, a bejárat előtt a szimpoziont jelképező kerámiaszobor várta a vendégeket — és néhány fehér vászonsapka, amit a művész-vendégek között a helyszínen szétosztottak. Noha a nap most nem sütött, s a munka sem kezdődött meg azonnal, a szimpozion-tagságot jelképező sapkák mégis fölkerültek a fejekre. Így járták végig a jelenlévő vezetőkkel együtt az alkotóházat a művészek, megnézték a két nagy elektromos égetőkemencét, a fatüzelésűt és a negyediket, ami a mázpróbákra szolgáló laboratóriumi kemence, a két kitűnően felszerelt munkatermet, ahová tavaly óta egy sor célszerű és ízléses munkapad, szék stb. került, továbbá a pihenőszobát, ami kellemes, hangulatos klubhelyiségnek is beillik. A vendégek a teraszon különösképp lelkesen nyilatkoztak a helyről, amely így első pillantásra is a lehető legideálisabb munkafeltételekkel szolgál.

Tíz magyar kerámikus a szimpozion hazai vendégserege, köztük a neves művész, Schrammel Imre és Csekovszky Árpád főiskolai tanár, valamint Pécsről Fürtös György és Nádor Judit. Tizenketten lesznek a külföldiek, közülük már megérkezett Mehmed Uyanik török kerámikus, Olli Vasa finn és Leif Helge Erger norvég művészek, a svéd Anders Liljefors és a csehszlovák Vaclav Serak, aki a csehszlovákiai bechynei művésztelep üdvözletét is elhozta. Az osztrák Ohnsorg professzor, aki valamennyi osztrák szimpozionnak a vezetője, úgyszintén az ausztriai művésztelepek nevében is üdvözölte a nemzetközi szimpozionok sorába lépett siklósi kerámiatábort.

Végül megnézték a vendégek a tavalyi munkákból készült kis kiállítást. Mától megkezdődik a munka a telepen, s tart egészen augusztus 20-ig.

✦ PÁ
nami tá
vő négy
délelőtt
totta a
sét.

✦ SA
Egyesül
nagykö
shingtonba repül, hogy részt vegyen a nemzetbiztonsági tanács ülésén, ahol a párizsi tárgyalásokon tanúsítandó amerikai magatartást vitatják majd meg. Washingtoni értesülések szerint Bunker Bruce-szal együtt tér vissza Washingtonból Saigonba, az amerikai küldöttség vezetője mielőtt augusztus 1-én átveszi hivatalát Párizsban, előbb látogatást kíván tenni Dél-Vietnamban.

✦ *BRÜSSZEL: Gerard Smith, a bécsi Salt-tárgyalásokon résztvevő amerikai küldöttség vezetője csütörtökön — egy héten belül immár másodszor — Brüsszelbe érkezett és tájékoztatta a NATO-szövetségeseket a tárgyalások előrehaladásáról. Részletek nem szivárogtak ki.*

✦ TEL AVIV: Dajan izraeli hadügyminiszter csütörtökön kijelentette, hogy véleménye szerint „az izraeli—arab konfliktus következő fordulója nem a tárgyalóasztalnál, hanem ismét csak a csatatéren zajlik le". A tábornok a béketárgyalások késlekedéséért szokás szerint a másik felet tette felelőssé. Dajan kénytelen volt beismerni, hogy amint múlik az idő, Izrael ellenfelei egyre erősebbé válnak, s ez különösen megmutatkozik a Szuezi-csatorna felett folyó légiháborúban.

Kambo

Bár a thaiföldi kormány mind ez ideig nem ismerte be, csütörtökön a Lon Nol-rezsim katonai szóvivői elmondották, hogy a thaiföldi légierő gépei a híres Angkor romváros közelében megkezdték támadásaikat.

Hozzáfűzték, hogy thaiföldi repülőgépek kambodzsai terület ellen július 11-én hajtották végre első légitámadásukat, a Siem Reap-tól 15 kilométerrel délkeletre lévő Rolous falucska ellen. A következő napon, azaz július 12-én thaiföldi sugárhajtású repülőgépek újabb támadást intéztek a Phnom Krom falucska közelében lévő állítólagos partizán-állások ellen.

A katonai szóvivők végül elmondották, hogy július 3-án a thaiföldi szárazföldi hadsereg és a légierő technikusai érkeztek Kambodzsába légvédelmi berendezések kiépítésére. Hozzáfűzték, hogy a thaiföldi légierő „Kambodzsa északnyugati térségében magára vállalja a felderítő tevékenységet és a bombatámadásokat".

Egyébként jól értesült bangkoki szóvivők is „csaknem bizonyosak" abban, hogy a thaiföldi kormány rendszeres csapatokat is bevet majd Kambodzsában. A bangkoki kormány magatartását múlt

Právo cikke Dubcekről

áramlat, amely a Novotny-féle pártvezetés hibáinak és torzulásainak bírálata címén elsősorban a szocialista társadalom alapjainak megingatására és a kommunista párt történelmi küldetésének lejáratására és tagadására törekedett.

Ebben a helyzetben a CSKP Központi Bizottságának januári plénuma visszahívta tisztségéből Novotnyt, a Központi Bizottság első titkárát és a legmagasabb pártfunkcióba meglepetésre Alexander Dubceket választotta meg. Ez szükségmegoldás, kompromisszum volt, amelyben még a párt régi vezetősége egyezett meg.

A bonyolult helyzet megkívánta volna, hogy a párt élére marxista edzettségű, osztályöntudatos, eszmeileg szilárd ember kerüljön, aki

te. Sok kommunista meglepetésére „januári férfiakként" olyan emberek kezdtek feltűnni Dubcek mellett, akikről közismert volt, hogy elvtelenül kiszolgálták Novotnyt. Ezek közé tartoztak Smrkovsky, Kriegel, Sik, Boruvka, Slavik és mások.

A jobboldaliak és a szocialistaellenes erők gyorsan változtattak Dubcek iránti

Majoros Jánosné

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest, VII., Lenin-körút 9—11.
TELEFON: 227—651, 221—285

ESTI BUDAPEST

1956 APR 13

Tetszetős ajándéktárgyak

1170

A *Képzőművészeti Alap Iparművészeti Vállalatának* központi bemutatótermében, szemközt a bejárattal, egy oszlopról drapériaként sokféle kézifestésű selymek omlanak alá. *Juris Ibolya, Szuppán Irén, Lovas Nagy Viktorné,* a legjobb tervezők jól ismerik a női ízlést.

— *Számtalan változatban sokféle mintát, meglepetést tartogatunk az idei nyárra* — mondja *Barabásné,* az áruforgalmi osztály vezetője. — *Anyagaink előnye, hogy a kereskedelmi vállalatok kis mennyiségben is rendelhetnek az egyes mintákból. Bizonyára sikere lesz a színes, nyomott strandkendőknek is.*

A teremben az üvegszekrények egy nemrég lezárult pályázat legszebb darabjait őrzik. Ezek között is jócskán akad női szemnek tetsző csecsebecse. Kék kerámiából finommívű *nyaklánc,* hozzá *fülbevalókkal.* Azután *fafaragású őzek, mókusok, kutyák,* a legkülönfélébb alakok otthonunkat teszik kedvesebbé.

Persze találunk itt még egyéb tárgyakat is: *Majoros Jánosné* kerámia hamutartóit, *Szabó Erzsi* finommetszésű üvegpoharait, *Tantos Ferencné* vitorlásait.

— *Most új megbízásos pályázatot hirdetünk textil, porcelán, ötvös- és kovácsolt vasból készülő, budapesti jellegű ajándéktárgyak tervezésére* — tájékoztat Barabásné.

Reméljük, ez a pályázat is sok újdonsággal lepi meg az asszonyokat, lányokat.

T. Cs.

(József krt. 63.) B-terem f4, h6, 8.

Kati és a vadmacska (kísérőműsor: Két bors ökröcske): CSOKONAI (Népszínház u. 13.) f10, f12, f2, f4, h6, 8. BÁNYÁSZ (József krt. 63.) A-terem f10, f12, h2, 4, n7, f9. REGE (Rege u. 15.) 6, 8.

Tavasz: ZRINYI (Lenin krt. 26.) f10, f12, h2, 4, n7, f9.

Fiam a tanár úr: HAZÁM (Váci út 150.) 4, n7, f9. ÓBUDA (Selmeci út 14.) 4, n7, f9.

Menekülés Franciaországba (16 éven felülieknek): ELŐRE (Delej u. 41.) f6, h8.

Róma nyílt város (16 éven felülieknek): GORKIJ (Akácfa u. 4.) f4, h6.

Állami áruház: MÁTRA (Lenin krt. 39.) prol. 10, 12, 2, 4, 6, 8.

Tiltott szerelem (16 éven felülieknek, kísérőműsor A mi városunk): IPOLY (Hegedűs Gyula u. 65.) 4, n7, f9.

Zsongó melódiák (kísérőműsor: Mesél a Bükk): ÉVA (Erzsébet kir-né útja 36/b.) f4, h6, 8.

Telepesek: AKADÉMIA (Üllői út 101.) f4, h6, 8.

Római lányok: DIADAL (Krisztina krt. 155.) 4, n7, f9. VASVÁRI (Kerepesi út 44.) h4, h6, 8.

Léha asszony: ALKOTÁS (Alkotás u. 11.) f4, h6, 8.

Északi Robinsonok: HONVÉD (Rákóczi út 82.) prol. f11, f1, f3, f5, f7, f9.

Furfangos Nyeszterka: KULTÚR (Kinizsi u. 28.) f4, h6, 8.

Vihar Itália felett: NAP (Népszínház u. 31.) f4, h6, 8.

Egy pikoló világos (kísérőműsor: Legénytáncok): RÁKÓCZI (Rákóczi út 68.) f10, f12, f2, f4, h6, 8. OTTHON (Beniczky u. 3—5.) f4, h6, 8.

Tiltott játékok (16 éven felülieknek): BÉKE (Mautner Sándor u. 48.) 4, 6, 8.

Légbőlkapott zenekar: ÁRPÁD (Kerepesi út 146.) n6, f8.

Borisz Godunov: UJLAKI (Bécsi út 69.) f4, h6, 8.

MINŐSÉG ÁRUHÁZ

TAVASZI AJÁNLATA

Düftin divatos színekben, m-ként 64 — forint.

RÁKÓCZI UT 36. (Rókussal szemben.) Nyitva reggel 9-től este 9-ig.

Frank János: Góra bírt műtermel
Bp. Magvető 1975

MAJOROS JÁNOS

(Kerámikus. Gádor-tanítvány volt, mesteréhez – ha formában nem is – szellemében mindmáig hű tanítvány. Munkácsy-díjas. Egyéni kiállítása még nem volt. 1954 óta valamennyi hazai és külföldre küldött kerámiakiállításon szerepelt. Termékeny művész. Húsznál több nagyméretű kerámia faliképét állították fel már.)

– Mint elsősorban épületkerámiával foglalkozó művésztől, lenne egy időszerű kérdésem. Olvassuk, halljuk: nem díszíthetnék-e a lakótelepi házakat fali kerámiával? A kerámia színei talán enyhítenék az egyhangúságot. A tájékozódás is könnyebb lenne ott a tömbök között.

– Nem hiszek benne, hogy applikált kerámiával meg lehetne törni a lakótelepek sivárságát. A megoldás csakis az elsőrendűen építészeti kérdés. Nemcsak a kerámia fölösleges ezekről a házakról, bármilyen más ötvös vagy szobrászati díszítés is. Ilyesmi esztétikailag nem oldana meg semmit. Megoldja – legalábbis enyhíti – a lakótelep a lakáskérdést; s ez is nagyon sok.

– Mennyiben több az applikálásnál az épülettel kapcsolatos munkád?

– Ha el tudom érni, hogy az építésszel közösen tervezzünk, de legalábbis ismerjük egymást, akkor lesz több a fali kerámia a puszta járuléknál. Jó példák erre a hódmezővásárhelyi művészházak számára készített erkélymellvéd-reliefjeim. Önállóan tudnak hatni, mert alattuk, fölöttük csak az üveg sötét felülete volt. Ugyanígy a teljes falat fogja betölteni a Vörösmarty téri kultúrközpont belső terébe szánt munkám.

– Mi indított el, hogy az épületkerámia mellett kössél ki?

mond. Szűkszavúságával, a festék-ökonómiával néha a szélső határokig merészkedik, s éppen ezekkel a „finomságokkal" a legerőteljesebb. Líra, realizmus, szürrealizmus, expresszionizmus, pop-art – szaporíthatnám a műszavakat – az összetevői ennek a festészetnek. Mégis, az egykori Bernáth-követő művészt – vulgárisan ma is oda sorolják őt talán – nem tudnám stílusba sorolni. S ennél jobb besorolást nehezen tudnék megfogalmazni.)

(1970)

– Az épületmunka azokban az években kezdődött Magyarországon, amikor én végeztem a főiskolán, majdnem húsz éve. A kerámia faliképről franciaországi kirándulásom alkalmával kaptam számomra meghatározó élményt. Biot-ban megpillantottam a Léger Múzeum homlokzatán egy monumentális Léger kerámiát.

Az első munkáim mind figurálisak voltak, vegyesen volt köztük a mintázott és festett rész. Később kedveltem a színes alapot és a kiemelkedő fekete kontúrt, egyazon faliképen belül is. Olyan hatásúak voltak ezek, mint a színes üvegablakok a fekete ólompánttal. Munkáim most a nonfiguráció felé tolódtak el. Nem művészi elhatározásból. Azóta is, a nonfiguratívval párhuzamosan csinálok alakos kompozíciókat is. Egy-egy munkám alapállását, hangvételét mindig az architektúra, a funkció határozza meg. Egyvalami állandó az újabb munkáimban: Jó pár éve csakis fehér mázas kerámiát csinálok, monochróm domborműveket. Úgy érzem, jobb, ha nem darabolom fel a reliefemet színekkel, és egyedül a plasztikával, a plasztika erejével igyekszem hatni. Lemondok tehát a színekről, és a színezés minden segítségéről. Ugyanakkor nem mondok le a mázról, nem hagyom nyersen a kiégetett agyagot. Sántító műfordítással mondva, olyan hatásra törekszem, mint a tusrajzé. A fekete árnyékok és a fehér máz kontrasztjaira.

– „Profilod" egyes-egyedül a kerámia falikép. Minek köszönheted – látom műveiden –, hogy nem fáradsz belé? Mindig képes vagy megújulni.

– A feladatom látszólag valóban mindig ugyanaz. Vagy enteriőr vagy exteriőr. Viszont az a tapasztalatom, hogy minden következő munka annyira más jellegű. Annyira újnak érzem valamennyi új megbízásomat, hiszen valamennyi annyira függ az architektúrától, az építésztől. A hosszú évek alatt az ember csak szakmai rutint

szerezhet. Olyan csodaszernek – hál' isten – nem jutottam a birtokába, hogy kész receptek szerint dolgozzam.

– A készülő Vörösmarty téri munkád?

– A régi Vigadót és az új kultúrközpontot összekötő folyosó két szemben levő falának – a másik két fal üvegből lesz – kerámiaburkolata, pontosabban plasztikai megoldása a feladatom. Ötven négyzetméteren. Ez az eddigi legnagyobb munkám. A pályázat kiírásában olyan nonfiguratív jellegű asszociációkat kértek tőlem, amelyek a zenével kapcsolatosak. Másképp nem is lehetne ezt megoldani. A folyosó teli lesz emberekkel, számukra a dekoratív a legjobb háttér.

Ezen a folyosón sohasem lesz természetes világítás. Az elektromérnökkel együtt különleges mesterséges világítási rendszert tervezünk. Ez nemcsak az én domborművemet világítja majd, hanem ez lesz a térség világítása is egyúttal. A kerámialapok felállítása után két sor Tungsraflex izzót szerelnek fel. Az egyik sor lámpa a saját falat világítaná, a másik sorral rá lehet lőni a szemben – hétméternyire – levő falra. A fehér kerámia reflexe adja majd az egész helyiség világítását.

(Nem érzünk kettősséget Majoros János alakos vagy nonfiguratív új domborművei között. Amennyire helyénvaló a figura például a sírkő plasztikáin, annyira illik a „szöveg nélküliség", a hangversenyterem előcsarnokába. Mind a két felfogás egyazon nyelven beszél ugyanis, a művész strukturalitás nyelvén. Izgatottan várjuk a Vörösmarty téri munka felavatását: ilyen együttest még nem láttunk Magyarországon. Ahol a kerámikus – a szobrász – ura lehetne a művét kísérő fényeffektusoknak is. Ha sikerül, Majoros új műfajt teremt ezzel.)

(1970)

MAJOROS József egerszalóki kőműves. Az egerszóláti rk.templom tatarozását 1845-ben végzi el.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Majoros János

Eigel István festőművész,
Garányiné Staindl Katalin keramikusművész,
Kálmán Kata fotóművész,
Lessenyei Márta szobrászművész,
Majoros János keramikusművész,
Papp Gábor alkalmazott grafikusművész,
Bedő Ferenc festőművész,
Szurcsik János festőművész,
Tóth Menyhért festőművész.
A felsorolt művészeket tüntették ki A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. ápr. 3.
XX. évf. 14. sz. 8. lap.

Major János kerámikusművész

a művészi „a Magyar Népköztársaság érdemes művésze" kitüntetésben részesült, a kerámia relief és térplasztika kialakításában végzett eredményes munkájáért.

Átadták az idei művészeti díjakat.

Népszabadság, 1976. dec. 3.

M.D.K.

Magyaros József, egerszalóki kőműves

1845-ben tatarozza az egerszaláti r.k. templomot.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 364. old.

MDK

Majoros József

Kártyavető, sz.kréta
Anya és gyermek, sz.kréta
Kékszemü.asszony, " "
Töparton, " "
Gond, " "
Töprengők, " "

Nagy Balogh János Egyesület kiáll. Kispest, 1934. TESz tárlat. ápr. 5 l.

Majoros József

egerszalóki kőművesmester javításokat végez az egerszalóki rk. templomon.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.

Budapest 1972.

6801

MDK

Majoros József

Szép Ilona, sz.kréta
Kártyavetőnő, szén
Ádám és Éva, olaj

Nagy Balogh János Egyesület kiáll. Kispest, 1934. TESz tárlat. ápr. 5 l.

MOK

Majoros

Üvegablakok, Krisztus élete 28 képben.

/kivitelezés/

Zelenéri Rudolf: A Győr-Gyárvárosi uj róm.kath. t
templom. Magyar Iparmüvészet 1930. 3-4.sz. 70 l.,
képek 49-56 l.

Majoros József

Műve nemzet a TESz-
Társadalmi Ehrenletet
Szövetsége tavani tár-
latán. Az Urikaniuó
díját kapta.

Függ. 934. v. 2.

Majoros Kálmán

Kerülette az alábbi templom üvegfest-
menzeit és Ungváry
Sándor vázlatai szerint
erod a figuralis ü-
vegfestmenzeit
Szőnyi városmtemp

26-l.

oldalablakainak
ornamentalis

K. u. k. Ministerium des kaiserl. und königl.
Hauses und des Aeussern.

1788/11.

Das k.und k.Ministe
lichen Ministerium im Ve
Z.48579/11, beifolgend im
Botschaft einge
Berichts über die Verhand
zu übersenden.

Wien,

Für

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KRITIKA

Majoros Tolnos

ETI
IA

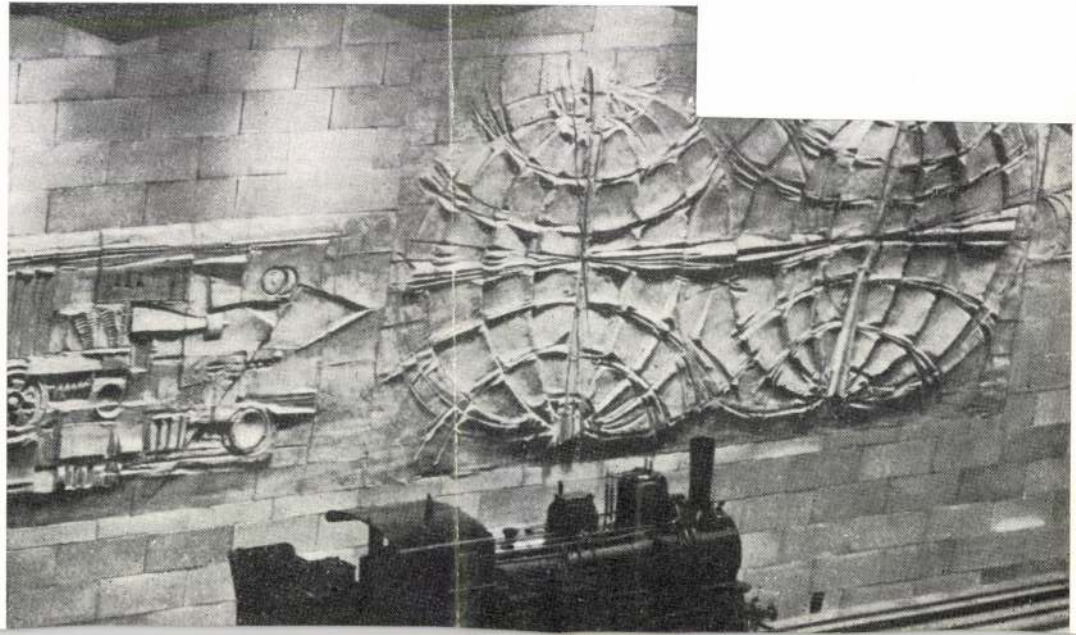

MAJOROS-MAYBÖHM
KÁROLY.
ÜVEGFESTŐ || VI. BÉKETÉR. BUDAPEST. ||

Magyar Építőművészet
1910. 5. szám

Szepessy Sán
Budapest, VIII., Nap-utca 29 ▫ Te

POPPER ZSIGM
ÁCSÜZLETE ÉS ÉPITÉSI VÁ
Iroda: V., Lipót-körút 15.
Telep: V., Dráva-utca 12.
Elvállal m
kivitelét,

VOGEL
ELEKTROT
SZOMBA

OETL ANTAL
Öntöttvas-oszlopok, vasgerer

JUHÁSZ IST
ÉPÜLET- ES MŰLAKATOS-
DEBRECEN, KAZINCZ
Telefon 234

Giehsz Alfonz

1870-80-as évek

övrje Szendrei-Szentiványi.

Majoros Károly

Magyar Iparművészet
1911. 398. l.

Mús. cd.

398

Pályázatok

A LAKÁSMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS KITÜNTETETTJEI. Az O. M. Iparművészeti Társulatnak a Technológiai Iparmúzeumban rendezett lakásművészeti kiállításán egy állami nagydíj és négy iparművészeti érem került odaítélésre. A kereskedelmi miniszter az illetékes bíráló-bizottság javaslata alapján a kétezer koronás állami nagydíjat Mocsay József asztalosmesternek ítélte oda, az állami iparművészeti érmekkel pedig a következő iparosokat tüntette ki: Héber Antal asztalosmestert, Pauncz és Kovács kárpitosmestereket, Majoros Károly üvegfestőmestert és mozaikkészítőt és Tull Viktor bőrdíszművest. Mindannyian érdemes mesterei iparművészetünknek, akik eredményes munkásságukkal méltán rászolgáltak a szép kitüntetésre.

Majoros Károly

üveffestő

ród

Csáspárnu - 563. l.

Különösen elterjedt a *villamos A.*, melynek leghasználtabb típusa az *ólomlemezes, üz szigetelő-* (pl. üveg-) *edényben higított kénsavat és ebbe merítve kétféle ólomlemezt tartalmaz. Az előállítás ma is használt módját Planté elvei alapján két selmecbányai professzor, Schenek és Farbaky állapította meg 1885-ben. — A villamos A. másik használt típusa az Edison-féle; emél két különböző fémlemez és pedig szíveseos vas és nikkelhidroxid merül vízzel higított káliumba. A villamos A.-ok hátránya a hasznosítható energiatartalmukhoz képest aránylag nagy súlyuk és aránylag drága voltuk.

Akmolinszki pláto. Elpusztult tónk Ural-Tien-san között.

Akna. A hegyek belsejébe függőlegesen vagy lejtősen behatoló folyosó. Bejárásra, szállításra, szellőztetésre, vízemelésre szolgál. Keresztmetszete szabályos idom, leginkább kör. A legmélyebb A. 1850 m. Földalatti üreg, melyet robbanóanyaggal fejtenek meg és biztonságot nyújtó távolságról gyújtózsinórral vagy elektromos árammal felrobbantanak, hogy a robbanás az A.-t befogadó kőzetet szétvesse, meglazítsa. A bányászat alkalmazza. — *A.* (a hadviselésben). A hadtenők közlekedésén a romboláshoz hivatott fejtések általános neve. Vannak folyó-, fenntartó-, dobó-, romboló- stb. A.-k. — *Aknafúró.* Robbantásainak fúrására használt gép, melyet kézi erővel, víznyomással, sűrített levegővel vagy villamosáramával hajtanak. Kisebb ellenállású kőzetben spirálisan, keményebb kőzetben ütőcsévve működő

Akragas (lat. *Agrigentum, ma Girgenti*), gör. város volt Szicíliában. Róma Kr. e. 210-ben foglalta el.

Akribia (gör.), pontosság, gondosság, főként tudományos eljárásoknál.

Akrobata, *ma erőművész, kötéltáncos.* A régi görögöknél olyan embert jelentett, aki óvatosan, körültjegyzen jár.

Akrokorinthos. A korinthosi fellegvár.

Akropolis. Így nevezték a régi görögök a városban vagy mellette magasaton emelkedő falkal megerősített erődítményt. Legismertebb a pergamoni és az athéni, mely utóbbinak Perikles idejében a legszebb templomok (Parthenon, Erechtheion) és szobrok ékítették.

Akrostichon. A versszakok v. verssorok első (rövidebben utolsó betűjének összeolvasásából formálódó név v. mondás.

Akroterion. A görög épületek oromzatainak sarkait és közepét koronázó, mvvényi, állati vagy emberi motívumokból álló díszítmény.

Akt. A rajzban emberi test művészi ábrázolása. Mivel a művészt fejlett formaérzéket és biztos technikai tudást igénylő feladatok elé állítja, a művészpedagógia fontos eszköze. Az A. a görög-római művészetnek minvégig centrális problémája volt. A keresztény európai kultúra idején a XV. sz. vége óta mint önálló műfaj lép fel.

Aktaion (*Aktaeon*). Thébai vadász, aki Artemist meglesselte s ezért kutyáinak szarvassá változott át és a saját kutyái tépték szét.

Aktínium. Radioaktív elem. (Előfd. *Aktí-*

Majoros Károly

ünegfestő

Kós Károly tervei ve-
rint ünegfestmények
a Zebegényi templomban
Repr.

Fieber Henrik:

Korszerű egyházmű-
vészet. Bp. 1913.

Lapszám nincs!

Majoros Károly

38. Gótikus ablakrészlet. 4500.

Nemzeti Szalon

Egyházm. - kiáll.
1926.

110

1322. Girolamo da Sta Croce:
Sz. Santa Croce(?)-ban
Krisztus imádása.

Az istállón innen, a föld
fehér kendőt teritettek és az ös
három szent veszi körül, [illegible]
övezi. A szentek egyikénél nagy
tette, a harmadik pedig botot tar
kard. A háttér hegyes vidék váro
közelednek kiséreteikkel és a ho
nyilt felhők közt megjelenő háro
szalag szerint, e szavakkal hirde
IN... EXCELSIS... DEO.«

Vászon, méretei 207: 168
Vétetett 1894: IX. 22-én
lirán. (1156 frt. 25 kr.)
Elszámoltatott 1895: VI.
Az elszámolásra nézve l.

1904: IV. 25.

Majoros Károly

üvegfestő

mód

Fieber Henrik

üvegfestészet.

Bp. c. u. 29. l.

31. l.

33. l.

Képekkel.

Majoros Károly

Thieme Becker

XXIII. 580. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Majoros
Mayböm Károly
üvegfestő, iparművész
1905-től az üvegfestészeti
és művüvegezési tanfo-
lyamon a műhelygyakor-
latok vezetője volt.
Iparrajziskola 1906. 21. l.
u.o. 1907. 27. l.
u.o. 1908. 23. l.
nevét Majorosra
változtatta.
u.o. 1909. 22. l.
u.o. 1910. 35. l
u.o. 1911. 26. l.

Majoros Károly

üvegfestő

l.

Ságüvegesipar

326 l.

Majoros Károly

készítette a bpest-vá-
rosmajori rk. pléb.
templom oldalabla-
kainak üvegfestmé-
nyeit. Q

Horvtemplép
35.

Q valamint a karzat
hátfalaban levő hár-
mas osztásu ablak
üvegfestmenyeit Ungh-
vary Sándor terve
szerint

ALAPÍTÁSI ÉVE 1577

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA KÖNYVESBOLTJA

BUCHHANDLUNG DER KÖNIGL. UNG. UNIVERSITÄTSDRUCKEREI

LIBRAIRIE DE LA PRESSE DE L'UNIVERSITÉ ROYALE HONGROISE

BOOK-SHOP OF THE ROYAL HUNGARIAN UNIVERSITY PRESS

GEGRÜNDET 1577

BUDAPEST IV, KOSSUTH LAJOS-UTCA 18

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Müemlékek Országos
Bizottsága

Budapest

Major Károly

üvegfestő

készítette Kozma Lajos

terve után a kassai

zsidó templom hat

nagy üvegablakát

Vámányi Ernő:

Templom és iskola

Kozma Lajos épité-

szeti munkáiból.

Bp. 1929.

elnök ismerteti a legközelebbi jövő feladatait. Így többek között a Társulat ismét gondjaiba akarja venni a háborúban elesett hősök emléke megörökítésének ügyét, befolyást kíván gyakorolni a háziipar fejlesztésének irányítására. További nehéz feladat a Társulat anyagi helyzetének javítására és ezzel a továbbműködés egyik fontos feltételének biztosítása. Beszámol azokról a lépésekről, amelyeket a vezetőség már ebben az irányban tett és amelyektől eredményeket is vár. Felhívja a Társulat tagjait, tartsanak ezentúl is szorosan össze, hogy bármiképpen forduljon is a sors, ezt a társulatot mindenkor készen találja a csapások elleni védekezésre, de egyúttal az alkotó munkára is. Abban a reményben, hogy ez így lesz, üdvözli a közgyűlésen megjelent tagokat és a Társulat harmincnyolcadik rendes évi közgyűlését megnyítja.

Ezután Szécsén titkár előterjeszti a választmánynak a Társulat 1920. évi működéséről szóló jelentését, amelyet — minthogy az idén nyomtatásban nem kapták meg a tagok — egész terjedelmében felolvas. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul veszi. Ezután az elnök meleg üdvözlő szavakkal adja át a Társulatnak most első alkalommal kiadásra kerülő érmek és a hozzájuk tartozó oklevelek egyikét Unghváry Sándor festőművésznek és Majoros Károly üvegfestőnek együttesen, másikát pedig Tóth Gyula szobrászművésznek. Üdvözlő beszédében az elnök kifejti, hogy iparművészetünk fejlesztését csakis a művészeti tevékenység és a termelő munka szoros egybekapcsolódásával érhetjük el. Ezt a gondolatot fejezi ki a Társulat vasból készült érme. Örömmel állapítja meg, hogy a kitüntetettek eddigi munkásságukkal méltán rászolgáltak a Társulat elismerésére, amelynek jeléül átadja az érmet és oklevelet. (Éljenzés.) Majoros Károly a maga és társai nevében köszönetet mond a kitüntetésért és igéri, hogy a jövőben is minden erejükkel a magyar iparművészet felvirágoztatásán fognak dolgozni. Igazgató előterjeszti az 1920. évi zárószámadások megvizsgálására kiküldött számvizsgálók jelentését. A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és a felmentést a választmánynak az 1920, évre megadja. Igazgató előterjeszti a választmánynak az 1921, évi költségvetésre vonatkozó javaslatát, amely a közgyűlési meghívó kapcsán közöltetett a tagokkal. Schóber József utal a Társulat kedvezőtlen pénzügyi helyzetére, amely veszélyezteti a Társulat igen fontos kulturmunkájának sikerét. Az eredményes továbbműködés alapja az anyagi téren való konszolidáció. Ennek — nézete szerint — két útja volna; egyik az eddigi veszteségek eliminálása, a másik a tagok számának szaporítása. A maga részéről vállalja, hogy az 1920. évről kimutatott veszteség fedezésére az ő érdekeltségi körében 18.000 koronát gyűjt össze. Felhívja tagtársait, hogy minden tag igyekezzék legalább még egy tagot szerezni a Társulatnak, ez esetben a tagdíjjövedelem is megkettőződnék. Elnök őszinte köszönetet mond a felszólalónak és reméli, hogy búzgó fáradozásának meg lesz a kívánt sikere. Dr. Zakariás János felhívja a vezetőség figyelmét arra, hogy a nagy pénzintézetek és vállalatok a mai időkben készséggel sietnek a veszélyeztetett magyar kultura megmentésére. Szívesen vállalkozik arra, hogy a pénzintézeteknél eljár a Társulat anyagi felsegítése érdekében. Elnök köszönettel veszi tudomásul ezt a nemes készséget és bejelenti, hogy az elnökség már megtette ebben az irányban a szükséges lépéseket. Reméli, hogy a legközelebbi közgyűlésen számottevő eredményről számolhat be. Palágyi Ernő a veszteségek fedezésére irányuló gyűjtést már is megkezdeni kívánja és a Palágyi-cég részéről 1000 koronát ajánl fel erre a célra. A felszólalások hatása alatt a jelenlevő tagok egy része hétezerötven koronát adnak át az elnökségnek. A lelkes adományozók neveit ennek a füzetnek első cikkében közöljük. Medvey Lajos javasolja, hogy az elnökség kérje fel a Társulat iparos és kereskedő tagjait, vonjanak le minden számla kifizetésénél egy csekély hányadot, $^1/_2$—1%-ot, a Társulat javára. Palágyi Ernő javasolja, hogy a Társulat ama tagjai, akiknek arra módjuk van, adjanak egy-egy műtárgyat, amit a Társulat javára aukción lehetne értékesíteni. Schramm Gyula a könyvkötők szakszervezete nevében szólal fel és ajánlja a tagdíjak felemelését. Felhívja továbbá a vezetőséget, hasson oda, hogy kellő szakbeli oktatás segítségével jól képzett, művelt iparművész-munkások álljanak az iparművészet rendelkezésére, mert csak erős, fejlett ipari termeléssel lehet az országot a súlyos helyzetből kiemelni. Elnök köszönettel fogadja a javaslatokat, amelyeket megvitatás és további intézkedés végett az igazgatóság elé fog terjeszteni. Ezután Jellenz Béla az ügyrend szerint a szakosztályok kiküldötteiből alakított jelölő bizottság nevében javasolja, hogy a közgyűlés a Kőrösfői Kriesch Aladár halálával megüresedett egyik alelnöki tisztséget most ne töltse be, hanem tartsa ezt fenn egy később összehívandó rendkívüli közgyűlés számára. A közgyűlés a javaslatot elfogadja. A jelölő bizottság javaslatára ezután egyhangulag, szavazás mellőzésével a közgyűlés megválasztja 3 évre terjedő megbízatással: *a)* alelnöknek: Róth Miksát, *b)* választmányi tagoknak: 1. tervezőket: Árkai Aladárt, Dudits Andort, Faragó Ödönt, Szablya Frischauf Ferencet és Vértes Rezsőt; 2. műiparosokat: Ágotai Lajost, Breitner Lipótot, Jauernik Nándort, Bodonyi Jenőt, Hauswirth Ödönt és Tull Viktort; 3. mübarátokat: dr. Delmár Emilt, báró Kohner Adolfot, Szablya Jánost, dr. Szalai Emilt és Wolfner Gyulát. Számvizsgálóknak a jövő évi közgyűlésig terjedő megbízatással: rendes tagokul: Melocco Pétert, Pongrácz Jánost és Ország Róbertet; póttagokul: László Henriket és dr. Szőnyi Lászlót. A napirend letárgyalása után elnök köszönetet mond a megjelenteknek, hogy tanuságot tettek az iparművészet iránti szeretetükről és kéri, hogy legyenek továbbra is bizalommal a Társulat vezetősége iránt, amely a tagok támogatásával minden lehetőt megtesz a magyar iparművészet újból való fellendítése, megerősítése érdekében. Ezzel a közgyűlést berekeszti.

AZ O. M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT VÁLASZTMÁNYÁNAK AZ 1921. ÉVI XXXVI. KÖZGYŰLÉS ELÉ TERJESZTETT JELENTÉSE. — KIÁLLÍTÁSOK.

A Társulat kiállítási helyiségének kérdését, annyi meddő kisérletezés után sem sikerült mindmáig megoldásra juttatni. Ez az oka annak, hogy a kiállítások tervbevett programmját nem lehetett megvalósítani.

A mult év őszéig a népművészeti gyűjtemény kiállítása foglalta el a múzeum földszinti nagycsarnokát, majd december elejétől négy-öt heti

Magyar Iparművészet
1921. 61. l.

időtartamra a rendes évi karácsonyi kiállítás kapott ugyanitt helyet. A tavaszra tervbevett nagyobbszabású lakásművészeti kiállítás ügyét egyelőre el kellett ejtenünk, mert egyrészt sehol sem sikerült megfelelő helyet biztosítanunk számára, másrészt a tervezőknek és iparosoknak sem lehetett a munkával és installációval járó nagy kockázatba a mai bizonytalan gazdasági helyzetben belebocsátkozniok. Ugyancsak a helyi- és időbeli viszonyok kedvezőtlen volta miatt a tervbevett üvegfestészeti kiállítást is későbbre halasztottuk.

A szobrászati és kőfaragó szakosztály egy temetőművészeti kiállítás eszméjével foglalkozik, amelynek megvalósítása érdekében a kezdő lépéseket már meg is tette.

Résztvett a Társulat a „Falu Szövetség" hatvani kiállításán egy kisebb népművészeti gyűjteménnyel, azonkívül külön iparművészeti csoportot rendez a budapesti kereskedelmi és iparkamara májusban megtartandó Keleti Vásáron.

AUKCIÓ.

Az elnökség felterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter úr Társulatunknak 10-évi időtartamra szóló engedélyt adott aukciók rendezésére. Társulatunk azonban a mai pénzügyi helyzetben az aukció rendezésével járó nagy anyagi kockázatot nem vállalhatta és célszerűbbnek vélte, ha ez alkalommal egy már bevált aukció-intézménnyel szövetkezik. Megállapodásra léptünk tehát az Ernst-múzeum vezetőségével, amely szerint az ezév május elején sorra került aukción a Társulatunk által összegyűjtött számottevő anyagot árverésre bocsátjuk olyan feltételek mellett, amelyek az aukció sikere esetén Társulatunk számára is figyelemreméltó erkölcsi és anyagi eredményt biztosíthatnak.

JAVASLATOK. ELŐTERJESZTÉSEK.

Társulatunk régi törekvése, hogy kiállításai számára állandó otthont szerezzen. Még a mai súlyos viszonyok közt sem szünt meg a vezetőség ezt a törekvést felszínen tartani és állandóan foglalkozott a megoldás különféle módozataival. Az eszme konkrét alakot is öltött, amikor az elnökség a székesfőváros tanácsához egy tervekkel felszerelt előterjesztést adott be, amelybe előzetes elvi építési engedélyt kért egy, a főváros egyik forgalmas útvonala mentén fekvő közterületen emelendő kiállítási csarnok építésére. Az előterjesztés a tanács illetékes ügyosztályában van, elintézésre azonban még nem került sor.

A Társulat nem akar elmulasztani egyetlen alkalmat sem, amellyel itthon és a külföldön dokumentálni lehet iparművészetünk fejlettségét. Ez indította az elnökséget annak az akciónak megindítására, amelynek célja, hogy a magyar külügyminiszterium fogadótermének, valamint a külföldi magyar követségek berendezésének megtervezésével, illetőleg elkészítésével legkiválóbb tervezőink és iparosaink bizassanak meg. Az elnökség errevonatkozólag részletes előterjesztéssel fordult a miniszterelnökhöz, a külügyminiszterhez és a szakminiszterekhez, megbeszélték a kérdést az illetékes szakosztály ülésein is és az ügy odáig érlelődött, hogy a tervekre kiírandó pályázat feltételeire nézve az elnökség, a külügyminiszteriumban folytatott tárgyalások eredményeképen, javaslatot is tett. A kérdés elintézése azonban ezen a ponton, valószinüleg pénzügyi okokból, megakadt. Nem adjuk fel mégsem a reményt, hogy gazdasági helyzetünk javulásával ez a művészeti kulturának propagálása szempontjából fontos ügy ismét napirendre kerül.

A külföldi sajtóból és honfitársaink híradásából értesültünk, hogy egyes nagyobb külföldi kulturközpontokban jótékonysági vagy egyéb cégér alatt magyar képző- és iparművészeti kiállításokat rendeznek, amelyeknek anyaga legtöbbször nem állja ki a jogos kritikát és így árt a magyar művészet jóhírnevének. Ez arra indította a Társulat vezetőségét, hogy felterjesztéssel forduljon a külügyminiszterhez és megfelelő intézkedéseket kérjen a külföldi magyar kiállítások ellenőrzése érdekében. A külügyminiszter leirattal értesítette társulatunkat, hogy kellő intézkedések történtek az ilyen akciók körül esetleg előforduló visszaélések megszüntetése végett és tárcaközi bizottság gondoskodik arról, hogy a külföldi akciók keretében a művészeti szempontok érvényesítése is kellőképen biztosíttassék.

Előterjesztéssel fordult Társulatunk a pénzügyminiszterhez a fényűzési forgalmiadó törvénynek és végrehajtási utasításnak az iparművészet érdekeit sértő intézkedései miatt, kérve azok módosítását. Ugyancsak a pénzügyminiszterhez írtunk fel a körmöcbányai pénzverőintézet berendezésének üzembehelyezése érdekében, kifejtve, hogy a magyar érem- és plakettművészet fejlődésének egyik alapfeltétele a különben parlagon heverő gépek és berendezések felállítása és foglalkoztatása, ami egyébként is gyümölcsöző befektetés volna az állam számára.

Foglalkozott az igazgatóság a temetőművészet problémájával, amelynek megoldása épen most, amikor a temetkezés ügyét a főváros akarja kézbe venni, időszerű. Az elnökség részletes előterjesztést tett a főváros tanácsának annak érdekében, hogy a temetési szertartások külsőségeinél tapasztalt hivalkodó izléstelenségek kiküszöböltessenek és helyükbe a ravatalozásnál, a gyászkocsiknál, a személyzet ruházatánál, általában a szertartás minden külső vonatkozásában nemes egyszerűség, a kegyelettel összeférő jóizlés, szemnek és érzésnek jóleső benső harmónia lépjen.

A kegyelet művészi formában való megnyilvánulását tartotta szem előtt Társulatunk akkor is, amikor a szobrászati- és kőfaragó szakosztály kezdeményezésére újból mozgalmat indít, hogy elesett hőseink emléke méltó módon örökíttessék meg. A mozgalom célja, hogy csakis olyan hadiemlékek kerülhessenek felállításra, amelyek a művészi követelményeknek megfelelnek. Az igazgatóság elhatározta, hogy a belügyminiszterhez fordul és kéri a hősök emlékének megörökítése ügyében már a háború alatt az összes törvényhatóságokhoz kiadott körrendeletnek újból való kibocsátását.

A SZAKOSZTÁLYOK MŰKÖDÉSE.

A Társulat újjászervezése alkalmával alakított szakosztályok az elmult év folyamán általában eredményes munkásságot fejtettek ki. A szakosztályi élet fellendülése egyik nélkülözhetetlen előfeltétele a Társulati tevékenység gyakorlati irányban való kialakulásának és ezért kívánatos, hogy a szakosztályok munkásságuk kereteit mindinkább kibővítsék és kimélyítsék. A szakosztályok úgy szorosan vett szakmabeli, mint általános iparművészeti érdekű kérdésekkel foglalkoztak és üléseiken behatóan megvitatták az egyes fontosabb témákat.

A szakosztályok működéséről részletesebben a „Magyar Iparművészet" hasábjain számoltunk be a társulati életről szóló hivatalos közlemények keretében.

Majoros Károly

SZABÓ ANTAL
FIA, SZOBRÁSZ
BUDAPEST, VI.,
VÁROSLIGETI
FASOR 41. SZÁM
TELEFON 150-58

DIPOLD JÁNOS

:: ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS ::
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ-UTCA 38.

Készítek bárminemű kovácsolt munkát, u. m. vas- és bronz-csillárokat, rácsokat, kandallókat, bárminemű világítótesteket saját terv vagy rajz után, különlegességeket u. m. domborított, vert vagy kovácsolt vas és fém bútor-vereteket.

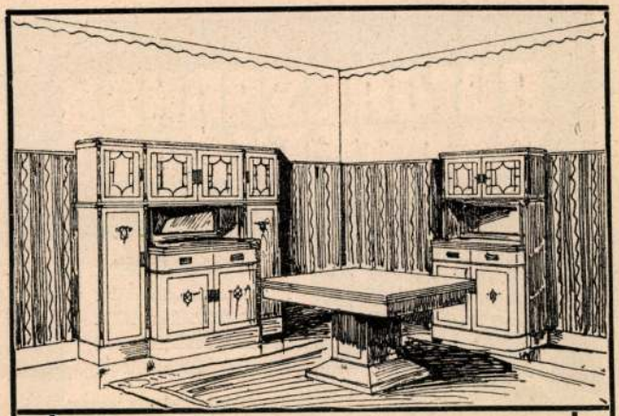

VÉGH SÁNDOR

MŰBÚTORASZTALOS, BUDAPEST
IX., TŰZOLTÓ-UTCZA 38. SZÁM

ELVÁLLAL TELJES LAKÁSBERENDEZÉSEKET, MODERN KIVITELBEN, ADOTT RAJZ, VAGY SAJÁT TERVEZET SZERINT. TELEFON 57-40.

A MAGYAR IPARMŰVÉSZET BEKÖTÉSITÁBLÁI

KAPHATÓK GOTTERMAYER FERDINÁNDOR KÖNYVKÖTŐNÉL IV. KER. KIRÁLYI PÁL U. 5

RADÓCZ JÁNOS
műasztalos

BUDAPEST, VIII.,
CONTI-UTCA 30.
(a József-körút, Rákóczi-téri vásárcsarnok közvetlen háta megett).

Telefon: 97—28.

KRAUSZ GYULA

::: MŰBUTOR- ÉS PORTÁLASZTALOS :::
VII. KER., VÖRÖSMARTY-UTCA 13. SZ.

KÜLFÖLDI GYAKORLAT

KÉSZIT TELJES LAKBERENDEZÉSEKET A LEGSZOLIDABB KIVITELBEN. ELVÁLLAL MINDENFAJTA ASZTALOS MUNKÁT SZOLID ÉS PONTOS KIVITELBEN

WIZINGER ANDRÁS

ASZTALOSMESTER
:: BUDAPEST ::
VIII., MOSONYI-U. 3.

KÉSZÍT MODERN ELŐSZOBA- ÉS
:: KONYHABERENDEZÉSEKET ::
:: ELVÁLLAL MINDEN EBBE ::
A SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT

AZ ASZTALOSMESTEREK KIÁLLITÁSI EGYESÜLETE

A VÁROSLIGETI IPARCSARNOKBAN ÁLLANDÓAN
NAGY BUTORVÁSÁRT
TART, AMELY NYITVA VAN NAPONKINT
REGGEL 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 6 ÓRÁIG

A NAGYKÖZÖNSÉGNEK ALKALMA VAN SZÉP, JÓ ÉS SZOLID BUTOROKAT JUTÁNYOS ÁRON VÁSÁROLNI

MAJOROS KÁROLY

ÜVEGFESTŐ, FŐVÁROSI
IPARISKOLAI SZAKOKTATÓ, FESTŐMŰVÉSZ

ÜVEGFESTŐ ÉS
MOZAIKRAKÓ
■ MŰHELYE ■
BUDAPEST, VI., BÉKE-TÉR.
TELEFON 170-13.

CSINÁL: ÜVEGFESTMÉNYEKET,
■ VELENCZEI MOZAIKOT, ■
SGRAFITÓT ÉS DISZÜVEGET

BUTORCSARNOK SZÖVETKEZET

Az iparművészeti társulat 1901-ik évi karácsonyi tárlatán a butorcsarnok-szövetkezet tagjai áll. nagy díjat nyertek.

A BUDAPESTI ASZTALOSIPARTESTÜLET VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ BÚTORCSARNOK SZÖVETKEZET RAKTÁRA ÉS ÜZLETHELYISÉGE VIII. KER., JÓZSEF-KÖRÚT 28. ÉS IV. KER., FERENCIEK-TERE 1., A HOL KIZÁRÓLAG CSAK BUDAPESTI KÉPESÍTETT ASZTALOS- ÉS KÁRPITOSMESTEREK MUNKÁI SZEREPELNEK.

SODRONYFONAT

SODRONYFONATOS KERÍTÉSRÁCSOK ÉS KAPUK VASSZERKEZETTEL, EGYSZERŰBB ÉS DÍSZESEBB KIVITELBEN JUTÁNYOS ÁRAK MELLETT MEGRENDELHETŐK HAIDEKKER SÁNDOR SODRONYSZÖVET-, FONAT- ÉS KERITÉSGYÁRÁBAN BUDAPEST, VIII. KER., ÜLLŐI-ÚT 48. SZÁM. A SZABADALMAZOTT HUNGÁRIA FONATOK EGYEDÜLI GYÁRTÓJA. KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN S BÉRMENTVE.

CALDERONI ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. SZÁM.

(HAAS-PALOTA). SZÍNHÁZI LÁTCSÖVEK, NYELES LÁTCSÖVEK A LEGDÍSZESEBB KIVITELBEN ELSŐRENDŰ OPTIKÁVAL. ANEROID-BAROMÉTEREK EGYSZERŰ ÉS DÍSZES KIVITELBEN. SZOBA-, ABLAK ÉS FÜRDŐHŐMÉRŐK. PRIZMÁS LÁTCSÖVEK. CSILLAGÁSZATI TÁVCSÖVEK.
:: SZEMÜVEGEK ÉS ORRCSÍPTETŐK ::

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Majoros Károly

Üvegfestő

1.

A Műbarát

1921/56

Pécsi püspöki vékház ~~[illegible]~~ IX. 85.

Majoros (Mayböhm)
Károly

---

nyegfesto

Mincsarnok

1908. egyházmin. kiáll.

102. l.
106. l.

Vászon, méretei 88 : 71·5 cm. — Magy. Képt. 195. — Lelt. sz. 75. — Bene Károly ajándéka 1869. június 24-én.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. 1876: VIII. 94.

A Tört. Képcsarnokban 1884: IV. 74. — 1894: VII. 260.

M. 195.

MAJOROS ÉS BÁTKY

ÜVEGFESTŐ, FŐV. IPAR-ISKOLAI SZAKOKTATÓ

FESTŐ-MŰVÉSZ

ÜVEGFESTŐ ÉS MOZAIKRAKÓ MŰHELYE BUDAPEST VI. BÉKE-TÉR • TELEFON 170-13

CSINÁLNAK:

ÜVEGFESTMÉNYEKET,
VELENCEI MOZAIKOT,
SCRAFITÓT ÉS DISZÜVEGET

LEVELEZŐ-LAP.

„JÓKAI" KÖNYVNYOMDA VII THÖKÖLY-ÚT, 32

Fiókos nehrény a XVIII. századból, beszterczebányai

III. 214.

Majoros Károly, üveg-
festő. szül, 1867 marc. 1.
Budapesten, hol Kratzmann
Edénel, majd Münchenben
tanult. 1905 óta Budapesten
üvegfestő műhelye van.

Fogaspolcz, beszterczebányai III. 214.

Major Károly

l.
Művészeti lexikon
471 l.

Magyar Károly

linoleum

műtermében készült

linoleumnyomatok.

Az egyházművészeti ki-

állításról -

Repr.

Magyar Iparművészet

1926. 168 l.

Majoros Kárdy

nincs üvegablaksk

Árkayné Sztehlo Lily

Terve ulan.

Repr.

Magyar Iparmüvészet

1929. 216. l.

Majoros Károly

1913–14. üvegfesté-
neti szakoktató.

Énmisk 1930. 78. l.

Majoros Károly

üvegfestő

a lillafüredi Palota

szálló halljának

ablakai részben fenti-

tól –

Repr. –

Váljubal

595. l.

Majoros Károly

Üvegfestő

Stil. Bpest. 1867 márc. 1.

Revái XX. 630. l.

BUDAPEST
935 JUN 27-6

Majoros Károly

üvegfestő

Az emeletsor ékítménye
ablakai fentitől valók

Sz. L.: A Rákóczianum
üvegfestménye
Magyar Iparművészet
1928. 29. l.

MAJOROS 1. *Károly*, üvegfestő, • Budapest 1867 márc. 1. Kratzmann Edénél, majd Münchenben tanult, 1905 óta Budapesten van műhelye, melyből a marosvásárhelyi kultúrpalota, a Budapest-városmajori templom, az egri székesegyház, a bécsi huszárkiállítás stb. festett ablakai kerültek ki.

K. G. II. 75 l

Viselet.

Tolpács-ezredes.

A balra fordult paripán ü
zében kardot tart és galléros
lirata a kép fölött:
COLONEL DES TA
alól balra: A Paris chez M
a vis le par

Szines rm., mér.

Szn. 31-
686-902

Majoros és Bátky

mozaik leírások

lásd

=

Magyar Iparművészet

1911. 255. l. (A Torinói világkiállítás magyar háza.)

Majoros Károly

üvegfestő

Bálint Zoltán.

Magyarország a IV.

monzai kiállításon.

Magyar Iparművészet

1930. 165. l.

Bruck Károly b.

Térdig, jobbra, arczélber
Felirata a kép alatt:

CARL FREIHER
k.k. Minister für Handel, Gewer

e mellett jobbra aláírásának más
alól balra: Kriehuber. 849.
jobbra: Gedr. b. J. Höfelic
legalól balra: WIEN, bei L.T. Ne
jobbra: Eigenth. d. Ver

Kny., mag. 31 cm.

SZABÓ ANTAL
SZOBRÁSZATI
□ MŰTERMEI □
BUDAPEST, VI.,
VÁROSLIGETI
FASOR 41. SZÁM

DIPOLD JÁNOS

:: ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS ::
BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ-UTCA 38.

Készítek bárminemű kovácsolt munkát, u. m. vas- és bronz-csillárokat, rácsokat, kandallókat, bárminemű világítótesteket saját terv vagy rajz után, különlegességeket u. m. domborított, vert vagy kovácsolt vas és fém bútor-vereteket.

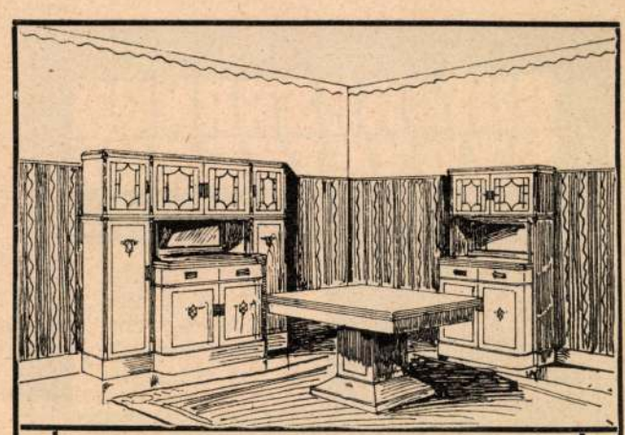

VÉGH SÁNDOR

MŰBÚTORASZTALOS, BUDAPEST
IX., TŰZOLTÓ-UTCZA 38. SZÁM

ELVÁLLAL TELJES LAKÁSBERENDEZÉSEKET, MODERN KIVITELBEN, ADOTT RAJZ, VAGY SAJÁT TERVEZET SZERINT. TELEFON 57-40.

A MAGYAR IPARMŰVÉSZET BEKÖTÉSITÁBLÁI

KAPHATÓK GOTTERMAYER NÁNDORNÁL KÖNYVKÖTŐNÉL IV. KER. KIRÁLY I. PÁL U. 5.

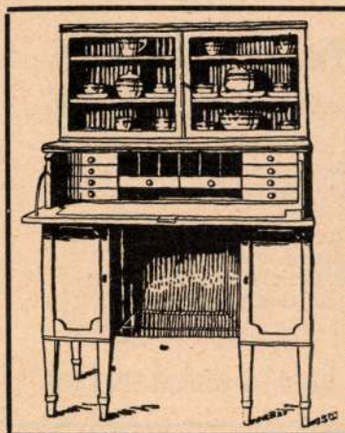

RADÓCZ :JÁNOS:

műasztalos

BUDAPEST, VIII.,
CONTI-UTCA 30.
(a József-körút, Rákóczi-téri vásárcsarnok közvetlen háta megett).

Telefon: 97—28.

KISZLING JÁNOS ASZTALOSMESTER

ÚJPEST
TAVASZ-
UTCA 66

WIZINGER ANDRÁS

ASZTALOSMESTER
:: BUDAPEST ::
VIII., MOSONYI-U. 3.

KÉSZÍT MODERN ELŐSZOBA- ÉS
:: KONYHABERENDEZÉSEKET ::
:: ELVÁLLAL MINDEN EBBE ::
A SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT

AZ ASZTALOSMESTEREK KIÁLLITÁSI EGYESÜLETE

A VÁROSLIGETI IPARCSARNOKBAN ÁLLANDÓAN
NAGY BUTORVÁSÁRT
TART, AMELY NYITVA VAN NAPONKINT
REGGEL 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 6 ÓRÁIG

A NAGYKÖZÖNSÉGNEK ALKALMA VAN SZÉP, JÓ ÉS SZOLID BUTOROKAT JUTÁNYOS ÁRON VÁSÁROLNI

MAJOROS ÉS BÁTKY

ÜVEGFESTŐ, FŐVÁROSI IPARISKOLAI SZAKOKTATÓ, FESTŐMŰVÉSZ

ÜVEGFESTŐ ÉS
MOZAIKRAKÓ
▪ MŰHELYE ▪
BUDAPEST, VI., BÉKE-TÉR.
TELEFON 170-13.

CSINÁLNAK: ÜVEGFESTMÉNYEKET, VELENCZEI MOZAIKOT, SCRAFITÓT ÉS DISZÜVEGET

BUTORCSARNOK SZÖVETKEZET

Az iparművészeti társulat 1901-ik évi karácsonyi tárlatán a butorcsarnok-szövetkezet tagjai áll. nagy dijat nyertek.

A BUDAPESTI ASZTALOSIPARTESTÜLET VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ BÚTORCSARNOK SZÖVETKEZET RAKTÁRA ÉS ÜZLETHELYISÉGE VIII. KER., JÓZSEF-KÖRÚT 28. ÉS IV. KER., FERENCIEK-TERE 1., A HOL KIZÁRÓLAG CSAK BUDAPESTI KÉPESÍTETT ASZTALOS- ÉS KÁRPITOSMESTEREK MUNKÁI SZEREPELNEK.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37.
SZŐRME- ÉS FONALFESTŐ OSZTÁLYA.
ELVÁLLAL FESTÉSRE ÉS FEHÉRÍTÉSRE MINDENNEMŰ NÖVÉNYI ÉS ÁLLATI FONALAKAT ÉS SZŐRMÉKET MINDEN TARTÓSSÁGI FOKBAN.

CALDERONI ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. SZÁM.

(HAAS-PALOTA). SZÍNHÁZI LÁTCSÖVEK, NYELES LÁTCSÖVEK A LEGDÍSZESEBB KIVITELBEN ELSŐRENDŰ OPTIKÁVAL. ANEROID-BAROMÉTEREK EGYSZERŰ ÉS DÍSZES KIVITELBEN. SZOBA-, ABLAK ÉS FÜRDŐHŐMÉRŐK. PRIZMÁS LÁTCSÖVEK. CSILLAGÁSZATI TÁVCSÖVEK.
:: SZEMÜVEGEK ÉS ORRCSÍPTETŐK ::

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Magyar Iparművészet
1911. 3. szám

Majoros Károly

festő, rajztanár

l.

Lyka Károly 1896–1914

111. l.

MAYOROS KÁROLY
üvegfestőművész

Pesterzsébet

Magyarok Nagyasszonya

temp.

TKM 539

MDK

Majoros Károly

A marosvásárhelyi Közművelődési Hazból a románok eltávolitottak Majoros Károlynak remekművü üvegfestményeit.

Magyar Iparművészet, 1923. 65.l.

MDK

Majoros /Mayböhm/ Károly
üvegablakok

Lukács Zs: Egyházmüvészeti kiáll. Magy. Iparmüvészet, 1908, 257-258 l.

MDK

Majoros Károly

üvegfestés

Tavaszi kiáll. Magyar Iparművészet, 1909. 115 l.

MDK

Majoros

Nagy Zoltán: Árkayné Sztehló L. üvegablakai. Nagy. Iparművészet. 1935. 4.sz. 104-105 l.

MDK

Majoros Károly

Bálint Zoltán: Magyarország a IV. monzai kiállításon. Magyar Iparművészet. 1930. 165 l.

MDK

Majoros Károly

Margitay E: A Műhely kiállítása. Magyar Iparművészet. 1908. évf. 347-349 l.

Nagyp.

Sz. Szentiványi Gyula úrnak

reparatur festő-művész

Budapest

I. Lenke tér 7.

Majoros Károly

üvegfestő

† 1944

l.

Magy. Iparm

1944. 60 l.

Majoros Károly

Nemes, Mérő Jenő, Skuteczky Döme, Vass Béla, Meller Rezső, Fehérkuti Bálint, Szécsenné Nagy Etelka, Nagy Ida, Lesznai Anna, Majoros Károly mutatták be müveiket a lakásmüvészeti kiállitáson a Technológiai és Iparmuzeumban.
Orbán Dezső ismerteti a tárlatot, részletesen leirja a különböző berendezéseket és a lakásdiszitő tárgyakat.
Majoros Károly mozaik munkáit, zománcozott és matt kvarckavicsokból készitett müveit a kritika inkább valami pompás mauzoleumba valónak tartja, mint lakásba való disznek.

ÉLET, Bp. 1911. dec. 3. III. évf.
49. sz. 1497. 1498. lap.

MDK

Majoros Károly

Vladár Sándor. E.G. II. 597.1.

Majoros Károly

1889/90 - 1892/93.

Ferkèpzomfoiskèvk

110. 0.

is. Legszebb a nagyobb barlang lovas királyreliefje, lendületes és dekoratív hatású ábrázolásban, a sziklá-

* **Fiatal festő sikere.** A budapesti festőművészeti akadémia egyik reményekre jogosító végzett növendékét, Majoros Károlyt szép siker kecsegteti pályája kezdetén. A szathmári püspöki templom nagy mennyezeti képének megfestésével — mely Krisztus menybemenetelét ábrázolja — őt bizták meg. Fest azonkivül még két oltárképet. Az ifju művész e művének befejezése után, hihetőleg még e hóban Aradra fog jönni, hogy itt tanulmányokat tegyen.

Arad és Vidéke, 1893. évf. 180. sz.

Majoros Károly

rajztanár

Szatmár

ivód

z

Lykaközöns

112. t.

272/1947

Majoros Károly

festő és rajztanár

+ 31 éves korában 1901-

ben Szatmárott.

Vas. Ny 1901. 30 l.

Majoros Károly

vil. Szatmárnémeti 1870

RK. Gim. sells.

1889/90 I. I osztály

1889/90 II " –

1890/91 I II. II osztály

1891/92 III "

1892/93 I. IV "

1892/93 II. " "

Kis-Ázia v. 262.

Magyar

M. 2. *Károly*, festő, * Szatmárnémeti 1870. † u. o. 1901. A bpesti mintarajziskolában tanult, azután mint rajztanár szülővárosában működött. M. festette a szatmári püspöki templom nagy mennyezetképét (Krisztus mennybemenetele) és u. o. két oltárképet.

Ea. g. II. 75 l

8633.

ató tolpács visszafordul és a
llenfelére süti. A háttér hegyes
emelkedo templommal. Felirata:
'ION
le le Rouge rue des grands Augustins
panier fleuri. A.P.D.R. 1742.

. 27.3:18.9 cm.

05
6

MDK

Johan Hugó és Majorna Károly

Országos üvegfestészet. Bp.VI. Csángó-utca 22. Tel: 916-08

Kép.

Tér és Forma. 1930. 5.sz.

MDK

Johan Hugó és Majoros Károly

üvegfestészeti és mozaik-műhelye.

Heirdetés.

Architectura. 24c.1.

Majoros Károly

Virágtartó, mozaik kirakassal

repr. u.o. 3.l.

Interieur 1912. I. cif 1. sz 2.l.

Majoros Károly szines ablak terve. — Carl Majoros: Plan eines Fensters in Glasmalerei. — Dessins du Majoros Károly: Vitraux. — Design of stained glass by Majoros Károly.

PIEUR
LAKÓHÁZ·
SZTI:
ÉLA·
BENEDEK DEZSŐ

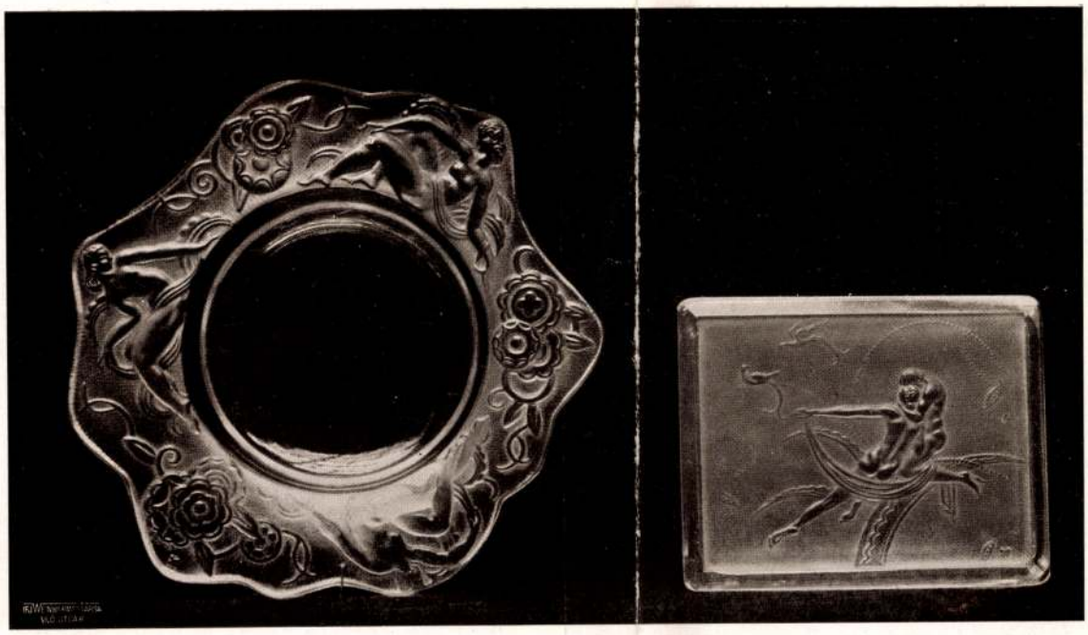

Hiesz Géza (Párizs): Öntött és csiszolt üvegből készült tál, cigarettadoboz és púdertartó. — **Schale, Zigarettendose und Puderbüchse aus geschliffenem Glas.** — **Objets en cristal.**

214
215

1929

Magyar Iparművészet

1929.

Haranghy Jenő: Kanizsai Dorottya. A mohácsi csatakápolna üvegablaka. Készítette Palka József. Árkayné Stehlo Lily: Színes üvegablakok. Készítette Majoros Károly. — Glasfenster der Mohácser Schlachtkapelle. Glasmalereien. — Vitraux.

Hiesz Géza (Párizs): Ébredés, márvány. Öntött és csiszolt üveg-illatszertartók. — Erwachen, Marmor. Geschliffene, gegossene Parfümfläschchen. — Le réveil, statuette en marbre. Flacons en cristal.

A pózeni kiállításból. Treter Bogdán »Berberysowy« kilimje. Készítette a Polski Przemysl Kilimkarski »Kilim« Krakóban. — Polnischer »Kilim«. Gewebter Wandbehang. — »Kilim«, tapis polonais.

ÉRCNÉL MARADANDÓBB

A régi piarista sírbolt

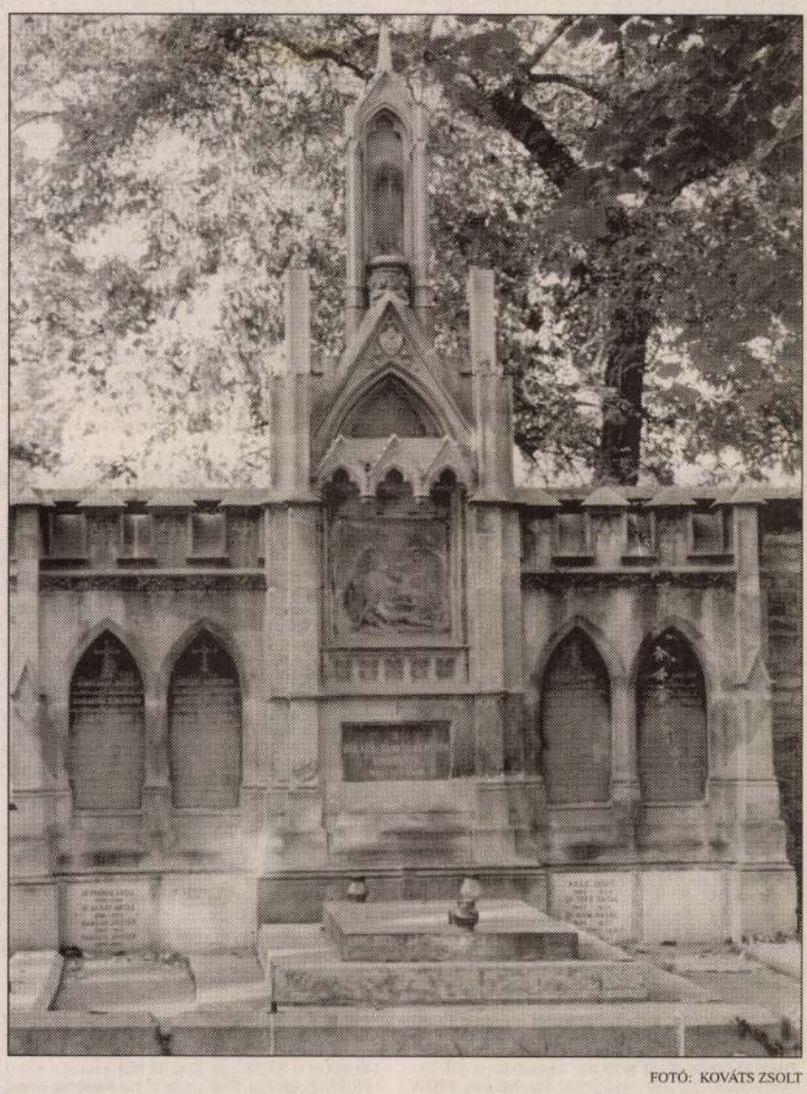

FOTÓ: KOVÁTS ZSOLT

A Kerepesi úti temető falsírboltjainak nevezetes emlékei közé tartoznak a szerzetesrendi temetkezőhelyek. A szerzetesi temetkezés hagyományosan az egyes rendek saját templomaihoz kötődik: a temetői szerzetes sírboltok hazánkban csak a XIX. század második felében jelentek meg. Ezek egyik legkorábbi, különleges szépségű példája a régi piarista sírbolt.

Maga a rend, illetve nevezetes gimnáziuma 1717-től működött Pesten. Az intézmény híressé vált az első állandó pesti színház, majd az első fővárosi érettségi vizsgák helyszíneként, maga a rend pedig a magyar nyelvű oktatás, illetve a modern természettudományok tanításának úttörőjeként. A pesti piaristák sírboltját 1870-ben nyitották meg, a reprezentatív síremlék pedig 1878-ra épült fel. A kegyes tanítórend 1929-ig használta a sírboltot, összesen negyvenhárom alkalommal. Számos neves piarista tudós, tanár és rendi vezető nyugszik itt, köztük jeles történészek, mint Somhegyi Ferenc, Csaplár Benedek és Acsay Antal, geográfusok, mint Horváth Sándor Piusz és Czirbusz Géza, továbbá a nagy gyógypedagógus, Pivár Ignác. Itt temették el Szepesi Imre klasszika-filológust is, akiben az alkoholfogyasztás elleni szélmalomharc egyik első hazai Don Quijotéjét tisztelhetjük.

A piaristák síremléke a temető szerencsés módon fennmaradt neogótikus sírkövei közé tartozik. (Maga a stílus temetőinkben jóval az építészeti neogótika megjelenése előtt, a XIX. század derekán elterjedt, főként német és osztrák hatásra.) Tükröződik a sírbolton a korabeli síremlékművészet több jellegzetessége is, melyek legfontosabbika, hogy az architektúra mind arányait, mind minőségét tekintve jelentősebb, mint a szobrászati rész.

A Kerepesi úti temető újabb piarista sírboltját a temető hátsó falánál alakították ki, és a rend az 1920-as évektől használta. Az új sírboltban kapott nyugvóhelyet Kőrösi Albin irodalomtörténész, Schütz Antal teológus, valamint további két jeles történész, Takáts Sándor és Miskolczy István. Ide temették át a Farkasréti temetőből Sík Sándort, a nagy költőt és esztétát, a piarista rend XX. századi történetének egyik kimagasló alakját.

Más szerzetesrendek is váltottak sírboltot a temető falai mellett, így a szerviták, a ciszterciek és a ferencesek. Utóbbiakét különösen jelentőssé teszi, hogy ott nyugszik Piry Czirjék, az 1870-es Batthyány-újratemetés egyik szervezője és főszereplője. A Kerepesi úti temető más részein jezsuita, karmelita és ciszterci temetkezési helyek találhatóak. A jezsuita sírbolt legismertebb, kétes hírnevű halottja Bangha Béla páter, aki a XX. században az egyháziak között talán a legvadabbul használta fel a szeretetre épült vallás intézményrendszerét rasszista gyűlölködésre. Kellemesebb emlékeket ébreszt a karmelita sírbolt: mozaikja a városmajori templom üvegfestményei révén ismert Majoros Károly műterméből került ki.

Akadnak a Kerepesi úti temetőben különálló szerzetesemlékek is. Kiemelendő közülük a két nagy bencés, Márkfi Sámuel és Czuczor Gergely, továbbá a ciszterci Bitter Illés és a pálos Virág Benedek sírja.

Tóth Vilmos

A FŐVÁROSI MOZIK

A szövegben a gyártó országot csak kezdőbetűvel vagy rövidítve jelöljük. Egyéb rövidítések mb.: magyarul beszélő, *14 éven alul nem ajánlott; **Csak 16 éven felülieknek; ***18 éven felülieknek; K: kísérőfilm; H: híradót is játszanak. A budapesti mozikban jegyváltás az előadás kezdete előtt egy órával, aznapra és egy napra előre. Csak délután működő mozikban jegyváltás az előadás kezdete előtt másfél órával, aznapra és három napra előre.

A HÉT FILMBEMUTATÓI:

MOULIN ROUGE (Moulin Rouge) Színes, feliratos amerikai film** **Mammut Mozi, Campona Ster Century, Cineplex Odeon, Corvin Filmpalota, Hollywood Multiplex Duna Plaza, Lurdy Ház, Óbuda, Kossuth, Puskin, Westend Ster Century** MÁSODIK BŐR (Segundo Piel) Színes, feliratos spanyol film*** **Művész, Toldi** HORRORRA AKADVA 2. (Scary Movie 2.) Színes, feliratos amerikai film** **Mammut Mozi, Campona Ster Century, Cineplex Odeon, Cinema City Csepel, Új Udvar, Corvin Filmpalota, Hollywood Multiplex Duna Plaza, Lurdy Ház, Óbuda, Westend Ster Century** ÜVEGTIGRIS Színes magyar film* **Mammut Mozi, Corvin Filmpalota, Hollywood Multiplex Duna Plaza, Lurdy Ház, Puskin, Westend Ster Century, Szindbád** (with English subtitles)

BUDAPEST FILM
SZEMÉLYES FILMINFORMÁCIÓS SZOLGÁLAT
telefonszáma: 459-5055.
Személyes filminformáció, felvilágosítás
filmekről, moziműsorról!

MAMMUT MOZI [II., Lövőház u. 2–6. Tel.: 345-8160 (személyes), 345-8140 (automata), 06-30-350-1100 (SMS)] A SÁRKÁNY CSÓKJA (am.)*** Premier előtt! 19-24-ig éjjel 10. ÜVEGTIGRIS (magyar)* 12, 2, 4, 6, n9, éjjel n11. MOULIN ROUGE (am.)** h2, 3, n5, f6, h7, 8, n10, éjjel f11, 19–23-ig de. n12 is, 18-án és 21-24-ig f1 is. HORRORRA AKADVA 2. (am.)** 12, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, éjjel 11, 19–23-ig de. 11 is. **Corelli kapitány mandolinja** (am.)* h1, n4, h6, n9, éjjel h11. **Neveletlen hercegnő** (am.) h2, 3, 4, n7, f9, éjjel h11, 19–23-ig de. f12 is. **A. I. – Mesterséges értelem** (am.)* n3, 5, h8, n10, éjjel f11, 19–23-ig de. f12 is. **Tök állat** (mb. am.)* n2, n6, n8, n10, éjjel 11, 19–23-ig de. n12 is. **Moszkva tér** (magyar)*, kísérőműsor: **2000 méter** (Nyitrai M.) 2, n5, f7, h9, 19–23-ig de. h12 is. **Dr. Dolittle 2.** (mb. am.) 19–23-ig de. 11. **Shrek** (mb. am. animációs) 1. **Bridget Jones naplója** (mb. angol-am.)* 3, 5, 7. **A majmok bolygója** (mb. am.)* h1, n7, 9. **Kémkölykök** (mb. am.) f4. **Jurassic Park III.** (mb. am.)* de. 12, 2. **Macerás ügyek** (magyar)** 4, h9. **Pearl Harbor – Égi háború** (am.)* f6. **Get Carter** (am.)** éjjel 11. **Belphégor – A Louvre fantomja** (fr.)* éjjel h11.

CAMPONA STER CENTURY MEGAPLEX (XXII., Nagytétényi út 37–45. Tel.: 424-3333) HORRORRA AKADVA 2. (am.)** f3, f5, f7, f9, éjjel f11, 20–23-ig f1 is. MOULIN ROUGE (am.)** f3, n6, 8, éjjel h11, 20–23-ig de. h12 is. **Tök állat** (mb. am.)* n3, n5, n7, n9, éjjel n11, 20–23-ig n1 is. **A. I. – Mesterséges értelem** (am.)* 1, 4, 7, éjjel 10. **Neveletlen hercegnő** (am.) n3, 5, h8, éjjel f11, 20–23-ig de. f12 is. **Jurassic Park III.** (mb. am.)* h2, 4, 6, 8, éjjel 10, 20–23-ig de. h12 is. **Bridget Jones naplója** (mb. angol-am.)* f4, f6, f8, h10, 20–23-ig f2 is. **Shrek** (mb. am. animációs) h6, 20–23-ig de. 11, 1 is. **Corelli kapitány mandolinja** (am.)* 3, h8, éjjel f11. **A majmok bolygója** (mb. am.)* 2, h5, f8, éjjel n11, 20–23-ig de. n12 is. **Pearl Harbor – Égi háború** (am.)* este n9. **Kémkölykök** (mb. am.) n5, n7, 20–23-ig de. 12, 2 is. **Dr. Dolittle 2.** (mb. am.) n2, n4, n6, n8, 20–23-ig de. n12 is. **Get Carter** (am.)** este n10.

CINEPLEX ODEON PÓLUS MOZI (XV., Szentmihályi út 131. Tel.: 419-4224/-25/-26/, 410-2452/-53) MOULIN ROUGE (am.)** f2, n5, 7, h10, 20–23-ig de. h11 is. HORRORRA AKADVA 2. (am.)** n1, n3, n7, n9, 19–22-ig éjjel n11 is. **Tök állat** (mb. am.)* 1, 3, 5, n8, n10, 20–23-ig de. 11 is, 19–22-ig éjjel n12 is. **Corelli kapitány mandolinja** (am.)* 2. **Neveletlen hercegnő** (am.) f1, n4, h6, 8, 20–23-ig de. 10 is, 19–22-ig éjjel f11 is. **A. I. – Mesterséges értelem** (am.)* n2, h7, f10. **Kémkölykök** (mb. am.) de. 12, 20–23-ig de. 10 is. **A majmok bolygója** (mb. am.)* 4, 20–23-ig de. f11 is, 19–22-ig éjjel 12 is. **Jurassic Park III.** (mb. am.)* f5, f7, f9, 19–22-ig éjjel f11 is. **Dr. Dolittle 2.** (mb. am.) n5, 20–23-ig de. n11 is.

CINEMA CITY CSEPEL PLAZA (XXI., Rákóczi F. út 154–170. Tel.: 425-8111) HORRORRA AKADVA 2. (am.)** n3, n5, n7, n9, éjjel n11, 20–22-ig n1 is. **Tök állat** (mb. am.)* f3, f5, f7, f9, éjjel f11, 20–22-ig f1 is. **A majmok bolygója** (mb. am.)* 3, f6, 8, éjjel f11, 20–22-ig f1 is. **Dr. Dolittle 2.** (mb. am.)* n3, n5, n7, n9, éjjel n11, 20–22-ig n1 is. **Kémkölykök** (mb. am.) n3, n5, n7, 20–22-ig n1 is. **Bridget Jones naplója** (mb. angol-am.)* 8, éjjel 10. **Jurassic Park III.** (mb. am.)* 2, 4, 6, 8, éjjel 10, 20–22-ig de. 12 is. **Shrek** (mb. am. animációs) h2, 20–22-ig de. f12 is. **A. I. – Mesterséges értelem** (am.)* 18-án és 22–24-ig h4, f7, n10, 19–21-ig h5, f8, éjjel n11.

CINEMA CITY ÚJ UDVAR (III., Bécsi út 38–44. Tel.: 437-8383) **Kémkölykök** (mb. am.) 4, 6. **Belphégor – A Louvre fantomja** (fr.)* 8, éjjel 10. HORRORRA AKADVA 2. (am.)** 4, 6, 8, éjjel 10. **Corelli kapitány mandolinja** (am.)* 3, f6, 8, éjjel f11. **Bridget Jones naplója** (mb. angol-am.)* 4, 6, 8, éjjel 10. **Shrek** (mb. am. animációs) 4. **Vademberek** (am.)* 6, 8, éjjel 10. **Lara Croft: Tomb Raider** (mb. am.)* 4. **Malena** (olasz)*** 6, 8, éjjel 10.

CORVIN BUDAPEST FILMPALOTA [VIII., Corvin köz 1. Tel.: 459-5050 (személyes), 459-5055 (automata), 06-30-350-1000 (SMS)] HORRORRA AKADVA 2. (am.)** 10, h12, f2, n4, 5, h7, f9, éjjel n11. MOULIN ROUGE (am.)** 10, f1, 3, f6, 8, éjjel f11. ÜVEGTIGRIS (magyar)* 10, 12, 2, 4, 6, 8, éjjel 10. A SÁRKÁNY CSÓKJA (am.)*** Premier előtt! 19-24-ig éjjel f11. **Neveletlen hercegnő** (am.) f1, f6, f9, 18–22-ig és 24-én n3 is, 18-án és 21–24-ig de. n11 is, 19–24-ig este f10 is, 18-án éjjel f11 is. **A. I. – Mesterséges értelem** (am.)* h3, h8. **Tök állat** (mb. am.)* h7, éjjel h11, 18-án, 21–22-én és 24-én de. h11, f1 is, 19-én f1 is, 18-án este f10 is. **Corelli kapitány mandolinja** (am.)* n8, 18–22-ig és 24-én f5 is. **Kémkölykök** (mb. am.) 18–22-ig és 24-én de. 11. **Jurassic Park III.** (mb. am.)* 18–22-ig és 24-én 1. **A majmok bolygója** (mb. am.)* 18–22-ig és 24-én 3. **Bridget Jones naplója** (mb. angol-am.)* 18–22-ig és 24-én n6. 56-OS FILMEK: **A vád** (Sára S.) 23-án de. 10, h2; **6:3, avagy játszd újra, Tutti** (Tímár P.) 23-án de. 12; **A tanú** (Bacsó P.) 23-án 2; **Franciska vasámapjai** (Simó S.) 23-án 4; **Az asszony** (Zsigmond D.) 23-án de. 10; **Apa** (Szabó I.) 23-án de. h12; **Szerelmesfilm** (Szabó I.) 23-án h4.

HOLLYWOOD MULTIPLEX DUNA PLAZA [XIII., Váci út 178. Tel.: 453-4300 (személyes), 06-20-453-4300 (SMS)] MOULIN ROUGE (am.)** 10, f1, 3, f6, 8, éjjel f11. HORRORRA AKADVA 2. (am.)** n11, n1, n3, n5, n7, n9, éjjel n11, 20–22-ig éjjel 12 is. MEGLEPETÉS- (akció) MOZI – John Travoltával 24-én 8. **Neveletlen hercegnő** (am.) f12, f3, 5, éjjel 10, 18–23-ig f8 is, 20–22-ig éjjel n1 is. **Jurassic Park III.** (mb. am.)* h1, h3, h5, h7, 18-án és 20–24-ig de. h11 is. A SÁRKÁNY CSÓKJA (am.)*** Premier előtt! este h9, 18–19-én éjjel h11 is, 20–22-ig éjjel 11 is. **Tök állat** (mb. am.)* f11, 12, 2, 4, 6, f10, 18–23-ig h8 is, 20–22-ig éjjel n12 is. **A. I. – Mesterséges értelem** (am.)* n11, 1, h6, f9, 20–22-ig éjjel n12 is. **Final Fantasy – A harc szelleme** (mb. am.)* h4. **A majmok bolygója** (mb. am.)* 11, f2, 4, f7, 20–22-ig éjjel f12 is. **A majmok bolygója** (Planet Of the Apes) (English version, eredeti nyelven, magyar felirattal)* este 9. **Shrek** (mb. am. animációs) de. f11, f1, f3, 21–23-ig f5 is. ÜVEGTIGRIS (magyar)* n7, f9, éjjel h11, 18–20-ig és 24-én n5 is. **102 kiskutya** (mb. am.) de. 11, 1, 3. **Bridget Jones naplója** (mb. angol-am.)* 5, éjjel h11. **Animal – Tök állat** (English version, eredeti nyelven, magyar felirattal)* 7. **Bridget Jones's Diary** (English version, eredeti nyelven, magyar felirattal)* este h9. **A múmia visszatér** (mb. am.)* de. n12. **Kémkölykök** (mb. am.) h2, f4. **Pearl Harbor – Égi háború** (am.)* n6, f9. **Get Carter** (am.)** 20–22-ig éjjel h12. **Dr. Dolittle 2.** (mb. am.) 18–20-ig és 24-én de. h11, h1, h3, 21–23-ig de. n12, n2, n4, n6. **Corelli kapitány mandolinja** (am.)* n8, h10, 18–20-ig és 24-én h5 is, 20–22-ig éjjel 12 is.

HOLLYWOOD MULTIPLEX LURDY HÁZ [IX., Mester utca és Könyves Kálmán körút sarok. Tel.: 453-4300 (személyes), 06-20-453-4300 (SMS)] MOULIN ROUGE (am.)** 18–23-ig f1, 3, f6, 8, éjjel f11, 24-én f2, 4, f7, 9, 20–23-ig de. 10 is. HORRORRA AKADVA 2. (am.)** 12, 2, 4, 6, n9, éjjel n11, 20–21-én éjjel n1 is, 20–23-ig de. 10 is. **Tök állat** (mb. am.)* h1, h3, h5, h7, h9, éjjel h11, 20–23-ig de. h11 is. **Neveletlen hercegnő** (am.) n3, 18–23-ig h5, n8 is, 20–23-ig de. h12 is. **Pearl Harbor – Égi háború** (am.)* este h10. **A. I. – Mesterséges értelem** (am.)* f3, n6, 8, éjjel h11, 20–23-ig de. h12 is. **Dr. Dolittle 2.** (mb. am.) 19–23-ig n1, n3, n5, 24-én n5, 21–23-ig de. n11 is. ÜVEGTIGRIS (magyar)* 18–23-ig n7, f9, éjjel f11, 24-én h7, n10. **Shrek** (mb. am. animációs) 20–23-ig de. 10, 12. **Corelli kapitány mandolinja** (am.)* 2, f5, 7, f10, 20–21-én éjjel 12 is. **Kémkölykök** (mb. am.) 1, 3, 20–23-ig de. 11 is. **Bridget Jones naplója** (mb. angol-am.)* 5, n8, 18-án este f10 is. A SÁRKÁNY CSÓKJA (am.)*** Premier előtt! 19–24-ig este f10, 20–21-én éjjel f12 is. **A majmok bolygója** (mb. am.)* h2, n5, 18–19-én és 22–23-án este n10 is, 20–23-ig de. n12 is, 20–21-én éjjel n12 is. **Macerás ügyek** (magyar)** 18–23-ig h7. KUTYÁK ÉS MACSKÁK (mb. am.) Premier előtt! 20–21-én este n10. **Jurassic Park III.** (mb. am.)* n2, f4, h6,

FILMEK TOPLISTÁJA

A Kubrick-hagyaték

A Mesterséges értelem odaállítható a 2001. Űrodü

Nézem a heti filmes toplistát és látom, hogy Spielberg új filmje, a Mesterséges értelem vezet, de nem valami brutális eredménnyel, mindössze harminc-négyezer nézővel az első héten. Spielberg-filmtől ez nem sok. Harmatos, halvány tinglitanglik is hozzák ezt az eredményt. A Mesterséges értelem azonban nem ilyen.

A Mesterséges értelem csodálatos mese. Történet egy robotfiúról, akit nem szeretnek, de aki szeretni tud és mélységesen hisz Pinocchio meséjében, vagyis, hogy ő is egyszer valódi emberré válhat, ha megtalálja a Kék Tündért. Ez a film az emberfeletti szeretetvágyról szól, amely ott lehet mindannyiunkban. És a hitről, amely szintén ott lehet. Vannak, akik gyerekfilmnek mondják ezt a történetet. Egy kisiskolás valamilyen szinten persze már érti. És meg is nézheti, mert nem kap tőle becstelen eszméket, értéknek álcázott gazságokat. Sőt, távlatot ad a fantáziájának, s ellenszenvet kelt az agresszióval szemben. Ahhoz azonban, hogy mélyebben is rezonáljon bennünk a történet, felnőttnek kell lenni. De legalábbis dónak.

Gyerekfe gyon lehe szép, ha val ben; az akk Felnőtten az tosnak látsz akkorra már nocchióban ság, de mil hogy nincs i ne" – mon szüksége vo van rá, hog egy történet van rá még (nemcsak tuc mel felszerel Hát, valami i Mesterséges é

Tudjuk, hog az ötlete a Ku való. De Spi nem méltatlan

AZ OKTÓBER 4. ÉS 10. KÖZÖTTI HÉT TÁJÉKOZTATÓ ADATAI

A film címe (forgalmazó)	Heti ...gybevétel (ezer Ft)	Heti ...nézőszám	Hány hete játsszák?	Össz-...nézőszám	Az összes bevétel (ezer Ft)

Majoros Károly, iparművész

Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola tanarai,tanarsegédek,/segédtanarok/,-Szakoktató:Majoros Károly,-üveg festés,-1913-1914. 53.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai, 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Majoros Károly
épanművész

Johann Hugó és Majoros Károly
által vezetett Országos Üveg festi-
szeti Műintézet megbízásából Lég-
rády Sándor tervezet készített.

Lencsó László: Légrady Sándorról
Művészet, 1972. junius - 24 oldal.

Majoros Károly, üvegfestő-művész
az OMF Magyar Építészeti Múzeumának gyűjteményei (1982-1985).

2. Majoros Károly: Üvegablakterv, 1920-as évek. (1 lap.)

2. Majoros Károly: Üvegablakterv.
1920-as évek.

Magyar Építőművészet, 1986, 5., 34-old.

Majoros Károly

Nádler Róbert, Pálinkás Béla, Jánszky Béla, Menyhért Miklós, Faragó Ödön, Fehérkuti és Dósa, Mérő Jenő, Majoros Károly, Lakatos Artur, Fischof Jenő, Rauscher Lujza művészek vesznek részt az "Iparművészeti kiállitás"-on, melyet Margitay Ernő ismertet, részletes leirással a művészek munkájáról.

Majoros Károly A kritika az üveg olyan nagy m
mesterének nevezi, akire méltán büszke lehet
mindenki.

ÉLET, Bp. 1909. május 2. I. évf. 18. sz.
591-592. lap.

Majoros Károly.
üvegfestő.

Muhits Sándor, festőm. MDK
ip.müv.

XV.Kápolna.

Az üvegablakokat tervezte Muhits Sándor festőm.
elkészitette Majoros / Mayböhm/ Károly.

Négy freskó a szentélyben. A vázlatokat M.S. készitette

Iparmüv.Társ.egyházmüv. kiáll. -a. 1908.
Kiállitja a "Műhely" Kat. 105-106.l.

Majoros Károly, üvegfestő

Árvay Aladár műépítész tervezte meg a mohácsi városház lépcsőházának három színes ablakát. A témájuk teljesen mohácsi jellegű, a mohácsi emlékekből meríti anyagát. - Az ablakok elkészítésével Johan Hugó és Majoros Károly budapesti színes ablakgyár műtermét bízta meg a város tanácsa. Johan Hugó jeles festőművész néhai Johan Béla vármegyei tiszti orvos fia.

Johan Hugó készíti a mohácsi városház lépcsőházának színes üvegablakait.

Dunántul. 1928. márc.15. 6.l.

Majoros Károly

M.930.IX.26.
N.U.930.IX.26.
P.H.930.IX.26.

*** A magyar művészet sikere külföldön.** A monzai római IV. nemzetközi iparművészeti kiállítás kitüntetéseit eszközlő internacionális bizottság most fejezte be munkáját, amelynek eredményeképpen a magyar iparművészet 14 kitüntetésben részesült. Az üvegtárgyakra kitüzött Grand Prix-t két templomablakért *Johann* Hugó, *Árkai Sztehlo* Lily és *Majoros* Károly nyerték el. Aranyéremmel tüntették ki *Bálint* Zoltán és *Jámbor* Lajos müépitészeket a magyar osztály művészi berendezésének tervezéséért. *Kner* Izidor és az *Amicus* könyvkiadótársaságot a bibliofil kiállitásu könyvekért, valamint *Molnár* C. Pál festőművészt könyvillusztrációkért. Nagy elismerő oklevelet kapott (Diplom d'honneur) a Budapesti Székesfővárosi Iparrajziskola és *Gádor* István keramikus és kitünő elismerést kapott a Goldberger Sámuel és Fia textiláru cég, a szinpaddiszleteket kiállitott *Oláh* Gusztáv iparművész, a bibliofil kiállitásu könyvekkel szereplő *Tevan* könyvkiadó cég és végül *Kolozsváry* Sándor festőművész könyvillusztrációkért.

MDK

Majoros Károly és Unghváry Sándor

Pályamüvüket az O.M.Iparm.Társ. looo koronás dijjal jutalmazta

Magyar Iparmüvészet 192o. 85.l.

MDK

Majoros Károly

Muhits Sándor: Kápolna szines ablakának részlete. Készült Majoros Károly műintézetében. Repr.

Magyar Iparművészet, 1912. 9-10.sz. 362.1

MDK

Majoros Károly

Unghváry Sándor és Majoros Károly 1000 koronás dijjal jutalmazott palyamúve. Repr.

Magyar Iparmúvészet, 1920. 85.l.

Majoros Károly, üvegablak kivitelező

MDK

Az Iparmüv.Muzeumban bemutatásra került a Györi-gyárvárosi Árkay-féle templom üvegablakainak két ~~//~~ részlete. Szokatlanul erőteljes és minden modernsége mellett is a chartres-i dóm üvegablakainak stiltisztaságában jelenik meg.

Külön ki~~/~~ kell emelni az ablakok mesteri kivitelét. A nemes anyag,nemes munka minden erejét belcadta Johan és Majoros.

Sztehlé Lili üvegablakai.

Magyar Iparmüvészet. 1930.

84.1.

MDK

Majoros Károly, ipa ros, ip.-m.

állami érmet nyert.és oklevelet.

A Társulat köréből. Az OMIP választ. üléseː 1912 II.15.
MIP. 1912. 2.sz.

M.D.K.

Majoros Károly üvegfestő

Árkayné Stehlo Lily: Szines üvegablakok készitése. Kép.

Magyar Iparművészet, 1929. 216 old.

MDK

Majoros Károly

A Studio évkönyve. Magyar Iparművészet 1925. 62 l.

MDK

Majoros Károly, üvegfestőmester

Aranyérem

Az Iparm.Társ. és az Iparm. Egyes. ünnepi ülése.
Magyarország 1943. dec. 11.

MDK

Majoros /Mayböhm/Károly, ip.müv.-üvegfestö

Tervezte: Nagy Sándor,festöm.
A veszprémi szinház részére készült szines mozaik ablak.
Téma: A népmüvészet varázsa"
Elkészitette: Majoros /Mayböhm/ Károly.

Magyar Iparmüvészet. 1908.295.l.

Majoros Károly, üvegfestőmester

állami iparművészeti érmet kapott.

Technológiai Iparmuzeum.
A lakásművészeti kiállitás kitüntetettjei.
Epitö Ipar. 52.sz. 1911 dec.24. 548.l.

Majoros Valéria

Ars Hungarica 1984/2

SEIDEN GUSZTÁV, A FOTÓMŰVÉSZ, MŰKERESKEDŐ ÉS MŰGYŰJTŐ

Londonban, a Wallace Collection mögötti egyik utcában több mint húsz éven át működött a Chiltern Art Gallery nevű műkereskedés és kiállítóhelyiség. Tulajdonosa, G. T. Siden azonos a 30-as évek egyik neves magyar fotóművészével, Seiden Gusztávval, aki Magyarországon ugyancsak műkereskedő is volt és műteremlakásában, üzlethelyiségeiben kiállítások részére is helyet biztosított. A fotózás és műkereskedés mellett műgyűjtő is volt, bár magyarországi gyűjteménye mennyiségileg sosem volt jelentős, kvalitásban az elsők közé tartozott. Jelenlegi, magyar anyagot is tartalmazó londoni gyűjteménye fontos forrása lehet a művészettörténeti szakirodalomnak.

Seiden Gusztáv 1900-ban született Budapesten. A Markó utcai reáliskola befejezése után – ahol a Galilei kör középiskolás szekciójának vezetője is volt – a Numerus Clausus miatt a tervezett orvosi pályáról lemondva, öccsével együtt betársult apjuk divatáru nagykereskedésébe. Az apa, Seiden M. Miksa halála után az üzlet feje – mivel a két idősebb testvér korábban meghalt – ő lett. A textilkereskedéshez ambíciói nemigen voltak, de az üzlet az anyagi hátteret egészen a második világháborúig biztosította számára. 1926-tól egy évet Párizsban töltött, ahol először kísérletezett műkereskedéssel, sikertelenül. Műgyűjteményének első darabját is itt vette, egy khmer-plasztikát; nevető Buddhafejet. A művészetek iránti vonzódását egyik nagybátyjának, Gustav Silbersteinnek köszönhette, akinek jelentős műgyűjteménye volt Bécsben.

Hazatérve itthon is műkereskedéssel próbálkozott. Először bútorokat vásárolt, de eladni nem tudta őket. 1930-ban indult fotóművészi pályája. A 30-as évek egyik legismertebb magyar amatőrfényképésze lett, aki számos nemzetközi fotókiállításon aranyérmet nyert, fényképeit angol, francia, német és amerikai fotómagazinok egyaránt közölték.

1937-ben házasságot kötött Szántó Piroska festővel. A házasság 1939 novemberében felbomlott, de döntően meghatározta Seiden modern művészetek felé fordulását. 37-ben ismerkedett meg Szentendrén Vajda Lajossal – akinek Vajda Júlia szerint „első és utolsó vásárlója" lett –, és körülbelül ez idő tájt ismerte meg Czóbel Bélát is. Szoros kapcsolat alakult ki köztük, amit az is bizonyít, hogy szerződést kötöttek, miszerint egy éven át Czóbel kötelezi magát, hogy csak a Seiden műkereskedésen keresztül adja el képeit, Seiden pedig vállalja, hogy minden felkínált művet átvesz. Czóbel barátilag is közel került Seidenhez, meg is festette a második feleség, Rózsahegyi Tessa portréját.

A háború, a zsidóüldözés a Seiden családot sem kímélte. Anyját és öccsét veszítette el akkor. Felesége hosszú hónapokat a dachaui és bergenbelseni koncentrációs táborban töltött. Seiden munkaszolgálatosként vészelte át a háborút, a felszabadulás egy éves gyermekével együtt a pesti gettóban érte.

A háború után újra műkereskedést nyitott. Két üzlethelyisége is volt, először a Kecskeméti, majd a Régiposta utcában. Festményekkel, szobrokkal és rajzokkal egyaránt kereskedett, elsősorban mindvégig a 20. századi, főleg a kortárs magyar művészet vonzotta. „Művészboltjában" kiállításokat is rendezett, sőt e célra 1947-ben a Bibliotheca-Officina kiállítóhelyiségét is kibérelte.

Az államosítás után gyökértelenné vált Magyarországon. 1957-ben kivándorló útlevelet kért és családjával Londonban telepedett le. A következő évben nyitotta meg ottani műkereskedését, a Chiltern Art Galleryt. Kezdetben magyar vevőgárdára próbált építeni, de az első veszteséges év érdeklődését az angolok és a francia, angol, németalföldi, itáliai rajzok felé terelte. Az üzlet egyik helyiségét bérbe adta Bőszin Endrének, aki fiatal európai festők kiállításait rendezte itt. A Galéria 1980-ban bezárt, de a kereskedés Seiden számára tovább is folytatódott, kezdetben a hirdetésekre jelentkező gyűjtőket és kereskedőket lakásán fogadta, majd 1983-ban újra üzletet nyitott, ezúttal a Picadilly egyik mellékutcájában.

A FOTÓMŰVÉSZ

Amikor Seiden Gusztáv első fényképe, a Tavasz című, megjelent a Fotóművészeti Hírek 1930. áprilisi számának borítóján, úgy tűnt egy szokványos amatőrfényképészi pálya kezdődött el. A Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének hivatalos közlönyét ezúttal úgy állították össze, hogy „benne csak a régebbi felfogás hívei jutnak szóhoz". A képanyagot bevezető ismertetés írója így fogalmaz: „Erős meggyőződésünk, hogy a 'csakazértis újak', az 'új tárgyilagosok', a hypermodernek, vagy akárhogy is nevezzük őket, idővel lehiggadnak, nem övék az utolsó szó; de munkájuk üdítőleg fog hatni az ásatag maradiakra s az eredmény egy egészen egészséges irányzat kialakulása lesz." Seiden fotója – a víz fölé hajló nyírfákkal, a csillogó vízzel és a leveleken átütő napfénnyel – szinte egy múlt századi orosz festmény reprodukciójának hat. Nem véletlen, hogy a talán még arany középútnak sem nevezhető programot hirdető kritikus oly meleg hangon szól róla. Úgy tűnt, Seident egyáltalán nem érintették meg azok a törekvések, melyek már jó pár éve foglalkoztatták az avantgarde fotóművészetet.

1928-ban Münchenben jelent meg Albert Renger-Patzsch Die Welt ist Schön (A világ szép) c. 100 fotót bemutató albuma, mely jelentős helyet foglal el a fotóművészet történetében. A fotók szokatlan nézőpontjai, a madártávlatok felülnézetei, a békaperspektívák, a ferde szögekből adódó eltolódott arányok, a hangsúlyozott kiemelések, léptékmódosítások, a részletgazdag rajzolatok mellett olyan tárgyak bevonását jelenti ez a fotóművészet témakörébe, melyek hétköznapi, művészietlen megjelenésük következtében mindaddig kívülrekedtek annak körén. Renger-Patzsch könyve a festészetet utánzó fotózásnak végérvényesen hadat üzent. Renger-Patzsch azonban nem állt egyedül művészeti törekvéseivel. Moholy-Nagy László már a 20-as évek elején hasonló kísérletekkel gazdagította a fényképezést. Fotóin jellemzőek az erős fény-árnyék kont-

rasztok, a motívumot merészen átmetsző képkivágások, a homályos beállítások, a meghökkentő madártávlatok, melyek gyakran az absztrakció irányába visznek el. Olyan kísérletei, mint pl. a pozitív és negatív kép egymás mellé helyezése, vagy a fotón az ábrázolt történés legfontosabb részének, szereplőjének, vagy a portréalany arcának eltakarása, a kiemelések és szokatlan nézőpontok keltette geometriák és textúrák köztpontbaállításai már itthon is ismertek voltak. A hazai fotóművészet azonban nehezen ocsúdott, a Neue Sachlichkeit térhódítása inkább csak áttételesen érvényesülhetett. Kísérletező fotóművészeink külföldön tevékenykedtek, így Moholy-Nagyon kívül André Kertész, Brassaï (Halász Gyula) és Munkácsi Márton is. Pécsi József – bár itthon élt – reklámfotóról szóló könyve Berlinben jelent meg. A másodkézből – nemzetközi fotókiállítások híreiből, reprodukciókból – megismert új törekvések azonban lassan az itthoniakhoz is eljutottak.

Seiden Gusztáv 1930-ban, néhány hónappal a Tavasz c. fotó megjelenése után két olyan fényképpel jelentkezett a Fotóművészeti Hírekben, melyek egyértelműen bizonyítják a Neue Sachlichkeit hatását. A júliusi és novemberi számban megjelent, szinte teljes rálátásban föntről fényképezett Piac[1], és az alulnézetből megörökített kecske[2] képének vizuális élménye meggyőzte őt az új út követésének helyességéről és szükségességéről. A következő év terméséből publikált Ablakból c. fotó[3] már azt is bizonyítja, hogy a fotós tudatosan próbálta meg kiaknázni az újfajta fotózásból adódó lehetőségeket. A fölülnézetből látszó, ellentétes irányba állított két targonca megnyúlt árnyékaival már önmagában érdekes fotótéma, de Seiden nem erre helyezi a hangsúlyt, hanem arra az egyik targoncán ülő összegörnyedt figurára, melyből önmaga takarása folytán szinte csak egy fekete folt látszik. Bár ez a fotó is a Fotóművészeti Hírek hasábjait gazdagította, nem jelentette a lap szemléletének megváltozását, hiszen ugyanott a kritikus – beszámolva az Osztrák Amatőrfényképezők bécsi kiállításáról – kiemeli, hogy a legjobb képek „neue sachlichkeit nélkül arattak sikert".

Seiden az Amatőrfényképezők Szövetsége tagjaként részt vett a szövetség kiállításain s lassan egyre ismertebb lett a neve, egyre gyakrabban kérték külföldi kiállításokra is fotóit s közölték őket amerikai, angol és francia fotóévkönyvek, magazinok.[4] A hídról lefelé fordított kamerával exponált, háttal ülő csónakost ábrázoló Halászás[5], a Téli verőfény a fák árnyékvonalainak átlós irányú hálójában alig látszó sielővel,[6] az út absztrakt mintázatát remekül megragadó Aszfaltozók[7], a Műterem szemközti házak fölé magasodó üvegablaka, az előtte ülő eltörpülő figurával[8] és a sorba állított hajóorrok ritmusát rögzítő Téli kikötő[9] egy-egy állomása Seiden fotóművészetének. Még szinte pályája elején járt, amikor 1934-ben a milánói iparművészeti világkiállításon – Balogh Rudolf, Vadas Ernő, Pécsi József és Rónai Dénes részvétele mellett – aranyérmet kapott. Ugyanígy díjazták Kálmán Katát, Molnár C. Pált, Berény Róbertet és Kovács Margitot is.[10] Második aranyérmét még ugyanebben az évben nyerte az antwerpeni nemzetközi fotókiállításon.[11] Közben olyan fényképei jelentek meg, mint a Kert a kőrengetegben[12], a Meleg van c. kutyaportré[13], a Dunai idill[14] és a Cicakölyök[15], melyet később Amerikában úgy emlegetett a Washington Post cikkírója, mint az állatfotók legjobbikát.[16]

A sikerek és elismerések ellenére 1935 körül néhány fotós úgy érezte, hogy az Amatőrfényképezők Szövetsége korlátozza működésüket, és hogy az általa diktált programot vállalni nem akarják. Úgy döntöttek, hogy Modern Magyar Fényképezők néven

új egyesületet hoznak létre, s az egyesületbe más országok azonos törekvésű fotóművészeit is meghívják. A Modern Magyar Fényképezők Vadas Ernő elnökletével működött volna, a titkári posztot Seiden töltötte volna be. A vezetőségben Kinszki Imre kapott volna még helyet. A külföldiek közül Jošef Vořišek és Jiři Jeniček mellett a francia Sougez-t és az esseni Albert Renger-Patzsch-ot hívták meg[17], ami a Neue Sachlichkeit programjának kimondott fölvállalását jelentette. Seiden ez idő tájt készítette a hatalmas tűzfal tövében futballozó gyerekeket ábrázoló fotóját[18], valamint a Csónakjavítás[19] és a Kislányarckép[20] c. képeket, melyek nagy sikert arattak a Párizsban rendezett nemzetközi fotókiállításon. Ebben az évben egyebek között részt vett a San Diegoban és Pittsburgban rendezett kiállításokon, fotói megjelentek a Camera Craftben, az American Annual of Photographyban, a Washington Postban, a „les artistes d'aujourd'hui" hasábjain, a Leica c. fotómagazinban, ill. a Photo-Illustrationsban is. Az Amatőrszövetség kiállításain továbbra is részt vett, az 1935 decemberében a Nemzeti Szalonban rendezett kiállítás anyagából pl. a Népszava kritikusa, Szélpál Árpád első helyen az ő képeit emelte ki.[21] Újabb aranyérmet is nyert a Courtraiben rendezett kiállításon. Ennek ellenére itthon fotóit egyre inkább csak a Tükör c. képesújság közölte, itt jelent meg A nap fiai, az egyik csónakból a másikba ugráló gyerekek mozgását ábrázoló fotó[22], az impresszionista megjelenítésű Hajnali köd[23], a Hevesy Iván által nagyra értékelt Márciusi napfény is.[24]

A nap fiai és a Sopron c. képek kíséretében a londoni Photography 1936 áprilisában cikket közölt Seiden Gusztáv fotóművészetéről.[25] Szinte ezzel egy időben itthon a Magyarság c. folyóirat is bemutatta őt „Az amatőrfényképezés mesterei" sorozatában.[26] Seiden így vall művészetéről: „Hiszem, hogy a fotográfiának megvannak a saját külön témái és saját kifejezési eszközei, amelyek élesen elválasztják a festői és grafikai módszerektől. Ebből önként következik, hogy a fotósnak önálló élettel bíró képet kell készítenie és nem olyasmit, ami a festmény vagy a rézkarc reprodukciójának hat. Lejárt az ideje már a múltszázadbeli édeskés és érzelgős romantikán való rágódásnak. A ma fotográfusának nem lehet feladata, hogy unalmas csendéleteket, vagy a folklore körébe tartozó népviseletek pontos ábrázolását tárja állandóan elénk akkor, amikor a körülöttünk mozgó élet százával kínálja az aktuális témákat, amelyek segítségével őszintén megmutathatjuk korunk bajait, árnyoldalait, de jellemző szépségeit is." A „gyöngyös bokréta" típusú fényképezés létjogosultságát cáfoló Seiden a vallomásból úgy tűnt, mintha már a szociofotót kezdte volna pártfogolni.

Pályája továbbra is felfelé ívelt, meghívták arra a San Franciscóban rendezett nemzetközi fotókiállításra, ahová csak a világ legjobb fotósai voltak hivatalosak, s mindenki csak egy-egy képpel képviseltethette magát. Olyan fotói jelentek meg ekkor, mint a Tükrözés a vízen[27], az arcát karjával takaró, A kiüldözött címet viselő síró kisfiú portréja[28], a fehér vitorlán megtört emberi árnyékot megragadó Vitorlások[29], a hajók absztrakt mintázatát rögzítő Kikötő[30] vagy a vízkörzést tükröző Halászat.[31]

1937 végére úgy tűnt, végre elérkezett az ideje az 1935 óta sürgetett Amatőrszövetségből való kiválásnak. A Modern Magyar Fényképezők a Daguerre-centenáriumot vélték alkalmasnak arra, hogy lépésüket megvalósítsák. „Kiállítással akartunk kezdeni és kibéreltük a Vigadó helyiségét, szétküldtük a meghívókat világszerte, katalógust is nyomtattunk, mert megérkeztek a kiállítók fotóanyagai, nevezési díjak stb. Ekkor beütött a mennykő. Az Amatőr Szövetségnek sok volt ez az eredményes konkurrencia

és az összeköttetéseik révén bejelentették a Minisztériumnak, hogy ők képviselik az összes amatőr fényképezőket és új egyesületre semmi szükség nincsen. A Minisztérium tényleg elutasította kérelmünket és a kiállítást nem lehetett megtartani, ami komoly blamázst jelentett volna a csoportnak és diszkreditálást a világ minden fotósa előtt, fotókat visszaküldeni, pénzeket visszafizetni stb. Ekkor támadt egy ötletem. Már régóta tagja voltam a 'Kárpát' nevű turista egyesületnek és fotó szakosztályának. A turista egyesület elvállalt minket, az ő fotószakosztályuk nevében rendeztük a kiállítást. A katalógusokban átragasztottuk a 'Modern Magyar Fényképezők' nevet és minden rendben volt. Vadas vezetésével küldöttségbe mentünk a Minisztériumba és egy jóindulatú, magas állású tisztviselő engedélyezte a kiállítást, ami nagy sikerrel zárult" – emlékezik vissza Seiden Gusztáv. A kiállításra elsősorban azokat a fotósokat hívták meg, akiknek művészetét példaadónak tartották, így pl. Moholy-Nagyot, Renger-Patzschot, Lothar Schrödert, Brassaït, Munkácsit, André Kertészt, Keighleyt és az osztrák Neumullert.[32] A kiállítás fényképeiből a párizsi Photo-Illustrations különszámot adott ki.[33]

A kiállítás a siker ellenére Seiden számára negatív eredménnyel zárult. Az Amatőrszövetség hivatalos lapja, a Fotóművészeti Hírek már jó ideje nem közölte fotóit, de a kiállítás után – bármennyire is attól függetlenül – már a képesújságok is visszautasították. A háború közeledésével a külföldi érdeklődés is jelentősen megcsappant. Bár Renger-Patzsch-csal Seiden továbbra is levelezésben állt[34], a londoni Modern Photography még közölte is egyik fényképét[35], új fotói már alig jelentek meg. 1938 és 1942 között csupán a Gyermeknevelés[36], a Photographie Hongroise c. album[37], az Új Idők[38] és a Zöldkeresztes kalendárium[39] közölt egy-egy Seiden-fotót. Érdeklődése is megváltozott pályája végén, idős dejtári parasztasszonyokról készített portrésorozatot. Utolsó fényképe 1946-ban látott napvilágot[40], de a fényképezőgépet már évekkel korábban, örökre letette.

A MŰKERESKEDŐ

A műkereskedés Seiden számára mindvégig szorosan összefonódott a műgyűjtéssel és a kiállításrendezés feladatával. Mivel a műkereskedés könyvelése nem maradt fenn, s csak szórványos adatokkal rendelkezünk az üzlet életéről[41], azokat a Seiden által rendezett kiállításokat próbáljuk meg feltérképezni, melyek Szép utca 5. sz. alatti műteremlakásában, a Bibliotheca-Officina kiállítóhelyiségben és a Kecskeméti utcai műkereskedésben voltak láthatók.

Vajda Lajos 1937-ben mutatkozott be először műveivel kiállítás keretében. Ezt az Ámos Imre műtermében rendezett kiállítást hosszú csend követte, míg 1940. április 14-én a Népszava Bálint Endre tollából közölte a hírt, hogy megnyílt Vajda Lajos második műtermi kiállítása. A hírt a Pester Lloyd kritikusa, Kállai Ernő április 18-án megerősítette, megadva a pontos információkat a kiállítás helyéről és a nyitvatartásról. A kritikák csak arról nem tettek említést, hogy a Szép utca 5. alatti műteremlakást Seiden Gusztáv bocsátotta a kiállító Vajda rendelkezésére.[42]

Seiden 1937-ben ismerkedett meg Vajdáékkal, baráti és mecénási kapcsolat egyaránt kötötte őt hozzájuk. Vajda Júlia így ír életrajzi feljegyzéseiben a kiállításról: „1940. április. Műteremkiállítás Seiden Guszti Szép u. 5. műteremlakásában. Ott már

pauszok is vannak nagy számban tussal, ecsettel és tollal festve. Talán ez volt a 'legabsztraktabb' éve Lajos munkásságának, kivéve az utolsó képeket, amelyeken minden örvénylés."[43] Ugyanő írja a feljegyzések egy másik helyén: „1940 Seiden kiállítás: 'absztrakt', tussal festett képek, 'tájak'."[44] Jól látható e sorokból is, hogy Vajda utolsó két-három évének művészi termését állította ki e műteremben. Megerősíti ezt Kállai Ernő kritikája is, melyben a következő megfogalmazások fordulnak elő: fantasztikus alakzatok, absztrakt figurációk, rémálmok, kísérteties maszkok, színek összhangzatban, plasztikus tömegek, széles nyalábokban húzódó, tekergőző vonalak, kozmikus tágasság. Vajda Júlia még így egészíti ki a leírtakat: „békaszerű szörnyek, fészekszerű, bagolyszemű, csomósan rajzolt, halálfejes stb."[45]

Annak ellenére, hogy a kiállítás meghívója azonos volt az Ámos műtermében rendezett első műtermi kiállítás meghívójával, vagyis az egyik szentendrei ház motívumát ábrázoló rajzot reprodukálta[46], úgy tűnik, konkrét motívumot ábrázoló alkotás szinte nem szerepelt itt. Seiden Gusztáv a kiállításra így emlékezik vissza: „kiürítettem a nagy termet és ott volt a kiállítás, de (Vajda) már ekkor erősen beteg volt, az orvos sógorom hívtam egyszer hozzá ellenőrizni, de csak azt állapította meg, hogy menthetetlen."[47]

A kiállított művekről katalógus nem készült, kritikát is csak Bálint Endre és Kállai Ernő írtak róla. A látogatottságot, a visszhangot lemérni csupán néhány visszaemlékezés alapján lehet. Az első közülük az 1943-ban, az Alkotás Művészházban Fekete Béla által rendezett Vajda emlékkiállítás katalógusában olvasható. Az előszóban Kállai Ernő visszautalva a korábbi kiállításokra így ír: „Ezeknek a kiállításoknak alig akadt néhány látogatója. A kritika figyelemre sem méltatta őket. Művészetét a közöny és a meg nem értés légüres tere vette körül..."[48] Seiden szavai is ezt igazolják: „igyekeztem neki segíteni és vevőket szerezni, kevés sikerrel, az emberek neveket vesznek és nem képeket. Egy ismeretlen festőt bevezetni és elismertetni hosszú évekig tarthat. (...) A Vajda kiállításra többek között felvittem Donáthot, a Kossuth Lajos utcai híres műkereskedőt is. Az eredmény az volt, hogy nagyon tehetségesnek találta, de eladhatatlannak a dolgait."

A kiállításon feltehetőleg nem is sikerült képeket eladnia, az ezt követő években is csupán néhány műve talált vevőre. „Én vásároltam tőle, mert nagy tehetségnek tartottam" – vallja Seiden, de arról nem beszél, hogy mit jelentett a festő számára ez a képvásárlás. Jelentőségét igazolva álljon itt Vajda Júlia feljegyzése: „Onnan a kórházba menetel előtt egy Horn Ede u-i szép, tágas szobába, ahol Lajos már csak fekszik. Oda jön fel Seiden Guszti, élete első és utolsó vásárlója. Azt hiszem két pasztellt választ ki. Ép ott tartottunk, hogy már 1/2 liter tejre se volt pénzünk és minden a zálogházban..."[49] A Leányfej és a Kalapos fej c. pasztellképeket Seiden 1957 elején, a kivándorlás miatt adta el dr. Tompa Kálmánnak[50], a Könyöklő c. tusképtől – melyet ugyancsak a 43-as katalógus nevez meg – ugyanekkor vált meg, de ez azóta lappang.

A Szép utca 5. sz. alatti műteremlakásban több kiállítás nem volt, a háború 1944-ben Seident és családját a lakás végleges elhagyására kényszerítette. 1947-ben azonban látva, hogy új lakása nemigen alkalmas kiállítások és kereskedés céljaira, Seiden úgy döntött, kibérel egy kisebb kiállítóhelyiséget, hogy így tudjon híveket és vevőket szerezni kedvelt festőinek. Így ír erről: „A háború után az első üzlethelyiségem úgy keletkezett, hogy kibéreltem a Bibliotheca helyiségének egy részét. Az üzletben volt egy

emelt rész, amely csak az enyém volt, kiállítások részére és előtte az üzletben is szabad volt néhány képet csalogatónak elhelyezni."

A Bibliotheca-kiállítások nehezen követhetők nyomon napjainkban. Katalógusok nem készültek, szórólap is csak egy kiállításról. Leginkább két folyóirat – a Szabad Művészet és a Magyarok – kritikái segítenek az eligazodásban. E kritikák alapján úgy tűnik 1946 decemberétől 1947 júniusáig rendeztek itt kiállításokat[51], egyrészt kortárs fiatal festők, másrészt néhány századeleji rangos művész alkotásait állították ki. A helyiség méretei meghatározták a mennyiségen túl a műfajt is: elsősorban rajzokat mutattak be. Az Officina Könyvkiadó tulajdonosa Lőbl Ödön volt, aki 1949-ben a nyomdával együtt Bécsbe emigrált, ahol Edmund Landy néven élt a 60-as évek közepén bekövetkezett haláláig. A Bibliotheca Könyvesbolt ügyeit azonban nem ő intézte, Papp László volt amolyan ügyvezető. Feltehetőleg az ő nevéhez kapcsolató a kiállításrendezés ötlete, sőt az első néhány kiállítás megvalósítása is. 1946 decemberében Szepesi Freund Lajos[52], '47 januárjában Dénes Irén[53], februárban Beck Judit majd Kling György[54], március–áprilisban Gyenes Tibor és Galitzer Imre mutatkozott itt be.[55] A kritika e kiállításokat általában lelkes hangon üdvözölte, különös, hogy azóta majd mindegyikük neve feledésbe merült.

1947 április 19-én nyílt Kühner Ilse kiállítása. Seiden úgy emlékezik vissza, ez volt az első általa rendezett kiállítás, de az egyébként meleg hangú kritika nevét nem említi.[56] A kiállítás új oldaláról mutatta be a festőként már elismert művészt, szobrait és rajzait sorakoztatva fel.[57]

A következő kiállítás Keleti Arthurnak címzett meghívóján ez áll: „Bibliotheca-Officina Kiállítások. Bp., VI. Andrássy u. 47. Meghívó Gulácsy Lajos műveiből rendezett kiállításra. Megnyitja: Bóka László államtitkár 1947. május 4-én, vas. de. 11 órakor. Rendezte Dr. Pogány Ödön Gábor múz. osztályvezető. Nyitva május 3–18-ig."[58] A kiállítással kapcsolatos munka oroszlánrészét Seiden vállalta magára, ugyanúgy a háttérben maradva, mint korábban a Vajda-kiállításnál. A két kiállítás között azonban jelentős különbség figyelhető meg, mert a Szép utcában Seiden még csak segítője – helyet és lehetőséget adva – a kiállítás létrejöttének, itt már ő a megvalósító is. „A kiállítás teljes anyagát én szedtem össze, gyűjtőktől és amikor kész volt, felkértem Pogány Ödön Gábort a katalógus előszó megírására és a kiállítás megnyitására. Ez azért kellett, hogy közönséget szerezzek, mert nekem akkor nem volt nevem, nem ismertek és így az ő neve szerepelt. Nekem nem maradt katalógusom és néhány kiállítás után feladtam a küzdelmet és azután a Kecskeméti utcában nyitottam önálló üzletet" – emlékezik vissza. Nevét a kritikák nem említették, sőt a szórólap és a meghívó kártya szövegének eredményeképp a kiállítás Pogány Ödön Gábor nevével fonódott össze. Pogány Ödön Gábor azonban közlése szerint is a szórólap szövegének megírásán túl elsősorban a nevét adta a kiállításhoz, támogatva és propagálva Seiden kezdeményezését.

A bemutatón 26 festmény és 11 rajz volt látható. A rajzok között szerepelt két olyan is, mely azóta is Seiden tulajdona és ezen kívül még nem szerepeltek kiállításon. Az anyag jelentős része azonban Keleti Arthuré volt, akit Seiden jól ismert. A kritikák – melyeknek száma az előző kiállításokéhoz képest óriási – kivétel nélkül dicsérték a képeket és a kezdeményezést.[59] Szíj Béla Gulácsy monográfiájában a kiállítást így értékeli: „Az újjáalakuló társadalmi rendben ez a vállalkozás jelentette mesterünk művészetének első határozott megbecsülését."[60]

E kiállítás sikere, elismerése után nehezen érthető, hogy a május 31-től június 16-ig nyitva tartó Kernstok Károly emlékkiállítás körül miért volt olyan nagy a csend. Csupán a Szabad Művészet és a Tér és forma c. folyóiratok hoztak róla kritikát és ezek sem voltak igazán nagy hatásúak.[61] Az „apró helyiség korlátolt befogadó képességé"-vel nem lehet magyarázni az okokat, hiszen a Gulácsy-kiállítás feltételei sem voltak különbek. Tudomásunk szerint a kiállításról szórólap sem készült.

A kritikák alapján úgy tűnik a Kernstok-kiállítással be is zárt a helyiség. 1948 júniusában Seiden a Kecskeméti u. 8. szám alatti műkereskedésben próbált újra kiállításokat rendezni. Az üzlet azonban alkalmatlan volt erre, nagy hatásúak nem lehettek kiállításai. Két itteni tárlatról számol be a Szabad Művészet, melyek közül a Vaszary János rajzkiállítás kapcsolódik a Gulácsy–Kernstok által elindított sorozathoz. A másik kiállítás Klie Zoltánt mutatta be.[62] Feltehetőleg Czóbel-kiállítás is volt a „művészboltban", a kritikák azonban nem tesznek említést róla.[63]

A MŰGYŰJTŐ

Seiden Gusztáv, aki elsősorban műkereskedő volt, úgy választotta ki a kereskedésbe kerülő festményeket, rajzokat, mintha saját gyűjteményébe válogatná őket. Emiatt aztán több kép be sem került a forgalomba, Seiden sajátja lett. Ezek a művek azonban nem mindig maradtak az övéi, ha el nem is adta őket, gyakran elcserélte a szerinte jobb alkotásokért.

A gyűjtemény állandó mozgása az 50-es évek elején, a műkereskedés felszámolásakor megszűnt. Ez a viszonylagos nyugalom azonban csak 57-ig tartott, a kivándorlás arra kényszerítette Seident, hogy több festménytől, rajztól is megváljon. Hivatalos engedéllyel mindössze 25 darab festményt vihetett magával, ezért a többit eladta, ill. kisebb hányadukat sógorának, Rózsahegyi Györgynek ajándékozta.[64]

A londoni gyűjtemény egyik legkorábbi magyar rajza Mednyánszky László Kalapos fiúarcképe[65]. (8. kép) Ez az akvarellel színezett ceruzarajz feltehetőleg a 80-as években készült és a katonaként megismert, Nyulinak becézett parasztfiút ábrázolja. Ez a széles arcú paraszttípus gyakran látható Mednyánszky festményein, valamennyi képen ott a nyakatlan ing és a nagy kalap. Egyik festmény sem mutat azonban ennyire tiszta, nyílt tekintetű arcot. Az arcvonások máshol keményebbek, a kalap alól előbukkanó, homlokba hulló haj, a száj ívelő vonala a rajzot erősen lágyítják.

Rippl-Rónai József 6 rajza tartozik a gyűjteménybe. Szinte kivétel nélkül tusképek, két koraitól eltekintve valamennyi a 10-es évekből való.

A gyűjtemény egyik legkorábbi Rippl-Rónai rajza az Önarckép.[66] Az arc kontúrjait két oldalról követő felirat a következő: „Banyuls sur mer. Ilyen formám van most 1899 novber (sic!) tájékán". A rajzot közölte Gombosi György Új magyar rajzművészet c., 1945-ben megjelent könyvében[67], az ő hagyatékában fönnmaradt egyik feljegyzésből tudjuk nyomon követni útját.[68] Ernst Lajos gyűjteményéből került Gombosihoz, 1942 júniusában még az ő kollekcióját gazdagította. 1944 elején Gombosi már Dr. Neményi Bertalan tulajdonaként említi. Neményitől – akinek egyébként a két háború közötti kiállítási katalógusok tanúsága szerint közel 60 Rippl-Rónai festménye és rajza volt – még a háború alatt a rajz Seidenhez került csere útján.

Az Önarckép Maillol pyreneusi házában készült, Rippl egyik fő művével, a Maillol-portréval egy időben. A festő mindvégig jelentősnek ítélte, már első budapesti kiállításán, a Royal szállóban is bemutatta.[69] A rajzot ezt követően közölte Malonyay Dezső A fiatalok[70] és Lázár Béla Rippl-Rónai József c. könyvében is.[71]

A Royal szálló kiállítási katalógusa egy-két rajz bemutatásán túl csak a művek címeit közölte, így nemigen rekonstruálható, hogy a Seiden-gyűjteményben található másik korai rajz, mely egy kézfejére támaszkodó női fejet ábrázol[72] (9. kép), szerepelt-e a kiállításon. Úgy tűnik ebben az időben Rippl-Rónait különösen foglalkoztatta ez a kompozíciós beállítás, több hasonló jellegű rajzot közöl a katalógus.[73] Az arceltakarás, elfordulás, támaszkodás nemcsak ebben az időben fordul elő Rippl-Rónai műveken, szinte végigkíséri egész pályáját. Többször módosul is a tartalma, a korai, francia periódusból származó rajzok magukba mélyedő, gondolkodó alakokat sejtetnek, az 1900-as évektől pedig a kéztartás már inkább csak támaszkodó funkciójú, néha mint póz, az ábrázolt személy jellemzője.[74] A Seiden-gyűjtemény darabja datálatlan, de a recés vonalak és a képkivágás valószínűsítik, hogy a korai periódusból való.[75]

E kompozícióhoz némileg hasonló az a másik, már a 10-es évekből származó Rippl-Rónai rajz, mely talán a fáradt Fenellát ábrázolja.[76] (10. kép) A zilálton szétomló haj, az elcsigázott, búskomor arc nem a Fenella ábrázolások jellemzője – hiszen Fenella Rippl képein szinte mindig a fiatalság, a derű és harmónia megtestesítője –, de az arcforma, az orr és a szemöldök ívelése, a haj hullámossága, a testalkat rá emlékeztetnek. A rajz stílusában leginkább a Rippl-Rónai ötven rajza kiadvány lapjaival vethető összsze.[77]

Ugyanebből az időből való a kutyákat ábrázoló rajz is[78] (11. kép). Számos Rippl rajzon tűnnek fel állatok, így pl. kacsák, tyúkok, macskák, pulykák mellett a kutyák is. Különösen kedves állat volt számára az utóbbi, Floxot és Filoxot, majd Heppyt és Vixet gyakran megörökítette festményein is. A rajz egy időben készülhetett a Rippl-Rónai József emlékezései[79] lapjaival, szinte elválaszthatatlan azoktól.

A két utolsó Rippl-Rónai rajz 1914-ből való, anyaguk gyenge minőségű vonalas és kockás füzetlap. Mindkettő akvarellel színezett. A Női mellkép[80] (12. kép) kusza kontúrvonalai, a sárga akvarell színhatása és elmosódottsága a női test lágyságát, puhaságát érzékeltetik. Látszólag csupán néhány odavetett vonalból áll az egész, mégis a festő egyik legmarkánsabb női portréját varázsolja elénk. A száj ívelése, a tekintet, a jellegtelen haj, az erős felsőtestre simuló egyszerű ruha, a rövid kar és a tömpe ujjak mind-mind elmaradhatatlan karaktererősítők, egymás szokatlanul erős tartozékai, együtt adják meg a rajz egységét, művészi hatását.

A másik rajz a mozgósítási időkből való, jelzete: Macon 1914.[81] (13. kép) Hasonlóan az e sorozatból fönnmaradt többi tusrajzhoz[82], ez is elsősorban színeivel hívja föl magára a figyelmet. Élénk kék, sárga és piros színei elevenné teszik a jelenetet, erősítik annak mozgalmasságát. Különös azonban a kompozíciós beállítás is: a három vízszintes sáv úgy vezeti alulról felfelé a szemet, hogy föntről hirtelen visszarántja a tekintetet a kép centrumába, a középső sáv ellentétes mozgásirányú figuráira. Az alsó sáv beszélgető emberek csoportját mutatja, akik körben állva, izgatottan tárgyalják az eseményeket. A takarás nélkül látszó középső sáv járókelői különböző ruházatúak, alakúak, egyesek csoportot alkotnak, mások egyedül mennek, ki jobb, ki bal felé halad; a tanácstalanság megtestesítői. Színezésben a fölső sáv az alsó visszhangja, újat csak

annyiban ad a képhez, hogy jelzi, a képkivágás csak kiemelést jelent, hasonló jelenetek minden irányban ismételhetők. A rajz minden vonása érzések és események művészi megszólaltatója.

Seiden Gusztáv gyűjteményében Gulácsy Lajos rajzai szerepelnek a legnagyobb számban. A Dr. Neményi Bertalantól, Dr. Laub Lászlótól és Keleti Arthurtól vásárolt, vagy velük más festők műveiért cserélt 13 darab rajz szinte kivétel nélkül ismeretlen a Gulácsy kutatás előtt.

Gulácsy Lajos korai, 1900 körül készült művein jelentős szerepet kapnak a fák, mezők, dombok, a tájban sétáló, elmélázó figurák, szerelmespárok. Az 1900-ban festett és a következő évben a Szépművészeti Múzeumban kiállított Dombvidék c. festményt nem ismerjük, de Lehel Ferenc leírása alapján tudjuk, hogy a képen „kökörcsines mezőben egy fa alatt háttal fordult leányalak méláz böcklini hangulatban".[83] Az ugyanebben az évben festett Erzsikének c. olajképen egy fatörzshöz támaszkodó férfi nézi a tájat. A következő évből maradt ránk a Reggel c. festmény, melyen ugyancsak egy férfi látható andalogva a nyírfatörzsekkel szegélyezett dombos tájban. A kiállítási katalógusok Gulácsy rajzokat alig említenek, csupán az 1903-as Nemzeti Szalon-beli Vízfestmény, Rajz és Metszetkiállítás katalógusa nevez meg egy Tavasz c. rajzot.[84]

Seiden Gusztáv londoni gyűjteménye két korai Gulácsy-rajzzal is büszkélkedik, az elmondottak alapján úgy tűnik, mindkettő az 1900–1903 közti évekből való.

A Nyírfatörzsek c.[85] (14. kép) szoros rokonságban áll a Reggel c. olajfestménnyel, lehet, hogy egy ehhez készült vázlat, s mint ilyen, meg is előzte festményváltozatát. A rajz azzal, hogy a táj részletét alkotó fatörzseket önálló kompozícióvá emeli, felülmúlja a jelenetet ábrázoló festmény hatását. A merész képkivágás, az ábrázolás lényegretörése, koncentráltsága az akadémizmussal való teljes szakítást dokumentálja a pályakezdő Gulácsynál.

A másik Seiden-gyűjteményben levő korai rajz jelzete alapján kapta címét: Tavasz-tavasz van újra[86] (15. kép). Ez a szinte verssort idéző cím, valamint a virágos dombok között sétáló szerelmespár képe ugyanazt a hangulatot árasztja, mint az ez időben készült olajfestmények. Mint említettük Gulácsy 1903-ban a Nemzeti Szalonban kiállított egy Tavasz című rajzot, de ez valószínűleg nem azonos a Seiden-gyűjtemény rajzával, hiszen az utóbbi a kompozíció kiegyensúlyozottságán kívül nemigen mutat különösebb kvalitást.[87]

Az 1909-es nagyváradi kiállításon Gulácsy műveinek egyik csoportját „biedermeier mulatságok" címmel jelölték. Ezek közé a rokokót, Watteau-t idéző képek közé tartozik a gyűjtemény egyik legfinomabb ceruzarajza, a Rokokó vándorok[88] (16. kép). Nem tudni a rajz ki volt-e Nagyváradon állítva, hiszen nem is szó szerinti mulatság a témája, de a könnyed, mozgékony formák, a színpadszerűség, a figurák öltözetének és karakterének esetlen bája ezek közé a művek közé sorolják.

Gulácsy rokokót idéző ábrázolásaival rokon a Kalapos hölgy c. rajz is[89] (17. kép). A bugyogószerű bő ruha, a nagy búraszerű kalap egzotikussá teszi az amúgy is különleges hajviseletű hölgyet. Az elnyújtott, lapos felsőtest, a kiöblösödő ruhától alig látszó lábakkal és erősen megrajzolt fejjel, szinte már bizarr hatást kölcsönöz a képnek.

A Dante kultusz Gulácsy egész pályáját végigkísérte. 1910-ben Genovában készült a legtöbb ilyen jellegű műve, feltehetőleg ebből az időből maradt ránk a Dante e Virgil c. Seidennél levő rajz is.[90] (18. kép) Bár nem egy olyan kiforrott kompozíciós jele-

net, mint az ismert Dante és Beatrice találkozását ábrázoló, de mint eseményelbeszélő páros portré, új adalék Gulácsy Dante értelmezéséhez.

Ugyancsak 1910 körül készülhetett a Seiden-gyűjteménynek az a Gulácsy rajza, melynek papírjáról jól látszik, hogy valamelyik jegyzetfüzet egyik kitépett lapja[91] (19. kép). A jelenet úgy tűnik egy ítéletkimondás pillanatát ábrázolja, az asztal mögött álló – Gulácsy arcvonásaira emlékeztető – figura mozdulataiban, arckifejezésében is azt a fölényt mutatja, amit a hatalom birtoklása ruház rá. A körötte álló alakok csak hallgatják az ítéletet, inkább magukba mélyednek, semmint, hogy részvétet nyilvánítanának. Az ítélethirdetőnek és az asztalon álló keresztnek, avagy az igazság szimbólumának hátat fordító elítélt szembefordulva, a nézőtől kéri az egyetértést. A rajzon egyházi és profán elemek keverednek, némely figura ruházata egyházi személyt sejtet, mások talán a világi hatalmat képviselik. A jelenet egy történet befejezésére utal, az előzményeket azonban nem ismerjük. A rajz jelentésének feltárásában azonban segítségünkre lehetnek, azok az ez időben készült – stilárisan is ezzel szoros rokonságban álló – ceruzavázlatok, melyek vallatást, kínzást, szenvedést ábrázolnak, mint amilyen pl. az Autodafé, a Vallatás és a Gályarabok.

Gulácsy 1912-ben festette a Györgyike drága gyermek c. pasztellképét. Ezt követően több olyan rajzot is készített 1912–14 között, melyeken a ceruza körkörös vonalai dominálnak, az alakok haját pedig – hasonlóan a Györgyike drága gyermek megoldásához – a szél fújja. Seiden Gusztáv gyűjteményében több olyan Gulácsy rajz is van, mely ebbe a sorozatba tartozik.

Az Álló akt[92] (20. kép) hosszan megnyúlt formáival, légiességével a festő szecessziós női alakjait rajzolja elénk. Az ismert művekhez képest a szélfútta haj megjelenítése az ami új a képen, leolvasható róla, hogy alkotója milyen elmélyült igyekezettel próbálta megragadni a jelenséget.

A Lepelbe burkolózott női akt[93] (21. kép) a szélfútta haj ábrázolásán túl a szélfútta ruha megrajzolását is célul tűzte. A szinte háttal álló női alak visszaforduló arca és felsőteste, a magasba emelkedő kéz és a lépni készülő láb, a hátulról fújó szél keltette tekergőző ruhavonalak, valamint a szétfújt hosszú haj a mozgás érdekes egységét adják. Mivel a kontúrok nem lezáró funkciójúak, szinte a mozgásfázisokat is látni véljük a kéz és a láb kísérő vonalaiban. A rajzon a radirozás is szembeötlő, s ez nem is egyértelmű javítást jelent – bár pl. a jobb láb esetében azt is –, inkább a körkörös vonalak mozgalmasságát erősíti.

A Seiden-gyűjteményben levő Zólyomi kedves asszony c. ceruzarajz[94] (22. kép) Gulácsy mellképei közül való, de szoros rokonságban áll az itáliai nőtípusokról készített egész alakos ábrázolásokkal is. A nagy kontyú asszony elnyújtott, kissé hegyes orra, összeszorított keskeny szája, szúró tekintete ellenszenvessé tenné az alakot, ha a képfelület besatírozása, a hajtömeg melegsége, a virágcsokor illúzióját keltő ceruzavonások a címhez illően kedvessé nem varázsolnák a képet. A rajzon az előző akton már föltűnt körkörös vonalak fokozott szerepet kapnak, a test szinte egy egységes spirálvonalból épül fel. Ilyen ábrázolás a 10-es évek Gulácsy művészetében fordul elő, szinte már a végletekig kiaknázva látható a Bár Gigiben c. 1913-as rajzon. A Zólyomi kedves asszony egyike volt azoknak a rajzoknak, melyet Seiden kiállított 1947-ben a Bibliotheca-Officinában.

A Seiden-gyűjtemény két következő Gulácsy-rajza, szemben az előzőekkel, nem a

női szépséget, hanem a női torzságot mutatja. Közülük az elsőt Dr. Neményi Bertalantól könyvjelzőként kapta Seiden, ezért Könyvjelzős akt címen említjük a továbbiakban (23. kép). Mérete 131x25 mm s egy jobb profilból ábrázolt, esetlen testű álló női aktot mutat.[95] A merev láb, a görnyedt hát, a fejletlen mell és a kidudorodó has együttesét csupán megkoronázza a hosszú nyakon nyugvó nagy szemű, nagy orrú, a haj tömegéhez képest eltörpülő fej.

A másik rajz feltehetőleg 1916–17 körülre datálható, talán abból a sorozatból való, melynek legismertebb rajza a Pestis. Ez a Kendős női fej[96] (24. kép) tömbszerű, tagolatlan felsőtestével, szinte mértani formákra redukált kendőjével, arcformájával ugyanúgy a kubizmusra emlékeztet, mint a Pestis. A mellkép előtérbe állítása, a háttér kietlensége azt sugallják, hogy a rajz elvont jelentéssel is bír. Az alak egyértelműen negatív asszociációkat kelt, talán az ördöggel azonos, mely már az 1907-es comói jegyzetfüzetben is föltűnt.[97]

Gulácsy 1912-ben a Rónai Dénes műtermében rendezett kiállításon ismerkedett meg Keleti Arthurral. Az őt ábrázoló rajz[98] (25. kép) kissé idegen Gulácsy többi művétől, aminek feltehetőleg az az oka, hogy a formák kontúrjai utólag erősen át lettek húzva. Mivel a rajzot Seiden magától Keleti Arthurtól kapta, az tűnik valószínűnek, hogy ő erősítette meg tussal Gulácsy halvány ceruzájának vonalait. Sajnos így a rajz elveszítette eredeti báját, de még így is érezhető belőle a jellemábrázolás humoros telitalálata.

Ugyancsak a 10-es évekből származik a Seiden-gyűjtemény Venezia jelzetű Gulácsy-rajza is[99] (26. kép). Már 1913-ban a Szent György Czéh XIV. művészeti aukciójának katalógusában feltűnik egy Venezia éjjel c. pasztellkép[100], így nem feltétlenül szükséges az utolsó itáliai – szűkebben velencei – év művészeti termésébe sorolnunk ezt a tollrajzot sem. A szűk sikátort ábrázoló rajz ugyancsak az éjszakai Velencét mutatja. A képek különböző árnyalata, a fekete alakok és a világító lámpa kontrasztja, a remek képszerkesztés teszi oly rangossá ezt az alkotást, mely ugyancsak szerepelt az 1947-es Bibliotheca-Officina kiállításon.

Kernstok Károly lovasrajza[101] (27. kép) a Lovasok a vízparton c. festmény egyik részletének vázlata, ill. önálló variációja. Ezt az 1910-es évek elején készített tollrajzot finom vonások és érdekes kompozíciós beállítás jellemzi.

Nagy Balogh János 3 rajza tartozik Seiden gyűjteményébe, ezeken ismert témáit láthatjuk viszont. A rajzok közül az Önarckép emelkedik ki[102] (28. kép). A sötétből elővillanó arc egy fáradt tekintetű, de magabiztos festőt idéz elénk. A másik rajz a kubikosok sorozatból való[103] (29. kép), az utolsó pedig mezőn dolgozó munkásokat ábrázol.[104] (30. kép)

A gyűjtemény Derkovits Gyula rajza a Szónok sorozatból való, 1930-ban keletkezett. A szakirodalom ismeri, szerepel Körner Éva Derkovits-monográfiájában.[105]

A felsoroltakon kívül Seiden Gusztáv gyűjteményébe tartozik még Zichy Mihály 1855-ből datált intim jelenetet ábrázoló vízfestménye[106], a Gulácsyval is kiállító Fáy Dezső Daumier hatását tükröző magábaroskadó férfialakja,[107] Perlmutter Izsák bőrkanapén fekvő nőt ábrázoló akvarellje[108], a Kernstok tanítvány Nyergesi János Alvó fiúja,[109] valamint a külföldön nagy hírnevet szerzett Major Henrik egyik karikatúrája.[110]

Az eredetileg a Seiden-gyűjteménybe tartozó, de onnan elkerült rajzokról a dolgozatban nem szólunk, mivel azok ismertek a kutatás előtt. Ugyancsak nem szólunk a

Londonban levő Czóbel-festményekről sem, mert ezek szerepelnek majd Kratochwill Mimi Czóbel-monográfiájában. Úgy érezzük az ismertetett rajzok méltón képviselik alkotóikat, ezért köszönetünket fejezzük ki Seiden Gusztávnak, amiért felhívta rájuk a figyelmet és közölni engedte őket.

JEGYZETEK

1. Piac, Fotóművészeti Hírek, 1930.július, 2. kép
2. Kecskeszépség. Uo., 1930. november, 8. kép
3. Ablakból. Uo., 1931. július, 157.
4. Leggyakrabban a Londonban kiadott Photography c. folyóirat és ennek évkönyve a Modern Photography The Studio Annual, a Bostonban megjelentetett The American Annual of Photography és a párizsi Photo-Illustrations jelentetett meg Seiden-fotókat.
5. Halászás. Fotóművészeti Hírek, 1931. szeptember, 202.
6. Téli verőfény (Börzsönyi lankák). Fotóművészeti Hírek, 1931. december, 269.
7. Aszfaltozók. Uo., 1932. június, 6. kép
8. Műterem. Szerepelt az 1933 októberében a Vigadóban rendezett nemzetközi fotókiállításon. L. Budapesti Hírlap, okt. 14. 8.; Magyar Hírlap, okt. 14. 4.; Magyar Fotográfia 10.sz., 7–9., Fotóművészeti Hírek nov.-dec., 201.
9. Téli kikötő. Tükör, 1934. február, 16.
10. Az eseményt hírül adta az Újság (1934. április 10.) és a Fotóművészeti Hírek (1934. május, 96.).
11. Van het VIII. Internationaal Kerstsalon, ingericht door de Fotografische Kring „Iris". Antwerpen 1934. december 25.–1935. január 6.
12. Kert a kőrengetegben. (A képen hatalmas tűzfalak övezte terasz kis kertjében gyomlálgató asszony.) Tükör, 1935. május, 38.
13. Meleg van. Uo., 1935. június, 27.
14. Dunai idill. (A fotón a vízbe állított palánkokon ülő gyerekek látszanak, amint lábukat a csillogó vízbe lógatják.) Uo., 1935. július, 45.
15. Cicakölyök. Uo.
16. Washington Post, 1935. szeptember 29.
17. Ezt két levél bizonyítja. Albert Renger-Patzsch Seidenhez írott levelét 1935. április 15-én keltezte, Sougez pedig május 4-én.
18. A legfiatalabb gárda. (Később Pál utcai fiúk címmel is megjelent.) Tükör, 1935. július 16.
19. Csónakjavítás. Leica, 1935. december. Már az 1933-as említett Vigadóbeli kiállítás kritikái említenek egy fotót, melyet hol Két motorcsónaknak, hol Motorjavításnak neveznek. Az először 1935 decemberében publikált fotó egy csónakjavítás madártávlatból fényképezett jelenetét ábrázolja.
20. Kislányarckép. Photo-Illustrations, 1935. december.
21. Népszava, 1935. december 7.
22. A nap fiai. Tükör, 1935. július, címlap.
23. Hajnali köd. Uo., 1935. október.
24. Márciusi napfény. Uo., 1936. március. HEVESI I.: A magyar fotóművészet története c. könyvében (Bp., Officina, 1958) Seiden művészetét nem tárgyalja kimerítőleg, de valahányszor utal rá, mindig elismerően nyilatkozik róla. Fotói közül a Tavaszt, A kiüldözöttet, A nap fiait és a Márciusi napfényt említi.
25. The Mass-Exposure Method is Bad For Photography. Photography, 1936. április, 6.
26. Magyarság, 1936. május 24, 27.
27. Tükrözés a vizen. (Reflections on Water) Camera Craft, 1937. május.
28. A kiüldözött. (Outcast) Coronet Chicago, 1937. június
29. Vitorlások. (Block by Briggs) Photography, 1937. szeptember.
30. Kikötő. Tükör, 1937. augusztus.
31. Halászat. Képes Újság, 1937. augusztus 29.

32. A kiállítást a következő kritikák értékelték: Népszava (Szélpál Árpád), okt. 23., 4., Pesti Hírlap, okt. 23., 7., Újság (Pánczél Lajos), okt. 24., 15.
33. Tudósított róla a Magyar Hírlap 1936. január 16-án.
34. Igazolja ezt Renger-Patzsch 1938. július 5-i keltezésű válaszlevele.
35. Photography Year Book 1938: Téli verőfény (Winter Sunshine).
36. Babakocsi. Gyermeknevelés, 1938. február.
37. Photographie Hongroise. Bp., Officina, 1939. A bevezetőt Charles Rosner írta.
38. Halászás. Új Idők, 1942. május 2. Nénémasszony. Új Idők, 1942. május 16.
39. Dejtári menyecske. Zöldkeresztes kalendárium, 1942.
40. Műterem. Új Idők, 1946. január 26.
41. 1950. június 7-én a Régiposta u. 17. sz. alatti üzletben helyszíni szemlét tartott a Szépművészeti Múzeum megbízásából Dr. Bíró Béla és Lazetzky Stella. A szakértői vélemény – száma: 7289/1950, megtalálható a Magyar Nemzeti Galéria Nyilvántartási Osztályán – mindössze két festményt nyilvánít védettnek, Ignaz Raffael cím nélküli művét és Derkovits Gyula Idillikus táj c. festményét. A szakvélemény további 25 darab festményről tesz említést, de csak művészneveket sorol fel, Fényes Adolf, Mészöly Géza, Rippl-Rónai József, Edvi Illés Aladár, Kubányi Lajos, Derkovits Gyula, Gulácsy Lajos nevét említi.

Ugyancsak az MNG Nyilvántartási Osztályán található még három bejelentés is. 1951. december 18-án Seiden Gusztávné jelentette, hogy kinek adták el Ignaz Raffael említett művét és 1952-ben ugyancsak ő, hogy ki vette meg a védett Derkovits képet. 1953-ban újabb bejelentés érkezett Seidennétól arról, hogy ki vásárolta meg Paudiss Bauditz Christoph eddig nem említett festményét.

A bejelentéseken kívül csupán a Fővárosi Képtár leltárkönyveinek – melyek az MNG Festészeti Osztályán találhatók – egy-két bejegyzése mutatja mi volt a Seiden-műkereskedés profilja. Seiden 1943-ban adta el a Képtárnak Czóbel Béla Interieur c. pasztelljét (ltsz.7204), melyet 1947. augusztus 4-én Gulácsy Lajos Szláv jósnő c. olajfestményének eladása követett (ltsz.8614). 1948. augusztus 7-én adta el Seiden Rippl-Rónai József Temető c. olajfestményét (ltsz.8952). A leltárkönyvbe 1951.március 29-én jegyezték be Czigány Dezső Önarcképének és nem sokkal ezután Goya 71 darabból álló Desastres sorozatának vételét (ltsz. 10.146 és 10.311).

A Fővárosi Képtár leltárkönyveinek bejegyzésein túl néhány levél adata is hozzájárul a Seiden-műkereskedés profiljának tisztázásához. Benkő Ferenc derecskei gyógyszerész Genthon Istvánhoz írott levele arról tudósít, hogy Benkő Czóbel Béla Hátaktját Seiden Gusztávtól vette 1950-ben. A levél a Művészettörténeti Kutató Csoport Adattárában található, jelzete: MKCs–C–I–36/802. Ugyancsak Czóbel festményeket adott el Seiden Dévényi Ivánnak is, amint azt az egyik 1960-ban keltezett, Seidennek címzett Dévényi levél utalása is mutatja.
42. Mivel pár évig Seiden első felesége, Szántó Piroska is ebben a lakásban dolgozott, bár a kiállítás idejére már elváltak, néhány visszaemlékezés az ő műteremlakásaként említette. Ilyen visszaemlékezés volt Bálint Endre írása az 1967.októberi Új Írás hasábjain. „A második műtermi kiállítást már egy-két folyóirat kedvezőbben fogadta, de a napilapok közül megint csak a Népszava kritikusa dicsérte, ha jól emlékszem, Szerdahelyi Sándor írt recenziót" – írta róla tévedve Bálint és ugyancsak tévedett a kiállítás 1939-es dátumában is. Ezt a dátumot vette át a Magyar Nemzeti Galéria 1978-as Vajda kiállításának katalógusa is, ami egyébként elsőként említi a Szép utca 5. sz. alatti lakást Seiden műteremlakásaként. Szántó Piroska 1982-ben megjelent Bálám szamara c. könyvében ugyancsak a téves 1939-es dátumot ismétli,s Seiden nevének említése nélkül beszél a kiállításról. Hangsúlyozza azt is, hogy a kiállításra „egyetlen művészettörténészt sem sikerült becsalogatnunk" (231), az azonban megjegyzendő, hogy Rabinovszky Máriusz ezen a kiállításon ismerkedett meg Vajda Lajossal. L. Magyarok, 1948. január, 64.
43. Vajda Júlia életrajzi feljegyzései. Kézirat. 21/b lap. Itt szeretnék köszönetet mondani Mándy Stefániának, amiért e kéziratot számomra hozzáférhetővé tette és információival segítette munkámat.
44. Uo. 27/a lap.
45. Uo. 26. lap.
46. Mándy Stefánia közlése.
47. Az idézetek Seiden Gusztáv 1982–84 között írott leveleiből valók.
48. Vajda Lajos festőművész emlékkiállítása. Alkotás Művészház XX. kiállítás. 1943 október.

49. Vajda J. i.m. 24/a lap.
50. A képek azóta a pécsi Janus Pannonius Múzeumba kerültek.
51. Ennek némileg ellentmond a Fővárosi Képtár egyik leltárkönyvének bejegyzése, mely szerint 1945. szeptember 19-én a Bibliotheca-Officina kiállításán vették Donner Gertrúd Mária egyik szobrát. (ltsz. 7753)
52. RABINOVSZKY M.: Szepesi Freund Lajos kiállítása a Bibliothecában. Magyarok, 1946. december, 810.
53. RABINOVSZKY M.: Dénes Irén kiállítása. Uo., 1947. január, 73.
54. RABINOVSZKY M.: Beck Judit és Kling György kiállítása. Uo., 1947. február, 157.
55. RABINOVSZKY M.: Gyenes Tibor és Galitzer Imre közös kiállítása. Uo., 1947. április, 317. Erről a kiállításról a Szabad Művészet is megemlékezett r. aláírású tudósításában. L. 1947. április, 39.
56. OELMACHER A.: Kühner Ilse kiállítása. Szabad Művészet, 1947. április, 42.
57. A kiállítás a kritika szerint május 4-ig tartott nyitva, ennek azonban ellentmond a következő kiállítás megnyitójára invitáló kártya május 3-át említő dátuma.
58. Keleti Arthur hagyaték. OSzK, Fond 117/40.
59. V.Zs.: Gulácsy Lajos kiállítása. Magyar Nemzet. 1947. május 4., 6; Sz.S.: Kiállítás. Világosság, 1947. május 8., 2; Nagy T.: Gulácsy Lajos emlékkiállítás. Kis Újság, 1947. május 9; Gulácsy emlékkiállítás. A Reggel, 1947. május 12., 8; BEREND I.: Kiállítások. Színház, 1947. május 13–19, 20. sz.; POGÁNY Ö. G.: Gulácsy Lajos műveinek kiállítása. Szabad Nép, 1947 május 13., 4; POGÁNY Ö. G.: Gulácsy Lajos műveinek kiállítása. Szabad Művészet, 1947/5, 87–88. (Az előző módosított változata.); Gulácsy, a festő. Politika, 1947. június 14., 10, RABINOVSZKY M.: Kiállítások. Magyarok, 1947. június, 466; SZEGI P.: Gulácsy Lajos. Tér és forma, 1947/7, 159–163.

Megemlítendő, hogy a Szabad Művészet 1947/4. száma (70. oldal) kiállítási naptár rovatában a következő híreket hozta: „Gulácsy Lajos grafikai műveiből emlékkiállítás a Bibliotheca helyiségben (...) Május 3–19 (...), Gulácsy Lajos festményeiből emlékkiállítás a Fókusz Galériában. Május 10–21." Az utóbbi kiállítást a kritikák nem említették, holott e hírből a fontosabb kiállításnak ez tűnik. Ugyanakkor téves grafikai kiállításnak nevezni az elsőt, jól cáfolja ezt a kiállított 26 darab festmény.

60. SZÍJ B.: Gulácsy Lajos. Bp., 1979, 88.
61. OELMACHER A.: Kernstok-kiállítás. Szabad Művészet, 1947. június, 119; Kernstok Károly kiállítás. Tér és forma, 1947/6, 138.
62. 1948. június 5-től 19-ig tartott nyitva Klie Zoltán vízfestményeinek kiállítása. Fóthy János írt róla a Szabad Művészetben. L. 1948/7–8., 252. A Vaszary kiállításról ugyancsak a Szabad Művészet tudósított. Ezt Rabinovszky Máriusz írta. L. 1948/10., 323.
63. A kiállításra utal az 1983-ban a Vigadó Galériában rendezett Czóbel kiállítás katalógusában Kratochwill Mimi.
64. Rózsahegyihez került Derkovits Gyula Párduc c. ceruzarajzán kívül 4 darab Czóbel Béla rajz és az egyik legismertebb Czóbel festmény, a Háttal ülő női akt. A jelenlegi londoni gyűjteményben legnagyobb számban azok a 16.–19. századi itáliai, németalföldi, francia, angol rajzok szerepelnek, melyek a felszámolt kereskedésből visszamaradtak, ill. melyeket Seiden azóta vásárolt a Sotheby és Christie árveréseken. Összességük nem gyűjteményjellegű, a kereskedés folytán számuk és összetételük állandóan változik.

Seiden mindent szívesen gyűjtött: van két Buddha-szobra, számtalan régi első kiadású könyve, bélyege, dagerrotypiája. Kéziratai közül számunkra talán a legfontosabb Ady Endre egyik publikálatlan versének lapja és Tihanyi Lajos két levele.

Czóbel festményeinek száma a gyűjteményben közel tíz, kettőt nemrégiben Seiden a Szentendrei Czóbel Múzeumnak ajándékozott. A festmények mellett a gyűjtemény másik legjelentősebb részét alkotja az a 30 darab rajz, melyekről a tanulmányban szólunk.

65. Ceruza, akverell, papír. 200x132 mm. J.j.l.: Mednyánszky
66. Tus, papír, 171x150 mm. J. körben
67. GOMBOSI Gy.: Új magyar rajzművészet. Bp., Erasmus, 1945.
68. A hagyaték az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjánál található, jelzete: MKCs–C–I–113
69. Rippl-Rónai József impressziói 1890–1900. Bp., Athenaeum, 1900.

70. MALONYAI D.: A fiatalok. Bp., Lampel, 1906, 212.
71. LÁZÁR B.: Rippl-Rónai József. Bp., 1923, 1. kép.
72. Tus, akvarell, papír. 180x250 mm. J.b.l.: Rónai
73. I.m. 7, 19, 27. o.
74. Az utóbbit talán leginkább az 1910-ben festett Lazarine és Anella, valamint az 1912-es Lajos és Ödön c. festmények mutatják.
75. Ugyanezt a technikát láthatjuk az említett katalógus 27. és ugyanezt a beállítást a 7. oldalán.
76. Kék tus, papír, 290x230 mm. J.b.l.: Rónai. A jelzés fekete tollal írva.
77. Rippl-Rónai ötven rajza. Bp., Könyves Kálmán, 1913.
78. Tus, papír, 457x295 mm. J.b.f.: Rónai
79. Rippl-Rónai József emlékezései. Bp., Nyugat, 1911.
80. Ceruza és akvarell, papír, 218x170 mm. J.b.f.: 1914 RR
81. Tus, akvarell, papír, 220x167 mm. J.j.k.: Macon 1914 Rónai
82. Ezeket a rajzokat 1915-ben kiállítás keretében is bemutatták. L. Rippl-Rónai József háborús festményeinek és rajzainak kiállítása. Bp., Légrády, 1915.
83. LEHEL F.: Gulácsy Lajos, dekadens festő. Bp., Amicus, 1922, 12.
84. kat.35., 343.sz.
85. Ceruza, papír, 279x185 mm. J.j.l.: Gulácsy, a fatörzsön: G.
86. Ceruza, papír, 115x73 mm. J.b.l.: Gulácsy Tavasz-tavasz van újra... (A jelzet hasonlóan az előzőhöz, fekete tollal írva.)
87. Ugyanebből az időszakból ismerjük az 1902-es Művészetet díszítő rajzot is, de a Tavasz-tavasz van újra színvonalban ezt meg sem közelíti.
88. Ceruza, papír, 162x120 mm. J.b.l.: G
89. Ceruza, papír, 212x170 mm. J.j.k.: G
90. Ceruza, papír, 63x103 mm. J.j.l.: Gulácsy, j.f.: Dante e Virgil
91. Ceruza, papír, 175x141 mm. J.b.l.: Gulácsy
92. Ceruza, papír, 180x110 mm. J.j.l.: G
A papír hátoldalán egy ülő lányt ábrázoló rajz látható.
93. Ceruza, papír, 210x170 mm. J.j.l.: G G
94. Ceruza, papír, 135x102 mm. J.j.l.: Gulácsy. Alul – a rajz papírja alá ragasztott kartonon – Gulácsy kézírásával: Zólyomi kedves asszony
95. Ceruza, papír. J.j.l.: G
96. Ceruza, papír, 150x100 mm. J.n.
97. A jegyzetfüzet magántulajdonban. Idézi SZABADI J.: Gulácsy Lajos. Bp., 1983, 71.
98. Ceruza, tus, akvarell, papír, 140x89 mm. J.j.l.: Gulácsy L. (A szignó alatt még látszik az eredeti névaláírás is.)
99. Kék és fekete toll, papír, 163x93 mm. J.j.l.: Gulácsy Venezia
100. Feltehetőleg ez megegyezik az Ernst Múzeum 1922-es katalógusában már magántulajdonként szereplő pasztellképpel.
101. Toll, papír, 180x120 mm. J.b.l.: KK
102. Ceruza, papír, 127x127 mm. J.n.
103. Kék tus, papír, 80x110 mm. J.n.
104. Fekete tus, papír, 154x114 mm. J.n.
105. KÖRNER É.: Derkovits Gyula. Bp., 1968, kat.: 473.sz. A monográfiában a rajz méretei tévesen szerepelnek, a valóságos méretek: 274x224 mm.
106. Kör alakú, átmérője 160 mm. Ceruza, akvarell, papír. Egy karosszékben elnyúlva alvó fiatal lányt ábrázol, akit egy elegáns ifjú hátulról csókkal akar felkelteni.
107. Toll, papír. Jelzés a paszpartun: A vén Reb-Meyer Litvák (?) Tersánszky Jenőné őnagyságának, hódoló kézcsókkal Fáy Dezső
108. Ceruza, akvarell, papír, 148x158 mm. J.k.l.: Perlmutter
109. Színes kréta, papír, 340x210 mm. J.j.l.: Nyergesi J 1934
110. Ceruza, papír, 116x76 mm. J.j.l.: Major

8. Mednyánszky László: Kalapos fiúarckép 1880 k.

9. Rippl-Rónai József: Női fej 1890-es évek

10. Rippl-Rónai József: Fekvő nő 1910-es évek

11. Rippl-Rónai József:
Kutyák 1910-es évek

12. Rippl-Rónai József:
Női mellkép 1914

13. Rippl-Rónai József: Mozgósítási jelenet 1914

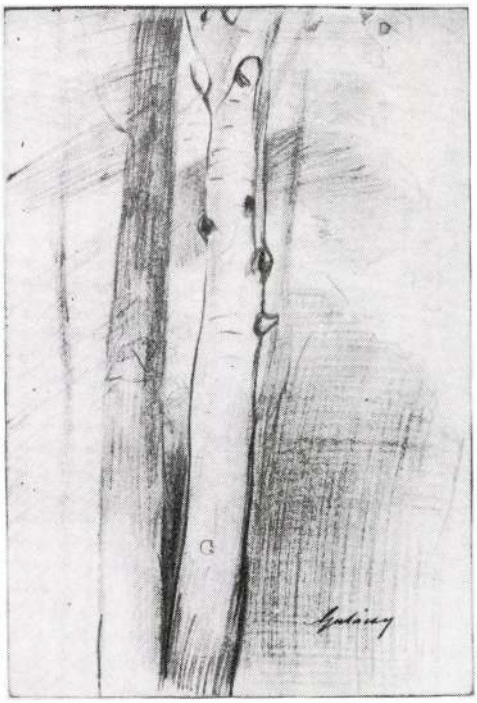

14. Gulácsy Lajos: Nyírfatörzsek 1900–1903

15. Gulácsy Lajos: Tavasz-tavasz van újra . . . 1900–1903

16. Gulácsy Lajos: Rokokó vándorok 1908 k.

17. Gulácsy Lajos: Kalapos hölgy 1908–10

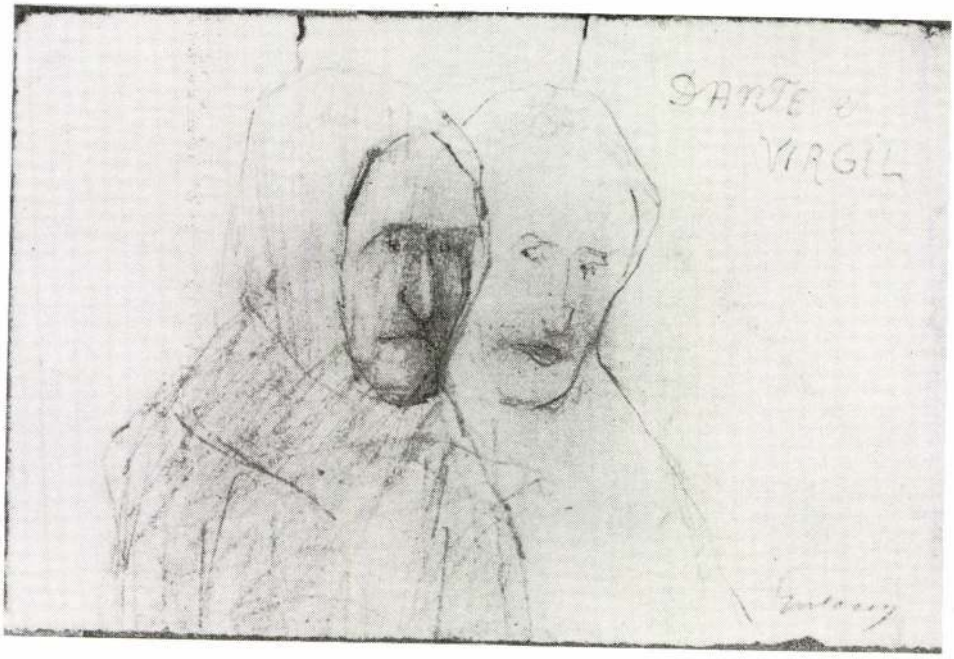

18. Gulácsy Lajos:
Dante e Virgil 1910 k.

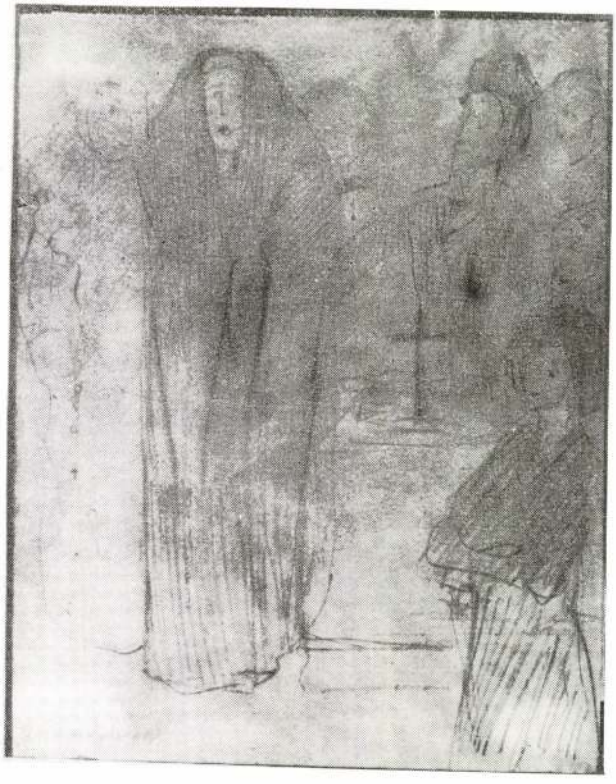

19. Gulácsy Lajos:
Az ítélet 1910-es évek

20. Gulácsy Lajos:
Álló akt 1910-es évek ▶

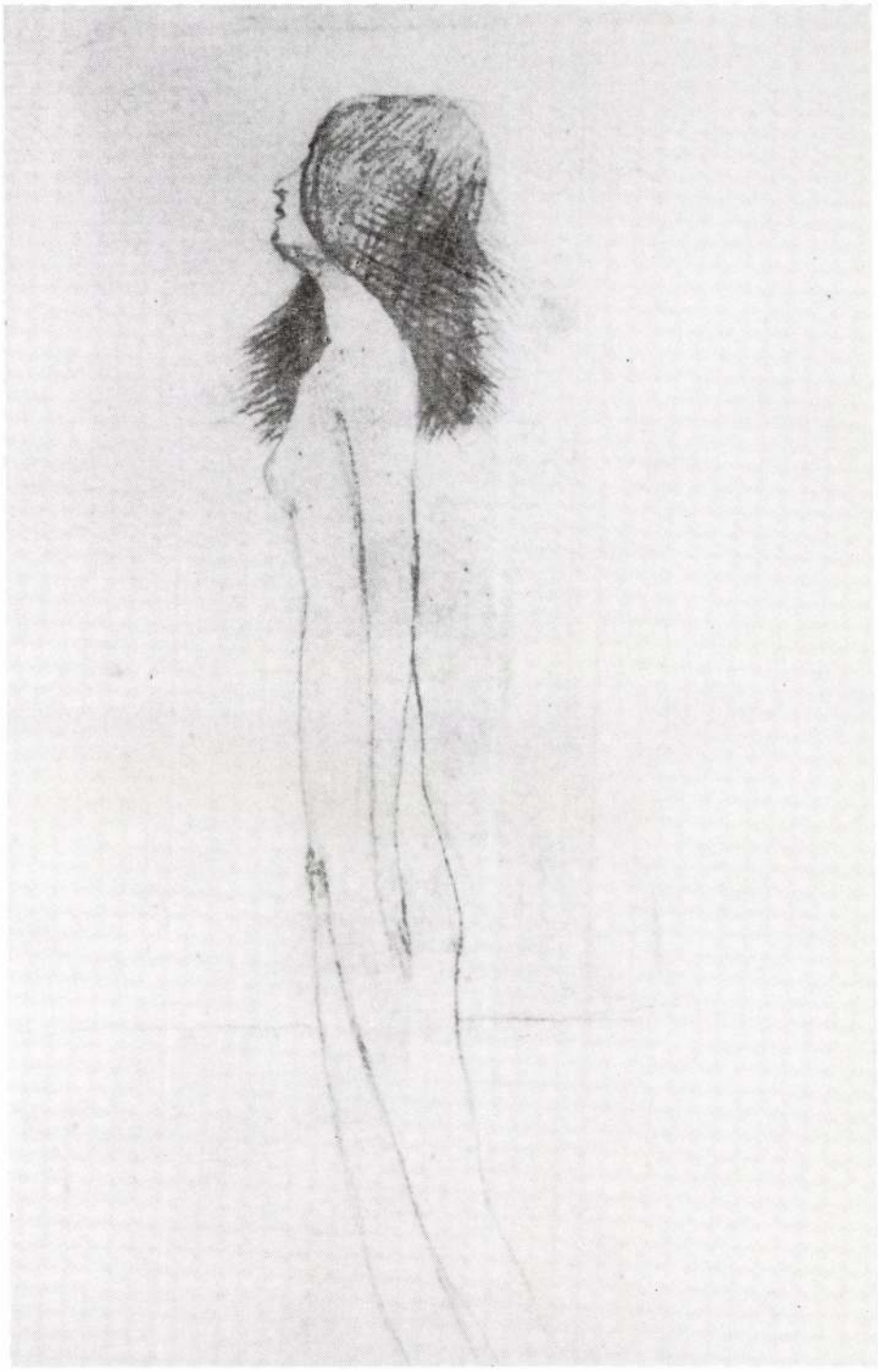

21. Gulácsy Lajos: Lepelbe burkolózott női akt 1910-es évek

22. Gulácsy Lajos: Zólyomi kedves asszony 1910-es évek

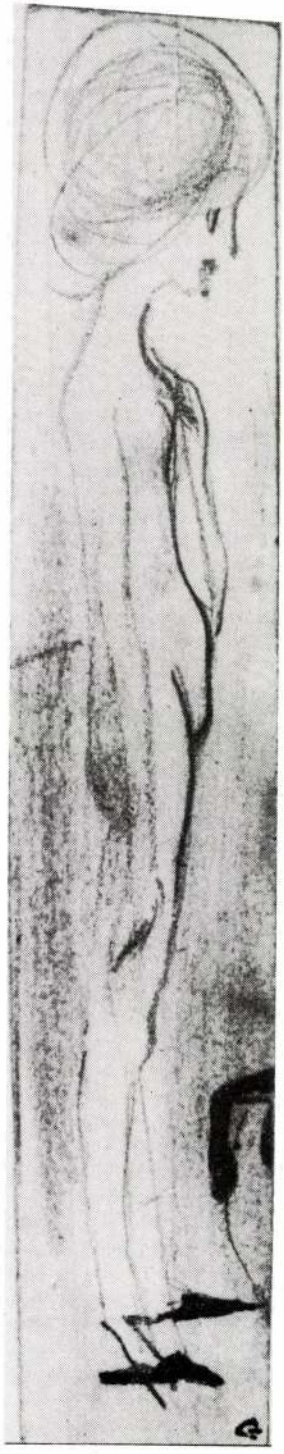

23. Gulácsy Lajos: Könyvjelzős akt 1910-es évek

24. Gulácsy Lajos: Kendős női fej 1910-es évek

25. Gulácsy Lajos: Keleti Arthur 1912 k.

26. Gulácsy Lajos: Venezia 1913–15

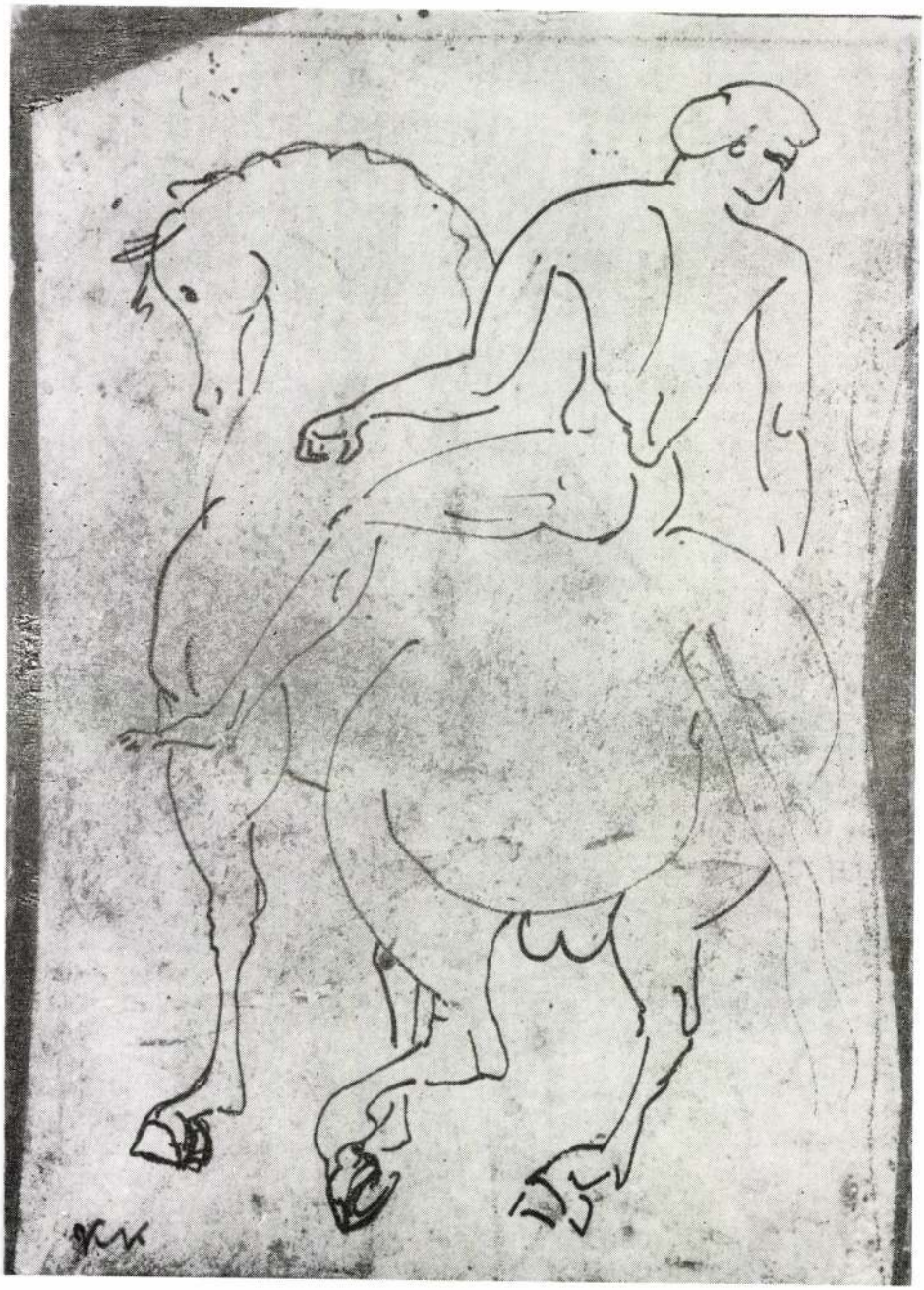

27. Kernstok Károly: Lovas 1911 k.

28. Nagy Balogh János: Önarckép

29. Nagy Balogh János: Kubikosok

30. Nagy Balogh János: Mezei munkások

M.D.K.

Majoros Károly

A MÁK palota üvegfestési munkálatait végezte.
Fényképfelv. a palotáról.

Szinházi Élet. Bp. 1928. juli 8-14. XVIII. évf.
28. sz. 111. lap.

Majoros Katalin

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003
144. l.

IVAX	**20 561-T2**	4 hetes etetéses vizsgálat egéren (tr előkísérlet)
IVAX	**20 561-T3**	3 hónapos etetéses vizsgálat patkán (előkísérlet)
IVAX	**20 561-T4**	Akut i.v. toxicitási vizsgálat patkányo
IVAX	**20 561-T5**	Akut i.v. toxicitási vizsgálat kutyán
IVAX	**20 562**	**Loteprednol**
IVAX	**20 562-CH1**	Loteprednol analógok szintézise
IVAX	**20 562-A1**	Loteprednol analitikai vizsgálata
IVAX	**20 562-PK1**	Patkány karcinogenezis vizsgálat – toxikokinetikai rész
IVAX	**20 562-PK2**	Jelzett Loteprednol farmakokinetikai patkányokon
IVAX	**20 562-T1**	Loteprednol akut i.v. toxicitási vizsg.
IVAX	**20 562-T2**	Loteprednol akut i.v. toxicitási vizsg.

*erre a témaszámra munkaórát írni és anyagot rendelni nem lehet!

Majoros László

Helikon Szálló, Keszthely. - Építész Tolnay Lajos, konstruktőr Hivatal Judit, nyílászárók: Császár Vilmos belsőépítész P.Bákos Mária, statikus Németh István, út-terep-kerttert: Borsavári László, képzőművészet: Szinte Gábor, Majoros László. - Ism.

Magy.Ép.Ip. 1972.1.sz.12-16.1.

MDK.

Majoros László

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1965 ápr.3o.lap -

Majoros Sarolta

2

Zerámia szobrai emlitve

Magyar Nemzet 1971 május 29
4. old.

Majoros Sarolta
kerámikus

A művésznő ősi kultúrákat idéző cserépplatnai vásárhely művészetét idézi.

D. Fehér Zsuzsa: Hódmezővásárhely művészetéről.
Művészet, 1973. november - 25. oldal

Majoros Sarolta

Művével szerepel a
II. Területi Képzőművészeti találkozón
a Hazafias Népfront helyiségében

Magyar Nemzet 1971 május 29
4. old.

ADG

Majoros Teréz [redacted] (jelmeztervezők)

[redacted] és Herisz János tervezte a jelmezeket Schiller: Stuart Mária c. drámájához, melyet a pécsi Nemzeti Színház együttese mutatott be a budapesti Nemzeti Színházban.

(L.): Stuart Mária.
(Pécsiek a Nemzetiben.)
Ország-Világ, Bp. 1960. július 13.
21.l.

M.D.K.

Majoros Teréz

Heriszt János jelmeztervező művésszel tervezte a Seherezade, a Bolero és a Kádár Kata jelmezeit. A balett-est a pécsi Nemzeti Szinházban került bemutatása.

/csizmadia/: Magyar balettujdonság c. kritika Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. dec. 4. III. évf. 49. sz. 23. l.

M.D.K.

Majoros Teréz

A pécsi Kamaraszinház "Pygmalion előadásához tervezett jelmezeket Heriszt János munkatársával együtt.

Lux László: Két bemutató Pécsett. c. kritikája. Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. dec 19. II. évf. 51. sz. 11. l.

M.D.K.

Majoros Teréz

A pécsi Nemzeti Szinházban bemutatott "Stuart Mária" előadásához készitett jelmezterveket Heriszt Jánossal együtt.
A kritika elismeri a szép és hatásos jelmezeket.

Demeter Imre: Jegyzetek két vidéki bemutatóról c. kritikája.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. márc. 7. II. évf. 10. sz. 10-11. l.

M.D.K.

Majoros Teréz

Cserhalmi Imre: "Harmadik nélkül" c. szinművének a pécsi Nemzeti Szinház Kamaraszinháza előadásához Heriszt Jánossal együtt készitett jelmezterveket.

Kis Film Szinház Muzsika hiradása.
" " " Bp. 1960. dec. 9. IV. évf. 50. sz. 3. l.

M.D.K.

Majoros Teréz és Gáspár József

Tervezték Lippenszky István és Futaky Hajna:
"Zrinyi riadója" c. történelmi drámájához a jelmezeket.
A darabot a Pécsi Nemzeti Szinház mutatta be a bpesti Magyar Néphadsereg Szinházában.

Szinház és Mozi. Bp. 1953.. aug. 28. - szept. 3.
VI. évf. 35. sz. 10. lap.

Majoros Károly

Majoros Károly szines ablak terve. — Carl Majoros: Plan eines Fensters in Glasmalerei. — Dessins du Majoros Károly: Vitraux. — Design of stained glass by Majoros Károly.

KÖZALAPÍTVÁNYI
KIR. ÜGYIGAZGATÓSÁG.
IX. ker., Csillag-utca 2.

14800 szám.
1917

A válaszban szíveskedjék
e számra hivatkozni.

A Műemlékek Orszá
Elnöksé

A közalapítv
vatkozással a tek. E
re, Mihalka Ferencz
tartozása és kamatai

Majoros Károly üvegfestő
Mocsai József antalon

A TÁRSULAT A KÖRÉBŐL

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT választmánya 1912. évi február hó 15-én ülést tartott gróf HADIK BARKÓCZY Endre elnöklésével. Jelen vannak: ALPÁR Ignác alelnök, ÁRKAY Aladár, BECK Dénes, FIEBER Henrik, FOERK Ernő, GAUL Károly, GERSTER Kálmán, GREGERSEN Endre dr., GRÓH István, HAJTS Jakab, HAUSWIRTH Ödön, HUSZKA József, KÁNTOR Tamás, MIHALIK Gyula, MOIRET Ödön, NADLER Róbert, RÓTH Miksa, SZENTGYÖRGYI István, TELCS Ede, gróf TELEKI Sándor, VASS Béla, VESZTRÓCZY Manó és VIG Albert választmányi tagok, GYÖRGYI Kálmán igazgató és SZÉCSÉN Ferenc titkár, aki a jegyzőkönyvet vezeti.

Jelen vannak továbbá mint meghívott vendégek: HÉBER Antal, MAJOROS Károly, MOCSAI József és TULL Viktor.

Elnök napirend előtt következő szavakkal üdvözli a megjelenteket:

Engedjék meg tisztelt Uraim, hogy, mielőtt ülésünket megkezdenők, a legutóbbi kiállításunk alkalmával a kereskedelemügyi miniszter úr ő nagyméltósága által kitüntetett érdemes tagtársainkat üdvözöljem, kiket azért hívtuk meg körünkbe, hogy örömünknek itt előszóval kifejezést adhassunk.

Nevezetesen köszöntöm a 2000.— koronás állami nagydíjjal kitüntetett tagtársunkat Mocsai Józsefet, továbbá az állami érem nyerteseit, Héber Antal, Majoros Károly, Tull Viktor és Pauncz és Kovács tagtársakat.

Mielőtt a kitüntetésről szóló okmányokat és az érmeket átadnám, Alpár Ignác alelnök úr kíván szólni.

Alpár Ignác: Igen tisztelt Uraim! Ebben a házban az ipaművészet remekeit gyüjti össze a nemzet. Ennek a háznak a falai közt van az az iskola, amelyben a fiatalok tanulnak, hogy az életben iparművészetet teremtsenek. Innen indul ki Társulatunk működése is, amely a jelen munkájának eredményeit tárja elénk.

Amikor tehát a kezdődő, a fejlődő és a bevégzett munka itt, ebben a házban talál otthont, nagyon is helyénvalónak tartom, hogy a mai fölemelő ünnep alkalmából templommá avassuk ezt a házat és ünnepeljük azokat a derék férfiakat, akik az iparművészet terén kitűntek.

Ha a művészinek fogalmát definiálni akarjuk, azt mondhatjuk, hogy általában véve az egyszerű és mindennapi gondolkodáson felülemelkedő produktumok viselik magukon a művészet bélyegét. Azt mondhatjuk, hogy ha az észnek száraz, 2×2-ön alapuló működése a szívnek melegével párosul, ha nemcsak a szigorú logikát, hanem a szívből jövő szeretetet is visszük a munkába, akkor keletkezik az az ihlet, amely a munka művészi jellegét, értékét adja. És ez nemcsak a grand Art alkotásaira áll, hanem az iparművészet termékeire is. Itt is a szeretetnek kell vezetnie a mester kezét, amikor a művész gondolatát valósággá formálja. Gondoljunk a középkor nagy mestereire, akiket tisztán magának az alkotásnak vágya vezetett, akik előtt magasabb célok lebegtek, mint a megélhetés, a kenyérkeresés célja. Sajnos, a mai viszonyok közt ilyen tisztán ideális törekvésekre gondolni sem lehet, mégis örömmel mondhatjuk, hogy az ideálizmus a mi mestereinkből sem halt ki egészen. A mai korban természetesen más eszmék serkentenek alkotásra, amelyeket épp úgy tisztelünk, mint a régieket. Nagy szociális gondolatok hatják át a mai mestereket, ezeknek az ideáknak a szeretete, ápolása tükröződik vissza a munkájukban. Az ilyen alkotások előtt is meg kell hajolnia minden gondolkodó embernek. A középkori mesterek rajongó munkaszeretetét azonban megtaláljuk a mai kor mestereiben is, akik ennek a révén váltak ki a többiek sorából.

A királyi kereskedelmi kormány ezeket az érdemeket ismerte el, amidőn Társulatunk előterjesztésére öt jeles műiparost tüntetett ki. Örömmel és büszkeséggel üdvözlöm Önöket Társulatunk nevében és azt óhajtom, vajha minél többen lennének méltók ilyen elismerésre. Arra kérem Önöket, vegyenek részt minél nagyobb buzgósággal és lelkesedéssel Társulatunk munkájában, amelynek egyik főcélja, hogy visszahódítsuk ezt az országot önmagunknak, a magyar iparnak. Isten éltesse Önöket. (Zajos éljenzés).

A kitüntetett iparosok nevében Mocsai József mond köszönetet. Mindannyian, akik eddigi munkásságukért ilyen elismerésben részesültek, mélyen érzik, hogy ez rájuk a jövőre nézve is kötelességeket ró. Nemcsak azt, hogy tisztes, becsületes és munkás iparosok legyenek, de azt is, hogy derék, képzett nemzedéket neveljenek. Hivatkozik arra, hogy iparostársaival együtt sokáig dolgozott külföldön, ahol szintén becsületet szereztek a magyar névnek. Kéri a választmányt, támogassa abbeli törekvéseiket, hogy iparművészetünkben a magyarság jusson minél jobban érvényre. (Helyeslés).

Elnök ezután átadja Mocsai Józsefnek a kereskedelemügyi miniszter 2000 koronás díját és oklevelét, Héber Antalnak, Majoros Károlynak és Tull Viktornak az állami érmeket és okleveleket. Pauncz és Kovácsnak, akik nincsenek jelen, az érmet és oklevelet a társulati iroda megküldi.

A meghívott vendégek távozása után a választmány áttér a napirend tárgyalására.

1. Elnök jelenti, hogy elmaradásukat kimentették Zsolnay Miklós alelnök, Ágotai Lajos, Czakó Elemér dr., Koperly Döme, Kölber Dezső, Lakatos Artúr, Micseh Endre, Pogány Móric, Szterényi József és Thék Endre választmányi tagok. A jegyzőkönyv hitelesítésére Nádler Róbert vál. tagot kéri fel.

2. Elnök javaslatára a választmány néh. Fittler Kamill síremlékére 200 koronát szavaz meg.

3. Elnök jelenti, hogy az Iparművészeti Múzeum igazgatóságához érkezett értesítés szerint a Társulat legutóbbi lakásművészeti kiállítása alkalmából kiadásra került iparművészeti állami nagy aranyérmet az illetékes bíráló bizottság javaslata alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter Wigand Ede tervezőművésznek ítélte oda.

Tudomásul szolgál.

4. A vallás- és közoktatásügyi miniszternek a hazai kiállítások ügyében a külföldön székelő cs. és kir. képviseleti hatóságokkal való érintkezésre vonatkozó leiratát, amelyet a Magyar Iparművészet már közölt, a választmány tudomásul veszi.

5. Igazgató bemutatja a kereskedelemügyi miniszter leiratát, amely szerint a Társulat kiállításain résztvevő iparosmesterek azon művezetői és segédei részére is, akik a kiállításon szereplő munkák előállításánál a legjobb, legképzettebb és legértelmesebb munkatársaknak bizonyultak, minden egyes évi kiállítás alkalmával kiadandó öt, egyenkint 200 koronás jutalomdíjat és ezzel járó elismerő oklevelet ad.

Köszönettel tudomásul vétetik.

6. A kereskedelemügyi miniszter leiratai, amellyel Berán Nándor ötvösnek és Zlatnyiczky József agyagiparosnak fejenkint 500 korona segélyt engedélyez

Magyar Iparművészet
1912. 2. szám

tanulmányaiknak az iparművészeti iskolában való folytatására. Köszönettel tudomásul szolgálnak.

7. A földmívelésügyi miniszter értesítette a Társulatot, hogy előterjesztéséhez képest módot kíván adni az állami díjak gyanánt szolgáló iparművészeti tárgyaknak a Társulat kiállításain való beszerzésére. Az évi szükséglet körülbelül 120 tárgy 27.000 korona értékben. A beszerzés módjára nézve a miniszternek az a kívánsága, hogy különösen a nagyobbértékű tárgyaknak előbb a tervét vagy mintáját szerezze be a Társulat és mutassa be a művásárló bizottságnak, amely felhatalmazást ad a tárgyak elkészítésére.

Jelenti igazgató, hogy a Társulat bírálóbizottsága már foglalkozott a szóban levő leirattal és elhatározta, hogy az érdekelt művészeket felhívja a tervek, illetőleg minták vázlatainak bemutatására. A vázlatok díjazására a bizottság a rendelkezésére álló alapból 2000 koronáig terjedő összeget szavazott meg.

A választmány a földmívelésügyi miniszter leiratát tudomásul veszi és a bizottság intézkedését jóváhagyja.

8. Igazgató jelenti, hogy az Iparművészet Könyve III. kötetének anyaga együtt van, legnagyobbrészt ki van szedve, úgy, hogy ez év nyarán kikerül a sajtó alól. A szerkesztői tisztséget a mult évben Éber László dr.-tól Divald Kornél vette át, aki elismerésreméltó buzgósággal végzi ezt a munkát.

A választmány a jelentést tudomásul veszi.

9. Igazgató jelenti, hogy a lakásművészeti kiállítás január hó 21-én bezárult. A kiállítás anyagi eredménye is kielégítő, mert belépőjegyekből, ruhatári jegyekből és katalógusokból összesen 4568·60 korona folyt be. A látogatók száma közel 25.000 volt. A kisebb iparművészeti tárgyak eladásából 9560 kor. folyt be, azonkívül eladtak több berendezést. Újból köszönetet mond Gaul Károly múzeumi igazgatónak a vendégszeretetért, amellyel a Társulat kiállításának helyet adott.

GAUL Károly kijelenti, hogy a maga részéről a jövőben is a múzeum helyiségeit, ha szabadok, szívesen rendelkezésre bocsátja a Társulatnak.

A választmány ezt köszönettel fogadja, az igazgató jelentését pedig tudomásul veszi.

10. Igazgató bemutatja a kassai kiállítás költségeiről és jövedelmeiről szóló számadást, amelyből kitűnik, hogy a bevételek teljesen fedezték a kiadásokat. A kiállítás összes ügyei ekképpen lebonyolíttatván, annak aktái most már lezárulnak.

Tudomásul szolgál.

11. Igazgató jelentést tesz a kolozsvári iparművészeti kiállítás érdekében a helyszinén az érdekelt körökkel folytatott tárgyalásokról, amelyek a kiállítás létrejöttét már most biztosítják. A kiállítást a Társulat az ottani kereskedelmi és iparkamara és az ipartestület közreműködésével rendezi. A kiállítás helye a régi vigadó, amely központi fekvésénél fogva a legalkalmasabb. A helyi bizottságok legközelebb megalakulnak és megkezdik működésüket. Kéri a választmányt, hatalmazza fel a kiállítási bizottságot, hogy a kiállítással összefüggő összes ügyekben a maga hatáskörében intézkedhessék.

A választmány a jelentést tudomásul veszi és a felhatalmazást a kiállítási bizottságnak megadja.

12. A kaposvári fiókbizottság megkeresésére az elnökség Fieber Henrik dr. vál. tagot kérte fel előadás tartására, aki erre vállalkozott is. Az első előadást — mint a fiókbizottság elnöksége jelenti — január 14-én tartotta az olasz reneszánsz-művészetről, nagy közönség jelenlétében, fényes stkerrel.

A választmány Fieber Henrik dr.-nak az előadásért köszönetet mond.

13. A társulati tisztviselők nyugdíj- és fegyelmiszabályzatának elkészítésére a választmány bizottságot küld ki, amelynek tagjai Zsolnay Miklós alelnök, Ary Pál dr., Gelléri Mór és Koperly Döme választmányi tagok.

14. A legutóbbi választmányi ülés óta új tagokul jelentkeztek:

Baum Lipót, Bodor Antal dr., Becker Románka, özv. Benedicty Istvánné, ifj. Bründl Ödön, dr. Bodnár Mihály, Csiszár Géza, Chirke Jenő, Czvettkovics Antal, Domokos Jenő, Dirner Alice, Frey Gyula, Foltz Antal, Greszler Jenőné, Grasselly Károly dr., Horti Ede, Hirsch W. Mór, Hirling József, Hajdu Dezső dr., Héjja Béla, Juhász Lajos, Imhofné Nagy Márta, Jauernik István, Keszthelyi M. Kir. Polg. Leányiskola, Koleszár János, Kubinyi Bertalan, Kecskeméti Orsz. Tanító-Árvaház, Kóbor János, Kőszegi Kath. Olvasókör, Kozma Károly, Lasztoméry Károly, dr. László Gábor, Márkus Zsigáné, Magyar Endre, Mayerhofer C. F., Merk Ferenc, Magyar Siemens-Schuckert Művek Villamossági r.-t., Nemes Kálmán, Niemetz Ferenc, Pintér Mihály Pécsi Polg. Fiuiskola, Papp Sándor, Pálffy László, Rados Károly, Rubin Károly, ifj. Ramaseder János, Szántó Endre, Szilley Lajosné, Singhoffer Géza, Salgó Zoltán dr., Stern Anna, dr. Szili Jenő, Szombathy István, Szeniczei Közs. Iparostanonciskola, Taffel József, Tomola Frigyes, Tar Antal, ifj. Viczián Antal, Walter Kálmán, Vámossy Károly, özv. báró Vécsey Istvánné, gróf Zichy Béla.

A választmány a jelentkezetteket a Társulat rendes tagjainak sorába iktatja.

15. Igazgató jelenti, hogy a Társulat fölterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, amelyben javasolta, hogy a jövőben kötelező bírói viseletnek, a palástnak és fövegnek, valamint a bírói rangot jelző jelvénynek megtervezésére a Társulat útjan nyilvános pályázatot írjon ki. A pályadíjakra 2000 koronát kért a Társulat.

Helyeslessel tudomásul szolgál.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

FESTÉKEK ÉS LAKKOK MEGBIZHATÓ, SZOLID ÉS OLCSÓ BESZERZÉSI FORRÁSA KRAYER E. ÉS TÁRSA BUDAPEST, FESTÉK-, KENCE- ÉS LAKKGYÁRA, CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK, Ő CSÁSZ. ÉS KIR. FENSÉGE, JÓZSEF FŐHERCEG UDV. SZÁLLÍTÓJA. A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK, ÁLLAMI GÉP- ÉS VASGYÁRAK, AZ ÖSSZES WAGGONGYÁRAK, BUDAPEST FŐVÁROS SZÁLLÍTÓI.

FŐRAKTÁR ÉS IRODA: V., VÁCI-ÚT 34. „KRAYER FESTÉKUDVAR"

SZEMERE ÉS LÁSZLÓ BUDAPEST

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-, RAJZ-, FESTŐSZEREK ÉS FESTŐVÁSZNAK KERESKEDÉSE

VIII., ÜLLŐI-ÚT 34. AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMMAL SZEMBEN

A Fiatal Művészek Klubja
tisztelettel meghívja Önt
1995. július 5-én (szerdán)
18^{30} órára

Majoros Valéria

FALAK

című fotokiállításának megnyitójára

Megnyitja **Konrád György**

A kiállítás 1995. július 31-ig tart nyitva
Cím: 1062 Budapest, Andrássy u. 112
Tel.: 131-8858

Koszkol helyett Ligeti

r a hóhért akasztják

Fotó: Belvárosi Aukciósház

A Ligeti-műként eladott akvarell

A hamisításnak már nem csak a mesterek vannak kitéve. Pállya Carolus, Berkes Antal, Neogrády László életműve is napról napra „gyarapszik". Meglepődtem, amikor egy dilettáns pasztellkép Egry-jelzését a hátoldalra nyomott Magyar Nemzeti Galéria-bélyegzővel próbálták hitelesíteni.

A hamisítások elleni védekezés látszólag legcélravezetőbb módja, ha a szakértő a szokatlan, gyenge műveket, amelyeket nem tud beskatulyázni, hamisnak nyilvánítja. Szerintem ez nem szakértés, mert kárt okoz a festőnek is, de legfőképpen a tulajdonosnak. A szakértés másik borzalmas válfaja a kollektív véleményezés: amikor egy hivatal vagy cég mond ítéletet, de sem erkölcsi, sem anyagi felelősséget nem vállal – a „kibicnek semmi sem drága".

Lássuk tehát az „akasztást". Egy rumlis napon megvételre kínálták nekem az itt reprodukált akvarellt. A piszkos üveg alatt is látszott az aláírás: Ligeti A. és a dátum, 1882. Semmi kétség nem merült föl bennem az eredetiségét illetően. XIX. század végi stílus, remek mesterségbeli tudással megfestett akvarell, Ligeti által gyakran festett olasz zsáner. Könnyen eladható kompozíció, kedvelt méret. Az üzlet megköttetett. A meglepetés akkor ért, amikor az üveg alól kivett képet tüzetesen megvizsgáltam. Jobb szélén elmaszatolt, de azért olvasható volt az eredeti szignó: Koszkol.

A hamisító ügyesebb volt és nyert, mert Koszkol Jenő az egyik legjobb magyar akvarellista. Jobbára arab utcarészleteket, virágoskerteket, városrészleteket festett. A nekem eladott zsáner Ligetire jellemzőbb volt, mint Koszkolra. Azért került rá a másik szignó, mert Ligeti Antal drágábban adható el, mint Koszkol. Az akvarell minősége egyébként megfelelt egy Ligeti-képpel szembeni elvárásnak. Tehát a hamis aláírás hihető volt, és én elhittem.

KOVÁCS DEZSŐ
igazságügyi szakértő

örözés alatt

szer lopták el

t látható festmény eredetijét:
Jers bukolikus olajfestményét
80 cm), amely a károsult szerint
izenkét darabból álló sorozathoz tartozik,
3-ban lopták el.
ográfia után megfestetett másolatot pedig
ó-ban tulajdonította el
retlen elkövető.

at az Országos Rendőr-főkapitányságon
telefonszámon várja.

Könyv

Bohacsek Ede

Csak üdvözölni lehet, hogy manapság fiatal és agilis művészettörténészek kevéssé ismert vagy elfeledett festők monográfiájának megírására vállalkoznak. Ha mindezt még saját kiadásban, jórészt saját költségükön is teszik, az különösen figyelemreméltó. Majoros Valéria, Tihanyi Lajos és Farkasházy Miklós kiváló ismerője, a fiatalon – 26 esztendős korában – elhunyt Bohacsek Ede életpályáját összegzi kötetében. Munkáját nehezítette, hogy a több mint nyolcvan éve elhunyt művésznek nem maradtak leszármazottai, sőt egyetlen rokon sincs az élők sorában. A szívós kutatómunka eredményeképpen azonban számos új információhoz jut az olvasó. Megtudhatjuk, hogy nagy művésszel van dolgunk, a múzeumlátogatók előtt eddig ismert egyetlen festménye, a Naturalisztikus tájkép nem véletlenül lóg a Magyar Nemzeti Galériában a Tihanyik, Kassákok, Bortnyikok és Nemes Lampérthek között. A Művészházban 1910 novemberében megrendezett csoportkiállításon olyanok társaságában szerepeltek művei, mint Egry József, Kádár Béla, Ziffer Sándor vagy Bornemisza Géza. Bohacsek Ede hagyatéka – a könyv tanúsága szerint – nagyjából egyben van, e monográfia révén talán a műkereskedelembe is csordogál majd néhány alkotása.
(Nalors kiadó)

BÁNÓ ANDRÁS

Fejtörő

Decemberi számunk játékának helyes megfejtése: **B, A, C**
A sorsoláson
Farkas Szabolcsnak (Budapest),
dr. Németh Lórándnak (Budapest) és
dr. Szeberényi Szabolcsnénak
(Budapest) kedvezett a szerencse.
Lapunkat egy évig postán kapják meg.

E havi rejtvényünk
A kérdéseink alatt megadott lehetőségek közül válassza ki a helyeset.
A kérdések sorszámát a hozzájuk tartozó helyes válasz betűjével levelezőlapon, levélben, faxon vagy e-mailen juttassa el – pontos címét feltüntetve – szerkesztőségünkbe.
A helyes megfejtést beküldők között sorsolás dönti el, ki lesz az a három szerencsés, aki a Műértő egyéves előfizetését nyeri.
A beküldési határidő: **január 20.**
A nyertesek nevét következő számunkban közöljük.

1. Kinek a mecénása volt a műgyűjtő Vasilescu János?

A *Kassák Lajos*
B *Bálint Endre*
C *Ország Lili*

2. Melyik bor egyetlen palackja tartja a magyar boraukciós rekordot?

A *Villányi szemelt gyógyvörös, 1895*
B *Tokaji aszú eszencia, 1915*
C *Tokaji édes szamorodni, 1906*

3. Melyik francia király arcképe látható az assignaták egyes kiadásain?

A *XIV. Lajos*
B *XV. Lajos*
C *XVI. Lajos*

Fedezze fel velünk az igazit!

Könyvünkben 206 magyar vendéglő került terítékre. Bízhat bennünk – csak olyan helyekre kalauzoljuk, ahol mi is megfordultunk.
A HVG különleges, hiánypótló kötetében megtalálja az Önnek és az alkalomnak leginkább megfelelő vendéglátóhelyet.

HVG à la carte,

MŰÉRTŐ
MEGRENDELŐ

☐ Igen, megrendelem a **Műértő** című havilapot egy évre – 15% kedvezménnyel – 3850 Ft-ért. MRB 13
☐ Igen, megrendelem a **Műértő** című havilapot félévre – 10% kedvezménnyel – 2025 Ft-ért.
☐ Igen, megrendelem a **Műértő** című havilapot negyedévre 1185 Ft-ért.
☐ Mutatványszámot kérek.

A Monument-Art Kiadó

tisztelettel meghívja Önt és barátait

2002. november 22-én, pénteken 15 órára,

a Magyar Tudományos Akadémiára

Majoros Valéria Vanília

Tihanyi hagyós

Írásai és dokumentumok

című könyvének bemutató ünnepségére

A könyvet méltatja: Dr. Passuth Krisztina

művészettörténész

Helyszín:

Magyar Tudományos Akadémia Művészeti Gyűjteménye

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

A könyv ára: 16.000 forint + 25% Áfa.

A helyszínen a könyv 20% kedvezménnyel megvásárolható.

Információ: 06-20-357 2563

Majoros Valéria
Seurat (A Sunday on la Grande Jatte)
photo

3. 14

okt. 18. 18⁰⁰

V. Balassi B. u. 15-17.

játnik a

Café Sol

vetítésre kerül

Kikujiro nyora

BUDAPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET 1067 BUDAPEST, EÖTVÖS U. 10.

Meghívó

Majorostól

kiállításra

Majoros Valéria
Magritte
photo

3.14

Okt. 18. 18 ⁰⁰

V. Balassi B. u. 15-17
játnik a
Café Sol
vetítésre kerül
Kikujiro nyara

Budapesti Városvédő Egyesület 1067 Budapest, Eötvös u. 10.

Meghívó

Majorostól
kiállításra

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA - CLUB OF YOUNG ARTISTS

1062 BUDAPEST, Andrássy út 112.
Tel.: 131-8858 fax./üzenet-ügyintéző: 132-2959
Postacím: 1391 BUDAPEST, Pf. 203. FMK
Belépőn este: 269-5039

FMK

INFO

JÚNIUSI

1 csütörtök 21.30
TUDÓSOK koncert: **„A HÁBORÚ MI VAGYUNK"** +
Akadémiai vendégek

2 péntek 21 óra
WI koncert
utána **TRANS ACID PARTY DJ: Blaze, Bishop, Xyberwolf, Palotai Zsolt**

3 szombat 21.30
MARLBORO MAN koncert
ÜLLŐI ÚTI FUCK kocert
KISS KORNÉL és BARÁTAI koncert

6 kedd 22.30
új **TÁP SZÍNHÁZ: „GYERE GYURI GYŐRI GYUFAGYÁRBA GYUFÁT GYŰJTANI"** - utána **BULI**

8 csütörtök 21.30
ORIGÓ koncert

9 péntek 21.30
SONIA ÉS A SÁPADTARCÚAK koncert

10 szombat 22 óra
RE: CREATION ACID HOUSE PARTY

13 kedd 22.30
új **TÁP SZÍNHÁZ: A TŰZ**
utána **BULI**

14 szerda 18.30
Pál Csaba kiállítása (Fehér kiállító)
19.30 **György Zsolt** kiállítása (Fekete kiállító)
(A kiállítások július 3-ig tekinthetők meg.)

15 csütörtök 21 óra
EZEKLÉTRÁKAGRESSZÍVEKÖK koncert

16 péntek 21.30
RÉMEMBER koncert

17 szombat 22 óra
„LOVE BARRIKÁD" ACIDHARDTRANCE UNDER PARTY
A.M.P. ARM BERNÁTH(Y) LIVE ACT DJ: **ALVIN**

20 kedd 22.30
új **TÁP SZÍNHÁZ: PLAYBACK SHOW**
utána **BULI**

22 csütörtök 21 óra
ÉNEK-BESZÉD - DÉVÉNYI ÁDÁM dalai
Közreműködik: **Börcsök Enikő és Korsai Edina**

23 péntek 21.30
SZTRIPTÍZ koncert

24 szombat 22 óra
KORAI ÖRÖM koncert - **X-LAB HOUSE PARTY**

NYÁR

Nyáron (augusztus végéig) a koncertek szünetelnek!

Július 5. 18.30
FALAK - Majoros Valéria fotókiállítása
Megnyítja: **Konrád György**
(A kiállítás július 31-ig tekinthető meg.)

Augusztus 2. 19 óra
BMZ (Baji Miklós Zoltán) kiállításának megnyitója
Közreműködik: **Boldog Gusztáv, Neo Leopold, Bohár András, Dr. Mezei Ottó, Dóra Attila, Kovács István, Kőrösi Norbert, Gubis Mihály, Pintér Gyula, Opál Színház, ODRaDEK, TUDÓSOK**
(A kiállítás megtekinthető augusztus 28-ig.)

Augusztus 30. 19 óra
Menyhárt Tamás festőművész kiállításának megnyitója

Június 20-ig minden kedden 18.15-től **Dr. LÁSZLÓ ANDRÁS** és **SZONGOTT RUDOLF** előadássorozata
A kiállítások hétfőtől péntekig 10-18 óra között ingyen tekinthetők meg.

AKI TAGSÁGIT VÁLT, ANNAK ELKÜLDJÜK HAVI PROGRAMUNKAT ÉS LEGTÖBB RENDEZVÉNYÜNKET FÉLÁRON LÁTOGATHATJA! EGY ÉVRE 500 FORINT + 2 FOTÓ.

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!
Felelős kiadó: KLÖTZ ILDIKÓ igazgató

Design: © Bernáth Ny/ Lay-out: Art1st DS

MEGHÍVÓ

A
SZOMBATHELYI KÉPTÁR
TISZTELETTEL MEGHÍVJA

MAJOROS VALÉRIA

FALAK

CÍMŰ
FOTÓKIÁLLÍTÁSÁNAK
MEGNYITÁSÁRA

1995. NOVEMBER 8-ÁN 16 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

SZÜCS GYÖRGY

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZE

KÖZREMŰKÖDIK:

ZSOLDOS BÁRÓ ZOLTÁN

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 1995. NOV. 8 – DEC. 3-IG

MAJOROS Valéria

MAJOROS VALÉRIA

SZŰCS GYÖRGY: STILUS-GYAKORLATOK. MAJOROS VALÉRIA FOTOKIÁLLITÁSA

ÚJ MŰVÉSZET 1996, 1-2, 18-21

FINKEY Ferenc

Uj törvény a pornográfia büntetéséről
Bp-i Szle CCXIV - 1929 4-27.

FIATAL MÛVÉSZEK KLUBJA – CLUB OF YOUNG ARTISTS

FMK

1082 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 112. ☎ 131-8858, 132-2959 POSTACÍM: 1391 BUDAPEST, PF. 203. FMK

FMK GALÉRIA '95

MAJOROS VALÉRIA FALAK címü fotókiállítása

/július 5 - 31./

A kiállítást július 5-én 18^{30}-kor megnyitja: KONRÁD GYÖRGY

Szakszerûtlen bevezetô Majoros Valéria fotóihoz

Mûvészkörökben kínos anekdoták keringenek az elvetélt mûvészekbôl lett mûvészettörténészekrôl, a mûvésznek mûvészettörténész, mûvészettörténésznek mûvész figurákról. Magam is láttam már egy-két rettenetes példáját a mûvészkedô mûvészettörténésznek. Mégis örömmel fogadtam egykori csoporttársnôm bejelentését, hogy fotókat készít. Részben azért, mert a mûvészettörténészek - nálunk különösen - nagy élvezettel savanyodnak, skatulyázódnak bele valamely egészen szûk korszak, téma, mûfaj határai közé, amelybôl hatökrös szekérrel sem lehet kirángatni ôket. (Tisztelet a kivételnek!) Különösen örültem, hogy ezt egy nôkollégám teszi, akiknek vállalkozókedvét még szívesebben törik le kis hazánkban. Örömem csak tovább nôtt, amikor megtudtam, hogy Majoros Valéria fôleg amerikai "köztéri" falfestményekrôl készít fotókat, így egy nálunk teljesen hiányzó, kreatív mûfajt és szabad, játékos szemléletmódot ismertet meg a magyar nézôkkel. Mûvészettörténészi mûködését is meghosszabbítva egy jellegzetesen amerikai, öntevékeny és múlandó mûfaj példáit rögzíti, gyûjti össze, de nem valamely "feldolgozás" alapanyagául, hanem csak egyszerûen kedvtelésbôl.

De mi is látható ezeken a képeken? Olyan, a házak homlokzatára, tûzfalára festett, monumentális falfestmények, amelyek az adott építészeti vagy egyéb környezetet felhasználva, meglepô vizuális játékokkal, villámtréfákkal és trükökkel átalakítják az épületeket,

MAJOROS Valéria

átértelmezik az ôket körülvevô teret. Könnyed és bravúros átmenetet teremtenek a valóságos épületrészlet és a festett, a reális és illuzorikus világ között. Igy jól illenek médiákkal agyonmanipulált, a képzeleti valóságoktól megkülönböztethetetlen világunkba. Ezek a falfestmények alapvetôen eltérnek a nyolcvanas évek New Yorki graffiti festészetének fô irányától. Azok ugyanis kalligrafikus-lettrista jellegûek voltak, s elsôsorban az alkotók nevét vagy szlogenjét ismételték monotónul, mellyel egy fôleg külvárosi fekete fiatalokból álló, perifériára került csoport kívánta jelezni jelenlétét, a közterekben való erôteljes vizuális-esztétikai fellépéssel kérdôjelezve meg a felnôtt autoritást.

A homlokzatfestmények ezzel szemben ábrázoló, mi több hipperrealisztikus jellegûek, s céljuk nem a politikai-esztétikai lázadás, hanem a szórakoztatás, a játék. Van bennük valami önfeledt naivitás, bravúrra törekvô, bombasztikus, szórakoztató illuzionizmus, amelyet gyakran kezelnek le Európában, pedig az európai fejlôdés kezdetén még ez a szemléletmód - ahogy azt, Apellész és Zeuxisz rivalizálásának története bizonyítja - teljességgel legitim és élô volt. A mai példák jó amerikai módra tovább növelik a méreteket, a Pompeji-ben még az interieur-ben megjelenô architektonikus illuziót a külsôre viszik át; szinte kifordítják a házat.

A mûvészek természetesen a legkülönbözôbb stiláris, szemléleti vonásokat és kvalitást, olykor trompe l'oeil, olykor magritte-os, máskor folklorisztikus vagy expresszív vonásokat mutatnak, de ez nem fontos. Közös vonásuk az erôteljes, bravúros, a befogadói körülményeknek megfelelô gyors, egy ötletre alapozó hatás. Az európai példák hagyományosabbak, "intellektuálisabbak", közelebb állnak a klasszikus mûvészeti tradícióhoz.

A mûfaj - az alapvetôen az amerikaiakra jellemzô - energikusságot, felszabadultságot és optimizmust sugároz. Milyen jó lenne, ha Majoros Valériának nálunk is sok munkája volna...!

Sturcz János

A kiállítás hétfôtôl péntekig 10-18 óra között ingyenesen tekinthető meg.

Falak a Képtárban

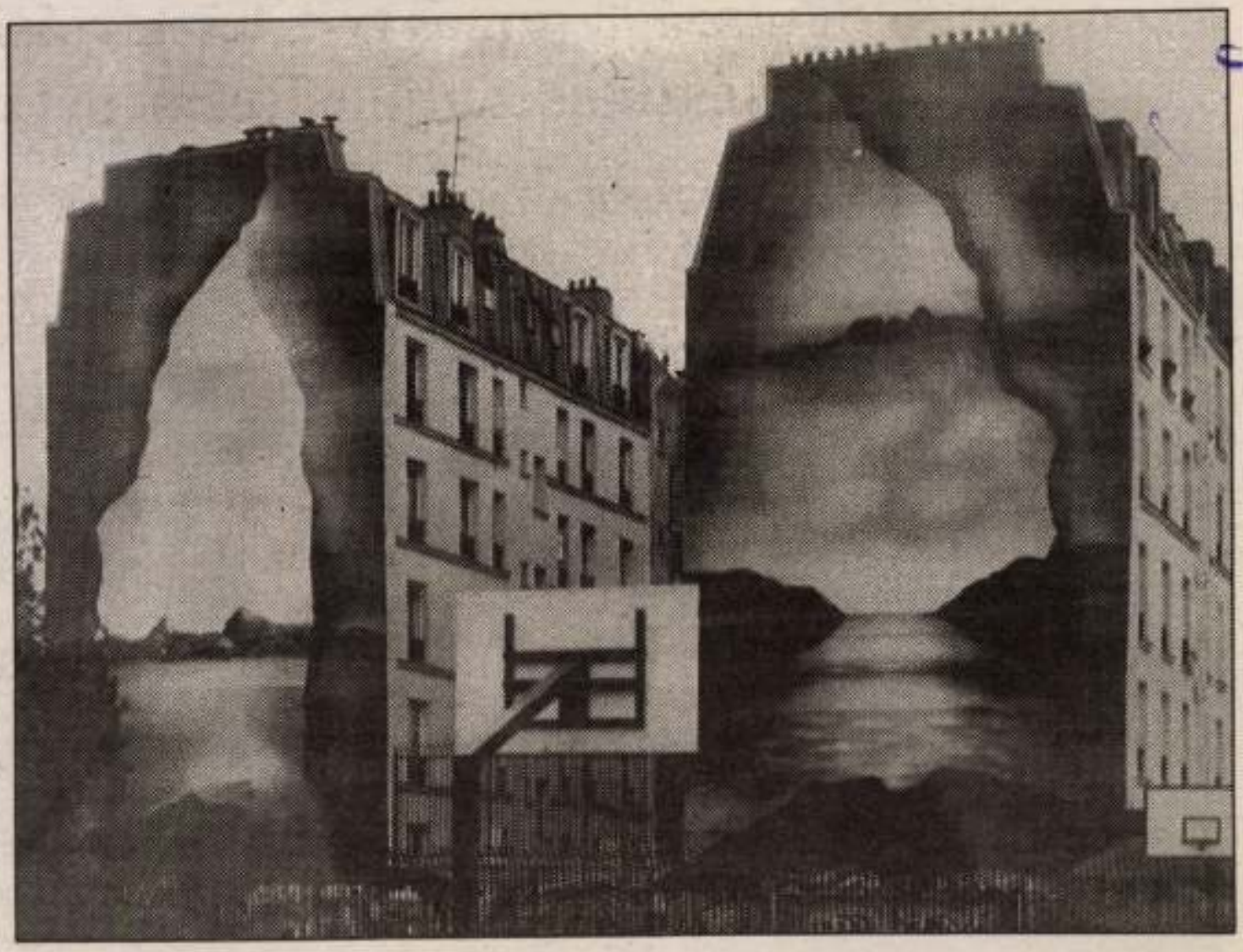

Majoros Valéria – fotós

Falak címmel fotókiállítás nyílik ma délután négy órakor a Szombathelyi Képtárban. Majoros Valéria fotóit Szűcs György, a Magyar Nemzeti Galéria művészettörténésze ajánlja a közönség figyelmébe, közreműködik Zsoldos Báró Zoltán. A tárlat december harmadikáig tart nyitva.

Vas népe, 1995. nov. 8. (szerda)

IGNIS ARL 125
205 LITERES

~~38.900,—~~ **34.900,—**

havi részlet: 1909,—

IGNIS ARL 399
190 LITERES

~~44.900,—~~ **39.900,—**

havi részlet: 2183,—

ÁREMELÉS UTÁN

MAJOROS VALÉRIA

SATISFACTION
ETHNO
FDCG-966

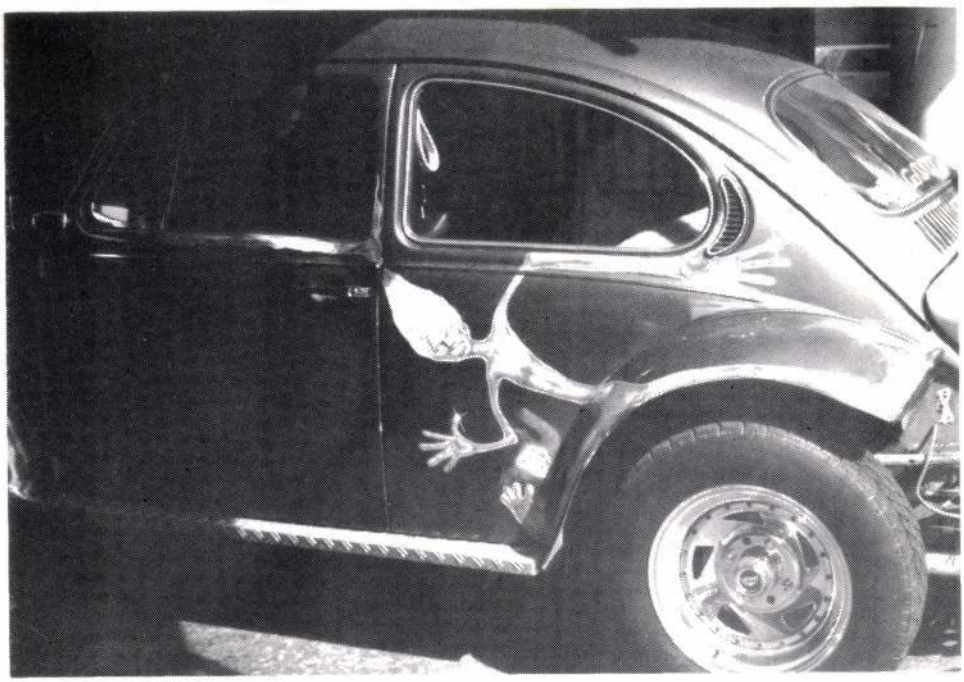

Nógrád megyében, Szandán születtem. 1975-ben a budapesti Veres Pálné Gimnáziumban érettségiztem, majd 1982-ben az ELTE magyar-művészettörténet szakán szereztem diplomát.

Művészettörténészként dolgozom, a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Intézetének vagyok tudományos munkatársa. Kutatási területem a 19-20. század művészete. Kandidátusi disszertációmat Tihanyi Lajos festő munkásságáról írtam. Hazai és külföldi folyóiratokban tanulmányaim jelentek meg József Attila költészetéről, az MTA Művészeti Gyűjteményéről, a magyar rajzművészetről, Lajta Béla sírköveiről, Seiden Gusztáv fotóiról, Gyarmathy Tihamér festészetéről, Böröcz András és Robbin Ami Silverberg könyvművészetéről, valamint Székely János Jenő szobrairól. 1995-ben jelent meg Farkasházy Miklós művészetét bemutató könyvem és hamarosan napvilágot lát Mattis Teutsch Jánosról írott monográfiám is.

Fényképezni 1987-ben kezdtem. Első kiállításomat 1995-ben rendeztem Budapesten a Fiatal Művészek Klubjában. A Bécsben, Berlinben, Párizsban, Madridban, Londonban, New Yorkban és San Franciscóban készített fényképeimet FALAK címmel a Szombathelyi Képtárban is bemutattam.

Ezen az UTCAKÉPEK című kiállításomon, a falfestmények mellett a festett autók és redőnyök, illetve az aszfaltrajzok és a graffiti sorozatomból mutatok be néhányat.

SZERBTEMPLOM

(Balassagyarmat, Szerb utca)

1996. február 2 - március 20.

A balassagyarmati
Mikszáth Kálmán Művelődési Központ
meghívja

Majoros Valéria

„ UTCAKÉPEK „
című kiállítására

a Szerbtemplomba

1996. február 2-től - március 20-ig

Megnyitja: február 2-án, pénteken 17 órakor
Matits Ferenc
művészettörténész

MAJOROS Valéria

MAJOROS VALÉRIA

A balassagyarmati
Mikszáth Kálmán Művelődési Központ
meghívja

Majoros Valéria

„ UTCAKÉPEK „
című kiállítására

a Szerbtemplomba

1996. február 2-től - március 20-ig

Megnyitja: február 2-án, pénteken 17 órakor
Matits Ferenc
művészettörténész

MAJOROS VALÉRIA

SATISFACTION
ETHNO
FDCG-966

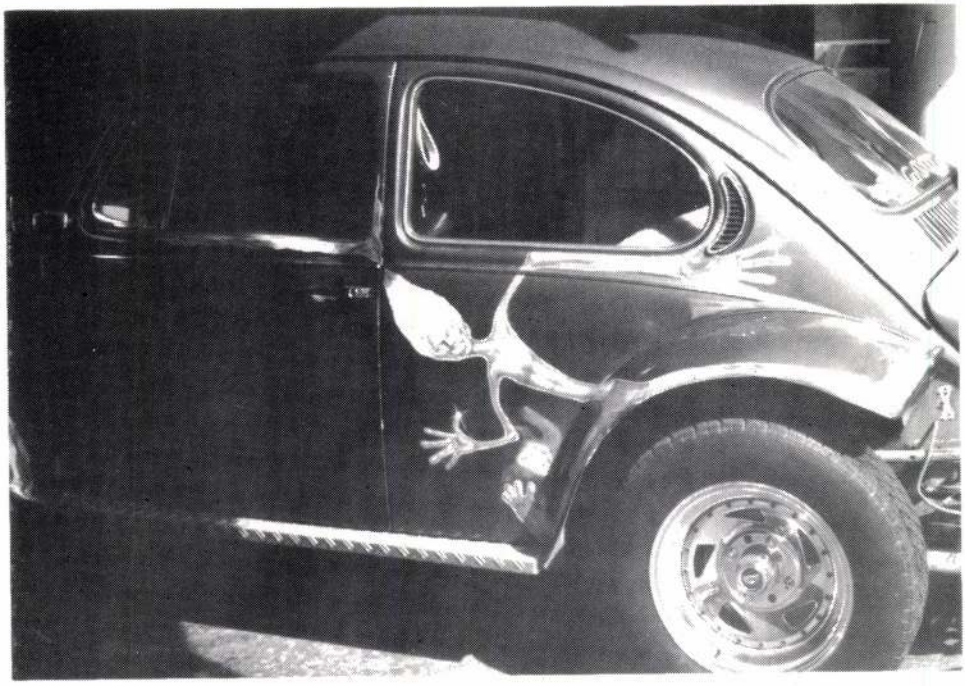

MÁSZÁROS Valéria

Nógrád megyében, Szandán születtem. 1975-ben a budapesti Veres Pálné Gimnáziumban érettségiztem, majd 1982-ben az ELTE magyar-művészettörténet szakán szereztem diplomát.

Művészettörténészként dolgozom, a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Intézetének vagyok tudományos munkatársa. Kutatási területem a 19-20. század művészete. Kandidátusi disszertációmat Tihanyi Lajos festő munkásságáról írtam. Hazai és külföldi folyóiratokban tanulmányaim jelentek meg József Attila költészetéről, az MTA Művészeti Gyűjteményéről, a magyar rajzművészetről, Lajta Béla sírköveiről, Seiden Gusztáv fotóiról, Gyarmathy Tihamér festészetéről, Böröcz András és Robbin Ami Silverberg könyvművészetéről, valamint Székely János Jenő szobrairól. 1995-ben jelent meg Farkasházy Miklós művészetét bemutató könyvem és hamarosan napvilágot lát Mattis Teutsch Jánosról írott monográfiám is.

Fényképezni 1987-ben kezdtem. Első kiállításomat 1995-ben rendeztem Budapesten a Fiatal Művészek Klubjában. A Bécsben, Berlinben, Párizsban, Madridban, Londonban, New Yorkban és San Franciscóban készített fényképeimet FALAK címmel a Szombathelyi Képtárban is bemutattam.

Ezen az UTCAKÉPEK című kiállításomon, a falfestmények mellett a festett autók és redőnyök, illetve az aszfaltrajzok és a graffiti sorozatomból mutatok be néhányat.

SZERBTEMPLOM

(Balassagyarmat, Szerb utca)

1996. február 2 - március 20.

A Budapesti Városvédő Egyesület szeretettel meghívja

Majoros Valéria

ILLÚZIÓ

festett tűzfalak, álhomlokzatok, avagy művészet az utcán a világ nagyvárosaiban

című fotókiállításának megnyitójára
1997. december 9-én, kedden 17 órára
a városvédők Podmaniczky termébe

(Budapest, VI., Eötvös utca 10. I. em.)

A kiállítást megnyitják:
Ráday Mihály
az Egyesület elnöke
és
Petri György
költő
Közreműködik: **Jengibarjan Dávid**

A kiállítás megtekinthető 1998. január 11-ig,
naponta 10-18 óra között.
(december 24., 25. és 31., valamint január 1. szünnap)
A belépés díjtalan!

Miként a környezetéhez alkalmazkodó, mint a környezetével hasonlatossá váló, eggyéolvadó élőlény viselkedésmódja a természetben: a város színeváltozásának álarca, a város átalakulásának témája maga a város, a városi élet, illetve az általa teremtett hiányok ábrándképei; a természet, a mesék és a fantasztikumok, a látomások világa. A falfestészet és a városi lét működtetését, berendezését szolgáló tárgyak és objektumok festészete tulajdonképpen azt jelzi, hogy ami van, az nem jó, illetve nem arra jó, mint amit szolgál, vagy másra is jó, mint ami a funkciója - bár, természetesen mindig csak a felületről van szó -; a megjelenést át kell alakítani, át lehet, és ezért át kell formálni. Új képpé, új látvánnyá kell varázsolni, hogy beleolvadjon környezetébe, vagy éppen ellenkezőleg, hogy kitűnjön, kiemelkedjen befoglaló közegéből. Lehet jobb, lehet rosszabb, szebb vagy csúnyább, csak egy a lényeg: el kell takarni a meglévőt, meg kell változtatni az eredetit. És ehhez kapóra jön a kép - a nagy, a síkba transzponált kép - amely illúziókat, illuzórikus elválasztásokat teremt, amely autonóm dimenziók megjelölésére, új világok látszatszerű berendezésére tör. Végső soron a ház ház marad, a redőny redőny, az autó autó, a tükröződő felület felület, de azért a síkok valószerűtlen, megtévesztő terekké tágulnak. A valóságos térbe azért már bajosabb lenne beavatkozni.

nánk utánuk, mert csupán két okozat-variációt rögzíthetnénk: nincsenek már helyükön vagy más van a helyükön. Tehát könnyű lenne pozitív kicsengésű konklúzióként leírni, hogy milyen jó: Majoros Valéria szorgosan dokumentálja a nagyvárosi kultúra eme elitté emelkedő tömegművészeti jelenségét, feltárja és megörökíti a metropoliszok múlandóságra ítélt festői produktumait. A Majoros-fotósorozat által felvetett kérdéskör és tanulság azonban ennél sokkal bonyolultabb. Mert mit kezdhetünk egy üres tűzfal előtt állva, amelyről tudjuk, hogy - ha csak illuzórikus formában is - néhány esztendővel korábban fel volt állványozva, és az állványon illúziókeltő tűzfalfestőket festő tűzfalfestők szorgoskodtak? Mivé válnak a képek és az illúziók által ösztönzött meggyőződéseink, ha felébred bennünk a gyanú, hogy ez az üres, illuzórikusan üressé vált tűzfal sem más: illúzió-kép, kép-illúzió?

Wehner Tibor

A képeslapok helye→

Ha egy olyan fotót látok - figyelem, fotó: a pillanat specifikus, az idő tényező máris kikapcsolva, illetve viszonylagossá minősítve -, amelyen egy olyan tűzfal jelenik meg, amelyen többemeletes állványzaton tűzfalfestő alakok tűnnek fel, akik a tűzfalra nyilvánvalóan valamilyen illúziókeltő tűzfalfestményt festenek, az alapos szemrevételezés után megállapítom, hogy szinte teljesen bizonyos, hogy a valóság és az illúzió megannyi áttétele, bonyolult, szövevényes rendszere révén létrehozott, létrejött, kissé összezilált leképzésnek vagyok tanúja, illetve átélője. Vagyis felismerem, hogy a tűzfalfestők is csak festve vannak a fotón. Ekkor konstatálnom kell, hogy azon túl, hogy az illuzórikus sík csalfa valószerűségként került rögzítésre, e láncolatban valóságosnak csupán a fotó minősíthető, illetve én, aki a valóság illuzionisztikus megidézésének tüneteivel foglalatoskodik. Cseppet sem irigylésre méltó pozíció. Persze ismét felvetődik és nyitva marad a kérdés: miért mindig a valóságtartományt próbáljuk kiindulási, viszonyítási pont gyanánt érvényesíteni?

Majoros Valéria hűvös dokumentarista szemlélettel rögzített fotóinak címsorában városnevekkel és évszámokkal találkozhatunk: New York 1987, London 1991, Berlin 1992. Ha napjainkban eredeti mű-objektumokként, az eredeti, a megjelölt helyszíneken szeretnénk megtekinteni ezeket a valóságossá emelkedő illúzió-képeket, akkor minden bizonnyal már hiába kutat-

MAJOROS VALÉRIA

ÉRTESÍTŐ

1997. decmber
XV. évfolyam
10. szám

Az Értesítőben több meghívó és program szerepel. Kérjük olvassa végig!

Budapesti Városvédő Egyesület
1067 Budapest, Eötvös utca 10.

MEGHÍVÓ

A Budapesti Városvédő Egyesület szeretettel meghívja
1997. december 9-én, kedden 17 órára

MAJOROS VALÉRIA
művészettörténész, fotóművész

ILLÚZIÓ

(festett tűzfalak, álhomlokzatok, avagy művészet az utcán a világ nagyvárosaiban)
című fotókiállításának megnyitójára

az egyesület Podmaniczky termébe (Bp., VI., Eötvös utca 10. I. em.)

A kiállítást megnyitják:

Ráday Mihály
az Egyesület elnöke

és

Petri György
költő

Közreműködik: **Jengibarjan Dávid**
A kiállítás 1998. január 11-ig, naponta 10-18 óra között megtekinthető.
(december 24, 25, és 31., valamint január 1. szünnap)

A belépés díjtalan!

Megcsörrent a telefon...

Egy napfényes októberi délelőttön megcsörrent a telefonom és jelentkezésemre a vonal túlsó végén Fejér Gyula építőmérnök, a Rákoskeresztúr Önkormányzat Városfejlesztési Bizottság titkára köszöntött, akivel már több mint egy éve munkakapcsolatban vagyok a XVII. kerület mentén elhelyezett pesti határkövek tárgyában.

Ő az, aki az Önkormányzaton belül szívén viseli a kerületükhöz tartozó veszélyeztetett határkövek sorsát.

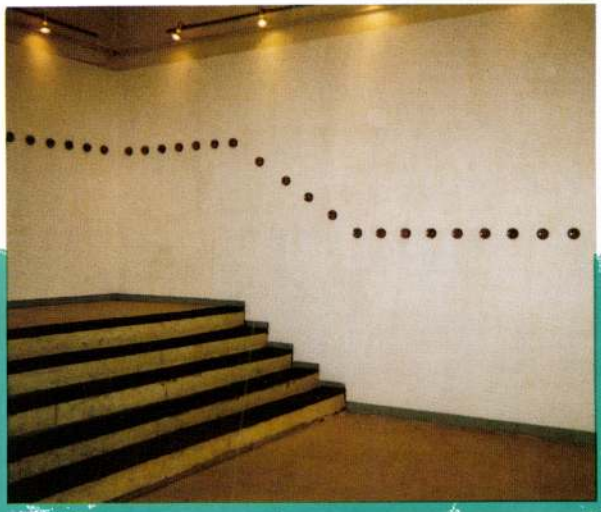

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

A Vízivárosi Galéria a Marczibányi Téri Művelődési Központ (1022 Bp. Marczibányi tér 5/a.) egyik társintézménye. Kiállítási programjában a kortárs művészet legkülönbözőbb kifejezési formái szerepelnek. A képzőművészet hagyományos műfajai mellett helyet kapnak a legújabb kísérletek, alternatív, koncept projektek, installációk. Bemutatkozási lehetőséggel támogatja a fiatalokat és a külföldi művészek is meghívást kapnak.

MAJOROS VALÉRIA

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

VÍZIVÁROSI GALÉRIA — Kiállítások 1997/I.

Január 9-31	Szépfalvi Ágnes	festmények
	"96 május"	
Február 7-28	Ghyczy Dénes	festmények
	"Feloldástól alvadásig"	
	Fiatal művészek a II. kerületben	
Március 7-28	Majoros Valéria	fotók
	"Tükröződések New York"	
	Művészek a II. kerületben	
Április 8-25	MADI és Konok Tamás	
	Művészek a II. kerületben	
	a Francia Intézettel közös rendezésben	
Május 8-29	Salvatore Puglia (Róma-Párizs)	objektek
Június 6-27	Ingrid Schütz	festmények, installációk
	Reinhard Kühl	festmények, fotók
	Berlin spielt — A játszó Berlin	
	A Goethe Intézettel közösen	
Július 4-25	Gergácz Berta emlékkiállítás	
Augusztus	Nyári szünet	
Szeptember	Konkoly Gyula: Losonczy István	
	Mester és tanítvány	
	Fiatal művészek a II. kerületben	
Október	Joze Subic (Maribor, Szlovénia)	festmények
November	Karvázy György	fotó
	Fiatal művészek a II. kerületben	
December	A II. kerületi székhelyű Magyar Papírművészek	
	Társasága művészeinek kiállítása	

MAJOROS VALÉRIA

Tükröződés New York
fotók

1997. március 7 - március 28.
Vízivárosi Galéria 1027. Budapest, II. Kapás utca 55.

Üvegházhatás

Az építészettörténet bővelkedik olyan stílusokban, ahol az épületet vagy a színházi kellékes öltözteti a kort megidéző ruhába (klasszicizmus), hol pedig maga válogat a *second hand* üzletekben (eklektika). Az épület tehát gyakran más tollával (képzavar) ékeskedik. Másnak látszik, mint amilyen valójában. Az amerikai felhőkarcolók – lehet máshol is, de akkor is *amerikai felhőkarcoló* – üvegburkolata a világ felé egy kifordított fürdőszoba falát mutatja. A makulátlanul (immaculately) tiszta üvegcsempék ügyesen elleplezik a vasbeton szerkezetet, a szigetelő ásványgyapot lapokat, a műanyag tömítéseket. Az utca mindenkié, a tükröződő üvegpalota azonban a zárt autón elsuhanó elnökasszony esete. Láttatja, hogy nem hétköznapi, s ezt onnan tudod, hogy nem látod. Az épület nem más ruhájába öltözik, hanem más épület fordított képébe rejtőzik. Hivalkodik azzal, hogy nem létezik.

Egy időben divatosak voltak azok a tükör-jelvények, amelyekben az óvatlan beszélgetőtárs hol saját magát, hol a környezet egy-egy villanását látta. A jelvény, amellyel én állítok valamit, a te szubjektumodat és a véletlent tükrözi. A tükör az egyik legismertebb világ-metafora. Jelentései között úgy kóborolhatunk, mint Alice Tükörországban, és komoly, filozofikus tartalmat éppúgy fellelhetünk benne, mint játékos értelmet. Persze sokkal jobban érezzük magunkat abban a krimiben, amelyben az átélt izgalmak után, a csodák palotájában jó főhős módjára el kell találnunk, hogy a sok tükör-figura közül melyik a valódi gonosz. Ha sikerül, a tükrök összetörnek, és igazi (film)vér szivárog a díszletek alatt. Az *amerikai felhőkarcolók* tövében sétálva arra is gondolhatunk, hogy a tükörfelület csak akkor érvényesül, ha ugyanolyan magas, de nem tükörszerű – tehát hagyományosan létező – épület áll a közelében. Ad absurdum lehetne csupa tükörház, és akkor végtelen tereket tükröznének egymásnak, de az épületszerűség megszűnne. Nem menti fel az üresség látomását, hogy olykor a kék eget is visszatükrözik. Mit tehet ilyenkor a fotós? Kis kaliberű gépe elsütőszerkezetét felhúzza, lassú mozdulattal megfordítja a masinát és belenéz az objektívbe. Gúnyosan mosolyog.

Zwickl András

VALÉRIA MAJOROS

Reflection New York
photos

March 7 - March 28, 1997.
Vízivárosi Galéria 1027. Budapest, II. Kapás utca 55.

Glass-house Effect

The history of architecture abounds in styles in which a building is either clad by the props master into costumes evoking some earlier period (neo-classicism) or it dresses itself into clothes picked from *second-hand* stores (eclecticism). A building thus often struts in borrowed plumes (catachresis). It decks itself out as something different from what it really is. The glass shell of an American skyscaper - no matter where it may be in the world, it still is an *American skyscaper* - shows the wall of a bathroom turned inside out. The immaculately clean glass tiles smartly disguise the ferroconcrete structure, the insulating glass-wool pads, the plastic sealings. The street belongs to everyone, but the reflecting glass palace is the case of the directress gliding by in a closed limousine. It makes it apparent to the eye that it is not ordinary - what tells you this is that you can't see it. The building does not show off in someone else's clothes, but conceals itself in the reversed image of another building. It makes a parade of its non-existence.

Some time in the past, there was a craze for mirror badges in which your ignorant partner now caught a glimpse of himself, now of the environment. The badge by which I assert something reflects your self and chance. The mirror is one of the best-known metaphors of the world. One can roam among its meanings like Alice did in the Land of Mirrors, discovering profound philosophical meanings and light playful ones alike. Of course, we enjoy ourselves far better in a thriller in which, after all the thrills, we - the positive hero - have to find out in the palace of miracles which of the many mirror figures is the real criminal. If we succeed, the mirrors become shattered and real (film) blood oozes from under the stage-sets. Walking at the foot of the *American skyscapers*, one may ponder that the glass surface can only assume its meaning when across it there is some other mirrorless, traditionally existing building of the same height. There might be mirror houses ad absurdum, when infinite spaces could be reflected to one another, but without any trace of a building-like character. It does not absolve from the vision of emptiness that at rare moments the blue sky is also reflected. What is then left for a photographer to do? She cocks the trigger of her small-calibre machine, turns it slowly round and looks into the lens. With a sarcastic smile on her face.

András Zwickl

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

Nyitvatartás: Keddtől-péntekig 13-18 óráig, szombaton 10-17 óráig

A Víziválosi Galéria támogatói:
Nemzeti Kulturális Alap Képzőművészeti Szakkollégiuma,
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
II. kerületi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
Budapest Art-Expo Alapítvány

BUDAPEST II. – MŰVÉSZEK A II. KERÜLETBEN SOROZAT KERETÉBEN

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

MAJOROS VALÉRIA • **1997. MÁRCIUS 7-28.** •

TÜKRÖZŐDÉS NEW YORK – fotókiállítás •

Megnyitó: 1997 március 7., este 6 órakor
Megnyitja: Beatrice Camp az Amerikai Egyesült Államok Kulturattaséja

Üvegházhatás

Az építészettörténet bővelkedik olyan stílusokban, ahol az épület vagy a színházi kellékes öltözteti a kort megidéző ruhába (klasszicizmus), hol pedig maga válogat a second hand üzletekben (eklektika). Az épület tehát gyakran más tollával (képzavar) ékeskedik. Másnak látszik, mint amilyen valójában. Az amerikai felhőkarcolók – lehet máshol is, de akkor is amerikai felhőkarcoló – üvegburkolata a világ felé egy kifordított falát mutatja. A makulátlanul (immaculately) tiszta üvegcsempék ügyesen elleplezik a vasbeton szerkezetet, a szigetelő ásványgyapot lapokat, a műanyag tömítéseket. Az utca mindenkié, a tükröződő üvegpalota azonban a zárt autón elsuhanó elnökasszony esete. Láttatja, hogy nem hétköznapi, s ezt onnan tudod, hogy nem látod. Az épület nem más ruhájába öltözik, hanem más épület fordított képébe rejtőzik. Hivalkodik azzal, hogy nem létezik. Egy időben divatosak voltak azok a tükör-jelvények, amelyekben az óvatlan beszélgetőtárs hol saját magát, hol a környezet egy-egy villanását látta. A jelvény, amellyel én állítok valamit, a te szubjektumodat és a véletlent tükrözi. A tükör az egyik legismertebb világ-metafora. Jelentései közt úgy kóborolhatunk, mint Alice Tükörországban, és komoly, filozofikus tartalmat éppúgy fellelhetünk benne, mint játékos értelmet. Persze sokkal jobban érezzük magunkat abban a krimiben, amelyben az átélt izgalmak után a csodák palotájában jó főhős módjára el kell találnunk, hogy a sok tükör-figura közül melyik a valódi gonosz. Ha sikerül, a tükrök összetörnek, és igazi (film)vér szivárog a díszletek alatt. Az amerikai felhőkarcoló tövében sétálva arra is gondolhatunk, hogy a tükörfelület csak akkor érvényesül, ha ugyanolyan magas, de nem tükörszerű – tehát hagyományosan létező – épület áll a közelében. Ad absurdum lehetne csupa tükörház, és akkor végtelen tereket tükröznének egymásnak, de az épület-szerűség megszűnne. Nem menti fel az üresség látomását, hogy olykor a kék eget is visszatükrözik. Mit tehet ilyenkor a fotós? Kis kaliberű gépe elsütőszerkezetét felhúzza, lassú mozdulattal megfordítja a masinát és belenéz az objektívbe. Gúnyosan mosolyog.

Zwickl András

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

A galéria alapítási éve: 1979; a Budapest Art Expo Alapítvánnyal együttműködésben 1994 óta.

A Vízivárosi Galéria támogatói:

Nemzeti Kulturális Alap Képzőművészeti Szakkollégiuma,
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
II. kerületi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
Budapest Art-Expo Alapítvány

Sorozatok:

- Mester és tanítványai
- Fiatal művészek a II. kerületben
- Művészek a II. kerületben
- Külföldi művészek bemutatása
- Együttműködés budapesti kulturális intézményekkel
- Emlékkiállítások
- Művészeti csoportok kiállításai
- Tematikai kiállítások bemutatása

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

VÍZIVÁROSI
GALÉRIA

Marczibányi Téri Művelődési Központ
1022 Budapest, II. Marczibányi tér 5/a.
Tel.: 212-2820, 212-0803, 212-5660
Fax: 212-4885
Igazgató: Szakall Judit

Vízivárosi Galéria
1027 Budapest II. Kapás utca 55.
Tel.: 201-6925
Galériavezető: Olescher Tamás
Művészeti tanácsadó: Gergely Mariann

Vízivárosi Galéria 1997.
Layout: Tooth Gábor Andor
Nyomda: Nalors Grafika Kft., Vác

MAJOROS VALÉRIA • 1997 MÁRCIUS 7-28. •

TÜKRÖZŐDÉS/REFLECTION
NEW YORK – FOTÓKIÁLLÍTÁS

Megnyitó: 1997 március 7-én, este 6 órakor

Megnyitja: Beatrice Camp az Amerikai Egyesült Államok Kulturattaséja

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

MAJOROS VALÉRIA

Majoros Valéria elsősorban a nagyvárosi utcát fényképezi. Nem az utca életét, hanem az utca művészetét, a falakon, redőnyökön, járdákon, autók karosszériáin született képzőművészetet. Kedvelt témái még a festett kukák, a plakátokkal tarkított oszlopok, a renoválásokat eltakaró díszes álhomlokzatok és — amint ez a kiállítás is igazolja —, a tükröződések.

Majoros egy olyan utcai művészetet fényképez, amely az örökkévalósággal csak kacérkodni képes, születése után hamarosan a mulandóság áldozata. A murálokat tönkreteszi az időjárás, lefesti az új tulajdonos. A graffitit összefirkálják. Az autókat kivonják a forgalomból. A renoválások befejeződnek, az álhomlokzatokat lebontják. A plakátokat leszaggatja a szél. A kukákat lemosák. A járdákról nem is szólva. Szinte kész sincs a művész alkotása,máris tovatűnik a cipőtalpakon. Még leginkább állandóak a tükröződések. Ezek a Gaudi és Magritte kezét nem ismerő "Gaudik" és "Magritte-ek" azonban csak bizonyos szögből láthatók, s ezt még egyszer megtalálni szinte képtelenség.

Ez a kiállítás egy sorozat része. Az első állomás a FALAK című murálkiállítás volt 1995-ben. Ezt követte 1996-ban a grafitit, festett aszfaltot, redőnyöket és autókat bemutató UTCAKÉPEK című tárlat. Ezúttal olyan New York-i felhőkarcoló tükröződések láthatók, amelyek sajátos absztrakcióikkal, a formajáték rendkívüli gazdagságával, változatosságával, a torzulások széles skálájával vonják magukra a figyelmet.

Most of Valéria Majoros photos are taken of metropolitan streets. Not of the life in the street, but of the art of the street, decorative art works on walls, blinds, pavements, bodies of cars. Her favourites are painted garbage cans, pillars wrapped in posters, ornate sham facades disguising renovation, and — as this show also reveals — reflections.

She photographs the art of the street that can only flirt with immortality as it falls victim to decay soon after its birth. Murals are destroyed by weather, repainted by new owners. Graffitis are scribbled over. Cars are withdrawn from traffic. Renovations come to an end, sham facades are pulled down. Posters are torn off by the wind. Garbage cans are washed clean. Not to speak of the pavements. Hardly has the artist completed the work when it disappears on the passing shoes. Perhaps the most constant of these are the reflections. These "Gaudis" and "Magrittes" never touched by the hands of Gaudi or Magritte can only be seen from certain angel sand you can be sure never to find them again.

This show is part of a series. The first station was the exhibition of MURALS in 1995. It was followed in 1996 by the exhibition under the title STREETSCAPES of graffitis, painted pavements, blinds and cars. The most recent show presents reflections of skyscapers in New York attracting attention by their peculiar abstractions, extra-ordinary formal richness and variety, and a wide range of distortions.

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

Nyitvatartás: Keddtől-péntekig 13-18 óráig, szombaton 10-17 óráig

A Vízivárosi Galéria támogatói:
Nemzeti Kulturális Alap Képzőművészeti Szakkollégiuma,
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
II. kerületi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
Budapest Art-Expo Alapítvány

BUDAPEST II. — MŰVÉSZEK A II. KERÜLETBEN SOROZAT KERETÉBEN

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

MAJOROS VALÉRIA • 1997. MÁRCIUS 7-28.

TÜKRÖZŐDÉS NEW YORK – fotókiállítás

Megnyitó: 1997 március 7., este 6 órakor
Megnyitja: Beatrice Camp az Amerikai Egyesült Államok Kulturattaséja

Üvegházhatás

Az építészettörténet bővelkedik olyan stílusokban, ahol az épület vagy a színházi kellékes öltözteti a kort megidéző ruhába (klasszicizmus), hol pedig maga válogat a second hand üzletekben (eklektika). Az épület tehát gyakran más tollával (képzavar) ékeskedik. Másnak látszik, mint amilyen valójában. Az amerikai felhőkarcolók – lehet máshol is, de akkor is amerikai felhőkarcoló – üvegburkolata a világ felé egy kifordított falát mutatja. A makulátlanul (immaculately) tiszta üvegcsempék ügyesen elleplezik a vasbeton szerkezetet, a szigetelő ásványgyapot lapokat, a műanyag tömítéseket. Az utca mindenkié, a tükröződő üvegpalota azonban a zárt autón elsuhanó elnökasszony esete. Láttatja, hogy nem hétköznapi, s ezt onnan tudod, hogy nem látod. Az épület nem más ruhájába öltözik, hanem más épület fordított képébe rejtőzik. Hivalkodik azzal, hogy nem létezik. Egy időben divatosak voltak azok a tükör-jelvények, amelyekben az óvatlan beszélgetőtárs hol saját magát, hol a környezet egy-egy villanását látta. A jelvény, amellyel én állítok valamit, a te szubjektumodat és a véletlent tükrözi. A tükör az egyik legismertebb világ-metafora. Jelentései közt úgy kóborolhatunk, mint Alice Tükörországban, és komoly, filozofikus tartalmat éppúgy fellelhetünk benne, mint játékos értelmet. Persze sokkal jobban érezzük magunkat abban a krimiben, amelyben az átélt izgalmak után a csodák palotájában jó főhős módjára el kell találnunk, hogy a sok tükör-figura közül melyik a valódi gonosz. Ha sikerül, a tükrök összetörnek, és igazi (film)vér szivárog a díszletek alatt. Az amerikai felhőkarcoló tövében sétálva arra is gondolhatunk, hogy a tükörfelület csak akkor érvényesül, ha ugyanolyan magas, de nem tükörszerű – tehát hagyományosan létező – épület áll a közelében. Ad absurdum lehetne csupa tükörház, és akkor végtelen tereket tükröznének egymásnak, de az épület-szerűség megszűnne. Nem menti fel az üresség látomását, hogy olykor a kék eget is visszatükrözik. Mit tehet ilyenkor a fotós? Kis kaliberű gépe elsütőszerkezetét felhúzza, lassú mozdulattal megfordítja a masinát és belenéz az objektívbe. Gúnyosan mosolyog.

Zwickl András

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

MAJOROS VALÉRIA

"Majoros Valériáról még azt szeretném elmondani, hogy én rendkívül becsülöm, nemcsak a fényképezési tudását és azt, hogy ezek szép fotók, művek, de a vállalkozó kedvét, művészi játékát is, hogy egy tudós kutató szorgalmával és filológiai precizitásával járta végig ezeket a nagyvárosokat, vadászva ezekre a képekre, de azt is, hogy ezt (a kiállítást) összehozta, csinált belőle egy művet, most lett ez számunkra művészet..."

Konrád György kiállításmegnyitója, FMK 1995

"Majoros Valéria művészettörténészként nem a "nagy művész" címére pályázik. (Bizonyára lesznek olyan fotósok, akik a tenyérnyi masinával, kisfilmmel készített felvételeket technikai szempontból minősítik majd; képzavarral: nem látják a szemet.) Csupán annyit tett, hogy felfigyelt egy korántsem rejtőzködő, sőt hivalkodó városképi elemre, s vette a fáradságot — amit mi gyakran nem teszünk meg —, hogy megszakítva útját, lefényképezze."

Szücs György: Stílusgyakorlatok, Új Művészet 1996/1-2.

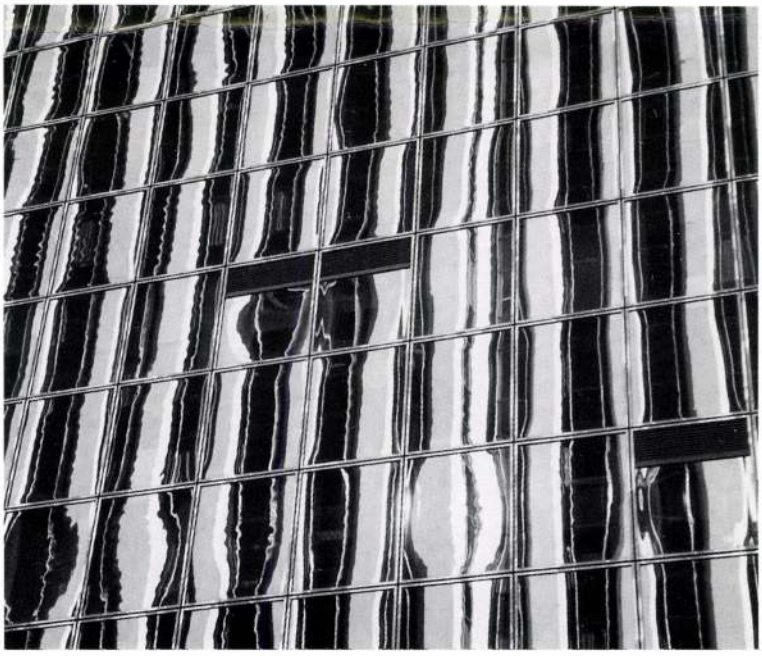

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

Nyitvatartás: Keddtől-péntekig 13-18 óráig, szombaton 10-07 óráig

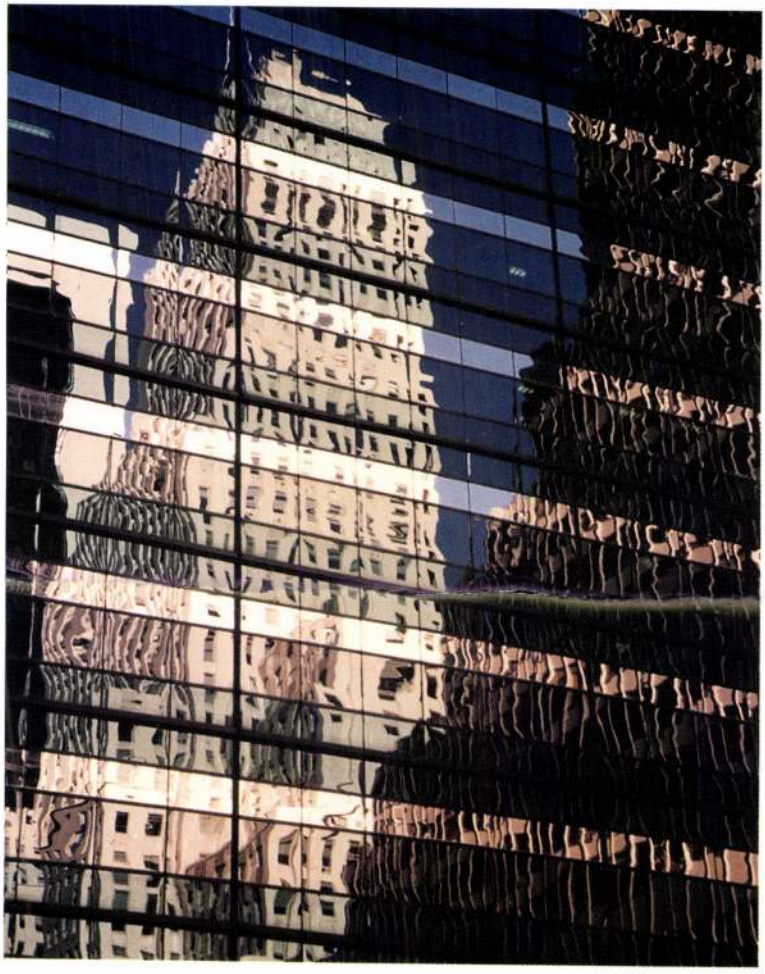

A Vízivárosi Galéria támogatói:

Nemzeti Kulturális Alap Képzőművészeti Szakkollégiuma,
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
II. kerületi Önkormányzat Kulturális Bizottsága,
Budapest Art-Expo Alapítvány

ISOTERMO
BRAVA'S
POLICIA 17R-24 17R-24
POLICIA

Majoros Valéria
„Az egész utca ma egy színház?"
"¿La calle toda ahora es un teatro?"
photo

BUDAPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET 1067 BUDAPEST, EÖTVÖS U. 10.

Majoros Valéria
Magritte
photo

Budapesti Városvédő Egyesület 1067 Budapest, Eötvös u. 10.

Majoros Valéria
Csendélet / Still life
photo

Budapesti Városvédő Egyesület 1067 Budapest, Eötvös u. 10.

Majoros Valéria
Volkswagen
photo

Budapesti Városvédő Egyesület 1067 Budapest, Eötvös u. 10.

Majoros Valéria
Kék rapszódia / Rhapsody in blue
photo

BUDAPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET 1067 BUDAPEST, EÖTVÖS U. 10.

Majoros Valéria
Seurat (A Sunday on la Grande Jatte)
photo

BUDAPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET 1067 BUDAPEST, EÖTVÖS U. 10.

THE BUDAPEST SUN

Rajoros Valéria

STYLE

THE BUDAPEST SUN ENTERTAINMENT SECTION VOLUME VI • ISSUE 1 • 1998 JANUARY 8-14

Graffiti art-history

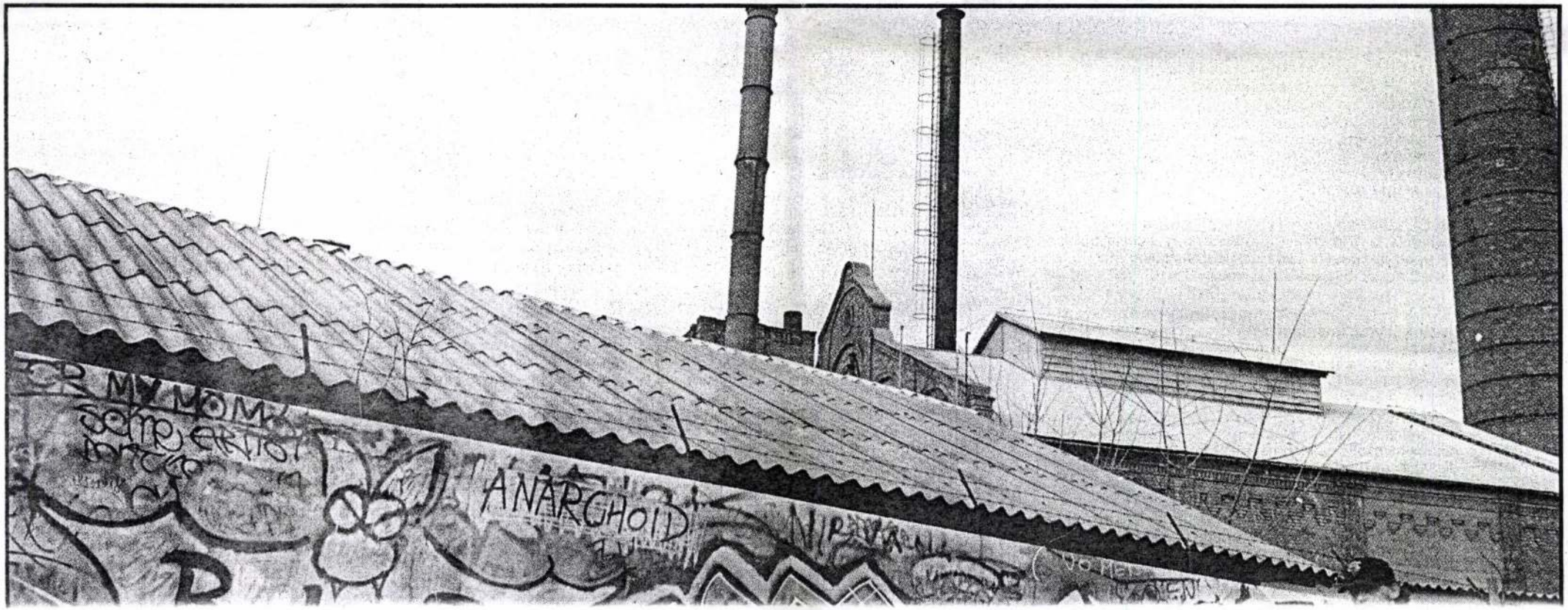

THE BUDAPEST SUN

STYLE

BUDAPEST SUN ENTERTAINMENT SECTION VOLUME VI • ISSUE 1 • 1998 JANUARY 8

affiti art-histo

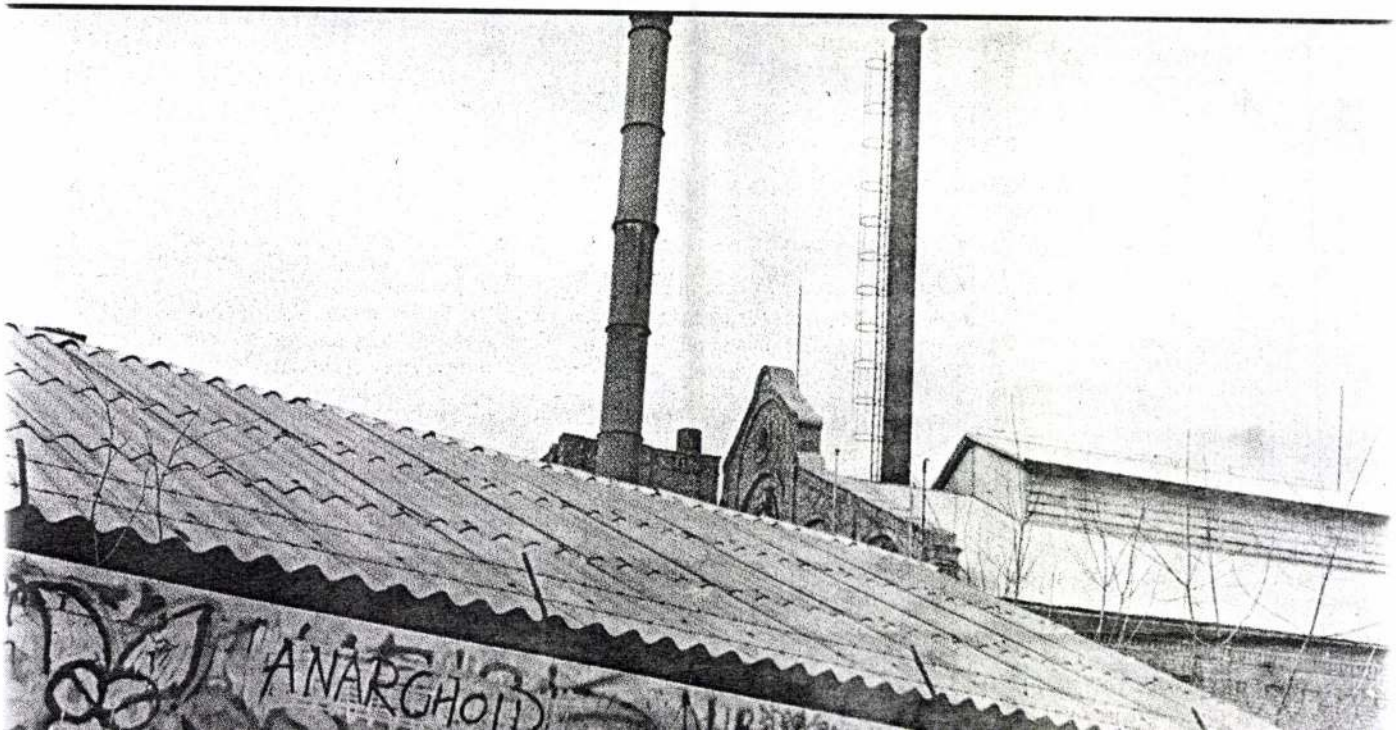

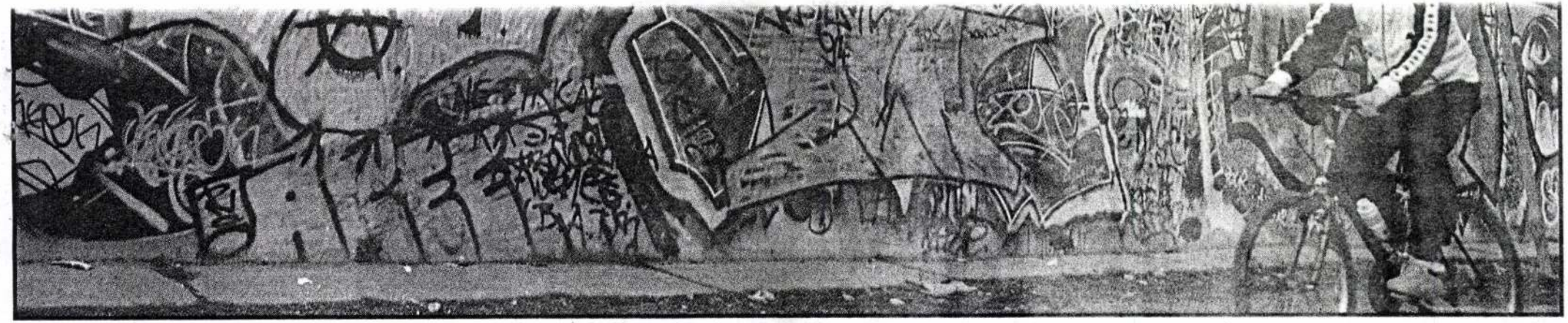

Graffiti art. What is it? **Esther Vécsey** discovers the history of this particular art form and discusses whether it has a place in modern society. Has it any real commercial value, or is it just mindless vandalism that's a menace to Budapest and many capital cities?

GRAFFITI - PUBLIC blight or Public art? Are there any Keith Harings in the making in Budapest – and what chance is there that anyone will discover them?

To test just how desensitized people in Budapest have grown to their environment, take a ride on Tram 2 which plies its way along the right bank of the Danube. The critical test points occur at the Akadémia (Roosevelt tér) and the Vásárcsarnok stops, where the tracks dip under ground level, into the cavernous concrete underpasses beneath Lánc hîd (Chain Bridge) and Szabadság hîd (Freedom Bridge). As the tram approaches the sustaining walls, all sorts of colorful, dynamic images and texts appear on the walls, becoming more and more concentrated and layered. But does anyone on the Tram these days pay attention, look at the images, or try to discern their medium and message?

Hardly anyone. Obviously, people have become so impervious to their surroundings, that they ignore the very thing meant to arouse them, Graffiti. It's all over public walls. Of course the officials of the City, the Monuments Protection People and other powerful, influential entities of the establishment bluster, rant and rave about effacement of public property, destruction, fire and brimstone! But besides occasionally painting over a section or two of the graffiti, they tend to ignore the persistent phenomenon. And, those who travel a bit will agree that graffiti is a world-wide phenomenon, and very similar in medium, composition, style, process, placement, and perpetrators, whether occurring in Paris, Zürich, London, New York, or any other large metropolis.

What does the great profusion of graffiti tell us about man's need today for esthetics in our environment? As Hungarian thinker Tibor Wehner says, in his introduction to the exhibition "*Ilúziók - murals, trompe l'oeil*, or *street art in the metropolises of the world*," (see Arts and Exhibitions p. 4),

"The phenomenon of the public mural tells us that what is visible on the streets of our cities is not good, not sufficient, that it does not satisfy." Wehner's comments apply to the exhibition of the series of photographs taken between 1987 and 1992 by art historian Valéria Majoros, of "serious street art", that is, large painted illusionistic murals and other unusual decorative everyday objects she observed on the streets of such cities as London, Berlin, New York and San Francisco. But certainly the political, social and economic reasons for the development of such recent phenomena as the public mural (the "high art" form) and of graffiti ("low art" form) are the same. They both emphatically communicate the human need to embellish, or control, to make his/her mark on the environment, to express him/herself in a public manner. Is this simply exhibitionism, vandalism or is there more to graffiti than just scribbles or defacement?

The art of painting murals/graffiti is as old as man himself, found in the cave paintings of Neolithic man, who through the graphic act of drawing on the walls of his caves, left his mark on history, setting down his beliefs and exercising his magic power over his environment. The wonderful scatological graffiti and paintings found by archaeologists in 1st century Pompeii still amuse viewers with their inventive energy and daring. On the serious side, there are the great byzantine mosaics of Ravenna and Venice, and the refined medieval and renaissance murals and tapestries of the Great Halls of public palaces in Italian cities such as Siena and Florence. And they were hardly very public, after all. In the 18th and19th century explorers, writers, and everyday visitors shamelessly left their initials, their graffiti, everywhere they went along their obligatory "grand tour" – from the walls of Egyptian tombs to the marbles of the Parthenon.

Today, t[illegible]ist guides proudly show these as precious autographs, and documents of illustrious visitors of the past. Few in Budapest know the name of Keith Haring, the young American graffiti artist whose art was elevated from the cavernous walls of the New York subway system, to become a huge commercial success and the darling of the established art gallery and museum world. So much so that London art appraiser Ludovico Marenzi of the international art auction giant, Sotheby's was quoted in a New York Times article last year regarding the commercial possibilities of graffiti.

■ Turn to Page 2

Cinema

A bold statement - The Full Monty

Artstyle

Art and architecture

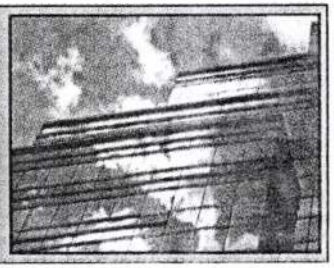

Preview

Rambert Dance Company

■ From Page 1

They just sprayed our entrance to the Gallery and the surrounding walls over thickly, concentrated, with metallic spray, without any rhyme or reason!

Tamás Olescher, Director of the Viziváros Gallery, and one of the members of the Budapest art establishment comments that there are good and bad forms of graffiti. His comment is full of anger, consternation. "On the walls of the Buda side Tram 19 Chain Bridge underpass, there was a beautiful, really fine, poetic line drawing, which was intact for years. Then, just recently, there seemed to be a new group, brutal and aggressive, which just defaces for the sake of destroying.

Metallic

They just sprayed our entrance to the Gallery and the surrounding walls over thickly, concentrated, with metallic spray, without any rhyme or reason!" When asked who they are, he says that he can just make out the word SDO in the jumble of spray.

"SDO must be their signature," says Olescher.

Photographer Peter Fodor, who has been following the graffiti around Budapest says, "There are various groups, the oldest, most prominent of which is the BAT group. BAT is the acronym for something like "Budapest Autonóm Társaság," and they are surely a radical, left-wing group. "They leave a special A in a circle monogram on their work," explains Fodor, "and they derive from the British Punk movement which began back in the 70's."

There is also a group in Pécs, which is associated to a Punk/rap/heavy metal/ music group there. "They are working-class kids, who express in no uncertain terms that they are disillusioned with modern society, with the establishment, and they are quite politically vocal, with such songs as "Lógassuk fel Csurkát." (Let's Hang Csurka" who is an ultra-nationalist political figure.) Obviously, there are a few people in Budapest who take notice of the graffiti around us. (As the exhibition at the Városvédő Egyesület proves, the art of the public city wall mural is still a rare thing here.) And it is heartening to realize that not all perceive only the negative side of these public scrawlings.

Vitkay Katalin, secretary of the popular Városvédő Eggyesület (City Preservation Association) says, "Our Association, with the architects Kornél Baliga, and Klára Benedek, is planning a scholarly conference on the topic of the city's graffiti." They are now seeking sponsorship for the event, which will include psychologists, historians, city planners, preservationists, and of course the kids who do the graffiti.

ART OR VANDALISM?: Is it art or teenagers' feelings of angst?

Institution

The conference will neatly systematize and even perhaps institutionalize an art form which has grown unchecked, developing along its own rules and modes of operation. We await the moment when we will see, revealed before our eyes, those mysterious creatures who until now have acted with supreme courage, reacting against the constraints of established society, who surreptitiously and under cover of darkness, work their magic like the cave painters of Neolithic time. How will the demystification of these kids, who with great accuracy and swiftness, with Baroque gesture and dynamism, leave their indelible and inscrutable marks on the drab public places of Budapest affect them?

Will success spoil these quintessentially daring, talented youngsters so intent on brightening the urban scene? More importantly, will the conference bring the ordinary citizen of Budapest to a higher consciousness, so he too can value what is human and esthetic in our environment.

Photographs from Christmas Memories (previous issue) kindly supplied by The National Museum.

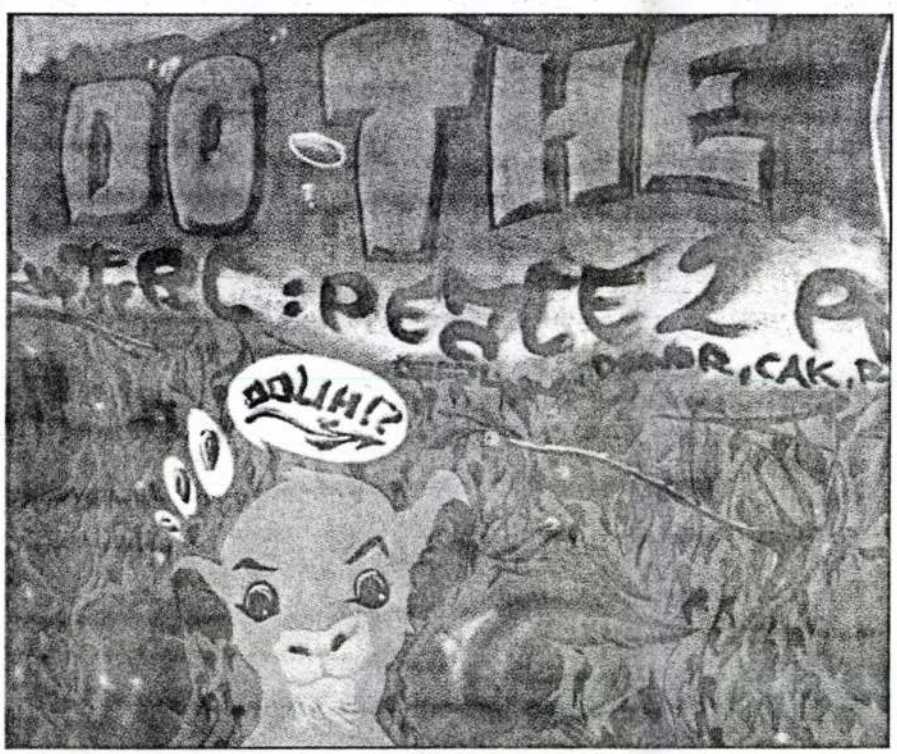

COMMERCIAL ART: Tököl Börtönfal, 1996 August 17.
Foto Hajdú J. Ferenc. From a series of postcards. Graffiti, by Dura Studio, Budapest.

AS ALWAYS...
AVEL UNLIMITED
HAS THOUGHT

If you want to

...where to get your hair styled,

how to claim your VAT,

Arts and exhibitions

Artwork displayed in monumental proportions across a city

Art by Esther Vécsey

ART HISTORIAN Valéria Majoros shows photos of a relatively rare phenomenon in these parts. Her travels have taken her to many corners of the world, where she was struck by the frequency of the architectural mural. In the United States, in cosmopolitan centers such as Atlanta, Chicago, Los Angeles, San Francisco, and especially New York, this art form – the execution of huge illusionistic and semi-narrative mural paintings by individual artists or by art-teams on the blank walls of buildings, most frequently in the inner city – became immensely popular, beginning in the early 1980's. The majority of the murals were funded by private funds, by local community groups, or by state or national grants promoting the dissemination of art in public places.

What in the 1960's was regarded as a rare, eccentric, antisocial, and divergent art form practiced by marginal artists who liked to draw the human figure (as different from the then quasi-universally practiced style of abstraction on canvas or other portable grounds), became, by the early 1980's an accepted and officially supported art form, which was viewed as adding color and humor to the drab facades of industrial cities and as extending lucrative opportunities for creative expression to disadvantaged artists. It was a little like Franklin Delano Roosevelt's Works Progress

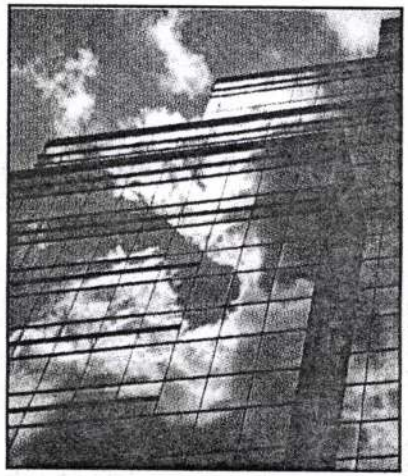

during this period with such artists as Orozco and Ribera. It is interesting that among the new contemporary mural artists on the U.S.' West Coast, many were Latinos, in whom the tradition of realism and naturalism burned bright, and for whom the mural was the perfect medium, the outlet for the social or political message about their downtrodden state.

The Budapest exhibition displays Majoros' photographs of the huge wall paintings she discovered on the walls of buildings in cities of Europe and the United States between 1987-1992.

The phenomenon is so rare in Budapest, (see the Style cover story on Graffiti) that this exhibition may be regarded as introducing this art form to viewers here. Majoros has a wonderful "Magritte", a beautiful angled shot of the steely blue sky and clouds mirrored in the solid glass-sheathed facade of a modern building, creates provocative optical illusions of the merging of foreground and background, and takes the composition beyond mere document, to being a semi-abstract contemplative piece. Besides her fascination with the public mural and the humorous and varied subjects - the narratives and emblematic compositions she found on the walls of buildings, enlarged and exaggerated, Majoros also shows her keen eye for abstract composition. Her photos reflect the visual and emotional effects experienced during her travels abroad. We can sense her exhilaration and joy, for example, when discovering the wonders of an opulent fish market, in the beautifully composed large color photograph of a perfect circle of deliciously colorful coral-pink shrimp spread out for the buyer's delectation on the ice of the fishmonger's display case.

Perhaps Majoros' arresting photos will inspire viewers here to ponder on the differences in the circumstances of artists in New York, Paris, and London from those of Central Europe. Will Budapest ever have the kind of public and private art sponsorship which promoted the monumental, amazing and amusing mural artworks in the cities Valéria Majoros visited and shares with us in this fine exhibition?

Art and architecture:
Illúzió - photographs by Valéria Majoros

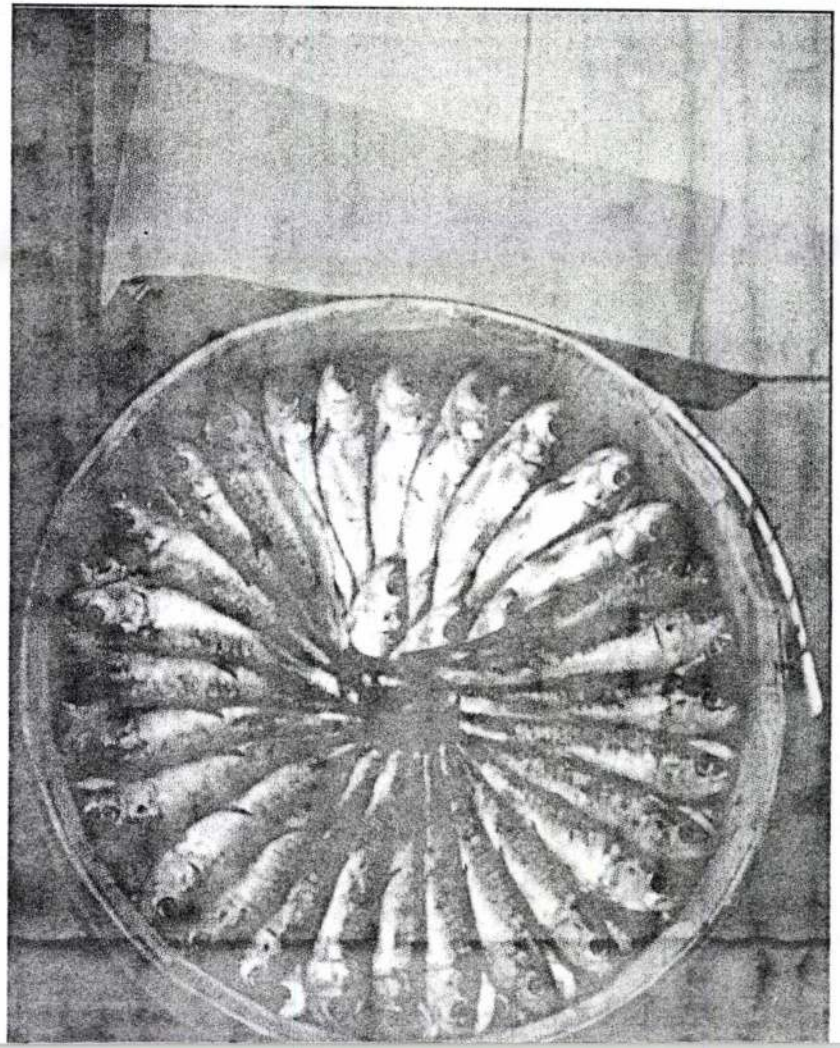

Art by Esther Vécsey

ART HISTORIAN Valéria Majoros shows photos of a relatively rare phenomenon in these parts. Her travels have taken her to many corners of the world, where she was struck by the frequency of the architectural mural. In the United States, in cosmopolitan centers such as Atlanta, Chicago, Los Angeles, San Francisco, and especially New York, this art form – the execution of huge illusionistic and semi-narrative mural paintings by individual artists or by art-teams on the blank walls of buildings, most frequently in the inner city – became immensely popular, beginning in the early 1980's. The majority of the murals were funded by private funds, by local community groups, or by state or national grants promoting the dissemination of art in public places.

What in the 1960's was regarded as a rare, eccentric, antisocial, and divergent art form practiced by marginal artists who liked to draw the human figure (as different from the then quasi-universally practiced style of abstraction on canvas or other portable grounds), became, by the early 1980's an accepted and officially supported art form, which was viewed as adding color and humor to the drab facades of industrial cities and as extending lucrative opportunities for creative expression to disadvantaged artists. It was a little like Franklin Delano Roosevelt's Works Progress Administration which sponsored the execution of huge mural projects in such government buildings as city halls, courthouses, public libraries and railway stations, during the lean years of the Great Depression of the 1930's in the United States. In Mexico, the art of the mural also reached epic proportions

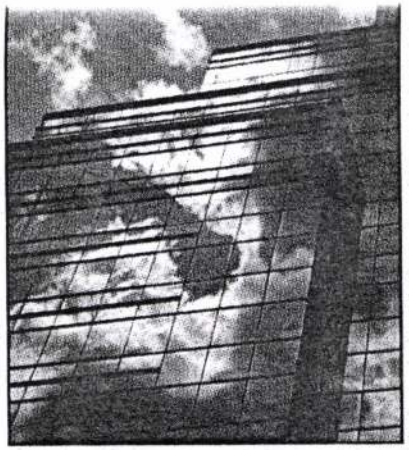

during this period with such artists as Orozco and Ribera. It is interesting that among the new contemporary mural artists on the U.S.' West Coast, many were Latinos, in whom the tradition of realism and naturalism burned bright, and for whom the mural was the perfect medium, the outlet for the social or political message about their downtrodden state.

The Budapest exhibition displays Majoros' photographs of the huge wall paintings she discovered on the walls of buildings in cities of Europe and the United States between 1987-1992.

The phenomenon is so rare in Budapest, (see the Style cover story on Graffiti) that this exhibition may be regarded as introducing this art form to viewers here. Majoros has a wonderful eye, and captures each arresting mural or cityscape from a different angle, both physically and spiritually. The large color photographs radiate her fascination with the variety of these huge paintings, some bordering on the abstract or the surreal, and differing radically in style and approach. Her

the steely blue sky and clouds mirrored in the solid glass-sheathed facade of a modern building, creates provocative optical illusions of the merging of foreground and background, and takes the composition beyond mere document, to being a semi-abstract contemplative piece. Besides her fascination with the public mural and the humorous and varied subjects - the narratives and emblematic compositions she found on the walls of buildings, enlarged and exaggerated, Majoros also shows her keen eye for abstract composition. Her photos reflect the visual and emotional effects experienced during her travels abroad. We can sense her exhilaration and joy, for example, when discovering the wonders of an opulent fish market, in the beautifully composed large color photograph of a perfect circle of deliciously colorful coral-pink shrimp spread out for the buyer's delectation on the ice of the fishmonger's display case.

Perhaps Majoros' arresting photos will inspire viewers here to ponder on the differences in the circumstances of artists in New York, Paris, and London from those of Central Europe. Will Budapest ever have the kind of public and private art sponsorship which promoted the monumental, amazing and amusing mural artworks in the cities Valéria Majoros visited and shares with us in this fine exhibition?

Art and architecture:
Illúzió - photographs by Valéria Majoros
Budapesti Városvédő Egyesület
(Budapest City Preseveration Association)
VI. Eötvös utca 10, I em.
M. 1 to Oktogon
Tel./fax: 322-3870
Open Mon.-Fri. 10 am - 5:30 pm
Until Jan. 23

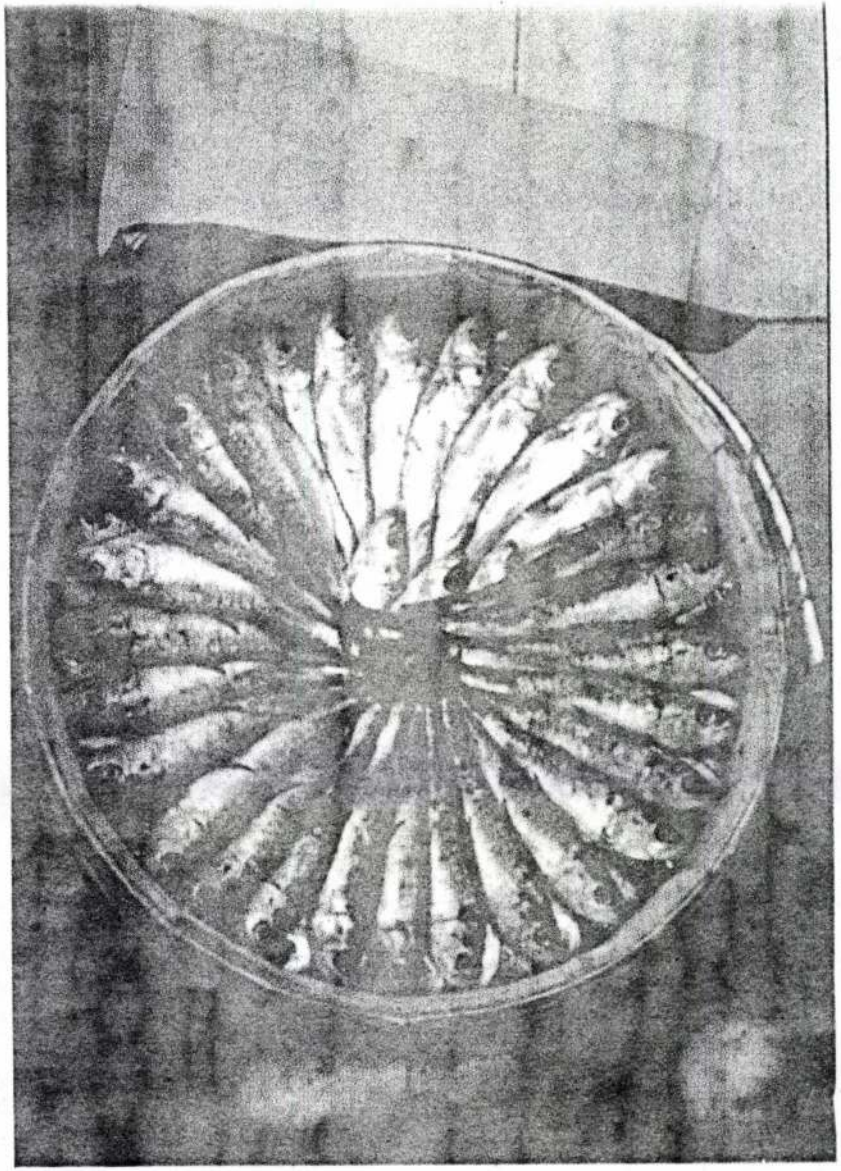

STILL LIFE: Csendélet by Majoros Valéria.

Work that speaks volumes

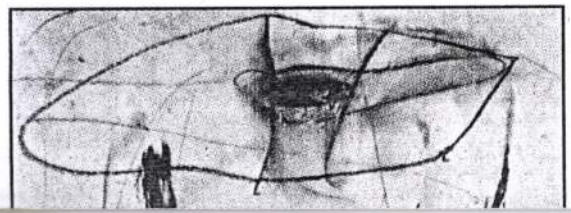

Art by Esther Vécsey

"In Hora Mortis", a richly illustrated book of modern verse by Austrian writer and poet Thomas Bernhard, who died in 1989, is presented in this exhibition. The bilingual book, in German and Hungarian, was published by one of the foremost Hungarian book publishers. Jelenkor

The ink in the well

FIND FINE pen and ink line drawings in this showing organized in cooperation with the Medicina Art Galéria, and supported by a number of prestigious local companies, including Aduprint Kft., Bau-Vip Kft., Centrum Aruházak Rt., Innomed Medical, Medicina BM Kft., Medirex Kft., Schering Plough, and W-Deco.

János Kass
Budapest Kiállítóterem
V. Szabadsajtó út 5.

MAJOROS VALÉRIA

PÁRHUZAMOK

című fotókiállítása

Megnyitja: **Hudra Klára** művészettörténész
Közreműködik: **Dóra Attila** fúvós hangszereken
1998. április 25-én, szombaton 17 órakor

CZOBELGALÉRIA

Hatvan, Kristály Kastély, Boldogi út 1. Tel.: 37/ 341188
Nyitva május 20-ig, naponta 10 és 22 óra között

Támogatók: Hatvan Közművelődéséért Alapítvány
Kristálycoop Rt.

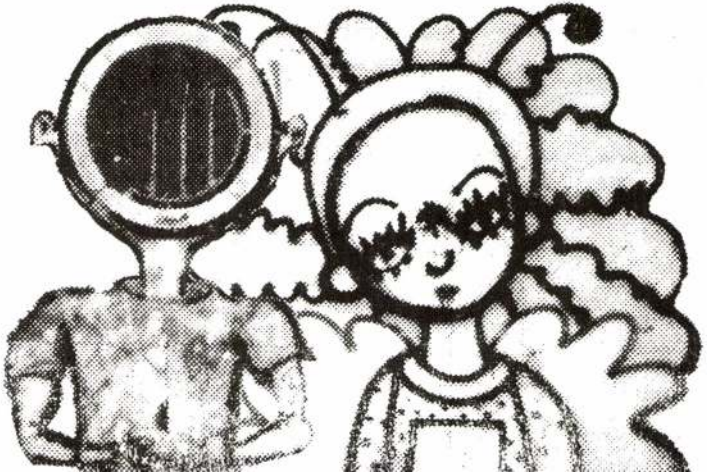

MAJOROS VALÉRIA

PÁRHUZAMOK

című fotókiállítása

Megnyitja: **Hudra Klára** művészettörténész
Közreműködik: **Dóra Attila** fúvós hangszereken
1998. április 25-én, szombaton 17 órakor

CZOBELGALÉRIA

Hatvan, Kristály Kastély, Boldogi út 1. Tel.: 37/ 341188
Nyitva május 20-ig, naponta 10 és 22 óra között

Támogatók: Hatvan Közművelődéséért Alapítvány
Kristálycoop Rt.

CZOBELGALÉRIA

Hatvan, Kristály Kastély, Boldogi út 1. Tel.: 37/ 341188
Nyitva május 20-ig, naponta 10 és 22 óra között

Támogatók: Hatvan Közművelődéséért Alapítvány
Kristálycoop Rt.

MAJOROS VALÉRIA

PÁRHUZAMOK

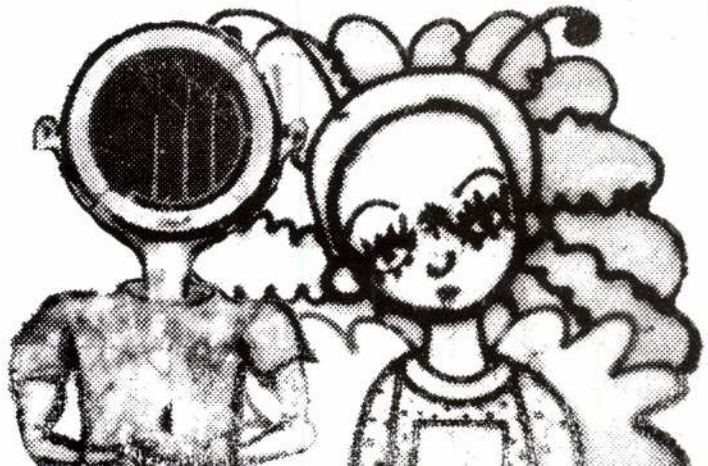

Majoros Valéria
PÁRHUZAMOK

Tanulmányok
1971-1975 Veres Pálné Gimnázium, Budapest
1976-1982 Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar
magyar - művészettörténet szak
1998 Ph.D. /a művészettörténeti tudomány kandidátusa fokozat/
Ösztöndíjak
1983-1986 Tudományos Minősítő Bizottság
1989-1991 Soros Alapítvány
Külföldi tanulmányutak
1992 Berlin - OTKA ösztöndíj
1993 Madrid/Granada/Valencia/Barcelona - Művelődési Minisztérium ösztöndíj
1994 Bukarest/Brassó - Művelődési Minisztérium ösztöndíj
Párizs - OTKA ösztöndíj
New York/Chicago/San Francisco - OTKA ösztöndíj
1996 New York - Soros Alapítvány ösztöndíj

Egyéni kiállítások
FALAK - Fiatal Művészek Klubja, Budapest 1995
- Szombathelyi Képtár 1995
UTCAKÉPEK - Szerbtemplom, Balassagyarmat 1996
TÜKRÖZŐDÉS/REFLECTION NEW YORK - Vízivárosi Galéria, Budapest 1997
ILLÚZIÓ - Budapesti Városvédő Egyesület 1997

Csoportkiállítás
Tendenciák napjaink képzőművészetében - Marczibányi téri Művelődési Központ, Budapest 1997

Válogatott irodalom
Sturcz János: Szakszerűtlen bevezető MV fotóihoz.
FALAK kiállítási katalógus bevezető, 1995
Szücs György: Stílusgyakorlatok. MV fotókiállítása.
Új Művészet 1996/1-2, 18-21.
Zwickl András: Üvegházhatás.
TÜKRÖZŐDÉS kiállítási katalógus bevezető, 1997
Csordás Lajos: Nagyvárosi illúziók a tűzfalakon.
Népszabadság 1997 december 8., 29.
Esther Vécsey: Artwork displayed in monumental proportions accross a city.
The Budapest Sun Style, 1998 január 8-14., 4.

Majoros Valéria az utcára vitt művészetet és az utca művészetét lopja vissza a kiállítóterembe. Dziga Vertov és Antonioni hősének szemével néz körül a nagyvárosban, s - lévén művészettörténész - kamerája mögött mindig ott a teoretikus, aki napórával méri az /exponálási/ időt. A párokba rendezés látszólagos egyszerűsítése senkit ne tévesszen meg, a diszkurz itt nem pusztán két szomszédos kép között folyik, az ínyenc a recept sorai között is olvashat:

A festett tűzfalak, az álhomlokzatok és a tükröződések egymásba olvadó épületeinek képei egyszerre idézik a platóni ideák és Magritte világát, ahol a korlátozott megismerés nem érzékelheti a valót, csak annak árnyékát-tükörképét, vagy ha egyszerre látja is a kettőt, a megkülönböztethetetlenség dilemmájába ütközik. Veronában a szerelmes turisták nem a Júlia-kapualjat, nem a puszta falat, de Shakespeare művén keresztül a tiszta szerelmet szignálják egy művész gesztusával, a pecsételt képek alkotói pedig egy kancelláriai hivatalnok hatalmával hitelesítenek egy köztéri részletet, benne saját egyéniségüket. Az egyén közben azonosíthatatlan, amott az egymásrafirkálások, emitt a negatívok miatt. A Botticelli-járdarajz és a Seurat-mural nemcsak "a művészet mindenkié" elvét vallja, de az eredetiség követelményével is perel, sőt az alapul szolgáló művekbe komponált időt is visszavonja. A múzeumi belépőkkel tarkított oszlop rendesen a zsugori időnek dolgozna, itt - a magas művészettel való ironikus-metonimikus kapcsolata révén - annak ellenében munkál, a kipingált Trabant pedig egy pollockosan csorgatott kocsi másával, s így az illúzióval felesel.

A napórán a fény és az árnyék méri ki az időt, a járdán nyomát hagyó falevél ideje kívül esik a mérhetőségen. A tűzfal az, és mégsem az.
A párhuzamok a végtelenben találkoznak.

Balogh Péter

Műgyűjtés

13 millió Tihanyiért

A BÁV Rt. legutóbbi aukcióján új rekord született a hazai árverések történetében. Tizenhárom millióért ütötték le Tihanyi Lajos: *Csendélet teáskannával* című olaj, vászon képét, s ezzel megdőlt a korábbi rekord (12 millió), mely egy Munkácsy képhez fűződött. *Majoros Valéria* művészettörténész, aki Mattis-Teutsch, Farkasházy és Bohacsek mellett Tihanyi monográfusa is, épp a festőről írta kandidátusi disszertációját.

– Másfél millióról indult ez a csendélet, és 13 milliónál állt meg. Számított erre a sikerre?

– Egyáltalán nem lepett meg. Szentendrén az Erdész Galériában 35 millióért láttam kitéve egy másik Tihanyi-csendéletet. Ahhoz képest ez kifejezetten olcsó. A „Nyolcak"-nál alapmotívum a csendélet, és a körhöz tartozók közül talán épp Tihanyi volt az, aki a legkevesebbet festette. Következésképpen nagyon ritkán fordul elő Tihanyi-csendélet a piacon. Nehéz hozzájutni, annak ellenére, hogy több Tihanyi-csendélet ismert, és ezek túlnyomórészt reprodukálva is vannak.

– Miért favorizálták a Nyolcak épp a csendéleteket?

– Az volt az egyik fő céljuk, hogy Cézanne stílusát meghonosítsák hazai piktúránkban, és épp ezért a Tihanyi csendéletek is teljesen Cézanne nyomdokain haladnak, minden motívum, ami ezen a képen van, Cézanne-nál is felismerhető. Nem mondom, hogy egy bizonyos Cézanne képen, de a Cézanne képeken. Azokon ugyanúgy ott van a felülnézetből ábrázolt asztallap, az alma, a tányér, a teáskanna, az összegyűrt asztalterítő.

– Van-e valami különlegessége ennek a képnek?

– Ez volt az első csendélet, amit Tihanyi életében festett. 1909-ben készítette, és méretében is a legnagyobb az összes között. Ebben az esztendőben, ebben a méretben se tájképet, se aktot nem festett, csak ezt a csendéletet. Úgy gondolom tehát, hogy a licitálók elég sokat tudhattak a képről, hiszen az is számít, hogy egy ilyen nagy, magához képest monumentális méretűt alkotott 1909-ben. Később 1915-ben már dolgozott ilyen nagy vásznakra, de akkor már a nagyméretű portrékat favorizálta. Számomra az is igen érdekes, hogy egy életében először festett csendélet ilyen jól sikerüljön. Érezteti Tihanyinak azt a nagyvonalúságát, ami oly jellemző rá nagybányai korszakában. Ez a kép egyébként nem Nagybányán készült, Pesten festette. Pontosan fel is jegyezte, hogy az általa „nagy sárga terítős csendélet"-nek nevezett kép hol készült, és azt is, hogy amikor 1919-ben emigrált, akkor nem vitte magával. 1936-ban állította össze műveinek listáját, de arra már nem emlékezett, hogy kinél hagyta itthon.

– Emigrációja előtt azonban – szerencsére – számos költő, és író portréját elkészítette...

– A portréfestés volt a legjellemzőbb oldala. Minden híres írót és költőt megörökített, aki környezetében megfordult. Az akkori kritika el is nevezte a magyar Kokoschkának. Adytól kezdve Kosztolányin át Babitsig, Kassákig, Karinthyig mindenkivel kitűnő viszonyban volt, Tersánszky Józsi Jenő számított a legjobb barátjának. Aki valamennyire is letette névjegyét az irodalomban, az ő baráti köréhez tartozott. Később az emigrációban közeli kapcsolatban állt más művészekkel is, mint például André Kertésszel, vagy Brassaival.

– Emigrációja után hová vezetett az útja, és milyen stílusváltozásokon ment keresztül?

– Először Bécsben, majd Berlinben élt, 1924-től kezdve pedig Párizsban, egészen 1938-ban bekövetkezett haláláig. Csak másfél évre ment át Amerikába. 1919 után egyre inkább az absztrakció felé haladt, a húszas évek közepén még kubisztikus képeket festett, majd egyre inkább absztrakt festő vált belőle, tagja is lett az Abstraction Création-nak. Utolsó képeiben visszatérés következik be, 1937-38-ban újra festett tájképeket, de nem tudni, hogy végül is ez hova vezetett volna. Amerikában is volt egy kis kitérő, ott elsősorban anyagi okokból ismét portrékat festett, de ezek a portrék kiüresedtek, nem tudtak olyanok lenni, mint amilyeneket a tízes években készített. Portréfestészete egyébként sajátos, s ez a sajátosság abból eredt, hogy Tihanyi süket volt. Mindenkit süketnek festett. Belülről nézte a többieket, azért tudta olyan kitűnően ábrázolni az emberek belső tulajdonságait.

– Visszatérve a rekorder csendéletre, mit tudhatunk a kép előéletéről? Milyen híresebb gyűjteményekben szerepelt?

– 1968-ban a híres gyűjtő és műértő Dévényi Iván reprodukálta az általa írt Tihanyi-kismonográfiában, ekkor Nagy István tulajdonában volt. Nagy István a Vígszínház művésze volt, számos epizódszerepben játszott, igen komoly gyűjteménnyel rendelkezett XX. századi magyar mesterekből. Később Szatmári István gyűjteményébe került, részt vett Londonban a *Nyolcak és aktivisták* című kiállításon, és szerepelt tárlaton a párizsi Musée d'art Moderne-ben is.

– Most, hogy Tihanyi lett az aukciós rekorder, és épp Munkácsyt megelőzve lett az, jelentheti-e a XX. századi művészek végleges áttörését az árveréseken, és végérvényes-e, hogy immár nem Munkácsy a „top-festő" Magyarországon?

– Nem hinném, hogy eddig Munkácsy lett volna a top-festő, azt hiszem átlagban Rippl-Rónai magasabban kel el, és egyébként is mintha az ő munkássága lenne a legfelkapottabb. Én nagyon szeretném, ha ez az aukciós rekord áttörést jelentene Tihanyi és a XX. századiak esetében, már csak azért is, mert Tihanyi meglehetősen elhanyagolt. A Dévényi-féle kismonográfia terjedelemre nem valami sok, mindössze 40 oldal, és meglehetősen elavult. Egyébként nem is lehet megszerezni már sehol, még antikváriumokban sem. Jómagam 15 éve foglalkozom Tihanyival, rengeteg anyagot összegyűjtöttem róla a kandidátusi disszertációhoz, ezek most egy dossziéban hevernek: ez lényegében egy kész könyv.

Bánó András

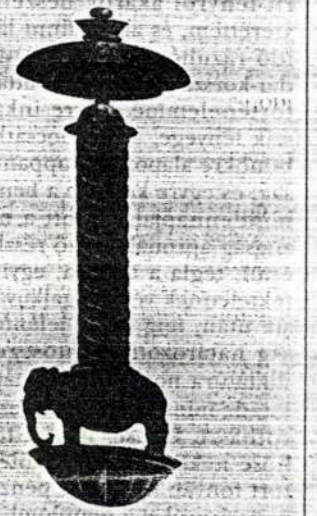

Nagyházi Galéria és Aukciósház

1055 Budapest, Balaton u. 8.
Tel.: 331-9908, 312-5631, Fax: 331-7133

Kvalitásos festmények, ékszerek, bútorok, szőnyegek, üveg, porcelán és ezüst dísztárgyak valamint hagyatékok és gyűjtemények vételét, eladását és árverezését egész évben vállaljuk.
Árverezéseinkre a tárgyfelvétel folyamatos.

Majoros Valéria

MAJOROS VALÉRIA • 1997 MÁRCIUS 7-28. •

TÜKRÖZŐDÉS/REFLECTION
NEW YORK – FOTÓKIÁLLÍTÁS

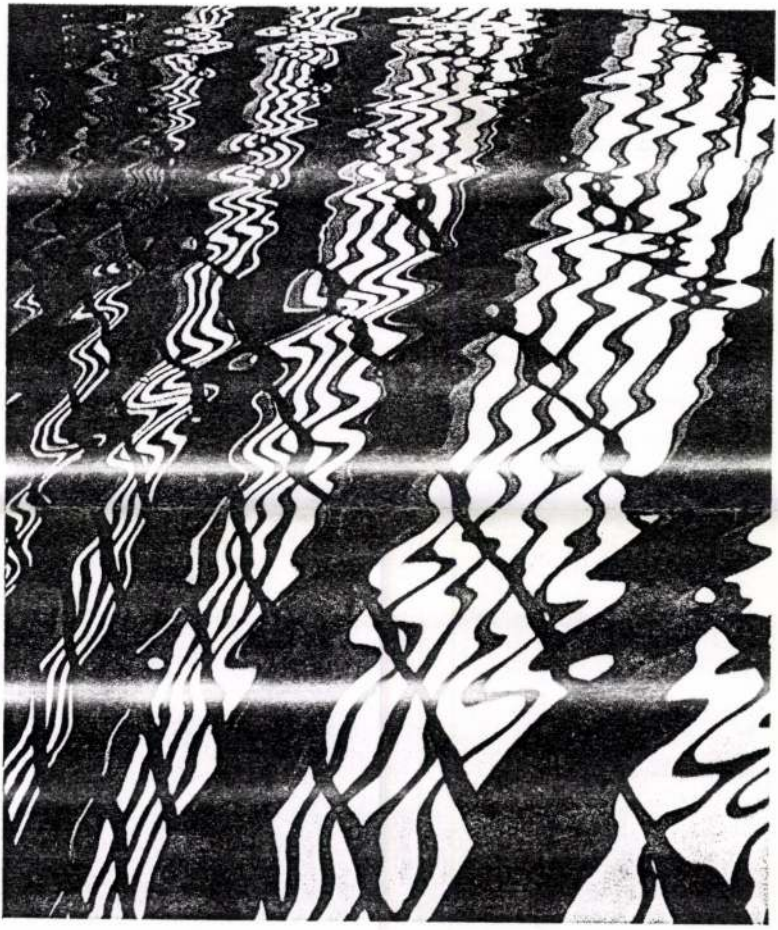

Megnyitó: 1997 március 7-én, este 6 órakor

Megnyitja: Beatrice Camp az Amerikai Egyesült Államok Kulturattaséja

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 10 7 Budapest Kapás utca 55 Telefon: 201 69 25

MAJOROS Valéria

Tendenciál napjaink
Zeprőművénetében. Bp.
Viziváros 6. 1997/1998

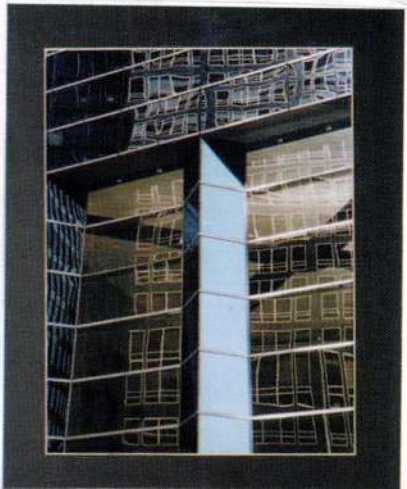

Majoros Valéria (Budapest II.)
Tükröződés New York, 1996.
színes limitált fénykép, 70 x 50 cm

Egyhajós, középkori eredetű, a XVIII. száz
átalakított épület, hatalmas nyugati toronnyal, falk

Egbelény Kastély

Szögletes patkó alakjában udvarában árkádokkal
palota a XVIII. századból. Benn a községben ké
kastély oszlopcsarnokos bejárattal.

Felsőkvcskócz R. k. pléb. templom

XVIII. sz.-i kőépület czopf stílű felszereléssel.

1. Kehely, ar. ezüst, vert művű virágos és kerubfe
22 cm m. Lippai Miklós prépost ajándéka 1715-b

Felsőozvor Ág. hitv. ev. templom

A Napvilág Könyves Galéria
tisztelettel meghívja Önt,
kedves családját és batátait

MAJOROS VALÉRIA

HAIKU

című fotókiállítására, amely
1999. május 27-én 17 órakor nyílik.

A kiállítást
PETRÁNYI ZSOLT
művészettörténész nyitja meg.

A megnyitón *Tandori Dezső* köszöntő sorait követően elhangzanak Matsuo Basho, Yosa Buson és Kobayashi Issa haikui japánul és magyarul Tandori Dezső fordításában.

A kiállítás *1999. június 28-ig,*
hétfőtől péntekig 9-17 óráig látogatható.

Cím:
1054 Budapest, Alkotmány u. 2.

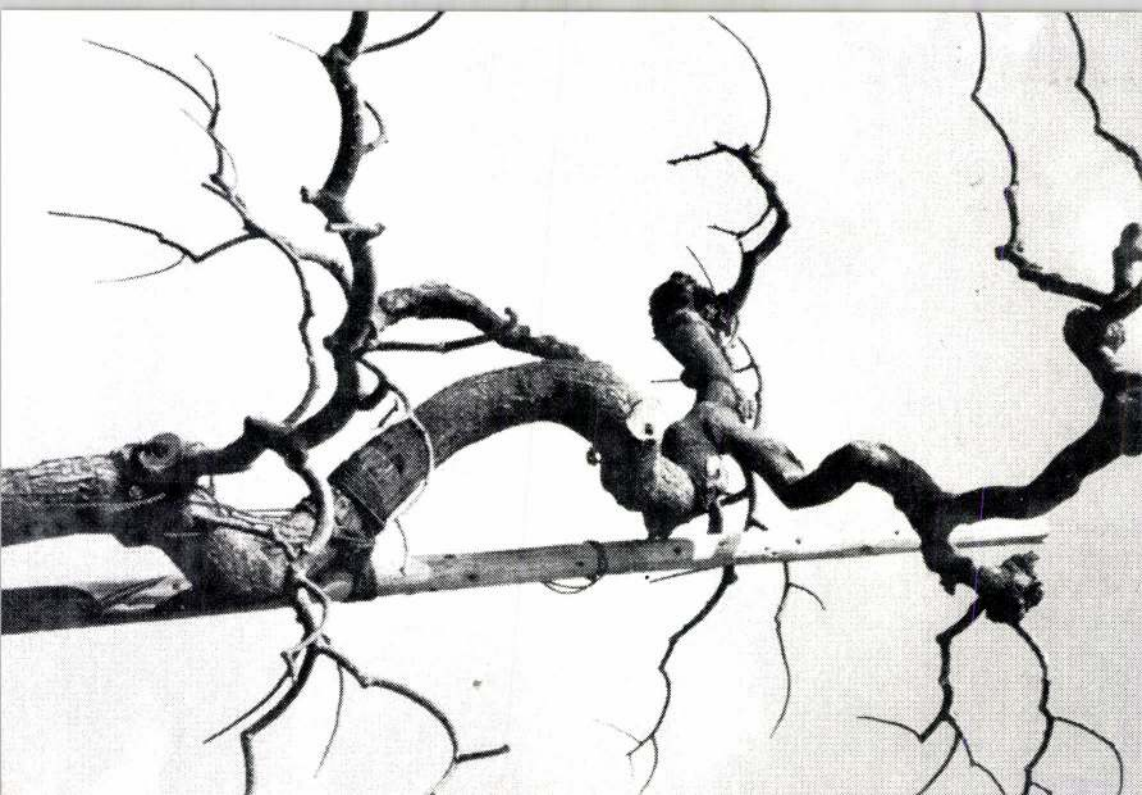

A Napvilág Könyves Galéria
tisztelettel meghívja Önt,
kedves családját és batátait

MAJOROS VALÉRIA

HAIKU

című fotókiállítására, amely
1999. május 27-én 17 órakor nyílik.

A kiállítást
PETRÁNYI ZSOLT
művészettörténész nyitja meg.

A megnyitón *Tandori Dezső* köszöntő sorait követően elhangzanak Matsuo Basho, Yosa Buson és Kobayashi Issa haikui japánul és magyarul Tandori Dezső fordításában.

A kiállítás *1999. június 28-ig,*
hétfőtől péntekig 9-17 óráig látogatható.

Cím:
1054 Budapest, Alkotmány u. 2.

Majoros Valéria

LIGET 1999 május

Repedések darazat

Majoros Valéria

LIGET 1998 nov.

felvételek

MCMXCVIII NOVEMBER

TIZEDIK ÉVFOLYAM TIZENEGYEDIK SZÁM

Gombár Csaba A korrupció mint közrossz 3
Roman Szporluk Ukrajna: peremvidéktől a szuverén államig 11
Adam Michnik A tiszta lelkiismeret csapdája 23

Damiani Szent Péter *Trocheusok a halálról* 30
Gustaw Herling-Grudziński Áldott, szent asszony 32
Kovács András Ferenc *Calvus a földi világról* 41
Bodor Béla Az én gödröm 43
Háy János *Versek* 46
Halasi Zoltán *Versek* 49

Margócsy István Petőfi és az irodalmi gépezet 52
...gatyába táncol... (Irodalmi „befogadás" – versekben) 54
Kálmán C. György Beszámoló 62

E számunkat MAJOROS VALÉRIA *felvételeivel illusztráltuk.*

2000 IRODALMI ÉS TÁRSADALMI HAVI LAP. FELELŐS SZERKESZTŐ: BOJTÁR ENDRE.
ALAPÍTÓ SZERKESZTŐK: HERNER JÁNOS, TÖRÖK ANDRÁS, LENGYEL LÁSZLÓ.
SZERKESZTŐTÁRSUNK: KÁLMÁN C. GYÖRGY (1995-TŐL 1996-IG).
GAZDASÁGI VEZETŐ: KEMÉNY MÁRIA.
SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: NÉMETI LUDMILLA.
LEVÉLCÍM: 1011 BUDAPEST, BEM RAKPART 6.

TELEFON ÉS FAX: 201-0880

KIADJA A HETI VILÁGGAZDASÁG RT. FELELŐS KIADÓ: SZAUER PÉTER ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ. CÍM: 1037 BUDAPEST, BOKOR U. 23–25. TELEFON: 436-2000. TERJESZTI A MAGYAR POSTA. ELŐFIZETHETŐ A HIRLAPELŐFIZETÉSI IRODÁBAN (BUDAPEST, ORCZY TÉR 1. LEVÉLCÍM: HELIR, BUDAPEST 1900), EZENKÍVÜL BUDAPESTEN A MAGYAR POSTA RT. HIRLAP-ELŐFIZETÉSI ÉS ELEKTORIKUS POSTA IGAZGATÓSÁG KERÜLETI ÜGYFÉLSZOLGÁLATI IRODÁIBAN, MÁSUTT A HELYI POSTAHIVATALOKNÁL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ EGY ÉVRE 1788 FT, FÉL ÉVRE 894 FT, NEGYED ÉVRE 447 FT.
KÉSZÜLT GOUDY ÉS NICHOLAS COCHIN BETŰKKEL. SZEDTE: KOCSIS JÁNOS. TÖRDELÉS ÉS SOKSZOROSÍTÁS: OSIRIS KIADÓ.
ISSN 0864-800X. RÉGEBBI SZÁMAINK *KORLÁTOZOTT MENNYISÉGBEN* KAPHATÓK A KIADÓBAN.
TÁMOGATÓINK: A SOROS ALAPÍTVÁNY ÉS A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP.

Nógrád megyében, Szandán születtem. 1975-ben a budapesti Veres Pálné Gimnáziumban érettségiztem, majd 1982-ben az ELTE magyar-művészettörténet szakán szereztem diplomát.

Művészettörténészként dolgozom, a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Intézetének vagyok tudományos munkatársa. Kutatási területem a 19-20. század művészete. Kandidátusi disszertációmat Tihanyi Lajos festő munkásságáról írtam. Hazai és külföldi folyóiratokban tanulmányaim jelentek meg József Attila költészetéről, az MTA Művészeti Gyűjteményéről, a magyar rajzművészetről, Lajta Béla sírköveiről, Seiden Gusztáv fotóiról, Gyarmathy Tihamér festészetéről, Böröcz András és Robbin Ami Silverberg könyvművészetéről, valamint Székely János Jenő szobrairól. 1995-ben jelent meg Farkasházy Miklós művészetét bemutató könyvem és hamarosan napvilágot lát Mattis Teutsch Jánosról írott monográfiám is.

Fényképezni 1987-ben kezdtem. Első kiállításomat 1995-ben rendeztem Budapesten a Fiatal Művészek Klubjában. A Bécsben, Berlinben, Párizsban, Madridban, Londonban, New Yorkban és San Franciscóban készített fényképeimet FALAK címmel a Szombathelyi Képtárban is bemutattam.

Ezen az UTCAKÉPEK című kiállításomon, a falfestmények mellett a festett autók és redőnyök, illetve az aszfaltrajzok és a graffiti sorozatomból mutatok be néhányat.

MAJOROS VALÉRIA

SZERBTEMPLOM

(Balassagyarmat, Szerb utca)

1996. február 2 - március 20.

MAJOROS VALÉRIA

SATISFACTION
ETHNO
DCG-966

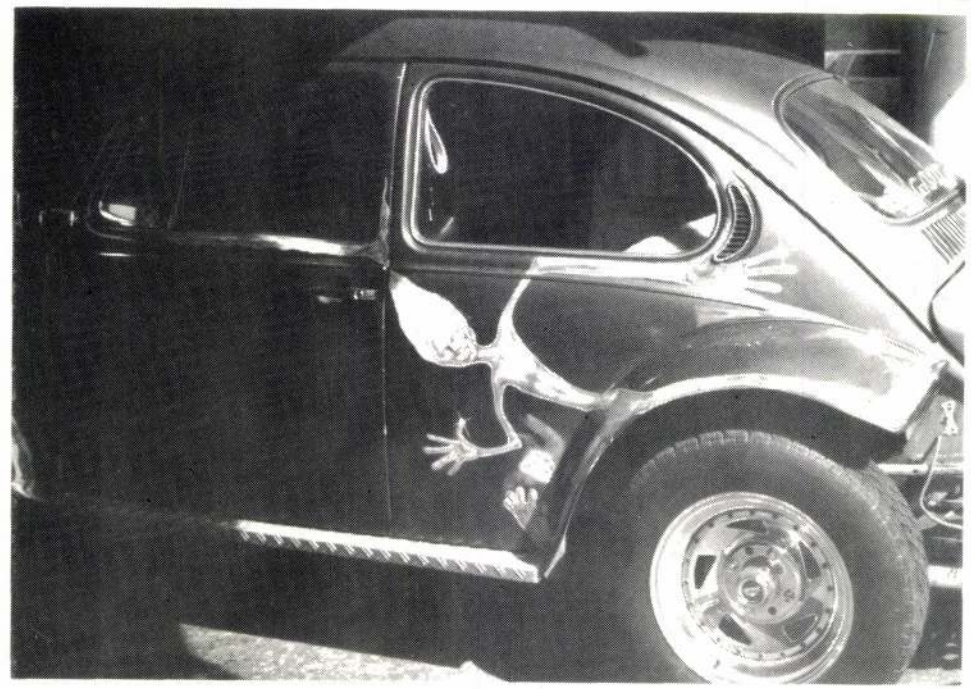

MEGHÍVÓ

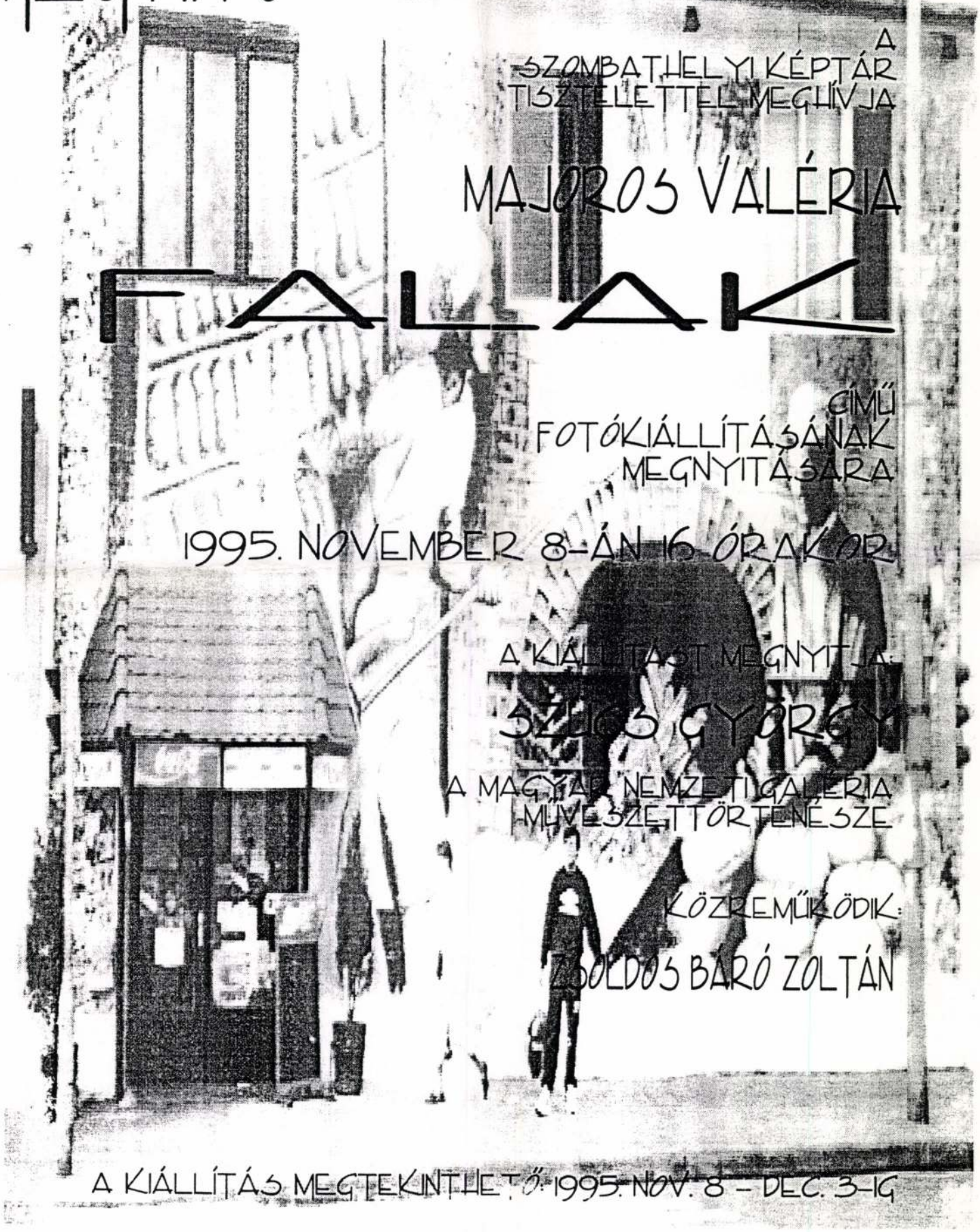

A
SZOMBATHELYI KÉPTÁR
TISZTELETTEL MEGHÍVJA

MAJOROS VALÉRIA

FALAK

CÍMŰ
FOTÓKIÁLLÍTÁSÁNAK
MEGNYITÁSÁRA

1995. NOVEMBER 8-ÁN 16 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

SZÉCSI GYÖRGY

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZE

KÖZREMŰKÖDIK:

ZSOLDOS BARÓ ZOLTÁN

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 1995. NOV. 8 – DEC. 3-IG

MAJOROS VALÉRIA

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA - CLUB OF YOUNG ARTISTS

1062 BUDAPEST, Andrássy út 112.
Tel.: 131-8858, fax /üzenetrögzítő:132-2959
Postacím: 1391 BUDAPEST, Pf. 293. FMK
telefon este: 269-5039

FMK

INFO

JÚNIUSI

1 csütörtök 21.30
TUDÓSOK koncert: „A HÁBORÚ MI VAGYUNK" +
Akadémiai vendégek

2 péntek 21 óra
WI koncert
utána **TRANS ACID PARTY DJ: Blaze, Bishop, Xyberwolf, Palotai Zsolt**

3 szombat 21.30
MARLBORO MAN koncert
ÜLLŐI ÚTI FUCK kocert
KISS KORNÉL és BARÁTAI koncert

6 kedd 22.30
új **TÁP SZÍNHÁZ: „GYERE GYURI GYŐRI GYUFAGYÁRBA GYUFÁT GYÚJTANI"** - utána **BULI**

8 csütörtök 21.30
ORIGÓ koncert

9 péntek 21.30
SONIA ÉS A SÁPADTARCÚAK koncert

10 szombat 22 óra
RE: CREATION ACID HOUSE PARTY

13 kedd 22.30
új **TÁP SZÍNHÁZ: A TŰZ**
utána **BULI**

14 szerda 18.30
Pál Csaba kiállítása (Fehér kiállító)
19.30 **György Zsolt** kiállítása (Fekete kiállító)
(A kiállítások július 3-ig tekintehetők meg.)

15 csütörtök 21 óra
EZEKLÉTRÁKAGRESSZÍVEKŐK koncert

16 péntek 21.30
RÉMEMBER koncert

17 szombat 22 óra
„LOVE BARRIKÁD" ACIDHARDTRANCE UNDER PARTY
A.M.P. ARM BERNÁTH(Y) LIVE ACT DJ: **ALVIN**

20 kedd 22.30
új **TÁP SZÍNHÁZ: PLAYBACK SHOW**
utána **BULI**

22 csütörtök 21 óra
ÉNEK-BESZÉD - DÉVÉNYI ÁDÁM dalai
Közreműködik: **Börcsök Enikő és Karsai Edina**

23 péntek 21.30
SZTRIPTÍZ koncert

24 szombat 22 óra
KORAI ÖRÖM koncert - **X-LAB HOUSE PARTY**

NYÁR

Nyáron (augusztus végéig) a koncertek szünetelnek!

Július 5. 18.30
FALAK - Majoros Valéria fotókiállítása
Megnyitja: **Konrád György**
(A kiállítás július 31-ig tekinthető meg.)

Augusztus 2. 19 óra
BMZ (Baji Miklós Zoltán) kiállításának megnyitója
Közreműködik: **Boldog Gusztáv, Neo Leopold, Bohár András, Dr. Mezei Ottó, Dóra Attila, Kovács István, Kőrösi Norbert, Gubis Mihály, Pintér Gyula, Opál Színház, ODRaDEK, TUDÓSOK**
(A kiállítás megtekinthető augusztus 28-ig.)

Augusztus 30. 19 óra
Menyhárt Tamás festőművész kiállításának megnyitója

Június 20-ig minden kedden 18.15-től **Dr. LÁSZLÓ ANDRÁS** és **SZONGOTT RUDOLF** előadássorozata
A kiállítások hétfőtől péntekig 10-18 óra között ingyen tekinthetők meg.

AKI TAGSÁGIT VÁLT, ANNAK ELKÜLDJÜK HAVI PROGRAMUNKAT ÉS LEGTÖBB RENDEZVÉNYÜNKET FÉLÁRON LÁTOGATHATJA! EGY ÉVRE 500 FORINT + 2 FOTÓ.

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!
Felelős kiadó: KLÖTZ ILDIKÓ igazgató

Majoros V.

Design: © Bernáth Ny! Lay-out: Art1st DS

A Napvilág Könyves Galéria
tisztelettel meghívja Önt,
kedves családját és barátait

MAJOROS VALÉRIA

HAIKU

című fotókiállítására, amely
1999. május 27-én 17 órakor nyílik.

A kiállítást
PETRÁNYI ZSOLT
művészettörténész nyitja meg.

A megnyitón *Tandori Dezső* köszöntő sorait követően elhangzanak Matsuo Basho, Yosa Buson és Kobayashi Issa haikui japánul és magyarul Tandori Dezső fordításában.

A kiállítás *1999. június 28-ig,*
hétfőtől péntekig 9-17 óráig látogatható.

Cím:
1054 Budapest, Alkotmány u. 2.

Sinkovits Péter

Budapest
Báthory u. 10
1054

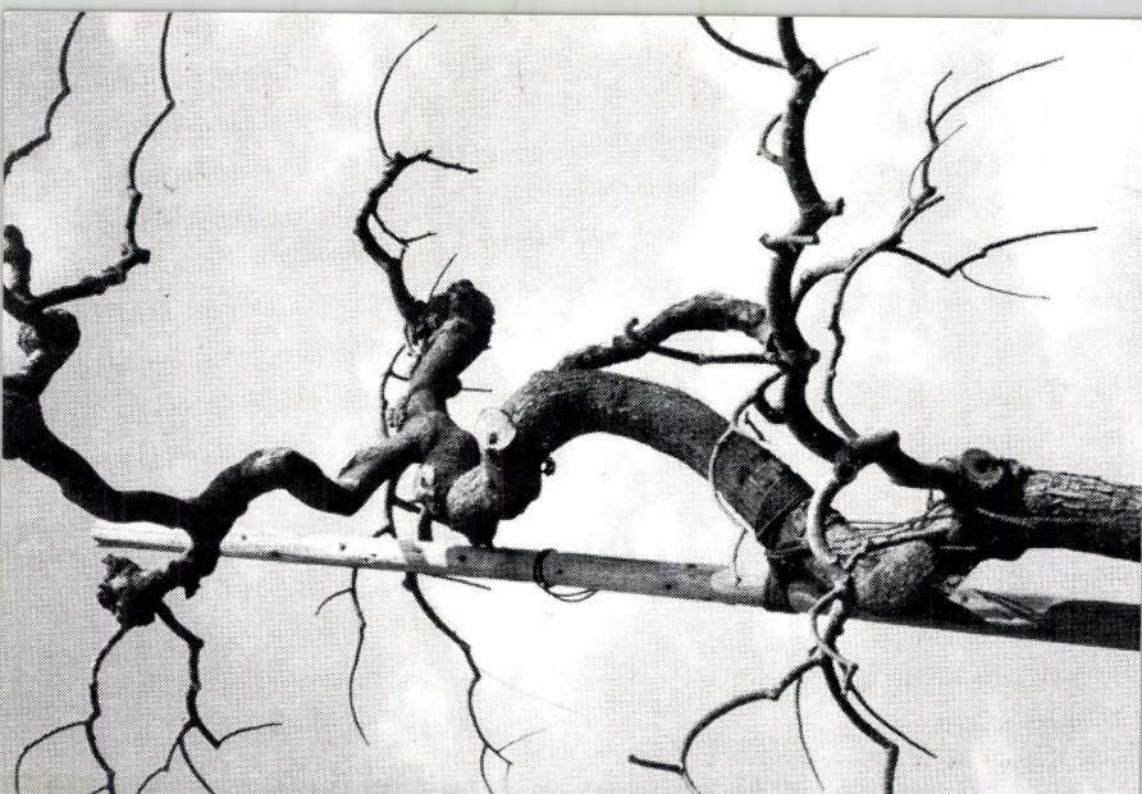

MAJOROS VALÉRIA • 1997 MÁRCIUS 7-28. •

TÜKRÖZŐDÉS/REFLECTION
NEW YORK – FOTÓKIÁLLÍTÁS

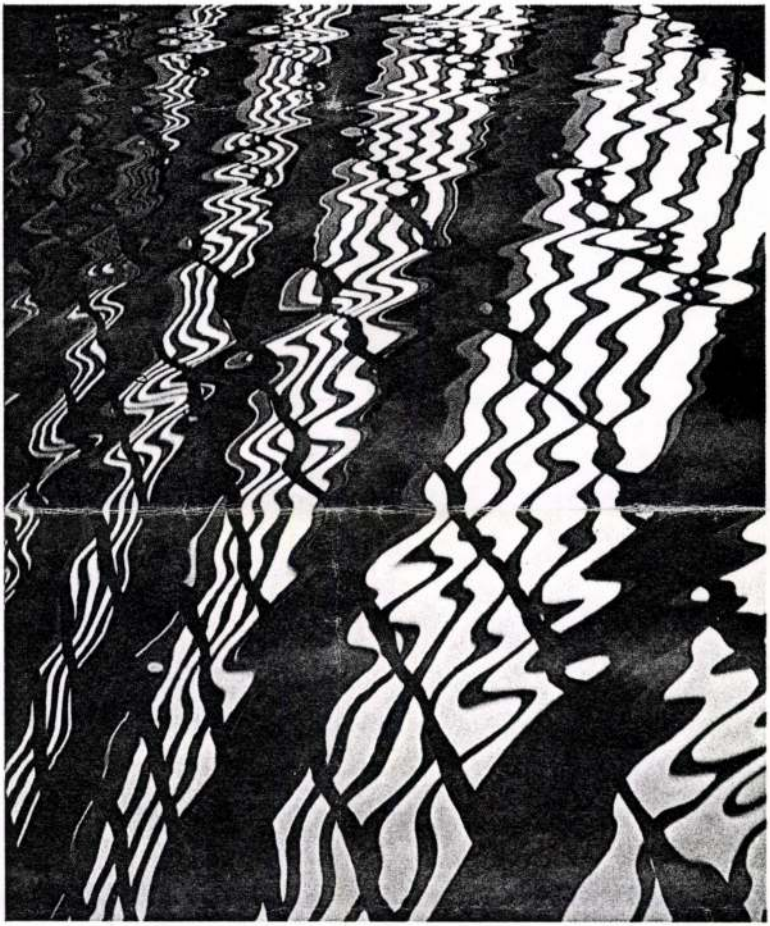

Megnyitó: 1997 március 7-én, este 6 órakor

Megnyitja: Beatrice Camp az Amerikai Egyesült Államok Kulturattaséja

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 69 25

irodák bérelhetők

Századfordulós,
hagyományos építésű,
eredeti stílusában felújított
Andrássy úti palotában
színvonalas irodák bérelhetők
azonnali beköltözéssel.

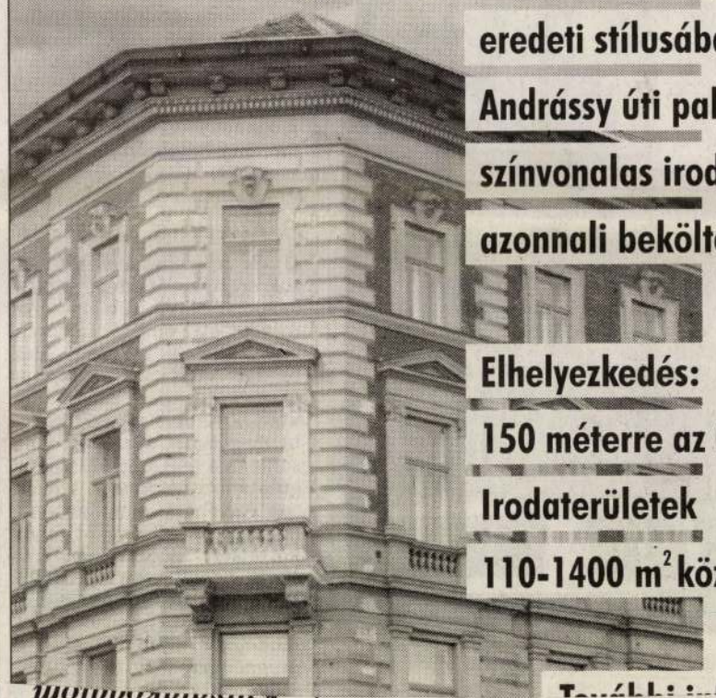

Elhelyezkedés:
150 méterre az Oktogontól
Irodaterületek
110-1400 m^2 között

RENDKÍVÜLI
KEDVEZMÉNYEK
DAEWOO
JÁRMŰVEKRE
A GARAGENT-NÉL!

Év végi akció

- DAEWOO SZEMÉLYGÉPKOCSIKRA
- FSO és LUBLIN KISÁRUSZÁLLÍTÓKRA
- AVIA TEHERAUTÓKRA

GarAgent
ajándékszervizzel!

GARAGENT márkakereskedés:
Pesten:
XIII., Klapka u. 13. Tel.: 129-0232
Budán:
I., Márvány u. 16. Tel.: 202-3858
106049 JP

VÉRADÓK, FIGYELEM!

A NÉPSZABADSÁG
székházában december 16-án,
a Medicina-melléklet
megjelenésének napján
ismét önkéntes véradást szervezünk.

Minden véradót szeretettel várnak
9-től 18 óráig az Országos Vérellátó
Központ munkatársai
a véradás helyszínén:
Budapest III.,
Bécsi út 122–124.

85326 LJ

MEGNYÍLT!

VASEDÉNY
KISÁRUHÁZ
az Erzsébet Bevásárlóközpont II. emeletén

A Fehér Holló
Diák- és Gyermekjogvédő Iroda
várja a hozzá fordulókat.

Ha segítségre van szükséged
az iskolában, a családban,
vagy a hatóságokkal szemben
jogaid védelmében,
hívd az alábbi számot:
216-2876,
vagy gyere el szerdán
14 és 18 óra között.

Bosszankodnak a kosárlabdások

A Néprajzi Múzeum karácsonyra készül

Állítólag kétezer-ötszáz Luca, Lucia él Magyarországon. Hogy hányan vesznek részt közülük december 13-án a Néprajzi Múzeum zeum egész napos Luca-napi kavalkádján, azt egyelőre megjósolni képtelenség volna. Valószínű viszont, hogy sem ők, sem a kösöntetsütkre kivonuló érdeklődők nem fognak unat-

rok és a németek – hogyan kószöntötték azt a napot, amely a Gergely-féle naptárreform előtt még a legrövidebbnek számított az évben. (Nem véletlen egybekent, hogy a szent szűz, akinek még a neve is a fényt idézte, az évszázadok során a népszokásevszámok során a legsötétebb, soknban félelmetes alakot öltött, s Luca napján még a hagyomá-

Több mint háromszáz kilométeres útrankénti sebességgel közlekedő "puskagolyóvonatot" helyezték üzembe novemberben. Az új Nozomi szupersebesség végén Japánban. Az első útján négy óra és negyvenkilenc perc alatt tette meg a Tokió és Hakata közötti lenességű utat. A vonat ezentúl naponta háromszor szállítja az utasokat a két város között. *(MTI)*

Csordás Lajos

MAJOROS VALÉRIA

Ősembernyom a mélygarázsnál

Ásatások és furcsa leletek a Corvin téren

Az idei Corvin téri ásatások is azt bizonyították, hogy a Dunapart már a kőkorszak óta lakott volt. A téren nyár elején kezdték a feltárásokat. Elsősorban arra számítottak, hogy a török kor óta beépítetlen terület alatt középkori és római kori maradványokat találnak, a múlt században, a Budai Vigadó alapozásakor ugyanis középkori falakra és néhány római sírkőre bukkantak.

A középkori rétegekben idén is főként régi lakóházak alapjait, pincéit találták. Ezek az épületek valószínűleg Buda alapítása, vagyis a XIII. század óta ott állhattak, s valamikor a XVI. század végén pusztulhattak el, talán egy ostrom alkalmával. *Végh András* régész szerint a legszebb lelet egy pincében talált, teljesen épen maradt, XV. századi mézeskalácsforma, amely Alexandriai Szent Katalin vértanú fejevételét ábrázolja. Valószínűleg Németalföldről származó korabeli import. A lelet azért is értékes, mert ehhez hasonló még nem került elő épségben. Ezenkívül megépítetlen szeneskályha szemei, szétszedett szekér darabjai, pénzérmék és szemetesgödrökből való cseréptöredékek, fémtárgyak vannak még a leletek között.

A római kori rétegek tanúsága szerint az I. és az V. század között temető lehetett a Corvin tér környékén: talán a Bem tér tájján létesített kisebb katonai tábor és az ahhoz kapcsolódó polgári település temetkezési helye. A római koros régész, *Hable Tibor* közel száz sírt tárt fel, II–III. századi hamvasztásosakat és IV–V. századi szórt hamvasztásosakat. Az egykor itt éltekről részben annak alapján alkothatunk fogalmat, hogy mit küldtek halottaikkal a túlvilágra. A mellékletek között a régészek szép üvegtárgyakat, csontdominót, elefántcsont fésűt, mécseseket, aranyozott ékszereket találtak. Nem sikerült viszont rábukkanniuk a Duna mentén haladó egykori limes útra, így feltételezhetően a nyomvonal valahol a Corvin tér fölött húzódhatott.

A rómaiak megjelenése előtt kelta telep volt a tér környékén, erről tanúskodnak a hulladékgödrök. De *Horváth Attila* szerint lakták ezt a területet háromezer évvel ezelőtt, a rézkor végén, és az i. e. II. évezred elején-közepén, a korai bronzkorban is. A hely akkoriban még sziget volt, a mai Iskola utca vonalában futó Duna-ág ölelte körül. A szemetesgödrök leleteiből kiderül, hogy az itt lakók halászattal, állattartással foglalkoztak, kagylóékszereket viseltek, agyagedényeket és néhány fémtárgyat, például bronzvésőt, bronzárt használtak. Településüket pedig olykor elmosta a megáradt folyó.

Az ásatás legérdekesebb lelete azonban sokkal régebbi. Egy neandervölgyi nő és egy gyerek százezer éves lábnyoma. *Dr. Ringer Árpád*, a miskolci egyetem ős- és ókori tanszékének vezetője tárta fel. Véleménye szerint az ősasszony 150 centiméter magas lehetett. Életkörülményeiről is képet kaphatunk a nyommal együtt napvilágra került kis településrészlet alapján. Hajlékát például cölöp tartotta, eddig ismeretlen típusú pattintott kőeszközöket használt, társai pedig bölényre, gyapjas orrszarvúra és egy azóta kipusztult kis testű medvére vadásztak. Feltételezik, hogy mindez valamikor 100-250 ezer évvel ezelőtt lehetett. Pontosabb kormeghatározásra a csontok vizsgálata után lesz mód.

Az ásatás addig is folytatódik. A terület helyén létesítendő mélygarázs ügyéről pedig holnap rendeznek lakossági vitát a városvédők kezdeményezésére a Budavári Művelődési Házban.

Cs. L.

Nagyvárosi illúziók a tűzfalakon

Csak akkor vennénk észre a csalást, ha belépnénk az ajtón

Az ember szeret becsapódni. Legalábbis vizuálisan. Máig fennmaradt egy ókori görög híre, aki olyan tökéletes szőlőfürtöt festett, hogy rászálltak a madarak, de Pompejiben is találtak olyan falfestményeket, amelyek álablakokat, s az ablakokban állatványt ábrázoltak.

Napjaink nagyvárosaiban a tűzfalak váltak az illúziókeltés legkedveltebb felületévé. Egy-egy tűzfalon gyakran annyira élethűen jelennek meg festett utcarészletek, hogy a gyanútlan autósok rendszeresen belehajtanak az épületbe.

Majoros Valéria művészettörténész tíz éve tanulmányozza a világ metropolisaiban a művészetnek ezt a nálunk még kevéssé ismert ágát. Az általa felkeresett nagyvárosok közül San Franciscóban, New Yorkban és Berlinben találta a legtöbb muráliát, nagyméretű falfestményt. S bár e képek számtalan változatban fordulnak elő, meghatározható néhány főbb típusuk. Jelentős részük például a környező házak homlokzatformáiból indul ki, majd a valóságos elemek festményként folytatódnak a falon. Esetleg bele is simulnak egy hatalmas, festett utcaképbe, s ez a nézőt annyira zavarba ejti, hogy néha képtelen megállapítani, hol a valóság és az illúzió határa. Van-e határ egyáltalán? Egészen költőien: Dsuang Dszi álmodja-e a lepkét vagy a lepke Dsuang Dszit? A szürke tűzfalból olykor meghökkentően valóságszerű reneszánszpalotahomlokzatot varázsolnak a festők, de a modern üvegépületek csillogását is éppoly élethűen utánozzák. A néző szinte csak akkor veszi észre a csalást, amikor be akar lépni, de az ajtó nem nyílik, nem működik a fotocella...

Egy másik típus a természet illúzióját próbálja becsempészni a városba, s kielégíteni valamennyire a polgárok zöld iránti igényét. Erdők, tengerpartok

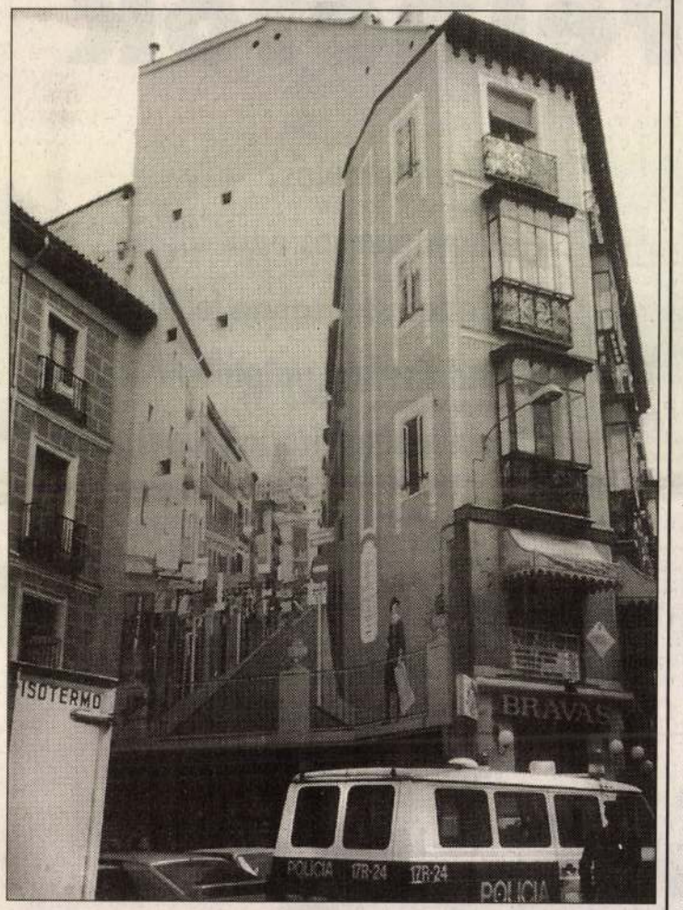

Mediterrán utcarészlet a tűzfalon. Nálunk a graffiti a jellemzőbb

hökkenteni. Például világhírű festményeket ábrázolnak, óriásiban. Többek közt a poentilista Seurat Nyári vasárnap a Grande Jatte szigetén című alkotása látható így hatalmas méretben egy New York-i tűzfalon – minden tégla külön pötty. Az óriás figurák mintha istenekké nőttek volna – legalábbis Majoros Valéria ezt érezte, amikor előttük állt. Egyébként az eredeti festmény is New Yorkban található, a Metropolitan Múzeumban.

műfaj. Legfeljebb egy vagy két évtized, amíg ezek a művek fennmaradnak, aztán tönkreteszi őket a városi levegő vagy lefestik a háztulajdonosok. A műfaj különben is leszálló ágban van. Alig készülnek új murálok.

Bennünket még meg sem érintett ez a láz, hacsak a Kálvin téri, egykori, nagy „mosóporos fát" nem számítom. Majoros Valéria is csak egy értékelhető illúziófestményt talált Budapesten, az újpesti metróvégállomástól két buszmegállóra: egy pékség

KITEKINTŐ

New York-i karácsonyfa

Egy egész éven át keresték helikopterrel, és két héttel ezelőtt végre felállították New Yorkban a hagyományos mindenki karácsonyfáját. Az ünnepi fenyő a Hudson folyón ötórányi hajózás után ért Manhattanba, ahol lezárt utcákon vitték a Rockefeller Centerhez, ahová az idén is több millió látogatót várnak. A héttonnás, hatvanéves fa magassága egy hatemeletes épületével vetekszik. Felállítása után két hétig huszonöt villanyszerelő huszonhatezer színes égőt helyezett el rajta hét kilométer hosszú kábelen. A karácsonyfát végül december másodikán világították ki. *(MTI)*

A kávéház szelleme

Új életre kelhet a cseh főváros aranykorát idéző Moldva-parti Slavia Kávéház. Az újjáépített épület, a cseh kulturális és politikai élet hajdan népszerű központja jó néhány éves vegetálás után november végén nyitotta meg ismét a kapuit. Hasonlóan a régi szép idők hangulatához, nemcsak a szokásos kávéházi menüből választhat a vendég: tizenöt koronáért kakukkfűvel ízesített pacallevest, huszonöt koronáért pedig egy csésze kávét és süteményt lehet rendelni. A Moldvára és a prágai várra néző Slavia először 1891-ben nyílt meg a prágai Nemzeti Színház közelében, és kezdettől fogva vonzotta a prágai értelmiség és a művészvilág színe-javát. A kávéházat 1992-ben egy amerikai cég bérelte ki ötven évre, de nem tudta méltóképpen hasznosítani. A bíróság végül érvénytelenítette a szerződést, és az követően az ötmillió dolláros ráfordítás után ismét megnyílhatott a legendás Slavia. *(MTI)*

Japán szupervonat

ISOTERMO
POLICIA
TTR-24
TTR-24
POLICIA
BRAVAS

Majoros Valéria

„Az egész utca ma egy színház?"
"¿La calle toda ahora es un teatro?"
photo

3.14
okt. 18. 18 ^{00}
Cirko-Gejzir Ház
V. Balassi B. u. 15-17.
játszik a
Café fol
vetítésre kerül:
Kikujito nyara

BUDAPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET 1067 BUDAPEST, EÖTVÖS U. 10.

Meghívó
Majorosfol
kiállítására

A CIRKO-GEJZÍR FILMSZÍNHÁZ
SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT,
CSALÁDJÁT ÉS BARÁTAIT
2003. ÁPRILIS 16. SZERDA ESTE 18 ÓRÁRA

CIRKO GALÉRIA
1055 BUDAPEST BALASSI BÁLINT UTCA 15–17.

MAJOROS VALÉRIA VANÍLIA
ÉS LENGYEL TAMÁS KRISTÓF

NAP

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJÁK
BUNDAI ANDI ÉS **LENGYEL BÁLINT**

KÖZREMŰKÖDIK
A FÜLTANÚK ZENEI MŰHELY

VETÍTÉSRE KERÜL
STEWART SUGG KISS KISS
(BANG BANG) CÍMŰ FILMJE

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 2003. MÁJUS 14-IG
NYITVA TARTÁS: NAPONTA ESTI MOZI IDŐBEN
TELEFON: 269 1915 E-MAIL: CIRKO@AXELERO.HU

MAJOROS VALÉRIA

CIRKO GALÉRIA

1055 BUDAPEST BALASSI BÁLINT UTCA 15–17.

MAJOROS VALÉRIA VANÍLIA ÉS LENGYEL TAMÁS KRISTÓF

MAJOROS VALÉRIA

PÁRHUZAMOK

című fotókiállítása

Megnyitja: **Hudra Klára** művészettörténész
Közreműködik: **Dóra Attila** fúvós hangszereken
1998. április 25-én, szombaton 17 órakor

GÖZ BEL GALÉRIA

Hatvan, Kristály Kastély, Boldogi út 1. Tel.: 37/ 341188
Nyitva május 20-ig, naponta 10 és 22 óra között

Támogatók: Hatvan Közművelődéséért Alapítvány
Kristálycoop Rt.

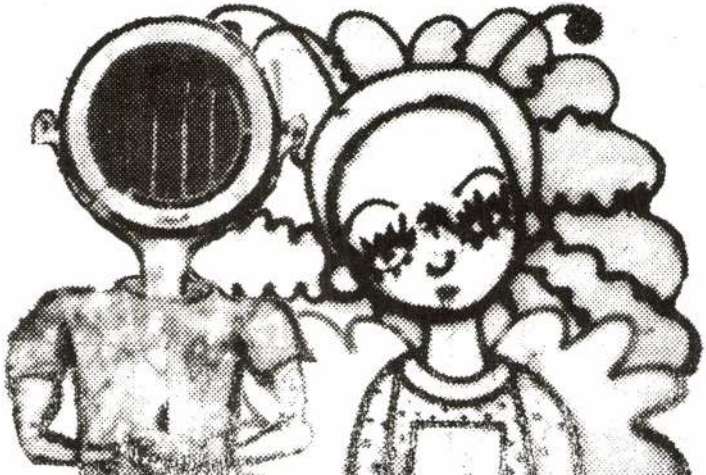

Majoross Magdolna, építén

L: Ellér István

-: Szövetségi hírek

Magyar Építőművészet Bp. 1983 10-12 83/4

Majorosy Ferenc
nobrán

l.

Művészi Ipar

1891. 10 l.

hemi gyermekgyilkosság, eredeti
rézkarc . . . . . .

KATALÓGUS

MDK

Majorossy

Török Gy.: A turini világkiáll. Épitő Ipar 1912. 1pr. 21. 156.1.

MDK

Majorossy Géza építész

Magánépitési eng.Bp. Vállalk.Közl. 1906.jul.26.
4.l.

MDK

Majorossy Géza

kovácsoltvasmunka

A Szépművészeti Muzeum. Épitő Ipar 1907. jan.13.

14. l.

MDK

Majorossy Géza épitőmester

föld- kőmüves és elhelyező munkák

A Szépmüvészeti Muzeum. Épitő Ipar 1907. jan.13.

13. 1.

MDK

Majorossy Géza

kőfaragómunkák

A Szépmüvészeti Muzeum. Épitő Ipar 1907. ~~1907.~~

jan. 13. 14. 1.

Majoroši Anna, gyermeknevelő

Rajz:

Kepr.

Maros Dénes: A gyerekek örömmel fietnek

M. 3.

Népszabadság, Bp. 1973. máj. 27.

Majoros Valéria

MÁTTIS - TEUTSCH JÁNOS

MŰÉRTŐ 1999. JÚLIUS–AUGUSZTUS

Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Útközben hazafelé

Ha valaki föltenné a kérdést, volt-e olyan festő a Duna-medencében, akinek a művei a müncheni Der Blaue Reiter-csoport (az absztrakt művészet első képviselői) színeit és panteisztikus temészetlátását juttatja eszünkbe, akkor csakis egy nevet mondhatnánk, Máttis Teutsch Jánosét. Ez az 1884-ben Brassóban született művész csak rövid ideig tanult Münchenben, utána évekig Párizsban tartózkodott, mégis idegen maradt tőle ez az urbánus világ. Kompozíciós alapélménye a táj, helyesebben az a spirális, örvénybe húzó formavilág, amely a dombok hajlatából, az ívekbe görbülő fatörzsek rajzolatából, a mélybe vezető utakból és az égbolt felhőzetét is magukhoz ölelő, perspektivikus rendezővonalakból szerveződött.

Ez a kompozíciós séma szokatlanul szuggesztív: a síkba kiteregetett színes foltok és az egyetlen középpontba összefutó térbeli vonalak szintézise. Nehéz ennek a művészetnek a fonalát visszafejteni a gyökerekig. Magyar, szász és román kultúrát érintett itt meg az avantgárd. A folklór dalformába vagy ornamens alakzatokba rendeződő tömörsége ugyanúgy érezhető e képeken, mint az intellektuális mérlegelés egyszerű eszközökre ösztökélő hatása. Máttis Teutsch művei magukkal ragadnak és egy soha nem látott táj dombhajlatai közé rántanak. Vagy mégiscsak láttunk már ehhez hasonlót? Franz Marc titokzatos vadállatainak guggoló mozdulataiban, Jawlensky izzó színekkel festett, s pünkösdi ódákhoz hasonló tájlátomásaiban?

A Nemzeti Galéria harmadik emeletén húzódó teremsorban megrendezett Máttis Teutsch-tárlat igen meggyőző hatású. Valószínű, hogy ennyi metszetet, képet és színezett szobrot

Máttis Teutsch János: Álom
akvarell, papír, 23x29 cm, 1919,
a Nemzeti Galéria tulajdona

még soha nem láttunk tőle nálunk egy kiállításon. Pedig annak idején Budapest volt a művész Berlintől Brassóig terjedő szerepléseinek a központja. Miután Máttis Teutsch 1913-ban a Der Sturm pesti vendégkiállításának művészeként vált ismertebbé, valamivel később, 1917-ben a Ma folyóirat Visegrádi utcai helyiségében rendezték meg Kassákék a művész első jelentős gyűjteményes kiállítását is. Akvarellek és olajképek mellett itt volt látható először Máttis Teutsch azóta közismertté vált linóleumsorozata. Ezt követte egy újabb tárlat a Má-nál a következő évben, de szerepelt Máttis Teutsch egy sor más, kollektív tárlaton is. A húszas években, amikor a magyar aktivisták Bécsben éltek és dolgoztak, Máttis Teutsch a romániai Contimporanul folyóirat által rendezett bukaresti és brassói modern tárlatok vendége volt. Az 1960-ban elhunyt művész iránt csak az utóbbi két évtizedben mutatkozott nemzetközi érdeklődés az 1987-ben Kasselben, rendezett Kölcsönhatások (Wechselwirkungen) című, összefoglaló kiállítás óta. Ezen az egész közép-európai avantgárd felvonult, és hosszú időre érvényes értékelést kapott. Azóta elképzelhetetlen ennek az égtájnak a modern művészete Máttis Teutsch nélkül.

A galéria tárlata a szó legjobb értelmében vett alkalmi esemény, hiszen a megszervezésében részt vevő négy romániai intézmény: a brassói Művészeti Múzeum, a nagyszebeni Brunkenthal Múzeum, a konstanci Művészeti Múzeum, valamint a Sepsiszentgyörgyi Képtár eredetileg csak a belgiumi Gent számára, az ottani múzeum megbízásából válogatta össze ezt a Máttis Teutsch-retrospektívet. Onnan érkezve, a hazafelé vezető utat megszakítva sikerült most ezt a közbeiktatott kiállítást kialkudni, amely június 18-án nyílt, és csak július 12-ig tekinthető meg. A tárlat segítségével Máttis Teutsch munkásságát olyan bőségben ismerhetjük meg, amire a hazai gyűjteményekben nem adhatnának módot. Boros Judit rendezte a kiállítást, két segítőtársa, Szűcs György és Majoros Valéria közül az utóbbi tavaly egy monografikus igényű albumot is megjelentetett a művészről. Katalógus híján most ez a munka adhat segítséget azoknak, akik alaposabban szeretnék megismerni az életművet.

(P. G.)

Új Művészet 1999 September

Groteszk perspektívák

GYŐRFFY LÁSZLÓ
APRÓ HAZUGSÁGAI

Ha az ezredvégen, a kilencvenes években pályára került fiatal festők munkáit szemrevételezzük, kétféle homlokegyenest különböző kifejezésmódot regisztrálhatunk. Egyrészt a számítógépes képkészítés felfutását, másrészt a koncept és a minimal irányzatok némi lírával oldott újraértelmezését. Ez utóbbi irányzat jelenlétét képzőművészetünkben jól példázza a nemrég a Ludwig Múzeumban megrendezett *Rondó* című tárlat, a Derkovits beszámoló, illetve az idei Velencei Biennálén szereplő fiatalok – *Erdélyi Gábor, Benczúr Emese* és társaik – munkássága. Emellett ugyancsak meghatározó Magyarországon a figuralitás, a klasszikus festészeti hagyományok újragondolása, alkalmazása. Gondoljunk csak például a cseresznyéket festő *Hajdú Kinga* apró képeire, *Csáki Róbert* furcsa, metafizikus, nosztalgikus tájképeire, továbbá *Kósa János, Szépfalvi Ágnes, Szűcs Attila* és társaik vásznaira.

Nos, ha lazán kapcsolni akarjuk valamelyik irányzathoz *Győrffy László* munkáit, akkor ehhez az újfigurális kifejezésmódhoz köthetők leginkább, hiszen az ő kompozícióin is megjelennek figurális motívumok, de képeit a többiekétől sajátos, a perspektívát túlhangsúlyozó szerkesztésmódja és alkotásainak groteszk-szürreális hangvétele – mellyel tulajdonképpen egyedül áll a vele egyívású művészek között – különbözteti meg. Győrffy a pályája elején járó, de máris sajátos, egyéni képi világot építő festő: még csak három éve, 1996 óta hallgatója a Képzőművészeti Főiskolának, ahol Nagy Gábor és Dienes Gábor tanítványa, bár konkrét hatást leginkább Neuberger István – aki a Mészáros László Művészeti Körben volt tanára – munkássága, groteszk világlátása, hangsúlyos térábrázolása gyakorolt rá.

Győrffy László szerény, igyekvő művész, így nem véletlen, hogy ez a jelenlegi, *Apró hazugságok* című, Bank Center-beli már a harmadik önálló kiállítása (az első 1992-ben volt az Almássy Téri

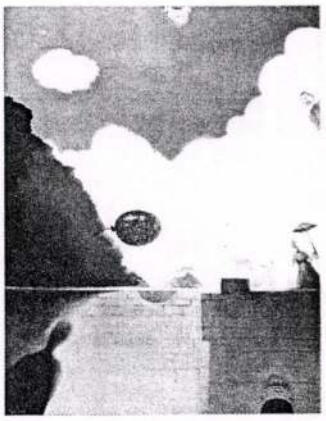

Győrffy László: Meteorológusok ígérete, 1998, olaj, vászon, 70×90 cm

Művelődési Központban, a második 1998-ban a Jókai Klubban), melyen groteszk hangvételű, színes, aprólékosan megfestett, a realitás és a szürrealitás határán álló festményeit tárja a nagyközönség elé. Bemutatott képeinek kompozícionális sajátossága, hogy középső részüket nagyon gyakran üresen hagyja készítőjük, és csak a képszélek felől lógnak, türemkednek be a képtérbe motívumai, tárgyai, leselkednek be figurái. Ilyen típusú munkái: a *Bújócska*, az *Akrobata*, a *Mindent bele*, a *Strandszezon hatása a belsőégésű motorok gyorsulására*, a *Jégkrém és kézigránát*. Meg kell még említenem azt is, hogy a bemutatott anyagot, a csaknem kéttucat képet a múlt évben festette a művész.

Készültek ugyan már az idén is új alkotások, ezek azonban nem láthatók a Bank Centerben. Utóbbiak szemben a jelenleg bemutatott színesekkel komorabbak, szomorkásabbak, majdhogynem monokrómok, múzeumbarnák.

Győrffy László indulása reményekre jogosító. Táplálják e reményeket a művész most látható, meggyőző szakmai felkészültséggel megfestett érett, szellemes képei.

(Bank Center Galéria, VI. 27. – VII. 11.)

• – *ELEL* –

Tükör és fátyol

BARÁK PÉTER ÉS
MAJOROS VALÉRIA
KIÁLLÍTÁSA

***B**arák Péter* és *Majoros Valéria* képeire, fotóira tekintve két különböző – nota bene ellentétes – alkotói magatartás megtestesülését láthatjuk. Mit is pontosan? Barák Péter kompjútergrafikáin látszólag hol ornamentális szövedékből kiemelt és

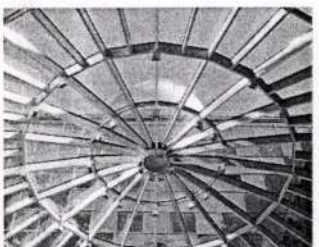

Majoros Valéria fotója

Barák Péter munkája

a centrifugális erőnek engedelmeskedő, magányos, monolit, zárványokra emlékeztető formációkat látunk, hol meg érzékien megborzolt, hullámzó és összefüggő szövedékké összeálló felületeket, amelyek úgy vezetik a tekintetünket ide-oda, mint amikor a fodrozódó vízfelület kalandjait fürkésszük. Azonban, amíg a vízfelület szabályozatlan, az elemi erőknek engedelmeskedő, a kiszámíthatatlan véletlen terepe, addig a számítógép generálta képek mögött – minden manierisztikus játék lehetősége ellenére – ott húzódik a választás kizárólagossága, egy mérnöki pontossággal megkonstruált raszter vagy séma. Barák Péter ezeknek a sémáknak a segítségével teremt a kalandvágyó tekintet számára új mű-világokat, látni vélt, megélt vagy éppen sosem látott virtuális tereket.

Majoros Valéria – lévén fotográfus és művészettörténész egyszerre – néhány preferált tematika – nagyvárosi illuzionisztikus muráliák, tükröződések, újabban a japán kultúra különféle szegmentumainak – szorgos regisztrálója. Kamerájával elfogulatlanul és előítéletmentesen fordul bármi felé, legyen az természet vagy mesterséges világ. Ha valami, akkor a mesterséges világ megteremtésének illetve megragadásának módja az, ami összekapcsolja Barák Péter és Majoros Valéria munkáit.

A kiállítás meghívója is egy vibráló, tükröződő felület és egy hullámzó, illuzionisztikus, mégis megszerkesztett fátyol, metaforikus tömörséggel árulkodik a kétféle szemlélet – egy racionálisabb, véletleneknek ellenállóbb és egy érzékibb/feminin világlátásról.

Majoros a *Tükröződések*-sorozaton, New York utcáin járva – egy természetesnek aligha mondható miliőben – az üveg- és tükörburkolatú felhőkarcolók falán tükröződő *másik* „portréját" adja át nekünk, a kép nézőinek. A másik, aki nem ugyanaz. Az egyik épület világos raszterhálójával, rendíthetetlen statikusságával tüntet, a másik irizáló vetületével, a raszteren meg-megtörő körvonalával bizonytalanít el. Mégis, a tükröződő *másik* az, amelyik eliminálja a valóságosabban létező épületet, és a szemünk előtt foszlik szerteszét mindaz, amit az előző pillanatban még megkérdőjelezhetetlen realitásként éltünk meg. A változékony fény, a fejünk felett elsuhanó felhők, a folyton képbe lopódzó véletlen persze újra- és újrakeverik a felkínálkozó látványt, amit Majoros ezen az érzékeny ponton ragad meg és artisztikusan csillogtat fel.

• *AKNAI KATALIN*

A Napvilág Könyves Galéria
tisztelettel meghívja Önt,
kedves családját és batátait

MAJOROS VALÉRIA

HAIKU

című fotókiállítására, amely
1999. május 27-én 17 órakor nyílik.

A kiállítást
PETRÁNYI ZSOLT
művészettörténész nyitja meg.

A megnyitón *Tandori Dezső* köszöntő sorait követően elhangzanak Matsuo Basho, Yosa Buson és Kobayashi Issa haikui japánul és magyarul Tandori Dezső fordításában.

A kiállítás *1999. június 28-ig,*
hétfőtől péntekig 9-17 óráig látogatható.

Cím:
1054 Budapest, Alkotmány u. 2.

MAJOROS VANILIA

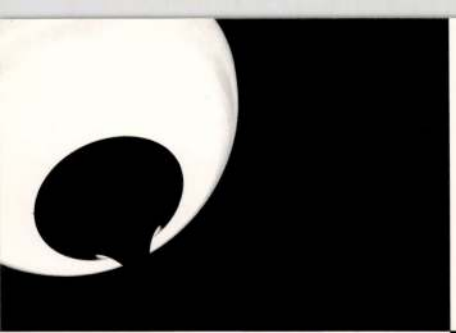

A CIRKO-GEJZÍR FILMSZÍNHÁZ
SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT,
CSALÁDJÁT ÉS BARÁTAIT
2003. ÁPRILIS 16. SZERDA ESTE 18 ÓRÁRA

CIRKO GALÉRIA
1055 BUDAPEST BALASSI BÁLINT UTCA 15–17.

MAJOROS VALÉRIA VANÍLIA
ÉS LENGYEL TAMÁS KRISTÓF

NAP

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJÁK
BUNDAI ANDI ÉS LENGYEL BÁLINT

KÖZREMŰKÖDIK
A FÜLTANÚK ZENEI MŰHELY

VETÍTÉSRE KERÜL
STEWART SUGG KISS KISS
(BANG BANG) CÍMŰ FILMJE

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 2003. MÁJUS 14-IG
NYITVA TARTÁS: NAPONTA ESTI MOZI IDŐBEN
TELEFON: 269 1915 E-MAIL: CIRKO@AXELERO.HU

CIRKO GALÉRIA

1055 BUDAPEST BALASSI BÁLINT UTCA 15–17.

MAJOROS VALÉRIA VANÍLIA ÉS LENGYEL TAMÁS KRISTÓF

MAJOROS VALÉRIA

Új művészet

1996/jan-febr

18.o.

1445

Majorossy Géza, építőmester; szül. 1852-ben
megh. 1906 november 7-én Budapesten.

Gyászjelentés.

~~Hegy i és~~ Majorossy

épitészek

Terverték az

Erzsébet

18, 20, szám

bezpalotákat

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

élyezem:

.....

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Majorossy Géza

építőmester

irod

Építőipar. 1907. 185. l.

(Majorossy Géza emléke. Bát-
hory István emlékbeszéde május
6-án a M. Építőmesterek Egyesüle-
tének díszülésén)

Ő építette a fővárosi vágóhi-
dat, a nagycsatornát, a budai
sef. templomot, a tiszti kaszinót,
a honvéd gyalogsági kaszárnyát, a
pénzügyminisztérimot, a népmű-
veszeti muszemot, a zeneakademiát
és még sok más köz és magán
épületet

Majorossy Gerá

szül. 1850 ben Sátoraljaújhelyen

† 1906. nov. 7 én

Öngyilkos lett.

épitőmester volt.

Dörschug Antal régi

vesti épitőmesterhez

tanult.

valószínűleg

nem kell

vrod

Épitő Ipar

1906. 415. l.

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

.

i ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Majorossy Géza
építőm

l.

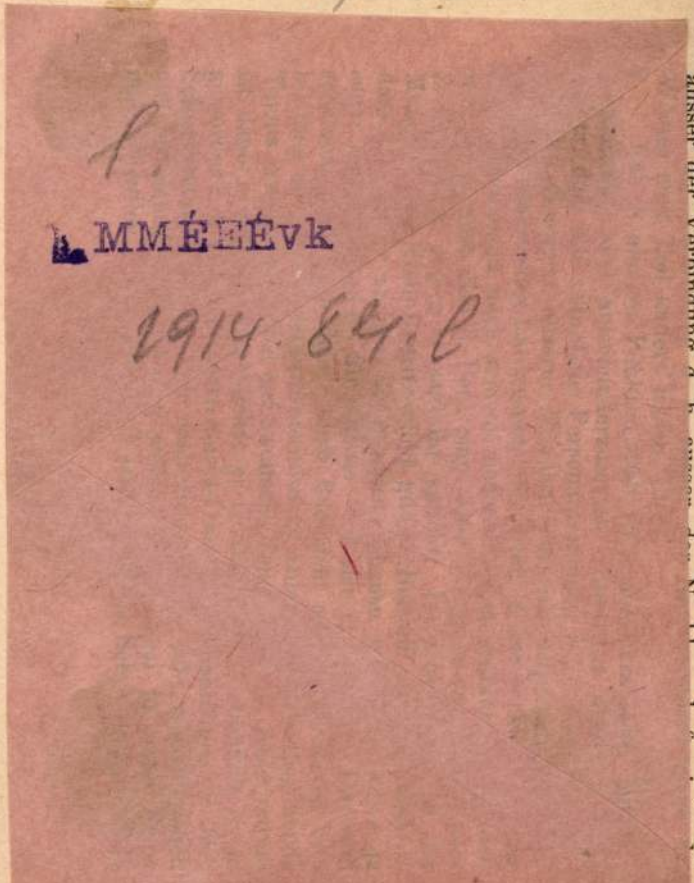

MMÉEÉvk

1914. 84. l

ausser der Verbindung d. h. ausser der N

Bedeutung nicht nur das Gebiet der Wissenschaft betritt, [illegible]
fühlt man daraus eine Kraft unseres Volkstumes sich entfalten. Und diese Kraft muss so sich offenbaren, dass aus allen Mundarten des grossen deutschen Volkes ein unerschöpflicher Reichtum reinen und edlen Sprachgutes sich in den Strom der Schriftsprache ergiesst und dadurch diesen immer neu verjüngt aber auch umgekehrt die Stämme aller Mundarten aus diesem Strom eine tiefgehende Rückwirkung auf das nationale Bewusstsein und die daraus quellende Lebensgestaltung empfangen. Nur was die Schriftsprache aus dem Herzen des Volkes genommen, kann sie, nachdem sie es verklärt in Wissenschaft und Kunst, wieder fruchtbringend ins Herz des Volkes ergiessen.

Doch damit die Schriftsprache auch aus unserm Sprachgut solche Verjüngung schöpfe, muss ihr die heimische Wissenschaft dies unser Sprachgut erschliessen und da ist denn die Publikation solcher Dialektproben an sich schon der erste Schritt dieser Erschliessung. Die weitere wissenschaftliche Verwertung der Volkssprache an sich, also in Grammatik und Wörterbuch, dann aber auch insofern sich in der Sprache Sitte und Recht, Art und Brauch, Glaube und Aberglaube, kurz alles offenbart, worin die Wissenschaft ein Volkswesen zu erforschen sucht, diese wissenschaftliche Verwertung der Sprachproben bestimmt zugleich deren weitere Bedeutung. In diesem

Majorossy Géza

Petz Samu terve
szerint épitette a
budavizivarosi
ref. templomot.

Farpestiref

302. l.

744.

I

348.

744. Anthonie van Dijck.

Sz. Antwerpenben 1599-ben. † Londonban 1641-ben.

Venus siratja Adonist.

Az erdőben elől látjuk az Ares vadkanja által halálosan megsebzett Adonist, kit a mögötte ülő és fölfelé néző Venus ápol és sirat. Adonis bal czombja a fehér kendőnél véres, Venus pedig könyöklő jobb kezével fejét támasztotta meg és ég felé tekint. Szemközt Amorette áll és kiváncsian nézi Adonist, ki jobb karjára állati bőrt vetett és a ki mellett dárdát, vadászkürtöt és kutyát veszünk észre. Venusnak kibontott szőke haját a szél lobogtatja, piros ruhája vállairól lecsuszott és puzdrája az Amorette lábainál hever. A háttérben jobbról Venus galambfogata tünik szemünkbe.

Vászon, méretei 159 : 208 cm. — Mündler: VI. 9.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban 1812: XII. 1. *A. van Dyck:*

Fanüemlékeink fenntartása VIII. 244-247

Majorossy Géza

építőmester

Szül. 1850-ben Zemplén m. Budapesten Dörschug Antal építőmesternél kezdte munkásságát. Mestere egyetlen leányát vette feleségül. Egy ideig a Hegyi-Majorossy cégben munkódott, majd önálló vállalkozó lett. Az 1900-as évek elején az országban a legnagyobb építőmunkálatok vállalkozója volt. Az ő vállalata építette a Szilágyi téri ref. templomot, a Képmüvészeti Muzeumot, a Zeneakadémia épületét, az üllői uti huszár és honvéd szalogos kaszárnyát, a pénzügyminisztérium várbeli palotáját, a Margitrakpartan ~~hevo~~ lévő nagy házcsoportokat, több palotát a Szabadságtéren stb. 1906-ban a Magyar Építőmesterek Egyesületének elnöke lett. 1906 novemberében öngyilkos.

Vállalkozók Közlönye. 1906. nov. 14. (Nekrolog.)

A **Miskolci Galéria** tisztelettel meghívja Önt
1999. július 1-én 17 órára

Majoros Valéria és **Barák Péter**

PÁRBESZÉD

című

fotó és computergrafikai
kiállításának megnyitójára a **Rákóczi házba**

Miskolci Galéria, 3530 Miskolc, Rákóczi út 2.

A kiállítást megnyitja:
Aknai Katalin
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: 1999. augusztus 29-ig, hétfő kivételével naponta 9–17 óráig

Majoros Valéria
fotó
PÁRBESZÉD
Barák Péter
computergrafika

Majorossy Gyula

épitész

szül Budapest 1890

oklevelet nyert 1912

Névjegyzmüegyetem 13 l.

T. 5923.

körül a tengeren hajók közle-
s válik ki három árboczczal.

, genomen uit het Zweedsche Hôtel

viv. pinx. P. Wagenaaer del.

cm.

-95

Majorossy Gyula

építészmérnök

az iparügyi minüszte-
rinumban minüszteri
tanácsosi jelleget
kapott

MMÉEKözl

1943. 16. l.

Dohány- és hírlapárusok
NAGYSZALONTA

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

karbantartó vállalat.

Majorossy Gyula
építési
miniszteri műszaki
tanácsos

MMÉE Évk

1934. 226. l.

készítményű Papírgyárban

V. Kálmán-utca 12.

Telefon 38—90.

minden időben villanyfény
ellett készit.

tosabb szerkezettel jótállás mellett

Schwalb Kálmán és Társa

galvanizáló és fémesiszoló műi

Budapest, VII., Dembinszky-u

Kedvező fizetési feltétel

és kerékvédő rostélyokat, dynamókeféket, hábar
szükséges sodronyfonatokat, stbit legjo

Haidekker S

BUDAPEST, Üllő

Képes árjegyzék, valamint költségveté
tos és gyors kis

n a y Károly tatai darabos szénre
a 2·76 kor., a budai oldalra 2·80
a l a m o n Jakab és társa salgó-
os szénre a négy pesti vámház
kor., a lánchid és alagut részére
algótarjáni kockaszénre 2·74 kor.,
or., petrozsényi szénre 3·36 kor.
ával 100 kg.-ként
k döntés alatt állanak.

Z e n ő a n y a g s z á l l i t á s.) A
elepekhez 1909—1910. években
enőanyagoknak szállitására Szeged
s tanácsa által d e c e m b e r
árlejtésen a következő cégek pá-
s z t e l á n Miksa (Budapest) 5995
S c h l e s i n g e r Jakab (Szeged)
, S z e g e d i k e r e s k e d e l m i
r. t. 7327 k. 40 f., K a r d o s
ged) 8137 k. 20 f., V a c u u m
(Budapest) 6293 k. 95 f., G a l i-
(Szeged) 7052 k. 78 f., Á l t a l á-
a k i r. t. (Budapest) 5275 k. 35
és B i r ó (Budapest) 5763 k.,
Ernő (Budapest) 5698 k., O t t o-
(Szeged) 5641 korona 65 fillérrel

g nem történt.

(Z s i r és s z a l o n n a s z á l l i-
enyedi kir. orsz. fegyintézet igaz-
c e m b e r 9 én árlejtést tartott az
szükséges zsir és szalonna szálli-
tot tettek: F r i e d m a n n Mór
irra 153 kor. szalonnára 133 k.,

raktárából kikerülő alábbi t
c e m b e r 14 én tartott á
kezők vették meg: R i n g
ócska tölgyfapallót 575 k.,
db. algerendát 28 k, 3 db.
D r ä x l e r Ágoston 6 db. sz
1 db. gyalupadot 5 k.-ért.

Homoródbene. [Udvarhely m
Homoródbene községházánál
19 én árverést tartottak az ot
ság Standenwald nevü legelőt
db tölgyfának 22.000 kor. kil
eladására. Ajánlatot tettek:
Mór és fiai 13.000 kor., K a
(Nagyszeben) 14.000 kor.-val.
sem fogadták el.

Kürpöd. [Szeben m.] (F a e
község elöljárósága n o v e m
verést tartott 948 db tölgyfán
áltási ár melletti eladására.
K r a n t z Gábor (Nagyszeb
W e i s z Albert (Nagyszeb
N e u c h l o s z r. t. (Buc
K a l c s i c s Ferenc (Nagys
S t a n k o v i t s György (N
kor., S c h w a r t z Róbert (N
koronával.

S c h w a r t z Róbert ajá

Ungvár. (F a e l a d á s.) Az
főerdőhivatal n o v e m b e r 3
tott a nagylázi, ungvári és fels
részekből kikerülő faanyag e
L e b o v i c s Herman és P

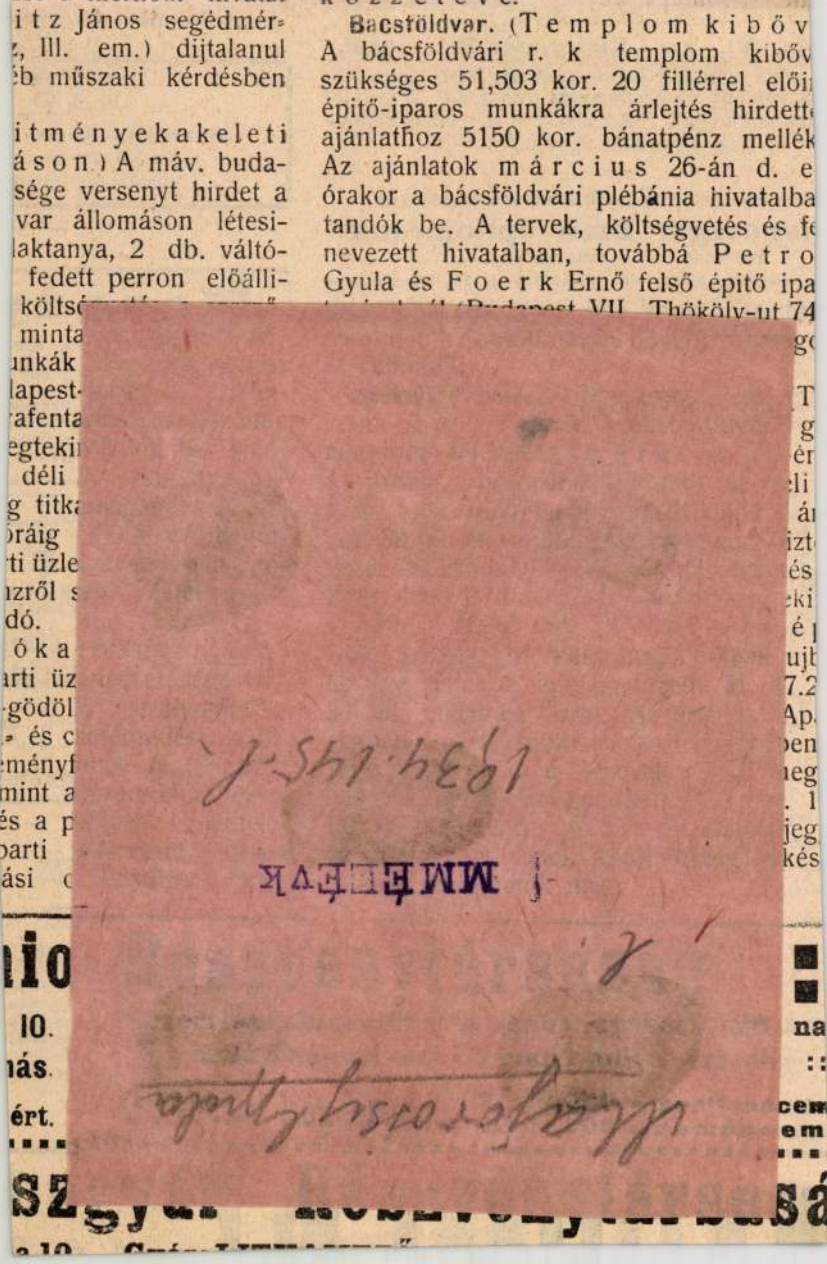

itz János segédmér-
z, III. em.) dijtalanul
éb műszaki kérdésben

itményekakeleti
áson.) A máv. buda-
sége versenyt hirdet a
var állomáson létesi-
laktanya, 2 db. váltó-
fedett perron előálli-
költsé
minta
unkák
lapest-
afenta
egteki
déli
g titk
óráig
ti üzle
nzről s
dó.
óka
arti üz
gödöl
és c
ményf
mint a
és a p
parti
ási c

Bacsföldvar. (Templom kibőv
A bácsföldvári r. k templom kibőv
szükséges 51,503 kor. 20 fillérrel elői
épitő-iparos munkákra árlejtés hirdett
ajánlathoz 5150 kor. bánatpénz mellék
Az ajánlatok március 26-án d. e
órakor a bácsföldvári plébánia hivatalba
tandók be. A tervek, költségvetés és fe
nevezett hivatalban, továbbá Petro
Gyula és Foerk Ernő felső épitő ipa
Budapest VII. Thököly-ut 74

1934.145.l
MMÉÉVK
Magyarország

10.
nás.
ért.

lakatosmester

est, VI. ker. Király-utca 102. szám.

enkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb
ü kémény és szellőztető toldóinak készitője.
ınkban foglalt hirdetésére e helyen is felhivjuk olvasóink figyelmét.)

betonszerkezetek elkészitését elvállalja

tenberger Emil épitőmester

(Mészáros és Gerstenberger cég)

Budapesten, VII., Thököly-ut 77.

etonfödémek 15 m. fesztávolságig, szabadon felfekve; vastartók, vasoszlopok, fallöslegessé válnak. — Korlátlan hordképesség. Leggyakorhasználás. — Teljesen hangelszigetelő. Egész épületek vasbetonból, közraktárak, áruházak, gyári épületek ázak, lépcsők, hidak csatornák, vizi-épitkezések, viztartá-ozások készitése. **Tetemesen olcsóbb és müszaki-sabb mint vastartók közötti boltozat.**

— TELEFON 56—81. —

54—98. Telefon 54—98

SCHKA és TARSA

Budapest, X., Füzér-utca 35.

z,- fa- és vászonredőnyök, napellenző-ernyők, lépcsőkvasból, felülvilágitó ablakzáró készülékek, szinházi függönyök és kovácsoltvas tömegáruk gyára.

OCCO L. BUDAPEST.

41—03. CEMENTGYÁR. TELEFON 41—03

s iroda : III. ker., Ürömi-utca 24—32. sz

KITÜNŐ MINŐSÉGÜ LASSAN ÉS GYORSAN
OMÁNCEMENTET ÉS MÜPORTLANDCEMEN-
MELY VASUT VAGY HAJÓÁLLOMÁSRA SZÁL-
GEN JUTÁNYOS ÁRON es JÓTÁLLÁS MELLETT

ORTIS ANTAL

vány-csiszoló és kőfaragó

BUDAPEST,

kerület, Tavaszmező-utca 14. szám.

LI

Haverland Antal,

Telefon 29—66. —

vonókat és vasszerk

Marady

épület- és

Budapest, V., Ar

Elvállal gáz- és vizvez
világitás és villanycsen
tartását, valamint minde
és javitásokat a

Müller

ÉPÜLET- ÉS DISZMÜ-BÁ
VEZETÉK-B

Iroda és műhely : Buda
Lakás : Damjan

Minden e szakba vágó
tosan eszközöltetnek. H
jutányos áron

Telefon 85—43. Költségveté

HAZAI ASZFALT ÉS

KÖVÉR

BUDAPEST, V.,

Aszfalt burkolások, elszigetelése
természetes és valódi aszfa
négyszögletes, magas nyo
lapok burkolása és szállit
KÁK : csatornák, vasbetonhida
vitel

MADOMENT magyar

MAE

Majorossy Gyula

MMÉEÉvk

1937. 134. l.

napon déli 12 óráig a kórház igazgatójánál nyujtsák be. A szállitási fetlételek a gondnoki irodában megtudhatók, illetve beszerezhetők.

Munkács. (Irodai szerek szállitása.) Munkács város részére az 1909. év folyamán szükséges irodai szerek szállitására február 9-én d. e. 11 órakor a városháza II. od emeleti tanácstermében versenytárgyalás fog tartatni. Az ajánlatok 100 kor. bánatpénzzel a kitüzött napon d. e. 10 óráig a városi tanács-

NAGYS
SZERI
ÓRÁNK
és TÜZ
ELLE
WO

ék-, kence- és lakkgyár
sható, az időjárásnak jól ellentálló homlokzat-
ab, kátrány festékek, tetőlakk, carbolineum és
vágó cikkek építőmesterek, téglaégetők, mező-
daságok és ipari vállalatok részére. o o o o o

dolf
3000
.442
ter
renc
kor.
fil-
fia
sl
441
yás
kor.
rel;
011
er
ky
514
359
or.
09
or.

árlejtést tartott Aninán és Stájerlakon létesitendő iskola épitésére. Ajánlatot tettek: Kallós és Koch (Budapest) az aninai iskolára 72422 kor. 65 fill., a stájerlakira 123.958 kor. 19 fill., Székely és Böhm (Kecskemét) 68245 kor. 42 fill., illetve 121.909 kor., ifj. Ecker József (Temesvár) mindkét iskolára 201.386 kor. 90 fill., Hirsch és Frank (Budapest) mindkét iskola kályhás munkáira és pedig az aninaira 1810 kor., a stájerlakira 3390 koronával.

Az ajánlatokat döntés végett felterjesztették a vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz.

Magyarmecske. [Baranya m.] (Jegyzői iroda és lakás épitése.) Magyarmecske községben létesitendő körjegyzői iroda és lakás épitésének 19.429 kor. 97 fillérrel előirányzott munkálataira a január 29-én tartott árlejtésen a következők pályáztak: Ruder József (Sellye) az előirányzattal, Schneider Ferenc (Sellye) 19.332 k. 83 fill., Krommer Gyula (Sellye) 19.410 kor. 54 fill., Tóth Ferenc (Gilvánfa) az asztalos munkára 2815 kor. 60 fillérrel.

Schneider Ferenc ajánlata került elfogadásra.

Arad. (Kavics szállitás.) Aradvár-

Majorossy Gyula

rajztanár

Mezőtúr 1878-1883

l.

Faragó Bálint: A

mezőtúri ref. egyház

története 1530-1917-ig

Mezőtúr, é. n. 233. l.

etlen művész.

ázadból.

ltan, szembe nézve és sima
en van ábrázolva. Leveles
ú haja vállaira omlik, ba-
lt. Köntöse felett hármas
-rend jelvényét viseli. Kör-
mentén: »LADISLAVS · IV ·
Hátlapja sima.

füllel, átmérője 7 cm. — Véte
48 K-án (392–905). — Kifizet
számoltatott 1905 május 15-én
jóváhagyta az 1905 november
1035–905).

Majorossy Jéza, építész M.D.K.

körülvezette Lukács Béla kereskedelmi minisztert az ezredéves kiállítás épülőfélben lévő csoportján, s a miniszter erélyesen cáfolta a kiállítás elhalasztásáról labrakapott hírehet.

Vállalkozók Lapja, Bp.1895. XVI.évf.

jan. 8. sz. 3. old.

M.D.K.

Majorossy Géza

feleős épitőmester

A Schickedanz-Herzog-féle módositott Szépmüvészeti Muzeum épületének beadványtervét ő is aláirja

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 52.l.

MAJOROSSY Géza építész

a Szilágyi Dezső téri ref. templom
tervrajza

AH 1996 151. szám.

ggel összegyűjti az erősség,
ontjait
olatokban várható jelenséget
ilyen hatással bír az kat.

gos témakörre, dok.-típusra
, leíró jelleggel

t és vizsgálati szempont-

otenciális olvasót, felhasz.

effektíve meglévő

kat. jellegéből következik

MDK

Majorossy Gyula, épitész

titkár lett.

A ~~[illegible]~~ végrehajtó bizottság tisztikarának kialakitása. 1929.ápr.22.-én.

Nemzetközi épitész kongresszus Budapesten. MMEE Köz 1929 máj.26

135, 136.1.

mDK

Majorossy Géza,

a rövidesen elhunyt mester végezte a kömüves - munkékat.

Korb és Giergl. - A Zanepalota.

Magyar Epitömüvészet. 1907.jul. 17-24.1.

Maporossy Gyula

nevét említi a Közmunkatanács 1945 utáni tevékenysé-
gében részt vevők között Granasztói Pál.

Még egyszer a Közmunkatanácsról.
Budapest, 1971. 5.sz. 10-12. l.

MDK

Majorossy Gyula

Az Egyesületet az épitőmesterek uj székházának felavató ünnepségén Majorossy Gyula főtitkár képviselte.

Cikk: A mü- és középit.szakoszt.müködése 1927-évi okt.1-től nov.7-ig.

A Magy.Mérnök és Épitész-Egylet Közlönye
LXI.k.47-48.sz.302.o.

Majorossy Gyula

aláírása is szerepel annak a fényképnek a hátlapján, mely Walter Gropius budapesti előadása alkalmából, 1934. febr.5-én készült.

Bodri Ferenc: Gropius pesti fényképe. Magyar Építőművészet, 1970.1.sz. 54. l.

MAJOROSSY GYULA

ÉPITÉSZ.

JELEN VOLT WALTER GROPIUS ELŐADÁSÁN
A MAGYAR MÉRNÖK ÉS ÉPITÉSZ EGYLET
BUDAPESTI SZÉKHÁZÁBAN, 1934. FEBR. 5-ÉN.

BODRI FERENC: GROPIUS PESTI FÉNYKÉPE.

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZET, 1970/1. 54. LAP.

MDK

Majorossy Gyula építész

Bp. városépitési problémái. Vállalkozók Lapja. 1933, nov. 16.

MDK

Majorossy Gyula építész

Egyleti közlemények. MMÉEKözl 1929. IV.14. 103 l.

MDK

dr.Majorossy Gyula építész

Egyleti közlemények. MMÉEKözl 1929. IV.14. 1o3 l.

MDK

Majorossy Gyula

A tervpályázatokat ellenörző bizottság tagja.

Cikk: Egyleti közlemények.A mü- és középitési szakosztályok müködése 1927.évi okt.1-tő nov.7-ig.

A Magy.Mérnök- és Épitész-Egylet Közlönye LXI.k.47-48.sz.302.o.

Majorossy Gyula, építész

MDK

Sept. 14-én meghalt.
Sept. 21-én temetik a
farkasréti temetőben.

– : Halál Cs.

11

NÉPSZABADSÁG, BP., 1965. sept. 21.

Majorossy Gyula épitész M.D.K.

Az Épitésügyi Minisztérium és a Városépitési Te vező Vállalat munkatársa Aranydiplomás épitészmérnök f. hó 14-én meghlat

Halálozás

Magyar Nemzet 1965. szeptember 21. 6. 1.

MAJOROSSY Gyula építén

Építészet és tervezés Magyarországon 1945-1956.
Bp.OMHv.Ép.Mus.,1992

59,

yeges évtizedei 178o és

joggal beszélhetünk - valaminő
ivészetről, mint utána. A befe-
zmus beérését, teljes kibontako-
ás, tőle eltérő vonulatok is

énye végsősoron egy tartalmában
j stilusformában is jelenik
vé fentiek vizsgálata válik,
ak uralkodó, a legfőbb tenden-

M.D.K.

Majorossy Fálos, keramikus

munkáit említi a lap
a Magyar Építőművészek
Szövetsége kültéri
kiállításán

Művelt Nép, Bp. 1936. jun. 17.

M. D. K.

MAJOROSSY Sarolta keramikus

Hódmezővásárhelyen a Tornyai János kiszemben riálcitás művelből (1960. jún.)

Magyar Nemzet. 1960. (XVI.) 140. sz. 4. l.

MDK

M. Majorossy Jarolta (keramikus)

Nemrég végezte a főiskolát. Férjével, Nagos Gyulával közös kiállítása volt a nyár elején Vásárhelyen. Művei többségükben kerámia-szobrocskák, munkáinak másik része szobadíszek, tálak, vázák, hamutartók.

Nagos Gyula és M. Majorossy Jarolta kiállítása Vásárhelyen

Tiszatáj, Szeged, 1960. augusztus. S. L.

MDK

Majorossy Sarolta, M.

l.: M. Majorossy Sarolta.

Tiszatáj, Szeged, 1960. augusztus:
s.l., s.l.

MDK

M. Majorossy Sarolta kerámikus

Magos gyulával közös kiállítása nyílt a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban.

Néhány sorban.

Tiszataj, Szeged, 1960. augusztus.

Z. l.

M.D.K.

M. Majorossy Sarolta
szobrász

Méltatás. — Keramia figura (repro)

Végh Jakos: Magos Gyula és M. Majorossy Sarolta kiállítása
Művészet, 1961. január. — 1 szám. 37 l.

MDK

Majorossy Sarolta

neve említve

Gádor István gyüjt. kiáll. Ernst Muz. 1966.

MDK

Majorossy Sarolta

Régésznő, terr.

Nő kosárral, "

Szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz. 1967.jul.

MDK

Majorossy Sarolta

Ülő nő, samott

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Muz.

1967. okt.

Majorossy Sarolta, MDK

Kerámia

Mücsarnok 1969 Képzőművésznők nemzetközi kiáll.

MDK

Majorossy Sarolta

kerámia

Képzőművésznők Nemzetk. Kiáll. 196o. Mücs.

MDK

Majorossy Sarolta

Suroló nő, engóbos terr.

Tálas nő, " "

7. Vásárhelyi őszi tárlat. Tornyai J.Muz. Hmvhely 196o. okt.

Majorossy Sarolta
keramikus

M.D.K.

1960-ban volt Vásárhelyen kiál-
lítása fejjel Magos Gyulával
közösen.

Nagy Eldikó: Magos Gyula
Művészet, 1965. Október - 27 kep.

Maj Veressy Sarolta szobrász M.D.K.

Müvei a szegedi nyári tárlaton

Két nőalak: Pihenő, Tálas nő

Gábor István: Szegdi tárlatok

Magyar Nemzet 1963. augusztus 2. 4.l.

Majorosi Sarolta
Keramikus

M.D.V.

Művert a szegedi tárlaton be-
mutatta.

Szovács Gyula: A negyedik Szegedi Nyári Tárlat
Művészet, 1963. november – 43 kap

Majorossy Sarolta

Részt vett az I. Országos Kerámia Biennálén Pécsett.

Iparművészet, 1968. 5-6. sz. 59. l.

MDK

Majorossy Sarolta

Nő tállal, terr.

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt. Tornyai J.
Muz. Hmvhely

MDK

Ma orosi Sarolta keramikus, Hmvhely

Dél-alföldi képzőm. kiáll. a szegedi Móra F.
Múz. 1961. jul.

Majorossy Sarolta iparmův.

Kerámia - mundál

Képzőművénnőt nemzetközi kiállítása. 1960. Bp.

Majorossy Sarolta
kerámikus

Tápai tutal a mestere vret.

Tóth Sándor: Tápai tutal
Tiszatáj, Szeged 1969. V. 8456.

MAYOROSSY Sarolta /

Gádor István tanitványa volt az
Iparmüvészeti Főiskolán

Gádor István gyüjteményes kiállitása. Bp. 1966.
Ismertetőt bev. Domanovszky György

MDK

Majorossy Sarolta

Álló lány, terr.

9. szegedi nyári tárlat. Móra F. Muz.

1968. aug.

MDK

Majorossy Sarolta

lányka

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban, 1968.
Janus Pannonius Mu. füzetei 14.

MDK

Majorossy Sarolta

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban,1968.
Janus Pannonius Muz.füzetei 14.

MDK

Majorossy Sarolta

Kislány, terr.

Régésznő, terr.

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum Hódmezővásárhely, 1961. okt.

MDK

Majorossy Sarolta

szerepelt a tárlaton.

Szelesi Zoltán: A IV. Szegedi Nyári Tárlat.

Keletmagyarország. 1963 aug. 4. 6. lap.

M.D.K.

MAJOROSSY Sarolta szobrász

Szeged

résztvett a kiállitáson

3 terrakotta női portré

Gábor István: Szegedi Nyári Tárlat

Magyar Nemzet 1962. augusztus 11. 4.1.

MDK

Majorossy Sarolta

szerepelt a tárlaton.

Fiatal nő portréja.

Szelesi Zoltán: A III. Szegedi Nyári Tárlat.
Tiszatáj. 1962. aug.

MDK

Majorossy Sarolta

szerepelt a tárlaton.

Lődi Ferenc: Szólni a máról. A III. Szegedi Nyári Tárlat.

Délmagyarország. 1962. jul. 28. 4. lap.

mdk

Majorosi Sarolta

Kepei a kiszhitásou

L.F. Egy Országos Hírű Szegedi Tárlatról

Tiszatáj 1962. 9. sz 8. l.

Majoros y Sarolta
keramikus

M.D.V.

„Kendős lány" kisplasztika
" (repro)

Markos Erzsébet: Nippek helyett – művészi alkotás
Nők Lapja, 1965. február 13 – 28 lap

Majorosi Sarolta MDK

Szerepelt a III. szegedi nyári tárlaton /Móra Ferenc Múzeum/.

L.F. : Egy országos hírű szegedi tárlatról.
TISZATÁJ. 1962. szept.

Majorosi Sarolta
rajzai

M.D.K.

Méltatás

Szalai Zoltán: Képzőművészeti napok Szegeden
Művészet, 1961. október – 44 l

MDK

Majorosi Sarolta

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Magorossy Sarolta
Szobrász

„Fésülködő" és „Ülő kislány"
„ainni" kérámna szobrát mu-
tatta be.

Vidos Zoltán: A Radnóti klubban rendezett
Műszerét 1970. julius - 38 lap

Majorossy . Sarolta

1. Álló kislány terrakotta 40 cm
2. Írókázó terrakotta 44 cm

Szegedi nyári tárlat

Majorossy Sarolta

Fésülködő 58 cm

Tizenhatodik Vásárhelyi Őszi Tárlat

Tornyai János Múzeum

MDK

Majorossy Jarolta szobrászmű-
vész

szerepelt a Dél-alföldi Képzőművé-
szek Kiállításán, Szegeden.

Szelesi Zoltán: Dél-alföldi Képző-
művészek Kiállítása Szegeden.

Tiszatáj, Szeged 1961. szeptember.
F. L.

Majorossy Sarolta

Üllő nő , samott
Álló lány , —"—

XV. Szegedi Nyári Tárlat

Majorossy Sarolta

1. Álló kislány terrakotta 42 cm

2. Álló -"- samott 62 cm

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. júl. 22 – szept. 16.

Majorossy Sarolta

Felszállódó tér. 40 cm
Álló figura Samott 60 cm

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul – Aug.

Majorossy Sarolta

Tavasz, akvarell, 54 cm

Kásárhelyi Őri Harlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely 171.

Majorossy Sarolta

A tárlaton bemutatott műve:

„Tavasz", terrakotta, 54 cm.

Rozvényi Mórta: Vásárhelyi őszi tárlat,

Hódmezővásárhely, 1971

Majorossy Sarolta

a Csongrád m.-i Tanács és a Szeged m.-i városi Tanács műtárgyvásárlásaiból rendezett „Kortárs Művészet" c. kiállítás ma megnyílik, melyen szerepel műve.

Meglúvó

1974. Okt. 5.

Majorosi Sarolta

Nő kosárral samott 56 cm

Ülő kislány —"— 39 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Majorossy Sarolta

Tavasz terakotta 45 cm

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Majorossy Gyula, rajztanár;
megh. 1883 szeptember 11-én

Majossy Gyula

1873/74 – 1875/76

Ferképzomfoisk vk

110. l.

fontosabb Dareios bizutun-i szikla-reliefje, amely a nagy király győzelmét örökíti meg a kilenc lázadó

Majorossy Gyula

St. Satoralja-ujhelyen 1847-ben. Az orsz. muntarajzlanodába jart, a 70-es evekben fő-rosi rajztanuló volt.

1876/7 I. esti tanfolyama bpesti muntarajziskolában.

Legio I Italica VI. 206.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1978 MÁR

Társadalmi Szemle

Majorossy Sarolta

1021

Majorossy Sarolta: Kendős nő

mezőgaz
szerződé
ségét. A
zata szer
gazdálko
vezeti formáit, amelyek elősegítik a mezőgazdaság további iparosodását, a mezőgazdasággal szoros kapcsolatban működő ipari vállalatok, illetve állami gazdaságok és termelőszövetkezetek közös tevékenységét, és összehangolt fejlesztését.

A gazdasági kapcsolatok társulási formáinak átfogó jogi szabályozása először 1970-ben történt. Azóta a legutolsó felmérések szerint 717 gazdasági társulás jött létre az országban, zömmel a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén. Az ide átcsoportosított eszközök értéke majdnem 4 milliárd forint volt. A társulások közül egyharmadnak volt jogi személyisége. Gazdálkodásukat növekvő árbevétel, de viszonylag magas ráfordítások jellemezték. Az eltelt idő tapasztalatai felhívták a figyelmet néhány olyan fogyatékosságra, amely akadályozta a népgazdaság szempontjából előnyös társulások gyorsabb elterjedését és folyamatos fejlődését. Külön meg lehet említeni, hogy nem kaptak megfelelő hangsúlyt a kooperációt szolgáló társulási formák, a vagyonegyesítéssel alakuló társulásoknál pedig túlzottan érvényesült a szektorális jelleg. A társuláshoz szükséges anyagi eszközök szűkös volta mellett a szektorális jellegű pénzügyi, jövedelemszabályozási tényezők nehezítették különösen a vegyes tulajdonú társulások létrehozását.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976

Társadalmi Szemle

Majorossy Sarolta

1021

Majorossy Sarolta:
Álló kislány

tevők: az alkotmányos előírásokat du
nyos körülmények között lezajlott táv
takar, a különböző feddhetetlennek t
élései. S mindemellett nem lehet figy
mányos életformát megnyirbáló gazd
milliók napi tevékenysége a puszta r
séből áll.

A rendszer válsága tehát bonyolult akkor is, ha a harmincas években tö leküzdése, a monopoltőkés osztályta ugyancsak nagy erőfeszítéseket követ Ezek az erőfeszítések lényegüket tek az intézményekből, a vezetőkből ki egyes személyek és bizonyos külső kö lomban egymást váltogató két nagyté rendszer változatlanságát biztosítani a pulációra adtak alkalmat az elnökjelöl

■ ■ ■

A két nagy párt taktikája, a töme sége a választási harcban messzemenő sági és szociális közeget.

Minden hivatalos statisztika, jelentés nyítja, hogy az Egyesült Államok már a súlyos gazdasági válságból, amelyben ját egyaránt kétjegyű számmal mérté ez év első negyedében gyorsult meg, elnök valósággal dicshimnuszként is E javulás legfőbb jellemzői közé tart évi átlagra kivetítve — 9,2 százalékka szakához viszonyítva; 0,2 százalékkal nélküliség, és 5 százalék alá esett az tőkének nyújtott hatalmas adó- és egy mat azonban jelentősen fékeződött az é zeti össztermelés már csak 4,4 százalé munkanélküliségé 7,5 százalékr

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 MÁJ
Társadalmi Szemle
Majorossy Sarolta

1021

Majorossy Sarolta:
Anya gyermekkel

– forint

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Majorovits Ágnes

1977 NOV 17

ált. iskolás

lesz.

Befejeződött a szovjet filmek fesztiválja

1021

Tegnap délután 4 órakor Szolnokon a Tallinn moziban megtartott záróünnepséggel befejeződött megyénkben a szovjet filmek fesztiváljának kéthetes rendezvénysorozata.

A megye filmszínházaiban ezidő alatt vetített szovjet filmeket, több mint 30 ezren nézték meg. A fesztiválfilmek közül legnagyobb sikert — a megyében eddig csak Szolnokon bemutatott — Fehér hajó című film aratta. A Csingiz Ajtmatov kisregénye nyomán, Bolotbek Samsijev rendezésében készült filmet, csaknem 3 ezren tekintették meg. A Szolnok megyei Moziüzemi Vállalat a szovjet filmek fesztiválja alkalmából hirdette meg a „Legnagyobb szovjet filmélménvem" című gyermekrajzpályázatot. A pályázatra a megye általános iskolás gyermekeitől több mint háromszáz rajz érkezett be. Eredményhirdetésre a tegnapi záróünnepségen került sor. A zsüri nívódíját Fekete Ferenc, Pélyi Erika és Bársony Margit a szolnoki Kassai úti általános iskola, Varga Károly, Rusvai Ilona és Bársics Krisztina a szolnoki Újvárosi általános iskola, Majorovits Ágnes, Kovács Károly, Gavris István és Veress Andrea a szolnoki Beloiannisz úti általános iskola tanulói nyerték el. Tízen dicsérő oklevélben részesültek.

A gyermekrajzpályázat eredményhirdetése

A gyermekrajzpályázat anyagából a moziüzemi vállalat kiállítást rendezett, melyet november 18 és 25 között Törökszentmiklóson a Dózsa filmszínházban, november 25—30-ig pedig Kisújszálláson az Ady moziban tekinthetnek meg az érdeklődők.

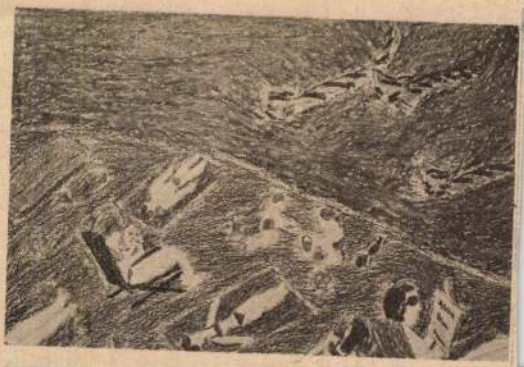

Két kép a kiállításról. Az elsőt Majorovits Ágnes,

cag 1:0).

* * *

A góllövőlista élcsoportja. 16 gólos: Menyhárt (Jászkisér). 13 gólos: Vígh (Jb. Vasas). 11 gólos: Stummer (Törökszentmiklós). 10 gólos: Sebők (Törökszentmiklós), 9 gólos: Hegyesi (Jb. Vasas), Gönczöl (Sz. Cukorgyár). 8 gólos: Hábensusz (Kunszentmárton), Rédei L. (Jászárokszállás), Tóvizi (Sz. Vegyiművek), Csollák (Sz. Cukorgyár), Zakar (Rákóczifalva). 7 gólos: Pintér (Jb. Vasas), Papp (Kunszentmárton), Kupeczky (H. Kilián FSE), Kesjár (Tisza Cipő SE). 6 gólos: Silye (Jászkisér), Herbály (Kunhegyes), Vitéz (Törökszentmiklós), Rátóti (Újszász), Gellér (Kunszentmárton), Dorók (Jb. Vasas), Faragó (Fegyvernek).

A szovjet sport 60 éve

a D

Régi világnagyságok — mint például Jasin a kapuban és Kuc a salakon — ismert arcok köszöntenek a nézőre arról a 27 tablóról, amely bemutatja a Szovjetunió világszínvonalon álló sportéletét. Elénk tárul az 1928-ban rendezett első össz-szövetségi spartakiád néhány pillanata. Izelítőt kapunk a lenyűgöző méretű tömegversenyekről, a népi sportokról, az üzemi tornáról, az ifjúság képzéséről, az olimpiákon és világbajnokságokon elért eredményekről. A kiállított anyag bepillantást nyújt a Szovjetunió magasfokú senysportjába.

„A szovjet spo nokon, a Damja meiben tegnap Sporthivatal eln ünnepélyes megn pártbizottság el a megyei tanác megtekinthető n óra között.

Megyei ifjúsági bajnokság

1. Törökszntm.	14	10	2	2	52-18 22
2. SZMTE	14	9	2	3	57-20 20
3. KuTE	14	8	3	3	33-19 19
4. Rákóczif.	14	8	2	4	42-37 18
5. Jászkisér	14	8	2	4	32-28 18
6. Tisza Cipő	14	8	1	5	47-23 17
		7	3	4	23-20 17
		7	2	5	30-19 16
		6	3	5	43-34 15
		7	1	6	39-30 15
		6	3	5	26-22 15
		5	3	6	18-29 13
		5	1	8	17-45 11
		4	2	8	30-32 10
		3	3	8	18-32 9
		3	2	9	22-42 8
		2	1	11	19-59 5
		—	4	10	13-54 4

bajnokság
edménye

csoport

		9	—	—	44- 2 18
		7	1	1	28-11 15
I	9	5	1	3	24-20 11
ár	9	4	1	4	10-18 9
s	9	3	2	4	19-13 8

Cselgáncs

Bugyi Lászl magyar útt

Pécsett rendezték meg a kisdobos, úttörő és serdülő cselgáncs magyar bajnokságot, melyen korosztályonként és súlycsoportonként a vidékbajnokság, valamint az országos ranglista első hat helyezettje vehetett részt. A Pécsi MSC csarnokában hatszáz fiatal lépett tatamira, és vívott színvonalas, szoros küzdelmet a bajnoki címekért és a helyezésekért. Súlycsoportonként az ország legjobb 20—25 fiatalja mérte össze tudását. A bajnokságot eredetileg a lényegesen nagyobb városi sport-

MDK

Majorovics Lajos, rajztanár

oklevelét 1909-ben nyerte.

Rajztanárok nyilvántartása. "Ki tud róla?"
Rajzoktatás. Fel.szerk.:Bán Tibor.1941.jan.15.
II. /XLIII./ évf. 1. sz.

Majorovits Lajos
fametsző
Vitorlás csónak
rajzolta és metszette
fenti Repr.

Értimisk 1903/4.

IST
N

BAYERN

Eine Kunstgeschichte Bayerns in Wort und Bild in zirka 30 Einzelbänden. Durch den billigen Preis ist es jedem ermöglicht, sich ein reichhaltiges und umfassendes Anschauungsmaterial von Kunstbesitz seiner näheren und weiteren Heimat zu erwerben. Jeder Band enthält nebst wissenschaftlicher Einführung von 8 Seiten 96 Tafeln meist ganzseitige Abbildungen auf bestem, holzfreiem Kunstdruckpapier.

Format 19×27 cm

Preis pro Heft Mark 3.—

Versandbereit liegen vor:

Heft I

Oberpfälzische Klöster und Wallfahrtskirchen
von Hauptkonservator Dr. Mader

Heft II

Die Unterfränkische Stadt
von Konservator Dr. Röttger

Heft III

Das Unterfränkische Dorf
von Konservator Dr. Ritz

Heft IV

Unterfränkische Burgen
von Konservator Dr. Gröber

Majorovits Lajos

260 K az intézet tanári testületének adományából.

Értimisk 1901/2. 28. l.

200 K államsegély

Értimisk 1902/3. 58. l.

~~Ameling, W. IV. 36.~~

Majorovits Lajos

Fametszésben I. díj.

Értesítő 1903/4.

Jo. l.

10 P. okmánybélyeg.Felülbélyegzés
Tudomány-Egyetemi Rectori Hivatal
REGIA SCIENTIARUM UNIVERSITAS HUN
NOMINATA LECTURIS SALUTEM. Quum C
ZOLTANUS ANDREAS NAGY ann.aet. vi
egyház Comit. Csanád ortus, in ha
Budapestinensi suam in Historia A
chaeologia Terrae Hungaricae et i
tamquam subsicivis studiis erudit
comprobavisset: Eundem Ornatissi
ANDREAM NAGY PHILOSOPHIAE DOCTORE
claravimus. In quorum fidem DIPLO
munitum et consuetis subscriptio
Budapestini,in Hungaria, die octa
nongentesimo trigesimo sexto.— I.
cset/. I. Melich Facult.Philos.D

Majorovits Lajos

141 K 50 f a pécsi
ker és iparkamarától

Értimisk 1902/3

60 l.

I. 124

LII. Sümeg:
67. Állami Darnay-Múzeum.

Erkezett 1905 márc. 18.

219/1905 sz. (Komárom, 1905 febr. 28 17. sz. a.)

A komárommegyei és városi múz. egyl. 1905 sz. sig. és nép-rajzi segélyt kér. (Dátasz VII. 1.)

Majorovits Lajos

200 k államsegély

Értimisk 1903/4. 32. l.

de la semaine
prochaine le Comité
hongrois pour con-
ser sur la propa-
gande en Hongrie
de votre congrès et
pour compléter le
Comitat même
après quoi je vous
enverrai sans
délai notre liste
complète. En même
temps je vous enver-
rai encore une liste
des personnages et
des institutions
auxquels je vous

Majorovics Lajos

---

fametszö

Morelli Gyul tant.

In Szamveisel

Ao 5,323

Majorovits Sajó

Jamelszó
1901–3.

Éinisk 1930. 86. l.

Fa, méretei 73 : 38·5 cm. — 1880: IV. 2-iki jegyzék 38. *Ramboux J. A.:* 294, pag. 49. Rückwand eines Triptychons: Maria mit dem Christuskinde auf einem Throne sitzend.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok az Orsz. Képtban:

1873: 37. *Schule von Siena,* XIV. Jahrh.: Madonna mit sechs Heiligen; im Giebel Christus am Kreuz, Maria, Johannes. — 1876, 1878, 1879: III. 95. *Sienai iskola* a XV. századból: Madonna hat szenttel, felettük Krisztus a kereszten, Mária és János. — 1881: 6. *Siena,* XIV. század: Mária trónon a gyermek Jézussal. — 1888: I. 13. *Sienai festő* a XIV. századból: Triptychonnak főlapja. — 1896, 1897: I. 13. *Sienai festő* a XIV. századból: Madonna a gyermek Jézussal. — 1897. I. 13. *Sieneser Maler* aus dem XIV. Jahrh.: Madonna mit dem Jesukinde. — 1898: I. 13. *École siennoise,* XIV. siècle: Le sainte Vierge et l'enfant Jésus, adorés par six saintes et deux anges. — 1901, 1904: I. 13. *Sienai festő* a XIV. századból: Madonna a gyermek Jézussal.

Majorovics Lajos

1905/6 - 1908/9.

Ferkèpzomfoiskèvk

110. (

MINDEN KORREKTÚRÁT
VISSZAKÉRÜNK!

KORREKTÚRA

Küldeteit: 1934 OKT. 26.

Visszaérkezett: _____

PÉLDÁNYSZÁM? 991 - 1040

A KÉZIRATOKTÓL ELTÉRŐ
SZERZŐI JAVÍTÁSOKAT
KÜLÖN SZÁMÍTJUK FEL

AZ IPARMŰVÉSZETI ISKOLA
JUBILÁRIS KIÁLLÍTÁSA.

KURUC.
FAMETSZET.

MAJOROVICS LAJOSTÓL.
TANÁR MORELLI GUSZTÁV.

Magyar Iparművészet
1905.

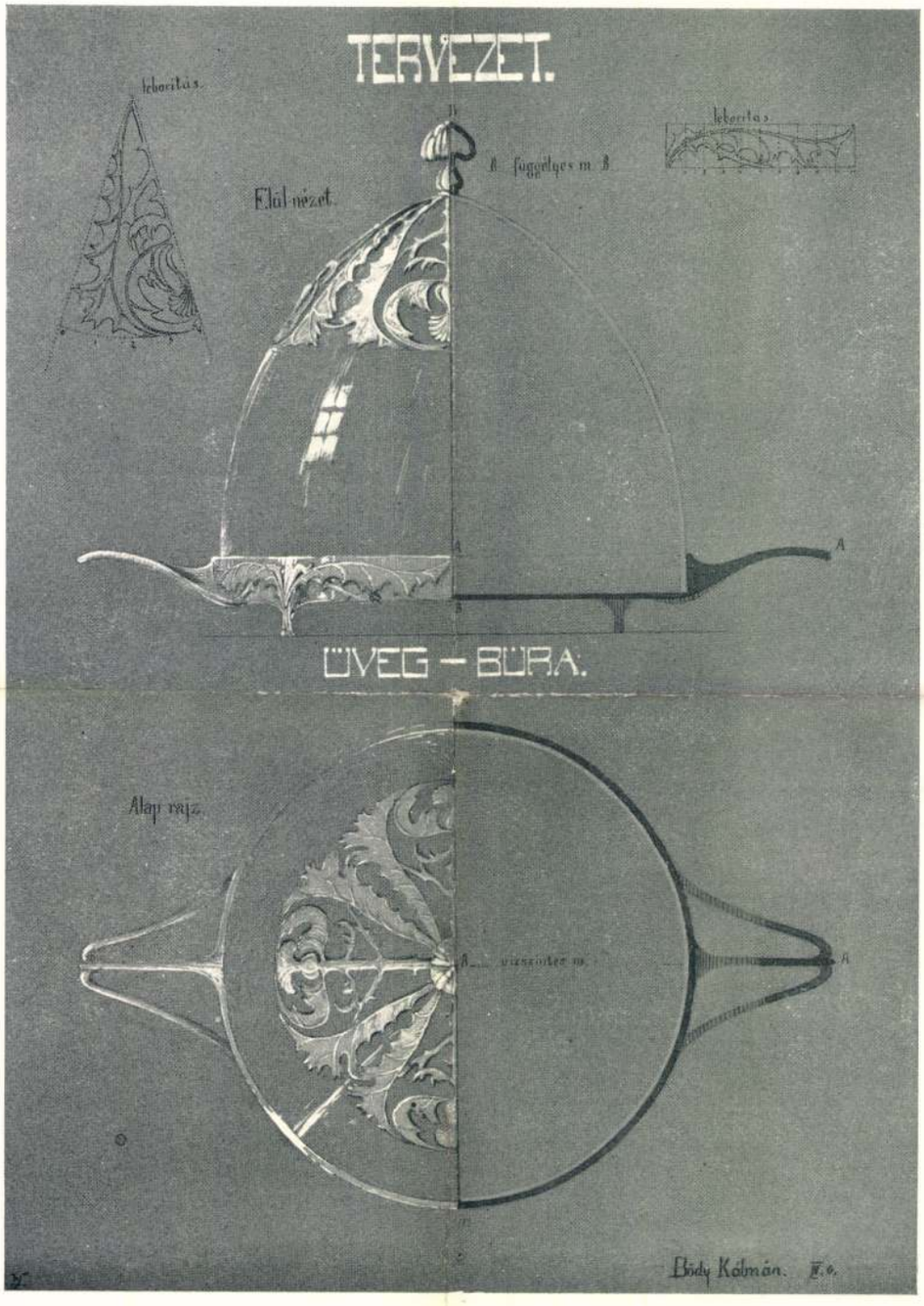

AZ IPARMŰVÉSZETI ISKOLA
JUBILÁRIS KIÁLLÍTÁSA.

ÜVEGBURA EZÜST DÍSZÍTÉSSEL.
TERVEZTE BŐDY KÁLMÁN.
TANÁR BENCZÚR BÉLA.

Majovszky Pál

Gyüjteménye a Szépmüv.Müz.kiáll.-án.

B.H.933.IX.10.

MDK

Majovszky Pál

Szinyei emlékünnepély, Szinyei Társ. Akadémia.
1941. febr.

M.D.K.

Majovszky Pál

"Impresszionista gyüjteményét" három évvel ezelőtt állitotta ki a Szépmüvészeti Muzeum, -irja /molnár/: "Monet halászbárkáin Gauguin szigetei felé" c. beszámolójában, amely gróf Almásy-Teleki Éva müvészeti intézet francia kiállitásáról ir.

Szinházi Magazin, Bp. 194o. febr. 4. III.évf. 6. sz. 7. lap

. . .

Majovszky Pál

Majovszky Pál (1871–1935): műgyűjtő, a *Magyar Művészet* című folyóirat szerkesztője (1925–34). Gazdag grafikai gyűjteményét a Szépművészeti Múzeumra hagyományozta.

Mihályfi Ernő: Művészek, barátaim Bp. 1977. Corvina

MAJOVSZKY PÁL

A Majovszky-gyűjtemény kiállítása a Szépművészeti Múzeumban

Magyarország egyik legszerényebb embere pompás kincseket ajándékozott nemzetének. Majovszky Pál nyugalmazott miniszteri tanácsos a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta világhírű grafikai gyűjteményét. A múzeum most külön kiállításon mutatja be a gyűjtemény legszebb lapjait, vagy kétszázötven rajzot és vízfestményt.

„...elképzelni sem lehet gyűjtőt, aki jobban átérezte volna a gyűjtés gyönyörét és örvendezőbb lélekkel élvezte volna eredményét..." – írja a kiállítás katalógusának bevezetésében Petrovics Elek Majovszkyról. És ami a legcsodálatosabb, ezt a gyűjtőt a legnemesebb önzetlenség hajtotta. Nem magának gyűjtött, hanem amikor a gyűjtő szenvedélyével és kulturált ösztönével megszerzett egy-egy rajzot, vázlatot, már akkor a múzeumra gondolt, s úgy válogatta gyűjteménye lapjait, hogy azok kiegészítsék a múzeum anyagát. Így történt azután, hogy bár ezt a gyűjteményt egy finom művészlélek kivételes ízlése tökéletes egységbe hangolta, mégis nagyszerűen illeszkedik a múzeumhoz, kiegészíti annak gyűjtését. Hiszen Majovszky Pál jól ismerte a múzeum munkáját és lehetőségeit, ő volt a művészeti ügyek irányítója a minisztériumban.

Szerencsés időben, szerencsés érzékkel kezdett gyűjteni olyan időtálló értékeket, amelyek akkor még aránylag könnyen hozzáférhetők és megszerezhetők voltak. A XIX. század nagy francia művészeinek rajzai és vízfestményei alkotják a Majovszky-gyűjtemény gerincét. *Ingres* nyitja meg a sort, azután *Delacroix* következik egész sereg rajzzal és kisfestménnyel. Ezek között van a híres és ismert *Villámlástól megrettent ló*, *Daumier, Corot, Millet, Rousseau, Puvis de Chavannes, Courbet, Degas, Pissarro, Renoir*, *Cézanne, Signac, Manet, Toulouse-Lautrec, Gauguin, Rodin, Bonnard, Maillol, Van Gogh* és egy sereg kortársuk szerepel itt biztos szemmel választott kis műremekekkel. Magyar művészek is méltó helyet kaptak a kollekcióban, főleg *Rippl-Rónai* igazán nívós sorozattal.

Hoffmann Edith dr. rendezte a kiállítást, amely mintegy nyilvános átvétele a nagy ajándéknak a múzeum részére. Ismét Petrovics Eleket idézzük: „A gyűjtemény megteremtése nemzeti fontosságú cselekedet, a Szépművészeti Múzeumnak való juttatása pedig a magyar kultúra történetírója által is feljegyzendő esemény."

Magyarország, 1935. április 28.

Mihályfi Imre: Művészet, Garatáin Bp. Corvina 1977.

Csoportkiállítás Ernstnél

Két festő és két grafikus állít ki az Ernst Múzeumban. Az első festő, *Ámos* Imre is grafikusként mutatkozik be az első teremben, hogy aztán három további termen át ringasson festményeivel különös álomvilágba. Kissé egyhangú és fáradt a víziósan fojtott színeinek lágy ringatása. Bágyaszt az a fátyolos szomorúság, amelybe mindig félig lehunyt szemű alakjai és tájai és színei is burkolóznak. Nagyon finom a gyöngyházas szürke tónus, ami mindent elborít, igazi festő ecsetjéből születhetik csak, de szeretnénk néha felébredni a nyomasztóan mindig egyforma álomból. A sok uniformizáltan réveteg nézésből legalább itt-ott csillanna fel valami más is, szín vagy lendület vagy – ennek a jól induló szimpatikus tehetségnek – valami más vonása is.

Remsey Jenő a spirituális művészek festőileg kissé megfoghatatlan programját hirdette sokáig. Most kiállított új képein, amelyek a múzeum nagytermét töltik meg, erre a programra csak egy különös és nem egészen meggyőző festői eljárása emlékeztet: legkülönbözőbb témájú képein egyformán végigömlenek valami rejtélyes forrásból fakadó dús fénysugarak. Legtöbbször szervetlenül hullanak a képre a fénykévék, amelyeknek, úgy érezzük, kissé irodalmi szerepük van. Alattuk felszabadult, elevenebb színekkel, a természethez egészségesen közeledve festi érdekes kompozícióit Remsey, akinek ez a kiállítása komoly fejlődést jelent.

Patay Mihály fiatal fametsző, aki ügyesen és finoman vágja a fába vonalait, de egyelőre elhanyagolja a kompozíció szigorú törvényeit, s így kevés meggyőző erő árad lapjairól.

Redő Ferenc linóleummetszetei kedves és szórakoztató illusztrációk, felnőtteknek szóló mesekönyvet nagyon jól díszítenének.

Magyarország, 1935. április 28.

Majovszky Pál, műgyűjtő (1871–1935).

Gallen-Kallela háza kora művészeinek otthona volt. Megfordult itt Gorkij, akiről számos portrét készített. Járt ott tőlünk Koronghi Lippich Elek és Majovszky Pál, ez a két hivatala szerint miniszteriumi főtisztviselő, valójában nagyszerű műgyűjtő is. Ők hívták meg őt Magyarországra, mert látták az 1900. évi párizsi vil ágkiállítás finn pavilonjának rendkívüli sikerét.

Kovzogh Ákos: Gallen-Kallela kiállítása.
Zalai Hírlap, 1982. nov. 20.

Szíves részvétével

AZ ERNST-MÚZEUM AUKCIÓI

LIV.

DR MAJOVSZKY PÁL

ÉS

BREUER GUSZTÁV

HAGYATÉKAI,

VALAMINT FŐURI ÉS MÁS MAGÁNBIRTOKBÓL SZÁRMAZÓ FESTMÉNYEK, MŰTÁRGYAK, SZŐNYEGEK ÉS BUTOROK

KIÁLLITÁS:

1936 NOVEMBER HÓ 22-TŐL 29-IG, D. E. 9-TŐL D. U. 5-IG

ELADÁSI FELTÉTELEK.

1. **Az árverésen a vevő a vételárat tartozik készpénzben azonnal kifizetni. A vevő a leütött ár után a törvényes fényűzési forgalmi adót és 10% árverési jutalékot fizet.** Az ajánlott legmagasabb ár kifizetése előtt a tárgyat az árverés vezetősége nem szolgáltatja ki.

2. A tárgyak abban az állapotban adatnak el, amelyben az árverés idején vannak. Leütés után sem a tárgyak meghatározására, sem azok állapotára vonatkozó semmiféle felszólalás nem vehető figyelembe, minthogy a tárgyak kiállitása azok megtekintését lehetővé tette. Az egyes tárgyak tételenként árverezendők és csak kivételesen bocsáthatók tömegben árverés alá.

3. Az eladásra kerülő tárgyak becsértéken alul nem adatnak el. A kikiáltás azonban ennél alacsonyabb összegben történhetik, miért is a kikiáltási ár és becsár nem azonos.

4. Az árverést vezető tartozik az árverezők ajánlatait ismételve kellően kikiáltani és a legmagasabb igéretet háromszori felhivás után „senki többet harmadszor" leütéssel elfogadni. Kétes esetben, azaz ha több ajánlattevő támaszt igényt és ha nem állapitható meg, hogy kinek részére történt a

AUKCIÓS SORREND:

Hétfő, november 30.	Kedd, december 1.	Szerda, december 2.
1—66 Képek	67—133 Képek	134—198 Képek
371—453 Porc. Faj.	454—535 Porc. Faj.	536—617 Porc. Faj.
861—908 Ezüst	909—955 Ezüst	956—1002 Ezüst
1101—1150 Különféle	1151—1200 Különféle	1201—1250 Különféle

Csütörtök, dec. 3.	Péntek, december 4.	Szombat, december 5.
199—266 Képek	267—329 Képek	330—370 Képek
618—700 Porc. Faj.	701—780 Porc. Faj.	781—860 Üveg
1003—1049 Ezüst	1050—1100 Ezüst	1361—1490 Textil, Szőnyeg
1251—1300 Különféle	1301—1360 Különféle	

Hétfő, december 7.
1491—1690 Butor

MINDENNAP DÉLUTÁN ½4-TŐL

leütés, az árverést vezetőnek kötelessége a tárgyat ujból árverés alá bocsátani.

5. A leütéssel a tárgyak a vevő tulajdonába mennek át. A vevő kívánságára elvállaljuk, hogy a tárgyakat az aznapi árverési idő végéig, amikor átveendők, gondosan őrizzük, de anélkül, hogy sértetlenül maradásukért bármiképpen is szavatolnánk. A megvett tárgyak elszállitása kizárólag a **vevő költségére és veszélyére történik,** elveszésük vagy megsérülésük esetén az árverés vezetősége **semmiféle felelősségre** nem vonható.

6. Tilos mindenféle összebeszélés, a nyereségben való osztozkodás, vagy jutalom, vagy előny igérése, mely az árverési eredményt befolyásolná; hasonlóképpen tiltva van mindennemü összebeszélés vagy vállalkozás, mely arra irányul, hogy harmadik személyeket szerfölötti magas vételár kinálására rávegyen és ilykép megkárositson.

7. Felvilágositással szolgálnak és megvételre való megbizatásokat elfogadnak az Ernst-Múzeum megbizottai (telefon: 1-120-14).

Légrády Testvérek nyomdai müintézete, Budapest. (Igazgató: Kertész Árpád.)

Bartolozzi, Francesco modorában, 1800 körül.
27. SZENT CECILIA.
Szines rézmetszet pontozó modorban. 20.—

Bartolozzi, F.?, XIX. sz.
28. FIATAL LEÁNY ARCKÉPE. Jelezve.
Vizfestmény. 23×18 cm. 30.—

Bartsch, Anton, (1757—1821).
29. TSCHIDA DÁNIEL ARCKÉPE.
Rézmetszet. 2.—

Bassano, Jacopo iskolája, XVI. sz. vége.
30. MÓZES VIZET FAKASZT A SZIKLÁBÓL.
Vászon. 94×142 cm. Illusztr. I. tábla. 1000.—

Bauer, Marius, (szül. 1864).
31. AZ AMIENSI SZÉKESEGYHÁZ. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Fa. 83×68 cm. Illusztr. XI. tábl. 2000.—

Beccafumi, Domenico, (1486—1551).
32. MADONNA. (Giuseppe Fiocco páduai egyetemi tanár bizonylatával.)
Fa. 50×36 cm. Illusztr. II. tábl. 1200.—

Bécsi festő, 1840 körül.
33. FIATAL FŐURI HÖLGY ARCKÉPE.
Vászon. 69×56 cm. 80.—

Benczur Gyula, (1844—1920).
34. XVI. LAJOS ELFOGATÁSA. Jelezve: Benczur Gy.
Vászon. 60×81 cm. Illusztr. VIII. tábl. 2000.—

35. SALOMÉ. Jelezve: Benczur Gyula.
Vászon. 75×63 cm. Illusztr. XIV. tábl. 3000.—

Berkes Antal, (szül. 1874).
36. UTCAI RÉSZLET. Jelezve.
Vászon. 57×77 cm 40.—

Bergen, Dirk van, (1640—1690).
37. A GÁZLÓ. Jelezve: D v B 1680.
Fa. 49×64 cm. Illusztr. IV. tábl. 600.—

Bihari Sándor, (1855—1906).
38. SUGDOLÓZÁS. Jelezve.
Vászon. 89×121 cm. Illusztr. XV. tábl. 1500.—

Bizánci mester, XVII. sz.
38a. A HÁROM KIRÁLYOK IMÁDÁSA ÉS KRISZTUS MENNYBEMENETELE.
Két drb. Fa. 27×33 cm. 150.—

Bley, Josef von, XIX. sz.
39. IGÁSLOVAK. Jelezve.
Karton. 46×55 cm. 40.—

Bloemaert, Abraham köre, 1620 körül.
40. SZENT GYÖRGY HARCA A SÁRKÁNNYAL.
Vászon. 49×65 cm. 1000.—

Bock, Theofil de.
41. CRÉPUSCULE. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Pasztell és kréta. 33×48 cm. 150.—

Boel, Pieter iránya, XVII. sz.

42. A MEGVADULT BIKA.
Vászon. 148×134 cm. 200.—

Bonaria, F. XVIII—XIX. sz.

43. HEROIKUS TÁJ.
Vászon. 98×71 cm. 200.—

Borsos József, (1821—1883).

44. OLVASÓ NŐ.
Fa. 37×18 cm. Illusztr. XIX. tábl. 300.—

45. VÖRÖSSÁLOS NŐ. Jelezve: Borsos J. 851.
Vászon. 111×86 cm. Illusztr. XVIII. tábl. 1500.—

46. VIRÁGCSENDÉLET. Jelezve: B. J.
Vászon. 38×44 cm. 30.—

Bortignoni, Giuseppe, XVIII—XIX. sz.

47. RÉGI IDŐKBŐL. Jelezve.
Vászon. 54×39 cm. 100.—

Böhm Pál, (1839—1905).

48. LESBEN. Jelezve
Vászon. 47×38 cm. 300.—

49. A KARÁM. Jelezve: Böhm P.
Fa. 35×66 cm. 100.—

Brakenburg, Richard, (1650—1702).

50. SZÓRAKOZÓ TÁRSASÁG. Jelezve: R. Brakenburg.
Vászon. 46×59 cm. Illusztr. IV. tábl. 400.—

Breitner, Georg Hendrik, (szül. 1857).

51. TERTUINEN TE AMSTERDAM. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 78×128 cm. Illusztr. IX. tábl. 2500.—

Brocky Károly, (1807—1855).

52. FIU ARCKÉPE. 1750.—

Bruck Lajos, (1846—1910).

53. KÉZIMUNKÁZÓ LEÁNY. A művész hagyatékából.
Karton. 36×34 cm. 50.—

54. A MŰKEDVELŐ. A művész hagyatékából.
Fa. 40×24 cm. 50.—

54a. A LEVÉL. Illusztrálva Szana Tamás: „Száz év magyar művészete" című művében.
Fa, 46×37 cm. 750.—

Callot, Jaques, (1593—1635).

55. EGY LAP A „LES MISÉRES DE LA GUERRE" cimü sorozatból.
Rézmetszet. 32.—

Északnémet festő, XVIII. sz.

87. FLORA.
Vászon. 132×92 cm. 150.—

Északolasz festő, XVII. sz.

88. LOTH MENEKÜLÉSE.
Vászon. 48×66 cm. 70.—

Északolasz festő, XVIII. sz.

89. TÁJKÉP BACCHUSSZAL ÉS PUTTÓKKAL.
Vászon. 40×57 cm. 200.—

Fényes Adolf, (szül. 1867).

90. TÁJ HALÁSZOKKAL.
Vászon. 85×60 cm. 100.—

91. VÁCI UTCARÉSZLET. Jelezve: Fényes A. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 73×63 cm. 800.—

91a. ANYASÁG. Jelezve.
Vászon. 80×70 cm. 450.—

Ferenczy Károly, (szül. 1862).

92. HAZATÉRŐ LOVASOK. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 69×67 cm. Illusztr. XVI. tábl. 900.—

Fiedler G., XIX. sz.

93. FIATAL LEÁNY KÉKBEN. Jelezve: G. Fiedler 1824.
Vízfestmény. 25×19 cm. 20.—

Flamand festő, 1580 körül.

94. A VÉGITÉLET.
Fa. 93×123 cm. 300.—

Flamand festő, XVII. sz.

95. SZERELMES PÁR.
Vászon. 105×92 cm. 300.—

96. SZERELMES PÁR
Vászon. 105×92 cm. 300.—

97. A DISZNÓVÁSÁR.
Fa. 53×64 cm. Illusztr. III. tábl. 500.—

Flamand festő, XVIII. sz.

98. FOLYÓPARTI TÁJ.
Vászon. 54×71 cm. 80.—

99. JÓKEDVŰ TÁRSASÁG.
Vászon. 62×58 cm. 80.—

100. FÜRDŐ NŐK.
Vászon. 54×67 cm. 150.—

Flipart, Jean Jacques, (1719—1782).

101. FALUSI LÁTOGATÓK. Greuze J. B. után. 1779.
Rézmetszet. 15.—

Fossard, XVIII. sz.
102. QUOI! PAS MÉME LA MAIN? (Watteau után.)
Rézmetszet. 5.—

Friedländer, Alfred, (szül. 1860).
103. A FÖLDESUR ÉS A ZSELLÉR. Jelezve.
Vászon. 37×58 cm. 100.—

Francia, Francesco (1450—1518) után másolat.
104. SZENT CSALÁD.
Fa. 60×50 cm. 250.—

Francia festő, XVIII. sz.
105. FIATAL FIU ARCKÉPE.
Pasztell. 45×37 cm. 150.—

Francia rézmetsző, XVIII. sz.
106. FÉRFIARCKÉP.
Rézmetszet. 2.—

Francken, Frans, ifj., (1581—1642).
107. NEPTUN ÉS AMPHYTRITE.
Fa. 40×56 cm. Illusztr. II. tábl. 800.—

Gabriello, XIX. sz.
108. TANULMÁNYFEJEK. Jelezve. Két darab.
Fa. 29×16 cm. 100.—

Gael, Adriaen de, (1590—1660).
109. ÁTKELÉS A VÖRÖSTENGEREN. Jelezve: A. Gael.
Fa. 54×73 cm. 300.—

Gallén-Kalela, Aksel, (1865—1931).
110. IMATRA TÉLEN. Jelezve: Gallén 93. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 67×98 cm. 1500.—

Geiger, Johann Nepomuk, (1805—1880).
111. SZENT ISTVÁN, SZENT IMRE, SZENT LÁSZLÓ. Jelezve.
Vizfestmény. 35×46 cm. 40.—

Gergely Imre, (szül. 1868).
112. A PARKBAN. Jelezve.
Vászon. 38×58 cm. 30.—

113. AZ UDVARON. Jelezve.
Fa. 37×24 cm. 10.—

Glatter Ármin, (1861—1931).
114. A VARRÓNŐ. Jelezve.
Vászon. 43×32 cm. 50.—

Glatter Gyula, (1886—1927).
115. BESZÉLGETŐ PARASZTOK. Jelezve.
Vászon. 44×37 cm. 100.—

Glatz Oszkár, (szül. 1872).
116. PÁSZTORFIU. Jelezve.
Vászon. 50×38 cm. 200.—
117. A DISZNÓPÁSZTOR. Jelezve.
Krétarajz. 58×47 cm. 30.—

Cameron, David Young, (szül. 1865).

56. A LOIRE PARTJÁN. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 40×65 cm. Illusztr. X. tábl. 500.—

Cattini, Giovanni, XVIII. sz.

57. ÖT DARAB RÉZMETSZET PIAZETTA UTÁN. 50.—

Ceramano, Charles-Ferdinand, (1829—1909).

57a. JUH AKOLBAN. Jelezve: Ceramano.
Vászon. 73×98 cm. 1000.—

Claude, Lorrain köre, XVII—XVIII. sz.

58. TÁJKÉP STAFFAGE-ZSAL.
Vászon. 100×138 cm. 350.—

Clovio, Giulio, (1498—1578).

59. A HOLT KRISZTUS ANGYALOK KÖZT.
Pergamen. 32×23 cm. 2500.—

Coninxloo, Gillis van (1544—1608).

60. VÁSÁROSOK PIHENŐJE.
Vászon. 48×61 cm. Illusztr. V. tábl. 1000.—

Courbet, Gustave, (1819—1877).

61. TÁJKÉP SZARVASSAL. Jelezve: G. Courbet.
Vászon. 51×63 cm. Illusztr. VII. tábl. 1800.—

62. HÁROM ALMA. Jelezve: St. Pélage. 71. G. Courbet.
Fa. 23×36 cm. 3500.—

Debucourt, Luis Philibert, (1755—1832).
71. LES BOUQUETS — LES COMPLIMENTS.
2 drb szines aquatinta. 80.—

Decker György, (1818—1894).
72. EGY OSZTRÁK TÁBORNOK ARCKÉPE. Jelezve: Georg Decker 1842.
Vizfestmény. 32×23 cm. 200.—

Délnémet festő, XVIII. sz.
73. HAMAN BUKÁSA.
Vászon. 43×59 cm. 80.—

Délolasz festő, XIX. sz. eleje.
74. 4 DARAB POMPEJII LÁTKÉP.
Gouache, bárányborre festve. 80.—

Demerteau, Gilles, (1722—1776), Boucher után.
75. VÉNUSZ.
Rézmetszet, krétamodorban. 30.—

Derkovits Gyula, (1894—1934).
76. KÉT AKT SZABADBAN.
Vizfestmény. 18×12 cm. 30.—

Diez, Wilhelm, (szül. 1837).
77. FIATAL LÁNY ARCKÉPE. Jelezve.
Vászon. 80×69 cm. 1000.—

Donat János, (1744—1830).

Csók István, (szül. 1865).

63. BOSZORKÁNYTÁNC. Jelezve: Csók I. 1923.
Vászon. 70×90 cm. 1000.—

64. FIATAL LÁNY. Jelezve: Csók P. 907.
Fa. 47×37 cm. 650.—

65. AKT SZABADBAN. Jelezve.
Fa. 36×45 cm. 300.—

Csontváry K. Tivadar, (1853—1919).

66. GÖRÖG TENGERPART. (Tanulmány.) Iványi-Grünwald Béla tulajdonából.
Vászon. 30×40 cm. 150.—

Deák-Ébner Lajos, (1850—1934).

67. A KÖCSÖGPIACON. Jelezve.
Fa. 10×14 cm. 40.—

68. A PIACON. Jelezve: Ébner L.
Fa. 15×23 cm. 100.—

Dean, John, (1750—1798).

69. THE HAPPY FAMILY. Morland G. után.
Szines mezzotinto. 40.—

Debucourt, Louis Philibert, (1755—1832).

70. ANNETTE ET LUBIN.
Szines aquatinta. 40.—

78. A PARKBAN. Jelezve: Donat p. 1780.
Vászon. 51×40 cm. 250.—

Dupay, XIX. sz.

79. NŐI ARCKÉP. Jelezve.
Miniatür. teknőctokban. 6.5×5 cm. 15.—

Dupré, Jules, (1811—1889).

80. SIK TÁJ.
Fa. 41×78 cm. 300.—

Edvi-Illés Aladár, (szül. 1870).

81. TEHÉNISTÁLLÓ. Jelezve.
Vászon. 32×43 cm. 60.—

82. VILLA BORGHESE. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vízfestmény. 26×42 cm. 100.—

Egerváry Potemkin, Ágost, (1858—1930).

83. ABRAKOLÁS. Jelezve.
Fa. 30×43 cm. 20.—

84. PARASZTUDVAR. Jelezve.
Fa. 21×34 cm. 20.—

85. AZ ISTÁLLÓ ELŐTT. Jelezve.
Fa. 20×37 cm. 20.—

86. A PIACON. Jelezve.
Fa. 21×44 cm. 20.—

Giusto, Andrea di, XV. sz. első fele.
118. MADONNA KÉT SZENTTEL.
Fa. 63×36 cm. Illusztr. I. tábl. 4000.—

Gros, Antoine Jean, (1771—1835).
119. A RAB ÁLMA. Jelezve: Gros 1832.
Vászon. 100×80 cm. 250.—

Grundmann Basil, (1726—1798), Esterházy Miklós udvari festője).
120. BEVÁSÁRLÁS. Jelezve: Grundmann 1783.
Fémlemez. 31×24 cm. 400.—

Guardi, Francesco (1712—1793) modorában.
121. VELENCEI RÉSZLET. (Kilényi Hugó gyüjteményéből.)
Papir, vászonra huzva. 33×43 cm. 300.—

Hagemans, Maurice, (sz. 1852).
122. HAZATÉRŐ NYÁJ. Jelezve.
Pasztell. 79×57 cm. 300.—

Hagen, Theodor Joseph, (1842—1919).
123. APÁLY. Jelezve: Th. Hagen. Weimar.
Vászon. 150×220 cm. 400.—

Halonen, Pekka.
124. BALTI TENGERPART. Jelezve: Pekka Halonen 1906. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 44×36 cm. 300.—

Hamilton, Philipp Ferdinand von, (1664—1750).
125. FOGOLY ÉS SZALONKA.
Vászon. 21×27 cm. 100.—

Háry Gyula, (szül. 1864).
126. A VISKÓ. Jelezve.
Vászon. 38×30 cm. 60.—

Hammerskoi, Wilhelm.
127. INTERIEUR OLVASÓ NŐVEL. Jelezve: V. H. Dr. Majovszky Pál gyüjteményéből.
Vászon. 50×45 cm. Illusztr. XVI. tábl. 400.—

Hegedüs László, (1870—1911).
128. AZ UTOLSÓ ÓRÁK. Jelezve.
Gouache. 19×24 cm. 10.—

Hein, Josef, XX. sz. eleje.
129. ANYA ÉS GYERMEKE. Jelezve.
Vászon. 79×69 cm. 150.—

Herink, Hanus, XX. sz.
130. NOCTURNE.
Pasztell. 63×49 cm. 20.—

Herman Lipót, (szül. 1884).
131. FÜRDŐ NŐK. Jelezve.
Vászon. 31×41 cm. 100.—

Heyer Artur, (szül. 1872).
132. ANGORAMACSKÁK. Jelezve.
Vászon. 49×69 cm. 80.—

Hobbema követője, XVIII. sz.
133. MOCSARAS TÁJ TEHENEKKEL.
Vászon. 65×81 cm. Illusztr. VI. tábl. 500.—

Hoffmann I., XIX. sz.
134. NEHÉZLOVASSÁG. Jelezve.
Vászon. 30×24 cm. 60.—

Hogarth, William, (1697—1764).
135. EGY LAP A ROSSZ TÁRSASÁG-SOROZATBÓL.
Rézmetszet. 2.—

Holland festő, 1635 körül.
136. A PÉNZVÁLTÓNÁL.
Pala. 32 cm. átmérő. 100.—

Holland festő, XVIII. sz.
137. TENGERI ÜTKÖZET.
Vászon. 105×160 cm. 80.—

Holmstedt, J., XIX. sz.
138. A FJORDBAN. Jelezve.
Vászon. 75×100 cm 100.—

139. A FJORDBAN. Jelezve.
Vászon. 95×140 cm. 120.—

Holzapfel, Fr., XVII. sz.
140. ZSUZSANNA ÉS A VÉNEK.
Rézmetszet. 2.—

H. S. I. monogrammista, XVII—XVIII. sz.
141. AENEAS ÉS ANCHISES. Jelezve összevont monogrammal.
Vászon. 228×157 cm. 500.—

Hulloren, Oscar, XIX—XX. sz.
142. A VITORLÁS. Jelezve.
Vászon. 80×115 cm. 400.—

Huysum, Jan van, (1682—1749).
143. CSENDÉLET SZŐLŐVEL ÉS CITROMMAL. Jelezve: Jan Van Huysum.
Vászon. 39×31 cm. 300.—

144. CSENDÉLET SZŐLŐVEL ÉS BARACKKAL. Jelezve: Jan Van Huysum fecit.
Fa. 53×41 cm. Illusztr. VII. tábl. 300.—

Ismeretlen művészek, XVIII—XIX. sz.-ból.
145. 8 DARAB KERETEZETT RAJZ. 40.—

Ismeretlen festő, XIX. sz. vége.
146. HAVAS TÁJ. Lent jobbra kibetűzhetetlen jelzés.
Vizfestmény. 33×23 cm. 20.—

Iványi-Grünwald Béla, (szül. 1867).
147. FÜRDŐ UTÁN.
Karton. 70×54 cm. 150.—

148. SZOLNOKI INTERIEUR. Jelezve: Grünwald I. Béla. Dr. Majovszky Pál hagyatékából. Vászon. 65×73 cm. 600.—

Jakobey Károly, (1825—1891).

149. GYÜMÖLCSCSENDÉLET. Jelezve: Jakobey K. 1851. Vászon. 64×51 cm. 120.—

Järnefelt, Eero, (szül. 1863).

150. SZÉLBEN. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából. Vászon. 105×81 cm. 800.—

Jones, John, (1740—1797).

151. DEPARTURE FOR SCHOOL. Bigg után. Szinezett mezzotinto. 40.—

152. RETURN FROM SCHOOL. Bigg után. Szines mezzotinto. 40.—

Juszkó Béla, (szül. 1877).

153. ESTE A FOLYÓNÁL. Jelezve. Vászon. 60×88 cm. 40.—

Kacziány Ödön, (1852—1933).

154. NAPLEMENTE. Jelezve. Vászon. 49×57 cm. 80.—

Karlovszky Bertalan, (szül. 1858).

155. TIZIANSZŐKE HÖLGY. Jelezve. Fa. 55×46 cm. Illusztr. XIV. tábl. 600.—

156. NŐI ARCKÉP. Jelezve. Vászon. 53×63 cm. 200.—

157. ÖNARCKÉP. Jelezve. Fa. 52×44 cm. 500.—

158. ÉBREDÉS. Jelezve. Fa. 58×42 cm. 200.—

159. A MODELL. Jelezve. Fa. 48×38 cm. 60.—

160. KÉT CSENDÉLET. Jelezve. Mindkettő fa. 32×24 cm. 600.—

Kató Kálmán, (szül. 1876).

161. KISVÁROS LÁTKÉPE. Jelezve. Vászon. 33×54 cm. 30.—

Katona Nándor, (1860—1932).

162. FALU A VÖLGYBEN. Jelezve. Karton. 36×50 cm. 80.—

163. HAVAS TÁJ. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából. Karton. 47×68 cm. 300.—

Kéméndy Jenő, (1860—1925).

164. OLÁH FONÓLÁNYOK. Jelezve: Kéméndy Jenő München 1886. Vászon. 49×61 cm. Illusztr. XVII. tábl. 400.—

165. A JOGTUDÓS. Jelezve.
Fa. 17×26 cm. 150.—

Knopp Imre, (szül. 1867).
166. HOLLANDI ASSZONYOK. Jelezve.
Vászon. 108×77 cm. 150.—

Koekkoek, Barend Cornelis, (1803—62).
167. TÁJKÉP JUHOKKAL. (Az állatok Verboeckhoven-tól.) Jelezve: B. K.
Fa. 23×19 cm. 500.—

Komáromy-Kacz Endre, (szül. 1880).
168. ESTELEDIK. Jelezve.
Vászon. 32×42 cm. 50.—

Koroknyai Ottó, (1856—1898).
169. ÖREG PARASZTASSZONY. Jelezve: K. O.
Vászon. 60×49 cm. 30.—

Kosztolányi-Kann Gyula, (szül. 1868).
170. KÜLVÁROSI TÉL. Jelezve: Kann Gyula. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 58×73 cm. 300.—

Kőrösfői-Kriesch Aladár, (1863—1920).
171. A KARÁCSONYFA ALATT. Jelezve.
Vászon. 75×61 cm. 300.—

Kreutzinger, Josef, (1750—1829).
172. SZENT ISTVÁN KIRÁLY.
Vászon. 63×44 cm. 150.—

Kriehuber Josef, (1801—1876).
173. RUDOLF TRÓNÖRÖKÖS. Jelezve: Kriehuber 876.
Vizfestmény. 32×25 cm. Ovális. 400.—

Kröyer, Peter Severin, (1851—1909).
174. HALÁSZOK. Jelezve: S. K. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 47×35 cm. Illusztr. XII. tábl. 500.—

Különféle rézmetszők.
175. ÖT DARAB FÉRFIARCKÉP.
Rézmetszetek. 5.—

Kukán Géza, (1890—1936).
176. BALESET. Jelezve.
Vászon. 78×100 cm. 200.—

Leonardi, 1830—40 körül.
177. FIATAL LEÁNY ARCKÉPE. Jelezve.
Miniatür. 7×6 cm. Ovális. 15.—

Liezenmayer Sándor, (1839—1898).
178. „IDYLL." Nemes Marcel hagyatékából.
Vászon. 130×120 cm. 150.—

Lotz Károly, (1833—1904).
179. AZ OLYMPOS. (Az Opera mennyezetfestményének vázlata.)
Karton. 75 cm átmérőjü. Illusztr. XVII. tábl. 800.—

180. HÓDOLAT ÁMORNAK.
Ceruza- és tusrajz. 41×62 cm. 35.—

Lundens, Gerrit, (1622—1677).
181. IDDOGÁLÁS.
Fa. 27×22 cm. 200.—

Magnasco, Alessandro, (1681—1747).
182. TÁJKÉP SZERZETESEKKEL.
Vászon. 147×117 cm. 3000.—

Magnasco, köre, XVIII. sz.
183. REMETÉK.
Vászon. 47×39 cm. 150.—

Magyar és osztrák grafikusok, 1840 körül.
184. NYOLC DARAB LOVAS- ÉS VADÁSZKÉP.
Szines könyomatok. 25.—

Magyar vagy osztrák festő, 1840—1850 körül.
185. FIATAL LEÁNY ARCKÉPE.
Vizfestmény. 18×16 cm. 20.—

Magyar festő, XIX. sz. második fele.
186. LISZT FERENC ARCKÉPE. Jelezve: W. S.
Karton. 26×22 cm. 60.—

Magyar festő, 1900 körül.
187. A KŐHID.
Karton. 50×59 cm. 25.—

Magyar festő, XX. sz.
188. JUHPÁSZTOR-LÁNY.
Vizfestmény. 15×21 cm. 5.—

Magyar-Mannheimer Gusztáv, (szül. 1859).
189. ALFÖLDI TÁJ. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 46×64 cm. 300.—

Mana, XX. sz. eleje.
190. CSENDÉLET VADKACSÁVAL. Jelezve: Mana.
Pasztell. 46×59 cm. 20.—

Mányoki Ádám, (1673—1757).
191. IDŐS HÖLGY ARCKÉPE.
Vászon. 69×53 cm. 300.—

Margitay Tihamér, (1859—1922).
192. ISMERKEDÉS. Jelezve.
Vászon. 40×55 cm. 100.—

Márk Lajos, (szül. 1867).
193. ARCKÉPTANULMÁNY. Jelezve.
Karton. 39×29 cm. 40.—

Markó András, (1824—1892).
194. A PÁNYVA. Jelezve.
Vászon. 63×112 cm. 800.—

Markó Ferenc, (1832—1874).

195. APENNINI TÁJ. Jelezve: Markó 1866.
Vászon. 70×91 cm. 500.—

Markó Károly, id., (1791—1860).

196. CAMPAGNAI TÁJ. Jelezve: C. Markó 1840.
Fa. 17×24 cm. Illusztr. XV. tábl. 300.—

Markó Károly, ifj., (1822—1891).

197. RÓMAI TÁJ HIDDAL. Jelezve: C. Markó 1861.
Karton. 21×18 cm. 80.—

Massys, Quinten modorában, (1466—1530).

198. NŐI MELLKÉP.
Fa. 34×30 cm. 1000.—

Mednyánszky László br., (1852—1919).

199. KETTŐS TANULMÁNYFEJ. Jelezve.
Fa. 20×30 cm. 100.—

200. HOLDFÉNY ÉS PÁSZTORTŰZ. Jelezve.
Fa. 46×64 cm. 200.—

201. MOCSARAS TÁJ.
Karton. 64×88 cm. 300.—

202. TÁTRAI TAVASZ. Jelezve.
Vászon. 75×98 cm. 300.—

202a. SZÁNTÁS. Jelezve.
Fa. 18×26 cm. 150.—

Mészöly Géza, (1844—1887).

203. SÉTALOVAGLÁS. Jelezve.
Vászon. 77×122 cm. 2000.—

204. HEGYCSUCSOK. Jelezve.
Vászon. 15×26 cm. 140.—

Metsu, Gabriel, (1629—1667) után másolat, XIX. sz.

205. A LEVÉL. Eredetije az Uffiziben.
Fa. 53×45 cm. 600.—

Metz, XVIII. sz.

206. PRETTY DICK. — JUMP PUSSEY.
2 szinezett rézmetszet pontozó modorban. 50.—

Mihalovits Miklós, (szül. 1887).

207. AZ ANYA. Jelezve.
Vászon. 39×29 cm. 60.—

Molnár József, (1821—1899).

208. SVÁJCI TÁJ. Jelezve.
Vászon. 114×90 cm. 250.—

Munkácsy Mihály, (1844—1900).

209. AZ ALAMIZSNA. Munkácsy e rajzot a Karácsonyi-kastélyban, Buziáson rajzolta, ahol mint Szamossy tanitványa, mesterével együtt időzött. „Ő arcképet festett, én meg a konyhát rajzoltam le, éppen azon a napon, mikor a környék szegényei odajönnek alamizsnáért." (Emlékeim, Bp., 1921. 96. old.)
Krétarajz. 68×48 cm. Illusztr. X. tábl. 200.—

210. TANULMÁNY A TÉPÉSCSINÁLÓKHOZ. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Fa. 42×33 cm. Illusztr. IX. tábl. 1200.—

211. CHAPLIN ROBERT, a festő fiának arcképe. Jelezve: M. de Munkácsy.
Fa. 58×41 cm. Illusztr. VIII. tábl. 2000.—

Muziano, Girolamo, (1530—1592).
212. SZENT PÁL ÉS SZENT ANTAL.
Vászon. 115×112 cm. 2500.—

Müller, XIX. sz.
213. NŐI KÉPMÁS.
Vászon. 66×28 cm. 20.—

Müncheni festő, XIX. sz.
214. A LEVÉL.
Vászon. 73×53 cm. 40.—

Nagy Ernő, (szül. 1881).
215. BALATONPART. Jelezve.
Fa. 29×39 cm. 20.—

Nagy Sándor, (szül. 1869).
216. TAVASZI TÁJ. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 32×45 cm. 150.—

Német festő, XVIII. sz.
217. KRISZTUS A KERESZTFÁN.
Vászon. 95×60 cm. 40.—

218. A PÁSZTOROK IMÁDÁSA.
Vászon. 53×67 cm. 100.—

219. PIHENŐ ÁLLATOK.
Fa. 23×29 cm. 50.—

220. VIRÁGCSENDÉLET.
Vászon. 100×79 cm. 400.—

221. GYÜMÖLCSCSENDÉLET.
Vászon. 50×64 cm. 50.—

Német festő, 1800 körül.
222. HEROIKUS TÁJ.
Vászon. 46×62 cm. 100.—

Német festő, 1820 körül.
223. ÖDIPUS FELLELÉSE.
Vászon. 64×65 cm. 500.—

Német festő, 1830 körül.
224. FÜRDŐ NIMFÁK.
Vászon. 98×72 cm. 300.—

Német festő, 1850 körül.
225. TÁJKÉPEK.
Két darab. Vászon. 54×67 cm. 80.—

Német grafikus, XVIII. sz.

226. EV. SZENT JÁNOS.
Szinezett mezzotinto. 5.—

227. FERDINÁND CSODATEVŐ FESZÜLETE.
Rézmetszet és tollrajz. 40.—

Németalföldi festő, XVIII. sz.

228. VIHAROS TENGER.
Vászon. 48 × 63 cm. Illusztr. III. tábl. 300.—

Neogrády Antal, (szül. 1861).

229. LEPKEFOGÁS. Jelezve.
Karton. 41 × 59 cm. 40.—

Olasz festő, XVI. sz.

230. A MEGLÁNCOLT LUCIFER. (Töredék egy Szent Bernátot ábrázoló oltárképből.)
Fa. 70 × 60 cm. 32.—

Olasz festő. XVII. sz.

231. KYMON ÉS LEÁNYA.
Vászon. 80 × 66 cm. 150.—

Olasz festő, 1700 körül.

232. A PÁSZTOROK IMÁDÁSA.
Vászon. 76 × 87 cm. 100.—

Olasz festő, XVIII. sz.

233. TÁJKÉP ROMOKKAL.
Vászon. 37 × 45 cm. 60.—

234. ANGYALFEJEK.
Vászon. 50 × 61 cm. 40.—

Olasz grafikus, XVIII. sz.

235. NÉGY DARAB LÁTKÉP.
Szinezett rézmetszetek. 10.—

236. LUCRETIA.
Szinezett rézmetszet pontozó modorban. 30.—

Olgyay Ferenc, (szül. 1872).

237. VIRÁGZÁS.
Vászon. 72 × 98 cm. 80.—

Osztrák festő, XVIII. sz.

238. KRISZTUS A KERESZTEN.
Vászon. 42 × 30 cm. 50.—

239. SZENT SEBESTYÉN.
Vászon. 107 × 73 cm. 400.—

Osztrák festő, XIX. sz. eleje.

240. FÉRFIARCKÉP.
Miniatür. 7 × 6 cm. 5.—

Osztrák festő, 1840 körül.

241. FIATAL LÁNY AZ ABLAKNÁL.
Vizfestmény. 16 × 15 cm. 30.—

242. NŐI ARCKÉP.
Vizfestmény. 25×21 cm. Ovális. 100.—

243. FIATAL LÁNY ARCKÉPE.
Vizfestmény. 32×27 cm. 100.—

244. FEHÉRFÁTYOLOS LEÁNY ARCKÉPE.
Vászon. 50×42 cm. 100.—

245. GYÜMÖLCS- ÉS VIRÁGCSENDÉLET.
Vászon. 91×72 cm. 200.—

Osztrák festő, 1850 körül.
246. GYÜMÖLCSCSENDÉLET.
Vászon. 61×78 cm. 100.—

247. GYÜMÖLCSCSENDÉLET.
Vászon. 61×79 cm. 100.—

Osztrák festő, 1860 körül.
248. VÉNUSZ ÉS ÁMOR.
Olajminiatür. 8×6.5 cm. Ovális. 30.—

Osztrák festő, XIX. sz.
249. ARCKÉP FRANS HALS STILUSÁBAN. Jelezve: E. H.
Vászon. 25×20 cm. 30.—

250. ŐREG EMBER PIPÁVAL. Jelezve: A. B.
Vászon. 25×20 cm. 30.—

251. NŐI ARCKÉP. Jelezve: A. D. 843.
Vizfestmény. 21×17 cm. 30.—

252. KÉT AGGASTYÁN ARCKÉPE.
Két darab. Fa. 18×13 cm. 10.—

Orlai Petrics Soma, (1822—1880).
253. FIATAL BACCHÁNSNŐ.
Vászon. 52×40 cm. 200.—

Orosz festő, XVIII—XIX. sz.
254. SZENT MIKLÓS.
Fa. 48×39 cm. 15.—

Paál László, (1846—1879).
255. MOCSARAS TÁJ.
Fa. 38×63 cm. 2500.—

Pállya Celesztin, (szül. 1864).
256. PIAC. Jelezve.
Vászon. 20×25 cm. 50.—

257. MARHAVÁSÁR. Jelezve.
Fa. 16×26 cm. 70.—

258. A PIACON. Jelezve: P. C.
Fa. 10×20 cm. 40.—

Palm, A., XIX. sz.
259. STOCKHOLM LÁTKÉPE. Jelezve.
Vizfestmény. 9×27 cm. 5.—

Papp Henrik, (1864—1910).
260. ESTE A TANYÁN. Jelezve.
Vászon. 53×68 cm. 60.—

Paterson, James, (szül. 1854).
261. VÁSÁRCSARNOK. Jelezve. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vizfestmény. 38×54 cm. 100.—

Pentelei Molnár János, (1878—1924).
262. CSENDÉLET BIEDERMEIER-CSÉSZÉVEL.
Vászon. 50×43 cm. 120.—

Perlmutter Izsák, (1866—1932).
263. HOLLANDI NŐ. Jelezve: Perlmutter 1898.
Vászon. 49×63. 450.—

264. TENGERPARTON. Jelezve.
Vászon. 48×63 cm. Illusztr. XIX. tábl. 600.—

Picharet, XVIII. sz.
265. EGY HÁZASPÁR ARCKÉPE. Jelezve: Picharet 1798.
Miniatür. 8 cm átmérőjű. 50.—

Pichler, Johann, (1765—1806).
266. KRISZTUS SIRBATÉTELE. Van Dyck után.
Szines rézmetszet hántoló modorban. 60.—

Piringer, F. Benedikt, (1780—1826).
267. ARIADNE NAXOSBAN. Cancig után, 1801.
Szines aquatinta. 60.—

Pólya Tibor, (szül. 1886).
268. BESZÉLGETŐK. Jelezve.
Karton. 68×58 cm. 100.—

Prinzhofer, August, (1817—1885).
269. (563.) FIATAL HÖLGY ARCKÉPE. Jelezve
Vizfestmény. 40.—

Prudhon fils, XIX. sz. első fele.
270. (564.) TELL VILMOS TÖRTÉNETE. Hubert után.
Négy darab szines és szinezett rézmetszet. 100.—

Purgauf, P. von, XVIII. sz.
271. MEMENTO-CSENDÉLET. Jelezve.
Rézlemez. 12×19 cm. 80.—

Pyall, H., XIX. sz.
272. SZEPTEMBERI ESTE. Jones után.
Szines aquatinta. 10.—

Querfurt, August (1696—1761) **iránya.**
273. A MEGVADULT BIKA.
Vászon. 22×32 cm. 90.—

274. KURUC TROMBITÁSOK.
Vászon. 43×57 cm. 200.—

Raksányi Dezső, (szül. 1879).
275. A FRESKÓFESTŐ. Jelezve.
Fa. 49×70 cm. 70.—

Ranftl, Joh. Matthias, (1805—1854).
276. ELEJTETT SAS. Jelezve.
Karton. 39×57 cm. 350.—

Rembrandt, Harmens van Rijn, (1606—1669).
277. A FÜRDŐZŐK. Bartsch, 195.
Rézkarc. 100.—

278. A MÓR KAMARÁS MEGKERESZTELÉSE. Bartsch, 98.
Rézkarc. 180.—

Rippl Rónai József, (1861—1927).
279. INTERIEUR ALVÓ LEÁNNYAL. Jelezve: Rónai. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Pasztell. 48×32 cm. Illusztr. XX. tábl. 400.—

280. SZÜRKE SZOBA, VÖRÖSTERITŐS ASZTALLAL. Jelezve: Rónai. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Fa. 50×70 cm. 500.—

Rollmann, Julius, (1827—1865).
281. TÁJKÉP ALAKOKKAL.
Vászon. 72×100 cm. 150.—

282. TÁJKÉP ALAKOKKAL.
Vászon. 72×100 cm. 150.—

Roos, Philip Peter, (1671—1705).
(Rosa da Tivoli.)
283. PIHENŐ KECSKÉK.
Vászon. 45×61 cm. 100.—

Rottmann, Mozart, (szül. 1874).
284. A RABBINÖVENDÉK. Jelezve.
Fa. 29×21 cm. 30.—

Rugendas, Georg Philipp, (1666—1742).
285. CSATAKÉP.
Vászon. 66×107 cm. Illusztr. VI. tábl. 1000.—

Sauter, George, (szül. 1866).
286. THEMZEPART. Jelezve.
Vászon. 50×60 cm. 1000.—

Schenker, Lemire után.
287. L'AMABILITÉ.
Szines rézmetszet, pontozó modorban. 60.—

Scherres, Carl, XIX. sz.
288. A TANYA ESTE. (Készült Berlin, 1876.)
Fa. 15×21 cm. 60.—

Schrotzberg, Franz, (1811—1889).
289. FIATAL LÁNY ARCKÉPE. Jelezve: F. Schrotzberg, Wien, 1839.
Vászon. 81×66 cm. Illusztr. XVIII. tábl. 800.—

Schultzberg, Anshelm, (szül. 1862).
290. TÉLI TÁJ. Jelezve: Á mon ami Dr. Paul Majovszky — souvenir de A. Schultzberg. Dr. Majovszky Pál hagyatékából.
Vászon. 40×55 cm. 200.—

Schultzberg Anshelm, (szül. 1862.)
291. HAVAS HEGYOLDAL.
Vászon. 116×97 cm. 200.—

Schuster, Josef, (1812—1890).
292. VIRÁGCSENDÉLET. Jelezve: J. Schuster. 1853.
Fa. 68×55 cm. Ovális. 120.—

293. CSENDÉLET HALAKKAL ÉS RÁKOKKAL. Jelezve: J. Schuster. 1833.
Fa. 53×63 cm. Illusztr. XII. tábl. 200.—

Seitz, Anton, (szül. 1829).
294. BAROMFIÁRUS. Jelezve.
Vászon. 79×57 cm. 300.—

Skuteczky Dömе, (1850—1931).
295. AZ IMA. Jelezve.
Vászon. 61×49 cm. 300.—

Sonntag, Joseph, (1786—1834).
296. EGY MAGYAR UR ARCKÉPE. Jelezve.
Miniatür. 8 cm. átmérőjü. 200.—

Spányi Béla, (1852—1914).
297. ŐSSZEL A FOLYÓNÁL. Jelezve.
Vászon. 50×60 cm. 400.—

298. LEVÉLHULLÁSKOR. Jelezve.
Vászon. 106×153 cm. 350.—

299. A PÁSZTORFIU. Jelezve.
Vászon. 71×81 cm. 100.—

300. MOCSARAS TÁJ. Jelezve.
Vászon. 41×52 cm. 100.—

Stefan, F., XIX. sz.
301. HAJDU- ÉS HUSZÁRVISELET 1741-BEN. Jelezve: F. Stefan 829.
Két darab. Vizfestmény. 10.—

Stegmayer, F., XIX. sz.
302. FIATAL ASSZONY ARCKÉPE.
Vizfestmény. 17×13 cm. 20.—

Steininger, P., XIX. sz. első fele.
303. A MATRÓZFIU. Jelezve.
Vizfestmény. 18×15 cm. 30.—

Sterio Károly, (1821—1862).
304. VADÁSZ- ÉS HALÁSZJELENETEK.
11 darab szines kőrajz. 20.—

305. MEDVEVADÁSZAT. — FARKASVADÁSZAT.
2 darab kőrajz. 10.—

306. CSIKÓSOK.
Szines kőrajz. 1.—

307. SZÉCHENYI ISTVÁN GRÓF ARCKÉPE. Gróf Andrássy rajza után.
Szines könyomat. 5.—

MAJOVSZKY Pál

NAGY Elemér: Akseli Gallen Kallela. = Budapest, 1983/7.
25-27.p.

Majovszky és Kallela kapcsolatáról.

MAJOUSZKY Pál

MAJOVSZKY Pál

NAGY ELEMÉR: Akseli Gallen-Kallela. = Budapest, 1963/7. 26.p.

Részt vett az Országos Kaszinó épületében
1908 május 7-én rendezett vacsorán melyet
a finn művészek tiszteletére rendeztek.

MAJOVSZKY Pál

Majovszky Pál grafikus. (?)

Mibarát.1921.I.87.1.

Majovszky Pál, a velencei magy. királyi
miniszteri biztosa, gyűjtő

Pesti Hilap. 1922. jan. 13.

a velencei magyar kiállítás

mdk

Majovszky Pál mugyűjtő

műértő legigazabb barátja a művészetnek és a művészeknek". Grafikai gyűjteménye a Szépművészeti Muzeum Kinkseiközé tartozik Szerk. a Magy. Művészetnek

Demeter Imre: A Fészek

Budapest 1962 115-116. l

MDK

Majovszky Pál

/e.e./: A Szinyei Merse Pál Társaság Barátainak Köre. Magyar Művészet 1925. 1. sz. 56.l.

Majovszky Pál

A Szépmüv.Muz.-ban a német rajzok kiáll.-án, Majovszky Pál gyüjteményének modern lapjaival szerepel.

P.N.932.V.8.

Majovszky Pál dr.

Gyüjteményének lapjai, a Szépmüv.Muz. német rajzgyüjteményének kiáll.-án.

M.H.932.V.8.

MAJOVSZKY PÁL

Az Irodalmi és Művészeti Tanács tiszteletbeli taghja

Képzőművészet, 1934. 187.oldal

Majovszky Pál

festőművész

„A gödöllői magyar szecesszió ziemeltedő
a tépviselője."

Heveri Szemle
1984 nept

Majovszky Tál, műgyűjtő (1871–1935).

Képző-, Ipar- és Fotóművészet.

Vádor Anna: Budapesti magángyűjtemények.
Majovszky Tál, 1871–1935.
1/41. A gyűjtemény a Iparművészeti Múzeum
tulajdonában van.

Budapest folyóirat, 1988., 2., 40–old.

MDK

Majovszky Pál, festö

résztvett az anyag összegyüjtésében mellyel a Szinyei Társ. résztvett a londoni Royal Academy-ben rendezett nemzetk. kiállitáson.

A magyar kollekció Bradfordban is bemutatásra került,

A Szinyei M.Pál T. londoni kiállitása.
Magy.Müv.:Müvészeti Elet. ?433.1. 1925.

Majorszky János

ötvös

1815 okt. 9 1878 Esztergom

Liptó-Szent-Miklósról való.

Kapumagyarország ötvösök 40 l

világitásban ábrázolt vidék előte-
izében a partmenti fák tükröződnek
két emeletes épület van, a melynek
ól világosság sugárzik ki; a háttért
z égbolt könnyen felhőzött. Jelzése
ié.

222 cm.
-iki 26802 sz. leirattal 4000 Kán.

Majovszky János

ötvös

Kőmagyötvj. 677 sz.

Tartozik	Követel	X	Egyenleg

H.

Sz.:

Tartozik	Követel	X	Egyenleg
26 25	26 25		
35.-	35.-		
17.50	17.50		
17.50	17.50		
14.50	14.50		
32.-	32.-		
32.-	32.-		
9.50	9.50		
7.10	7.10		
17.50	17.50		
17.50	17.50		

Majovszky Pál

lós, Seenger Béla, Szablya Frischauf Ferenc, Szablya János, Urbányi Vilmos, valamint Helbing László titkár. Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta, majd bejelentette, hogy a társulat zártkörű tervpályázatot írt ki 6 művész között a társulati szignetre, amelyet esetleg gomblyukjelvény gyanánt is lehet majd használni. A pályázatra 5 művész küldött be pályaterveket. Felkérésére a bírálóbizottság gondos és lelkiismeretes munkával átvizsgálta a beküldött terveket és egyhangúlag úgy határozott, hogy a 80 P jutalmat K. Bartha Ferenc művének ítéli oda. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

1935 november 28-án az igazgatóság és a gazdasági bizottság Ligeti Miklós elnökletével ülést tartott, amelyen résztvettek: Bodon Károly, Deák István, Feyér Gyula, dr. Hültl Dezső, Lakatos Arthur, Seenger Béla, Schóber József, dr. br. Szalay Gábor, dr. Szalai Emil, Szablya János, Szablya Frischauf Ferenc, és Helbing László titkár.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Bejelentette, hogy a társulat intenzív munkálkodását minden vonalon nagy megértés fogadja s reméli, hogy ennek az organikus munkának a jövőben is értékes eredményei lesznek. Bejelentette, hogy a jubiláris kiállítás előkészületei programmszerűen haladnak s az 4-én fog megnyílni. Az iparosoknak Hosszú István javaslatára sikerült kölcsönöket kieszközölni. A kiállítással kapcsolatban előadások is lesznek s a belépőjegy ára katalógussal együtt 50 fillér lesz. Az együttes ülés a bejelentést tudomásul vette. — Lakatos Arthur, mint a kiállítási bizottság elnöke, az 1936. év első felének kiállítási programmját ismertette s jelentést tett a brüsszeli világkiállítás eredményéről, a müncheni kiállításról és bejelentette az elnökség azon javaslatát, hogy a jövő évi vidéki kiállítás Győrött legyen. Megemlítette, hogy az északi államokban rendezendő vándorkiállítások terve is szóba került. Az együttes ülés a bejelentéseket tudomásul vette. Szablya János ügyvezető alelnök bejelentette, hogy a mult választmányi ülésen tárgyalt The Society of Industrial Artists-al való együttműködés ügyében e társulatról igen jó referenciákat kapott s reméli, hogy a megindítandó együttmunkálkodás eredményes lesz. Tudomásul szolgál. Ezekután az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola ügyét ismertette s az elnökségnek azon javaslatát terjesztette elő, hogy a társulat rosszallását fejezze ki az Iskolát az utolsó időkben ért támadások felett. Az együttes ülés ehhez hozzájárult. Helbing László titkár a folyó ügyeket ismertette, amelyeket az együttes ülés tudomásul vett. Deák István titkár a háziipari ügyekről tett jelentést s bejelentette a társulat III. negyedévi működéséről szóló jelentés szétküldését. A munkabérminimalizálásra szolgáló javaslat ügyét egy japáni magyar kiállítás felmerült tervét s a zárolt pengő keret pótlását. Tudomásul szolgál. Elnök határozatilag mondotta ki, hogy az igazgatóság és a gazdasági bizottság az elhangzott jelentéseket és javaslatokat a választmány elé terjeszti jóváhagyás végett, majd több tárgy nem lévén, az ülést bezárta.

1935 november 28-án a választmány Ligeti Miklós elnökletével ülést tartott, amelyen megjelentek Bodon Károly, Feyér Gyula, Grabowieczky Leon, Györgyi Dénes, Hauswirth Ödön, Helbing Ferenc, dr. Hültl Dezső, Hosszú István, Kórody György, Klausz Gyula, Kölber Dezső, Lakatos Arthur, Ligeti Miklós, Major István, Mátrai Lajos, Megyer Meyer Antal, Menyhért Miklós, Nagy Antal, Nádler Róbert, Ohmann Béla, ifj. Richter Aladár, Seenger Béla, Schóber József, Szablya Frischauf Ferenc, Szablya János, dr. br. Szalay Gábor, dr. Szalai Emil, Szabó Rezső, Szukováthy István, Urbányi Vilmos, Zadubánszky Irén, Zrinszky József, valamint Deák István és Helbing László titkárok.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Bejelentette, hogy a társulat az utóbbi időben ismét igen intenzív munkát fejtett ki s örömmel állapította meg, hogy e munka nagy megértésben részesült. Reméli, hogy a jövőben is eredményes lesz a társulat munkássága. Majd felkérte a jubiláris kiállítás munkálatainak megtekintésére a választmányt. A kiállítás megtekintése után bejelentette, hogy annak munkálatai programmszerűen haladnak. Igen nehéz feladatot rótt e kiállítás a társulatra, amelynek azonban úgy a fiatal, mint az idősebb gárda nagy buzgalommal tett eleget. Bejelentette, hogy Hosszú István indítványára a társulat elnöksége több iparosnak szerzett kölcsönt a berendezések elkészítésére. Utazási kedvezményt is engedélyezett a kereskedelemügyi minisztérium. A kiállítást utcai villamos- és autóbuszplakátokkal fogjuk propagálni, azonkívül 12 előadást fogunk tartani. A kiállítást dr. vitéz József Ferenc királyi herceg, társulatunk elnöke fogja megnyitni december 4-én. A belépődíj katalógussal együtt 50 fillér lesz. A választmány a bejelentéseket egyhangúlag tudomásul vette. Lakatos Arthur, a kiállítási bizottság elnöke jelentést tett a brüsszeli kiállítás eredményéről, amelyen a magyar csoport iránt igen nagy volt az érdeklődés. Az árueladás körülbelül 90%-kal multa felül az előirányzatot. A háziipari és iparművészeti csoportnál az eladás körülbelül 1,000.000 belga frank, végleges elszámolás az áru visszaérkezése után lesz. Jelentette, hogy a müncheni kiállításon is nagy sikere volt a magyar iparművészeti és háziipari cikkeknek. Az eladás 10 nap alatt 3000 márkát tett ki. Bejelentette, hogy Győr városa felkérésére az 1936. évi vidéki kiállításunkat ott fogjuk megrendezni. Az iparügyi minisztérium tervbe vette, hogy társulatunkon keresztül 1936-ban több északi államban rendez vándorkiállítást. A tárgyalások folyamatban vannak. A kiállítási bizottság jelentését a választmány egyhangúlag tudomásul vette. Szablya János ügyvezető alelnök bejelentette, hogy a The Society of Industrial Artists-al való kooperáció ügyében a választmány multkori felhatalmazása alapján információkat szerzett be, amelyek teljesen kielégítők voltak, javasolja tehát, hogy az együttműködésre vonatkozó tárgyalásokat kezdje meg a társulat. Javaslatához az együttes ülés egyhangúlag hozzájárult. Ezekután az O. M. Kir. Iparművészeti Iskolát az utóbbi időkben ért támadások

ügyében ismertette az elnökség javaslatát, amely szerint a társulat e támadásokat elítéli és megállapítja, hogy az Iskola a világ egyik legjobb iparművészeti tanintézménye. Urbányi Vilmos, mint a Magyar Iparművészek Országos Egyesületének alelnöke bejelentette, hogy a MIOE is foglalkozott e kérdéssel, de az ez ügyben megjelent cikkek nem képviselik az ő álláspontjukat. Ügyvezető alelnök örömmel vette e bejelentést, amely reményt nyujt a további harmonikus együttműködésre. Helbing Ferenc, mint az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola igazgatója köszöni a társulatnak az Iskola iránt megnyilvánuló rokonszenvét s bejelenti, hogy ez ügyben már megtettejelentését a kultuszminisztériumban. Elnök határozatilag mondja ki, hogy a választmányi ülésről megjelenő kommünikében az Iskola ügyét is meg fogjuk említeni. Helbing László titkár a folyó ügyeket ismertette. Bejelentette, hogy a társulat tagjainak létszáma jelenleg 1399. A legutóbbi választmányi ülés óta 34 új tag lépett be, ez évben összesen 404 új tag lépett be. Ismertette a Magyar Divatcsarnok pályázatát s bejelentette, hogy a díjakat a bíráló bizottság nem adta ki, mert nem találta a pályázatot kielégítőnek, hanem azt 50 pengős részletekben szétosztotta. A Magyar Divatcsarnok a pályázatot újra ki fogja írni. Jelentette, hogy a külügyminisztériumhoz beadványt intéztünk az ízléstelen irredenta és propaganda nyomtatványok ügyében. Bejelentette, hogy a társulat szignetpályázatát K. Bartha Ferenc nyerte meg. Bejelentette, hogy az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola 16 jelesen végzett növendéke nevét közölte a társulattal. Javasolta, hogy nevezetteket a társulat 3 évre vegye fel ösztöndíjas tagjai sorába. Jelentést a választmány tudomásul vette s a javaslathoz egyhangúlag járult hozzá. Deák István titkár a háziipari ügyeket ismertette. Bejelentette, hogy a társulat III. negyedévi működéséről szóló jelentést az illetékes hatóságoknak megküldöttük, s azért igen sok elismerést kaptunk. Jelentette, hogy az Iparügyi minisztérium utasítására tervezetet dolgoztunk ki a munkabérek minimalizálására. A minisztérium a tervezetet elfogadta s elrendelte, hogy 1936 január 1-től csak azok részesülhetnek exportkedvezményekben, akik az erre vonatkozó kötelező nyilatkozatot aláírják. Bejelentette, hogy Watanabe Metzger Nándor Tokióban magyar kiállítást szándékozik rendezni s javasolja, hogy árut csak készpénzfizetés ellenében küldjön a társulat. Kér felhatalmazást, hogy ilyen értelemben tárgyalásokat folytathasson a társulat ez ügyben. Bejelentette, hogy az 540.000 svájci frank nagyságú zárolt pengőkeret kimerült s újabb 250.000 pengős keretre kaptunk engedélyt. Jelentését és javaslatát a választmány elfogadta. Szukováthy István megemlíti, hogy felszólalásainak lényegét a társulati közlemények nem megfelelően tolmácsolták. Szablya János ügyv. elnök kijelenti, amennyiben hiba történt, az feltétlenül jóvá fog tétetni. Tudomásul szolgál. Elnök felkérte a választmányt, hogy a jubiláris kiállítás érdekében minél nagyobb propagandát csináljon, majd több tárgy nem lévén, az ülést bezárta.

1935 december 2-án a bíráló bizottság Helbing Ferenc elnökletével ülést tartott, amelyen résztvettek Csányi Károly, Kórody György, Lakatos Arthur, Ligeti Miklós, Seenger Béla, Szablya Frischauf Ferenc, Szablya János és Helbing László titkár.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Bejelentette, hogy a mai ülés tárgya a jubiláris kiállítás anyagának bírálata. Felkérte a bizottságot, hogy tekintsék meg a beküldött anyagot. A bizottság hosszas gondos munkával átvizsgálta a jubiláris kiállítás anyagát s úgy az interieurre, mint a beküldött anyagra megtette az észrevételeit, felkérve Kórody György főrendezőt, hogy a kívánt változtatásokat haladéktalanul végeztesse el. A kiállítási anyag gondos átvizsgálása után úgy határozott, hogy a karácsonyi vásárra beküldött anyagot az idő előrehaladott volta miatt december 3-án fogja elbírálni. 1935 december 3-án a bíráló bizottság körültekintő módon átvizsgálta a karácsonyi vásárra beküldött anyagot és a meg nem felelőt kiselejtezte.

• IN MEMORIAM •

DR. MAJOVSZKY PÁL. Műgyüjtő, mecénás, könyvbarát, de mindenekfelett finomlelkű magyar úr, ez volt a most elköltözött Majovszky Pál. Egy kihalóban lévő multszázadi nemes embertípusnak hajtása, aki példásan szép életét a köznek és a szépség vágyainak szentelte. A kettőt szerencsésen összekapcsolni, harmóniát jelent az életben s ez az ami Majovszky Pál egyéniségét nyugodttá, előkelővé tette. Sokáig szolgálta a művészet ügyét. Csaknem négy évtizeden át: előbb a közoktatásügyi minisztérium művészeti ügyosztályának előkelő pozíciójában, később a Magyar Művészet című kitűnően szerkesztett folyóiratnak irányító munkájával. Itt is, ott is egész ember volt: szerény, megértő, okosan fegyelmezett, aki egyforma szeretettel csüggött a magyar multnak művészi emlékein, az impresszionizmus korának európai jelenségein és a legfrissebb képzőművészeti irányok sokszor visszaszorított, gyakran kinevetett termékeinek elismerésén. Életének egész vonalán átsugárzott az a nagy műveltség, melyet családi környezetéből és fiatalkori utazásaiból hozott magával, de az a lelki nobilitás is, mely törékeny alakját átmelegítette még a hivatalszoba hideg légkörében is. Az iparművészet ügyét is mindig nemes megértéssel segítette elő és bőséges része volt az iparművészeti iskola új, gyakorlatias irányú átszervezésében, valamint az Iparművészeti Társulat háborúelőtti s alatti nehéz pénzügyi gondjai közt az állami támogatás biztosításában. Hatvannégy éves korában húnyt el egy példás élet emlékét, az áldozatkészség mintáját hagyva hátra mindazok szívében, akik ismerték és szerették.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Szablya Frischauf Ferenc. 23.162. — Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (F.: Thiering Richárd.)

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1935. 268. l.

Majovszky János
ötvös Esztergom
Kőmagyötvj. 111. l

[illegible]	Beschau	[illegible]
677	Nr. 671	Johannes Majovszky, e. 1815—1828. Velőkanál. — *Hirnlöffel.* Mus. Nat. Hung.

400 Ötvösnevek - Goldschmiede

Abrahámffy, Michael 478
Adler, Josephus 378
Adler, Philippus 374
Alexy, Martinus 1895
Alle, Georgius 1428
Allert, Michael 102
Allert, Zacharias 104
Amtmann, Ludovicus 1210
Anders, Ludovicus 1207
Andreas aurifaber 1884
Antonius Goldschmied 855
Antonius Goldschmied 1292
Augustin, Georgius 1371
Augustin, Johannes I. 1374
Augustin, Johannes II. 1405
Augustin, Martinus 1353
Auner, Georgius 1370
Auner, Stephanus 1364
Aurlich, Georgius 141
Ausländer, Leopoldus 155

egidius 1272

MAJOUSZKY János ötvös

1828 Enkyrom
1829 Rimanombat

MÉrt 1998. 238.

Semberger Juliannának 14.200 forintért, de a vételt az uradalom nem hagyta jóvá, helyette magához vette az épületet és Neumannak a N. 73-ast adta oda[42]

1829. Uradalmi felház részletes inventáriuma, mely akkor Noszlopi Ignác uradalmi ügyész úr lakhelye volt[43]

N. 8. 1/2 sessio, 45 tízláb^2, 12 forint, 65 5/8 dénár, Inscriptionális [Fő tér 10.]

1649. Barcza György kapta meg, mint puszta ház helyet, amelyen korábban János prédikátor háza állt, Esterházy Lászlótól[44]

1656. Barcza György szabados[45]

1660. Barcza György nemes, kapitány, 1/2 sessio, katolikus, 5 fő[46]

1715. Tersánczki István – inscriptionális[47]

1735. Gróf Trsznyanszky István vicekapitány

1748. ápr. 20. Az Esterházy-uradalom visszaváltotta az inscriptióját

1748. máj. 29. nemes Hakstock Pál vette meg

1778. febr. 6. Hokstok örökösök eladták Lehen József úrnak 1800 forintért

1792. Lehem József végrendele alapján a házat lánya, Lehem Julianna (Miskey Ferencné) örökölte, de ezt a végrendeletet özvegye nemes Nagy Éva (jelenleg Pruszkayné) megtámadta a bíróság előtt és meg is nyerte. A ház első fele Nagy Éváé lett, hátsó fele pedig Lehem Juliannáé. Az első felét 700 forintért Nagy Éva eladta az uradalomnak, a pénzt az akkori tisztartó, Balázsovits vette magához az uradalmi kasszából, hogy kifizesse az eladónak, de a pénzzel együtt eltűnt.[48]

1799. Városi iskolaház[49]

1660. Schola h

1672. Calvinist

1735. Reformá

1752. máj. 12. reformát

1753. Telekössz

1818-1831. Ma megtalál visszasze uradalon

N. 11. 1/4 sess 3/4 dén

1660. Prédikát

1672. Galgóczy kapta me

1685. Reformá

1691. Partos Is egyházna

1735. Reformá

1752. máj. 12. reformát

1753. Telekössz

N. 12. 1/2 ses dénár, I

1625. nov. 18. Dorottya

1632. Farkas I Istvánna malmát jobbágyt

1640. okt. 21. Dorottya Esterház

1656. Hegyi Is György

Majorovics Lajos

1909.

Ki tud róla?

V. Majorszky Róbert festő MDK.

A régi Pécs-rajongó művész 170 képből álló gyűjteményét mutatta be, amelyet a jövő Pécsről álmodott meg.

„Ahogy a művész megálmodta Nagy-Pécset"

Dunántúl, Népszava. 1947. III é. nov. 4. 3. l.

Mayos György nemes
Szombathelyi ötvös
1608-1610.

l.

Horváth Tibor
29. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979
VALÓSÁG 2

Majsay Marika,
grafikus

1021

vele egyi
Élmény
aguk is k
ikból. De

M.D.K.

Johannes Majovszky, ötvös

nevét a XIX. sz. első felé-
ben Esztergomban működő
mesterek között említi:

Somogyi Árpád: Esztergom régi ötvösművészetéről
Művészettörténeti Értesitő, Bp.1967.XVI.évf.3.sz.
144. old

Majovszky János, ötvös. A rimaszombati ötvöscéh 1829-ben avatta mesterré.

Mihalik Sándor: A rimaszombati ötvöscéh. Bpest, 1919. 93. l.

Majovszky Pál mügyüjtő (sz. 1871, Beszterczebánya)
Ernst Endre: A Szinyei Társaság és müvész-
tagjai, 1926. 9, 10, 6 39, 70

b Mese Pál

[képmásával]

Majovszky Pál
Szinyei Társaság tiszteleti tag
Szinyei Társaság nyolcadik kiállitása
1942. január

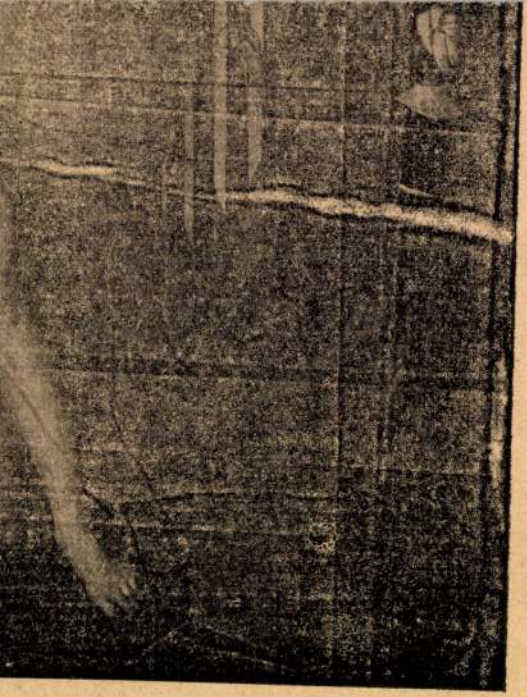

arco : Szent Sebestyén.

Majovszky Pál
Szinyei Társaság tiszteleti tagja
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

MAGYAR SZOBRÁSZ, XVIII. század vége

Szent Rókus

Fa, mag. 128 cm.

Szegedről származik.

Restaurálta Nikássy Lajos, 1935.

MAGYAR SZOBRÁSZ, 1790 körül

Szent Joachim

Szent Anna

Fa, egyenkint 16 cm.

A hontmegyei Egeg templomából, 1941 évi szerzemény.

FERENCZY ISTVÁN (1792—1856)

Rudnay prímás mellszobra

Márvány, mag. 70 cm.

1825 körül.

Meller Simon: Ferenczy István. Bp. 1905., 186. l. (Képe 186. l.)

MAGYAR SZOBRÁSZ, 1840 körül

Kopácsy prímás mellszobra

Gipsz, mag. 62 cm.

MAGYAR SZOBRÁSZ, XIX. század

Majovszky Pál ~~festőművész~~ műgyűjtő
Szinyei Társaság alapitó rendes tagja
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása.
Nemzeti Szalon, 194o. jan.febr.

Az Ipolyi-gyűjteményből.

Ipolyi, Biharvármegye 157. és 145. szám. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 109. szám. (Nürnbergi mester.) — Gombrich, Ernst: A bécsi oltár és az esztergomi múzeum fareliefjeinek történeti helyzete. MM, XI., 1935., 223. l. (Képük 224. l.)

OSZTRÁK SZOBRÁSZ, 1460 körül

Mária halála (hátoldalán *Körülmetélés-kép*, lásd Német, osztrák képek) (166. kép)

Királyok imádása (hátoldalán *Mária és Erzsébet találkozása kép*, lásd Német, osztrák képek)

Fadomborművek, egyenkint 124×87 cm.

Az Ipolyi-gyűjteményből.

Restaurálták a Jobst-testvérek, Bécs.

Ipolyi-Arnold képgyűjteménye. Új Magyar Sion, II., 1871., 374. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 97. szám (képe hátul) és 92. szám. — Gombrich, Ernst: A bécsi oltár és az esztergomi múzeum fareliefjeinek történeti helyzete. MM, XI., 1935., 223—228. l. (Képei 227. l.)

Majovszky Pál

Petrovics Elek:
Egy eszmeinyi magyar gyűjtő. Emlékezés Majovszky Pálról.
Budapesti Szemle
1940. 257. kötet
199–206. l.

Wick Béla:
inca. 8 o,
Wick Béla:
század. 8 o
Wick Béla:
437 L, Kass
Wiese-Schür
Wilkinson, I
Brocky, the
Winkler Pál
től napjain
Winkler Pál
a kalocsai
Kalocsa, 19
Wolf, Rosin
nel medio
6 K, 7 L,
Wartitsch,
gebäude in

Majovszky Pál

Petrovics Elek =

Egy eszmenyi magyar gyűjtő. Emlékezés Majovszky Pálról.

Budapesti Szemle

1940. jun. sz.

199 és kov. ll.

függő.
XVIII. század.

FELTÁMADÁS,
függő dombormű.
XVIII. század.
Réz, 9 cm.

TRÓNOLÓ KRISZTUS,
balra nőalak, jobbra magyar címer.
Magyar munka, XVIII. század.
Trébelt réz, mag. 7 cm.

KERESZT,
négy darab.
XVIII. század.
Réz, 8·5, 8, 5·8 és 5·4 cm.

SZENT PÉTER,
dombormű.
XVIII. század.
Réz, mag. 10·5 cm.

KOPPANTÓ,
vésett jelenettel.
XVIII. század.
Réz, hossza 20 cm.

KÉS ÉS VILLA
tűzcsiholó szerszámmal.
XVIII. század.
Réz.

Uj Müvészet, I.évf. 2.sz.1990

KI VOLT MAJOVSZKY PÁL?

MRAVIK LÁSZLÓ

A szerkesztő felkérése értelmében most elsősorban az lenne a feladat, hogy a műgyűjtő *Majovszky Pál* (1871–1935) munkásságát méltassuk, ha röviden is. Ám ő nem csupán műgyűjtő volt, hanem ennél több: mecénás. Mecénás, ami egyet jelent azzal, hogy hazafi, bár ezt a szót, tudtommal, senki nem írta le vele kapcsolatban. Talán mert nem volt politikai honfiú, nem volt melldöngetően magyar, hanem csendesen, szívósan és munkálkodóan volt az, úgy, mint őelőtte a nagy múzeumi adományozók, úgy, mint *Pyrker János László* egri érsek, *Ipolyi Arnold* nagyváradi püspök, gróf *Pálffy János,* Pozsony vármegye főispánja vagy gróf *Apponyi Sándor,* a Széchényi Könyvtár és a Nemzeti Múzeum nagy támogatója. Olyan, aki nemzetét halhatatlan értékű, politikai rendszerek változásaitól független módon ható kulturális javakkal ajándékozta meg. Tevékenysége igen sokrétű volt, és ezért nehéz róla röviden igazán méltót, de semmi lényegeset szem elől nem tévesztőt írni. Mégis, meg kell próbálni érzékeltetni valamit abból, ami a gyűjtőn innen – vagy éppen túl van: a folyóiratfőszerkesztőről, az állami hivatalnokról és talán valamelyest a magánemberről is. Ez utóbbi nem veszély nélkül való; örömünkre még ma is itt vannak köztünk néhányan, akik személyesen is ismerhették őt, s könnyen tetten érhetik a dolgozat írójának téves ítéletét. Ám ha így lesz, mi majd tiszteletre méltó elfogultsággal fogjuk vádolni őket. Nekünk Majovszky Pál élete és munkássága művésszettörténet és művelődéstörténet.

Majovszky jómódú felvidéki családból származott, örökölt, de maga nem kívánt gazdálkodni, így aztán megváltásként jelentős pénzösszeghez jutott, amit befektetett. Igen fiatalon, 1894-ben már az államigazgatásban dolgozott; a Vallás- és Közoktatási Minisztérium művészeti osztályának előadója lett. Munkáját megbecsülték, gróf Apponyi Albert első minisztersége idején befolyásos emberré vált, tanácsosi titulust nyert. A hivatalnoknak sok munkája lehetett, sorra létesültek a nagy kulturális intézmények, a régieket korszerűsíteni kellett, a millenniumi rendezvények pedig éppenséggel a kulturális területen voltak a leglátványosabbak és legmunkaigényesebbek. Mindazonáltal Majovszky hivatalnoki munkájának a java 1913 és 1917 között vált érzékelhetővé. Ekkor már a neki jobban megfelelő, nyitottabb Jankovich Béla volt a miniszter, előbb a Lukács-, majd a Tisza-kormányban. Korábban K. Lippich Elek töltötte be a művészeti osztály vezetői posztját, az irányítása alatt álló szervezeti egység a közgyűjteményekért is felelős volt. A Lippich–Majovszky váltás lényegesnek bizonyult, ami persze korántsem jelentheti bármelyikük lebecsülését. Míg az előbbi a szecesszióhoz vonzódott, és lelkesen támogatta a gödöllőieket, addig az utóbbi a francia orientáció híve volt, és ilyképpen a nagybányai festészetet helyezte előtérbe. Növekedett azon kiállítások száma, amelyek a magyar posztimpresszionizmust reprezentálták. Nagybánya és a belőle kisarjadó művészeti kolóniák sikerét persze hiba lenne Majovszky egyedüli befolyásával magyarázni. Ténykérdés ugyanis, hogy szemléletük ideálisan illeszkedett a kor magyar közép- és nagypolgárságának ízléséhez, de becsülték őket az arisztokraták is. Ezen rétegek műveltsége ugyanis ekkorra nagyjából homogénné vált.

A hivatalnok s immár vezető pozícióban ülő Majovszky szakmailag kuszált helyzetet örökölt. A művészeti és közgyűjteményi intézményrendszer ugyanis 1913-ra nagyjából elkészült, de máris több sebből vérzett. Néhány dolgot a tiszteletre méltó elődök is elrontottak, hadd említsünk ezek közül kettőt. Báró *Eötvös József* porosz szellemű könyvtárreformja például jóvátehetetlenül elnyelte a történelmileg elkülönült, az állam tulajdonába került hatalmas, önmagában művelődéstörténeti értékű bibliotékák egy részét (például a Jankovich-könyvtárat), tematikus rendbe tagozva azokat. (Később, Apponyi Sándor gróf lengyeli könyvtára – a hagyatkozó kikötései és anyagi megkötései következtében – elkerülte ezt a méltatlan sorsot, ma is önálló egység a Széchényi Könyvtárban.) A Szépművészeti Múzeum a politikai indíttatású Pulszky-botrány után megkísérelt kockázatmentes útra térni, s az eredeti művek beszerzésével járó szakmai felelősséget úgy próbálta kikerülni, hogy az újonnan felépült épületet már eleve gipszmúzeumnak tervezte, hosszú időre azzá is tette. Vissza kellett tehát lépni az eredeti, elfeledett elképzelésekhez.

A magyar kulturális kormányzat már csak olyan, hogy nincs pénze. Természetesen még kevesebbel rendelkezik egy minisztériumi osztály vezetője. Így azután Majovszky nem anyagi, hanem szellemi erők bevetésével próbált fordítani a helyzeten. Hogy a két fenti példához tartsuk magunkat: a Széchényi Könyvtár élén *Szabó Er-*

Tartalom

1990. november I. évfolyam 2. szám
Főszerkesztő: SINKOVITS PÉTER

VITA	*Keserü Katalin*	1	*„Lektori vélemény" Hajdú István Szemérmetlen magyarázatpróbák című irásáról*
MŰGYŰJTÉS	*Mravik László*	4	*Ki volt Majovszky Pál?/Who was Pál Majovszky?*
VELENCEI BIENNÁLÉ	*Boros Géza*	12	*„Kellemetlen tárgyak" Velencében/"Unpleasant objects" in Venice – Man Ray 1890–1990 Fluxus 1990–1962*
	Pataki Gábor	16	*„A hideg barokk felé"? Beszélgetés Néray Katalinnal/"Towards the cold Baroque"?*
	Sinkovits Péter	22	*Pénz nélkül nem megy... – Velencei Biennálé 1990-ben*
	Váradi Júlia	28	*Rövid beszélgetés Anish Kapoorral*
	Szegő György	29	*A Guggenheim Múzeum terve Velencében*
	P. Szabó Ernő	30	*Oroszország, 1900–1930 – A színpad művészete*
AZ ÜVEG ÉVE	*Bodonyi Emőke*	33	*A magyar üveg 1990-ben*
	Lóska Lajos	35	*Üvegplasztikák Tihanyban*
MŰHELY	*Novotny Tihamér*	40	*Axiómák Borgó György Csaba művészetéről*
KIÁLLÍTÁS	*Gellér Katalin*	44	*A japanizmus Bécsben 1870–1930*
	Majoros Valéria	47	*Tihanyi Lajos 1911-es aktjai*
	Tímár Árpád	49	*Van Gogh-centenárium Amszterdamban*
	Mezei Ottó	52	*Modern művészet és transzcendencia*
	Bakonyvári M. Ágnes	55	*Fiatal kelet-európai festőművészek kiállítása Rotterdamban*
KÖNYVEKRŐL	*Marosi Ernő*	56	*Alois Riegl: A későrómai iparművészet*
	Bernáth Mária	60	*Sármány Ilona: Gustav Klimt*
	Tímár Árpád	61	*Hegyi Lóránd: Utak az avantgárdból*
NEMZETKÖZI HÍREK		64	

A borítón: Vető János: „Ott ahol a szél sem jár, kezdődik egy másik táj", 1990, üveg, festett termékő, 28,5×70×50 cm

Szerkesztőség: 1054 Bp., Báthori u. 10. Tel.: 111-6650/124 mellék
Kiadja az Arany János Lap- és Könyvkiadó Kft.
1055 Budapest, Szalay u. 10–14. Telefon: 112-7870
Felelős kiadó: Szabó B. István ügyvezető
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalban, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlap-előfizetési és Lapellátási Irodában (HELIR) Budapest XIII., Lehel u. 10/A 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Egy példány ára: 80 Ft. Előfizetési díj egy évre: 960 Ft.
Külföldön terjeszti a „Kultúra" Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, H–1389 Budapest, Postafiók 149.
Készült a Zrínyi Nyomdában, Budapest, 90.2512/02-66-22
HU ISSN 0866–2185
A meg nem rendelt kéziratokért és fotókért felelősséget nem vállalunk.

A lap a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Osvát Ernő Alapítványának támogatásával készült.

A lapot készítették: SINKOVITS PÉTER főszerkesztő, TÍMÁR ÁRPÁD szerkesztő, SEBESTYÉN ILONA olvasószerkesztő, LÓSKA LAJOS, PATAKI GÁBOR, P. SZABÓ ERNŐ rovatvezetők, BENICZKY MIKLÓS művészeti szerkesztő, TAHIN GYULA fotó, SZÁNTÓ ZSUZSANNA szerkesztőségi titkár.

Editor—in—Chief: PÉTER SINKOVITS
Distributor outside Hungary:
„Kultura" Hungarian Foreign Trading Company.
H–1389 Budapest, Pf. 149.

Eugéne Delacroix: Villámlástól megrettent ló / Horse scared by lightning, akvarell, 23,6×32 cm, 1874,

vint, a múzeum élén *Petrovics Elek*et látta volna szívesen. Nyitott szellemét mi sem bizonyítja jobban, mint e két személy, akikben csak a szakma tisztelete, a jó szervezőkészség volt közös, de Majovszky szemében éppen ezek voltak a fontos tulajdonságok. Hogy Szabó Ervin mai fogalmaink szerint baloldali beállítottságú, Petrovics pedig egyértelműen konzervatív-humanista, nem érdekelte. Más kérdés, hogy a szakmájában tudós Szabó Ervint nem sikerült pozícióba hoznia, a félig dilettáns Petrovicsot viszont igen. Ez azonban nem írható Majovszky rovására.

Majovszky közigazgatási pályafutásában 1917 jelentette a törést. Ismét Apponyi gróf került a tárca élére, aki a nemzetiségi oktatás kérdéskörében – az amúgy is vesztésre álló háború idején, amikor a nemzetiségeknek már jó esélyük volt arra, hogy nemzeti államot alkossanak – következetesen rosszul lépett. Sem a várható realitásokkal nem számolt, sem a távolabbi jövőbe nem látott az egyébként nagy műveltségű politikus. Majovszky nem akart vele dolgozni, és nyugdíjazását kérte. Apponyi udvariasan, de nem túl erőszakosan marasztalta ugyan, ez azonban nem változtatott azon a tényen, hogy Majovszky visszavonult a magánéletbe, s műgyűjteményének gondozásával foglalkozott, amely ekkor már gyakorlatilag teljessé vált.

Ez a műgyűjtemény két részből állt. Elsősorban is az örökségéből vásárolt nagyszerű modern külföldi rajzgyűjteményből (235 lap, ebből 135 francia), a hozzá szorosan kapcsolódó modern metszetgyűjteményből, másodsorban pedig a művészbarátoktól ajándékba kapott, esetleg más módon szerzett, igen vegyes minőségű darabokból. A metszeteket már 1914-ben a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta. A rajzgyűjteményt nagyobb arányban 1911-től volt módjában kiépíteni, melynek során szorosan együttműködött *Meller Simon*nal. E közös munka jobbára abban állt, hogy Majovszky megbeszélte Mellerrel, hogy mire lenne szüksége a múzeumnak, de nem tudja megvenni; ezt Majovszky megvásárolta. Az sem véletlen, hogy a rajzok passe-partout-ja pontosan egyezett a múzeumi darabokéval. Egy pillanatig sem volt kétséges sem Majovszky, sem Meller, sem mások előtt, hogy eleve azzal a szándékkal vásárolt, hogy a tárgyak majdan a Szépművészeti Múzeumba kerülnek. Végül is a tudatos és nagyvonalú szerzeményezés 1911 és 1918 között lezajlott. Nem tartozik a történethez, hogy Meller Simonra, részben épp a műgyűjtőkkel való szoros kapcsolata miatt Petrovics, akivel korábban szívélyes viszonyban volt, neheztelt, talán féltékeny is volt rá. Mindenesetre nem tartóztatta Mellert, amikor az 1921-ben külföldön telepedett le, az ottani gyűjtemények nagy

Thomas Rowlandson: Ínyencek / Gourments, akvarell, 24,4×23,4 cm

hasznára. Ha ő itthon marad, talán nem vesznek el a magyar múzeumügy számára a két világháború közti hatalmas magyar műgyűjtemények.

Trianon, azon túl, hogy az országot lehetetlen gazdasági helyzetbe hozta, Majovszkyt is tönkretette, mivel csaknem egész vagyona olyan értékpapírokban feküdt, amelyek az összeomlás következtében teljesen elértéktelenedtek. E vagyoni szorongatottság sem indította arra, hogy szándékát megváltoztatva, pénzzé tegye gyűjteményét, pedig az 1920-as évek elején ezek ára jelentősen megnövekedett. Mindössze néhány darabot adott el Petrovics Eleknek, aki azokat később múzeumának ajándékozta. Így, szerencsénkre, a páratlan anyag együtt maradhatott, és tulajdonosa azt, néhány hónappal halála előtt a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta és átadta, az intézmény pedig példás gyorsasággal be is mutatta a nagyközönségnek. Az Országos Magyar Gyűjteményegyetem Tanácsa – tudva, hogy Majovszky beteg és szegény – tisztes havi járadékot biztosított számára, ezt azonban már nem élvezhette, néhány hónap múlva meghalt.

A Majovszky-gyűjtemény helyét nem nehéz kijelölni a magyar művelődés történetében. Az övé volt a legnagyobb modern külföldi rajzgyűjtemény Magyarországon, sőt állítható, hogy e nemben az egyetlen számottevő volt is. Az, hogy a hazai gyűjtemények között nem volt vele összemérhető, mit sem csökkent az értékén, hisz külországban is csak kevés párja akadt; egyszóval a számunkra mindig egy kicsit érthetetlen magyar csodák egyike volt. Anyagának összetételét, profilját tekintve nagyjából ott folytatta az *Esterházy*-rajzgyűjteményt, ahol az, önálló életének végén nem bővült tovább (kivételt jelentettek, de csak a régi mesterek tekintetében, *Pulszky Károly* vásárlásai), történetileg tehát kiegészítette azt. Így a Szépművészeti Múzeum rajztára – bár elháríthatatlan okok folytán vannak hiányosságai – ma a legteljesebb gyűjteményrésznek tekinthető az intézmény tárai között.

A múzeumnak ajándékozott anyag, lévén korszerű, francia dominanciát mutat. Ennek ellenére a sort a régi angolokkal kell kezdenünk, *Hogarth, Gainsborough* és *Rowlandson* egy-egy lapjával. A franciák élén időben *Ingres* ceruzarajza áll, egy római emlék, a nagy klasszicista mester aránylag korai képe. *Delacroix* munkáiból a Majovszky-adomány egy egész sort tartalmazott, köztük van a híres, sokszor közölt, de megunhatatlan, a roman-

Dante Gabriel (Gabriel Charles Dante) Rossetti: Férfi tanulmányfej, állítólag Swinburne arcképe / Study of a man's head, allegedly the Portrait of Swinburne, ceruzarajz, 26,2×26,2 cm

tika eszmevilágának testet-lelket adó akvarell, a *Villámlástól megrettent ló* (1847) és a *Szent Sebestyén ápolása* (1859). *C. Corot* két, *C. Guys* hat, *Daumier* három remeke, köztük olyan lap, mint az *Arkhimédész; J. F. Millet,* akinek jeles festészeti életművéből, szemben az 1930–40-es évekkel, ma már egy sincs Magyarországon, jó tucatnyi gyönyörű lappal szerepel. Érdekesség a ritkán rajzoló *Courbet* szép, bár nem minden szakember által autentikusnak elfogadott munkája (1864); *Th. Ribot* rajzai is szót érdemelnek.

A romantikusok és realisták után vonulnak sorban az impresszionisták: a korai képviselők, *Jongkind, Boudin, Pissarro, Manet* (három nagyon fontos lappal); *Degas, Fantin-Latour* és *Sisley,* akik tágítják a stílus horizontját, majd az impresszionizmus enciklopedikus teljességét kibontakoztató *Renoir* (igen sok kiemelkedő lappal, ezen felül egy egyetlen példányban fennmaradt litográfiával). Őket követik nem kis számban a nagy posztimpresszionisták, *Cézanne* (rajzi oeuvre-jének fő művei közé tartozó darabokkal), *Gauguin, Cross, Van Gogh, Toulouse-Lautrec* és *Bonnard* szebbnél szebb művei. Érdekesek a szobrászrajzok, a szorgos *Rodin, Maillol* és *Bourdelle* remek tanulmányai. A franciák sorát a valójában világpolgár *Jules Pascin* rajzai zárják, akivel Majovszky személyesen is ismeretséget köthetett, amikor a művész 1912-ben *Herman Lipót* és a kecskeméti művésztelep vendégeként mintegy három hónapig Magyarországon tartózkodott. Kortársaktól tudjuk, hogy Majovszky megtekintette a frissen készült munkákat, és vásárolt közülük.

A gyűjteménnyel a múzeum igazán nem bánt mostohán, azt részben is, egészében is többször bemutatta. Alkotórészei sok hazai és külföldi kiállításon szerepeltek, mind régen, mind legutóbb, így azokat a nem túlságosan fiatal nagyközönség éppen ismerheti. Talán illendő és ezáltal lehetséges is lenne a gyűjtemény újbóli együttes bemutatása.

Az anyag nagy gazdagsága az oka, hogy lapjait nem tudjuk méltatni, s csak a franciák esetében törekedhettünk a nevek aránylag teljes felsorolására. Pedig kiváló németek, angolok is akadtak benne, bár kétségtelen, hogy egy-egy iskola teljességének igénye nélkül. Így is meg kell említeni *C. D. Friedrich, Schwind, Gauermann, Bonington, Hans von Marées, Leibl, Liebermann, Rossetti, Burne-Jones* nevét és jó néhány rajzi remeklését.

Bár Majovszky Pált egyetemes rajzgyűjteménye és az, hogy azt hazájának ajándékozta, teszi számunkra nagy-

◁ Edouard Manet: *Barikád* / Barricade, akvarell, tus, fedőfehér, 46,2×32,5 cm 1871

Jean-Francois Millett: *A Clousin-tanya Greville-ben* / The Clousin-farm in Greville, 1854 tus, akvarell, 22,5×28,2 cm

▽ Honoré Daumier: „Noli tangere circulos meos!", szénrajz, 42,6×38,9 cm

rabecsültté (megérdemelne valahol legalább egy emléktáblát), mindennek hiányában is igényelhetne, ha nem is egy termet, de egy sarkot feltétlenül, a magyar műgyűjtés történetében. Lakását a fentebb említetteken kívül mintegy ötven-hatvan, nem lebecsülhető értékű, sajnos

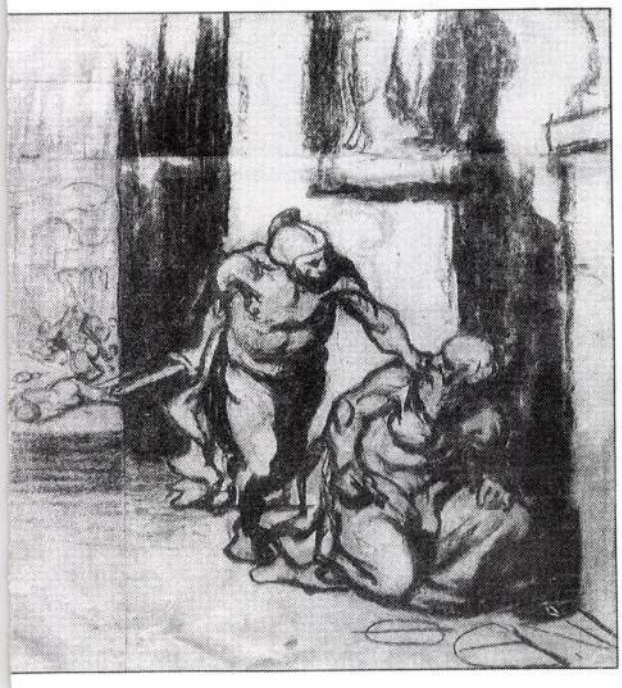

mára döntő részben elkallódott műalkotás díszítette, köztük *C. Meunier* és *G. Minne* szobrai, *A. Gallen-Kallela* két jeles festménye, *Munkácsy* három, *Szinyei Merse* két műve, s főleg a *Rippl-Rónai*tól származó darabok, hét festmény és tizenkét rajz.

Végül kötelességünk megemlékezni arról, hogy a *Magyar Művészet*et, a Szinyei Merse Pál Társaság folyóiratát annak alapításától haláláig szerkesztette. Akit szakmája, szűkebb érdeklődési területe rászorított arra, hogy a Magyar Művészetet használja, az megállapíthatja egyrészt azt, hogy ez mindmáig a legátgondoltabban szerkesztett, szakmailag a legértékesebb és még népszerűnek, ismeretterjesztőnek is bátran mondható művészeti folyóirat. Megállapíthatja másrészt azt is, hogy e feltétel nélküli minőségben Majovszky halála cezúra; ettől kezdve a lap nívója nem rohamosan, de egyenletesen süllyedt. Ám azt, hogy Majovszky kijelölte szakmai arculatát, s utódai ezt nem adták fel, megóvta attól, hogy a kedvezőtlenebbre váltó politikai helyzet teljesen megfossza korábbi rangjától. Ha valaki Majovszky Pállal együtt a Magyar Művészetet tekinti példának, nagyon meg kell küzdenie ezért.

Majovszky magánemberi tartását oly példának tartom, melynek azóta magyar műgyűjtőnél alig akadt párja. Jobb, ha végezetül átadom a szót a hivatott tanítványnak, *Zádor Annának*, aki így emlékezett róla (*Budapesti magángyűjtemények*. In „Budapest", 1/1987. 41–43): „A Majovszky-gyűjteménynek nemcsak magas színvonala, sokrétűsége volt ritka, hanem az a, mond-

hatni, etikusság, amit tulajdonosa e téren képviselt. Sem hiúság vagy reprezentáció, sem vagyonmegőrzés vagy valamiféle tezaurálás nem vezette – noha ezek sem megvetendő indokok –, hanem az a kötelességtudat, hogy amihez szinte váratlanul jutott, azt megossza nemzetével. Keveset tudunk arról, mi más művészeti alkotás jutott e rajzgyűjteményen kívül birtokába; de a lakását díszítő, többnyire barátoktól származó néhány festményt (*Ferenczy Károly*, Rippl-Rónai József, Akseli Gallen-Kallela) meg kell említenem... Valamiféle kisinas voltam a Magyar Művészet körül, tíz éven át, Majovszky haláláig alig volt hét, hogy ne került volna sor valaminő megbeszélésre. Tiszteltem és szerettem őt, akit sok tekintetben mesteremnek is tekintettem. Nemcsak szakmai téren tanultam tőle sokat, hanem főleg emberi nagyság tekintetében: magatartása most is sokszor felmerül irányadóként emlékezetemben. Ez a szeretetteljes türelme lehetővé tette, hogy a Magyar Művészet nemcsak igényes folyóirat volt a maga liberálisan konzervatív irányával, hanem olyan művészetszervező szerepet is betöltött, magas színvonalon, amit – azt hiszem – azóta sem sikerült egyetlen ilyen folyóiratnak elérni. Persze akkor is voltak kritikusai, talán támadói is, de mindenki elismerte a főszerkesztő hivatástudatát és művészeti ügyszeretetét."

WHO WAS PÁL MAJOVSZKY?

Pál Majovszky (1871–1935), besides being an art collector, was also a patron of art which meant that he was also a patriot although as far as I know nobody has ever

called him that. His life and activity belong to the history of art and culture.

He had come from a well-to-do family of Northern Hungary, inherited land but did not want to be a farmer, and invested the considerable sum he got for his property. He was quite young when, in 1894, he worked already as a civil servant in the art department of the Ministry of Religion and Public Education where he was much appreciated.

In 1917 he gave up his post in state administration, retired into private life and concerned himself with his art collection which had become practically complete by then.

The collection consisted of two parts: splendid modern drawings bought from his inheritance (235 pages, including 135 works of French masters) closely linked to a collection of modern prints; the second part consisted of works of diverse quality rohich he had got from his artist friends or acquired otherwise. He had donated the prints to the Museum of Fine Art already in 1914; since 1911 he had had the opportunity to develop his graphic collection systematically.

It is not difficult to determine the place of Majovszky's collection in Hungarian cultural history. His collection of drawings by modern foreign artists was the largest, and, in fact, the only important collection of this type in Hungary, and he donated it to his country.

Apart from his activity as a collector and patron of art Majovszky was the editor of *Magyar Művészet* (Hungarian Art), the review of the Szinyei Merse Pál Society, and persisted in this work until his death.

László Mravik
Translated by Éva Polgár

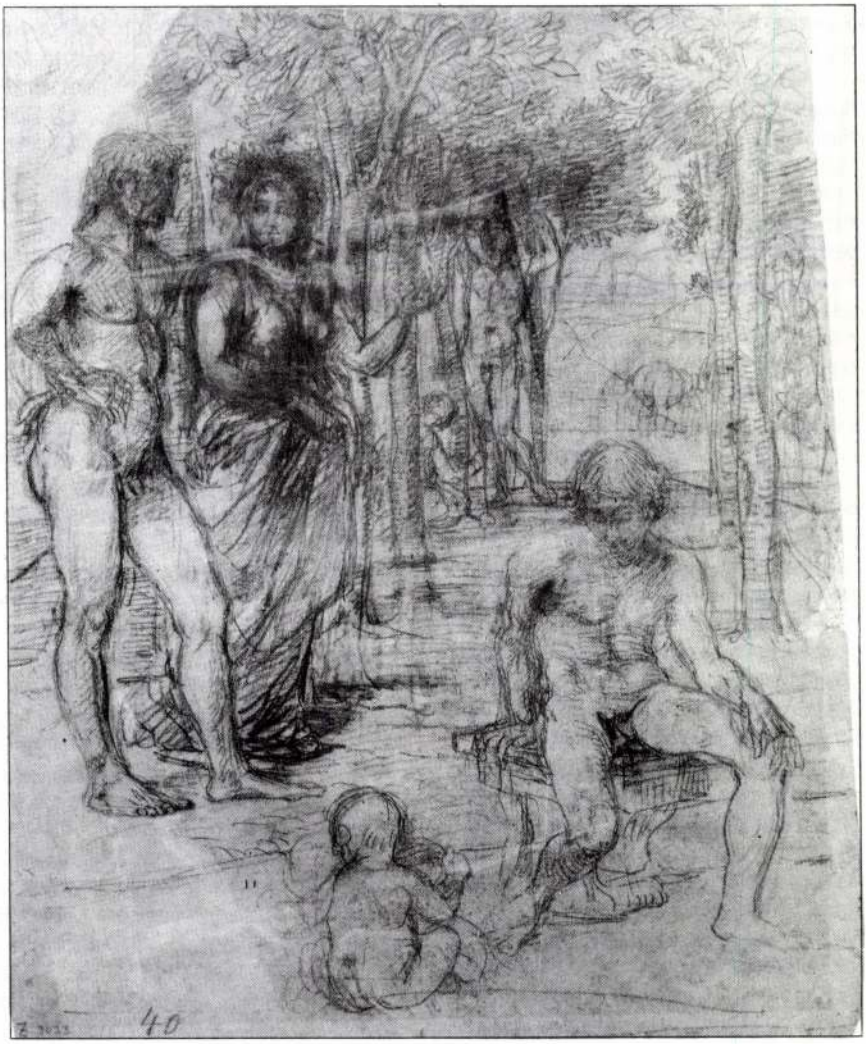

Hans von Marées: Idill / Idyll, 1873/74, grafit, barna papíron, 52,2×41,7 cm

◁ Pierre-Auguste Renoir: Akttanulmányok az 1885-ben készült „Fürdőző nők" című képhez / Studies of nudes for the painting „Bathing women" painted in 1885, ceruzarajz, 36,3×23 cm

MAN RAY 1890–1990
FLUXUS 1990–1962

Ahogy közeledünk a XX. század végéhez, úgy következnek sorban az avantgárd nagy alakjainak a centenáriumai: 1987-ben *Duchamp*, 1988-ban *de Chirico*, az idén *Man Ray*, jövőre pedig *Max Ernst* lenne százéves. Man Ray születésének századik évfordulója alkalmából a velencei Palazzo Fortuny rendezett emlékkiállítást a Biennáléval egy időben.

A hely fotókiállításairól nevezetes, a Ray-kiállítással párhuzamosan épp egy néhai kortárs, *Walker Evans* kamaratárlata volt látható, aki a húszas-harmincas évek Amerikáját örökítette meg tárgyilagos szemléletű fényképein. Man Ray (kevésbé ismert eredeti nevén: *Emmanuel Rudnyickij*), mint nemzedékének annyi tagja, a nagy amerikai fotográfus, *Alfred Stieglitz* kiállítótermében nőtt fel, ahol a századelő képző- és fotóművészeti avantgárdjának a színe-java kiállított. „Az életben nem egy-, hanem ezerfélét kell csinálni" – vallotta, s ennek jegyében hosszú alkotói pályája során – Duchamp-hoz hasonlóan – bejárta a vizuális művészetek szinte valamennyi lehetséges útját: festve, rajzolva, fényképezve, építve, kitalálva és komponálva képeket és tárgyakat, határtalan fantáziáról téve tanúbizonyságot. A kiállítás igyekezett e szerteágazó, roppant gazdag oeuvre valamennyi szeletét bemutatni, egyedül a filmet elhanyagolva, pedig ott is úttörő szerepet játszott a mester: – az ős-fotogram-filmet például ő csinálta meg 1923-ban *Visszatérés az értelemhez* címmel, úgy, hogy az exponálatlan filmcsíkot telerakta mindenféle apró tárggyal, megvilágította és előhívta, amiből a filmvásznon óriási „hóesés" keletkezett.

Man Ray művészettörténeti megítélésében nagy súllyal esnek latba a nevéhez fűződő mediális experimentumok (az aerográfiától a rayogramon keresztül, a telefotó hatását keltő divatfotóig), s kevésbé festészeti munkássága, melyben nemigen találta meg a maga egyéni útját a különféle hatások és befolyások között. A bemutatott számos kép alapján igazat kell adni *René Passeron*nak, aki szerint ha Ray csak festőként tevékenykedett volna, akkor ma bizonyosan nem a szürrealizmus legjelentősebb művészei között tartanánk számon.

Igazi szürrealistává és dadaistává azonban mégiscsak a tárgyai tették: a szöges vasaló (*Ajándék*, 1921), a titokzatos csomag, ami olyan, mint valami ős-Christo-mű (*Isidore Ducasse rejtélye*, 1920), a pipa a szappanbuborékokkal (*Amire mindannyian vágyunk*, 1935) és a többiek. A hétköznapi tárgyaknak nemcsak a kiválasztásához és provokatív átalakításához értett, hanem emellett kitűnő plasztikai érzékkel is rendelkezett, ennek szemléletes bizonyítéka például *de Sade* márki híres portréja, melyet mielőtt megfestett volna, eredetileg bronz mellszoborként csinált meg. Legtöbb objektjét számozta, ebből derül csak ki, hogy egy-egy műve sokkal több példányban létezik, mint ahogy gondolnánk (rendszerint 5-10 példányban).

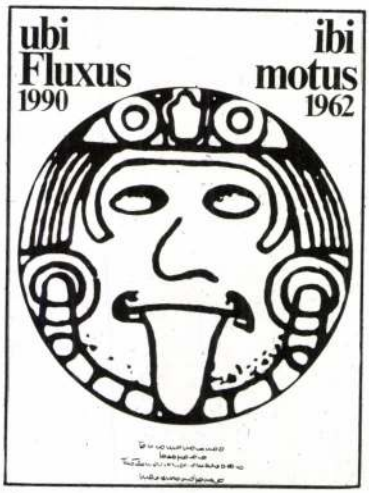

George Maciunas: Embléma/Emblem, 1965

Ha műveit öregkori írásai tükrében szemléljük, egy másik Ray-kép bontakozik ki előttünk. Ez a kép egy, a világtól és saját korábbi önmagától elhatárolódó örök nonkonformistát mutat, aki távolról és kritikus módon nézte az avantgárd mozgalmakat, és nem titkolta csalódását a be nem váltott ígéretekben.

Míg Man Ray tárgyai lényegében a kisplasztika határain belül maradtak, a hatvanas évek elején induló nemzetközi neodadaista mozgalom, a *Fluxus* a tárgy, a műalkotás fogalmát egyfajta totális assemblage-zsá terjesztette ki, az élet és a művészet határainak az eltörlését tűzve ki programjául, olyan új megnyilvánulási formákkal gazdagítva az európai művészetet, mint a happening, az event vagy a konkrét zene. A magam részéről egyfajta időbeli *event*ként fogom fel, hogy véletlenül pont azon a napon, július 14-én láttam a Giudecca-szigeten, a Köztársaság egykori magtáraiban rendezett nagy Fluxus-kiállítást, melyen harminc évvel korábban *Jean-Jacques Lebel* végrehajtotta velencei akcióját, melyet az első európai happeningként tartanak számon.

Az *Achille Benito Oliva* által rendezett kiállítás, mely az *Ubi Fluxus, ibi motus 1990–1962* címet kapta, a Fluxus tevékenységét stílszerűen nem annyira történeti kérdésként, mint inkább eleven, a jelenben is ható művészi szándékok és folyamatok összességeként fogta fel. Így a még aktív Fluxus-alkotóktól számos új mű került bemu-

MAJOVSZKY PÁL DR. miniszteri tanácsos nyugalomba vonult és ez alkalomból a király kitüntette őt a Lipót-rend lovagkeresztjével. Ehhez a május hó 15-én a lapokban megjelent rövid hírhez van néhány szavunk. Majdnem két évtized óta látjuk őt a kultuszminisztérium művészeti osztályában, ahol mint volt főnökének, K. Lippich Eleknek legmegbízhatóbb és legértékesebb munkatársa, majd annak távozása után az osztály élén bámulatos intenzív tevékenységet fejtett ki a magyar művészet fejlesztése érdekében. De hatásköre egyre bővült s az osztályába tartozó minden ügyet egyforma szeretettel és odaadással intézte. Kíméletlen volt maga iránt s sajnálta magától a nyugalmat. A lázas, idegbontó, szakadatlan munka egyre sorvasztotta erejét olyannyira, hogy végre orvosainak szigorú kívánságára meg kellett válnia annyira szeretett ügykörétől, amelyben oly sok áldásosat, hasznosat kezdett és maradandóan értékeset alkotott. Szívből sajnáljuk az érdemes férfiú távozását a minisztériumból, de reméljük, hogy a tartósabb pihenés visszaadja egészségét s hogy a magyar művészi kultúra terén jövőben is értékesíti tapasztalatait, szakavatottságát és választékos ízlését. Nagy szükségünk van olyan önzetlen, tisztalelkű és nemesen gondolkozó kultúremberekre, mint Majovszky Pál.

Magyar Iparművészet
1918. 99. l.

ches

nsyl-

László

'Hun-

9."c.

obnyi-

eben

ág

ól

en

a-

le-

so-

ar

ló

ek

MAJOVSZKY *Pál*, gyüjtő és szerkesztő, * Besztercebánya 1871 jún. 22. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban 1894-től főleg művészeti ügyekkel foglalkozott s 1913-tól mint miniszteri tanácsos a művészeti ügyosztály vezetője volt. 1917. nyugdíjba ment. 1925 óta a Magyar Művészet szerkesztője. M. mint gyüjtő nagy szeretettel és finom ízléssel, különösen a modern magyar és külföldi mesterek alkotásaiból állított össze magas színvonalú magánmúzeumot. Gazdag és változatos metszetgyüjteményét 1914. a Szépm. Múzeumnak ajándékozta.

T

T Apst + 1936

E. G. II. 75 l

Viselet.

Tolpács gyaloglás k

A balra fordult és telje
~~jobb kezében~~ bal kezében dárdá
ját viszi. A hegyes háttérben,
nek csoportot. Felirata:
TOLPATCH EN M
legalól: A Paris chez Mde
vis a vis le

Szines rm. mér. a rl.

Szn. 33-90
686-902-

Majovszky Pál

nekr. † 1935 dec. 13 Brest.

Magyar Művészet

1935. 383. l.
384. l.

Majovszky Pál, gyűjtő és szerkesztő, szül. 1871. Besztercebányán. A kultuszminisztérium tisztviselője volt, s ugyanitt 1913–1917. mint minisztéri tanácsos a művészeti ügyosztályt vezette. 1925 óta a Magyar Művészet c. folyóirat szerkesztője.

Majovszky Pál

KRONIKA

MAJOVSZKY PÁL dr., a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban a művészeti ügyek osztályának főnöke, miniszteri tanácsosi rangot kapott e hóban. Majovszky, aki csak nemrég vette át ennek az osztálynak vezetését, bőven rászolgált erre a kitüntetésre, mert eddig is minden munkája, szeretete és fáradozása a művészeteké volt. Nemcsak kitünő megértője és ismerője a művészeteknek, hanem egyben mecénása is, válogatott mesterművekből összeállított képgyűjteménye, főképp azonban tökéletesnek mondható, nagyszabású kézirajz-gyűjteménye, bizonyítékai nagy tudásának és ízlésének. Kitüntetését szives örömmel vette tudomásul a magyar művészet minden barátja és művelője.

Művészet 1914.
283. l.

HIBAIGAZÍTÁS. A művészet múlt füzetének 224-ik oldalán reprodukált Tél napsütés című festmény alatt tévesen áll Ulváry Ignác neve. A kép szerzője Rédl Ervin.

LEJÁRÓ PÁLYÁZATOK

1914 július 15-én lejár a Helsingfors város tanácsa által terveztett kikötő tervére hirdetett pályázat. Díjak: 7000, 4000 és 2000 korona.

1914 szept. 1. lejár a Boros Béni szobor pályázata. Első díj a megbízás, II. díj 1500, III. díj 1000 K.

1914 szept. 30. lejár az Erzsébet-emlékmű pályázata. Pályadíjak összege 60.000 K, mely-

MAJOVSZKY PÁL RAJZGYÜJTEMÉNYE A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

Majovszky Pál kitünő rajzgyüjteményét a Szépművészti Múzeumnak ajándékozta. E tény egy régi keletű szándék megvalósítása. Majovszky már eleve azzal a célzattal állította össze kollekcióját, hogy az majdan szervesen illeszkedjék a múzeum gyüjteményébe. Hogy e szándék a közbejött világháború ellenére is megvalósult, azért a gyüjtőt különös hála és elismerés illeti meg.

Majovszky rajzgyüjteménye, mely a tizenkilencedik század jeles festőinek és szobrászainak rajzait és vízfestményeit foglalja magában, lényegében három év alatt, 1911-től 1914-ig alakult. Hogy e három év alatt ilyen jelentős és ilyen zárt egésszé fejlődhetett, ahhoz a szerencsés körülmények egész sora segítette. A nagy köz- és magángyüjtemények akkor főleg a régi korszakok rajzainak gyüjtésére szorítkoztak; a tizenkilencedik század rajzait elhanyagolták, legfeljebb egyes múzeumok gyüjtötték lokális művészetük termékeit. Így főleg a francia rajzok terén alig volt konkurrencia; a legkiválóbb alkotások megszerzése is lehetséges volt. Majovszky szenvedélyes gyüjtő létére gyorsan és tétovázás nélkül választott; amit ma megszerezhetett, nem halasztotta holnapra. Ha meggondoljuk, hogy a rövid három év, 1911-től 1914-ig, — a világháború kitöréseig — az utolsó három év volt, melyben a gyüjtemény megalkotása még lehetséges volt, a szerencse különös kedvezésének kell tartanunk, hogy Majovszky e lehetőséget oly heves szenvedélyyel, oly áldozatkész eréllyel ragadta meg.

A háború előtti évtizedet egyébként is a magyar gyüjtés fénykorának kell tekintenünk. Ez években minden téren megindult, vagy fokozódott a gyüjtési tevékenység. A régi és a modern festészet, a régi szobrászat és a bronzplasztika, a grafika és az iparművészet majd minden ága lelkes gyüjtőkre talált. A gyüjtők és a múzeumok a legjobb egyetértésben, vállvetve dolgoztak művészeti állagunk gyarapításán. Ez évek lelkes buzgalma szól hozzánk Majovszky kollekciójából is.

A Majovszky-gyüjtemény főjelentősége abban van, hogy egyrészt egyetemes áttekintést ad a XIX. század rajzművészetéről, másrészt egyes darabjai, kevés kivétellel, az illető művészek legjobb és legjellemzőbb rajzai közé tartoznak. Így tehát művészettörténeti érdekessége vetekszik művészeti színvonalának emelkedettségével. A gyüjtemény zárt egész, mely csak némi kiegészítésre szorulna, hogy tökéletesnek legyen mondható. E kiegészítés a Szépművészeti Múzeum feladata.

A gyüjtemény legfontosabb része a francia rajzok és vízfestmények sorozata. Ingres-től Cézanne-ig minden neves mester szerepel benne s így kerek képet ad a francia művészet fejlődéséről a klasszicizmustól az expresszionizmusig. E fejlődés ok- és szükségszerűségét világosabban mutatja, mint a képgyüjtemények. A rajzok alanyi közvetlensége sokat elárul, amit a festmény tárgyilagos befejezettsége eltitkol. A hagyományhoz való ragaszkodás és az új utak keresésének összeegyeztetése, a konzervativizmus és a forradalmiság kiegyenlítődése jellemzi a XIX. század francia művészetének fejlődését. Minden egyes nemzedéke az előbbi nemzedék

Magyar Művészet
1935.

munkáján épít tovább, de azért minden egyes nemzedéke újat hoz, mely az előző ellentétének látszik, pedig annak csak okszerű folytatása. Az egymásután következő művészek úgy kapcsolódnak össze, mint a láncszemek. A tizenkilencedik század francia művészete olyan, mint egy kitűnően megkomponált műremek: önmagában zárt egész, melynek minden egyes része ok- és szükségszerűen kapcsolódik a másikhoz. A rajzgyüjtemény, mely e művészet kiegyensúlyozott fejlődését illusztrálja, innét nyeri titkos egységét és zártságát. Egyik darabja láncszemként kapcsolódik a másikhoz. Minden egyes lapjának megvan a jelentősége s szinte az az érzésünk, hogy egyetlen darabjának sem szabadna hiányoznia. Ez a legnagyobb dícséret, amit egy gyüjtemény szervességéről mondhatunk.

A gyüjtemény egyes darabjait nem elemezhetjük egyenként. Vannak ott olyan lapok, mint *Delacroix* megriadt lova, *Millet* nagy grevillei tájképe, *Daumier* Archimedese, *Corot* Kecskével küzdő pásztora, *Monet* Barrikádja, *Renoir* Valcertáncosa, *Rodin* Női fejtanulmánya, *Cézanne* Gyümölcscsendélete, *Lautrec* Moulin Rouge-a és *Van Gogh* nagy kertje, melyek mindegyike a XIX. század „nagy" rajzai sorába tartozik és külön-külön tanulmányt érdemelne. A Szépművészeti Múzeum grafikai osztálya kiállította az egész gyüjteményt s katalógusa pontos felvilágosítást ad minden egyes lapjáról. E kiállításon tán utoljára láthatjuk a Majovszky-gyüjteményt meglepő egységében. Azután a gyüjtemény össze fog olvadni a múzeum már meglevő anyagával, egy még nagyobb, még gazdagabb egésszé, mely egy-két remélhető kiegészítés után a XIX. század rajzművészetének teljes, szinte utólérhetetlen képét fogja mutatni.

MELLER SIMON

A „Magyar Művészet"-ben a Majovszky-gyüjtemény lapjai közül már megjelentek a következők:

R. P. Bonington: Angol partok mellett. 1926. 199. lap.

R. P. Bonington: Ünnep Normandiában. 1926. 199. lap.

E. Burne-Jones: Tanulmányok az „Arany Lépcső" című képhez. 1926. 203. lap.

Th. Gainsborough: Tájképvázlat. 1926. 198. lap.

W. Hogarth: Tanulmány egy köszvényes alakjához. 1926. 193. lap.

D. G. Rossetti: A. Ch. Swinburne arcképe. 1926. 202. lap.

Th. Rowlandson: Az inyencek. 1926. 196. lap.

E. A. Bourdelle: Női aktok. 1930. 276. lap.

P. Cézanne: Gyümölcscsendélet. 1930. 631. lap.

P. Cézanne: Gipsz-ámor. 1930. 632. lap.

P. Cézanne: Önarckép. 1930. 623. lap.

E. Delacroix: Szent Sebestyént szent asszonyok ápolják. 1933. 326. lap.

E. Manet: Barricade. 1933. 330. lap.

A. Renoir : Valcertáncosok

E. Delacroix : Vadlovat marcangoló tigris

E. Delacroix : Tanger falai

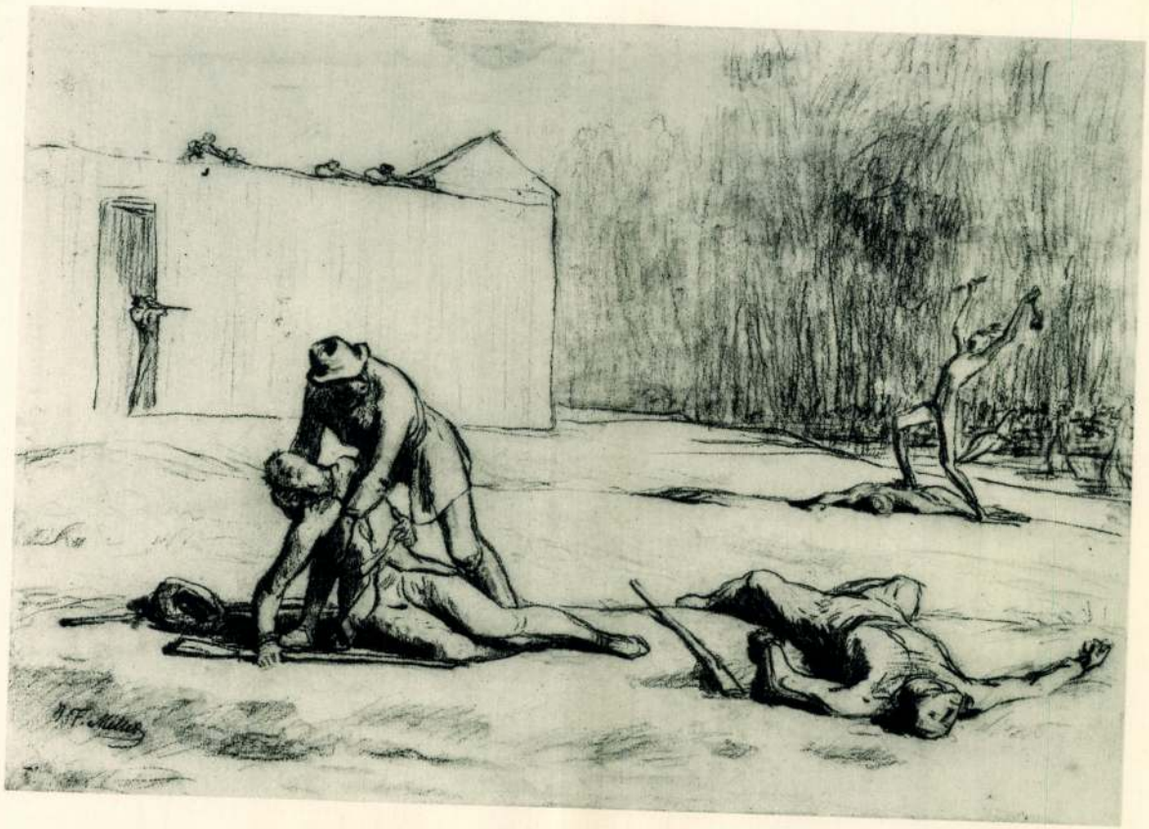

F. Millet : Illusztráció a Bőrharisnya-sorozathoz

F. Millet : A Cousin-tanya Grevilleben

F. Millet : Vízi nimfa

C. Corot : Kecskével küzdő pásztor

C. Guys: Grisette

C. Guys : Táncosnők

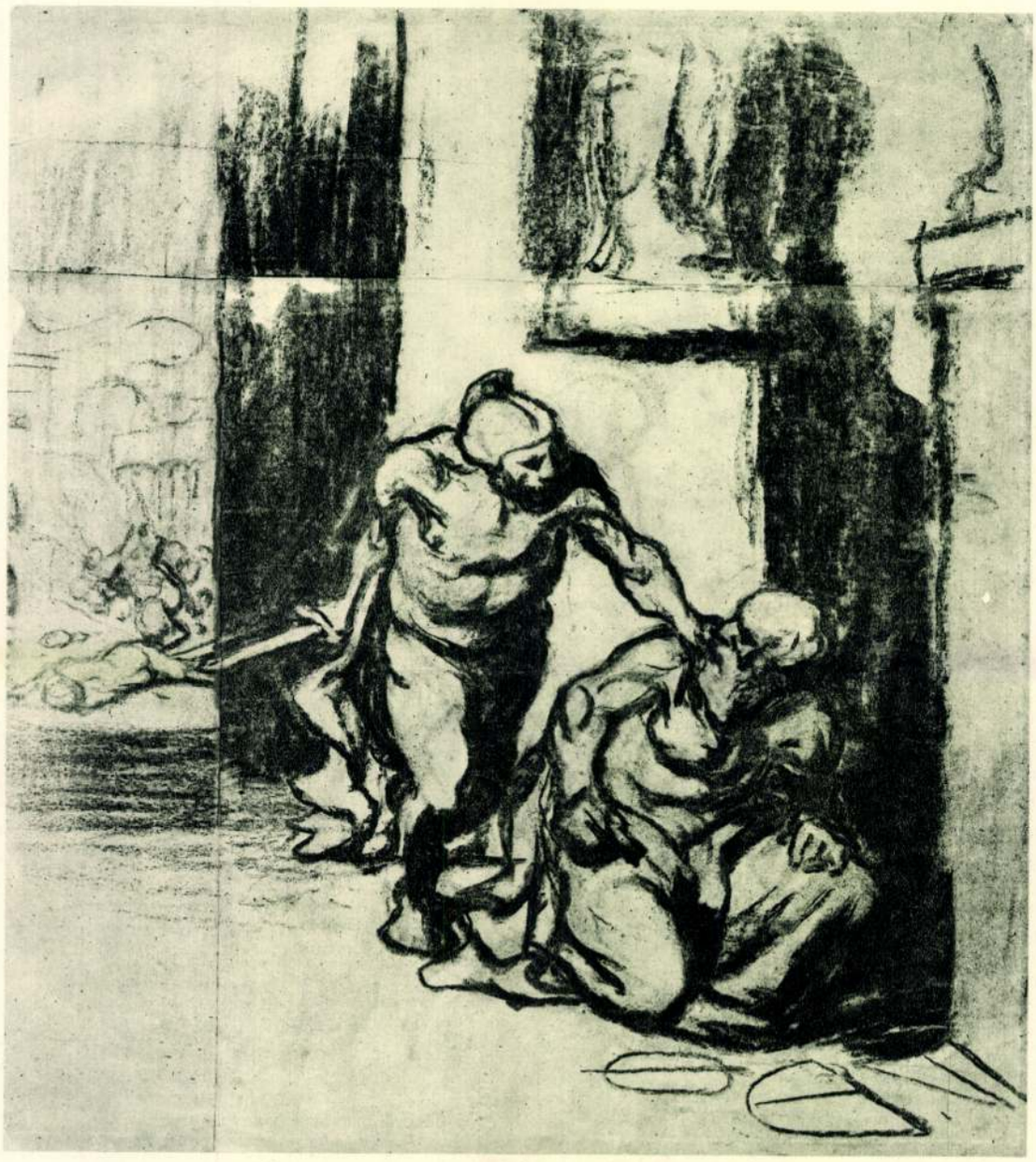

H. Daumier : Ne zavard köreimet (Archimedes)

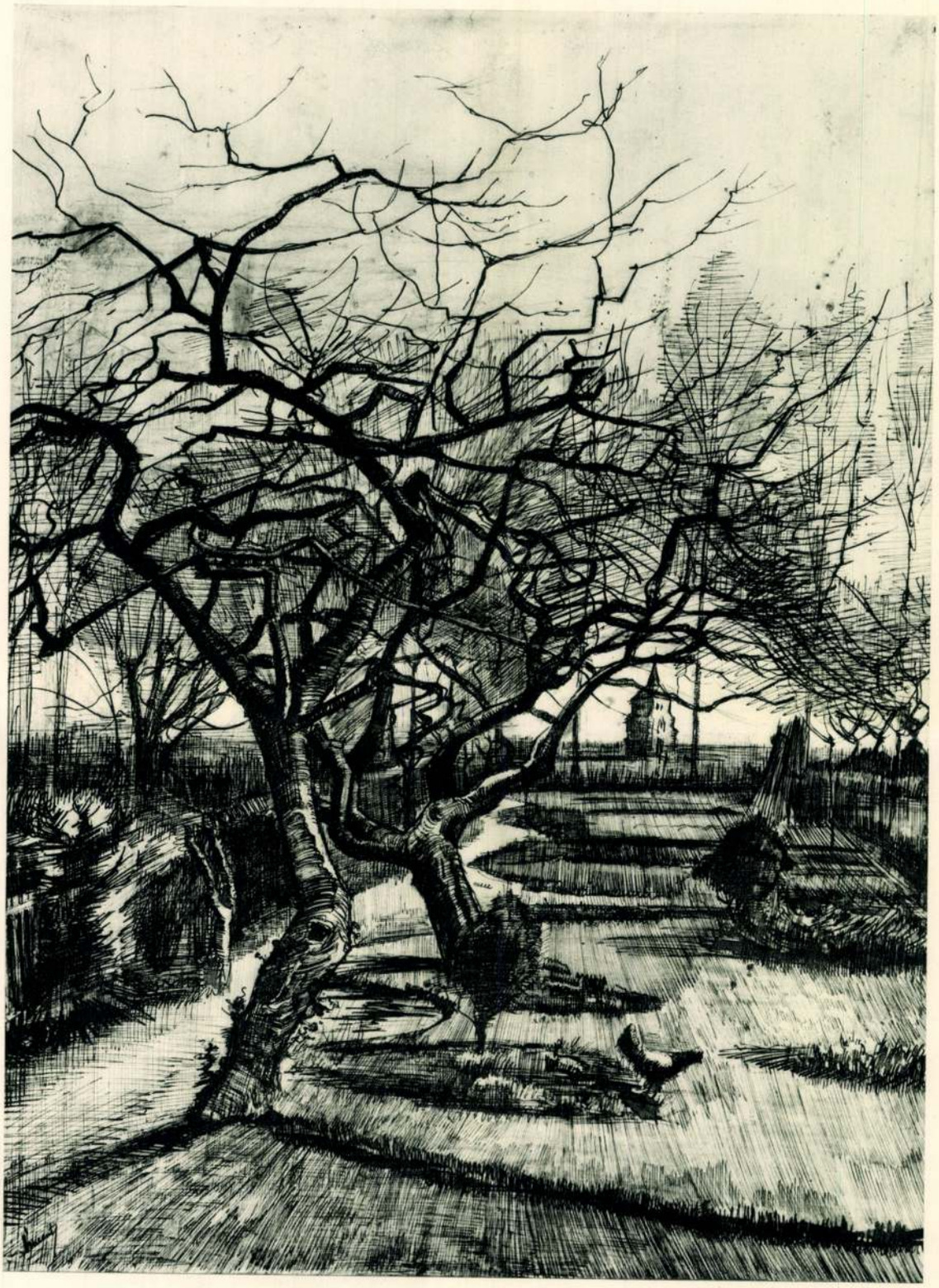

V. v. Gogh : Nunneni kert télen

A. Renoir : Női arckép

A. Renoir : Fürdő után

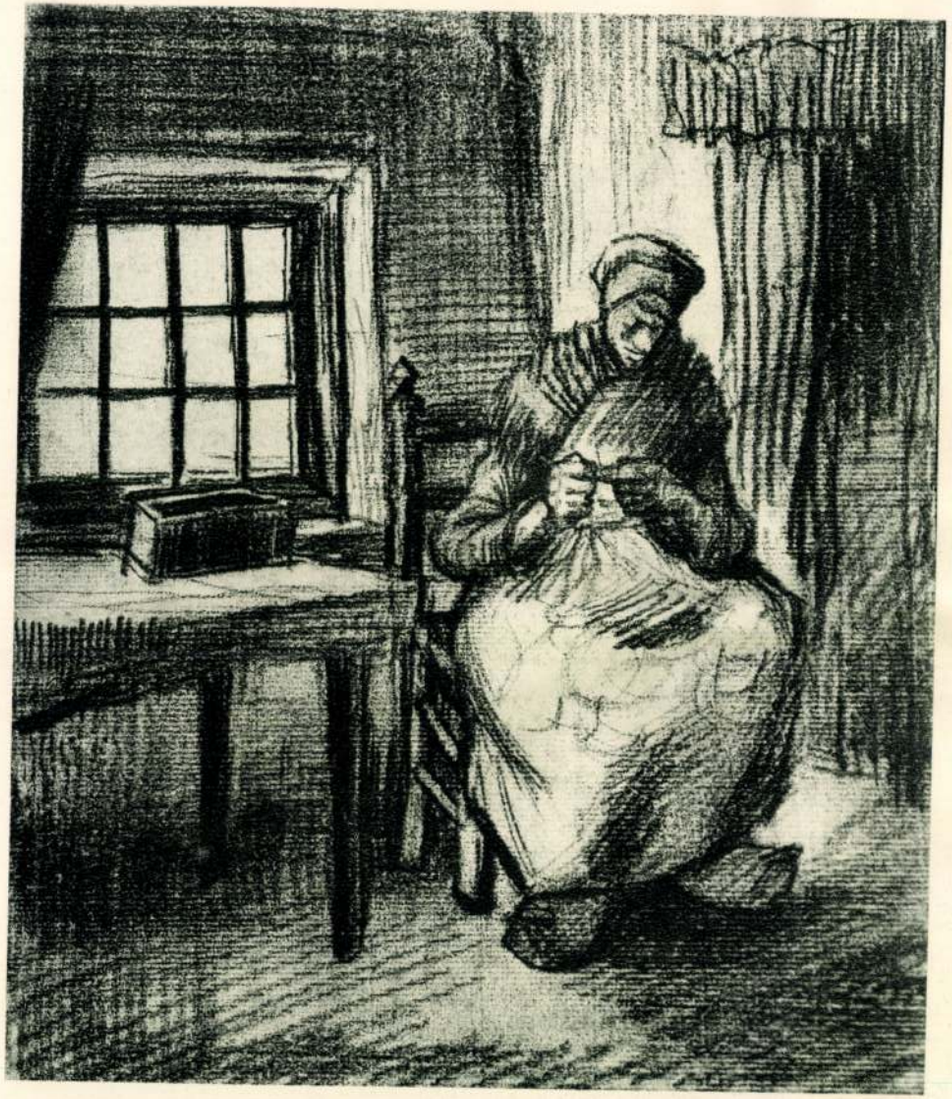

V. v. Gogh : Munkásasszony

A. Renoir : Tanulmánylap

G. Courbet : A Lone forrása

E. Delacroix: Villámlástól megrettent ló

A. Renoir : Csónakázás

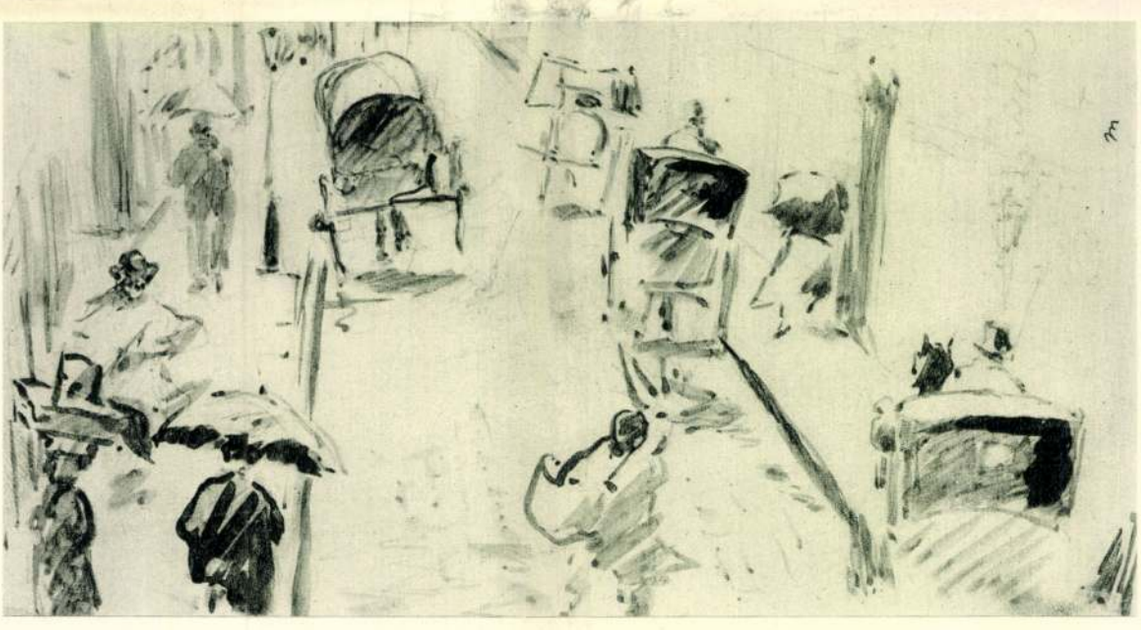

E. Manet : A Rue de Berne

A. Rodin : Tanulmány Mme Sévérine arcképéhez

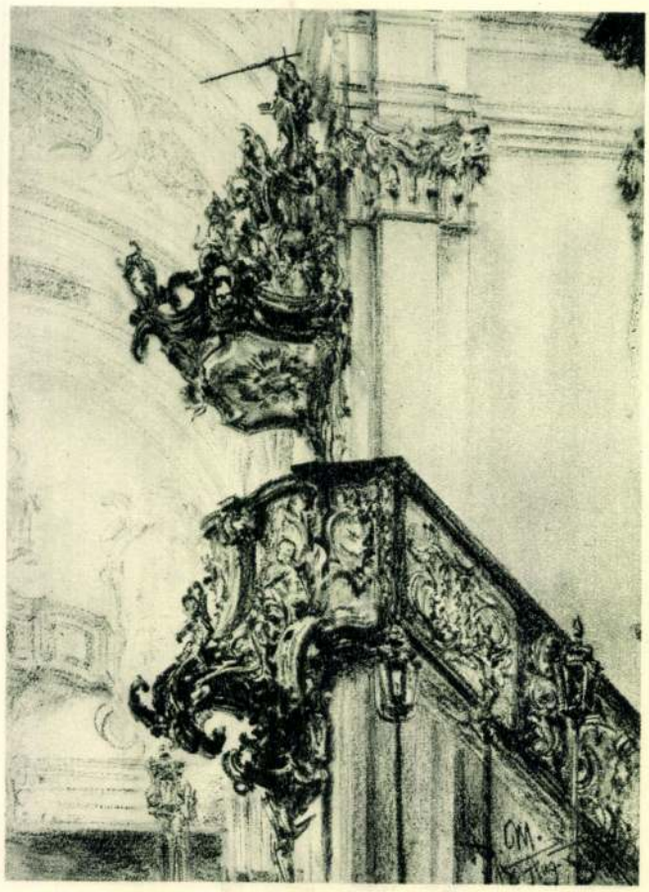

A. v. Menzel : Templomintérieur részlete

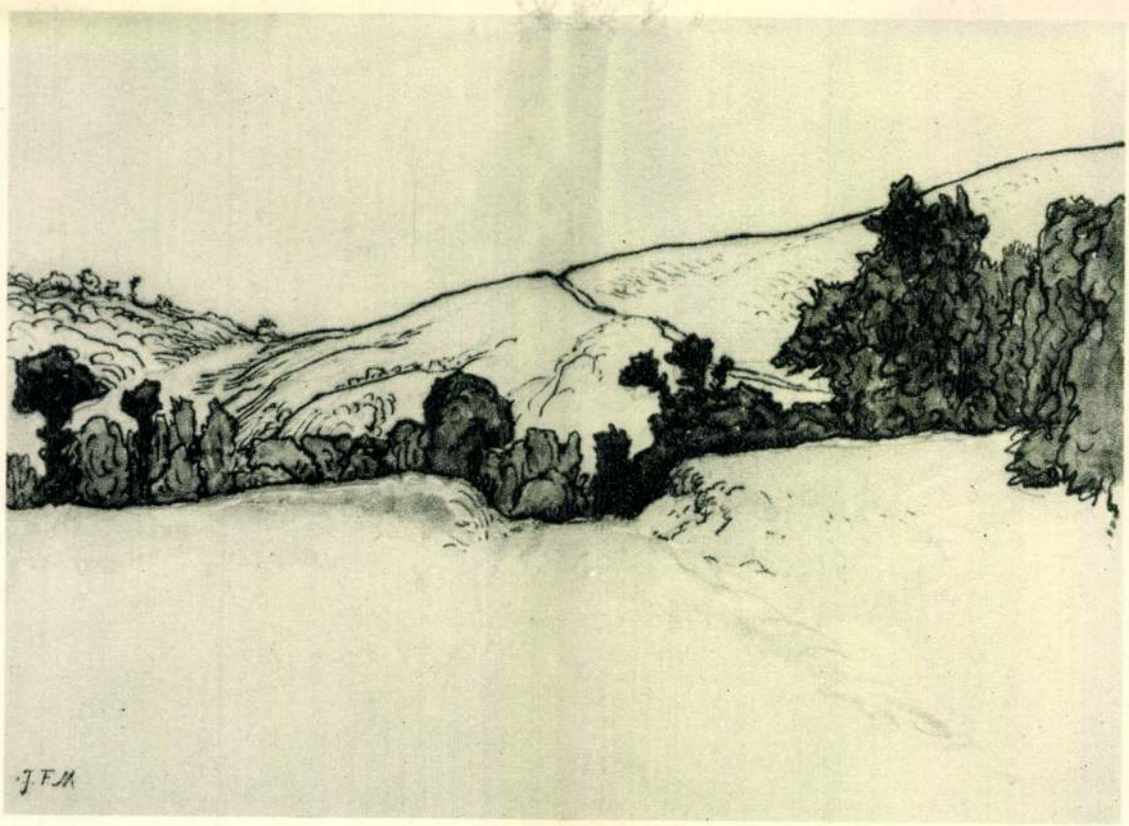

F. Millet : Hegyes vidék

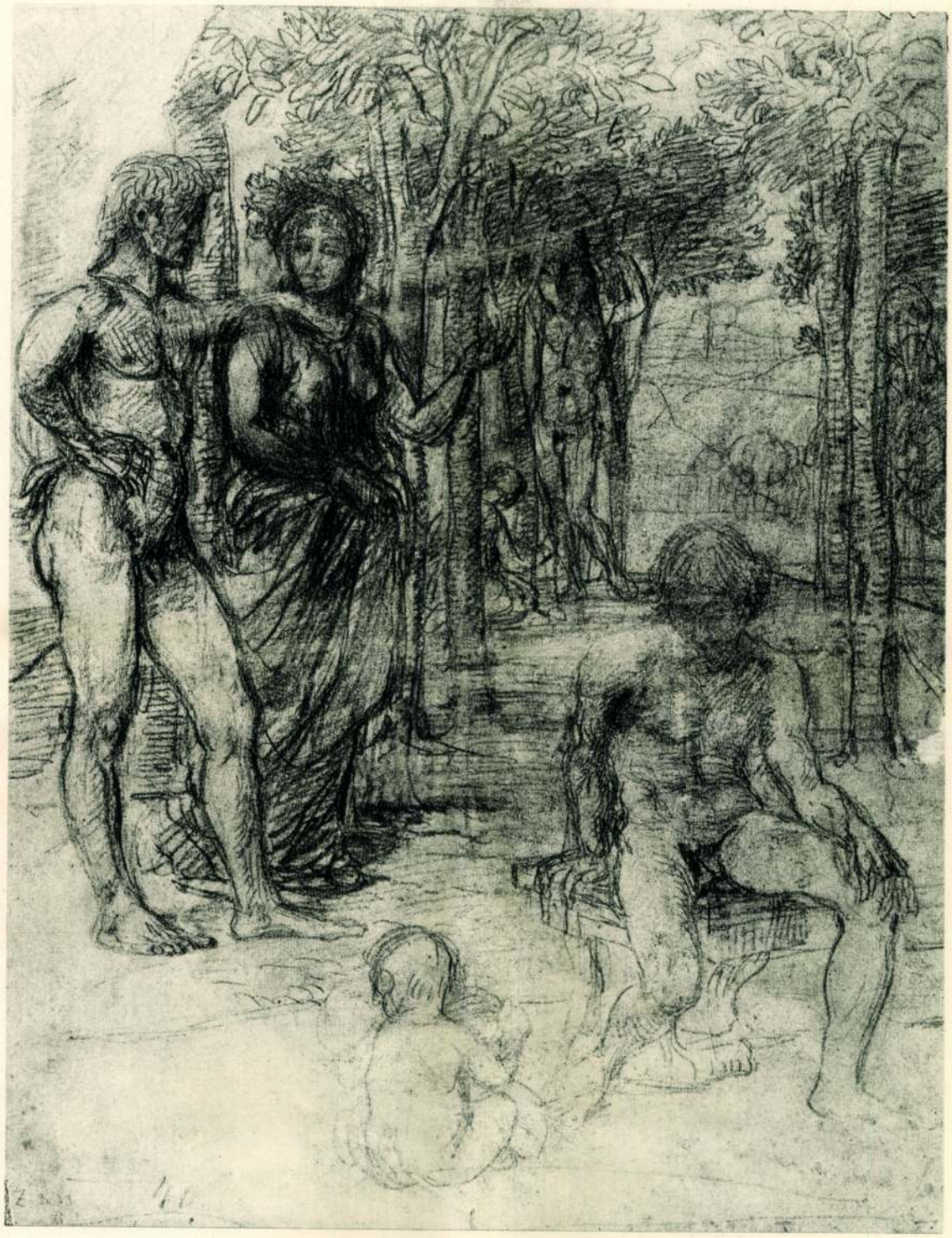

H. v. Marées : Tanulmány az Idillekhez

Rippl-Rónai József : Tehenet fejő parasztasszony

H. de Toulouse-Lautrec : A Moulin Rouge-ban

henaeum könyvnapja

Nem tréfa!

Weisz Ignác kereszténypárti városatya Szolnokon

Szolnok, december 14
(Az Est tudósítójától)

A mostanában annyit emlegetett Szolnoknak újabb szenzációja van. Olyasvalami történt, amire még gondolni se mertek volna a szolnokiak. Intranzigens keresztényszocialista programmal beválasztották a város képviselőtestületébe *Weisz* Ignác rőfös és rövidáru kereskedőt. Dehogy is tréfa ez. Komoly valóság. *Weisz Ignác a kereszténypárt zászlója alatt vonult be hat ellenzéki társával a városházára.*

WEISZ IGNÁC

— Na és? — fordult felénk szinte megbotránkozott csodálkozással, amikor megkérdeztük tőle, hogyan történt ez a csoda valami.

Így felelt:

— A szolnoki kereszténypárt tudta, hogy nem sok keresnivalója van a III. kerületben, ahol olyan sok a zsidó szavazó, viszont a kerületet nem akarta átengedni a mindenkori kormányhű Városi Pártnak. Eljöttek hozzám és mondták:

— *Maga mindenkinek ellenzéke, legyen egyszer az életben önmagának is az ellenzéke és jöjjön velünk.*

— Rendben van — vágtam rá gondolkodás nélkül és eszembe jutott, hogy miért ne lehetnék én is városatya, aki eddig csak a »*szegény, de becsületes*« címet tudtam elérni az életben. *Nem kívánták tőlem, hogy térjek ki, azt sem, hogy ellenezzem Wolff Károlyt,* amiért kiragasztotta Pesten azokat a bizonyos plakátokat. Csak azt kívánták jobboldali társaim, hogy *agitáljak magam mellett.* Nem is kellett olyan nagyon agitálnom. *Csak ránéztem az érkező szavazóra és már tudtam, hogy énrám szavaz.* Ugy jöttek rám a szavazatok, ahogy a gyerekek jönnek ki az iskolából. Délután négy órakor már *úgy meg voltam választva, mint a pinty.* Este *elmentem Wolffék* máriaucai párthelyiségébe. Amikor beléptem, *egetverő taps dübörgött fel.* Meglepődve néztem hátra, vajjon kinek szól ez a nagy üdvözlés: »Ejnye, ejnye Ignác polgártárs, — mondták — hát nem tudja és érzi, hogy milyen nagy ember lett magából?« *Első dolgom lesz lemondani hitközségi képviselőtestületi tagságomról,* mert összeférhetetlennek tartom, amikor egy konstruktív világnézet exponense vagyok Szolnok közházában.

A választás óta *Weisz* Ignác gondterhelten jár-kel a városban. Ha ebéd után belép kedvenc kávéházába, harsogva köszöntik régi ismerősei: *alázatos tisztelettel képviselő úr.*

Vasárnap délután temetik Majovszky Pált

Petrovics Elek nyilatkozata az elhúnyt érdemeiről

Majovszky Pál

— Az Est tudósítójától —

Nagy gyásza van a magyar művészek világának: dr. *Majovszky* Pál nyugalmazott kultuszminiszteri tanácsos, a lelkes műgyüjtő meghalt. A kultuszminisztérium művészeti osztályának volt éveken át főnöke, képeket, metszeteket, rajzokat gyüjtött és gyüjteményének nagyrészét a Szépművészeti Múzeumnak adományozta. Az ő előterjesztésére nevezték ki annakidején *Petrovics* Eleket a Szépművészeti Múzeum igazgatójává. *Majovszky* és *Petrovics* között szoros barátság állt fenn.

— A magyar művészet nagy vesztesége

Majovszky Pál halála — mondotta *Petrovics* Elek. — *Olyan ember volt, amilyen csak kevés van.* Csendes ember, aki a közélet tolakodásában nem vett részt, *fanatizmussal dolgozott a maga elé tűzött célokért.* Külső elismerésben nem volt része, megmaradt nyugalmazott miniszteri tanácsosnak és *Majovszky* Pálnak, ez azonban *több volt, mintha akármennyi rendjelet viselt volna.*

— Rendkívül magas színvonalú gyüjteménye

volt modern hazai és idegen alkotásokból, *rajzgyüjteménye egész Európában ritkaságnak számított.* Már a gyüjtéskor is a Szépművészeti Múzeumra gondolt és úgy intézte saját gyüjtését, hogy kiegészítse vele a múzeumét. A mult év végén az egész nagyszabású rajzgyüjteményt a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta. Különösen a *francia rajzolók* vannak ragyogóan képviselve ebben a gyüjteményben: *Delacroix, Manet, Courbet, Renoir, Cézanne* és az elsőrangú művészek egész légiója szerepel a gyüjteményben. Hogy egyéb gyüjteséivel mi történik, arról nem tudok.

— *Kitűnő volt, mint szerkesztő is.* A »*Magyar Művészet*« című folyóiratot magas színvonalra emelte, *fanatikus szívóssággal dolgozott a magyar művészetért. A legönzetlenebb, legfinomabb mecénást vesztettük el benne.*

Majovszky Pált vasárnap délután 3 órakor temetik a kerepesiúti temetőben levő családi sírboltba.

Beszéltünk a nagy magyar gyüjtő haláláról *Csánky* Dénessel, a Szépművészeti Múzeum főigazgatójával, aki a következőket mondotta:

— Majovszky Pál *minden gyüjtését a Szépművészeti Múzeumra hagyta.* Metszetgyüjteményét 1916-ban, egész Európában páratlanul álló raiz- és akvarellgyüjteményét tavaly ajándékozta az intézetnek. Lakásán már csak kevésbé jelentős képek maradtak, amelyekről egyelőre még ismeretlen végrendelete fog intézkedni.

Játék a villanykörtékkel

Egy különös kormányrendelet és következményei

— Az Est tudósítójától —

Január elsejétől kezdődően furcsa játék kezdődik a villanykörtékkel. Életbelép a 50.832/X. K. M. sz. rendelet, amely előírja, hogy *1936 január elsejétől* kezdődően »a közvilágításban az eladásra szánt világítótestek fényáramának megjelölésére« csak a *lumen*, illetve *dekalumen* egység alkalmazható. Aki a világítótesteken a fenti egységmegjelöléstől eltérő jeleket vagy megnevezéseket használ, aki a lámpa dobozain, csomagolásán, számlákban, stb. más módon jelöli meg a villanykörték fényáramának erejét, *az kihágást követ el és rendőrbirósági eljárás alá kerül.*

Mikor ezt a rendeletet megalkották, mindenki *elméleti* intézkedésnek tartotta és nem is gondoltak arra, hogy ez valaha gyakorlatilag megvalósításra kerül. Csak a kartel tudta és tudhatta, mi ez a rendelet. Az a »szabványosító« bizottság javasolta, amelynek *elnöke, előadója és befolyással bíró néhány tagja a kartelnek vagy alkalmazottja, vagy bizalmi embere.* A kartel pedig azért örült a rendeletnek, mert ettől a rendelettől várta a kartelenkívüli gyárak körtéinek a forgalomból való kizárását és saját készítményei részére *az egyeduralom biztosítását.*

A kartel ebből nem is csinált titkot és a napokban kiadott körlevelében tudatta összes árusítóival, hogy mindenki »gondoskodjék saját érdekében még e hó végéig arról, hogy *amennyiben egyéb, a rendeletnek meg nem felelő jelzéssel ellátott lámpái lennének raktáron, úgy azokat idejekorán, 1935 december 31-ig kiárusítsa.*« Azontúl már *jön a razzia, jön a rendőri és pénzügyőri vizsgálat* és minden kereskedő tudhatja, hogy *ennek mik lehetnek a következményei.*

A kereskedők, akiknek raktára tele van a kartel és a kartelenkívüli gyárak villanykörtéivel, most valóban nem is tudják, mit csináljanak az olcsóbb körtékkel, amelyeket a közönség általában és szívesen vásárol, de amelyeket ez év végéig ki kell árusítaniok, különben a különös kormányrendelet alapján jöhet a razzia és jöhet a szigorú ítélet, amelynek magát kitenni senki nem akarja.

A közönség akkor fogja ennek a különös intézkedésnek következményeit megérezni, amikor *az olcsó (88 filléres) villanykörték eltűnnek a piacról* és a »dekalumen«-nel való játék folytán *a 150 filléres kartelégőket lesznek kénytelenek megvásárolni.* Ha ugyan addig a közönség meg nem fogja tanulni, hogy az egész dolog, ami itt a villanykörték körül történik, tulajdonképpen a kartel játéka és hogy dekalumen jelzésű, vagy dekalumen jelzés nélküli kis égők között *tulajdonképpen semmi különbség nincs.* Legalábbis *nincs akkora különbség, amely 88 filléres árak helyett 150 filléres árakat tenne jogosulttá.*

MA VAN a soproni népszavazás 14. évfordulója

Sopron, december 14
(Az Est tudósítójának telefonjelentése)

Sopron városa ma ünnepelte az új magyar történelem felejthetetlen eseményének, a népszavazásnak *tizennegyedik* évfordulóját. Gróf *Széchenyi* Bertalan, a felsőház elnöke a történelmi nevezetességű népszavazás után

hűségserleget

adományozott Sopron városának. Ma veszik elő másodszor a hűségserleget, ezúttal *Winchkler* István kereskedelmi miniszter mondja az ünnepi beszédet a város díszebédjén.

A várost az emlékünnep napjára fellobogózták.

A város közönsége

díszközgyűlés

keretében ünnepelte az évfordulót. A díszközgyűlést *Ostffy* Lajos főispán 12 órakor nyitotta meg. A közgyűlésen megjelent *Winchkler* István kereskedelemügyi miniszter is. A *közgyűlésen* ünnepélyesen leleplezik *Horthy* Miklós kormányzó arcképét. Az ünnepi beszédet dr. *Kamenszky* Árpád mondja.

Nagygyűlésen tárgyalják súlyos problémáikat a magántisztviselők

— Az Est tudósítójától —

Az egyre fokozódó drágaság nyugtalanít minden fixkeresetű társadalmi réteget, így a magántisztviselők körét is. A Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége ezért elhatározta, hogy *a drágaság és a karácsonyi gyorssegélyek ügyében december 16-án, hétfőn este nyolc órakor nagygyűlésre hívja össze tagjait* a VI. kerület Andrássy út 124. szám alatt lévő székházába. A gyűlésen *szóba kerül a záróra ügye is.*

JÓKAI
AZ ÚJ FÖLDESÚR
magyar film
Kampós ..... Rózsahegyi Kálmán
Garanvölgyi A. Jávor Pál
Straff. ..... Uray Tivadar
Dr. Grisák..... Mály Gerő
Maxenpfutsch .. Makláry Zoltán

FEKETE ANGYAL

Ivókúrára
Hunyadi János
a megbízható gyógykeserűvíz

Unnepi ajándék
az egész életre

a Singer varrógép
Csekély havirészletek
Singer varrógép részv. társ.
II, Corvin-tér 1
IV, Semmelweis-u. 14 BUDAPEST
VI, Andrássy-út 33
VII, Rákóczi-út 18
VII, Rákóczi-út 68
VIII, Baross-u. 86
Fióküzletek minden nagyobb városban

HÍREK

Elképzelt Karácsony

Irta: Sértő Kálmán

Be szeretném, ha ünnepvirágzáskor,
Nagyobb csend lenne, ölelőbb mint máskor,
S minden hópehely egy rézfillért érne,
És nők szemében irgalomfény égne.
A szegény és a gazdag hógolyózna,
Rossz tervet többé senki nem csomózna,
Kibomlana egy szent vonal, a béke,
Száz gazda menne egy vándor elébe.
A szél tündéri békedalt dudálna,
S a Balaton halpaprikássá válna,
Partján millió ember hajladozna,
Körül, gyűrűben, levest kanalazna.
Esne a hó, de nem kellene fázni,
Lenge ruhában inkább táncot járni.
A fenyőerdő kinestől roskadozna,
Cukor, pántlika lábunkig omolna,
A magas égen tüzijáték lenne,
Fehér hó között aranycsillag esne.
Hentesek egymást szalámival vernék,
S harcot únva a dorongjuk' megennék,
Gázlámpák helyett virágok nőnének,
És illatozva messze fénylenének.
A szó és a csók tökéletes lenne,
És minden ember rendjelet viselne,
Vagy ne lenne itt medália semmi,
Csak tervben két szó: adni és: szeretni...

Csöndes boldogság, fény és mosoly lenne,
Pedig hó között Isten könnye esne...

— **Kényszernyugdíjazási eljárás indult a püspökladányi főjegyző és közigazgatási jegyző ellen.** *Debrecenből* jelentik: A tizenhatezer lakosú Püspökladány nagyközség háztartását néhány hét előtt miniszterközi bizottság vizsgálta fölül a községházán. A vizsgálat eredményeként *Bujdosó* László közigazgatási jegyzőt, akinek ügyvitelénél a vizsgálat *szabálytalanságokat* állapított meg, *azonnali hatállyal felfüggesztette állásától. Nagy* Sándor községi főjegyző ügyvitelénél a vizsgálat meglehetős restancián kívül csak jelentéktelen szabálytalanságokat állapított meg. Hajdu megye alispánjához most megérkezett a belügyminiszter leirata, amely a vizsgálat eredményének alapján *a végelbánási eljárás megindítását rendeltz el a főjegyző és a jegyző ellen.*

Az ügyet áttették az illetékes megyei hármas bizottsághoz, amely báró *Vay* László főispán elnöklésével a jövő hét elején hoz határozatot. *Nagy* Sándor főjegyző 1917 óta vezeti a község ügyeit, puritán igazságosságú, hozzáférhetetlen jellemű embernek ismerték, akit ezelőtt sohasem találtak fegyelmileg vétkesnek. Kényszernyugdíjazása általános feltűnést keltett megyeszerte.

— **A hajléktalanok karácsonya.** A főváros elhatározta, hogy a hajléktalanok menhelyein karácsonyi ünnepélyt rendez. December 22-én délután lesznek ezek az ünnepségek. Az angyalföldi menhelyen *megjelenik a pápai nuncius* és maga osztja ki az ajándékokat. A menhelyi ápoltak meleg vacsorát kapnak, *levest, rántott húst és tésztát, minden nő egy inget, mákoskiflit és kevés cukrot kap.* A férfiak ugyanezt, ezenkívül mindenki még *10 cigarettát* is. Háromszázötven ember számára osztanak ki ezen a menhelyen ajándékokat. A kerepesiúti menhelyen közel 800 szegény ember számára rendeznek karácsonyi ünnepséget. Itt a szociális misszió tagjai osztják szét az ajándékokat. Gulyáslevest és tésztát kapnak az ápoltak. Itt is kap mindenki inget és alsónadrágot, valamint cukrot és cigarettát.

— **Három kis majom.** Egy körúti bolt kirakatában kuporognak. Barna fatestecskéjüket fázósan huzzák össze, mintha ők is dideregnének a téli hidegben. Apró piros gyöngyszemükkel gúnyosan néznek a világba. Első pillanatban groteszkségükkel ragadják meg a figyelmet, de ha közelebbről megnézzük őket, sok mindent felfedezhetünk rajtuk. Ez a három kis majom szimbólum. Az első *tenyerével befedi a száját.* Alatta ez a felírás áll: *Nicht sprechen!* A második a *szemét takarja el,* alatta a felírás: *Nicht sehen!* A harmadik majmocska a *fülét fogja be: Nicht hören!* Felettük pedig mindent megmagyaráz ez a két szó: *Die Krise.* A felírásokat olvasva talán megdöbbenünk kissé. Igaz, hogy válság volt eddig is, de azok az apróságok, amelyek hivatva vannak örömet szerezni, eddig nem juttatták kifejezésre ezt. Két-három évvel ezelőtt a Micky Maus volt Budapest kedvence, tavaly Whalt Disney három édes kis malaca, amelyeknek nem volt más céljuk, mint kis derűt, vidámságot hozni a felnőtt gyermekek életébe. Ennek vége most: *megjelent a három kis majom.* Minden groteszkségük mellett is van bennük valami emberien szomorú, valami gondolkozásra késztető. A három kis majmot egy tű fogja össze: *lelkünkön és zsebünkön kívül ezentúl a sapkánkon vagy a sálunkba tűzve hordhatjuk a válságot.*

— **Flekken, Vargabéles, Bura: Metropole.**

— **Angol elismerés a debreceni idegklinikáról.** *Londonból* jelentik: A »Brain« című előkelő angol tudományos folyóirat állandó figyelemmel kíséri a világ különböző országaiban folyó elme- és idegkórtani kutatásokat. Legújabb számában a lap ismertetést közöl a most folyamatban levő munkálatokról és rendkívül elismerő hangon szól a magyar tudományos világ tevékenységéről. Többek között ezt írja:

— A debreceni idegklinika az idegelmegyógyászati kutatásnak és a klinikai munkának igen fontos központja, amelynek működését a nemzetközi érdekek ápolása is jellemzi.

x **Kékes Szálló, új ródlipálya megnyílt.**

x **A vér felfrissítése céljából** ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes *»Ferenc József«* keserűvizet inni.

x **Kendőzőszerek nélkül** bársonyosan friss lehet az arcbőre! Esténként mossa arcát a Leton szappan krémszerű habjával, ezt öblítse le bő melegvízzel, majd rögtön utána hidegvízzel. Kapható mindenütt. Főraktár: Hunnia gyógyszertár, Budapest, VII., Erzsébet körút 56.

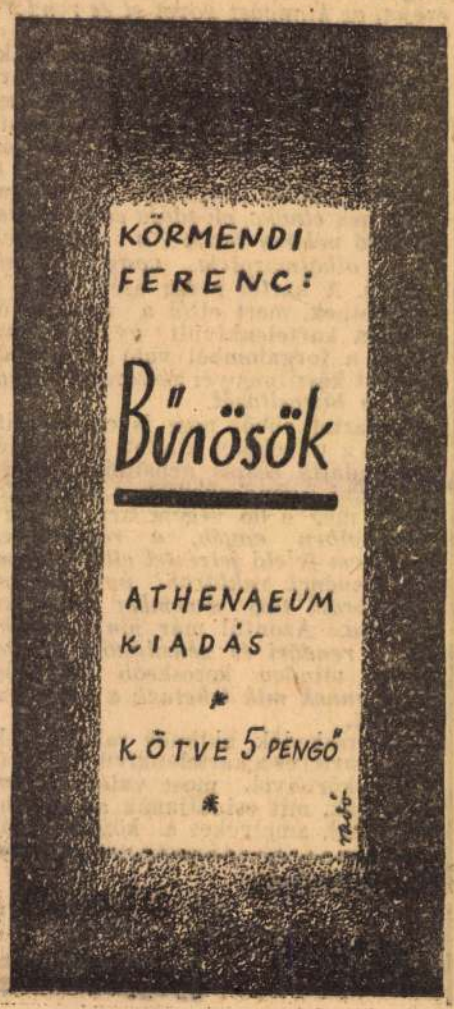

Általánosítás nélkül

Csak semmi általánosítás, ami a szolnoki városháza körül történt, az Szolnok város dolga, nem pedig *a* vidéki város dolga. Egy város nem *a* város és még két és három város sem az. Mindenesetre lehangoló jelenségek, de a városok mellett, amelyekről »beszélnek«, észre kell venni a városok túlnyomó többségét, amelyekről nem beszélnek; és ha beszélnek is, szociálpolitikájuk és kultúrájuk nyomán beszélnek, nem pedig egy botránykrónika kapcsán. A szolnoki botránykrónika porfelhőjében megint új adatok keringenek, majd a vizsgálat tisztázza, mi történt. Most olyasmit olvasunk, hogy az egyik ucca kövezetét elsikkasztották volna — ezt tréfásabb változatban, már hallottuk egyszer, mikor egész Budapest arról beszélt, hogy a Rottenbiller uccát ellopták. Ismételjük, a vizsgálat hivatott kideríteni azt, mi történt Szolnokon és mi nem történt Szolnokon.

Ami pedig a vidéki városokat illeti, túlnyomórészük mégis szépen fejlődő kulturális empórium, vagy mint régen oly ékesen mondták: metropólis s a fejlődés üteme azokban a városokban a leggyorsabb és a legszebb, amelyekben az »új stílus« (nem a politika új stílusa, hanem a városvezetés és városgazdaság új stílusa), legrégebben szorította ki azt a bürokráciát, amelyről egy letűnt világ pipafüstjében annyi vidám anekdóta repdesett. Tréfák, amelyekben egy boldogabb világban mulatni tudtak, amelyek azonban a mai időkben bántók, szomorúak, idejüketmultak: amelyek hajdanában talán derűsebbé, mulatságosabbá és enyhébbé tették azt az ódon bürokráciát, ma azonban csak kirívóbbá teszik.

— **Lázár miniszter két vagón szenet adományozott a debreceni inségeseknek.** *Debrecenből* jelentik: Dr. *Lázár* Andor igazságügyminiszter megbízásából a diósgyőri állomás értesítette a báró *Vay* László főispán feleségének vezetése alatt álló debreceni társadalmi inségbizottságot, hogy két vagón szén áll rendelkezésre az akció céljaira. Az adományt Debrecenbe szállítják és kiosztják a támogatásra szorulók közt.

x **Karácsonyra** mindig a legszebb meglepetés egy gyönyörű fénykép *Halmi*-tól. Kivételes árak. Kecskeméti ucca 19.

x **Amit mindenki boldogan fogad.** Egy csomag jól összeválogatott finom szivar, vagy cigaretta igazán a legkedvesebb karácsonyi ajándék, amit mindenki boldogan fogad. Idén a *Dohányjövedék* még külön is kezére jár a dohányajándékot vásárló közönségnek és a karácsony hangulatának megfelelő gyönyörű, csillogó csomagolásban hozza fogalomba a trafikok útján a legnépszerűbb cigarettákat és finom ropogós szivarokat. Ezek a hangulatos ragyogó dobozok — *Vitéz, Khedive, Extra, Memphis, Darling* vagy *Nikolex Darling* cigarettákból és válogatott finom szivarokból — minden karácsonyfának díszére válnak és bizonyára tömérdek embernek szereznek örömet.

— **Mi a hízás oka?** *Londonból* jelentik: A Királyi Orvostársaság elhatározta, hogy tanulmányokat végez annak megállapítására, *hol van a határa a szeretetreméltó kövérségnek és a hájasságnak.* Feladatul tűzték ki, hogy a hízás okait felderítsék, a megfelelő diétákat összeállítsák. Ma még nagyon megoszlik az orvosok véleménye ebben a kérdésben.

— **Vörhenyjárvány miatt bezárták Debrecen két iskoláját.** *Debrecenből* jelentik: Megírtuk, hogy Debrecenben járványszerüen lépett fel a vörheny. A megbetegedések száma *ötszáz* fölé emelkedett és *három haláleset* történt. Dr. *Láng* Sándor tisztifőorvos előterjesztésére *Kölcsey* polgármester elrendelte, hogy a Dóczi- és Svetits-leánynevelőintézetek elemi iskoláiban a karácsonyi szünet megkezdéséig szüneteljen a tanítás, mert az első intézet 1504 növendékéből 312, a második intézet 1065 növendékéből száz hiányzik a járvány miatt. A polgármester egyúttal megkereste az illetékes egyházi főhatóságokat, hogy mindkét intézet valamennyi tagozatán szüntessék be a tanítást.

— **Házasság.** *Schusdek* György és *Heksch* Vera házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Hollán Lili és dr. *Weiss* György e hó 15-én ½1 órakor a Hősök templomában házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

Ritter Ede nagyiparos leányát, Babikát, eljegyezte *Sándor* József. (Minden külön értesítés helyett.)

Ruttkay Ilonka és *Sátorhelyi* József, a budapesti élelmiszer-nagyvásártelep vezetője, vasárnap délben félegykor tartják esküvőjüket a Vilma királynő úti református templomban.

Kállai Lilly és *Lajta* Béla házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Bethlen Mária grófnő »vándorkiállítása« a Corvin Áruházban.** A *Corvin Áruház* második emeletén nagy közönség nézi az új kiállítást: *Bethlen* Mária grófnő erdélyi népművészeti vándorkiállítását. A grófnő — akinek Tordán van állandó lakása — Budapesten tartózkodik és maga gondoskodot az anyag ízléses elrendezéséről. Erdély minden részéből gyönyörű szőtteseket, kézimunkákat, székely faragásokat és híres tordai cserepeket látunk. Ideális karácsonyi ajándék egy-egy ilyen népművészeti tárgy, párna, ágyterítő, szőnyeg, takaró, váza vagy gyertyatartó. A remek kalotaszegi párna már 9 pengő 30 fillérért kapható. Ott szerepel a csángók »rúdravaló«-ja, a csikszentkirályi szőnyeg, a ballavásári párnadísz. Az egész együtt: *Erdély kézimunkakincse,* látványos, mindenkit érdeklő szép kiállítás.

— **Nádas Sándor inflációs naplója.** Négy év történetét írta meg a *Pesti Futár* legújabb számában Nádas Sándor: *1920—24 apró, de a kort jellemző eseményeit.* Üzlet, barátság, szerelem anekdótákban, minden esztendő legkülönösebb hirdetései és hírei *Az Est*-ből, képviselőházi bemondások, Horthy Hanna négymilliókoronás ruhája, a tisztviselőt kereső hirdetések, — csupa apró mozaik és belőlük kialakul a konjunktúra korszakának különös, mozgalmas, színes története.

x **A patinás** nevű kristóftéri Szénásy Gyula cég teljes mértékben alkalmazkodik a vásárlóközönség mai gazdasági helyzetéhez és valóra váltja a cég mottóját: olcsón, de olcsón is csak minőségárut. A vásár sikere érdekében, kizárólag csak a karácsonyi vásár tartamára rengeteg cikknek árait írta át a cég a rendes árnál jóval olcsóbbra, főképpen azért, hogy a vásárlóközönség ez évben is elmondhassa: a Szénásy névben ezúttal sem csalódott!

Kérdezze meg fogorvosát van-e jobb a
Sanalbin
fogpépnél és szájvíznél

Saját készítésű
gyermek-kerékpárok
fiúk, lányok részére, 4—16 évesig 90—120—140 pengő
Láng Jakab és Fia Budapest, József körút 41. Árjegyzék ingyen. Alapítva 1869

Skaller Sándor
hosszas szenvedés után elhunyt.
Temetése december hó 15-én az óbudai izr. temetőben d. u. 3 órakor.

PARLAMENT PINCÉBEN
mától
TÓTH BÖSKE
magyar nótákat énekel.
Telefon: 16-4-05.

A francia művészet varázsában

Hosszú évek óta nyakig ülünk a „propagandában". Szinte elakad tőle a lélekzetünk. Lakásunkba a rádióval, hírlapokkal, sokszorosított levelekkel tolakszik be, az utcán a falragaszok öles betűivel ront ránk, a színházakban, kabarékban, mozikban célzásaival nyugtalanít, társaságban végetnemérő vitákban üti fel fejét, utazásaink alkalmával meg az országhatárokon rohan meg hol nyeglén, hol erőszakosan. Nem tudunk menekülni előle. A politikai propaganda tartalmatlan jelszavai úgy zümmögnek körülöttünk, mint a mérges darazsak. Konok dongásuk megüli az agyat, lassan elfásít s észrevétlenül megbénít. Már azt sem hallod, ha a romboló zsivajban a szellem, a művészet nemesen félénk hangja elbűvölő dallamba kezd. Hiába szavának varázsa, a „világnézeti" propaganda üstdobjainak robajával nem tudja felvenni a versenyt. Ám annál nagyobb a jelentősége, ha örök jogaihoz ragaszkodva időnkint mégis erőre kap s a vásári zsivaj közepette megkísérli felrázni a jóra és szépre kész lelkeket.

Ilyen nagyszerű kísérlet a magyar magángyűjteményekben lévő francia festmények és szobrok kiállítása, mely nemrégiben nyilt meg *Almásy-Teleki Éva grófnő művészeti intézetének* (azelőtt Ernst-Múzeum) termeiben. Nem tudjuk bizonyosan, hogy a kiállítás ötlete kié volt. De nem tévedünk talán, ha azt hisszük, hogy Franciaország budapesti követének, Pierre *Guerlet* úrnak megértése, érzékeny fogékonysága és tapintata tette lehetővé a kiállítás megvalósítását s hogy a fürge szellemű, nemcsak hazája, hanem Magyarország szellemi életében is teljesen tájékozott kitünő írónak, François *Gachot* úrnak sok része van a megindításban. A művészi anyag összegyűjtésére és rendezésére a választás valóban nem eshetett másra, mint *Petrovics* Elekre. Olyan kiváló gonddal, csalhatatlan ízléssel, mély tudásából folyó értékítélettel válogatta ki Petrovics a műtárgyakat, hogy ez a kiállítás együttes megjelenésében szinte szétbonthatatlan, egységes alkotás: rendezési remekmű. Mester játszott mesteri hangszereken.

A francia szellem átfogó, előkelő humanításában van valami sajátos közvetlenség. Közérthető és majdnem tapintható. S irodalma, zenéje mellett a mult században épp képzőművészete fejezi ki legtisztábban és legönállóbban a francia felfogás ilyetén emberiességét. A nagy olaszokról már a XVIII. században a francia képzőművészetre szállt át a vezetőszerep s ráhárult az a feladat is, hogy egészséges vérátömlesztéssel egész Európa művészetét megújítsa. A XIX. században pedig óriások küzdőterévé alakult át Franciaország képzőművészete, de a latin szellem szabatossága, rendezettségre törő kifejezésmódja még a másutt szertefolyó romantikus korszakot is a tiszta fogalmazás gátjai közé szorította. Sőt az is világos ma már, hogy a forradalmi impresszionizmus sem más voltaképpen, mint logikus betetőzése a festői látás átalakulásának, vagy ha tetszik, fejlődésének. Emelete annak a palotának, melyet a francia géniusz szervesen épített meg hagyományainak köteles tisztelete értelmében. Magyar vonatkozásban az impresszionizmusnak van a legnagyobb jelentősége, minthogy újabb művészetünk Szinnyeiben és a nagybányaiakban rokon felfogással s nagyrészt francia hatásra virágzott ki üdítő bőségben és magas szinten.

A mostani francia kiállítás két szempontból is szokatlanul érdekes. Egyrészt gyönyörűség a kiállított képek megbecsülhetetlen művészi értéke folytán, másrészt meg alapos tanulság, mert biztató fényt vet szellemi életünk egyik el nem hanyagolható területére, a magyarországi műgyűjtés alakulására s így bizonyos mértékben képzőművészeti ízléstörténetünkre. A kiállítás gazdag anyagában joggal látjuk a magyarság ösztönszerű vonzódását a latin és kiváltkép a francia géniusz iránt. Kétségtelen ugyanis, hogy semilyen más nemzet képzőművészetének ilyen bő seregszemléjét nem lehetne összehozni meglévő magángyűjteményeinkből.

Tisztelnünk kell gyűjtőink nagyobb részének a mai viszonyokból folyó azt az óhaját, hogy ismeretlenek maradjanak. Áldozatkészségük, mellyel ezt a kiállítást segítették, csak annál szebb. De nem tehetjük meg, hogy a francia művészet nagy rajongójának, néhai *dr. Majovszky* Pálnak, ez alkalommal néhány sorban le ne rójuk hálánkat. Betegségének utolsó évében engem ért az a megtiszteltetés, hogy vállaljam szerkesztését az ő dédelgetett szellemi gyermekének, a *„Magyar Művészet"* c. folyóiratnak, melyet az ő fáradhatatlan munkája emelt európai színvonalra. Gyakorta volt így részem bölcs útbaigazításaiban, sok tapasztalaton nyugvó tanácsaiban. Csodáltam lankadatlanságát, lelkességét és végtelen szerénységét. De micsoda büszkeség sugárzott a szeméből, amikor világhírű rajzgyűjteményéről beszélt! Magam előtt látom törékeny alakját, amint ujjongó gyönyörűséggel és egyben áhítattal forgatta gyönyörű lapjait, melyeket nemzetének szánt. Gyűjteményét valóban még halála előtt az akkor *Petrovics* Elek vezetése alatt álló Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta. Olyan kincs ez, hogy bármelyik gazdag ország is örömmel vallhatná magáénak. A gyűjteménynek majdnem minden darabja kiváló érték, sok pedig egyenesen remekmű. A mostani kiállításon teljes egészében látható.

Nem ismertethetjük érdem szerint a kiállítás minden egyes műtárgyát. Inkább csak vázlatos cicerónét adunk s ennek keretében mindenki a maga kedve szerinti felfedezőútra indulhat.

A XVIII. századot A. J. *Gros, Largilliere,* J. B. J. *Pater, Proudhon* és H. *Rigaud* (két szép férfiarckép) képviselik. Sokkal teljesebb a XIX. század. A klasszicizmust főkép *Ingres* remeke, a „Fürdő nő" és *Chassériau* „A trójai nők" c. vászna a csúcson mutatja. A romantika fejét, *Delacroix*-t két jelentős festménye és egypár hatalmas lapja, *Géricault*-t meg kitünő arcképe méltó módon ismerteti. A barbizoni festők csoportja hiánytalan. *Corot* tündéri női arcképe (44. sz.) s a „Nő virággal" c. festménye halad az élen *Millet* kivételes rajzaival együtt. *Daubigny, Rousseau, Diaz, Dupré, Harpignies, Troyon* is jóljobban ismerhetők meg.

A naturalizmus vezére *Courbet* remek „Hullámzó tenger"-ével, „Fekvő akt"-jával és a „Birkozók"-kal, *Daumier* meg feledhetetlen rajzaival és a kisérteties „A leves" c. olajvázlattal szerepel.

Manet („Az öngyilkos"!! „Rue de Berne"!), *Monet* (Virágzó mező), *Renoir* („Beszélgető fiatal pár"!), *Sisley, Pissarro, Degas, Toulouse-Lautrec, Raffaelli, Signac, Seurat,* s a későbbiek: *Bonnard, Vuillard, — Rodin* rajzai, bronzfeje, *Carriere* rajza mind-mind jól jellemzik e nagy művészeket. A grafika mesterei közül *Forain, Gavarni, Guys, Steinlen* szebbnél-szebb lapjai valamennyien a Majovszky-gyűjtemény kincsesházából valók.

Csak az impresszionistákéhoz mérhető *Cézanne, Van Gogh* és *Gauguin* hatása. A kiállítás róluk halványabb képet vetít, mint elődeikről, de azért itt szereplő műveikben is nyilvánvaló nagy tehetségük. A maiak közül *Matisse, Dufresne, Vlaminck, Braque, Lhote, Dufy, Gromaire* és Marie *Laurencin* művei éppen csak jelzik azt, hogy a francia művészet alkotóereje most sincs lankadóban. Szeretnők remélni, hogy a szemes francia kultúrpolitika előbb-utóbb módot talál arra, hogy, mint azt más országokban tette, nálunk is bemutatja élő művészetének szine-javát a magyar-francia szellemi kapcsolatok üdvös fokozására.

Ám most ne elégedetlenkedjünk. Örüljünk a magunk gazdagságának s élvezzük ezt az ittlevő kincseinkből összehordott páratlan kiállítást, melyhez hasonlót egyhamar nem nagyon fogunk látni.

OLTVÁNYI IMRE

A SZEGEDI TALPASOK

Talpasoknak nevezik a szegedi külvárosi cserkészeket Afféle mezítlábas had, amelynél a cserkészruha vagy a ruhátlanságot, vagy legalább is a ruhán éktelenkedő folytonossági hiányokat feledteti és pótolja. Számuk ma már meghaladja a kétszázat. De nagyzolás volna talpasmozgalomról beszélni. Azok a nehézségek ugyanis, amelyekkel a kis rongyos hadnak a kiképzése és egyébirányú ellátása jár, lépten-nyomon akkorák, hogy nem szabad többet markolnunk, mint amennyit jól meg tudunk fogni. És természetesen minden lépésnél vigyáznunk kell, hogy az, amit megfogtunk, csakugyan a kezünkben is legyen a jövőben is. Tehát szerényen azt kell mondanunk, hatévi fáradságos munka után is, hogy a talpascserkészet nem mozgalom, hanem csak kísérlet a szegedi proletárifjúság problémáinak a megoldására a bevált cserkésznevelés módszerének a segítségével. Hogy mekkora lesz az eredmény, azt bajos megjósolni. Tény az, hogy egyelőre az évről-évre növekvő fiúhadhoz képest a cserkészet aránylag kevés segítséget nyujtott mind fiúvezetők, mind anyagiak dolgában. Tehát bekövetkezhetik az is, hogy ma-holnap nem lesz kire hagynom ezt a nagy emberkincset, amelynek fölfedezéséhez, csekélységem hogy, hogynem megkapta a Gondviseléstől a varázsvesszőt, de a föltárását csak kellőképpen kiképzett lelkes munkatársak csapata tudja véghezvinni.

A talpasok problematikája sokágú. A kezdet kezdetén a legnehezebb maguknak a nevelendő fiúknak a megfogása volt. Tudniillik az alsó társadalmi rétegnek a bizalmatlansága akkora volt, hogy a fiúkat eleinte valósággal az utcán kellett zászlónk alá csalogatni, miután az iskolában megejtett toborzás nem bizonyult elég hatásosnak. A kérdés anyagi oldala ennél lényegesen könnyebb volt már akkor is. Ma meg éppenséggel eltörpül egyéb nehézségeink mellett, aminő pl. a kiképzést végző vezetőgárda biztosítása, vagy — soraim papírra vetése idején — a talpasotthon megmentése gyermektelen szomszédaink abbeli törekvése ellenében, hogy a városi hatóságot rávegyék arra, hogy a most már ingyen rendelkezésünkre bocsátott helyiségünkből a város más részébe áttelepítsen, ami valószínűleg a talpasügy halálos ítéletével volna egyenlő. Érdekes egyébként, hogy a két klinika, amely szintén tőszomszédunk, soha kifogást nem emelt a fiúk hancúrozásaival járó lárma miatt, sőt a női klinika orvosi kara, élén Batizfalvy igazgató-professzorral, havi 20 pengővel támogatja a talpasokat.

A talpasnevelés köves talajon próbál eredményt fölmutatni. Anyaga a sokgyermekes proletárcsaládok külvárosi, sokszor nyirkos otthonában, a legnagyobb szegénységben pillantotta meg a napvilágot. A család rendszerint legföljebb az alkalmi kenyérkeresetig tud fölvergődni. A fiúk sorában nem egy „az anyja nevén van", de talán a törvényteleneknél is szerencsétlenebbek azok, akiknek van apjuk, de még sincs, akiket anyjukkal együtt egyszerűen faképnél hagyott az apjuk. Rendezett viszonyok között élnek viszonylag a szegedi „zsibaj" zsibárusai és közvetítői. Az arisztokráciát nálunk az inasok jelentik. Diák kevés van köztük. Ezek lesznek előbb-utóbb a vezetők, az örs- és rajparancsnokok egy része. A talpascserkészet, mint a szó legszorosabb értelmében vett alkalmazott és alkalmazkodó cserkészet, a proletárgyermek igényeit kénytelen szem előtt tartani, e szónak szellemi és anyagi értelmezésében egyaránt. Amíg egy-egy vadócból cserkészt lehet faragni (persze nem a nyalka „stramm" diákcserkész mintájára), abba legalább egy esztendő telik el. Hálát adnánk az Úristennek, ha egy-egy fiú számára csak a cserkészruhát és annak velejáróit kellene előteremtenünk. Ha a talpasjelölt a zsebkendőtől kezdve (aminek a hiánya elég szembeötlő a fiúknál) a fehérneműn és harisnyán át a felsőruháig majdnem mindenre rászorul, akkor el lehet képzelni, hogy mekkora fába vágtuk a fejszénket, amikor 1933 őszén az utcai gyerek cserkészetének a gondolatát a 124. sz. Sziráky-öregcserkészcsapatban fölvetettük és a gyakorlatba átültetni kezdtük. Közben azután a rosszul táplált penészvirág-jelöltek számára állandó etető-akciót is kellett létesítenünk (amelynek legbiztosabb alapja megyés-Főpásztorunk adománya, a napi „tíz" adag meleg étel). Természetesen csakhamar be kellett látnunk, hogy a proletárgyereknél az unalom igen sokszor bűnalkalmat jelent. De meg a szegénykonyha egy koncleső, ingyenélésre berendezkedő embertípust is fejleszthet ki. Tehát a talpaskonyha följavítására is, de a fiúk némi foglalkoztatására is földet bérlünk a várostól, eleinte bérösszegért, ma már ingyen, hogy a kertgazdaság és általában a mezei munkának legalább az elemeit elsajátíttassuk a nagyvárosi, földtől elvonatkozott gyermekhaddal. Nem egyszer magát a családot is segélyeznünk kell. Az a levitézlett szalmazsák- vagy pokróckészlet, amelyet évek során nagynehezen elő tudtunk teremteni a nyári (ingyenes!) táborozás idejére, a hideg beálltával a külvárosi, egyébként szalmával jól-rosszul leterített földes szobákba jut (csak részben a viszontlátás reményében), hogy a tél hidege el ne vigye a gyönge emberpalántát. Pedig a talpasotthonban nem egy talpas vagy talpasjelölt hál hosszabb-rövidebb ideig, főképpen akkor, ha beteg ami rosszul fűtött kislakásokban, meleg és kellő orvosság híján, végzetes lehetne számára.

Más városban valószínűleg más úton-módon próbálkoznak a szegény ifjúság problematikájának a megoldásával. Az alap azonban mindenütt csak az lehet, amelyre Szegeden az élet késztet bennünket: a krisztusi szeretettől áthatott, alkalmazkodó gyermekszeretet.

dr. Révai József
piarista

Levelek a Jelenkorhoz

Tisztelettel kérem a Jelenkort január elsejétől kezdve következő címemre küldeni: *Lille. 2, rue Jean Levasseur.* Mint a *Korunk Szava* lelkes olvasója és munkatársa szeretettel köszöntöm az új folyóiratot, amely a mai időkben rendkívül fontos hivatást tölt be, amelynek hatását később fogjuk különösen érezni.

Hazafias üdvözlettel:

Uhl Antal lelkész, Lille, Franciaország.

Szívből köszöntöm a bátor hangot: adja Isten, hogy bőséges gyümölcse legyen a nem kicsi fáradozással járó munkának Egyházunk és Hazánk javára.

Radnai János, káplán, Békéscsaba.

Nagy örömmel köszöntöm a Jelenkort s útjára áldást kérek.

Csucs István, kanonok, Székesfehérvár.

Csak természetes, hogy aki a Korunk Szavát mindvégig előfizette, hatványozottan vállal szolidaritást a mai komor időkben oly égetően szükséges, értelemre ható folyóiratokkal. A mai lelki és erkölcsi válság idején nagyobb szüksége van az Igazságra, a szellemnek, mint a falat kenyérre a testnek.

Őszinte köszöntés:

Lágyi, XI., Szabolcska M.-u. 7. III. 3.

A Jelenkor megalapítása és megjelenése alkalmából én is csatlakozom azokhoz, akik meleg szerencsekívánataikat küldik az új vállalkozáshoz. Én, aki a *Korunk Szava* hősies erőfeszítéseit, prófétai meglátásait és az idő igazolta aggodalmait serdülő diákkoromtól kísértem, a legnagyobb ragaszkodással és együttérzéssel, Veletek együtt érzek nagy örömet, amikor a kényszerű hallgatás után a régi gárda a régi együttesben újra megszólal. Magam és többen barátaim, akik hasonlóan érzünk, boldog reménysugárral szívünkben kapaszkodunk abba a néhány szalmaszálba, mely a szennyes hullámok felett, hisszük, hogy az emberi méltóság és a keresztény kultúra megmentője leend. Ezért úgy érzem, elérkezett az a pillanat, mikor az óvatosságot és a kényelmet félre kell tennünk más időkre és a jobbaknak nyiltan kezet kell nyujtaniok egymásnak.

Czére Béla

Boldog örömmel köszöntöm a „feltámadást"! Isten bőséges áldását kívánom Egyházat védő és nemzetmentő munkájukra. A kibontott zászló iránti hűséggel, szerény tehetségemmel azon leszek, hogy táborunk növekedjék! Legnagyobb lelkesedéssel, tisztelettel és bizalommal üdvözlöm az illusztris szerkesztőbizottságot és a bátor felelős szerkesztőt.

T. L.

Budapest 25. évf. 1987 jan. 1. szám

BUDAPESTI MAGÁNGYŰJTEMÉNYEK

Majovszky Pál
1871—1935

A 20. század elején Budapesten kialakult magángyűjtemények közt különleges hely illeti Majovszky Pálét. Nem azért, mert a többi gyűjtőtől eltérően nem festményeket, szobrokat vagy iparművészeti tárgyakat gyűjtött, hanem grafikát: metszeteket és főleg rajzokat. Abban is eltért kortársaitól, hogy nem a tágan értelmezett olasz renaissance alkotásait gyűjtötte, hanem főleg a francia művészek alkotásait, ezekből is a 19. századi és a szinte kortárs mesterek műveit. Mindez lehet egyéni ízlés vagy akár különcség következménye; Majovszkynál más indok forgott fenn. Módszeresen gyűjtött, azzal a határozott céllal, hogy kiegészítse a Szépművészeti Múzeum értékes grafikai anyagát. Így vált lehetségessé, hogy amikor röviddel halála előtt szeretett és féltett gyűjteményét a múzeumnak ajándékozta, az zökkenőmentesen illeszkedett az ott meglévő anyagba: ugyanúgy volt passzpartuzva, ugyanolyan kemény fedelű, jól záródó, fél méternél nagyobb dobozokban volt tárolva, mint a már meglévő múzeumi anyag.

Majovszky Pál 1871-ben született Besztercebányán, és 1935-ben halt meg Budapesten, ahol életét töltötte. Diákkori emlékeim szerint családja Madách Imre családjával állt rokonságban, hiteles adatom erre nincs, de emlékezem, milyen jól ismerte és mennyiszer emlegette Az ember tragédiáját. 1894-től a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban dolgozott, ahol Lippich Elek utódaként a művészeti osztály élére került. 1902-től szerepel kritikusként több fővárosi lapban.

Korán kezdett metszeteket gyűjteni, néhány képet is vásárolt olyan, nálunk alig ismert festőktől, mint Andreas Zorn vagy Akseli Gallen-Kallela, akikkel feltehetően barátságban állt. Ezt a 200 darabot alig meghaladó metszetgyűjteményét ugyancsak a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta 1914-ben, amikor jelentős rajzgyűjteményre tett szert. A század első évtizedében ugyanis valaminő családi örökséghez jutott, és elhatározta, hogy ezt teljes egészében olyan rajzkollekció vásárlására fordítja, amely méltóan egészíti ki a múzeum akkor igen sovány dotált gyűjteményét. Szakértőként a grafikai osztály vezetőjét, Meller Simont kérte fel, és vele együtt vásárolta Párizsban 1911 és 1914 közt a mintegy 260 rajzot. A gyűjtemény nagyobb részét francia mesterek művei alkotják, nyilván ők álltak a legközelebb Majovszky ízléséhez. E vásárlás a 19. század egészét átfogja, a század első fele művészeitől, főleg Delacroix alkotásaiból is sikerült kimagasló példányokat szerezni; az impresszionizmus képviselői közt pedig alig van olyan, aki ne szerepelne méltó alkotással Majovszky gyűjteményében, akár festő, akár szobrász legyen is. De nem szorítkozott ezekre, a nálunk akkor gyűjtési szinten teljesen hiányzó mesterekre, hanem művészet iránti érzékenysége kiterjedt az angol művészetre is, amelyet a modern művészet fontos előfutárának tekintett. Sőt, azok közt a mesterek közt a 18. század nagyjait is begyűjtötte. Hogarth és Bonington vagy a praeraffaeliták alkotásai nálunk ekkor jóformán ismeretlenek voltak, még kevésbé vonzották a gyűjtőket. Érdekes jellegzetesség, hogy nemcsak vázlat vagy önálló mű, nemcsak tájkép vagy arckép, nemcsak színes vagy egyszínű lap vonzotta Majovszkyt, hanem a karikatúra is. Gavarni és Daumier éppúgy kedvencei voltak, mint Rowlandson, akiről — a művet mutatva — ízes kiselőadást tartott nekem. Ekkortájt a karikatúra valamiféle másodlagos műfaj volt, múlékony és nem „előkelő", ezért volt meglepő, hogy Majovszky annyira értékelte.

Sajnos semmiféle adat nem maradt arról, hogyan, kiktől és mennyiért szerezte be gyűjteményét, erről előttem soha nem beszélt, és mivel Meller Simon 1921-ben külföldre távozott, és ott is fejezte be életét, az ő erre vonatkozó esetleges adatai is elvesztek.

E két említett csoporton kívül kisebb számban és rangban szerepelnek a német művészet képviselői, hiszen egyetlen gyűjtemény sem lehet teljes és minden ízében egyenrangú. Hogy ilyen gyűjtemény ekkor egyáltalán megszerezhető volt, azt Majovszky annak a körülménynek köszönhette, hogy a múzeumokat és gyűjtőket ekkor általában nem érdekelték a rajzok.

Az említett, több lappal szereplő, német mestereken kívül találunk Majovszky gyűjteményében olyan mestereket is, akik valahogyan belenőttek a francia festészetbe, noha máshonnan származtak. Ilyen például a holland Yongkind vagy a három szép lappal képviselt Van Gogh. A Nunneni kert télen című, 1884-ből származó lap kopár fáival, a tájrészlet sivárságával szinte e nehéz sorsú festő szimbolikus arcképe lehetne.

Megemlítendő, hogy Majovszky nem gyűjtötte tudatosan a hazai mesterek rajzait. Mégis elég szép sorozat kerekedett magyar mesterek műveiből is, köztük elsősorban Rippl-Rónai több mint 20 lapját említjük. A mester Majovszky baráti köréhez tartozott, és nyilván ez magyarázza a nagyszámú lap szereplését a gyűjteményben.

Ez az alig három év alatt keletkezett értékes rajzgyűjtemény feleméscthette a rendelkezésre álló örökséget, de az 1914-ben kitört háború is megakadályozta a további gyűjtést. Majovszky Pál 1917-ben kérte nyugdíjaztatását, valójában azért, mert nem értett egyet hivatali vezetői kultúrpolitikájával, azonban megrendült egészségére hivatkozott. Ez, sajnos, megfelelt a valóságnak, noha ekkortájt még többé-kevésbé egészségesnek tűnt.

A Majovszky-gyűjteménynek nemcsak magas színvonala, sokrétűsége volt ritka, hanem az a, mondhatni, etikusság, amit tulajdonosa e téren képviselt. Sem hiúság vagy reprezentáció, sem vagyonmegőrzés vagy valamiféle tezaurálás nem vezette — noha ezek sem megvetendő indokok —, hanem az a kötelességtudat, hogy amihez szinte váratlanul jutott, azt megossza nemzetével. Keveset tudunk arról, mi más művészeti alkotás jutott e rajzgyűjteményen kívül birtokába, de a lakását díszítő néhány, többnyire barátoktól származó festményt (Ferenczy Károly, Rippl-Rónai József, Akseli Gallen-Kallela) meg kell említenem.

Eugène DELACROIX:
Villámlástól megvadult ló.
(vízfestmény)

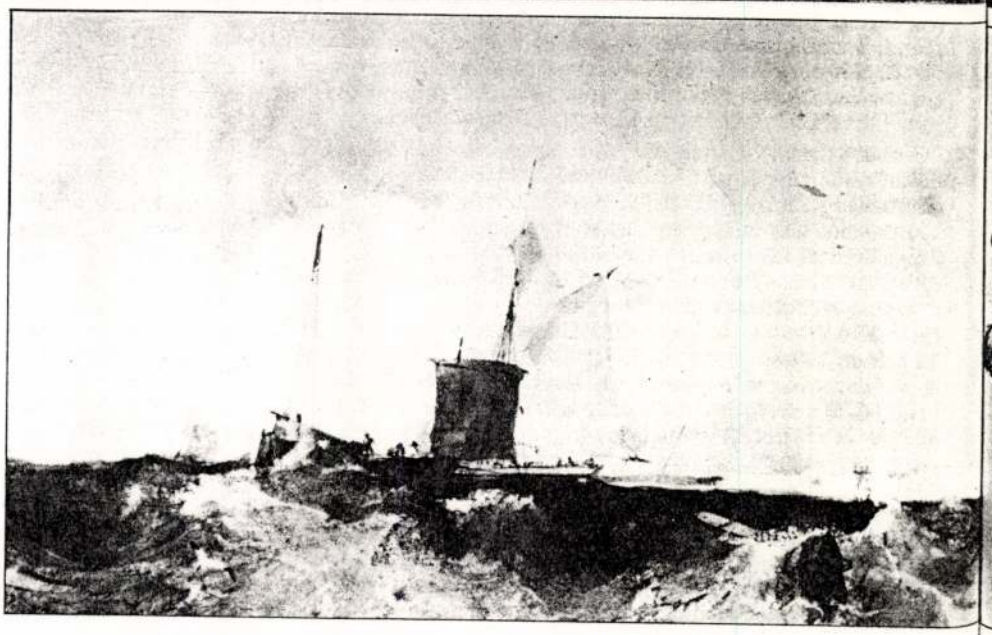

Richard Parkes
BONINGTON:
Tengerparti jelenet.
(szépia)

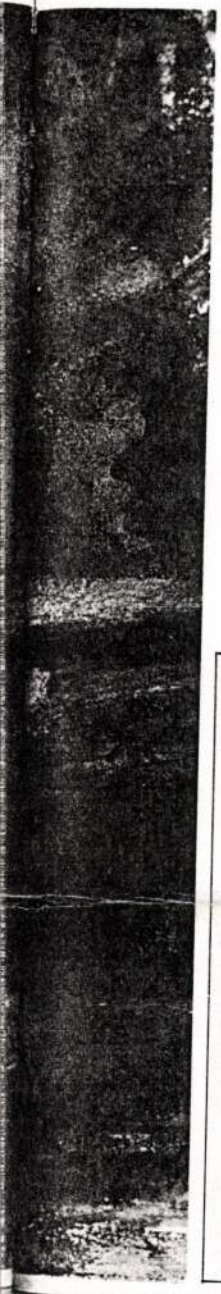

Paul CÉZANNE: Önarckép. (ceruza)

Gabriel Charles Dante ROSSETTI: Férfi arcképe. (ceruza)

Életének másik nagy és fontos feladata a *Magyar Művészet* című folyóirat szerkesztése volt, amit a Szinyei Társaság megbízásából 1925-től haláláig végzett. Ennek során kerültem vele kapcsolatba. Hekler Antal professzorom ajánlott hozzá még diákként, mindjárt nagyon erős benyomást keltett bennem. Nem meglepő, ha az ötvenedik évén alig túljutott Majovszkyt nagyon öregnek, különösnek, társtalan különcnek tartottam. Igazi agglegény volt, aki alig járt társaságba, minden szereplési vágytól mentesen, szinte szegényesen élt. Szikár, korán öregedett, betegesnek tűnő alakja hihetetlen akaraterővel és szívós kitartással megáldott egyéniséget takart; mindig azonos, semleges színű öltönye lötyögni látszott rajta.

Majovszky legjobb barátja Petrovics Elek, a múzeum főigazgatója volt, de Meller Simon utódja, Hoffmann Edith, a grafikai osztály vezetője ugyancsak közeli emberei közé tartozott. Barátja volt a mindig visszahúzódó Elek Artúr, a Nyugat művészeti kritikusa, akinek véleményét többnyire kikérte. Nagyon jó viszonyban volt Lyka Károllyal, márcsak a Szinyei Társaság révén is.

Valamiféle kisinas voltam a Magyar Művészet körül, tíz éven át, Majovszky haláláig alig volt hét, hogy ne került volna sor valaminő megbeszélésre. Tiszteltem és szerettem őt, akit sok tekintetben mesteremnek is tekintettem. Nemcsak szakmai téren tanultam tőle sokat, hanem főleg emberi nagyság tekintetében: magatartása most is sokszor felmerül irányadóként emlékezetemben. Ez a szeretetteljes türelme lehetővé tette, hogy a Magyar Művészet nemcsak igényes folyóirat volt a maga liberálisan konzervatív irányával, hanem olyan művészetszervező szerepet is betöltött, magas színvonalon, amit — azt hiszem — azóta sem sikerült egyetlen ilyen folyóiratnak elérni. Persze akkor is voltak kritikusai, talán támadói is, de mindenki elismerte a főszerkesztő hivatástudatát és művészeti ügyszeretetét.

Majovszky a maga lapjában kedves és halk makacsságával kitűnően tudta a vele ellenkezőket leszerelni, és általában érvényesítette saját felfogását. Nagyon udvarias és kedves módon nemcsak zárkózottságát leplezte, hanem makacs alapállását is, ha a művészet valamely kérdéséről volt szó. Soha sem sandított sem jobbra, sem balra, nem csatlakozott Gerevich Tiborhoz és a hivatalos kultúrpolitikához; a maga meggyőződését érvényesítve végezte munkáját. Tisztelte szerzői véleményét és javaslatait, igyekezett elég tágan értelmezni a folyóirat profilját. Nemcsak a folyóirat munkatársai, de minden, a művészet iránt komoly érdeklődést mutató fiatal kezdő is bejelentkezhetett telefonon, s feljöhetett Majovszkyhoz, aki nem zárkózott el attól sem, hogyha valaki azt a kívánságát nyilvánította: szeretné — mondjuk — a Rodin-rajzokat látni vagy a remek Delacroix-t (Villámtól megvadult ló); akkor ez az alapjában cingár és sohasem egészen egészséges férfi maga emelte le a polcról a megfelelő jelzetű nagyméretű és súlyos dobozt, mert tarott attól, hogy a nem szakavatott kéz esetleg leejti a féltett kincseket.

Az is különleges és ma alig hihető, hogy a folyóirat szerkesztésével kapcsolatos minden munkát, a szerzők megnyerésétől a korrektúráig Majovszky egyedül végzett mint egyszemélyes szerkesztőség. Annyiban segíthettem — természetesen társadalmi munkában —, hogy az első korrektúrát vagy utánnézőt olvashattam-javíthattam, esetleg képszerkesztést vagy képaláírást készíthettem. Mindig alaposan ellenőrizte azt is, amit elvégzett munkaként átadtam. A lakásán lévő telefonon kívül semmiféle szerkesztői segédeszköz nem állt rendelkezésére — megjegyzendő, hogy más akkori folyóiratnál is ez volt a helyzet. Lakásától az Athenaeum nyomda Miksa utcai bejáratáig mindig gyalog mentünk, szinte futottunk, mert gyors mozgású volt, és hosszú lépésekkel megelőzött. Az élet akkor még nem volt annyira felgyorsult, mint ma, és én nagyon szerettem gyalogolni, de ma sem tudom, milyen fóbia késztette Majovszkyt erre. Taxiba, villamosra a világért sem ült — nevetséges pazarlás, mondta.

Az általam ismert korszakban, de azt hiszem, a háború óta külföldre nem utazott. Ez nem volt különleges, mert Gerevich Tibortól eltekintve, professzoraim általában nem utaztak külföldre, kivéve, ha a ritka kiküldetések valamelyike oda szólította őket.

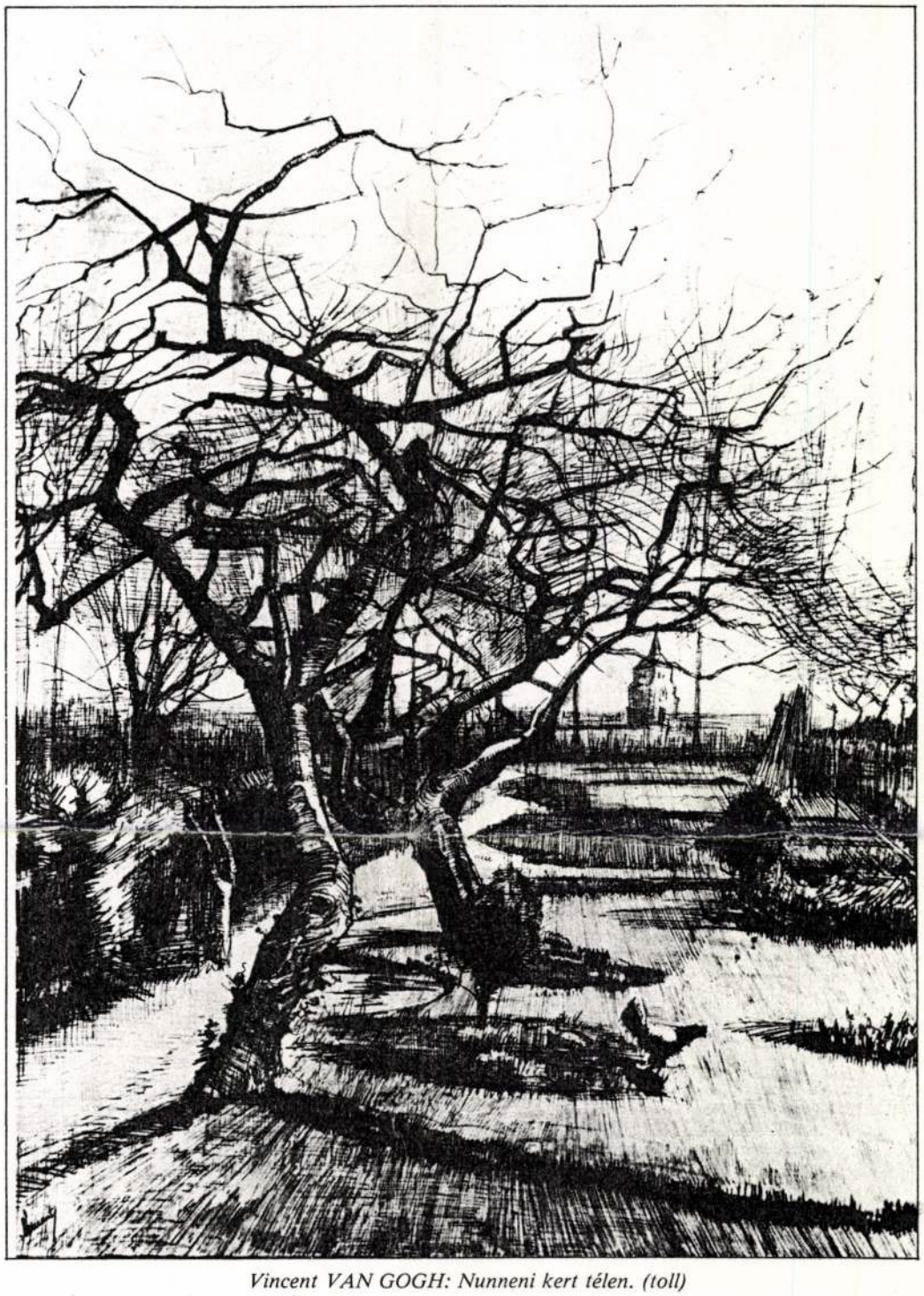

Vincent VAN GOGH: Nunneni kert télen. (toll)

Lakása tágassága és válogatottan ízléses berendezés tekintetében meghaladta a kor általam ismert jelentős köztisztviselőinek lakását, hiszen az egyik legigényesebben épített belvárosi, Apponyi (ma: Felszabadulás) téri bérpalotában volt. Csak az ebédlőre — a sorban nem utolsó szobára — emlékszem részletesebben, mert egységesen szecessziós ízlésben kialakított volt, főfalán — a belépővel szemben — Akseli Gallen-Kallela A halász és bárkája című nagyméretű festménye függött, ami a mester egyik főműve. Majovszky barátságban állt ezzel a festővel, aki hazájában a nemzeti művészet felélesztésén fáradozott, és Kalevala-illusztrációi nálunk is feltűntek.

Egyébként Majovszky lakása, márcsak a szobák igen nagy belmagassága miatt is, inkább rideg benyomást keltett, télen kevéssé fűtötték. A középső, kisebb szobában Rippl-Rónai, Ferenczy és velük rokon mesterek alkotásai díszítették a falat, derűs színeik mégsem tudták igazán megmelegíteni az összbenyomást.

Élete utolsó éveiben sokat betegeskedett, szemlátomást fogyott és gyengült. Soha sem panaszkodott, csak mentegette magát, hogy mit és mért nem tudott elvégezni. A művészet iránti kötelességtudat és áldozatvállalás megszemélyesítője volt, nemcsak szívósan, de önfeláldozóan teljesítette feladatát.

Röviddel elhunyta után Hoffmann Edith, a Szépművészeti Múzeum grafikai osztályának vezetője kiállítást rendezett az immár múzeumi birtokban lévő Majovszky-gyűjteményből. Ő állította össze a szerény külsejű, sovány terjedelmű katalógust is. Az előszót a közeli barát és a múzeum főigazgatója, Petrovics Elek írta, aki a maga visszafogott hangján állított emléket e páratlan embernek.

ZÁDOR ANNA

MAJOVSZKY Pál

MAJOVSZKY PÁL

A „Magyar Művészet"-nek külön gyásza az, ami művészeti életünknek egyetemes nagy gyásza: elvesztette alapítóját, tíz esztendőn át szerkesztőjét és gondviselőjét. December tizenharmadikának reggelén állt meg benne a szív, a legnemesebb, a legfinomabb érzo szerkezetek egyike. Egész pályáján, minden ténykedésében az volt a legfontosabb műszere. Ha szemünket behunyjuk és Majovszky Pál személyét felidézzük képzeletunkben, a melegségnek abban az udvarában látjuk, amelyet szívének jósága, emberszeretete, mindenki iránt való jóakarata és a szép iránt való lelkesedése sűrített koréje.

Nehéz feladat kevés szóval megrajzolni életét és megmérni annak jelentőségét. Majovszky Pál 1871-ben született Besztercebányán. Szülőhelyével mindig buszkén tartotta a rokonságot. Felvidéki magyarnak érezte magát és csöndes önérzettel emlegette a „felsomagyarországi szívósság"-ot, mint az onnan származó magyarnak egyik értékes tulajdonságát. Iskoláit a fővárosban végezte, azután a közoktatásugyi miniszteriumnak lett tisztviselője. Korán jelentkezett a művészet iránt való érdeklődése, amely akkor mélyült el, amikor a minisztérium művészeti osztályába került. Hivatalában gyors volt a haladása. Már Lippich Elek alatt is szerepet kapott a különböző vásárló bizottságokban s általuk, meg a kiállításokon közvetlen érintkezésbe jutott a művészeti élettel. Ekkor kezdődött meg gyüjtői tevékenysége is. Eleinte festményeket vásárolt, kortársak munkáit, magyarokéit és a hozzánk került külföldiekéit. Majd grafikai lapok gyüjtését kezdte meg. Főként francia művészek, továbbá a svéd Anders Zorn rézkarcaiból gyüjtött össze nagyon értékes kollekciót. Ezt utóbb teljes egészében a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta.

Lippich távozása után ő került a minisztérium művészeti osztályának élére. Nagyszabású művészetpolitikai elgondolásait igyekezett ott megvalósítani. Sikerült is ez részben, főként addig, amíg Jankovich Béla ült a miniszteri székben, aki teljes bizalommal volt Majovszky iránt és ritka tulajdonságait: hozzáértésen túl teljes onzetlenségét méltányolni tudta. Majovszky elgondolása volt, hogy a Szépművészeti Múzeum igazgatójának Petrovics Elek hívassék meg. Az ő indítványára került Varjú Elemér is a kassai múzeumból a Nemzeti Múzeum történeti osztályának élére. Merész terve volt, — hogy mennyire merész, azt csak az azóta elmult idő távlatából tudjuk igazán megítélni — hogy a Nemzeti Múzeum Széchenyi-könyvtárának élére Szabó Ervint, a Fővárosi Könyvtár akkori igazgatóját állítja. Ehhez a tervéhez már miniszterének beleegyezését is megkapta s Majovszky „felsőmagyarországi szívósság"-át ismerve, nem kétséges, hogy meg is valósítja szándékát, ha a háború — minden nagyszabású elgondolás elhalasztója — közbe nem lép.

A háború külön nehéz gondokat rakott vállaira. Új minisztert is kapott és szándékai elé egyre több akadály állott. Gyönge szervezete kifáradt a küzdelemben, s Majovszky 1917-ben visszalépett hivatalától. Fiatalon, alig huszonhárom évi szolgálat után vonult nyugalomba. Apponyi-téri lakása, ugyanaz, amelyben életét befejezte, akkorára már valóságos múzeummá alakult. Még a háború előtt tizenkilencedik és huszadik századi rajzok gyüjtésére vetette magát és külföldi aukciókon, meg műkereskedők útján páratlan anyagot gyüjtött össze. Csak rámutatunk erre a ténykedésére: rajzainak gyüjteményét nemrégen, mikor a Szépművészeti Múzeumnak ajándékul adta, behatóan ismertette a „Magyar Művészet".

A nyugalom idejét nem töltötte tétlenül Majovszky. Amint a forradalmak után megindult a művészeti élet, szerepet vállalt benne ő is. Valahol önfeláldozó munkára, fáradhatatlanságra, alaposságra volt szükség, oda elhívták Majovszkyt. És ő ment készségesen és emberül megfelelt a vállalt feladatnak. Ő gyüjtötte össze az újabb magyar művészet két legnagyobb seregszemléjének, a műcsarnokbeli akt-kiállításnak és táj-, meg életkép-kiállításnak az anyagát. A háború után első jelentős külföldi szereplésünknek, a velencei magyar pavillon kiállításának is ő volt a megszervezője. Egyik alapítója volt a Magyar Bibliophil Társaságnak és megszervezője a társaság legnagyobb sikerű könyvkiállításainak. Csodálatos fáradhatatlansággal járt végére minden címnek és finom úri lényével a legnyakasabb gyüjtőket is rábírta, hogy kincseiket kiállításaira átengedjék.

Ezek azonban mind egyes alkalmakhoz fűződő ténykedései voltak. Valósággal új tartalmat kapott az élete, amikor a Szinyei Merse Pál Társaság, amelynek egyik alapítója volt, felkérte meginduló folyóiratának, a „Magyar Művészet"-nek szerkesztésére. Olyan területre került itt Majovszky, amelyen sohasem járt és amelyen fokról-fokra kellett megtanulnia a tájékozódást. Ma már kockázat nélkül megállapíthatjuk, hogy soha a magyar művészetnek olyan közlönye nem volt, mint az, amelyet Majovszky teremtett meg. Elfogultságot nem ismerve, irányok és törekvések harci zajában a maga feje szerint indulva, gyüjtötte össze folyóiratában Majovszky a kor művészeti dokumentumait. Mun-

MAGYAR MŰVÉSZET
1935.

kásságáról, annak eredményéről a „Magyar Művészet" tíz évfolyama beszél. Ahhoz, amit elmond, kevés a hozzátennivalónk. Legfeljebb tanuságot tehetünk szerkesztői tevékenységének fáradhatatlanságáról. Hihetetlen erőfeszítésekre volt képes, hogy folyóiratát megtartsa azon a szinten, amelyen megindította. Egy-egy színes melléklet anyagi feltételeinek megszerzéséért micsoda küzdelmekbe bocsátkozott minisztériummal, fővárossal, gazdag gyüjtőkkel. És mindenre gondja volt, mindent számon tartott, ami művészeti dolgokban itthon és külföldön történt.

Nagy és felőrlő munkát végzett. Nem csoda, hogy megroppant belé törékeny szervezete. Sokat szenvedett, mire a halál megkönyörült rajta. Szíve — a legnemesebb emberi szívek egyike — fáradtan hallgatott el. Ritka férfiú ment el véle, soha nem ismétlődő példája az áldozatosságig önzetlen, a maga számára semmit sem kérő, semmi jutalmat és tisztességet el nem fogadó, egyszerű, szerény és igénytelen nemes embernek, úrnak, aki boldogan vállalta a szolga szerepét, valahányszor az ideál szolgálatáról volt szó.

ELEK ARTÚR

CSÓK ISTVÁN BESZÉDE MAJOVSZKY PÁL TEMETÉSÉN

A Szinyei Merse Pál Társaság koszorúját helyezem a legnemesebb szív, a feledhetetlen jóbarát koporsójára.

Súlyos, szinte felmérhetetlen veszteség érte Társaságunkat Majovszky Pál elvesztésével. Az erkölcsi erőt, melyet az ő működése jelentett, a lelkes odaadást Társaságunk ügyei iránt, ezentúl nélkülöznünk kell. Hiányozni fog szeretetreméltósága s az a rendkívüli figyelem, amely aggodalmas pontossággal terjedt ki mindenre, ami szép, ami művészi. Nem fogjuk többé hallani szeretettől áthatott hangját, amint lapunknak, a „Magyar Művészet"-nek minél magasabb nívóra való emeléséről beszél. Arról a folyóiratról, amely mindennél kedvesebb volt neki, amely kitöltötte lényét, amely nélkül lélekzeni sem tudott. Ahogy ő a magyar művészetet szerette, az több volt a szeretetnél, az már rajongás volt! Felemelkedése lelkének olyan ideális magasságba, ahonnan minden egyéb már csak kicsinynek, jelentéktelennek látszhatott.

A művészetben, a művészetért élt. Amilyen szeretettel és hasonlíthatatlan ízléssel válogatta meg gyüjteményének minden egyes darabját, az minden szónál jobban világítja meg lelkiségét. A gyüjtés öröme maga kárpótlás volt számára minden egyébért a világon. Nem áldozatkészségnek, hanem a sors által számára fenntartott jutalomnak érezte, amikor a modern grafikának csodás gyüjteményét a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta. Gazdagítani hazája kultúrértékeit, — ez volt minden gondolata. Azzal, hogy e célját elérhette, elérte mindazt, amiért érdemesnek tartotta élni. Hazafi is volt. Idealizmusa, mely a magyar művészet érdekeit mindenek fölé helyezte, volt az ő hazafisága.

És most, páratlan jóbarát, ideális lélek, aki már életedben sem e földre való voltál, — menj! Menj oda, ahová mindig is tartoztál: a vágyak, az álmok honába, ahonnan lelked ideszállt, hogy rövid életedben megmutathasd, mennyi szépet és jót tehet az ember a földön

Egy sóhajtásunk kísér utadon. Vajjon mi is feljuthatunk-e majdan azokba a régiókba, ahova téged nemes, nagy lelked felemelt?

A SZINYEI MERSE PÁL TÁRSASÁG ELNÖKSÉGE ÉS TAGJAI mély gyászba borulva jelentik, hogy

Dr. MAJOVSZKY PÁL

a Szinyei Merse Pál társaság egyik alapítója, tiszteleti és rendes tagja, a „Magyar Művészet" főszerkesztője

e hó 13-án reggel meghalt.

Nemcsak Társaságunknak, hanem egész közéletünknek legjobbjaihoz tartozott, akik keveset beszélnek, csak vannak és nem látszanak, de minden tettük áldás és a jó ügynek haszna. Sem a művészet lelkes szeretetében, sem önzetlenségben és áldozatkészségben nem múlta felül senki.

Budapest, 1935 december 13.

EMLÉKÉN SZERETETÜNK ÉS HÁLÁNK VIRRASZT.

Főszerkesztő (1925—1935): Dr. Majovszky Pál
Felelős szerkesztő: Dr. Oltványi-Ártinger Imre
Főmunkatárs: Dr. Lázár Béla
Felelős kiadó: Török Sándor
Magyar Művészet. 1935. 12. szám. Szerkesztőség: VII., Erzsébet-körút 7. I.

Nyomatott a Lorilleux Ch. és Tsa gyár festékével

Az Athenaeum r.-t. mély- és könyvnyomása

BUDAPESTI MAGÁNGYŰJTEMÉNYEK

Majovszky Pál
1871—1935

A 20. század elején Budapesten kialakult magángyűjtemények közt különleges hely illeti Majovszky Pálét. Nem azért, mert a többi gyűjtőtől eltérően nem festményeket, szobrokat vagy iparművészeti tárgyakat gyűjtött, hanem grafikát: metszeteket és főleg rajzokat. Abban is eltért kortársaitól, hogy nem a tágan értelmezett olasz renaissance alkotásait gyűjtötte, hanem főleg a francia művészek alkotásait, ezekből is a 19. századi és a szinte kortárs mesterek műveit. Mindez lehet egyéni ízlés vagy akár különcség következménye; Majovszkynál más indok forgott fenn. Módszeresen gyűjtött, azzal a határozott céllal, hogy kiegészítse a Szépművészeti Múzeum értékes grafikai anyagát. Így vált lehetségessé, hogy amikor röviddel halála előtt szeretett és féltett gyűjteményét a múzeumnak ajándékozta, az zökkenőmentesen illeszkedett az ott meglévő anyagba: ugyanúgy volt passzpartuzva, ugyanolyan kemény fedelű, jól záródó, fél méternél nagyobb dobozokban volt tárolva, mint a már meglévő múzeumi anyag.

Majovszky Pál 1871-ben született Besztercebányán, és 1935-ben halt meg Budapesten, ahol életét töltötte. Diákkori emlékeim szerint családja Madách Imre családjával állt rokonságban, hiteles adatom erre nincs, de emlékezem, milyen jól ismerte és mennyiszer emlegette Az ember tragédiáját. 1894-től a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban dolgozott, ahol Lippich Elek utódaként a művészeti osztály élére került. 1902-től szerepel kritikusként több fővárosi lapban.

Korán kezdett metszeteket gyűjteni, néhány képet is vásárolt olyan, nálunk alig ismert festőktől, mint Andreas Zorn vagy Akseli Gallen-Kallela, akikkel feltehetően barátságban állt. Ezt a 200 darabot alig meghaladó metszetgyűjteményét ugyancsak a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta 1914-ben, amikor jelentős rajzgyűjteményre tett szert. A század első évtizedében ugyanis valaminő családi örökséghez jutott, és elhatározta, hogy ezt teljes egészében olyan rajzkollekció vásárlására fordítja, amely méltóan egészíti ki a múzeum akkor igen soványan dotált gyűjteményét. Szakértőként a grafikai osztály vezetőjét, Meller Simont kérte fel, és vele együtt vásárolta Párizsban 1911 és 1914 közt a mintegy 260 rajzot. A gyűjtemény nagyobb részét francia mesterek művei alkotják, nyilván ők álltak a legközelebb Majovszky ízléséhez. E vásárlás a 19. század egészét átfogja, a század első fele művészeitől, főleg Delacroix alkotásaiból is sikerült kimagasló példányokat szerezni; az impresszionizmus képviselői közt pedig alig van olyan, aki ne szerepelne méltó alkotással Majovszky gyűjteményében, akár festő, akár szobrász legyen is. De nem szorítkozott ezekre, a nálunk akkor gyűjtési szinten teljesen hiányzó mesterekre, hanem művészet iránti érzékenysége kiterjedt az angol művészetre is, amelyet a modern művészet fontos előfutárának tekintett. Sőt, azok közt a mesterek közt a 18. század nagyjait is begyűjtötte. Hogarth és Bonington vagy a praeraffaeliták alkotásai nálunk ekkor jóformán ismeretlenek voltak, még kevésbé vonzották a gyűjtőket. Érdekes jellegzetesség, hogy nemcsak vázlat vagy önálló mű, nemcsak tájkép vagy arckép, nemcsak színes vagy egyszínű lap vonzotta Majovszkyt, hanem a karikatúra is. Gavarni és Daumier éppúgy kedvencei voltak, mint Rowlandson, akiről — a művet mutatva — ízes kiselőadást tartott nekem. Ekkortájt a karikatúra valamiféle másodlagos műfaj volt, múlékony és nem „előkelő", ezért volt meglepő, hogy Majovszky annyira értékelte.

Sajnos semmiféle adat nem maradt arról, hogyan, kiktől és mennyiért szerezte be gyűjteményét, erről előttem soha nem beszélt, és mivel Meller Simon 1921-ben külföldre távozott, és ott is fejezte be életét, az ő erre vonatkozó esetleges adatai is elvesztek.

E két említett csoporton kívül kisebb számban és rangban szerepelnek a német művészet képviselői, hiszen egyetlen gyűjtemény sem lehet teljes és minden ízében egyenrangú. Hogy ilyen gyűjtemény ekkor egyáltalán megszerezhető volt, azt Majovszky annak a körülménynek köszönhette, hogy a múzeumokat és gyűjtőket ekkor általában nem érdekelték a rajzok.

Az említett, több lappal szereplő, német mestereken kívül találunk Majovszky gyűjteményében olyan mestereket is, akik valahogyan belenőttek a francia festészetbe, noha máshonnan származtak. Ilyen például a holland Yongkind vagy a három szép lappal képviselt Van Gogh. A Nunneni kert télen című, 1884-ből származó lap kopár fáival, a tájrészlet sivárságával szinte e nehéz sorsú festő szimbolikus arcképe lehetne.

Megemlítendő, hogy Majovszky nem gyűjtötte tudatosan a hazai mesterek rajzait. Mégis elég szép sorozat kerekedett magyar mesterek műveiből is, köztük elsősorban Rippl-Rónai több mint 20 lapját említjük. A mester Majovszky baráti köréhez tartozott, és nyilván ez magyarázza a nagyszámú lap szereplését a gyűjteményben.

Ez az alig három év alatt keletkezett értékes rajzgyűjtemény felemészthette a rendelkezésre álló örökséget, de az 1914-ben kitört háború is megakadályozta a további gyűjtést. Majovszky Pál 1917-ben kérte nyugdíjaztatását, valójában azért, mert nem értett egyet hivatali vezetői kultúrpolitikájával, azonban megrendült egészségére hivatkozott. Ez, sajnos, megfelelt a valóságnak, noha ekkortájt még többé-kevésbé egészségesnek tűnt.

A Majovszky-gyűjteménynek nemcsak magas színvonala, sokrétűsége volt ritka, hanem az a, mondhatni, etikusság, amit tulajdonosa e téren képviselt. Sem hiúság vagy reprezentáció, sem vagyonmegőrzés vagy valamiféle tezaurálás nem vezette — noha ezek sem megvetendő indokok —, hanem az a kötelességtudat, hogy amihez szinte váratlanul jutott, azt megossza nemzetével. Keveset tudunk arról, mi más művészeti alkotás jutott e rajzgyűjteményen kívül birtokába, de a lakását díszítő néhány, többnyire barátoktól származó festményt (Ferenczy Károly, Rippl-Rónai József, Akseli Gallen-Kallela) meg kell említenem.

MAJOVSZKY Pál műgyűjtő Budapest, XXV. évf. 1. sz. 1987

Eugène DELACROIX:
Villámlástól megvadult ló.
(vízfestmény)

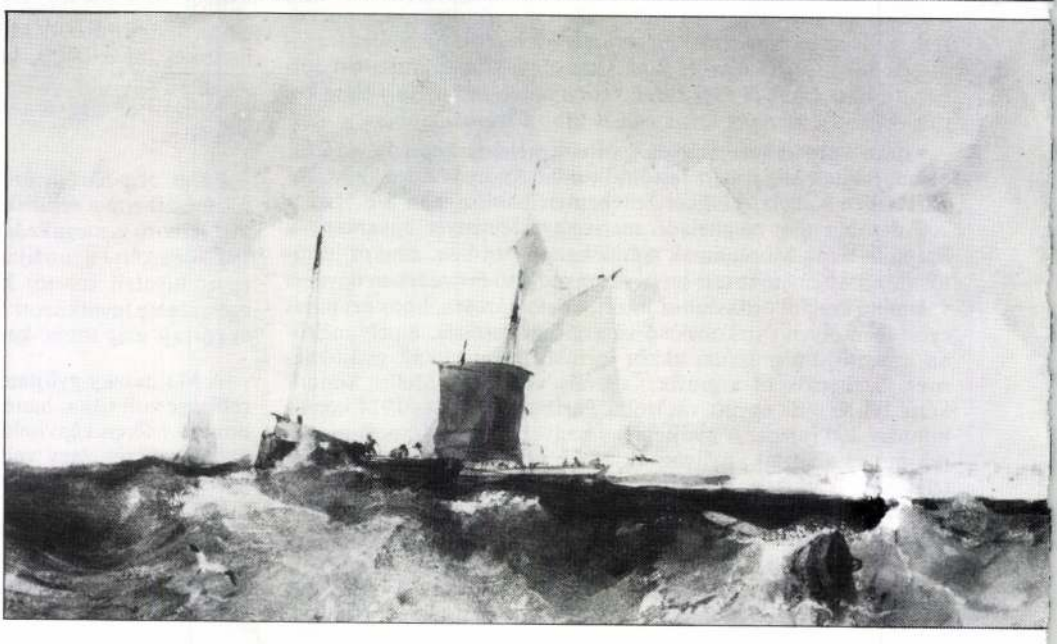

Richard Parkes
BONINGTON:
Tengerparti jelenet.
(szépia)

Paul CÉZANNE: Önarckép. (ceruza)

Gabriel Charles Dante ROSSETTI: Férfi arcképe. (ceruza)

Életének másik nagy és fontos feladata a *Magyar Művészet* című folyóirat szerkesztése volt, amit a Szinyei Társaság megbízásából 1925-től haláláig végzett. Ennek során kerültem vele kapcsolatba. Hekler Antal professzorom ajánlott hozzá még diákként, mindjárt nagyon erős benyomást keltett bennem. Nem meglepő, ha az ötvenedik évén alig túljutott Majovszkyt nagyon öregnek, különösnek, társtalan különcnek tartottam. Igazi agglegény volt, aki alig járt társaságba, minden szereplési vágytól mentesen, szinte szegényesen élt. Szikár, korán öregedett, betegesnek tűnő alakja hihetetlen akaraterővel és szívós kitartással megáldott egyéniséget takart; mindig azonos, semleges színű öltönye lötyögni látszott rajta.

Majovszky legjobb barátja Petrovics Elek, a múzeum főigazgatója volt, de Meller Simon utódja, Hoffmann Edith, a grafikai osztály vezetője ugyancsak közeli emberei közé tartozott. Barátja volt a mindig visszahúzódó Elek Artúr, a Nyugat művészeti kritikusa, akinek véleményét többnyire kikérte. Nagyon jó viszonyban volt Lyka Károllyal, márcsak a Szinyei Társaság révén is.

Valamiféle kisinas voltam a Magyar Művészet körül, tíz éven át, Majovszky haláláig alig volt hét, hogy ne került volna sor valaminő megbeszélésre. Tiszteltem és szerettem őt, akit sok tekintetben mesteremnek is tekintettem. Nemcsak szakmai téren tanultam tőle sokat, hanem főleg emberi nagyság tekintetében: magatartása most is sokszor felmerül irányadóként emlékezetemben. Ez a szeretetteljes türelme lehetővé tette, hogy a Magyar Művészet nemcsak igényes folyóirat volt a maga liberálisan konzervatív irányával, hanem olyan művészetszervező szerepet is betöltött, magas színvonalon, amit — azt hiszem — azóta sem sikerült egyetlen ilyen folyóiratnak elérni. Persze akkor is voltak kritikusai, talán támadói is, de mindenki elismerte a főszerkesztő hivatástudatát és művészeti ügyszeretetét.

Majovszky a maga lapjában kedves és halk makacsságával kitűnően tudta a vele ellenkezőket leszerelni, és általában érvényesítette saját felfogását. Nagyon udvarias és kedves módon nemcsak zárkózottságát leplezte, hanem makacs alapállását is, ha a művészet valamely kérdéséről volt szó. Soha sem sandított sem jobbra, sem balra, nem csatlakozott Gerevich Tiborhoz és a hivatalos kultúrpolitikához; a maga meggyőződését érvényesítve végezte munkáját. Tisztelte szerzői véleményét és javaslatait, igyekezett elég tágan értelmezni a folyóirat profilját. Nemcsak a folyóirat munkatársai, de minden, a művészet iránt komoly érdeklődést mutató fiatal kezdő is bejelentkezhetett telefonon, s feljöhetett Majovszkyhoz, aki nem zárkózott el attól sem, hogyha valaki azt a kívánságát nyilvánította: szeretné — mondjuk — a Rodin-rajzokat látni vagy a remek Delacroix-t (Villámtól megvadult ló); akkor ez az alapjában cingár és sohasem egészen egészséges férfi maga emelte le a polcról a megfelelő jelzetű nagyméretű és súlyos dobozt, mert tarott attól, hogy a nem szakavatott kéz esetleg leejti a féltett kincseket.

Az is különleges és ma alig hihető, hogy a folyóirat szerkesztésével kapcsolatos minden munkát, a szerzők megnyerésétől a korrektúráig Majovszky egyedül végzett mint egyszemélyes szerkesztőség. Annyiban segíthettem — természetesen társadalmi munkában —, hogy az első korrektúrát vagy utánnézőt olvashattam-javíthattam, esetleg képszerkesztést vagy képaláírást készíthettem. Mindig alaposan ellenőrizte azt is, amit elvégzett munkaként átadtam. A lakásán lévő telefonon kívül semmiféle szerkesztői segédeszköz nem állt rendelkezésére — megjegyzendő, hogy más akkori folyóiratnál is ez volt a helyzet. Lakásától az Athenaeum nyomda Miksa utcai bejáratáig mindig gyalog mentünk, szinte futottunk, mert gyors mozgású volt, és hosszú lépésekkel megelőzött. Az élet akkor még nem volt annyira felgyorsult, mint ma, és én nagyon szerettem gyalogolni, de ma sem tudom, milyen fóbia késztette Majovszkyt erre. Taxiba, villamosra a világért sem ült — nevetséges pazarlás, mondta.

Az általam ismert korszakban, de azt hiszem, a háború óta külföldre nem utazott. Ez nem volt különleges, mert Gerevich Tibortól eltekintve, professzoraim általában nem utaztak külföldre, kivéve, ha a ritka kiküldetések valamelyike oda szólította őket.

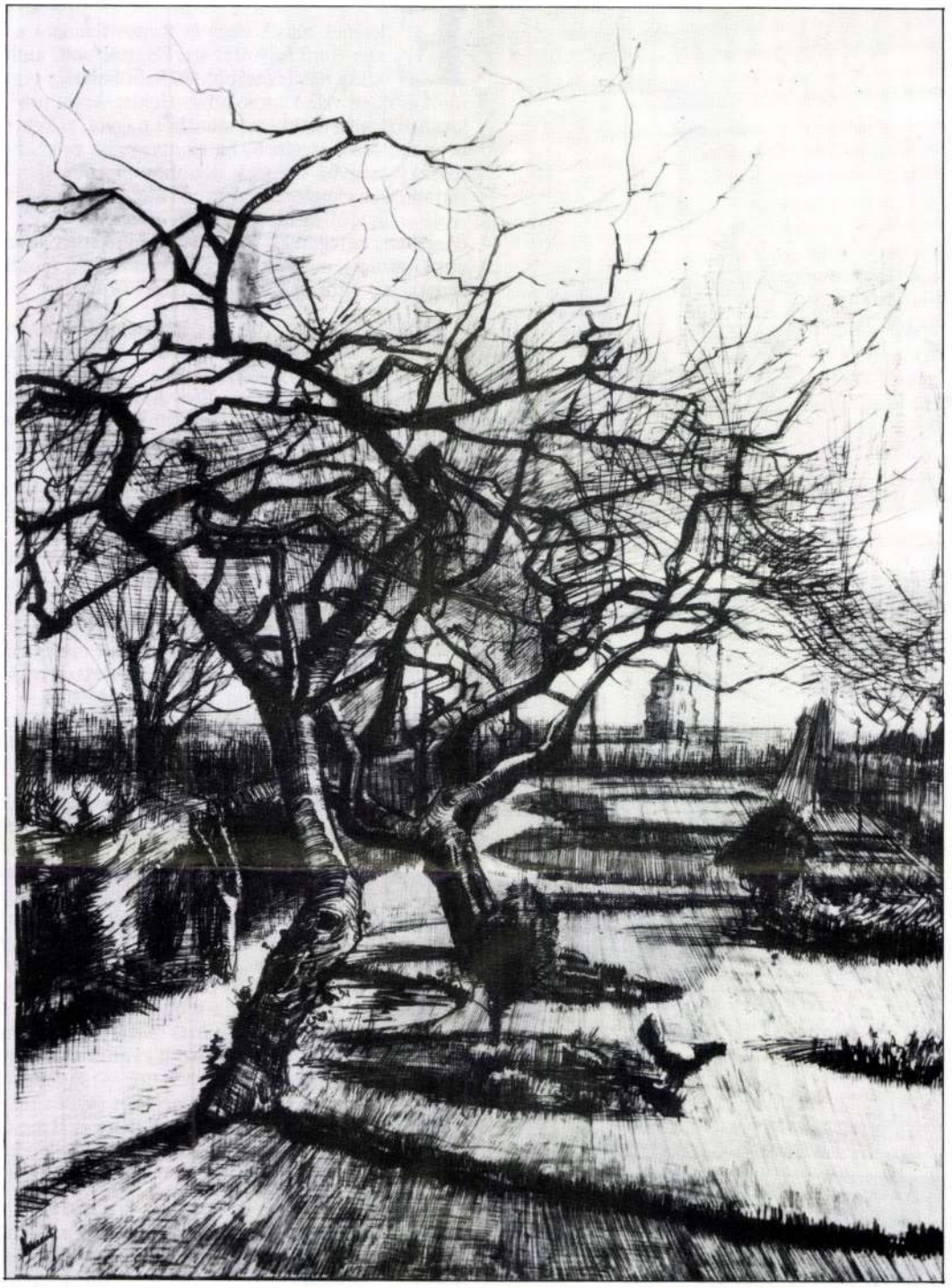

Vincent VAN GOGH: Nunneni kert télen. (toll)

Lakása tágassága és válogatottan ízléses berendezés tekintetében meghaladta a kor általam ismert jelentős köztisztviselőinek lakását, hiszen az egyik legigényesebben épített belvárosi, Apponyi (ma: Felszabadulás) téri bérpalotában volt. Csak az ebédlőre — a sorban nem utolsó szobára — emlékszem részletesebben, mert egységesen szecessziós ízlésben kialakított volt, főfalán — a belépővel szemben — Akseli Gallen-Kallela A halász és bárkája című nagyméretű festménye függött, ami a mester egyik főműve. Majovszky barátságban állt ezzel a festővel, aki hazájában a nemzeti művészet felélesztésén fáradozott, és Kalevala-illusztrációi nálunk is feltűntek.

Egyébként Majovszky lakása, márcsak a szobák igen nagy belmagassága miatt is, inkább rideg benyomást keltett, télen kevéssé fűtötték. A középső, kisebb szobában Rippl-Rónai, Ferenczy és velük rokon mesterek alkotásai díszítették a falat, derűs színeik mégsem tudták igazán megmelegíteni az összbenyomást.

Élete utolsó éveiben sokat betegeskedett, szemlátomást fogyott és gyengült. Soha sem panaszkodott, csak mentegette magát, hogy mit és mért nem tudott elvégezni. A művészet iránti kötelességtudat és áldozatvállalás megszemélyesítője volt, nemcsak szívósan, de önfeláldozóan teljesítette feladatát.

Röviddel elhunyta után Hoffmann Edith, a Szépművészeti Múzeum grafikai osztályának vezetője kiállítást rendezett az immár múzeumi birtokban lévő Majovszky-gyűjteményből. Ő állította össze a szerény külsejű, sovány terjedelmű katalógust is. Az előszót a közeli barát és a múzeum főigazgatója, Petrovics Elek írta, aki a maga visszafogott hangján állított emléket e páratlan embernek.

ZÁDOR ANNA

EUGÈNE DELACROIX: VILLÁMLÁSTÓL MEGRETTENT LÓ

A MAJOVSZKY-GYÜJTEMÉNY

Irta:

DR. HOFFMANN EDITH

Nincs olyan gyüjtemény, amelyet befejezett egésznek lehetne tekinteni, olyannak, amelyből sem elvenni, sem hozzáadni nem lehet semmit. Ez az állapot az energiák elfogyását, a megállást, a halált jelentené. *Majovszky Pál* gyüjteménye ellenben olyan, mint a gyorsiramú élet: nagyszerű, meglepő, egyre kiteljesedő és hirtelen abbamaradó. Indulása 1911-ben lendülettel teli, szélcsendes időre esett; a következő három évben hajszolt munkával, szívós áldozatkészséggel 260 darabot sikerült megszereznie. A váratlanul bekövetkezett világháború elvágta a további fejlődés lehetőségét. 1935-ben, a fenyegetően közeledő második világháború küszöbén, a nagybeteg Majovszky egész gyüjteményét a budapesti Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta, annak az intézménynek, melynek ezt a legféltettebb kincsét kezdettől fogva szánta.

Europa 1943. 3. 7.

PAUL CÉZANNE: GIPSZ-ÁMOR

A gyüjteményben érzékeny hiányok maradtak, ami természetes, ha tekintetbe vesszük, hogy mily széles alapra volt fektetve. Ilyen arányú gyüjtemény kiépítéséhez még sok év kellett volna, hiszen a XIX. század csaknem minden iskoláját felöleli: magyarokat, angolokat, finneket, franciákat, hollandusokat, németeket, festőket és szobrászokat. Egységbe az egészet Majovszky Pál határozott ízlésének világos színvallása fogta.

A gyüjtő abból a meggondolásból indult ki, hogy a fejlődés súlypontja a XIX. században Franciaországra esett s így leggazdagabb sorozatot francia rajzokból vásárolta össze; 136 francia rajzzal szemben a többi nemzetek összesen 123 darabbal szerepelnek, beleértve a magyarokat is.

A legrégibb időre az angol rajzoknál nyúlt vissza Majovszky, amennyiben ezek gyüjtését a XVIII. századdal kezdte el. Kissé idegenül húzódnak meg a XIX. század nagy felvonulása közepette, de nyilvánvalóan az a felismerés vezette Majovszkyt, hogy a francia s így az egész európai XIX. század erősen kapcsolódik az angol XVIII. századba. Mert nem lehet véletlen, hogy éppen *Gainsboroughra*, *Hogarthra* és *Rowlandsonra* esett választása, kik közül az egyik a paysage intime előfutára, a másik kettő éppen moralista és gúnyolódó irányzata révén, sőt formailag is tagadhatatlan hatással volt a XIX. század nagy karikaturistájára, *Daumierre*.

A XIX. századot *R. P. Bonington* nyitja meg »Az angol partok mellett« és »Ünnep Normandiában« című két elragadóan szép vízfestményével. Ezek a lágy angol modorban, jellegzetesen angol színezéssel készült kis festmények teljesen igazolják *Eu. Delacroixnak* azt a véleményét, hogy Bonington »király volt a maga területén« s hogy csodálatos érzéke volt a művészi hatás és könnyűség követelményei iránt. Bámulta ifjúkori barátját s tanult is tőle; épúgy mások is.

EDOUARD MANET: SPANYOL TÁNCOSOK

Nagyon szerencsés volt Majovszky választása az angol praeraffaelita rajzokat illetőleg. Itt sikerült megszereznie *D. G. Rossetti* ünnepélyesen szép ceruzarajzát Algernon Charles Swinburneről. Az átszellemült ifjú költő éles profilba állított, dúshajú, virágszerű fejéről készült tanulmány a praeraffaelitáknak a szecesszióhoz átvezető stilizáló modorát a legjobb oldaláról mutatja be. *Burne-Jones* három fínom rajza az »Arany lépcső«-höz (Golden stairs), 1876-ból, inkább formai, mint spirituális oldaláról vet krétarajza egy a stílusra.

Már a franciákhoz vezet át *Whistler* szép színes világot erre Női akt-ról, egyikéről azon törékeny és előkelő lényeknek, kik a művész képeit oly népszerűvé tették.

A francia sorozat *Delacroixval* kezdődik, mert a rendelkezésre álló rövid idő alatt *Davidtól* semmit, *Ingrestől* csak egy kevéssé jellemző római látképet sikerült megszerezni. A Delacroix-sorozat azonban felségesen szép, élén avval az 1824-ből való, rendkívüli vízfestménnyel, mely a »Villámlástól megrettent ló« néven ismeretes az irodalomban. A sötétkék ég előtt ágaskodó, remegő fehér mén vékony lábaival, ideges, finom fejével, lobogó sörényével, valószínűtlen szűzi szépségében a romantika lényegét adja. »Naív és merész«, pontosan olyan, amilyennek Delacroix 1824-i naplójegyzeteiben a maga művészetét óhajtja (Fais la naive et osée . . .) s aminek beváltása egész pályáját oly ragyogóvá teszi. Naív! mily különös és találó szó. Érdekes, hogy Kosztolányi Dezső is éppen ezt emeli ki Párizsban: »Párizs naivitása nagyszerű és nagy! Milyen régi, hány százados hagyomány lehet ez.«

A ló, mint a szenvedély megtestesítője, ezekben az években Delacroix érdeklődésének középpontjában áll. A Majovszky-gyüjtemény még egy rajza tartozik ebbe a gondolatkörbe: a »Vadlovat marcangoló tigris« 1828-ból. Lehelletfínom ceruzatanulmány a művész kőnyomatához. »Tanger falai« az 1832-i afrikai utazás emlékét idézi; »A copmanhursti barát és vitéz«, mely Walter Scott »Ivanhoe«-jából vette tárgyát, elragad az elbeszélés humorosan temperamentumos voltával. A »Szent Sebestyént szent asszonyok ápolják« című remek késői tollrajzkompozíció 1859-ből, több mint húsz év érlelésének eredménye. Ebben a végső, zárt formájában, nyugalma megrendítő és felemelő.

A Barbizoniak közül *Daubigny*, *Rousseau*, *Diaz*, *Dupré*, *Jacques* munkái mellett magától *Millet*-től tizennégy rajzot őriz a gyüjtemény. Ahány darab, annyi árnyalatát mutatja Millet művészetének. Egészen könnyed és szelídbájú tájképek mellett ott van a »Cousin-tanya Grévilleben«, Millet legszíndúsabb, legnagyvonalúbb vízfestményeinek egyike ; a Bőrharisnyához készült fiatalkori illusztráció s a tárgyánál fogva is ritka »Erdei« és »Vízi nimfa« mellett a többször feldolgozott »Köpülő asszony« (La baratteuse) és a föld és földmunka minden költészetét éreztető »Kapálók«, melyen Millet, korát jóval megelőzve, sajátságos egységet tudott teremteni táj és emberi alak között. Még a krétarajzban is ezüstös párák érződnek *Corot* »Kecskével küzdő pásztor« című kompozíciójában.

A gyüjtés vonala *Daumier* tragikus erejű »Noli turbare circulos meos« című nagy lapjával *Courbet*-hoz vezet, kinek hatalmas művészetét egy pompás tanulmány szólaltatja meg »A Loue forrása« című festményéhez.

Ha egy ilyen tárgyilagos és széleskörű gyüjtőmunkánál egyáltalában fel szabad vetni a szív kérdését, azt hisszük, hogy a gyüjtő legmelegebb szeretete az impresszionisták felé fordult. Ez a rész látszik a legegyenletesebben, legalább is a legnagyobb kedvteléssel kiépítettnek. *Manet* »Spanyol táncosok« című korai vízfestménye (1862) — a gyüjtemény utolsó szerzeménye — odavetett élénk színfoltjaival a tánc ringó ritmusát érezteti; kasztanyettek csattognak, mandolinok szólnak, mozgással, jókedvvel telített a lap. Még érettebben impresszionisztikus a későbbi »Rue de Berne, esőben és szélben«. A művész ablakából, pár tusvonással felvázolt lap a sáros utcán imbolygó kocsik, a széltől tépázott ruhák rajzával, a lucskosság, a bizonytalanság, az ítéletidő felülmúlhatatlan képét adja. »Barricade« című nagyméretű vízfestménye 1871-ből — tanulmány az ismert kőnyomathoz — az utcai harcok kérlelhetetlenségét, a meghalás és ölés egész félelmességét megrázó komolysággal viszi a néző elé. Manet munkáihoz csatlakoznak *Pissarro* »Piac«-a és *Sisley* színes krétarajzai : egy kedves tanulmánylap libákról, egy szép tanulmány a berlini Nationalgalerie »Korai hó egy francia faluban« című képéhez és egy másik tanulmány »A moreti templom« című képhez, melynek

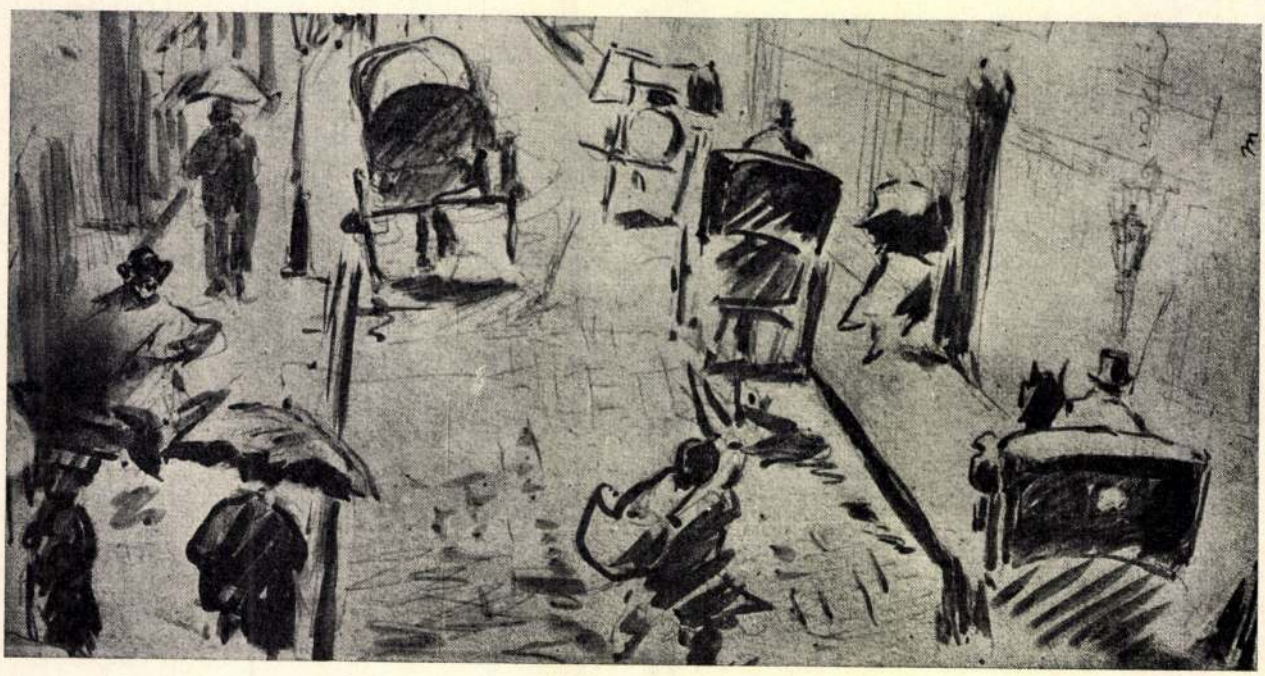

EDOUARD MANET: A PÁRISI RUE DE BERNE ESŐBEN ÉS SZÉLBEN

egyik példánya a bukaresti Simu-gyüjteményben, másik a párizsi Petit Palaisban van. *Monet*, sajnos, még teljesen hiányzik a gyüjteményből.

Az impresszionizmustól már eltávolodó mesterek közül *Au. Renoir* sorozata a legteljesebb. Változatosságával, a művész egész fejlődését számbavevő gazdagságával a sorozat elárulja, hogy Majovszky Pál sokszáz rajz közül válogatta ki ezt a tizennégyet, magának a művésznek mappáit forgatva. Éppen ezért szinte érthetetlen, hogy Majovszky eredeti krétarajznak tartotta az 1874-re keltezett »Női arckép«-et, mely hihetetlen fínomságával valóban krétarajz benyomását is kelti, — s így is közölték már többízben — noha igazában kőnyomat. Érthetetlen, hogy Renoir erről a ritka szép lapról csak egyetlen levonatot készített, sőt öregkorára nyilván még erről az egyről is megfelejtkezett : a Delteiltől összeállított nagy grafikai oeuvre-katalógusból, melynek adatai valószínűleg nagyrészt Renoirtól származnak, nincs lajstromozva. A Renoir-sorozat további legszebb lapjai a »Valcertáncosok« 1882—83-ból, tanulmány az Amerikában levő képhez ; rajta a művész későbbi felesége és Lhote festő táncban összesímuló, meghatóan gyengéd alakjait örökítette meg. Ezekhez járul, hogy csak a legszebb főbb darabokat említsem, a művész érett idejének összefoglaló irányát tükröző »Fürdő után« című erőteljes krétarajz ; a törülköző nőalak egyike azoknak a »friss és szép gyümölcsök«-nek, melyeknek Renoir szerette a nőket tekinteni, kikbe forró és izzó életet ő lehelt. 1900 körül készült egy elbűvölően élénkszínű vízfestmény, a »Csolnakázás«. A nő kedves fejét egyszer külön odafestette a lap szélére, hogy újra érezze az illatát.

Cézanne öt rajza közül három megint tökéletes remekmű. Korai idejének nemes és egyszerű, kemény vonásokkal felépített »Önarckép«-e mellett ott találjuk az 1885 körül készült vízfestményt egy »Gipsz Ámor« szobráról, mely ebben az időben több festmény és vízfestmény megalkotására indította a művészt. A rajznak különleges varázst kölcsönöz az a Cézanne-tól ebben az időben sűrűn alkalmazott többszínű, széles körvonal, mely az alakot színtjátszó szalagként folyja körül s a plasztikus és dekoratív sajátságok egészen ellentétes és éppen ezért különös pikáns összhatását hozza létre. Cézanne harmadik munkája, egy »Gyümölcs-csendélet«. Vízfestmény ez is, színes és üde. A magától értődő lét ellenállhatatlanul szellemes és könnyed érzékeltetése.

Külön csoportba foglalom a párizsi élet megelevenítőit, *Gavarnit* és *C. Guyst*, a nagy charmeurt, kit Majovszky különösen kedvelt. Tőle hat vízfestményt is vásárolt : a pompás kékszínű »Grisette«-et, a csupa tűz »Táncosnők«-et s az opál enyhe színeiben játszó, előkelő dámákkal és nagynak öltözött gyerekekkel túlzsúfolt »Champs Élysées«-t. *Toulouse-Lautrec* nagy színes krétarajza a »Moulin rouge«-ba vezet, *Forain* a kulisszák mögé, *Steinlen* az apacsokhoz, *Degas* szép pasztellje tanulmány a »Táncosnő« című képhez.

Szobrászoktól *Carpeaux* érdekes szobrászi és festői vázlatai mellett — közülök különösen figyelemreméltó egy utcai zavargás képe 1870-ből — nagy sorozata van *Rodinnek* is. Két kivételesen szép, színes akton kívül egy csomó ötlet a »Pokol kapujá«-hoz : Magikus maszk, Dante és Vergilius, Ugolino az unokáival, a fejét lámpásként vivő Bertrand de Born stb. S mindnyájuk koronájaként az egész gyüjtemény egyik legszebb rajza : tanulmány Madame Sévérine képmásszobrához. Grandiózus hatásából világos, hogy szoborhoz készült, mégpedig bronzszoborhoz. Csak szobrász képes ilyen domborúnak, ilyen keménynek látni egy fejet, csak a bronz ilyen síkos. Ércbe vésett, noha a beszédre nyílt érzéki ajkak, a fájdalmasan felvetett szemek, a furcsán göndör hajkoszorú átfutó játékot varázsolnak az arcra. A Rodinhez lélekben közelálló *Eu. Carrière* művészetét egy »Önarckép« és egy »Női arckép« képviseli. Az öregkori Renoir művészeti ideálját szoborra átvivő *Maillol* zárt körvonalú akttanulmányokkal, *Bourdelle* »Fürdőző nők«-ről festett aquarelljével szól bele az együttesbe.

Természetes, hogy Maillol művészi érdemén túl már azért is érdekelte Majovszkyt, mert *Rippl-Rónai Józsefnek* baráti köréhez tartozott. Róla festette Rippl-Rónai azt a remekbe készült arcképet a mult század utolsó éveiben, mely ma a párizsi Musée de Jeu de Paume tulajdonában van. A magyar művésszel való barátsága miatt szerzett Majovszky *Bonnardtól* is hét rajzot ; szerzett volna *Vuillardtól* is, akit Rippl-Rónai szintén festett, ha még rákerül a sor. Ezekben a meghitt feljegyzésekben akart rátapintani a művészcsoport munkásságában a közös ideálokban kiforrott közös vonásokra és az egymástól eltérő egyéni jellegzetességekre. Rippl-Rónaitól magától 22 rajz van a gyüjteményben. Az egyik friss és éhes szemmel, gyors kézzel vázolt pillanatfelvétel párizsi utcai munkásokról, 1898-ból ; csupa mozgó csákány az egész rajz. Emellett foglalnak helyet a művész díszítő szándékainak megfelelő gobelintervek és azokhoz készült részlettanulmányok, erős, széles összefoglaló körvonalakkal, egységesítő színezéssel ; egy ragyogó vízfestmény szellemesen odadobott színfoltokkal tyúkokról, Clotilde Maillol arcképe, aktok, stb. Rippl-Rónai rajzait s *Munkácsy* egy tanulmányát nem számítva, a magyar sorozat kissé szegényes, ami természetszerűleg következett abból a körülményből, hogy a gyüjtés a múzeummal egyetértőleg folyt ; a magyar rajzokat a múzeum úgyis megszerezte.

A finnek közül *Axeli Gallén Kallelától*, hollandusok közül két művésztől vásárolt Majovszky : *J. B. Yongkindtól* két vízfestményt és *Vincent van Goghtól* négy rajzot. A van Gogh-rajzok elsője fiatalkori rajz 1884-ből : »A nueneni kert télen.« Ezt a motívumot nagyon hasonlóan máskor is megrajzolta a művész, megragadta a kert végtelen magányának hangulata és a fák száraz ágainak romantikusan szögletes és görcsös formája. A másik, ugyancsak korai munka egy nueneni parasztasszonyt ábrázol, ki sokszor ült neki modellt. A rajz ha lényegesen idegesebb és realisztikusabb modorban is készült, mégis *Millet* hatását tükrözi. Nem véletlen, hogy éppen ezekben az években van Gogh azt írja öccsének, hogy szerinte nem Manet, hanem Millet a lényegileg modern festő, aki sokak előtt új perspektívát tárt fel. 1888-ban, Arlesban készített rajza, a »Szénakazlak« már a párizsjárta művész formanyelvén beszél, ki közben megszerette az impresszionistákat s túl is jutott rajtuk. Az eredetileg szintén a gyüjteményben volt »Naplemente Arlesban« című rajzot Majovszky átengedte a winterthuri múzeumnak, mivel a vázlat után készült kész kép ebbe a múzeumba jutott.

Az utolsó csoport német rajzokból áll. Itt, sajnos, még nagyobb hiányok mutatkoznak, mint a francia csoportnál. A nagyszerű *C. D. Friedrichtől* például csak egy jelentéktelen »Tengerpart« található. *Schnorr v. Carolsfeld, Genelli* szintén gyengébb lapokkal vannak képviselve ; viszont *L. Richter* »Olasz tája« teljes értékű műve a kedves művésznek, benne ragyog a német mesék gondtalanul kedélyes világa. Nagyon finomak *M. v. Schwind* rajzai »A gleicheni gróf hazatérése« című, a Schack Galériában levő képéhez és nagy rajza a londoni Szent Mihály-templom egyik üvegfestményéhez, Jákob álmához, 1863-ból.

Jól vannak válogatva a klasszikus irány képviselői. *Preller* »Odysseus és Nausikaa« című aquarellje, a lipcsei Römisches Haus festményének vázlata, nagylélekzetű klasszikus táj. *Dreber* »Olevanoi táj«-ai elragadó kis munkák. Egyikük világító színeinek varázsát a kékek és zöldek különös disszonanciája adja meg. Olyan érdekes lap, hogy csupán ebből is meg lehet érteni Dreber hatását kortársaira, például *Böcklinre*. A nagy svájci művésztől csak egy kevéssé jellemző darabja van a gyüjteménynek, pedig Szinyei Merse Pálhoz és más magyar művészekhez való viszonyánál fogva nagy szükség volna reá ebben az együttesben. Ezekért a hiányokért kárpótolnak azonban *Menzel* ceruzarajzai, egy korai tájkép és a pompás »Barokk szószék« 1883-ból, melyen dúsan csillogó arany köntösben, tekervényes barokk formáinak pompájában jelenik meg a szószék, mintegy külön élet a templomban. *Leibl* buja árnyalású

AUGUSTE RODIN: TANULMÁNY MME SÉVÉRINE IRÓNŐ PORTRÉSZOBRÁHOZ

szép rajza a »Dolgozó lányok« a késői munkák közül, körülbelül 1898-ból való, abból az időből, mikor a naturalizmus főharcosa volt Németországban.

A klasszikus formák nagy feltámasztójától, *Maréestől* négy kiváló rajz került a gyüjteménybe, mindannyi a hetvenes és nyolcvanas évekből, aktrajzok és kompozíciók, tanulmány az »Idillek«-hez stb. Nemesen mérlegelt, előkelő művek. *H. Thoma* »Táj sétáló nővel« című

korai rajzán a plein air foglalkoztatja, éppen annak az évnek szeptemberében, melynek tavaszán Szinyei »Majális«-a készült. *Liebermann* impresszionista tengerképei stb. mellett különösen fontos az a rajza, melyet W. von Bodéról készített.

A Majovszky-gyüjtemény nagyszerű torzó, ha az egészet nézzük, de ha a lapok számát és szépségét vesszük tekintetbe, egyike a legnagyobb adományoknak, melyekhez a Szépművészeti Múzeum valaha hozzájutott.

PAUL CÉZANNE: ÖNARCKÉP

MAJOVSZKY Pál

24, 47, 89, 138–139, 206
220

Oltványi 1991

Igazgató helyettes

(a munkavédelmi tevékenység közvetlen irán

Felelős:

- az üzemi balesetek bejelentéséért és l előzéséhez szükséges müszaki, egészség megtételéért
- a munkavédelemmel kapcsolatos erkölcsi
- a munkavédelmi megbizott képesitéséne
- a munkavédelmi szemlén feltárt hiányos
- az MTA Központi Munkavédelmi Szervezet moló elkészitéséért
- a berendezések és munkahelyek rendszer

Irányitja:

- a munkavédelmi megbizott tevékenységét
- a gazd. vezető munkavédelmi tevékenysé

Elbirálja:

- dolgozók munkavédelemmel kapcsolatos é

Résztvesz:

- a munkavédelmi szemlén

Gazdasági vezető

M. MAKKAI Piroska grafikus

Srij 1990 80

tel az, ami a történetírói munkásságomat meghatározóan jellemezheti. Kezdő korom óta az én alapkérdésem az volt, hogy miként helyezkedik el Magyarország a nemzetközi viszonyok között. Politikában, de nemcsak politikában, hanem a gazdaságban és a kultúrában is. Magyarország nemzetközi helyzete — ez volt, ami foglalkoztatott. Különböző témákban igyekeztem megragadni ezt a sokrétű kérdéskört: volt, hogy külpolitikában, volt, hogy a kultúrában. Az utóbbira példa a XVIII. századi művelődéstörténet, mely egyébként a legterjedelmesebb munkám. Ez voltaképp annak a mechanizmusnak a részleteit vizsgálja, hogy hogyan működik egy kis ország az európai zónák modelljében.

— A szabad választásokat követően Önt az Akadémia elnökévé választották. Utalt korábban rá, hogy olyan feladat ez, amelyet úgy érzi, teljesíteni tud.

— Így érzem. De tudnia kell, hogy ha az ember ezt a megtiszteltető feladatot kapja, az visszamenőleg egy kicsit módosít az életpályán. Akkor nem látja teljesen hiábavalónak az eltelt évtizedeket, mert úgy gondolja, hogy ami eddig volt, az előkészület volt valamire. Ugyanakkor — az első pillanatban — tartottam attól, hogy jó okból ugyan, de esetleg eltérít valamitől, amit szívesebben csinálnék, és ez a saját szakmám. De remélem, lesz erőm ehhez akkor is, amikor majd visszatérhetek hozzá.

— A mostani hazai közszereplők között sok a történész, a politikában a tudomány sok képviselője van jelen.

MAJOVSZKY Pál

Uj Művészet 1991/4

FRANCIA RAJZKIÁLLÍTÁS A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

Illyés Mária

A francia rajzok közül a legszebbeket időről időre a közönség elé teszi a Szépművészeti Múzeum Grafikai Osztálya. A mostanihoz hasonló átfogó válogatást azonban csak egyszer rendezett, 1933-ban, csaknem hatvan éve, *Hoffman Edith* kezdeményezésére. Ő fogott bele itt a rajzok iskolák szerinti rendszeres bemutatásába (és feldolgozásába). A későbbi kiállítások az anyagnak kisebb egységeire vetették rá a figyelem fénysugarát, több alkalommal is méltán büszkélkedve a francia rajzok XIX. századi, minőségileg is, mennyiségileg is kiemelkedő részével: a *Majovszky gyűjteménnyel*.

A decemberben zárult kiállítás rendezője, *Kaposy Vera*, híven a múzeum régebbi hagyományához, újból elővette a másik együttest: az *Esterházy családtól* vásárolt anyagot is. Arányosan válogatott a francia rajzok alapját adó két nagy gyűjteményből és a múzeum megnyitása óta eltelt nyolcvanöt év alatt felhalmozott gazdag szerzemények közül, egyensúlyban tartva, nagyjából fele-fele arányban a régi, tehát a XVII–XVIII. századi és az újabb, a XIX. századi részt. Törekvése, hogy a francia rajzművészetet a maga történetiségében mutassa meg, folytatása annak a megnyugtató szakszerűségnek, amely magát a gyűjteményt is létrehozta, és mai képét kialakította. Mert noha Esterházy a saját kedvteléséből és a maga dicsőségére, Majovszky pedig a köz javára vásárolt – és kettejük anyagi lehetőségei között is nagy volt a különbség –, a francia rajzok két nagy csoportja mégis hasonló elvek alapján kapott formát. Mindkét gyűjtő a történeti szempontokat és a teljességet tekintette céljának, mindkettőt jól felkészült szakértő biztos tanácsai segítették. A kapcsolat a két gyűjtő és a két gyűjtemény között azonban nemcsak analógián nyugszik, inkább a stafétabot átadásához hasonló: a két igyekezetet közvetítőként *Meller Simon* fogta össze, az Esterházy-gyűjtemény monográfusa, egyben Majovszky tanácsadója, és éveken át irányítója a múzeumi gyűjtésnek, amelyben maga kettősen is részt vett, vásárlóként és ajándékozóként.

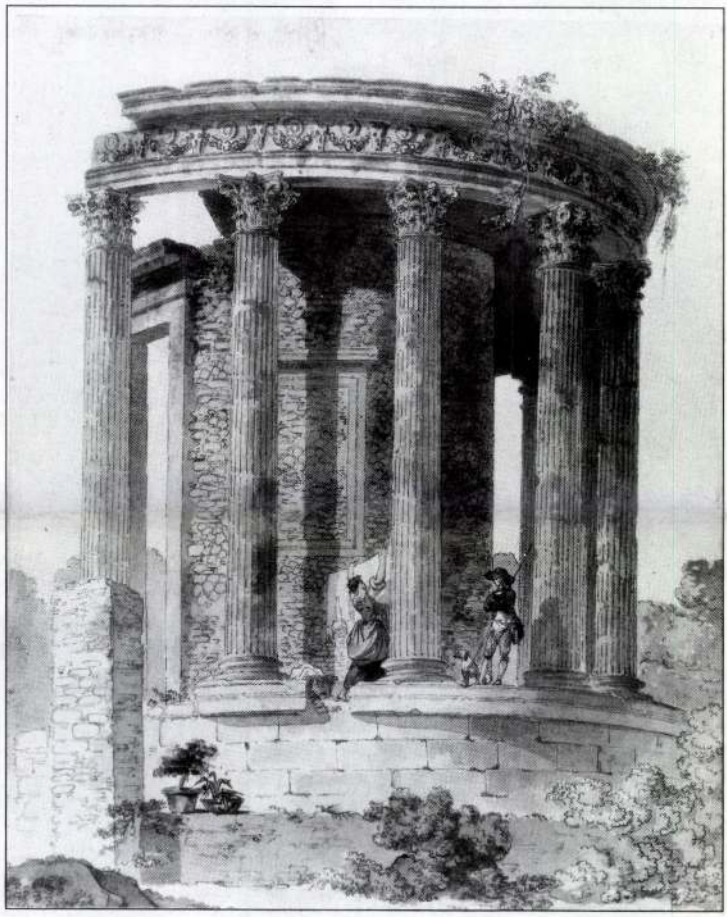

Jean-Baptiste Hilair: A Szibilla templom Tivoliban

A múzeum gyűjteményének ismert hangsúlyai és hiányai ellenére a rendezőnek lényegében megvolt a lehetősége arra hogy összefüggő képet vázoljon föl a három évszázad főbb stílusairól, hogy – miközben a néző befogadóképességére i tekintettel van – mintegy másfél száz rajz segítségével bemu tassa a mestereket, sőt a bővebb anyagrészek (például *Bo nard, Doré*) esetében még arra is, hogy a lapok közül a kedv szerintieket emelje ki, saját ízlését kövesse; érvényesítve íg

Lakner László: Celan, 1983–87, vegyes technika, vászon, 255×215 cm (Fotók Tahin Gyula)

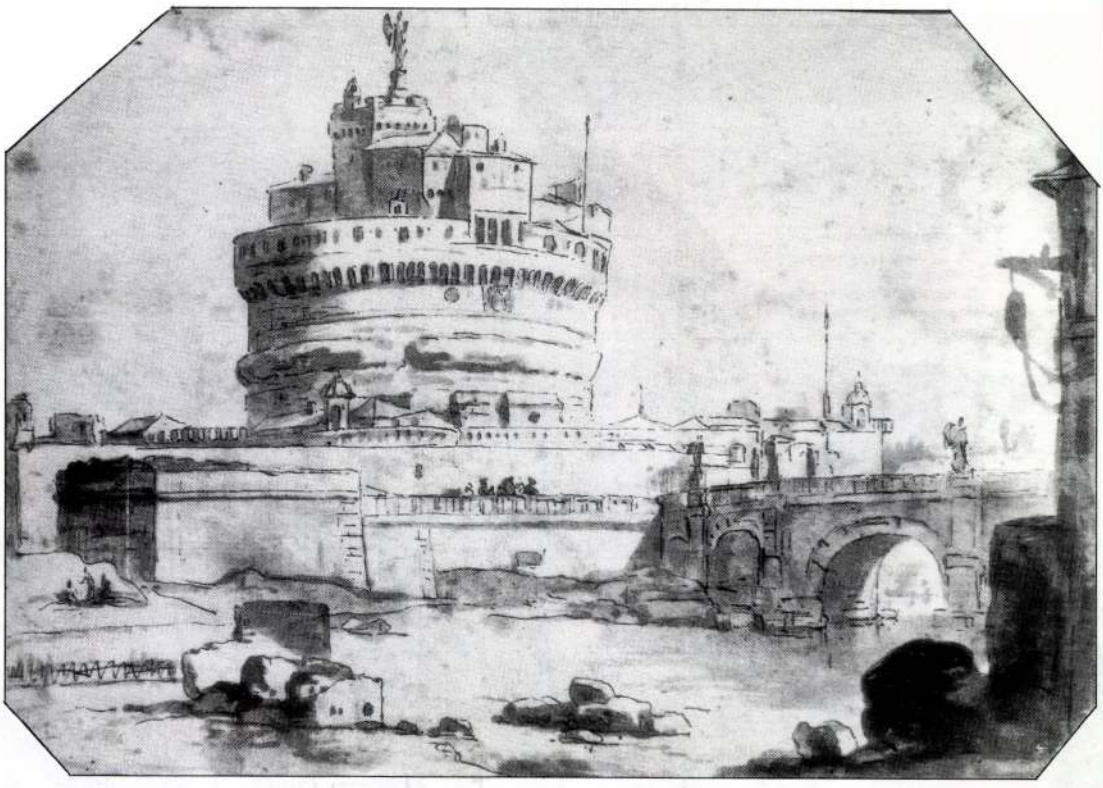

Claude Lorrain: Az Angyalvár Rómában

Eugène Delacroix: Szent Sebestényt szent asszonyok ápolják

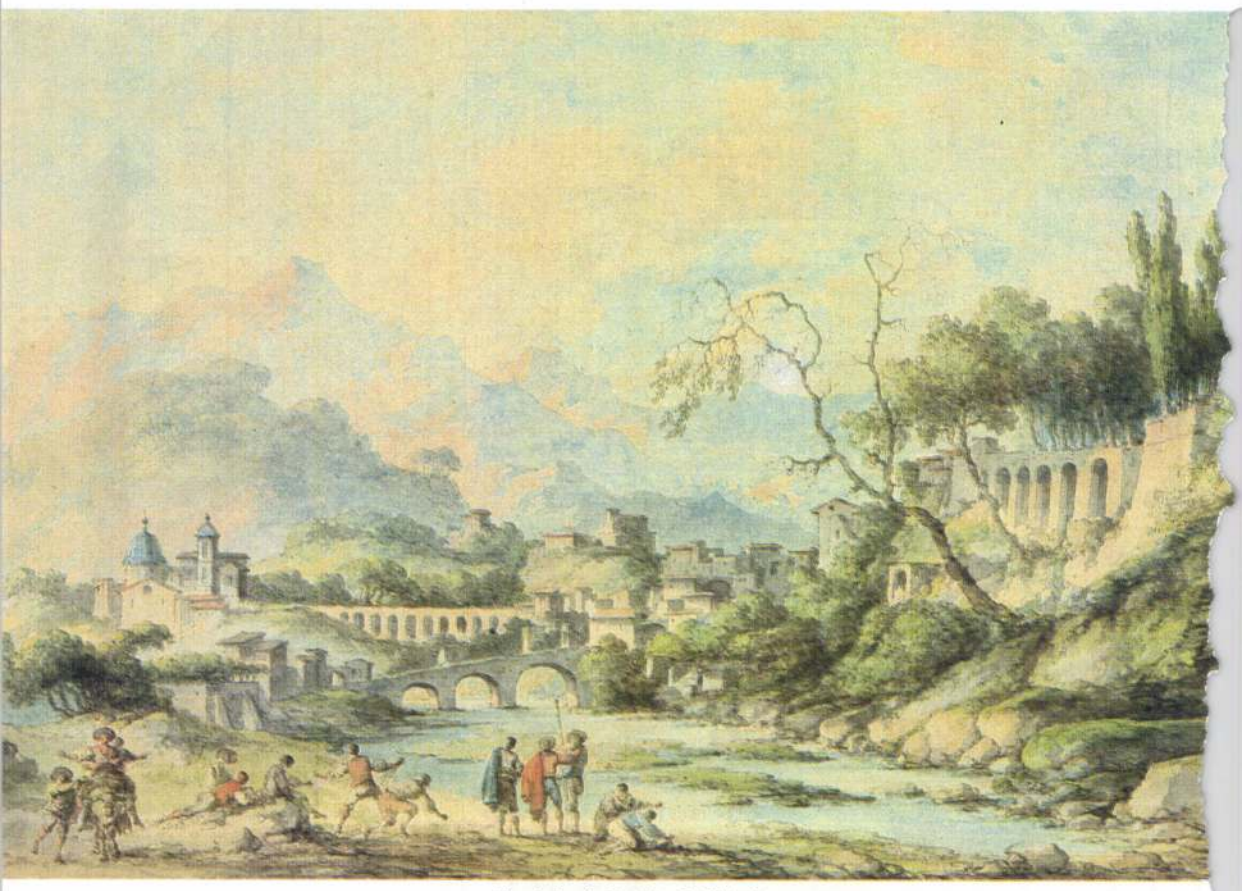

Claude-Louis Chatelet: Szicíliai táj

minden jó válogatás elmaradhatatlan erényét, a szubjektivitást. Munkáját a francia szellem egyik fő jellemzőjének mondott tulajdonság: a mértéktartás vezérelte.

A francia művészet gyökereinek a római talajba ágyazott részét tárta föl először, akkortól, amikor a XVII. század elején a festők egész nemzedéke kelt útra a reneszánsz, a barokk, és a kortárs alkotások tanulmányozására. Az olasz művészeti vonatkozások nemcsak a rajzok stílusa révén kaptak itt hangsúlyt, hanem témájuk miatt is, vagy mert egy részük Itáliában jött létre: *Poussin* római lovasdomborműről készített tollrajza, *David* római vázlatkönyvének lapja, *Claude Lorrain, Hilair, Chatelet* munkái például. A közönség számára a régi rajzok nagy része valójában felfedezés volt, ugyanis a múzeum legszebb rajzait bemutató albumokban megjelent néhány lapot és a tudományos folyóiratok közléseit kivéve a XVII–XVIII. századi francia munkák reprodukálva nem voltak, kiállításon nem szerepeltek összegyűjtve, leírásuk Hoffman Edith 1933-as katalógusában megtalálható, de illusztráció nélkül, tehát lényegében a nem-szakember előtt ismeretlenek. A nagyközönség itt találkozhatott a tudományos kutatás néhány új eredményével is: például a *Fragonard* feliratú, és azért korábban az ő művei közé sorolt *Hubert Robert Vihar* című rajzának helyes azonosításával, vagy *Boucher* valamikor olasz művész munkájaként számon tartott lapjának pontos meghatározásával.

A francia festők és rajzolók egy része, mint például *Coypel, Oudry, Watteau* az északiaktól: *Rubenstől* és a flamandoktól is tanult, azonban a kiállítás barokk, rokokó és klasszicista rajzai is inkább az itáliai kapcsolatokat hangsúlyozták. Ez a hatás a XIX. század elejéig érvényesült. *Corot* volt az utolsó, aki bár a híres Római Akadémia nagydíját nem nyerte el, elindult a kötelező itáliai útra, de gyaloglásai során már ugyanolyan figyelemmel nézte és festette a francia tájat és az építészeti emlékeket, mint az olaszt. Corot munkássága nyitotta meg a francia festészet teljes önállósodásának a korszakát; azt az időszakot, amikor vezető szerepe lett Európa művészetében. A XIX. század a nemzeti művészet kialakulása volt itt is, ennek pedig egyik legfontosabb jelensége az, hogy merőben új világnézet tükörképeként jelentkezett a tájkép: mint a valóság megismerésének eszköze, és mint politikai tett: a festők leszámoltak a műfajok hierar-

Paul Signac: Folyópart Samois mellett
Auguste Renoir: Az Argenteuil-i híd

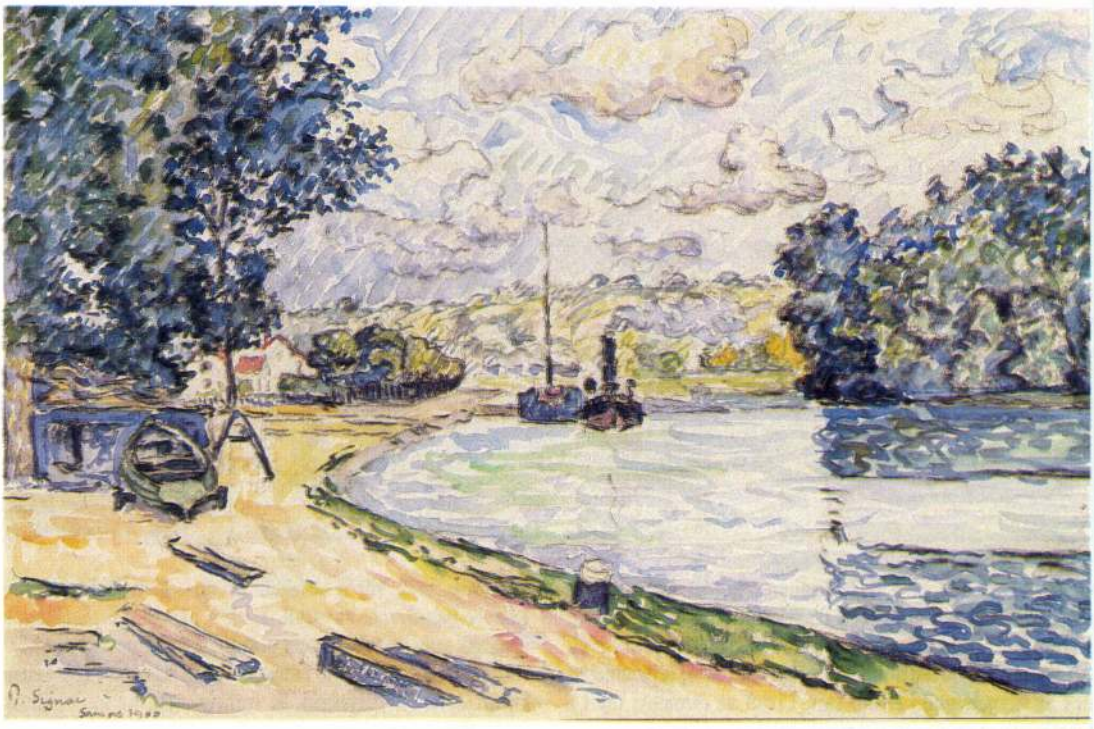

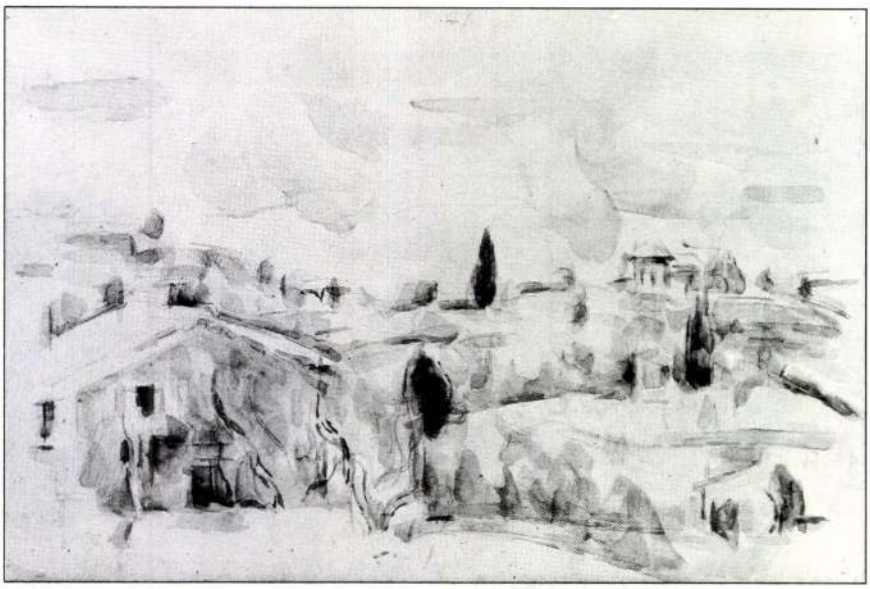

Paul Cézanne: Provence-i táj

Henri Harpignies: Famars, Valenciennes mellett ▷

Gustave Courbet: A Loue forrása ▷
(Fotók A. Szenczi Mária)

chiájával, elhagyták a hagyományos, kötött kompozíciós szabályokat és kibontották a francia tájnak a saját, egyéni, semmilyen másikkal össze nem téveszthető karakterét. A rajzkiállítás bőven dokumentálta ennek az új tájszemléletnek az egymás utáni állomásait. Corot az eszményi tájat a természetben pontosan rögzített emlékeztetőkre alapozta; a *Római látkép a Colosseummal* ez utóbbira, a *Kecskével küzdő pásztor* az előbbire példa. A Barbizoni festők nagy csoportját *Millet* képviselte a legteljesebben és a legváltozatosabb lapokkal; a vázlatosan hagyott, akvarellel lavírozott tollrajzokkal és befejezett, kész kompozíciókkal. *Diaz, Dupré, Daubigny, Rousseau* valamennyien a táj személyiségét rajzolták meg jellegzetes módon, akár *Courbet*, aki a *Loue forrását*, sok festménye kedvelt motívumát, az itt látott sötét és erőteljes, szándékosan csúnya szénrajzban is fölvázolta. *Boudin* szeles és levegős tengerparti akvarellje az impresszionistákat vezette be, *Sisley, Renoir, Signac, Harpignies* akvarell és színes kréta lapjait; végül pedig *Cézanne* következett, aki megteremtette az oly jellegzetes, valóságfeletti, éteri tájat, az eszményi tájkép e modern alakját, amely a megvilágítás változó effektusai közben is változatlan maradt, de amely mégis szülőföldjének, Provence-nak hű arcképe volt.

A gyűjtemény legszebb darabjai mind régi ismerősök, sokat reprodukált híres lapok: *Delacroix* fiatalkori remeke, a *Villámlástól megrettent ló* és a későbbi *Szent Sebestyén; Millet*-től a *Köpülő asszony*, e sokszor variált téma egyik korai megfogalmazása, a festmény után készített változat; vagy az *Anyai gondok*, amely szintén egyik első rögzítése a később többször is megismételt kompozíciónak; vagy *Manet Barrikád* című akvarellje, amely ugyan arra nem ad feleletet, ott volt-e a festő a hirhedt véres hét utcai kivégzéseinél, de felfedi munkamódszerét, a hátoldal ceruzarajza pedig azt, hogyan használta föl egy korábbi kompozíciós megoldását egy újonnan tervezett festményhez; vagy *Daumier Cirkuszi kikiáltók* című, vörös és fekete krétája, mely szebb, mint a Louvre-ban őrzött akvarell. Ezek a páratlan értékű lapok nemcsak szép rajzok, hanem pótolhatatlan információt közvetítenek alkotójukról, annak munkásságáról vagy éppen kultúrtörténeti tényekről. A francia–magyar kapcsolatok egyik fontos mozzanatára utal *Victor Hugo Teleki Sándornak* ajánlott *Ecce* című rajza, amely bizonyítja a költőnek a halálbüntetés elleni egyik első és látványos fellépését; vagy a magyar műgyűjtés századeleji korszerűségét jelzi *Hatvany Ferenc* ajándéka, *Picasso* korai akvarellje. Ezek nemzetközileg számontartott lapok, nem hiányozhatnak a múzeum francia rajzkiállításáról, ezek teszik világhírűvé a gyűjteményt.

A Grafikai Osztály rajzgyűjteményének egy-egy részéről az elmúlt években megjelent néhány nagyon szép kiadvány – némelyik külföldi segítséggel. A német és osztrák, a németalföldi, az olasz barokk, a „legszebb" és a bolognai rajzok tudományos földolgozást és gyönyörű reprodukciókat közöltek idegen nyelveken, volt közöttük olyan is, amelyiknek a magyar változata is elkészült. A francia rajzokról is szívesen látnánk reprezentatív kötetet.

A francia rajzokhoz – a múzeum más kiállításaihoz hasonlóan – Kaposy Vera „múzeumi újság"-ban írt egy részletes bevezetőt, méltatta a mestereket, összefoglalta a korszakok főbb jellemzőit, kitérve a rajzok érdekességeire, felhívta a figyelmet fontosságukra, jellegzetességükre. Élvezetes tanulmányát a kiállított művek listája követi: mindkettőből a terjedelem szabta szűkszavúság ellenére egy életpálya tudása és tapasztalata érződik. A jól sikerült kiállítási kísérő olvastán érzett öröm nem nyomhatja el a jó ideje motoszkáló kérdést: vajon készül-e a francia rajzoknak, a grafikai gyűjtemény e legvonzóbb együttesének közreadása kötetben is; úgy is, mint a Szépművészeti Múzeum kiadványpolitikájának egyik fontos eseménye? Remélem, igen.

MAJOVSZKY Pál

1990 2. 4- 11.
91 4. 10

Új Művészet

BUDAPESTI MAGÁNGYŰJTEMÉNYEK

Majovszky Pál
1871—1935

A 20. század elején Budapesten kialakult magángyűjtemények közt különleges hely illeti Majovszky Pálét. Nem azért, mert a többi gyűjtőtől eltérően nem festményeket, szobrokat vagy iparművészeti tárgyakat gyűjtött, hanem grafikát: metszeteket és főleg rajzokat. Abban is eltért kortársaitól, hogy nem a tágan értelmezett olasz renaissance alkotásait gyűjtötte, hanem főleg a francia művészek alkotásait, ezekből is a 19. századi és a szinte kortárs mesterek műveit. Mindez lehet egyéni ízlés vagy akár különcség következménye; Majovszkynál más indok forgott fenn. Módszeresen gyűjtött, azzal a határozott céllal, hogy kiegészítse a Szépművészeti Múzeum értékes grafikai anyagát. Így vált lehetségessé, hogy amikor röviddel halála előtt szeretett és féltett gyűjteményét a múzeumnak ajándékozta, az zökkenőmentesen illeszkedett az ott meglévő anyagba: ugyanúgy volt passzpartuzva, ugyanolyan kemény fedelű, jól záródó, fél méternél nagyobb dobozokban volt tárolva, mint a már meglévő múzeumi anyag.

Majovszky Pál 1871-ben született Besztercebányán, és 1935-ben halt meg Budapesten, ahol életét töltötte. Diákkori emlékeim szerint családja Madách Imre családjával állt rokonságban, hiteles adatom erre nincs, de emlékezem, milyen jól ismerte és mennyiszer emlegette Az ember tragédiáját. 1894-től a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumban dolgozott, ahol Lippich Elek utódaként a művészeti osztály élére került. 1902-től szerepel kritikusként több fővárosi lapban.

Korán kezdett metszeteket gyűjteni, néhány képet is vásárolt olyan, nálunk alig ismert festőktől, mint Andreas Zorn vagy Akseli Gallen-Kallela, akikkel feltehetően barátságban állt. Ezt a 200 darabot alig meghaladó metszetgyűjteményét ugyancsak a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta 1914-ben, amikor jelentős rajzgyűjteményre tett szert. A század első évtizedében ugyanis valaminő családi örökséghez jutott, és elhatározta, hogy ezt teljes egészében olyan rajzkollekció vásárlására fordítja, amely méltóan egészíti ki a múzeum akkor igen sovány dotált gyűjteményét. Szakértőként a grafikai osztály vezetőjét, Meller Simont kérte fel, és vele együtt vásárolta Párizsban 1911 és 1914 közt a mintegy 260 rajzot. A gyűjtemény nagyobb részét francia mesterek művei alkotják, nyilván ők álltak a legközelebb Majovszky ízléséhez. E vásárlás a 19. század egészét átfogja, a század első fele művészeitől, főleg Delacroix alkotásaiból is sikerült kimagasló példányokat szerezni; az impresszionizmus képviselői közt pedig alig van olyan, aki ne szerepelne méltó alkotással Majovszky gyűjteményében, akár festő, akár szobrász legyen is. De nem szorítkozott ezekre, a nálunk akkor gyűjtési szinten teljesen hiányzó mesterekre, hanem művészet iránti érzékenysége kiterjedt az angol művészetre is, amelyet a modern művészet fontos előfutárának tekintett. Sőt, azok közt a mesterek közt a 18. század nagyjait is begyűjtötte. Hogarth és Bonington vagy a praeraffaeliták alkotásai nálunk ekkor jóformán ismeretlenek voltak, még kevésbé vonzották a gyűjtőket. Érdekes jellegzetesség, hogy nemcsak vázlat vagy önálló mű, nemcsak tájkép vagy arckép, nemcsak színes vagy egyszínű lap vonzotta Majovszkyt, hanem a karikatúra is. Gavarni és Daumier éppúgy kedvencei voltak, mint Rowlandson, akiről — a művet mutatva — ízes kiselőadást tartott nekem. Ekkortájt a karikatúra valamiféle másodlagos műfaj volt, múlékony és nem „előkelő", ezért volt meglepő, hogy Majovszky annyira értékelte.

Sajnos semmiféle adat nem maradt arról, hogyan, kiktől és mennyiért szerezte be gyűjteményét, erről előttem soha nem beszélt, és mivel Meller Simon 1921-ben külföldre távozott, és ott is fejezte be életét, az ő erre vonatkozó esetleges adatai is elvesztek.

E két említett csoporton kívül kisebb számban és rangban szerepelnek a német művészet képviselői, hiszen egyetlen gyűjtemény sem lehet teljes és minden ízében egyenrangú. Hogy ilyen gyűjtemény ekkor egyáltalán megszerezhető volt, azt Majovszky annak a körülménynek köszönhette, hogy a múzeumokat és gyűjtőket ekkor általában nem érdekelték a rajzok.

Az említett, több lappal szereplő, német mestereken kívül találunk Majovszky gyűjteményében olyan mestereket is, akik valahogyan belenőttek a francia festészetbe, noha máshonnan származtak. Ilyen például a holland Yongkind vagy a három szép lappal képviselt Van Gogh. A Nunneni kert télen című, 1884-ből származó lap kopár fáival, a tájrészlet sivárságával szinte e nehéz sorsú festő szimbolikus arcképe lehetne.

Megemlítendő, hogy Majovszky nem gyűjtötte tudatosan a hazai mesterek rajzait. Mégis elég szép sorozat kerekedett magyar mesterek műveiből is, köztük elsősorban Rippl-Rónai több mint 20 lapját említjük. A mester Majovszky baráti köréhez tartozott, és nyilván ez magyarázza a nagyszámú lap szereplését a gyűjteményben.

Ez az alig három év alatt keletkezett értékes rajzgyűjtemény felemészthette a rendelkezésre álló örökséget, de az 1914-ben kitört háború is megakadályozta a további gyűjtést. Majovszky Pál 1917-ben kérte nyugdíjaztatását, valójában azért, mert nem értett egyet hivatali vezetői kultúrpolitikájával, azonban megrendült egészségére hivatkozott. Ez, sajnos, megfelelt a valóságnak, noha ekkortájt még többé-kevésbé egészségesnek tűnt.

A Majovszky-gyűjteménynek nemcsak magas színvonala, sokrétűsége volt ritka, hanem az a, mondhatni, etikusság, amit tulajdonosa e téren képviselt. Sem hiúság vagy reprezentáció, sem vagyonmegőrzés vagy valamiféle tezaurálás nem vezette — noha ezek sem megvetendő indokok —, hanem az a kötelességtudat, hogy amihez szinte váratlanul jutott, azt megossza nemzetével. Keveset tudunk arról, mi más művészeti alkotás jutott e rajzgyűjteményen kívül birtokába, de a lakását díszítő néhány, többnyire barátoktól származó festményt (Ferenczy Károly, Rippl-Rónai József, Akseli Gallen-Kallela) meg kell említenem.

Eugène DELACROIX:
Villámlástól megvadult ló.
(vízfestmény)

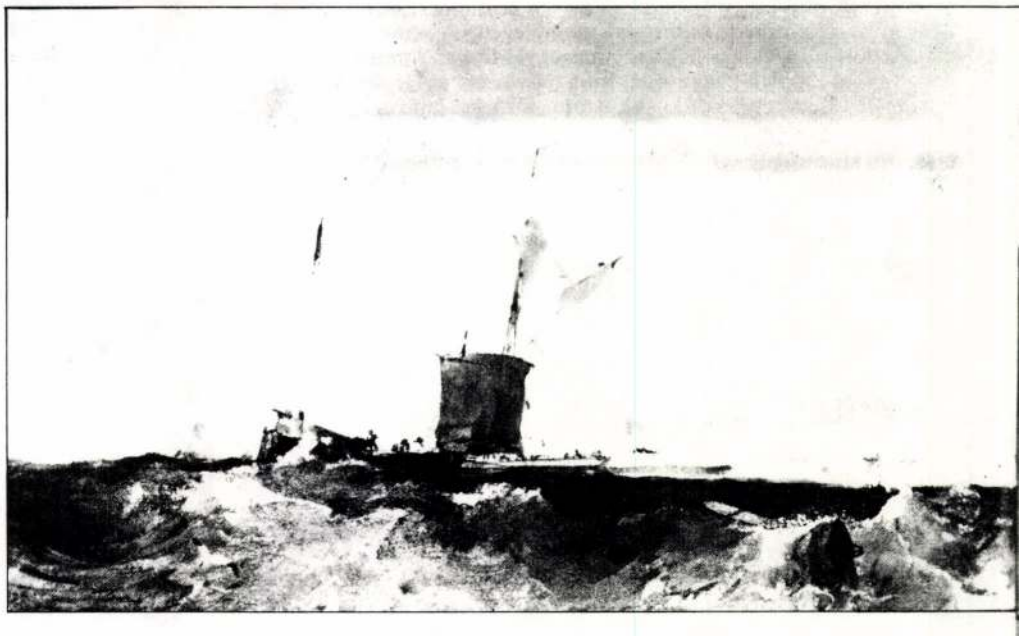

Richard Parkes
BONINGTON:
Tengerparti jelenet.
(szépia)

Paul CÉZANNE: Önarckép. (ceruza)

Gabriel Charles Dante ROSSETTI: Férfi arcképe. (ceruza)

Életének másik nagy és fontos feladata a *Magyar Művészet* című folyóirat szerkesztése volt, amit a Szinyei Társaság megbízásából 1925-től haláláig végzett. Ennek során kerültem vele kapcsolatba. Hekler Antal professzorom ajánlott hozzá még diákként, mindjárt nagyon erős benyomást keltett bennem. Nem meglepő, ha az ötvenedik évén alig túljutott Majovszkyt nagyon öregnek, különösnek, társtalan különcnek tartottam. Igazi agglegény volt, aki alig járt társaságba, minden szereplési vágytól mentesen, szinte szegényesen élt. Szikár, korán öregedett, betegesnek tűnő alakja hihetetlen akaraterővel és szívós kitartással megáldott egyéniséget takart; mindig azonos, semleges színű öltönye lötyögni látszott rajta.

Majovszky legjobb barátja Petrovics Elek, a múzeum főigazgatója volt, de Meller Simon utódja, Hoffmann Edith, a grafikai osztály vezetője ugyancsak közeli emberei közé tartozott. Barátja volt a mindig visszahúzódó Elek Artúr, a Nyugat művészeti kritikusa, akinek véleményét többnyire kikérte. Nagyon jó viszonyban volt Lyka Károllyal, márcsak a Szinyei Társaság révén is.

Valamiféle kisinas voltam a Magyar Művészet körül, tíz éven át, Majovszky haláláig alig volt hét, hogy ne került volna sor valamiről megbeszélésre. Tiszteltem és szerettem őt, akit sok tekintetben mesteremnek is tekintettem. Nemcsak szakmai téren tanultam tőle sokat, hanem főleg emberi nagyság tekintetében: magatartása most is sokszor felmerül irányadóként emlékezetemben. Ez a szeretetteljes türelme lehetővé tette, hogy a Magyar Művészet nemcsak igényes folyóirat volt a maga liberálisan konzervatív irányával, hanem olyan művészetszervező szerepet is betöltött, magas színvonalon, amit — azt hiszem — azóta sem sikerült egyetlen ilyen folyóiratnak elérni. Persze akkor is voltak kritikusai, talán támadói is, de mindenki elismerte a főszerkesztő hivatástudatát és művészeti ügyszeretetét.

Majovszky a maga lapjában kedves és halk makacsságával kitűnően tudta a vele ellenkezőket leszerelni, és általában érvényesítette saját felfogását. Nagyon udvarias és kedves módon nemcsak zárkózottságát leplezte, hanem makacs alapállását is, ha a művészet valamely kérdéséről volt szó. Soha sem sandított sem jobbra, sem balra, nem csatlakozott Gerevich Tiborhoz és a hivatalos kultúrpolitikához; a maga meggyőződését érvényesítve végezte munkáját. Tisztelte szerzői véleményét és javaslatait, igyekezett elég tágan értelmezni a folyóirat profilját. Nemcsak a folyóirat munkatársai, de minden, a művészet iránt komoly érdeklődést mutató fiatal kezdő is bejelentkezhetett telefonon, s feljöhetett Majovszkyhoz, aki nem zárkózott el attól sem, hogyha valaki azt a kívánságát nyilvánította: szeretné — mondjuk — a Rodin-rajzokat látni vagy a remek Delacroix-t (Villámtól megvadult ló); akkor ez az alapjában cingár és sohasem egészen egészséges férfi maga emelte le a polcról a megfelelő jelzetű nagyméretű és súlyos dobozt, mert tarott attól, hogy a nem szakavatott kéz esetleg leejti a féltett kincseket.

Az is különleges és ma alig hihető, hogy a folyóirat szerkesztésével kapcsolatos minden munkát, a szerzők megnyerésétől a korrektúráig Majovszky egyedül végzett mint egyszemélyes szerkesztőség. Annyiban segíthettem — természetesen társadalmi munkában —, hogy az első korrektúrát vagy utánnézőt olvashattam-javíthattam, esetleg képszerkesztést vagy képaláírást készíthettem. Mindig alaposan ellenőrizte azt is, amit elvégzett munkaként átadtam. A lakásán lévő telefonon kívül semmiféle szerkesztői segédeszköz nem állt rendelkezésére — megjegyzendő, hogy más akkori folyóiratnál is ez volt a helyzet. Lakásától az Athenaeum nyomda Miksa utcai bejáratáig mindig gyalog mentünk, szinte futottunk, mert gyors mozgású volt, és hosszú lépésekkel megelőzött. Az élet akkor még nem volt annyira felgyorsult, mint ma, és én nagyon szerettem gyalogolni, de ma sem tudom, milyen fóbia késztette Majovszkyt erre. Taxiba, villamosra a világért sem ült — nevetséges pazarlás, mondta.

Az általam ismert korszakban, de azt hiszem, a háború óta külföldre nem utazott. Ez nem volt különleges, mert Gerevich Tibortól eltekintve, professzoraim általában nem utaztak külföldre, kivéve, ha a ritka kiküldetések valamelyike oda szólította őket.

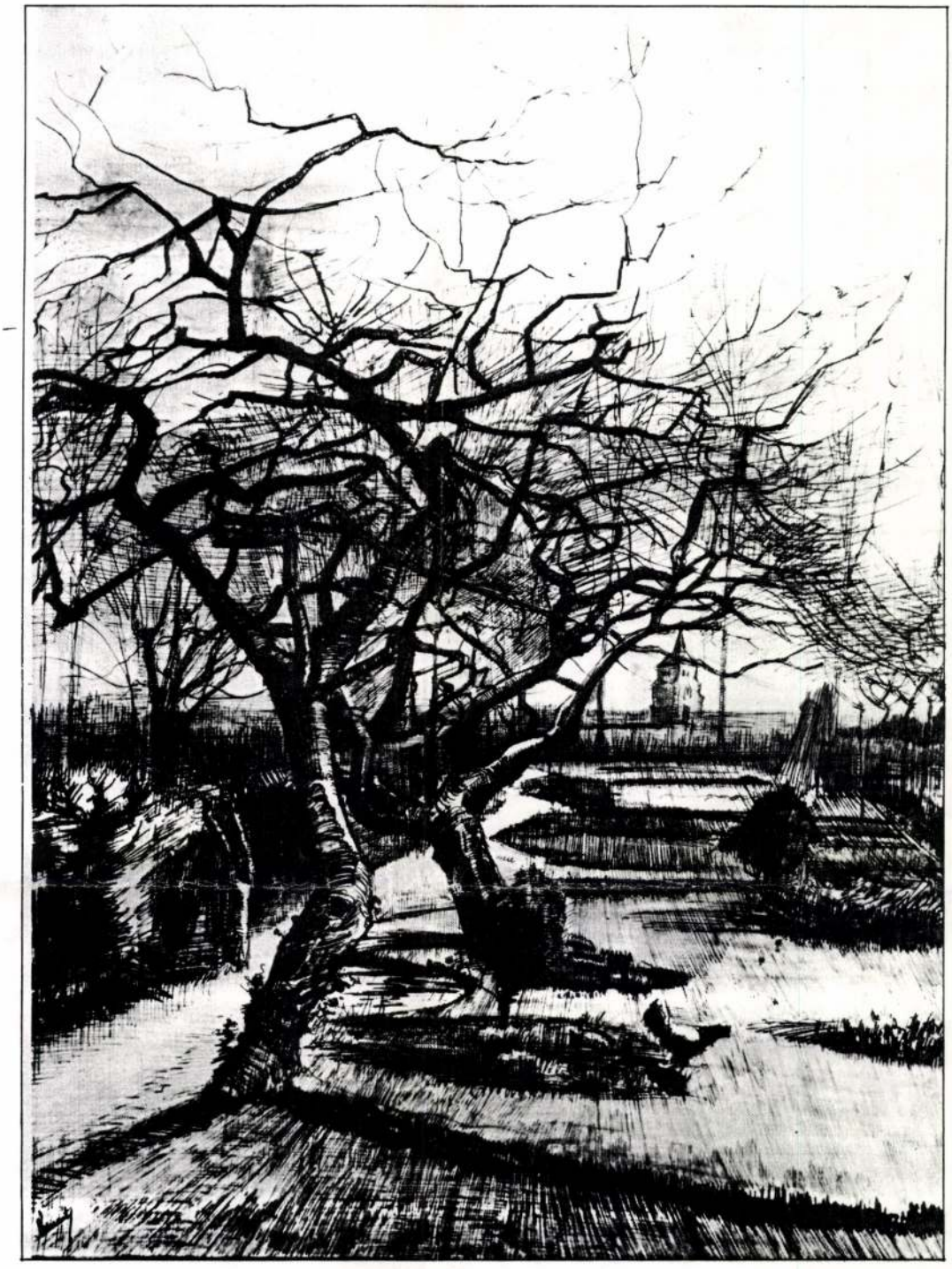

Vincent VAN GOGH: Nunneni kert télen. (toll)

Lakása tágassága és válogatottan ízléses berendezés tekintetében meghaladta a kor általam ismert jelentős köztisztviselőinek lakását, hiszen az egyik legigényesebben épített belvárosi, Apponyi (ma: Felszabadulás) téri bérpalotában volt. Csak az ebédlőre — a sorban nem utolsó szobára — emlékszem részletesebben, mert egységesen szecessziós ízlésben kialakított volt, főfalán — a belépővel szemben — Akseli Gallen-Kallela A halász és bárkája című nagyméretű festménye függött, ami a mester egyik főműve. Majovszky barátságban állt ezzel a festővel, aki hazájában a nemzeti művészet felélesztésén fáradozott, és Kalevala-illusztrációi nálunk is feltűntek.

Egyébként Majovszky lakása, márcsak a szobák igen nagy belmagassága miatt is, inkább rideg benyomást keltett, télen kevéssé fűtötték. A középső, kisebb szobában Rippl-Rónai, Ferenczy és velük rokon mesterek alkotásai díszítették a falat, derűs színeik mégsem tudták igazán megmelegíteni az összbenyomást.

Élete utolsó éveiben sokat betegeskedett, szemlátomást fogyott és gyengült. Soha sem panaszkodott, csak mentegette magát, hogy mit és mért nem tudott elvégezni. A művészet iránti kötelességtudat és áldozatvállalás megszemélyesítője volt, nemcsak szívósan, de önfeláldozóan teljesítette feladatát.

Röviddel elhunyta után Hoffmann Edith, a Szépművészeti Múzeum grafikai osztályának vezetője kiállítást rendezett az immár múzeumi birtokban lévő Majovszky-gyűjteményből. Ő állította össze a szerény külsejű, sovány terjedelmű katalógust is. Az előszót a közeli barát és a múzeum főigazgatója, Petrovics Elek írta, aki a maga visszafogott hangján állított emléket e páratlan embernek.

ZÁDOR ANNA

MAJOVSZKY Pál

Budapest 1987/1.

For the youth '95

(150 Years Old is "John the Hero")

One can read the followings in the issue of December 8th 1844 of the Fashion of Pest: "Petőfi has recently read his latest great poem to Vörösmarty, Sándor Vachott and the editor of this newspaper, under the title: 'John the Hero', and the nice poetic elaboration of this folk-tale having an unusual style in our literature up till now has to a great extent won the approval of all of us. High phantasy, peculiar national elements, astonishing romantic direction characterize the whole, and in this adventurous marvellous tale the poet has so well found the folk language and the manner of the tale presentation that it would with great pleasure be read both by the educated audience and by the common people. – This new work of Petőfi shall soon be prepared for the press, and we surely can state that it would have a great succes."

And indeed, the work was published in March 1845–150 years ago–and it has since that time been a popular piece of reading for the youth.

The stamp with an extra price issued on 7th April 1995 under the title "For the Youth '95" and with a face value of HUF 22+10 was produced on the basis of the design of graphic artist Mária Majsai in the Banknote Printing Office Co. Ltd. in 200 thousand copies.

Its perforation size is 36.66x45 mm.

Für die jugend '95

(150 Jahre alt ist der Recke Hans)

In der Nummer vom 8. Dezember 1844 der Pester Mode ist es zu lesen: „In diesen Tagen hat Petőfi vor Vörösmarty, Sándor Vachott und dem Redakteur dieser Zeitung seine neueste grosse Dichtung vorgelesen, unter dem Titel: ‚Recke Hans', und die schöne poetische Ausarbeitung dieses Volksmärchens, das in unserer Literatur noch einen ungevöhnlichen Still besitzt, hat das Gefallen von uns allen in grossem Masse gewonnen. Hohe Phantasie, eigenartige Volkselemente, überraschende romantische Richtung sind auf das Ganze charakteristisch, und in diesem abenteuerlichen Wundermärchen hat der Dichter die Volkssprache und den Märchenerzählungsstil so gut gefunden, dass es sowohl vom Kulturpublikum, als auch von den gewöhnlichen Menschen mit grossem Vergnügen gelesen wird. – Das neue Werk von Petőfi wird bald druckfertig gemacht, und wir können fest behaupten, dass es Erfolg haben werde."

Und tatsächlich wurde das Werk im März 1845 – vor 150 Jahren – herausgegeben, und seitdem ist es zu einer beliebten Lektüre der Jugend geworden.

Die am 7. April 1995 veröffentlichte Aufschlagsmarke „Für die Jugend '95" mit einem Nominalwert von Ft 22+10 wurde aufgrund des Entwurfs der Graphikerin Mária Majsai in der Banknotendruckerei AG, in 200 Tausend Exemplaren hergestellt.

Die Perforationsgrösse ist 36,66x45 mm.

Majsai Mária grf

Az ifjúságért '95

(150 éves a János vitéz)

A Pesti Divat 1844. december 8-ai számában olvasható: „A napokban Vörösmarty, Vachott Sándor s e lap szerkesztője előtt olvasá fel Petőfi legujabb nagy költeményét, íly cím alatt: János Vitéz, s ezen, irodalmunkban még eddig szokatlan modorú népmese szép költői kidolgozása mindnyájunk tetszését nagy mértékben megnyeré. Magas fantázia, sajátos népi elem, meglepő regényes irány bélyegzi az egészet, s ezen kalandoros csodás mesében költő annyira eltalálá a népies nyelvet, s meseelőadási modort, hogy azt mind a mivelt közönség, mint a köznép nagy gyönyörrel fogja olvasni. - Petőfi ez új műve nem sokára sajtó alá kerülend, s biztosan merjük állítani, hogy nagy tetszésben részesend." S valóban, a mű 1845 márciusában - 150 évvel ezelőtt - megjelent, mely azóta is az ifjúság kedvelt olvasmánya lett.

Magyar Posta

Az 1995. április 7-én megjelent „Az ifjúságért '95" elnevezésű 22+10 Ft névértékű feláras bélyeg Majsai Mária grafikusművész tervei alapján a Pénzjegynyomda Rt.-ben 200 ezer példányban készült.
Perforálási mérete: 36,66x45 mm.

Kassa

Majres ötvös János, 1694

Arch.Közl.1899. XXI. 295

MDK

Majsa László,

építész

Bárdonyi J: Az Építőművészek Szöv. őszi munkaterve.
Magyar Nemzet, 1955. szept. 14. 5.l.

Majsa László

cikk

Majsa László: Hajókikötő, Pozsony - Csehszlovákia. Épitész: Dianóczki János, munkatárs: Prohászka László, statikus Horváth Csongor, úttervező Pethő Andor, bútortervezők: Zrinszky József, Dianóczki János, Prohászka László. - Ismertetés, képekkel.

Magyar Épitőművészet, 1971. 2.sz.

59-60. l.

MDK

Majsa László épitész

Szabadtéri szinház - mozi tervrajzai repr.

A Mesteriskola tervei. Magyar Épitőművészet, 1955. IV.évf.1-2.sz. 20.l.

Majsa Lóránd, építész

L: Roth János

Timon H: Interarch '83 62

Magyar Építőművészet, Bp. 1983 83/6

Majsai ötvös

Kolozsvári ötvösök 17oo-1848. Jakab Elek. Ok
Oklevéltár. Kolozsvár tört. II. és III. köte
téhez. II.k.Bp. 1888. 73o l.

Majsai MDK

Kolozsvári ötvösök 1700-1848-ig

Jakab Elek: Oklevéltár Kolozsvár története II és III.kötetéhez. Bp. 1888.730.o.

Majrhoffer András

pesti kőmüves

1737.

liásd

Neinethy Lajos:

A pesti főtemplom Fort-

421. l.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
12

MAJOVSZKY Pál műgyűjtő

Kós Károly: Életrajz. Bp. 1991. 164.

lti László sírköve 57, 462, 531, 588, 589, 848;

íremlékek 339, 821; K: 183
661
8
ovce: CS), Szt. Miklós-szobor→Pozsony,

431
eica Mică, Kleinschelken: R), ev. templom,
ömedence 257; K: 1904–10
(Sabinov, Zeben: CS) 65, 67, 71, 73
164
. János-plébániatemplom 317, 539, 818;

gház 261
i üdvözlet-oltár→Budapest, MNG
tartók→Budapest, MNM
(Turnişor, Neppendorf: R), ev. templom
71; K: 345
ncia 642
44, 860

remlék 695, 863
, plébániattemplom, falképek 187, 188, 211,
; K: 1398
d Znievom→Turóc
itz→Kisłomnic
ken→Kisselyk
rienberg→Borsmonostor
burg, Ágoston-rendi prépostság
rkapelle 517
tészet 299, 362, 631, 726
381
Habsburgi Albert kelyhe 227

MAJSCH Ede festő

Sirja a pozsonyi Szt.András temetőben

ld. Szabó Lilla: Kövek. = Pavilon, 1991.(5.) 29.p.

tkei és nagy tapasztalata

hogy szakterületünkön sem-

szendőbe.

teendők felmérésével indult.

történeti viták során tiszta-

k korszakai, az elkészíten-

elvégezhető alapkutatások

a egy részének a publikációk-

ző azonban nem az intézmény-

művek jegyzékéhez ad kiegé-

ngedve némi kitekintést az

ványok I. csoportja, az

Ebben a korszakban tulajdonképpen joggal állíthatnók az önzetlen mecénások élére magukat a művészeket, mert a rossz gazdasági viszonyok közt maguk is nehéz gondok közt éltek s ennek ellenére is áldoztak művészeti célokra. Szinte magában álló s a magyar művészet sorsára döntően ható cselekedet volt Szamossy Elek festőnek, hogy magához vette a még tanulatlan ifjú Munkácsy Mihályt s a parlagi legényt nemcsak rajzolni, festeni tanította, hanem gondosan nevelte, ellátta mindennel, magával vitte művészi vándorútjaira Aradra, Beodrára, Buziásra... Ez 1861-ben történt, nem sokkal azután, hogy Szamossy hazajött velencei tanulmányútjáról. Az ő önzetlen nevelő, tanító fáradozása nélkül valószínűleg szegényebb lenne ma művészetünk.

Más festők azzal érdemelték ki a mecénás címet, hogy a még szegényes Nemzeti Múzeum képtárát gyarapították ajándékaikkal. Zichy Mihály odaadta Krisztusnak a keresztről való levételét, amelyet még Bécsben festett, Brocky Károly Londonban kelt végrendeletében néhány festményét a Múzeumra hagyta, Molnár József és Lieder Frigyes egy-egy önarcképükkel gazdagították ennek az intézetnek képtárát, Stech Alajos pedig két csendéletképét adta oda. Más festők másként mecénáskodtak: Novotny János ingyen festett a pesti Hermina-kápolna számára oltárképet, Ráth Péter 1862. ingyen festette Krisztus sírját a budai szent Anna templomban. Vay Miklós báró ingyen készítette Berzsenyi mellszobrát a Nemzeti Múzeum számára, ingyen mintázta meg Vörösmarty Mihálynak székesfehérvári nagy bronzszobrát. Madarász Viktor egyik legszebb művét, Thierry képmását a Tudományos Akadémiának ajándékozta.

Látnivaló, hogy a társadalom sokféle rétege fogott össze, hogy a legszomorúbb viszonyok közt is önzetlenül táplálja a magyar művészet lassankint nekiserdülő csemetéjét. Ami értékes eredményekre vezetett.

Felhő fut a Nyár elé

Lankadt füvek, nádak nézegetnek bele
a tó tükröző, mozdulatlan vizébe.
Kósza szél oson át a réten, illata
emlékeztet az érett eper ízére.

A mezők, a tó, a messzi hegyek, dombok
valami nyugtalanító lázban égnek.
Betakarja őket, csillogó fátyola
az égből hulló, jó, melegítő fénynek.

Érzem — szinte hallom is a föld jószagú
mámoros sóhaját, lélekzetvételét,
ahogy odatárja bogárnak, növénynek
lágy, forrósult teste termékeny édenét...

Most fogamzák az új kenyeret, a jövőt
a boldogan borzongó, zsenge vetések.
A kertből májusi cseresnye mosolyog,
akácvirágok tapogatják — megérett!

Ize, még mint a kamaszleányok szájáé:
Simogató, friss, de csak ígéret csupán.
Vágyakozva nézek a tó felett szálló
inkább csak sejtett — fehér felhőcske után

hogy fut a Nyár elé, a hegyeken túlra.
Valahol ott — arra lakik a Kedvesem.
Vagy őt is csak álmodtam és amíg élek
hiába is várom, hiába keresem...?

BARSI DARÁZS JÓZSEF

Budapest székesfőváros új főpolgármestere: Homonnay Tivadar

Hajnal Badányban

— Regény —

Irta: **Fekete István**

Copyright by Singer és Wolfner 12. folytatás

A bagoly kireppent a malomkéményből, Miska szárnya alá dugott fejjel bóbiskolt az ágy végén, a gerendák meghajlottak egy kicsit, mert meggyülemlett a gabona a padláson.

— Csak ne egy helyre raknák, — mérgelődött a szélső gerenda. — Hát én tartsak mindent?

— Sok ugye — dicsekedett a garat. — Én kerestem, mind én kerestem.

— A száddal. Azzal a nagy száddal. Hát mi mit csináltunk közben? — dühöngtek a kövek.

— Én is lapátoltam — bocsánat, hogy közbeszólok — suttogta a lapát. — Mind én lapátoltam.

— Sokra vagytok odafent — dörmögött az alsómalomban a nagy fogaskerék. — Mit csinálhattok nélkülem? De én nem szólok. Itt vagyok a piszokban, pókhálóban, de nem szólok. Teszem a kötelességem; hajtalak benneteket testvéremmel a nagy kerékkel, aki kint forog a vízben...

A víz tajtékozva zúgott odakint.

— Hogy mondtad? Forog a vízben? Jól adod! Forog a vízben! Hajtalak benneteket, mint a lusta ökröt az ember. Hajtalak benneteket, rabszolgák. Én vagyok az erő. Én egyedül. — És olyan zúgással rohant tovább, hogy nem lehetett szót se hallani.

Később felkelt a hold és a gerenda újból megpattant.

— Nem akarok veszekedést, de igazán én tartom az egészet.

Ekkor halkan megzörrent az ajtó és elcsendesedett minden a malomban. A szálló por megállt a levegőben, a tele zsákok lustán nekidőltek a falnak, a garat szája elhúzódott az örömtől, a kövek úgy érezték, hogy puhák lettek és fiatalok, mint valamikor nagyon régen, a pók kihajolt hálójából és eleresztette a legyet, amit utoljára fogott ezen az őszön, a gerenda nem gondolt a teherre, amit tart és Miska, a holló ijedten húzta ki fejét szárnya alól.

— Jár itt valaki — korrogott halkan és úgy érezte, puha kéz simogatja meg fejét.

— Úgy látszik: álmodom — gondolta. — Eddig sohse álmodtam, talán mert rólam se álmodtak. — És újra elaludt.

Kint újra pattant az ajtó s a malomban melegen sóhajtott a csend.

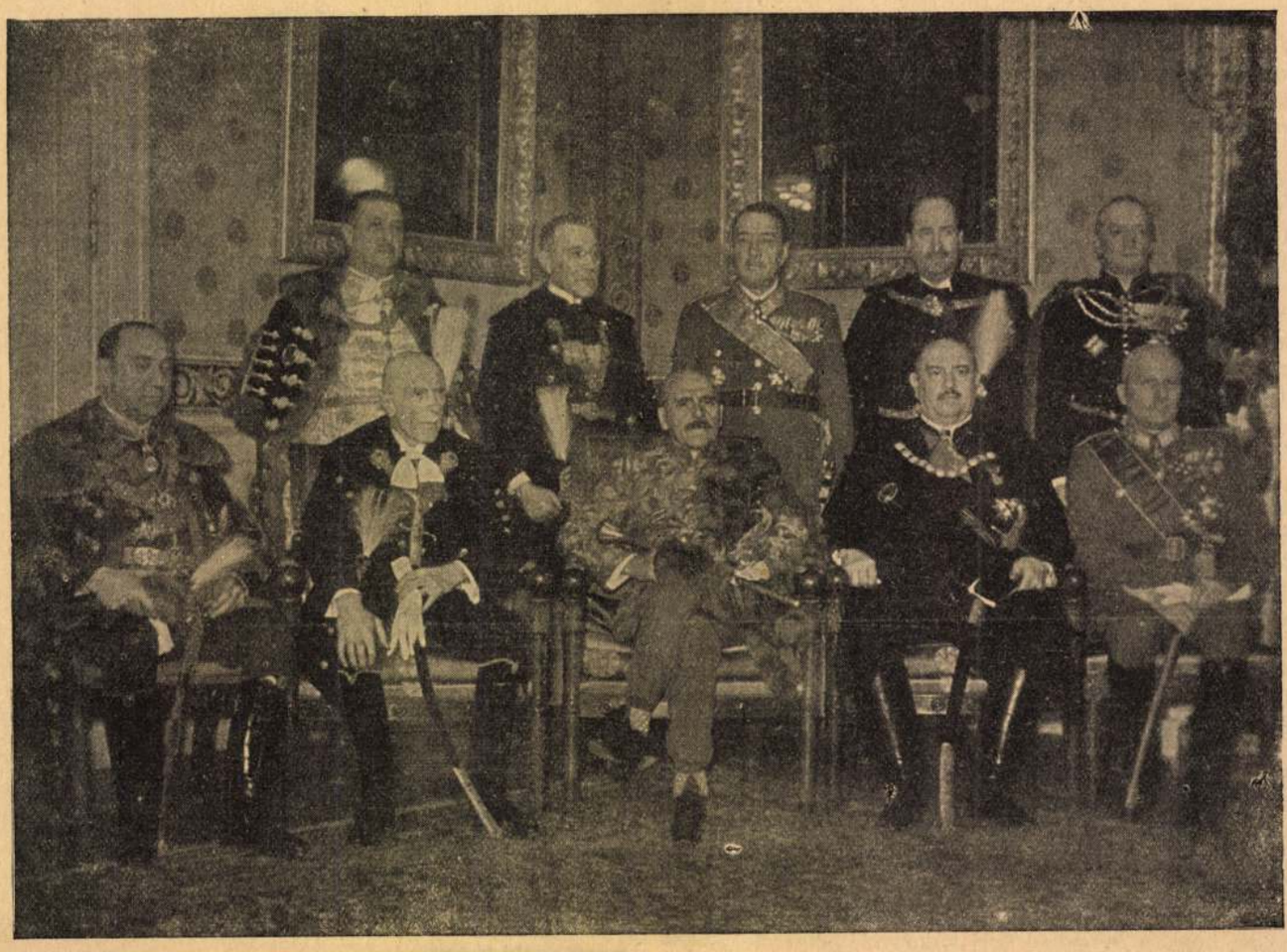

A Kállay-kormány. Középen Kállay Miklós miniszterelnök. Jobbján vitéz Keresztes-Fischer Ferenc, Reményi-Schneller Lajos, balján Hóman Bálint, vitéz Bartha Károly. Az álló sor, balról jobbra: Varga József, Radocsay László, Győrffy-Bengyel Sándor, báró Bánffy Dániel. A sor szélén bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár

tanulmányaikat. Esterházy herceg Engel József szobrásznak volt patrónusa Londonban, Károlyi István gróf Ligeti Antal minden költségét födözte hosszú olaszországi és keleti útján, Wenckheim Rudolf gróf segélyezte Gyulay Lászlót, mikor ez a bécsi akadémián tanulgatott, ugyanott végezte tanulmányait Majsch Ede Pálffy János gróf segélyezésével. Podmaniczky báró taníttatta Münchenben Szakál Albertet, Sina Simonné báróné segélyezte az ötvenes években Palinayt. Pejacsevics Márk gróf lehetővé tette Györgyi Alajosnak olaszországi tanulmányútját (1857), Nemes grófné segélyezte a fiatal Vastagh Györgyöt, Berchtold Matild grófnő Rómában támogatta Telepy Károlyt. A társadalom elökelőségei közül Csernovics Péter taníttatta ugyancsak Telepyt Velencében, Ürményi Ferenc Molnár Józsefnek volt pártfogója.

Olykor kis társaságok álltak össze, hogy egy-egy művészt támogassanak tanuló korában. Így a bécsi magyar technikus-hallgatók kötelezték magukat, hogy Izsó Miklóst tanulmányaiban támogatják s derekasan állták ígéretüket. „Krajcáros egyesületet" alapítottak Szily Kálmán vezérletével s két évre havi 50 forintot biztosítottak a szobrásznak, hogy Münchenbe mehessen az akadémiára. Máskor közadakozásból szereztek közintézeteink számára képeket. Így 1854-ben, Nagy Ignác író halálakor Jakobey Károllyal megfesttették az arcképét s a Nemzeti Múzeumnak ajándékozták. Nádasdyné Forray Júlia grófné főrangú hölgyek körében gyüjtött, a pénzen megvették Orlai Petrics Somának Kazinczy és Kisfaludy első találkozása című festményét s odaajándékozták a Tudományos Akadémiának, a székesfehérvári nők pedig 1861-ben megvásárolták Székely Bertalan Dobozyját. Nagyobb arányú ajándék jutott a Nemzeti Múzeumnak 1859-ben, midőn Ormós Zsigmond műbarát egész sor festménnyel lepte meg. Egyes városok ösztöndíjakat juttattak a pesti Marastoni-akadémiának, szegény, tehetséges növendékek oktatására.

A művelődési célokra való közadakozás egyre nagyob arányokat öltött, hiába tiltotta meg az osztrák kormány és csatlósai. Mindenfelé iskolai alapítványokat tettek, s kéz alatt gyüjtöttek színház (Kassa), Akadémia s más intézeteink számára. Még a Nemzeti Múzeum kertje is közadakozásból készült. A jótékonycélú hangversenyek, táncvigalmak is kitettek magukért. Érdekes szerepe volt ezen a téren Reményi Edének, a világhírű hegedűsnek. Ő mintegy összehegedült két szobrot, a hatvanas évek elején kezdte meg a Petőfi-szobor céljaira hangversenyeit és például egy balatonfüredi hangversenyének jövedelmét a Széchenyi-szoborra ajánlotta fel.

Néha megható módon nyilvánul az áldozás a magyar művészetért. Egy egykorú (1865) híradás például ezt mondja: „Egy vidéki lelkész a maga részéről is hozzájárulni akarván a magyar képzőművészeti társulat gyámolításához, pénz hiányában ezüst zsebóráját küldé be a társulatnak..." Szép cselekedetükért hála illeti a magyaróvári piaristákat is, akik az oly sokat szenvedett Szále István János festőt a hatvanas években a székházukba fogadták, ott gondtalan nyugalmat biztosítottak neki. A szegény hajótörött művész mi másként hálálhatta meg jóságukat, mint hogy rájuk hagyományozta képei egy részét († 1870).

De azért értette. Aztán lefogta Bársony szemeit.

— Maga itt marad, — mondta az inasnak. — Megvárja, amíg a bankból intézkednek. Érti?...

— All right, nagyságos uram, — mondta zavarában az inas.

Álltak a halott mellett és pislogva néztek egymásra, mint a cinkosok. Aztán lesütötték szemüket, a szőnyeget nézték, zavartan. Az orvos még köhintett is egyet-kettőt, mint aki szeretné elpalástolni az élet teljes és tökéletes érthetetlensége fölött érzett zavarát.

Meddő napok

Motorkerékpárt puffogat
valaki az ablak alatt.
Még a ház is remeg bele.
Nincs ennél undokabb zene.
Fertelmes gép! Mint zivatar
dörög, s indulni nem akar.
Utálatos, rozoga verkli,
agyon kéne gazdástul verni,
vagy belerúgni, hogy szaladjon,
s végre igazán begyulladjon,
fusson, rohanjon hegyre, völgybe,
vagy hős futásban törjön össze!
Mert szörnyű így: megy s mégis áll.
csúfosabb ez, mint a halál!

Gyűlölöm, amint így dühöng,
pedig én sem vagyok különb.
Bennem is csak puffog a lélek,
hívják szép, harcos messzeségek,
de csak egyhelyben áll, s nem indul
önnön kicsinyes térein túl.
Százszor is nekilódulok,
tenni vágyom, és nem tudok,
birkózom, s vívok önmagamban,
zsémbes vagyok, s kiállhatatlan,
úgy érzem, hogy semmit sem érek,
s miattam mást is esz a méreg.
Csak fülledek és erjedek,
gyűlnek bennem a fellegek,
s rothadnak bennem szent magok:
jaj, de nagyon magyar vagyok!
Legyen inkább könny, vér, verejték,
győznék, vagy halnék, csak mehetnék,
csak valami szépet tehetnék!

Jőjj erős élet, s rúgj belém!
Jőjj hősi harc, vagy szenvedély!
Jőjj Szent Lélek, te isteni
tűz, bensőm lelkesíteni!
Jőjj nagy vihar, s repíts előre,
völgyekbe, vagy büszke tetőkre,
hadd lobbanjon fel vágy és akarat
bennem, mely önmagától elragad,
míg egyszer szívem vagy összetörik,
vagy száll, s nem áll meg a csillagokig!

BÓDAS JÁNOS

Magyar mecénások az elnyomatás korában

Írta: **Lyka Károly**

Mikor Világosnál kettétört a magyar kard, az osztrák abszolutizmus lett nálunk élet és halál ura. A bécsi hatalom egyetlen célja volt a magyarságot megfosztani sajátos nemzeti lététől, elpusztítani politikai és művelődési ideáljait, szolgájává tenni idegen hatalmi becsvágyaknak. Várható-e, hogy ebben a fojtó légkörben megélhet, virágot bonthat a művészetnek még zsenge csemetéje?

Az előfeltételek megvoltak hozzá, hiszen az előző korszak, a táblabíró-világ fáradságos munkája megvetette az alapokat, amelyeken a művészet kedvező alakulása megindulhat. Művészeti gyüjteményeket, iskolát, kiállításokat szervezett s ezzel a mívelődésbe belekapcsolta a művészetet. Vajjon ezeken az alapokon megindult-e a föllendülés oly szörnyen nyomasztó viszonyok közt? Látni fogjuk, hogy valóban megindult. Minden akadályt legyőzött a magyar akaraterő és mívelődési akarat s művészetünket éppen ebben a korszakban a nagyvilág művészetével egyenrangúvá emelte.

Vajjon mi tette ezt lehetővé? Egykoron fejedelmi udvarok hozhatták gyors virágzásba a művészeteket. Ilyesmire ebben a korszakban nálunk gondolni sem lehet. A budai várban a bécsi elnyomó hatalom képviselői s azok csatlósai ültek, akiknek kisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy művészetünket istápolják. Főuraink elvonultak vidéki birtokaikra, a közélet megszünt, a birtokos nemesség, az osztrák elnyomók céltáblája, tehetetlenné, szegénnyé lett. Az egyházi nagyurak, egyben nagybirtokosok, kevés hasznát látták vagyonuknak. Mindezek a birtokosok csak megerőltetéssel lehettek a művészet pártfogói. Mert Berzeviczy szerint, aki ezeket a gazdasági viszonyokat kutatta, az óriási adók a földbirtok értékének igen nagy csökkenésére vezettek. Erdélyben (1857) a birtokosok 30—35 százalékos kölcsönöket voltak kénytelenek fölvenni, hogy forgótőkéhez jussanak. Az olasz- és magyarországi ostromállapot óriási költségei miatt az osztrák bankót kényszer-árfolyammal ruházták fel, a valuta teljesen elértéktelenedett s voltak a korszak elején napok, amikor a bankjegyek diszázsiója elérte a 150 százalékot. Képzelhető, hogy hány gazdag ember lett így pénztelenné. Tetézte ezt kivált a birtokos nemesség körében, hogy a birtokrendezés éppen ennek a „leggyanúsab elem"-nek rovására történt és száz meg száz jogtalanul elítélt birtokos vagyona ebek harmincadjára került s a vagyonelkobzások is napirenden voltak Hozzá kell fűznünk, hogy a mezőgazdaság úgyis eléggé gyámoltalan állapotban volt még (pl. az ekéknek 40 százaléka még mindig faeke volt). A polgárságot viszont érzékenyen sujtotta, hogy a csendőrség összeszedette a forradalmi kormány bankjegyeit („Kossuth-bankók") s nyilvánosan elégette. Ez mintegy 60 millió forint elpusztítását jelentette, ez akkor nagy összeg volt s nagy hiányt jelentett a polgárság erszényében is. Egy egykorú híradás szerint Esterházy Pál herceg, 568.230 hold ura, 1865-ben takarékossági okokból kénytelen volt feloszlatni családi testőrségét (24 legény). E néhány adatot jó lesz szem előtt tartani, ha felvetjük a kérdést, vajjon eléggé pártolta-e a társadalom a művészeteket. Bizony elég nehéz volt a feladata.

S e gazdasági bajok és lelki megrázkódtatások közepette a közönség mégis megőrizte a művészet iránt való érdeklődését. Ez gyakran a szép cselekedetek egész sorában nyilvánul meg. Így megemlékezésre köteleznek minket azok a főnemesek, akik önzetlenül támogatták művészeinket, midőn azok súlyos anyagi viszonyok közt, még ismeretlenül, kezdő korukban folytatták

gyan a szobába, áthatolt az ablaküvegen és a vastag selyemfüggönyökön, megtelt vele a szoba, mint a halálraítélt cellája a színtelen, szagtalan, íztelen mérges gázzal, mellyel egy ismeretlen bíróság ítélt fölötte. S már behatolt az elítélt testének pórusain is, égette a nyálkahártyákat, átszivárgott a test szövetein, már a tüdőben és a szívben roncsolt és bénított... testét elöntötte a hideg verejték. Tapogató kezekkel nyúlt a levegőbe. Csöngetni szeretett volna, hívni valakit. De kit hívhatott? Családja nem volt, a „butler" mélyen aludt, s máskülönben sem tudott volna segíteni. Felhívhatta orvosát, a híres színésznőt, a szunnyadó jegyest, valamelyik alkalmazottját, a cégvezetőt, vagy az aligazgatót... de most megértette, hogy senki nem segíthet, senki a világon. Olyan egyedül volt, mintha minden ember kihalt volna ezen az éjszakán.

Torka kiszáradt, nyelve száraz szájpadlásához tapadt. Fuldokolva nyeldekelt. A félelem nem szűnt, de öntudata már visszatért. „Rossz álom" — gondolta, s kilépett az ágyból, éjjeli köntöst öltött, felgyujtotta a mennyezet égőjének minden gyertyáját. A szoba megtelt szikrázó mesterséges fénnyel. De szíve vadul dobogott.

— A pattanás, — gondolta most, átmenet nélkül.

A tükör elé lépett és megdöbbenve észlelte, hogy halálsápadt. Szemei alatt mély árkokat vésett a különös szobrász, mely pillanatok alatt változtatja el az emberi arcokat: a félelem. Mintha megöregedett volna a néhány óra alatt, míg aludt. Nyelve hegyével kitapogatta a szájüregében a pattanás helyét. Megint a tükör fölé hajolt: az apró, vörös folt most már lángolt, mintha álmában egy ördög piros pecsétviaszkkal lepecsételte volna száját.

— Meg fogok halni, — gondolta és leült az ágy mellé, a karosszékbe.

V.

Erre még soha nem gondolt. A halál lehetősége úgy élt csak öntudatában, mint a távoli és általános veszélyek egyike, melyek nagyjából sujtják az emberiséget, de a kivételes embereket, különösen ügyvezető vezérigazgatókat, természetes udvariassággal elkerülnek. Homályosan úgy képzelte, hogy egy napon természetesen mindenki meghal, de ő, a szerencsés és híres, gazdag és befolyásos Bársony majd idejében szól valakinek — a rendőrfőnöknek, vagy egy nagyhírű, drága orvostanárnak, esetleg egy kitűnő ügyvédnek, vagy, ha éppen muszáj, a miniszternek, — s ügyesen és óvatosan elkerüli ezt a sorsot. Mint okos és gyakorlati érzékű ember, természetesen tudta azt is, hogy egyszer meg kell halni; de ezt is úgy képzelte el, mint valamilyen nagyon távoli kényszerűséget, melyre alapos felkészültséggel, kilencvennégy-kilencvenötéves korában, a maga úri kénye és kedve szerint elszánja magát. Most, mikor először életében értette meg, hogy a halál nem távoli kéjutazás, hanem a legpimaszabb és legközvetlenebb valóság, ocsmány és siket erő, mely nem tisztel tekintélyt, vagyont, életkort, rangot, igen, még az egészséget sem tiszteli, — mert Bársony e pillanatokban tudta azt is, hogy eltekintve a pattanástól, ami semmiség, makkegészséges, — most, először életében megborzadt a tehetetlenség érzésétől.

— Pattanás, — mondta. — Szamárság. Nem erről van szó.

Egyszerre megértette, miről is van szó? S különösen megnyugodott. Visszafeküdt az ágyra, elnyújtózott, mereven és kényelmesen, mint a halottak. Két kezét összefonta mellén. Életében először érzett olyasfélét, mintha megpihenne valahol.

VI.

S most csakugyan pihent: ez az érzés csodálatosan ismerős volt. Mintha két erős kar emelné és tartaná. Anyja tartotta így valamikor a csecsemőt. De Bársony nem emlékezett korán elhalt anyjára. Ez a másik anya, a halál, ismerősebb szorításal emelte magához.

— Érdekes, — gondolta. — Hát ilyen?

Leginkább az érzés ismerőssége lepte meg. Mintha egész életében ezt a nyugalmat kereste volna. Úgylátszik, — gondolta óvatosan, — nem részvényekről volt szó és nem a jutalékról. És nem a török üzletről. S arról sem, mit szól majd ehhez a miniszter? S egyáltalán nem arról volt szó, vajjon tetszem-e Editnek, vagy sem? És arról sem, hogy este nyerek-e, vagy veszítek a kaszinóban? És a tengerről sem, ahová nyáron elutaztam, a hegyekről sem, a városokról és a képtárakról sem, a bankbetétemről sem volt szó. Mi is hát az, amiről szó volt? — kérdezte derülten és nyugodtan, s a mennyezetre nézett?

— A halál, — gondolta most, örvendezve, mint akinek eszébe jutott egy titkos, régi, elfeledett, s mégis olyan ismerős szó, mintha ez lenne az egyetlen fogalom és kifejezés, mely értelmet ad mindennek a világon. — A halálról volt szó.

— Mit akar a halál? A pattanás a halál? Dehogy! — gondolta mosolyogva és nyugodtan. — Itt van a szobában, minden tele van vele, ezek a szobák, a testem, künn az utca. Ezt nem tudtam? ... Érthetetlen. Mit tudtam akkor? Telefonszámokat? Milyen szégyenletes.

Lehúnyta szemét és mosolygott.

VII.

Igen, a halál itt volt a szobában. Szeszélyesen jött, a maga különös útirendje szerint: benézett a fiatal, gazdag és makkegészséges Bársonyhoz, karjára emelte és lassan elindult vele a sötét táj felé, ahol minden olyan félelmesen ismerős: a semmibe, mely minden életet megelőz és végül minden életet magába fogad.

Bársony már értette ezt és mosolygott. De az inas, amikor reggel belépett a szobába, s eszméletlenül, lázas önkívületben találta gazdáját, nem érthette ezt: mert az inasok, éppen úgy, mint az ügyvezető vezérigazgatók, s mint az emberek általában, a jelenségek igazi értelmét mindig csak a legutolsó pillanatban értik meg. Ezért úgy cselekedett, mint minden inas az ő helyében: ijedten a telefonhoz szaladt, felhívta a háziorvost, a cégvezetőt, majd — rövid gondolkozás után, — a híres színésznő lakását. De Bársony már nem tudott minderről semmit, s máskülönben is közömbös volt számára minden ember, aki él.

Az orvos a haldokló fölé hajolt.

— Különös, — mondta. — Vérmérgezés. Érthetetlen.

MAJSAY ISTVÁNY, tabakos

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről.Az egyik 1784-ből,a másik pár évvel későbbi.64 mesterség,519 név.Az arab számok a két listát,a rómaiak az öt csoportot jelzik. 267.old

/ 1,2./ IV. tabakos. 266.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvarott a XVIII.szazadban 263.old

ALBA REGIA. Istvan Király Muzeum Evkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvar

MDK

Majsai István

Holt Tisza

Magyar Művészek szegedi reprezentativ kiállitása. 1930. Kat. 60.l.

MDK

Majsai S.István, festőm.

az élő szegedi pikturát képviseli.

A Szegedi Fészek Klub reprezentatív kiáll.-a.
II. rész: Szegelen élő művészek csoportja.
Képzőművészet. 1930. 34.sz. 224.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Majsai Mária, grafikus,

POSTÁS DOLGOZÓ

1982 JUL

1021

LÁNY VIRÁGGAL
Majsai Mária metszete

matban.

A *bérpótlékok* fizetését központi előírásokkal együtt a kollektív szerződés szabályozza. Alapszabály, hogy bérpótlék csak olyan különleges körülmények esetében fizethető, amelyek az alapbér megállapításánál nem vehetők figyelembe. Jellegzetes fajtái: a különleges

Majsai Mária, grafikus

MAJSAI MÁRIA METSZETE.

Majsai Mária: metszet

Népszabadság, Br. 1977. dec. 25.

20.

Majsai Mária, grafikus

–: Majsai Mária: metszet

Népszabadság, Bp. 1977. júl. 24. 9.

(Pécs, folyt II.) 29

– i szobraszat~~ianyag~~ 134
– gyárvárosi avar sirlelet 9
– ről származó kályhacsempék (Nemz. Muz.) 208
– i káptalan pecsétje 213

Majs Ede

festő + 57 éves korában Pozsonyban. Legnyabb tájképeket és arcképeket festett. A Pozsonyi Képzőmű-vészeti Egyesület 1904 évi tárlatán sok képe, köztük „Fadrusz János a ravatalon".

Vas. Ujs. 1904. 397 l.

Majsch Ede

Majsch Sebestyén pozsonyi festő fia. szül. Pozsony 1845 okt. 13. Jelenleg (1883) Pozsonyban működik. Engerth Ede tanítványa.

Pozsonyi műkiállítás 1883. 29. l.

Táj- és gyenre képek nagy számban tőle.

L. a katalogust könyvtáramban.

Majsch

Thieme Becker

XXIII. 581. l.

(Lyka)

Majoch András

Lykanomzromantika
83. C. 84.l.

MDK

Majsch Ede festő

Borsony, 1870. - Egy tanulmányfőt eladd a KT-nek sorsolásra.
Több tanulmányfőt is ajánl fel.

MDK-A-1-1/555.

Majsch Ede

festő

* 1845 Pozsony

† 1904

írod

Toman

400. l.

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Majsch Ede

1844 – 1904.

Csákvár 4. c.

Majoch Ede

festő

Egy műve kiállítva

Kat. Bratislava

296. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Majsch Ede

Lykanemzromantika
10, 116 l.
89,

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Majsch Ede

festő

l.

Mihályi Pannonh.

24. l.

Majsch Sebestyén, egyházi festő; szül. a XVIII. század végén, vagy a XIX. század legelején Pozsonyban, megh. 1859-ben u.o. Szülővárosában 1830 január 1-én szerezte meg a polgárjogot. Ugylátszik, főleg a pozsonyvidéki kisebb templomok részére dolgozott. 1852-ben a máriaczelli kegytemplom részére Pozsony város látképével Heiller Károly pozsonyi plébános megbízásából egy új fogadalmi képet festett, a pozsonyiak régi fogadalmi képét pedig restaurálta. E képek ma is a máriaczelli templomban vannak. 1857-ben a patnai (India) templom, valamint a Himalaja hegységben lévő több kisebb katholikus templom részére hat nagyobb oltárképet készitett. Testvére, M. András szijgyártó részére bolti czimerül megfestette József főherczeg palatinus magyar diszruhás arczképét, mely kép 1883-ban Golla Károly pozsonyi aranyozó tulajdona volt.

Batka J.: Eduard Majsch †. Pressburger Zeitung. Morgenblatt. 1904. jun. 1. – U. az: Zur Biographie Ed. Majsch's. Pressburger Zeitung. Morgenblatt. 1904 jun. 5. – U. az: Aus hinterlassenen Briefschaften Eduard Majsch's. Pressburger Zeitung. 1904 júl. 14.

Majsch Ede, festő; szül. 1841 október elején (10-én keresztelték), Pozsonyban, megh. 1904 május 31-án u.o. M. Sebestyén festő (l.o.) fia. Két alreáliskola elvégzése után 1864-ben (részben Pálffy János gróf támogatásával a bécsi képzőművészeti akadémiára ment s) 1869-ig Wurzinger és Mayer tanárok vezetése alatt tanult. Ezután Engerth Ede történelmi festő iskolájába lépett, hol 1874-ig képezte magát. M. kedvencze volt Engerthnek, hinek 1870-ben Budán I. Ferencz József királylyá koronáztatása 1867-ben cz. nagy történeti képe megfestésében is segédkezett. A művész már 1869-ben és 1870-ben Poharazó katonák és A verekedő cz. képeit állitotta ki Pozsonyban; 1871-ben ugyanott A három czigány, „Beim Maiwein" és Táborozó katonák cz. képeivel szerepelt. A bécsi képzőművészeti akadémia történeti kiállitásán 1877-ben szintén több képével vett részt. Nyomasztó anyagi körülményei miatt 1880 májusában visszatért Pozsonyba, honnan később csak ritkán és akkor is rövid időre távozott. Az 1880-as években állandó pártfogóját, Palugyay Ferenczet kisérte el az Alpokban, Felsőolaszországban és Párisba tett körutján, több ugyarat barátjánál, Reichmayer Albertnél, Marburgban töltött, s élete utolsó éveiben többször ugyaralt barátjánál, Spitzer Mórnál Széleskúton. Mindezen helyekről képekkel és vázlatokkal tért vissza Pozsonyba, ahol élete alkonyáig része volt a város csaknem minden művészeti mozgalmában. M. 1883-ban jelentékeny részt vett a Hummel-emlékkiállitás szervezésében, mely kiállitás képzőművészeti csoportját főleg a Pozsonyban született, vagy ott élt, illetve akkor ott működött művészek műveiből rendezte.

Majsch Ede 2.

Ezen a kiállításon M. maga is egy egész kollekcióval mutatkozott be, melyből kiválnak Dobrovits pozsonyi városbíró arcképe (jelenleg a pozsonyi városházában) „Esti fény, A régiségkereskedő, Hölgy álarccal és Interieur a pozsonyi városházából (melyet annak idején Szlávy J. miniszter vásárolt meg). Az 1883-iki pozsonyi műkiállítás eredményeképen alakult meg 1885-ben a Pozsonyi Képzőművészeti Egyesület, melynek M. haláláig műv. alelnöke s egyik legszorgalmasabb kiállítója volt. M. évekig igen látogatott rajz- és festőiskolát tartott fenn Pozsonyban. Az ifju tehetségeknek önzetlen támogatója volt; Fadrusz János és Riegele Alajos sokat köszönhettek neki.

A pozsonyi városi múzeumban követhető képei vannak: Zajlás (pozsonyi dunaparti részlet), olajf., Fadrusz János a ravatalon, olajf. (a művész utolsó képe), Interieur, olajf., Pásztor nyájjal, olajf., Önbiráltat, genre, olajf., Örvendetes viszontlátás, tollrajz, Szomoru viszontlátás, tollrajz, Csatatéri jelenet, tollrajz, Emberi fej, anatomiai tanulmány, vízfestmény.

Majsch

M. 3. *Sebestyén*, festő, * 1800 körül Pozsonyban, † u. o. 1859. M. 1. és 2. atyja. Pozsonyvidéki templomok részére dolgozott. 1852. festette a pozsonyiak kegyképét a máriacelli templom részére. 1857. a patnai (India) templomnak festett oltárképeket.

Eo. G. II. 76 l

8637.

verrel ábrázolt horvát katona
et visel és csuklyáját fejére
a folyo innenső partján házak-

ROATE en sentinelle en habit de

le Rouge rue des grands Augus-
le panier fleuri A.P.D.R. 1742.

rl. 27.3:18.8 cm.

5
10

Majsch Imre F.M.19.2.

Pozsonyi szül. Grácban tanul. rajztan. oltá r és vadászképek. /Ly.N.r. loo,/

Állatrajzok.

EUROPA
FILM-, KÖNYV-, LAPT[illegible]ZTÓ
ÉS KÖNYVKIADÓ R.T.

Rothermere utca 12

Majsch Sebestyén
festő
1807 – 1857

l.

Forum
1934. 308. l.

Majbch Ede festőművész

Fővárosi lapok 1870. IV. 7. 305.

Hír a Képz. Társulat kiállításáról

Majsch Ede

Perattag III

1486. l.

:n bagoly. XIX. sz. e. f. — ZÜNDHOLZDOSE, Steingut, e XIX. Jahrhundert.

:ORB, Steingut, mit durchbrochener Wandung. Miskolc,

gcsokrokkal. Holics, XVIII. sz. — TELLER, Fayence, ısträusse. Holics, XVIII. Jahrhundert.

ZWEI TELLER, Fayence, mit »Wiener« Blumenmuster.

XIX. sz. e. f. — APOTHEKENGEFÄSS, Steingut, mit lfte XIX. Jahrhundert.

)DELL, Ton. Anfang XIX. Jahrhundert.

:B, Fayence, mit durchbrochener Wandung. Tata, XVIII.

IX. sz. k. — TELLER, Steingut, mit Landschaft. Telki-

Majoch Imre

Csendélet.

Pozsonyi műkiállítás

1883. 17. l.

Majoch Imre

Gendelet.

Poroszny mitiellitá

1883. 12. 1.

Majch Imre

l.

Lykanemzromantika

100. l. 210 l.

83,)

Majsch Imre

1832 - 1878

Női arckép, olaj.

Jelz.: „Festé Majsch Imre 858"

Székesfőv. Képtár tulajd.

Kropp Tom 34. l.

Repr. u. o.

XLIX. tábla

CALDERON ÉS TÁRSA
BUDAPEST,

III. TEREM.

Majsch Imre

M. Ede bátyja, szül. Pozsony 1831, † u. o. 1877.
Mosernek és atyjának M. Sebestyénnek valamint a gráci akadémiának tanítványa.

Pozsonyi műkiállítás
1883. 30. l.

Majoch Ede

1884 – 1904

l.

Forum

1934. 309. l.

NAGYKÁTA

Majsch Sebestyen

festő, 1807 – 1857
Lütgendorff-Leinburg
Nándor báró tanítványa.

Csákós 2. l.

Majsch Sebestyén

l.

Lykanemzromantika

1844.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Majsch Imre

pozsonyi festő

festette a vízkeleti

kápolna szt Annát

ábrázoló oltárképét

1875-ben.

Hübner János: A

hidaskürthi plébánia

történeti adatai.

Uj Magyar Sion

1877. I. köt 131. l.

BUDAPEST IV. HZ POSTAMOK

A RÁDIÓ ÉRDÉT

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA BUDAPEST

A TELEFON MAMÁR KÜLÖZHETETLEN

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

dr Szentiványi

titkár

IX Ull

BUDAPEST IV. 242. POSTAFIÓK

Majsch Imre, festő; szül. 1832-ben Pozsonyban, megh. 1877 jun. 20-án u.o. M. Ede festő (l.o.) bátyja. Pozsonyban működött, ahol legtöbbször egyházi képeket, templomi zászlókat, arcz- és állatképeket festett. Egy ideig rajztanítással is foglalkozott.

Batka, J.: Aus hinterlassenen Briefschaften Eduard Majsch's. Pressburger Zeitung. 1904 júl. 14.

Majsch

M. 2. *Imre*, festő, * Pozsony 1832., † u. o. 1877 jún. 20. M. 1. bátyja. Szülővárosában működött, ahol egy-

házi képeket, templomi zászlókat, arc- és állatképeket festett.

Eo. Gy. II. 76 l.

Viselet.

Horvát határőr.

A lábhoz eresztett fegyv
szembe néz, teljes fegyverzet
huzta. A háttér hegyes vidék
kal. Felirata:

Representation d'un C
Ceremonie
legalól: A Paris Chez Mde
tins vis a vis

Szines rm., mér. a

Szn. 34-90
686-902-

Majsch Imre

festő

1832-1877

l. Forum

1934. 309. l

„EUROPA"
filmi, könyv-, lan[illegible] és
könyv[illegible]
Bp. V., Rothermere u. 12.
Tel. fő: 127-8[illegible]

Majsch Imre

1832 - 1877,

a grácz akadémián

tanult, Historienmaler.

Pozsonban működött

Csáky 4. l.

Fest.mg. Maj sch Ede (pozsonyi.) 850-67.

1865. Bécsben tanult Pálffy gr. segélyezésével. /Ly./
~~pozsonyi szült festőcsaládszarja.~~ Arcképfestő (Ly. W.c. 116)

M a j c h [Ede?]
festő

Fővárosi Lapok.1869.ápr.9. /Fővárosi hirek./

558

1909.

3878. Majsch Eduard.

Sz. Pozsonyban 1845 október 13-án. † (uszanott) 1904 május 31-én.

Ebédelő társaság.

a ki szalma kalapját botja és kesztyűje mellé tette, a fának támaszkodott

Az Erdős vidék gyepes előterében egy terebélyes fa árnyékában tartanak déli pihenőt, hogy étkezzék. Közülök a földön ülő és bal kezére támaszkodó festőművész a reá mosolygó és vele szemben elhelyezkedett feleségével koczint, mi alatt Tilgner Oszkár a jobb kezében lévő pohár és a társaság zenész tagja, a ki gordonkáját hátán viszi és bal kezével Majschnak jobb vállára nehezedik, kissé előrehajoltan nézi a földre telepedetteket. Mellettök a felteritett abroszon leveses tál, sütemény, másfél czitrom, két sonkacsont és kés, a kosárban pelig két palaczk van. A háttérben jobbról sövénykerités és deszkaajtó látszik. Az égbolt derült. Jelzése fölül balra: »Eduard Majsch 871«.

tartalmát szemléli

Viktor

Vászon, méretei 47.5:37.8 cm.-- Vétetett 1909. február 3-án dr. J. Königsteintól 250 K-án. (184-909).-

Elszámoltatott 1909. május 16-án (850-909).- Az elszámolás elfogadtatott 1911. márczius 11-én 11526-910 szvsz. a. (912-911).-

Vét. 1909 Königstein

Majsch Ede

Fy Mj. 19.2.

Ponowyban Paluggay eschód zajitelte. (Ly. III. 50.)

A MAGYAR POSTA BETEGSÉGI BIZTOSITÓ INTÉZETE

BUDAPEST 4. — POSTAFIÓK 373.

..... szám.

19.....

FELVÉTELI IGAZOLÓLAP

a közkórházi ápolási és a betegszállítási költségnek a nyilvános betegápolási átalány terhére való elszámolására a 6000/1931. M. E. sz. rendelet 5. §-a alapján.

Igazolom, hogy ..... posta .....

..... nevű felesége — gyermeke a m. posta betegségi biztosító intézeténél biztosított — igényjogosult családtag és ezért az intézeti alapszabály 33. §-a értelmében a közkórház vagy állami klinika legalsó osztályán „rendes betegség"-gel ..... napi kórházi ápolásra van igénye.

Budapest, 19 .....

.....

intézeti igazgató.

P. B. B. I. 921 sz. ny. Jakab nyomda, Budapest.

Wilhelmina Amália, I. József felségének

arczk. III. 39

Majsch Éde, festő, műt.
1841 Pozsonban megh. 1904
V. 31. u. o. Beiben tanult,
1 esz. ideig tanult, 1880-tól
Pozsonban élt. Élet- és arckép-
kat festett. A Pozsonyi képző-
művészeti Egyesület egyik alapítója
s választmányi tagja volt.

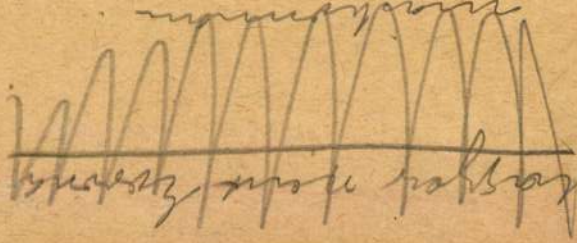

3878. Eduard Majsch.

Sz. Pozsonyban 1845 október 13-án. † ugyanott 1904 május 31-én.

Ebédelő társaság.

Erdős vidék gyepes előterében terebélyes fa árnyékában tart déli pihenőt, hogy étkezzék. Közűlök a földön ülő és bal kezére nehezedő festőművész, a ki szalmakalapját botja és keztyűje mellé tette, a reá mosolygó és vele szemben elhelyezkedett feleségével koczint, mialatt a fának támaszkodott Tilgner Viktor Oszkár a jobb kezében lévő pohár tartalmát szemléli és a társaság zenész tagja, a ki gordonkáját hátán viszi és bal kezével Majschnak jobb vállára nehezedik, kissé előrehajoltan nézi a földre telepedetteket. Mellettök a felterített abroszon leveses tál, sütemény, másfél czitrom, két sonkacsont és kés, a kosárban pedig két palaczk van. A háttérben jobbról sövénykerítés és deszkaajtó látszik. Az égbolt derült. Jelzése fölül balra: »*Eduard Majsch 871*«.

Vászon, méretei 47·5 : 57·8 cm. — Lelt. sz. 3878. — Vétetett dr. J. Königsteintól 250 K-án (184–909). — Elszámoltatott 1909 május 16-án (850–909). — Az elszámolást jóváhagyta az 1911 márczius 11-iki 11526–910 szvsz. határozat (912–911).

III

541 (3878)
630 (314).

III : 541

Vét. 1909

Majsch Ede (irodalom)

Arch. Ért. 1903. 95. l. (A pozsonyi városi múzeum 1902-ban.)–

Batka Z.: Eduard Majsch †. Pressburger Zeitung. Morgenblatt. 1904 jun. 1. — U. az: Zur Biographie Ed. Majsch's. Pressburger Zeitung. Morgenblatt. 1904 jun. 5. — U. az: Aus hinterlassenen Briefschaften Eduard Majsch's. Pressburger Zeitung. 1904 júl. 14. és 15. sz.

Majsch Ede (irodalom)

Pressburger Zeitung. Abendblatt. 1904 máj. 31.

Szelényi Oszkár dr.: A Pozsonyi Képzőművészeti Egyesület huszonöt éves multja. Pozsony, 1911. 5, 13, 14. l. —

Szépművészeti Múzeum irattára. 1619, 1665, 1783/1908. sz.

Vas. Ujs. 1904. 397. l. —

MAJSCH 1. *Ede*, festő. * Pozsony 1841. † u. o. 1904 máj. 31. M. 3. fia. Bécsben Engerthnél tanult s egy ideig ugyanott. 1880-tól Pozsonyban élt. 1883. gyüjt. kiállítást rendezett műveiből. 1885. részt vett a Pozsonyi Képzőművészeti Egyesület megalapításában, melynek haláláig művészi alelnöke volt. M.-nak igen látogatott rajz- és festőiskolája is volt Pozsonyban. Számos képe van a Pozsonyi Városi Múzeumban. Ebédelő társaság c. képe a Szépm. Múzeum tulajdona.

Le. G. II. 76 l

özben.

s fegyverzetben ábrázolt tolpács
t tart, jobb vállán pedig puská-
a hol erőd is van, társai képez-

ARQUE
le Rouge rue des grands Augustins
panier fleuri A.P.D.R. 1742.

26.6:18.8 cm.

5
9

Majsdede (iroidalom)

Budapesti Hirlap. 1904. jun. 2. sz. —

Majsch. Ede

geb 1875 Pressburg

Singer Künstlerlex

III. 831.

Goya Tv. 164.

Majsch Ede

Köpe a Szöpu

Münzumben

Farzekas Ágost, alispán V. 196.

Majsch Ede

pozsonyi festőt

pályája elején a

Palugyay-család

támogatta

Lyka közöns

50. l.

171 90	elszámolva	13298/911		
1362 28	elszámolva	13298/911		
6000 -	elszámolva	13298/911	22513	
157 -	elszámolva	13298/911		
256 22	elszámolva	13298/911		
	254/910 M. sz.			
5429 99	elszámolva	13298/911		
2500 -	elszámolva	13298/911		
3000 -	13298/911 elszámolva	és 1911 évi		

III. Utalványozási jegyzék. (Belív.)

Majsch Ede

festő

a pozsonyi sz. András temetőben van elte-metve.

Ortvay Tivadar dr

Pozsony város utcái és terei. Pozsony 1905.

443. l

I V Ó

agyar Barátai Egyesületének a Müemlékek
utca 10./ tanácstermében
. 6 órakor tartandó
g y ü l é s r e.

ág jelentése.
sztmány megválasztása.
.

Az előkészitő bizottság nevében

Gerevich Tibor

Majsch Ede

festő

szül. 1841 Pozsony

† 1904. u. o.

Lvd

Ortvay Tivadar dr

Pozsony város terei és utcái, Pozsony,

1905.

530.

538 l.

Majsch Ede
festő

l.
Benyov Bratisl.

80 l.